

ГАЙ ГАВРИЕЛ КАЙ ЛЪВОВЕТЕ НА АЛ-РАСАН

Превод от английски: Силвана Миланова, 2002

chitanka.info

*Нощта е дълбоко в мене завинаги.
Луната, изгряваща бледо на север,
като приглушено отражение
кротко ще ми напомня отново и отново.
Тя ще бъде моята годеница,
моето друго аз.
Подтик да намеря себе си.
Аз самият съм лунният изгрев на юга.*

Пол Клий
„Тонизийски
дневници“

ПРОЛОГ

Когато Амар ибн Хайран мина през Портата на камбаните и влезе в двореца Ал-Фонтина в Силвенес, за да убие последния халиф на Ал-Расан, вече минаваше пладне и приближаваше времето за третата молитва.

Той прекоси Двора на лъвовете и се приближи до трите двойни врати в дъното. Спря пред онази, която водеше към градините. Пред вратите пазеха евнуси. Той ги познаваше. Всичко беше уговорено. Единият от тях му кимна едва забележимо, другият остана извърнат настрана. Вторият му вдъхваше повече доверие. Евнусите отвориха тежката врата и го пуснаха да влезе. Чу ги да затварят след него.

В зноя на летния ден градините бяха пусти. Всички, които още намираха приют сред вехнешото великолепие на Ал-Фонтина, се бяха изпокрили из сенчестите вътрешни покои. Сега сигурно отпиваха студено сладко вино или опитваха с дългите причудливи лъжички, изобретени от Зириани, шербета, който се изстудяваше в дълбоките зимници в докаран от планините сняг. Разкош от отминали времена, предназначен за други мъже и жени, а не за сегашните обитатели на двореца.

С такива мисли ибн Хайран прекоси безшумно Портокаловата градина, мина през извитата като подкова арка и се озова в Бадемовата градина. Оттам втора арка го изведе в Кипарисовата градина с единственото ѝ високо, съвършено дърво, отразено в трите басейна. Всяка следваща градина беше по-малка от предишната, прекрасна с някаква покъртителна прелест. Един поет беше казал, че Ал-Фонтина е построена, за да къса сърцето.

Последният, най-малък и най-красив бисер в огърлицата беше Градината на желанието. Там, отпуснат в тихо усамотение на широкия ръб на фонтана, целият в бяло, седеше Музафар. Както беше уговорено.

Ибн Хайран се поклони откъм арката — дълбоко вкоренен навик. Слепият старец не можеше да види почтителния му жест. Гостът се

поколеба за миг и пристъпи предпазливо по пътеката към фонтана.

— Амар? — изрече Музафар, усетил приближаването му. — Казаха ми, че ще дойдеш. Ти ли си? Дошъл си да ме отведеш оттук ли? Ти ли си, Амар?

Можеха да се кажат много неща.

— Аз съм — промълви ибн Хайран и се приближи. Измъкна кинжала си от ножницата. Старецът внезапно вдигна глава, сякаш позна звука. — Дойдох да те освободя от това място, пълно с призраци и гласове.

И заби ножа в сърцето на стареца. Острието се плъзна плавно и с лекота. Музафар не издаде нито звук. Бързо и сигурно. Сега можеше да каже на ваджиите в техните храмове, ако се стигнеше дотам, че краят е бил лек.

Положи тялото на ръба на фонтана и прибра крайниците под бялата роба така, че да придаде на мъртвеца възможно повече достойнство в смъртта. Изми ножа си във фонтана, наблюдавайки как водата бързо се обагря в червено. Учението на неговия народ в продължение на стотици години, още от люлката на ашаритската вяра — далечната пустиня на изток, беше заклеявало стореното от него като престъпление, което не можеше да бъде изкупено с нищо. Беше убил помазания от бога халиф. Той се вгледа в кръглото набръчкано лице на Музафар, печално нерешително дори в смъртта.

„Той всъщност не е истински богопомазан — беше казал в Картада Алмалик. — Всички го знаят.“

Само тази година се бяха сменили четирима такива халифи марионетки. Един тук, в Силвенес, преди Музафар, един в Тудеска и онова нещастно дете в Салос. Това не биваше да продължава. Останалите трима вече бяха мъртви. Музафар беше последният.

Просто последният. Някога в Ал-Расан бяха царували лъвове, лъвове се бяха възкачвали на подиума в този палат, построен, за да падат мъжете на колене върху мрамора и алабастъра пред бляскавите свидетелства за слава, непостижима за обикновените смъртни.

Прав беше Алмалик от Картада, Музафар наистина не беше богопомазан. Ала двацетгодишният Амар ибн Хайран, който стоеше в Градината на желанието и отмиваше от ножа си червената кръв на убития, внезапно си даде сметка, че каквото и да направи в живота си, колкото и дни и нощи да са му отредили Ашар и бог под свещения

кръговрат на своите звезди, той завинаги ще остане само човекът, убил последния халиф на Ал-Расан.

— С бога сред звездите ще ти е по-добре. Сега иде времето на вълците — промълви той на мъртвеца преди да избърше и прибере кинжала си в ножницата. После закрачи през четирите свършени, пусти градини към вратите, където подкупените евнуси го чакаха да му отворят. По пътя си чу някакво глупаво птиче да пее в ослепителната бяла светлина на пладнето, после зазвъняха камбаните, призоваващи добрите хора на света молитва.

ПЪРВА ЧАСТ

ГЛАВА 1

Никога не забравяй, че са дошли от пустинята.

В дните преди да започне своя практика, когато баща ѝ още можеше да ѝ говори и да я напътства, той безброй пъти ѝ беше повтарял тези думи. Те се отнасяха за господстващите ашарити, сред които по негласно споразумение те живееха и се трудеха — също като своите събратя от пръснатите навсякъде по света киндатски племена — в желанието да си създадат тихо островче на спокойствие и сигурност.

— Но пустинята е част и от нашата история, нали така? — веднъж го попита тя. Въпросът прозвуча като предизвикателство. Не беше лесна ученичка — нито за него, нито за никого.

— Вече сме минали през това — отвърна Исхак с красивия си мелодичен глас. — То е просто част от пътя ни. Всъщност никога не сме били истински хора от дюните. А те са такива. Дори и тук в Ал-Расан, сред градините, водоскоците и дърветата, Родените от звездите никога не са сигурни в дълговечността на всичко това. В сърцата си те остават, каквито са били, когато за пръв са приели учението на Ашар сред пясъците. Когато не можеш да проумееш постъпките на някого от тях, спомни си думите ми и сигурно всичко ще ти стане ясно.

В онези дни, колкото и да се дразнеше, за Джахане думите на баща ѝ бяха като свето писание. Друг един път, след като се беше оплакала за трети път в продължение на една скучна сутрин, прекарана в приготвяне на мазила и настойки, Исхак кротко я беше предупредил, че животът на лекаря често може да е скучен, но не винаги е така и ще дойде време, когато ще копнее за еднообразието, от което се оплаква сега.

Тя лежеше и си припомняше думите му преди най-сетне да потъне в сън в края на един ден, който дълго щеше да се помни във Фезана — с проклетия и черни възпоменателни свещи — като Денят на рова.

Този ден щеше да остане в паметта на Джахане бет Исхак, лекарката, до края на живота ѝ. Не само с това, с което щяха да го

запомнят съгражданите ѝ от този горд, бунтовен град. Този следобед тя изгуби стъкленицата си за урина, а още преди да са залезли луните — и частица от сърцето си.

Стъкленицата не беше обикновена. Тя беше част от семейната история.

Денят започна със седмичния пазар край Картадската порта. Малко след съмване Джехане вече седеше в палатката край фонтана, принадлежала преди това на баща ѝ — точно навреме, за да види как последните стопани пристигат от околността с натоварените си с продукти мулета. В бяла ленена роба тя седеше с кръстосани крака на възглавницата си под бяло-зеления навес — цветовете на лекарите — и чакаше пациенти. В палатката зад нея както винаги се въртеше Велас, готов да отмерва и раздава лекарства по нейно нареждане, както и да я пази от неприятности, с каквито една млада жена лесно можеше да се сблъска на многолюдния пазар. Ала неприятностите бяха малко вероятни — Джехане вече беше добре позната в града.

Сутринта край Картадската порта обикновено беше свързана с предписване на лечение на земеделците, които живееха извън градските порти, ала имаше и градски жители — слуги, занаятчии, търговци от пазара, а нерядко и благородници, прекалено стиснати, за да плащат за частни визити, или твърде горди, за да допуснат в дома си киндатка. Такива пациенти никога не идваха лично — те пращаха някоя слугиня с шишенце урина за изследване или секретар, който ѝ прочиташе описанието на симптомите и оплакванията.

Стъкленицата за урина на Джехане, която всъщност беше на баща ѝ, стоеше на видно място на малкия тезгях под навеса. Тя беше емблемата на семейството, неговият герб. Върху този великолепен образец на стъklarското изкуство бяха изобразени двете луни, които киндатите почитаха, и Висшите звезди, по които се гадаеше.

Това в известен смисъл беше предмет, твърде красив за всекидневна употреба, особено при непривлекателната функция, която изпълняваше. Стъкленицата беше измайсторена от един занаятчия в Лонза преди шест години и беше подарък от цар Алмалик от Картада на Исхак, който беше давал напътствия на акушерките иззад една завеса по време на трудното, но успешно раждане на третия син на монарха.

Когато наближи време да се роди четвъртият син — едно още по-трудно раждане, в крайна сметка също завършило успешно — Исхак от Фезана, прославеният киндатски лекар, получи от царя още един дар, макар и твърде различен от първия. Дар по своему щедър и великодушен, но съзнанието за това не можеше да заличи горчивината, която Джахане изпитваше до ден днешен, четири години по-късно. И тази горчилка никога нямаше да се утаи, това беше сигурно.

Тя изписа лекарства срещу безсъние и стомашно неразположение. Няколко души спряха да си купят от настойката на баща ѝ срещу главоболие — проста смес от карамфил, мирта и алое, макар и пазена в строга тайна, като повечето лечителски рецепти. Майката на Джахане я беше приготвяла цялата седмица в лечебницата, разположена в предната част на къщата им.

Сутринта се изнизваше. Велас тихо и прилежно пълнеше глинени съдинки и шишенца в дъното на палатката, изпълнявайки нарежданията на Джахане. Урината в стъкленницата, чиста на дъното, но мътна и бледа отгоре, говореше за гръдно страдание. Тя предписа копър и каза на жената да дойде на другата седмица с нова проба.

Сер Резони от Сореника, човек с мрачно чувство за хумор, я беше учил, че главното в успешната лекарска практика е да накараш пациента да се върне. Мъртвите, беше отбелязал той, рядко го правят. Джахане си спомняше, че тогава се засмя. Тя често се смееше в онези дни, докато учеше в далечната Батиара, преди да се роди четвъртият син на царя на Картада.

Велас се занимаваше с плащането, което обикновено беше в дребни монети, но имаше и изключения. Една жена от близко селце, измъчвана от множество болести, които изчезваха и се връщаха, всяка седмица ѝ носеше по дузина червени яйца.

Пазарът беше необичайно оживен. Джахане, която цяла сутрин беше работила, спря да разкърши рамене и да си поеме дъх. Вдигна глава и видя пред себе си внушителна опашка. През първите месеци, когато пое практиката на баща си, пациентите не бързаха да идват. Сега като че се справяше не по-зле от Исхак.

Тази сутрин наистина беше необичайно шумно. Сигурно имаше някаква причина за това оживление, но Джахане нямаше време да се замисли. Спомни си едва когато видя трима чужди наемници, брадати и светлокоси, грубо да си проправят път през тълпата. Днес ваджиите

трябваше да осветят новото крило на двореца и младият принц на Картада, най-големият син на Алмалик, който носеше неговото име, беше дошъл да даде прием за отбрани граждани на покорената Фезана. Дори и в такъв бунтовнически град общественото положение значеше нещо. Онези, които бяха получили жадуваните покани за церемонията, от седмици се перчеха с тях.

Джехане рядко обръщаше внимание на подобни неща, оттенъците на дипломацията и войната не я интересуваха особено. Сред нейните хора битуваше една поговорка: откъдето и да духа вятърът, над киндатите винаги ще вали. Това напълно обясняваше безразличието ѝ.

След страшното, оглушително сгромолясване на Халифата в Силвенес преди петнадесет години властта в Ал-Расан се сменяше непрекъснато, често по няколко пъти в годината. Дребни местни царе се възкачваха и падаха в градовете с главоломна бързина. Положението не беше по-ясно и на север, отвъд ничията земя, където джадитските крале на Валедо, Руенда и Халоня — двамата живи синове и братът на Санчо Дебелия — крояха интриги и воюваха помежду си. Джехане отдавна беше решила, че е чиста загуба на време да следи кой бивш роб е взел властта някъде или кой цар е отровил брат си другаде.

Слънцето се издигаше в синьото небе и горещината на пазара ставаше все по-силна. В това нямаше нищо чудно — лятото във Фезана винаги беше горещо. Джехане попи потта от челото си с муселинена кърпичка и се върна към работата си. Медицината беше нейният занаят и нейната любов, бягството ѝ от хаоса и връзката с баща ѝ, сега и до края на живота ѝ.

Най-отпред на опашката стоеше непознат кожар. Държеше очукана пръстена чашка, която явно служеше за стъкленица. Той сложи на тезгяха до нея изтъркана монета, протегна чашката и погледна виновно.

— Прощавайте — прошепна едва чуто сред оглушителната глъчка. — Нищо друго нямаме. Урината е от сина ми. Осемгодишен е. Нещо не е добре.

Зад нея Велаз прибра монетата без много шум. Сер Резони я беше учил, че е лош тон лекарят да прибира сам възнаграждението си. Затова са слугите, беше добавил язвително. Той беше не само неин учител, но и първият ѝ любовник, докато тя живееше и учеше в

далечната Батиара. Сер Резони спеше почти с всичките си ученички, а злите езици говореха, че и с някои от учениците. Имаше жена и три малки дъщери, които го обожаваха. Противоречива, блестяща, заядлива личност беше сер Резони. Но с Джехане беше по своему добър от уважение към Исхак.

Тя се усмихна насърчително на кожаря.

— Няма значение в какво сте донесли пробата. Не се извинявайте.

По вида му личеше, че е джадит от севера, преселил се тук, защото в Ал-Расан имаше повече работа за изкусните занаятчии. Най-вероятно беше покръстен в тукашната вяра. Ашаритите не поставяха такова условие, но данъчното бреме върху джадитите и киндатите беше сериозен стимул да прегърнат веруото на пустинника Ашар, наречен Мъдрия.

Тя прехвърли урината от очуканата чашка във великолепната стъклена на баща си, дар от благодарния цар, чийто наследник днес беше тук, за да празнува събитие, затвърждаващо картадското владичество над гордата Фезана. В това шумно утро Джехане нямаше време да се замисли върху иронията на положението, но тя избиваше на повърхността и постоянно напомняше за себе си.

Джехане прехвърли урината на момчето в стъклената и видя, че е оцветена в розово. Вдигна я срещу светлината. Всъщност цветът беше близък до червеното. Детето имаше треска, а какво още — беше й трудно да прецени.

— Велас — тихо нареди тя. — Пелин, разреден с четвъртинка мента. И капка ликьор за вкус.

Чу как помощникът й се отдръпна в дъното на палатката да приготви лекарството.

— Топъл ли е на пипане? — обърна съм тя към кожаря.

Човекът закима усърдно.

— И сух. Много сух, докторке. И трудно преглъща храната.

— Съвсем разбираемо — побърза да го успокои тя. — Дайте му лекарството, което ще ви приготвим. Половината като се приберете у дома, другата половина след залез-слънце. Разбирате ли ме какво ви казвам?

Човекът кимна. Трябваше да го попита, това беше важно. Някои от пациентите, особено джадитите от севера, не разбираха защо е

нужно лекарството да се дава на дози. За тях Велас приготвяше две отделни шишенца.

— Днес му давайте топла супа, но по малко, и ябълков сок, ако можете да си го позволите. Накарайте го, дори да не иска. По-късно може да повърне. Няма нищо страшно, стига да не повръща кръв. Има ли кръв, повикайте ме веднага. Ако всичко е наред, продължавайте със супата и сока до довечера. Щом е сух и горещ, това ще му е от полза, разбирате ли ме? — Човекът отново кимна, бърчейки чело от напрежение. — Преди да си тръгнете, обяснете на Велас къде живееете. Ще дойда утре сутринта да го видя.

Изражението на човека издаваше видимо облекчение, но след миг отново се появи познатото колебание.

— Прощавайте, докторке... Нямаме пари давикаме лекар у дома.

Джехане се намръщи. Изглежда, не беше новопокръстен, а смазан от данъците джадит, който отказва да предаде вярата си в своя бог-слънце, Джад. Но коя беше тя, та да осъжда религиозните предразсъдъци? Близко една трета от собствения ѝ доход отиваше за киндатския данък, а тя в никакъв случай не се смяташе за религиозна. Малко лекари бяха такива. От друга страна, гордостта беше съвсем друго нещо. Киндатите бяха Скитниците, наречени така на двете луни, прекосяващи нощното небе сред звездите, и ако питаха Джехане, те не бяха странствали толкова надалеч, в продължение на много векове, за да се откажат от дългата си история тук, в Ал-Расан. И ако джадитът мислеше по същия начин за своя бог, тя би го разбрала.

— Ще говорим за заплащането, когато му дойде времето. За момента въпросът е дали детето има нужда от кръвопускане, а тук, на пазара, ще ми е трудно да го направя.

Чу как някой жизнерадостно се засмя пред палатката. Тя не му обърна внимание и се опита да смекчи тона. Знаеше се, че киндатските лекари са най-скъпо платените на полуострова. „И би трябвало — помисли си Джехане. — Ние сме единствените, които разбират нещо.“ Но не беше справедливо да упреква хората, че се притесняват за пари.

— Не се бойте — усмихна се тя на кожаря. — Няма да пусна кръв и на вас, и на момчето.

Този път се засмяха повече хора. Баща ѝ винаги беше подчертавал, че половината от задачата на лекаря е да накара

пациентите да му вярват. Малко смях винаги беше от полза, това Джахане го беше установила отдавна. Той пораждаше доверие.

— Искам да ми кажете точно луните и Висшите звезди в часа на раждането му. Ако ще му пускам кръв, трябва да изчисля времето.

— Жена ми знае точно — прошепна човекът. — Благодаря. Благодаря, докторке.

— Утре ще ми благодарите! — бодро заяви тя.

Отвътре се показа Велас с лекарството и го даде на човека, после изля съдържанието на стъкленницата в едно ведро до тезгяха. Кожарят застана до него и притеснено започна да му обяснява къде живее.

— Кой е следващият? — попита Джахане и вдигна поглед.

Сега пазарът беше пълен с наемниците на цар Алмалик. Светлокоси гиганти от Карч и Валеска и което беше по-неприятното, муарди от племената на Маджрити, докарани през проливите, мъже със забулени лица, в чиито тъмни очи не се четеше нищо освен нескривано презрение.

Без съмнение Картада нарочно демонстрираше сила. Сега вероятно из целия град сновяха войници, получили заповед да се покажат на публично място. Тя със закъснение си спомни слуховете, че принцът е пристигнал преди два дни с петстотин войници. Прекалено много хора за церемониално посещение. С петстотин души можеше да се превземе малък град или да се осъществи сериозен набег през таграта — ничията земя.

Явно им трябваха войници тук. Сегашният управител на Фезана беше марионетка на Алмалик и разчиташе на постоянна армия. Формално наемническата войска беше тук, за да пази срещу нападения от страна на джадитските крале или на бантитите, които торможеха околността. А на практика присъствието ѝ беше единственото, което пречеше на града отново да се разбунтува. Разбира се, сега с новото крило на двореца броят ѝ щеше да се увеличи.

От падането на Халифата допреди седем години Фезана беше свободен град. Сега свободата беше спомен, а гневът — действителност. Градът падна по време на втората вълна на нашествието. Обсадата продължи половин година, после в началото на зимата някой отвори Салоската порта на войската отвън и това беше краят на съпротивата. Така и не се разбра кой е предателят. Джахане помнеше как се криеше с майка си в най-закътаните стаи на къщата им

в Киндатския квартал, а отвън долитаха писъци, викове на сражаващи се, пращени на огън. Баща ѝ беше от другата страна на стените, нает година преди това от картадийци като лекар във войската на Алмалик. Това беше животът на лечителя. Отново ирония на съдбата.

Човешки трупове, около които кръжаха рояци мухи, висяха над двете порти пет седмици след превземането на града, а вонята се носеше над плодовете и зеленчуците по сергиите като мор.

Фезана стана част от бързо растящото Картадийско царство. Такива бяха и Лонза, и Алхаис, дори Силвенес с тъжните, ограбени руини на Ал-Фонтина. По-късно същото се случи със Серия и Арденьо. Сега под заплаха беше дори гордата Рагоса на брега на езерото Серана, а на юг и югозапад — Елвира и Тудеска. В разпокъсания Ал-Расан на дребните царчета придворните поети на Алмалик от Картада го наричаха Лъва.

От всички покорени градове най-яростно се бунтуваше Фезана — три пъти за седем години. Всеки път наемниците на Алмалик се връщаха — и светлокосите, и забулените, и всеки път мухите и лешоядите пируваха върху телата на разпънатите по крепостните стени.

Ала напоследък иронията на съдбата се проявяваше още по-остро и в друго. Свирепият Лъв на Картада беше принуден да признае, че има и други също толкова опасни зверове. Джадитите от севера може и да бяха по-малобройни и разкъсвани от междуособици, но не бяха слепи, когато се появеше благоприятна възможност. Фезана вече втора година плащаше дан на крал Рамиро от Валедо. Алмалик не можеше да се опълчи срещу това, ако искаше да избегне риска от война с най-силния джадитски крал. Той беше твърде зает да държи в покорство градовете в разпокъсаното си царство, да усмирява бандитите, бродещи из южните хълмове, и да се противопоставя на цар Бадир от Рагоса, който беше достатъчно богат да купи собствените му наемници.

Крал Рамиро може и да властваше над пастири и прости селяни, но тамошното общество беше организирано така, че да води война, пък и с Конниците на Джад шегата не биваше. Единствено мощта на халифите на Ал-Расан, властвали в Силвенес в продължение на три столетия, се беше оказала достатъчна, за да завладеят по-голямата част от полуострова и да изтласкат джадитите на север. Ала за да се

поддържа това положение, бяха нужни все нови и нови набези през високите плата на ничията земя и далеч не всички бяха успешни.

Ако тримата джадитски крале престанеха да воюват помежду си — брат срещу брата и племенници срещу чичо си, мислеше си Джехане, Лъвът-победител от Картада заедно с останалите дребни царчета в Ал-Расан скоро можеше да се види с намордник и кастриран.

Което не би довело непременно до нещо добро.

Още една горчива ирония. Тя като че се надяваше човекът, когото мразеше повече от всичко на света, да оцелее. Може всички ветрове да носеха дъжд на киндатите, но тук, сред ашаритите от Ал-Расан, те бяха приети и намираха подслон. След векове на скитания по земята, също като техните луни в небето, това означаваше много. Макар да плащаха тежки данъци и законите да ги ограничаваха, те все пак можеха да живеят свободно, да си търсят щастието, да вярват в каквото си искат — и в бога, и в сестрите му. А някои киндати се бяха издигнали доста високо в дворовете на местните крале.

В съветите на Децата на Джад по целия полуостров нямаше нито един киндат, който да заема по-значимо положение. Едва ли някой от тях беше останал на север. Историята им ги учеше — а те имаха дълга история, — че джадитите могат да ги търпят и дори да ги приемат с разтворени обятия във времена на благоденствие и мир, но когато небето притъмнееше и надвиснеха дъждовните облаци, киндатите отново ставаха Скитници. Тогава ги прогонваха или ги покръстваха насила в джадитската вяра, или пък срещаха смъртта в земите, над които властваше богът-слънце.

Данъкът — париас — се събираше два пъти годишно от Конници от севера. Фезана плащаше скъпо и прескъпо за това, че се намираше близо до ничията земя, таграта.

Сега поетите наричаха трите столетия на Халифата Златен век. Джехане беше слушала песните и преданията. В онези далечни дни, колкото и да роптаели хората срещу абсолютната власт или невиджания разкош на двора в Силвенес, колкото и да оплаквали ваджиите в храмовете си разтлението и светотатството, по древните пътища на север преминавали огромните армии на Ал-Расан, които после се връщали с богата плячка и роби.

Сега нямаше обединена армия, която да навлезе в ничията земя на север, и ако в последно време пустите степи бяха виждали много

войници на едно място, това без съмнение бяха Конниците на Джад, бога-слънце. Джехане почти вярваше, че дори и онези последни слаби халифи от детството ѝ са били символ на едно златно време.

Тя поклати глава и се отказа да гледа наемниците. Следващият на опашката беше каменар. Джехане прочете професията му по белия прах, покриващ дрехите и ръцете му. Съвсем изненадващо видя и подагра в сгърчените му от болка черти и изкривената поза, още преди да е погледнала мътната, млечнобяла урина, която беше донесъл. Беше необичайно работник да има подагра. В каменоломните най-честият проблем бяха гърлото и дробовете. Искрено заинтригувана, тя отново се вгледа в човека пред себе си.

Каменарят никога не беше търсил помощта ѝ. Както и детето на кожаря.

В този миг на тезгяха пред нея тупна тежка кесия.

— Извинете, че се натрапвам, докторе — изрече нечий глас. — Ще ми позволите ли да ви отнема малко време?

Изисканият светски тон някак не съответстваше на пазарната глъчка наоколо. Джехане вдигна поглед. Това явно беше мъжът, който се беше засмял на думите ѝ.

Слънцето грееше зад гърба му, затова и първата ѝ представа за него беше някак смътна — гладко обръснато лице по последна дворцова мода, тъмна коса. Не можеше да види добре очите му, но долови аромата на парфюм и видя меча на кръста му. Това означаваше, че е от Картада. Гражданите на Фезана нямаха право да носят оръжие дори между собствените си стени.

От друга страна, тя беше свободна жена, упражняваща законно професията си на законно определеното за това място, и благодарение на щедрите дарове на Алмалик към баща ѝ не ѝ се налагаше да се прехласва при вида на някаква си кесия, та макар и тежка, както явно беше в случая.

Раздразнена, тя си позволи малко нарушение на протокола. Вдигна кесията и му я хвърли обратно.

— Ако имате нужда от лекарска помощ, не се натрапвате. Затова съм тук. Но както може би сте забелязали, има други хора преди вас. Когато ви дойде редът, с удоволствие ще ви помогна, стига да мога.

Ако не беше толкова ядосана, може би щеше да ѝ се стори забавно колко официален е станал езикът ѝ. Тя все още не го виждаше

ясно. Каменарят се беше изкривил на една страна и явно нервничеше.

— Опасявам се, че нямам време за подобно нещо — любезно каза картадиецът. — Ще се наложи да ви отнема от вашите пациенти и затова ви предлагам тази кесия като обезщетение.

— Да ме отнемете от пациентите ми?! — избухна Джехане.

Тя се изправи. Раздразнението се беше превърнало в гняв. Забеляза, че няколко муарди са се насочили към палатката ѝ. Усещаше, че Велас се е изправил зад гърба ѝ. Трябваше да внимава — той беше способен да предизвика всекиго, за да я защити.

Царедворецът се усмихна успокояващо и вдигна с примирителен жест облечената си в ръкавица ръка.

— Трябваше да кажа „да ви придружа“. Моля да ме извините. Почти забравих, че съм във Фезана, където тези тънкости значат много. Беше очевидно, че се забавлява, и това я вбеси още повече.

Сега вече можеше да го разгледа по-добре. Очите му бяха сини, също като нейните — нещо еднакво рядко срещано както сред ашаритите, така и у киндатите. Имаше гъста коса, леко начупена. Беше облечен изключително скъпо, носеше по няколко пръстена и на двете си ръце, а на едното му ухо висеше бисерна обица, която със сигурност струваше повече от всичките земни блага на хората от опашката, взети заедно. Скъпоценни камъни обсипваха пояса му и дръжката на меча, та дори и кожените му чехли. „Конте — помисли си Джехане, — префърцунено дворцово конте от Картада.“

Мечът обаче беше съвсем истински и в никакъв случай не можеше да се нарече украшение, а погледът му беше смуцаващо прям.

Ала Джехане беше научена от родителите си да проявява уважение там, където то беше заслужено.

— Тези „тънкости“, както благоволихте да наречете обикновената вежливост, би трябвало и в Картада да са не по-малко важни, отколкото тук — каза тя спокойно и отметна с opakото на ръката си една къдрица от очите си. — Ще бъда тук, докато не звъннат обедните камбани. Ако действително имате нужда от лекарска консултация, ще проверя ангажиментите си за следобеда и ще видя кога мога да ви отделя време.

Той поклати глава. Двама от забулените войници се бяха приближили и чакаха.

— Споменах ви, струва ми се, че нямаме време за това.

— По тона му личеше, че продължава да се забавлява. — Може би трябваше да ви кажа, че не аз съм болният, макар че за всеки мъж би било огромно удоволствие да се повери на вашите грижи.

От опашката се чу хихикане.

На Джехане никак не ѝ беше забавно. Знаеше как да се справи с такива положения и точно това мислеше да направи, но картадиецът продължи, без да ѝ даде тази възможност:

— Идвам направо от къщата на един ваш пациент. Хусари ибн Муса е болен. Той ви моли да го посетите тази сутрин, преди да е започнала церемонията по освещаването на двореца, за да не пропусне възможността да бъде представен на принца.

— О! — успя само да каже Джехане.

Ибн Муса имаше камъни в бъбреците и кризите се повтаряха периодично. Навремето беше пациент на баща ѝ и един от първите, които я приеха като негова наследница. Той беше богат, мек като коприната, с която търгуваше, и обичаше обилната храна повече, отколкото беше здравословно. Освен това беше добър, изненадващо скромен и умен и покровителството му значително ѝ беше помогнало. Джехане го харесваше и беше искрено загрижена за него.

При неговото богатство нямаше съмнение, че търговецът на коприна непременно ще е в списъка на удостоените с честта да се срещнат с принца на Картада. Някои неща започваха да се изясняват, но не всичко.

— А защо е пратил вас? Аз познавам повечето от хората му.

— Не ме е пратил — невъзмутимо възрази непознатият. — Аз му предложих да дойда. Той ме предупреди, че това е денят, в който излизате на пазара. Бихте ли тръгнали, ако ви помолеше някой от слугите? Дори и да го познавате?

— Само ако има раждане или нещастен случай — призна Джехане.

Картадиецът се усмихна и белите му зъби блеснаха на гладкото загоряло лице.

— Ибн Муса не чака дете, хвала на Ашар и на Светите звезди. Нито пък е сполетян от нещастен случай. Доколкото разбрах, вече сте го лекували, когато е бил в подобно състояние. Той се кълне, че никой друг във Фезана не знае как да облекчи страданията му. А днес,

разбира се, е... необикновен ден. Няма ли да направите изключение, само този път, и да ми окажете честта да ви придружа до дома му?

Ако още веднъж ѝ беше предложил кесията си, тя щеше да откаже. Ако видът му не беше толкова сериозен, докато чакаше отговора ѝ, нямаше да се съгласи. И ако някой друг, а не Хусари ибн Муса се нуждаеше от помощта ѝ...

Когато по-късно си мислеше за този ден, Джехане си даваше ясна сметка, че в този момент и най-малкият жест би могъл да промени всичко. Много лесно можеше да каже на гладкия лъскав картадиец, че ще посети ибн Муса по-късно. И все не успяваше да се отърве от мисълта, че ако беше станало така, животът ѝ щеше да протече по съвсем друг начин.

По-добре или по-зле? Никой не би могъл да каже. Да, ветровете духаха и носеха дъжд, но понякога освен това разпръскваха ниските облаци, забулващи небето, за да открият великолепието на изгрева и залеза или на онези ярки, вълнуващи, ясни нощи, когато синята и бялата луна прекосяваха като кралици небето, обсипано с искрящите скъпоценни камъни на звездите.

Джехане нареди на Велас да затвори и да я последва. На хората, които чакаха, каза да съобщят имената си на помощника ѝ, за да ги прегледа безплатно в лечебницата си или на пазара след седмица. После взе стъкленицата за урина и позволи на непознатия да я придружи до дома на ибн Муса. Непознатия.

Непознатият беше Амар ибн Хайран от Алхаис. Поет, дипломат, воин. Човекът, убил последния халиф на Ал-Расан. Тя узна името му, когато стигнаха къщата на пациента ѝ. Това беше първият голям потрес за този ден, но не и последният. Джехане така и не можа да реши дали би тръгнала с него, ако знаеше кой е.

Ако не беше тръгнала, животът ѝ щеше да бъде друг. С по-малко вятър и по-малко дъжд. И може би с по-малко от виденията, осеняващи онези, които стоят по ветровитите върхове на света.

Главният слуга на ибн Муса я поздрави небрежно и веднага се обърна към придружителя ѝ, назовавайки го угоднически по име, като едва не обърса пода с челото си; сипеше думи на благодарност като розови листенца. Картадиецът успя да вметне тихо извинение към Джехане, че не се е представил, и ѝ се поклонил изискано. Не се

случваше често някой да се кланя на киндатските неверници. Ваджиите го бяха забранили на ашаритите под страх от публично бичуване.

Отрупаният със скъпоценности мъж пред нея не беше заплашен от бичуване, поне не в скоро време. Джахане си спомни кой е в мига, в който чу името му. Според някои Амар ибн Хайран беше един от най-прославените мъже на полуострова, а според други — от най-печално известните.

Говореше се и се пееше, че едва възмъжал, той съвсем сам прескочил стените на Ал-Фонтина в Силвенес, съсякъл вътре дузина стражи, добрал се до Кипарисовата градина, за да убие халифа, и после отново сам си проправил път навън, оставяйки след себе си мъртви тела. За тази услуга благодарният новопровъзгласен цар на Картада го възнаградил с голямо богатство, а властта му с годините растяла, като в последно време стигнала дотам, че му била поверена ролята на опекун и съветник на принца.

Властта, която този пост му давал, не била точно такава, каквато изглеждала на пръв поглед. Далеч не такава, приказваха злите езици. Алмалик от Картада беше импулсивен, коварен, ревнив владетел и се говореше, че не обича много големия си син. Принцът също не питаше особена любов към баща си. Положението беше деликатно. Слуховете, които се носеха за разпътния, набиващ се в очите на всички Амар ибн Хайран — а такива слухове никога не липсваха, — през последната година бяха от малко по-различно естество.

Ала нито един от тях не беше в състояние да обясни кое беше накарало този човек лично да потърси лекарска помощ за някакъв си търговец на коприна от Фезана, само за да може той да отиде на дворецов прием. Единственото, от което Джахане можеше да си направи някакво заключение, бяха едва забележимите весели искрици в погледа му, което не беше кой знае какво обяснение.

Във всеки случай тя спря да мисли за това, дори забрави за смущаващото присъствие на мъжа до себе си, когато влезе в спалнята и видя отдавнашния си пациент. Един поглед ѝ беше достатъчен.

Хусари ибн Муса лежеше подпрян на множество възглавници. Един слуга усърдно размахваше ветрило, опитвайки се да разхлади стаята и измъчения ѝ обитател. Ибн Муса трудно можеше да се нарече

смел човек. Беше блед, по бузите му се стичаха сълзи, а болката и предчувствието за нещо още по-лошо го караха тихичко да скимти.

Баща ѝ я беше учил, че не само смелите и твърдите заслужават съчувствието на лекаря. Страданието беше едно за всички, напълно истинско, без значение как го понася човек. Един поглед към страдащия ѝ пациент беше достатъчен да погълне цялото ѝ внимание и да я накара да забрави собствените си тревоги.

Тя бързо се приближи до леглото и каза с най-решителния си глас:

— Хусари ибн Муса, днес няма да ходите никъде! Вече познавате признаците не по-зле от мене. Какво си въобразявате? Че ще станете от леглото, ще яхнете мулето и ще идете на прием?

Пълният мъж в леглото жално изохка при мисълта за подобно усилие и стисна ръката ѝ. Двамата се познаваха отдавна и тя му позволи този жест.

— Трябва да ида, Джехане! Това е събитието на годината за Фезана! Как може да отсъствам? Какво да направя?

— Можете да поднесете най-неискрените си съжаления и да обясните, че вашият лекар ви е наредил да останете в леглото. Ако по някакви непонятни причини решите да влезете в подробности, накарайте слугата да каже, че днес следобед или вечерта ще изхвърлите камък, че болката ще бъде непоносима и едва ли ще сте в състояние дори да стоите прав и да говорите свързано. Но ако въпреки състоянието си все пак настоявате да присъствате на картадското тържество, мога само да си направя извода, че страданието вече е замъглило мозъка ви. Държите ли да сте първият, паднал и умрял в новото крило на двореца, не се съобразявайте с нарежданията ми.

Тя често използваше този тон, когато говореше с него, пък и с много от пациентите си. Мъжете, дори и най-силните, искаха да видят в лекарката властните си майки, даващи нареждания. Исхак караше пациентите да му се подчиняват със сериозността си и тежестта на красивия си звучен глас. Джехане, която беше жена, при това още млада, трябваше да използва свои методи.

Ибн Муса обърна отчаяното си лице към царедвореца.

— Виждате ли? — жално изстена той. — Какво мога да направя при такъв лекар?

Амар ибн Хайран продължаваше да се забавлява. Джехане откри, че ядът ѝ помага да превъзмогне силното впечатление, което ѝ беше направил. Все още нямаше представа какво толкова забавно намира този човек в положението. Може би това беше просто обичайната поза на циничен придворен. Вероятно беше отегчен от ежедневието в двора. Божиите сестри ѝ бяха свидетелки, че на негово място тя би се отегчавала.

— Предполагам, че можете да потърсите мнението и на друг лекар. — каза ибн Хайран и поглади замислено брадичката си. — Но моето впечатление, колкото и бегло да е, е че тази невероятна млада жена много добре знае какво прави. — Той я удостои с още една блестяща усмивка. — Когато имаме повече време, трябва да ми кажете къде сте учили.

Джехане не обичаше да се отнасят с нея като с жена, когато се явяваше в ролята на лекар.

— Няма нищо за казване. В университета в Сореника, в Батиара. Две години бях ученичка на сер Резони. После ме обучаваше баща ми.

— Баща ви? — учуди се той.

— Исхак бен Йонанон — каза Джехане и с голямо задоволство отбеляза изумлението, което той не успя да прикрие. Един придворен на Алмалик от Картада със сигурност трябваше да знае за Исхак. Историята за случилото се не беше тайна.

— О! — тихо промълви Амар ибн Хайран и се вгледа в нея с вдигнати вежди. — Сега забелязвам приликата. Имате очите и устата на баща си. Трябваше да се сетя по-рано. Сигурно обучението ви тук е било още по-добро от това в Сореника.

— Радвам се, че съм на нивото на изискванията ви — сухо каза тя.

Той отново се усмихна. Явно продължаваше да се забавлява, въпреки хапливостта ѝ. Джехане видя как зад гърба му слугата зяпна от изумление пред нахалството ѝ. И как иначе — нали всички трепереха пред картадийците. Сигурно и тя трябваше да изпитва същото — и така си беше, но нямаше нужда всички да го знаят.

— Господарят ибн Хайран великодушно пожертва част от времето си заради мене — промълви от леглото Хусари. — Той дойде тази сутрин, както се бяхме уговорили, да разгледа някои мостри и ме намери... нали виждаш как. Когато разбра за опасенията ми, че няма

да мога да отида на приема, настойчиво ме увери, че присъствието ми е важно — в гласа му прозвуча гордост, която дори болката не можеше да заглуши — и ми обеща, че ще направи всичко възможно да примамим опърничавата ми лекарка тук.

— Ето, сега тя е тук и най-опърничаво настоява всички да бъдат така любезни и да напуснат стаята, с изключение на слугата и роба. — Джахане се обърна към картадиеца. — Сигурна съм, че някой от помощниците на ибн Муса ще ви бъде от полза в избора на коприна.

— Без съмнение — спокойно се съгласи мъжът. — Доколкото разбирам, вие сте на мнение, че пациентът ви не бива да ходи на приема следобед?

— Той може да умре там — рязко заяви тя.

Беше малко вероятно, но не и невъзможно и понякога се налагаше лекарят да стресне хората, за да се вслушат в нарежданията му.

Картадиецът не изглеждаше стреснат. Напротив, отново се забавляваше неизвестно от какво. Джахане чу шум откъм вратата. Велас беше дошъл с лекарствата.

Амар ибн Хайран също го чу.

— Вие имате работа. Тръгвам си, както ме помолихте. И тъй като не страдам от нищо, което би ме поставило под вашите грижи, боя се, че ще трябва да отида на освещаването на двореца. — Той се обърна към мъжа в леглото. — Не е нужно да пращате човек, ибн Муса. Аз лично ще предам съжаленията ви и ще осведомя принца за вашето състояние. Повярвайте ми, отсъствието ви няма да бъде изтъкувано като неуважение. Никой, а най-малкото принц Алмалик, не би искал да умрете, прекрачвайки прага на новия дворец.

Той се поклонил на ибн Муса, после още веднъж на Джахане — за огромно неудоволствие на слугата — и си тръгна.

За кратко настъпи тишина. Джахане внезапно си спомни какво се говореше на пазара и в града — че в Картада някои благородни жени (а според слуховете и мъже) пострадали сериозно в скандалите, избухнали за благоволенieto на Амар ибн Хайран. Двама души загинали, а може би трима?...

Прехапа устни, после тръсна глава, сякаш да отпъди неприятните мисли. Чудеше се на себе си. Какъв смисъл имаше да си припомня всякакви празни клюки? Никога не беше обръщала внимание на

подобни сплетни. Миг по-късно влезе Велас и тя се зае с работата си. Да уталожва болката, да продължава живота, да вдъхва надежда там, където няма място за надежда.

Този следобед в новото крило на двореца се събраха сто тридесет и девет граждани на Фезана. За случилото се този ден не след дълго вече се говореше като за Деня на рова. Ето как стана всичко.

Наскоро завършената част от двореца във Фезана беше твърде необичайна по замисъл. Обширни спални помещения за настаняване на новите муардски войници, после също толкова обширна трапезария, където да се хранят, и накрая параклис, в който да се молят. Известният на всички Амар ибн Хайран, който съпровождаше гостите през редицата стаи, беше твърде любезен, за да засегне въпроса за основанията във Фезана да бъдат настанени нови войски, но никой от събраните градски големци не се залъгваше за смисъла на това разширение на казармите.

Ибн Хайран, който водеше остроумна и безупречно светска беседа, беше твърде сдържан и по още един въпрос, особено в такъв тържествен ден — все по-явните признаци на недоволство и непокорство в града. Ала някои от гостите си разменяха крадешком тревожни погледи. Онова, което виждаха, без съмнение беше смущаващо.

Дори нещо повече.

Странният замисъл при построяването на новото крило стана още по-очебиен, когато групата великолепно облечени мъже мина през столовата и продължи по дългия коридор. Тесният тунел, предназначен за отбранителни цели, както ги осведоми ибн Хайран, извеждаше в двора, където ваджиите щяха да извършат церемонията по освещаването. Там принц Алмалик, наследникът на честолюбивото Картадско царство, щеше да приеме първите хора на града.

Благородниците и най-преуспяващите търговци на Фезана един по един влизаха в тъмния коридор, придружавани от муардските войници. В края му ги блъсваше в лицето ослепителната слънчева светлина. Те спираха и примижаваша заслепени на границата между мрака и светлината, а в това време един слуга възвестяваше тържествено имената им.

И когато поредният големец пристъпваше, примигвайки, в обления от светлина двор и понечваше да се отпрати към едва различимата бяла фигура, седнала върху възглавници в средата на двора, за да поднесе почитанията си, един от двамата муарди, застанали отстрани на тунела, му отрязваше главата.

Муардите, за които това не беше нещо необичайно, като че се наслаждаваха на работата си повече, отколкото изискваха задълженията им. Разбира се, в двора нямаше никакви ваджии. Новото крило на двореца беше осветено със съвсем различна церемония.

Муардите бяха грижливо подбрани. Нямаше грешки. Нямаше викове.

Двама забулени войници подхващаха падащите тела и ги повличаха към дъното на двора, където една кръгла кула се извисяваше над новия ров, който се пълнеше с вода от отклонената река Таварес. Телата на убитите политаха във водата от един нисък прозорец. Отрязаните глави бяха натрупани небрежно на кървава камара недалеч от мястото, където седеше принцът на Картада в очакване да се срещне с най-видните граждани на най-непокорния град, който щеше да управлява един ден — ако доживееше.

Оказа се, че принцът, чиито отношения с баща му не бяха особено сърдечни, не е бил осведомен за тази основна, отдавна замислена част на следобедната церемония. С нея цар Алмалик явно преследваше и други цели. Принцът беше попитал кога ще се появят ваджиите, но никой не можа да му отговори. След като първият фезанец се появи и беше посечен, а отрязаната му глава се търколи от свличащото се тяло, принцът спря да пита.

По някое време през този тих, кървав следобед под палещото слънце, горе-долу когато лешоядите започнаха да кръжат на ята над водата, някои от войниците в окървавения двор забелязаха, че лявото око на принца играе някак странно. За муардите това беше признак на слабост, достойна за презрение. Все пак той продължаваше да седи на възглавниците си. И нито веднъж не помръдна, не каза нито дума, докато траеше всичко. Седеше и гледаше как сто тридесет и девет души, дошли да изразят почитта си към него, един по един умират.

Този тик му остана за цял живот. В минути на напрежение или на радост той се появяваше — безпогрешен знак за онези, които го познаваха, че принцът е развълнуван, колкото и да се опитва да го

скрие. И напомняне — защото скоро цял Ал-Расан вече знаеше тази история — за кървавия летен следобед във Фезана.

За полуострова насиетието не беше нещо ново — имаше го и по време на ашаритската победа, и преди това — но този случай беше особен, по запомнящ се. Денят на рова. Част от наследството, оставено от Алмалик Първи, Лъва на Картада. Част от онова, което щеше да премине към сина му.

Клането още не беше свършило, когато камбаните за пети път призоваха вярващите на молитва. По това време броят на птиците над реката и рова вече не оставяше съмнение, че става нещо лошо. Няколко любопитни деца излязоха извън града и тръгнаха на север покрай стените да проверят какво е довело толкова много птици над Фезана и тъкмо те донесоха страшната вест. Във водата имало обезглавени тела. А скоро след това от къщите и улиците на Фезана отекнаха писъци.

Разбира се, тези смущаващи звуци не проникваха през стените на двореца, а лешоядите не се виждаха от красивата сводеста столова. Когато и последният от гостите влезе в тунела, Амар ибн Хайран, човекът, убил последния халиф на Ал-Расан, тръгна към двора по същия този тунел. Слънцето вече клонеше на запад, а светлината, към която се приближаваше през дългия, прохладени мрак, беше мека, мамеща, почти достойна за поема.

ГЛАВА 2

След като се окопиха някак от катастрофата в самото начало на пътуването на юг, Алвар започна да гледа на това пътешествие като на най-вълнуващото в живота си. Това не беше изненадващо — той беше копнял за него цяла година, а не е задължително действителността непременно да разруши мечтите на един млад човек. Поне не веднага.

Ако беше по-малко благоразумен, може би щеше да даде воля на фантазията, която му се яви за кратко, докато се готвеха за път след сутрешния призив за молитва на петото им утро южно от река Дурик: че е умрял и по волята на Джад е попаднал в рая на воините и сега ще може да язди завинаги зад Родриго Белмонте, Капитана, сред летните равнини и степи.

Реката беше останала далеч зад гърба им, стените на Карказия също. Бяха подминали дървените укрепления на Баеза и Лобар — малки, още неукрепнали стражеви застави в таграта. Сега войската яздеше през дивата, висока, гола пустош на ничията земя, оставяйки след себе си облак прах, а слънцето сипеше жаравата си право върху тях — петдесетимата Конници на Джад, яздещи към приказните градове на ашаритите по заповед на краля на Валедо.

И младият Алвар де Пелино беше един от тези петдесет, избран само след една година служба в Естерен да придружава великия Родриго, самия Капитан, който отиваше да събира данъци в Ал-Расан. На света наистина ставаха чудеса, на които не можеше да се намери обяснение, освен ако богът на слънцето не беше чул молитвите на майка му, която беше ходила на поклонение на Острова на света Васка.

Това беше само предположение, но сега всяка сутрин на разсъмване Алвар обръщаше лице на изток и от цялото си сърце благодареше на Джад, вричайки се отново и отново в стоманата на меч, който му беше дал баща му, че ще бъде достоен за доверието на бога. И, разбира се, на Капитана.

Имаше толкова много млади конници в армията на крал Рамиро. Воини от цяло Валедо, някои с прекрасни брони и великолепно коне, други с родословие, което можеше да се проследи чак до Древните,

властвали над целия полуостров, наречен от тях Еспераня, първите, научили истините от бога-слънце и построили равните прави пътища. И всеки от тези мъже беше готов да пости цяла седмица, да се откаже от жените и от виното, а някои биха се съгласили и на убийство заради възможността да бъдат войници на Капитана, да са под изпитателния поглед на хладните му сиви очи за цели три седмици. Да бъдат, та дори и само за тази задача, част от неговия отряд.

Защо да не си помечтае човек? Трите седмици можеха да са само началото, да последват и други неща, светът да се разтвори пред щастливеца като обелен и разделен на парчета портокал. Нямаше нищо лошо в това един млад конник да лежи през нощта на чула си, загледан в ярките звезди, на които се кланят последователите на Ашар. Да си представя как си пробива път с меча си, покосявайки неверниците, за да спаси самия Капитан от опасност и смърт, а Родриго го приветства и го отличава сред останалите сред грохота на битката. И как после окичен със слава пие неразредено вино редом с Капитана, приветстван и приет от всички в неговия отряд.

Не може ли един млад човек да си помечтае?

Проблемът на Алвар беше, че тези безкрайно приятни картини отстъпваха място в тишината на нощта или в забързания ритъм на ездата през деня на живия, мъчителен спомен за онова, което се беше случило сутринта на тръгване от Естерен. И по-точно на спомена за мига, когато младият Алвар де Пелино — радост и гордост за родителите си и трите си сестри — избра най-неподходящото време и място да разкопчае панталона си и да се облекчи, преди отрядът да потегли на път. В това нямаше нищо лошо.

Бяха се събрали на разсъмване в новия заден двор на двореца в Естерен. Алвар, замаян от вълнение и в същото време от желание да го скрие, правеше всичко възможно да остане незабелязан. Не че беше плах или неуверен в себе си, но дори сега, в мига на заминаването, част от него трепереше от ужас при мисълта, че ако някой го забележи — например Лаин Нунес, старият боен другар и помощник на Капитана — могат да обявят, че присъствието му в отряда е някаква грешка и той ще си остане в Естерен. Разбира се, ако се случеше подобно нещо, не му оставаше нищо друго, освен да се самоубие.

Между петдесет човека, петдесет коня и още няколко натоварени мулета в тясното затворено пространство не беше трудно да останеш

незабелязан. В двора беше хладно — нещо, което можеше да излъже чужденците, несвикнали с климата на полуострова, например наемниците от Ферьерес или Валеска. Алвар знаеше, че скоро ще стане много горещо. През лятото винаги беше така. Беше и шумно, разни хора сновяха насам-натам и носеха летви, инструменти, тикаха ръчни колички с тухли — крал Рамиро разширяваше двореца си.

Алвар провери за двайсети път седлото, като грижливо избягваше да поглежда към някого. Опитваше се да изглежда по-възрастен, да създава впечатлението, че предстоящата мисия малко го отегчава, но беше достатъчно умен, за да не си въобразява, че може да заблуди някого.

Когато граф Гонзалес де Рада влезе без предизвестие в двора, облечен във вишневочервено и черно, Алвар почувства как вълнението му нараства още повече. Никога не беше виждал отблизо конетабъла на Валедо. Отрядът на Родриго притихна за кратко, а когато суетнята около подготовката за тръгване се поднови, вече беше по-различно. Алвар усети как започва да го гъделичка любопитството и се опита да го потисне.

Видя, че Капитана и Лаин Нунес забелязаха идването на графа и се спогледаха. Родриго се отдръпна малко настрана от останалите и зачака приближаването на човека, който го беше заменил като главнокомандващ след възкачването на крал Рамиро. По знак на графа свитата му спря и Гонзалес де Рада се приближи сам, широко усмихнат. Алвар забеляза, че Капитана не се усмихва. Зад Родриго Лаин Нунес се извърна и сърдито плю на земята.

В този миг Алвар реши, че е невъзпитано да ги наблюдава така, дори с крайчеца на око — както впрочем правеха другите, докато си даваха вид, че се занимават с конете си или оправят сбруята. Един Конник на Джад, каза си той, няма защо да се бърка в работите на великите. Той целомъдрено се обърна с гръб към предстоящата среща и тръгна по свои си неотложни работи към дъното на двора, зад една каруца със сено.

Защо граф Гонзалес де Рада и сер Родриго Белмонте решиха минута по-късно да се приближат и да застанат в сянката на същата тази каруца, за Алвар де Пелино винаги щеше да си остане една от неразрешимите загадки на създадения от Джад свят.

И в трите джадитски кралства на Еспераня се знаеше, че двамата мъже не се обичат. Дори и най-младите войници, новобранци в кралската армия, успяваха да дочуят по някоя и друга клюка от двореца. Всички знаеха историята как на коронацията на Рамиро Родриго Белмонте поискал от новия крал да се закълне, че няма нищо общо със смъртта на брат си, преди самият той да положи клетва за вярност на краля. Това беше част от легендата за Капитана.

„Възможно е и да е вярно“, цинично заяви Алвар една вечер в някаква войнишка кръчма пред подпийналата си компания. Вече започваше да му се носи славата заради изказвания като това. Хубаво беше, че умееше да се бие. У дома в имението баща му неведнъж го беше предупреждавал, че острият език може повече да му попречи, отколкото да му помогне в армията на Валедо.

Но каквито и мъдри мисли да изказваха новобранците, едно беше сигурно: Родриго Белмонте се беше закълел във вярност на крал Рамиро и той го беше приел като един от своите, но граф Гонзалес де Рада беше провъзгласен за конетабъл — длъжност, която по времето на покойния крал Раймундо беше изпълнявал Родриго. Ето защо формално граф Гонзалес отговаряше, покрай всичко останало, и за подбора на младежите от Валедо за кралската армия.

Не бяха много младите мъже, които не споделяха общоприетото мнение, че ако искаш да бъдеш обучен солидно, правиш всичко възможно да попаднеш сред хората на Капитана. А ако искаш да бъдеш сред най-добрите войници на полуострова, на света, тогава предлагаш пари, земя, сестрите си, собственото си младо тяло, ако е нужно, за да подкупиш някого, който може да те вкара в отряда на Родриго.

С една дума, младежите бяха готови да дадат всичко на човека, способен да ги вкара в отряда на Капитана, но такъв нямаше. Родриго сам правеше избора, често напълно неочакван, и единственият му съветник беше Лаин Нунес с прогнилите зъби. Лаин демонстрираше пълно безразличие към забавленията с момчета, а Капитана... Дори самата мисъл за подобно нещо беше истинско светотатство, пък и Миранда Белмонте Д'Алведа беше най-красивата жена на света. Всички млади мъже в Естерен бяха единодушни по въпроса, макар почти никой да не я беше виждал.

Онази сутрин, докато пикаеше върху колелото на каруцата в задния двор на естеренския дворец и чу неща, които не трябваше да

чува, Алвар де Пелино беше един от онези, които никога не бяха виждали съпругата на Капитана. Пък и не познаваше човек, който да я е виждал. Беше дошъл от имението в северозападната част на страната преди по-малко от година и все още не можеше да повярва, че са го допуснали в отряда.

Някъде зад каруцата се чува стъпки и гласове. Това не го притесни особено. Някои мъже трябваше непременно да са сами, за да се облекчат; такива не се задържаха за дълго в армията. Но само от тази мисъл слабините на Алвар се свиха в спазъм и струята безсилно секна. Той си пое дълбоко дъх, когато позна резкия глас на Капитана, а миг по-късно осъзна, че другият глас, който се лееше сладко и медоточиво, е на граф Гонзалес.

Трябваше бързо да вземе решение и Алвар де Пелино направи точно онова, което не биваше. Обзет от паника и в старанието си да остане незабелязан, той превъзмогна болката и застана неподвижен, като се молеше двамата мъже да са заедно само за да си разменят любезности на сбогуване.

— Мога да направя така, че да убият синовете ви и да запалят имението ви — благо изрече Гонзалес де Рада, — ако решите да създавате проблеми.

В този миг Алвар реши, че най-разумното ще е да спре да диша.

— Опитайте! — насмешливо каза Капитана. — Момчетата може да са още неопитни, но имат някаква представа как да се защитят. Но преди да си тръгнете, бъдете така любезен да ми обясните защо очаквате аз да създавам неприятности, а не това прасе брат ви.

— Ако някой де Рада е решил да извърши набег в Ал-Расан, вас какво ви засяга, Белмонте?

— Аха. Ясно. Щом работите стоят така, защо си правите труда да искате от мене да си затворя очите?

— Просто се опитвам да ви спестя някои недоразумения...

— Не си въобразявайте, че другите са глупаци, де Рада. Аз отивам да събирам данъците от Фезана в името на краля. Единственото основание за подобни претенции е това, че крал Рамиро официално гарантира сигурността на града и околността му. Не само от разбойници, от брат си в Руенда и от другите дребни крале в Ал-Расан, а и от разни палячовци в собствената си страна. Ако брат ви иска да си играе на бандит, да гледа да е по-далеч от мене. Видя ли го някъде

около Фезана, ще се разправа с него в името на краля. И ако му го обясните, ще му направите голяма услуга.

Сега в гласа му нямаше и помен от ирония или насмешка, само ясно доловими стоманени нотки.

Двамата замълчаха. Алвар чуваше гласа на Лаин Нунес, който ревеше команди някъде при конете. Стори му се сърдит — впрочем, това често му се случваше. Колкото и да се опитваше да не диша, Алвар трябваше да си поеме дъх и го направи възможно най-тихо.

— Не се ли притеснявате — каза сериозно, почти кротко Гонзалес де Рада — да тръгвате към земите на неверниците, след като сте говорили така рязко с конетабъла на Валедо, и да оставите в имението горката си жена сама с две деца и няколко слуги?

— Честно казано, не. Първо, защото цените собствения си живот твърде много, за да ме превръщате в свой враг. Искам да знаете, че няма да се церемоня, и ви предупреждавам: мерне ли се човек, свързан по някакъв начин с вас, на по-малко от един ден път от моето имение, ще знам какво да правя и ще го направя. Надявам се, че ме разбирате. Говоря за убийството ви. И второ, може да имам някои съмнения за начина, по който кралят ни се възкачи на престола, но вярвам, че е честен човек. Как мислите, какво ще направи Рамиро, когато му предадат нашия разговор дума по дума?

Гонзалес де Рада изглеждаше развеселен.

— Наистина ли мислите, че вашата дума ще натежи срещу моята пред краля?

— Мислете, човече! — Алвар вече познаваше този нетърпелив тон. — Не е нужно да ми вярва. Достатъчно е да чуе как сте ме заплашвали — при това пред всички, обещавам ви — и какво мислите ще направи, ако със семейството ми се случи някакво нещастие?

Отново настъпи тишина. Накрая де Рада заговори, но веселостта му беше изчезнала.

— Наистина ли ще му кажете? Това е глупаво. Внимавайте да не ме предизвикате, Белмонте!

— Както сега ме предизвиквате вие. Размислете добре, моля ви. Изиграйте ролята на мъдър по-голям брат. Кажете на това разпасано хлапе Гарсия, че никой няма да му позволи неговите игрички да компрометират законите и дипломатията на краля. Нима искам твърде много от конетабъла на Валедо?

Отново настъпи мълчание, този път по-продължително. Накрая Гонзалес неохотно каза:

— Ще направя всичко възможно пътищата ви да не се пресекат.

— А аз ще направя всичко възможно да се кае горчиво, ако все пак се пресекат. — В гласа на Родриго нямаше тържество, но нямаше и отстъпчивост.

— Значи няма да докладвате на краля?

— Трябва да си помисля. За щастие, имам свидетел — в случай че ми потрябва. — Капитана само леко повиши глас. — Алвар, за бога, свършвай вече! Така ще наводниш двора! Ела да те запозная с конетабъла.

Алвар усети как сърцето му се качва в гърлото. Закопча панталона си и плахо се подаде иззад каруцата. Червен като рак от смущение и лоши предчувствия, все пак забеляза, че и лицето на граф Гонзалес е пламнало, макар в хлътналите му кафяви очи да се четеше не смущение, а гняв.

Родриго беше безукорно вежлив, сякаш не забелязваше объркването на двамата.

— Господин графе, позволете да ви представя сина на Пелино де Дамон, който ще участва с мене в предстоящия поход. Алвар, поклони се на конетабъла.

Цял разтреперан и объркан, Алвар изпълни заповедта. Гонзалес де Рада кратко кимна. Изражението му беше студено като ветровит зимен ден на север.

— Мисля, че познавам баща ви — каза той. — Беше комендант на едно укрепление на югозапад по времето на крал Санчо, нали?

— Да, ваше превъзходителство, на Мараня. Поласкан съм, че бяхте така добър да си спомните.

Алвар с изненада установи, че гласът му служи доста прилично. Продължи да стои със сведен поглед.

— И къде е сега баща ви?

Невинен на пръв поглед въпрос, изречен с най-любезен тон, но след всичко, което беше чул, докато се спотайваше зад каруцата, Алвар като че ли долови в него намек за опасност. Но нямаше какво да прави. Пред него беше конетабълът на Валедо.

— Разрешиха му да се оттегли от армията, ваше превъзходителство, след като беше ранен при едно ашаритско

нападение. Сега имаме имение на север.

Гонзалес де Рада мълчеше. Най-сетне се прокашля и каза:

— Ако не ме лъже паметта, баща ви е човек, известен със своята дискретност, прав ли съм?

— И с верността към онези, на които служи — намеси се Капитана още преди Алвар да е отворил уста. — Алвар, качвай се на коня, докато Лаин не те е напердашил, че ни задържаш.

Преизпълнен с благодарност, Алвар побърза да се поклони на двамата мъже и хукна към отсрещния край на двора, където чакаха другарите му, в един далеч по-прост свят от онзи, в който случайно се беше озовал, докато се криеше зад каруцата.

По-късно същата сутрин сер Родриго Белмонте изостана от челото на колоната, където яздеше, и кимна на Алвар да се приближи.

Сърцето на Алвар заблъска лудо от предчувствието за надвиснала катастрофа. Той последва Капитана малко настрана от останалите. Тъкмо минаваха през Варгаските хълмове — едно от най-красивите места във Валедо.

— Лаин е роден в едно село на юг оттук, отвъд онези хълмове — каза Капитана. — Или поне така разправя. Аз му казвам, че лъже. Според мене се е излюпил от яйце наред някое блато, също толкова плешив, колкото е сега.

Алвар беше прекалено нервен, за да се засмее. Успя само слабо да се усмихне. За пръв път оставаше насаме със сер Родриго. Проклетият Лаин Нунес беше начело и отново грачеше команди. Наближаваше пладне и скоро щяха да спрат за почивка.

Капитана продължи със същия дружелюбен тон:

— Преди години чух за един човек в Ал-Расан, който не посмял да стане от масата на халифа по време на пир, за да се изпикае. И се стискал толкова дълго, че мехурът му се пукнал и човекът умрял още преди да сервират десерта.

— Не се учудвам! — възкликна Алвар.

— Какво трябваше да направиш, когато дойдохме при каруцата? — попита Капитана с леко променен тон.

От мига, в който напуснаха Естерен, Алвар не беше спрял да мисли за това и сега призна с половин уста:

— Трябваше да се изкашлям или нещо такова.

Родриго кимна.

— Да започнеш да си свиркаш, да си пееш, да плюеш.

Нещо, с което да ни покажеш, че си там. Защо не го направи?

Алвар не можа да измисли нищо умно и подходящо, затова си призна:

— Страх ме беше. Още не можех да повярвам, че ме вземате със себе си. Не исках да ви привлека вниманието.

Капитана отново кимна, загледан в полегатите хълмове и гъстата борова гора на запад. После ясните Му сиви очи се обърнаха към Алвар и се впиха в него като жила.

— Добре. Първи урок: когато подбирам хората, които вземам със себе си, дори и за такова кратко пътуване, не може да има грешка. Щом си с нас, значи има защо. И не обичам да слушам такива глупости от един войник. Ясно ли е?

Алвар усърдно закима, пое си дъх и понечи да каже нещо, но Капитана не го дочака.

— Втори урок: я ми кажи, защо мислиш, че те накарах да излезеш иззад каруцата? И ти спечелих враг — втория по сила човек във Валедо. Това не беше никак великодушно от моя страна. Защо го направих?

Алвар се извърна и се замисли. Без да знае, лицето му беше добило изражение, което изпълваше семейството му с лоши предчувствия, щом го видеха. Мислите му понякога го отвеждаха до неочаквани, опасни изводи. И сега стана така. Той погледна сер Родриго и отново отмести очи, проявявайки необичайна за него предпазливост.

— Кажи го! — нареди Капитана.

Алвар внезапно съжали, че не е в имението, да сее на полето с баща си и с ратаите и да чака някоя от сестрите му да му донесе бира, сирене и хляб, както и свежи сплетни от къщи. Преглътна. Можеше да стане така, че скоро да се озове там. Но никой не можеше да каже, че синът на Пелино де Дамон е страхливец и не смее да изрече мислите си на глас.

— Вие не мислехте за мене — опита се да говори твърдо той. Нямаше смисъл да го казва, ако ще звучи като разтреперано хлапе. — Измъкнахте ме, за да ме изправите между граф Гонзалес и семейството си. Аз може да съм нищо, но баща ми е известен и сега графът знае, че

в мое лице има свидетел на случилото се тази сутрин. Аз съм един вид защита за жена ви и синовете ви.

Той затвори очи, а когато ги отвори отново, видя, че Родриго Белмонте се смее. Странно, Капитана не изглеждаше ядосан.

— Както вече ти казах, имаше причина да те избира за похода. Нямам нищо против умните хора, Алвар. Естествено, в определени граници. Може пък и да си прав и аз да съм действал като егоист. Когато някой заплашва семейството ми, това може да се случи. Възможно е да съм ти спечелил силен враг, дори да съм поставил живота ти в опасност. Не е много достойно един командир да постъпи така с някого от хората си, нали?

Капитана отново го изпитваше и Алвар напълно го съзнаваше. Баща му неведнъж му беше казвал, че е за негово добро да мисли малко по-малко и да говори доста по-малко. Но това тук беше не друг, а самият капитан Родриго Белмонте, а на неговите въпроси не можеше да се отговаря току-така, без да се замислиш. Сигурно имаше някакъв начин да се измъкне и може би тъкмо това се очакваше от него. Но той не беше случайно тук, сред обраслите с бор хълмове на Варгас, на път за Ал-Расан. Капитана току-що му го беше казал. Никой нямаше намерение да го отпраща. И малко по малко привичният му нрав взе връх над опасенията.

— Дали постъпихте достойно? — каза той. — Не съвсем, ако държите да чуете мнението ми. В битка капитанът може да прави с хората си каквото намери за добре, но в личните работи... не знам дали е правилно.

За миг си помисли, че е стигнал твърде далеч. Но сер Родриго отново се усмихна. В сивите му очи проблесна весело пламъче. Капитанът поглади мустака си.

— Сигурно баща ти си е имал доста главоболия с тази твоя искреност, момче.

— Да, господине — усмихна се в отговор Алвар. — И често ме е предупреждавал да не дрънкам много.

— Предупреждавал те е, така ли?

Алвар кимна.

— Да...

Алвар никак не беше дребен, пък й животът в северното имение не беше лесен. Тази една година в кралската армия в Естерен също не

беше почивка. Той беше силен и бърз, добър ездач. Въпреки това не видя юмука, който се стовари като чук отстрани върху главата му и го прати в тревата, сякаш беше малко дете.

Алвар седна, като плюеше кръв. Попипа челюстта си. Имаше усещането, че е счупена. Станало беше онова, за което го предупреждаваше баща му. Идиотският му навик да казва, каквото мисли, току-що му беше отнел една възможност, за каквато всеки млад войник беше готов да умре. Родриго Белмонте му беше отворил вратата, а Алвар беше нахълтал през нея като глупак и беше паднал по-лице. Всъщност по гръб и лакът.

Той вдигна поглед към Капитана, като се държеше за бузата. Останалите бяха спрели недалеч и ги наблюдаваха с интерес.

— Един-два пъти ми се е налагало да го приложа и на синовете си — обясни Родриго, който като че ли продължаваше да се забавлява. — И сигурно ще ми се налага още някоя и друга година. А сега третият урок, Алвар де Пелино. Не винаги е хубаво да се криеш зад каруцата, както направи ти. И не винаги е хубаво да даваш воля на езика си, преди да си наясно как стоят работите. За да си напълно сигурен в себе си, е нужно малко повече време. Ще имаш достатъчно, за да си помислиш добре, докато сме на път. И докато го правиш, помисли и върху още нещо: дали едно разбойническо нападение на Ал-Расан от бандата на Гарсия де Рада не излиза извън рамките на личната вражда. Аз служа на краля на Валедо, ти също, докато си в този отряд. Конетабълът се опита със заплаха да ме отклони от дълга ми към краля. Това лична работа ли е, млади ми философе?

— За бога, Родриго! — долетя до тях от челото на колоната глас, който не можеше да бъде сбъркан с нищо. — Какво толкова направи изгърсакът на Пелино, та да заслужи това?

Сер Родриго се обърна към Лаин Нунес, който се приближаваше в тръс към тях.

— Нарече ме егоист и несправедлив към хората си. Обвини ме, че ги използвам, за да уреждам лични проблеми.

— Това ли е всичко? — Лаин плю на тревата. — Навремето баща му ми е казвал къде-къде по-лоши работи.

— Сериозно? — Капитана изглеждаше учуден. — Преди да тръгнем де Рада каза, че бил известен с дискретността си.

— Как не! Ти вярваш ли и една дума на това, което казва де Рада? Пелино де Дамон си имаше свое мнение за всичко, което става на божия свят. Докарваше ме до пяна на устата. Що нещо съм изтърпял, докато успея да му издействам повишение — тогава го пратиха да командва оня форт в ничията земя. Най-щастливият ден в живота ми беше, когато му видях гърба!

Алвар гледаше изумен ту единия, ту другия. Челюстта му сигурно щеше да увисне, ако не го болеше толкова много. Беше толкова слисан, че и през ум не му минаваше да стане. Цял живот неговият кротък, търпелив баща му беше внушавал, че не е хубаво да приказваш толкова много.

— Такива глупости дрънкаш, че никой де Рада не може да ти излезе насреща — с усмивка заяви Родриго.

— А, това е смъртно оскърбление! — възпротиви се ветеранът и сухото му набраздено лице се сгърчи в гримаса на престорен гняв.

Родриго се изсмя на глас.

— Ти си обичал бащата на тоя младеж като брат. От години ми го повтаряш. Нали затова избра сина му за похода? Или ще го отречеш?

— Ще отрека всичко, което трябва! — непоколебимо заяви старият воин. — Но щом момчето на Пелино вече те е докарало дотам, че да го цапардосаш, явно съм направил ужасна грешка. Двамата погледнаха Алвар и заклатиха глави.

— Нищо чудно — каза най-сетне Капитана, който съвсем не изглеждаше обезпокоен. — Скоро ще разберем. Ставай, момче! Сложи си нещо студено на бузата, че иначе ще ти е трудно да ни съобщаваш мнението си известно време.

Лаин Нунес вече яздеше към мястото си начело на колоната. Капитана се обърна да го последва. Алвар се изправи.

— Капитане! — повика го той завалено.

Сер Родриго го погледна през рамо. Сега в сивите му очи се четеше любопитство. Алвар знаеше, че пак си играе с огъня. Какво пък, така да бъде! Явно и баща му беше правил същото, колкото и да не беше за вярване. Щеше да му трябва време да се справи с този свой навик. Във всеки случай явно не пътешествието на майка му до Острова на Васка го беше вкарало в този отряд.

— Аз... обстоятелствата ми попречиха да довърша мисълта си. Исках само да ви кажа, че бих бил горд да умра, защитавайки

съпругата и синовете ви.

Устните на Капитана трепнаха. Явно отново беше намерил нещо забавно в думите му.

— По-вероятно би ти се наложило да защитаваш себе си от тях. Хайде, Алвар, съвсем сериозно ти казвам да си сложиш нещо студено на бузата. Ако се подуе, ще уплашиш жените във Фезана и няма да ти се усмихне щастieto. А междувременно не забравяй да мислиш, преди да си отвориш устата.

— Ама аз мислех...

Капитанът вдигна ръка и Алвар млъкна, Родриго препусна към отряда, а младият мъж поведе коня си за юздата към мястото, където другарите му бяха спрели за обяд. И, странно нещо, въпреки болката в челюстта, която мократа кърпа почти не уталожил, съвсем не се чувстваше зле.

И вече мислеше. Така беше устроен, не можеше иначе. Реши, че Капитана е прав за Гарсия де Рада — че неговото начинание излиза извън рамките на личната вражда и се превръща в държавен въпрос. Алвар открай време се гордееше със способността си да приеме чуждо мнение, когато другият е прав.

Бяха минали няколко дни от тази случка. Подутата, но здрава челюст съпровождаше Алвар в нелеката задача да пази за себе си мислите, които не му даваха мира.

Сега събирането на данъка — париас — два пъти в годината се беше превърнало в нещо като ритуал, не толкова военен, колкото дипломатически. Крал Рамиро предпочиташе да прати във Фезана изтъкнат военачалник от ранга на сер Родриго вместо цяла армия. Всички знаеха, че е в състояние да прати армия. Данъкът щеше да бъде събран, макар и бавно — отрядът щеше да си тръгне със златото на Ал-Расан, но не и преди да бъде изигран задължителният танц. Това успя да научи Алвар, докато яздеше на смени начело на отряда заедно с Лудус или Мартин, най-опитните от другарите му.

Те го научиха и на други неща. Пътуването може и да беше ритуално, но Капитана не понасяше нехайството, особено в ничията земя и в самия Ал-Расан. Те не отиваха на юг да се бият, но имаха изграден образ, носеха определено послание — че никой не би

пожелал да излезе срещу Конниците на Валедо, особено срещу отряда на Родриго Белмонте.

Лудус го научи как да познава по полета на птиците дали наблизно в откритото за всички ветрове плато има поток или езеро. Мартин му показа как да определя времето по облаците — тук, на юг, рисунъкът им беше твърде различен от всичко, с което беше свикнал на север край морето. А Капитана лично го посъветва да скъси стремената. Сер Родриго го заговори за пръв път след онзи случай, когато с един удар го просна на земята.

— Няколко дни ще се чувстваш неудобно — каза му той, — но няма да е за дълго. Всичките ми хора се учат да яздят така преди да са влезли в бой. Тук всички го умеят. Може да стане така, че по време на битка да искаш да се изправиш в стремената или да скочиш от коня. Ще видиш, че е по-лесно, ако стремената ти са вдигнати. Това може да ти спаси живота.

По това време вече бяха в ничията земя и приближаваха двете малки укрепления, построени от крал Рамиро, след като бе започнал да събира данък от Фезана. Тамошните войници ги посрещнаха с голяма радост, макар че те останаха само за по една вечер, колкото да им предадат писмата и най-новите сплетни.

Хората в Лобар и Баеза сигурно водеха много неспокоен и безрадостен живот в усамотение, така си мислеше Алвар. С падането на халифата в Ал-Расан съотношението на силите се беше променило, но нищо още не беше свършило, не беше строго установено. Да разположиш свои гарнизони в таграта си беше чиста провокация от страна на Валедо, при това немалка. Шепя войници в огромната пустош, в опасна близост до мечовете и стрелите на ашаритите...

В началото, горе-долу преди две години, крал Рамиро се беше опитал да насърчи заселването около новите укрепления. Не можеше да принуди със сила хората да отидат там, но измисли нещо друго — десетгодишно опрощаване на данъците, което при огромните разходи за непрекъснато нарастващата армия никак не беше малко, и обичайните обещания за военна подкрепа. Това се оказа недостатъчно. Все още. Само петнадесет-двадесет семейства, изгубили всяка надежда да оцелеят на север, бяха достатъчно смели, лекомислени или отчаяни, та да опитат да заживеят тук, на прага на Ал-Расан.

С всяка година работите се меняха, но споменът за армиите на Халифата, шестващи победоносно на север през високите равнини, беше още жив. А всеки, който имаше поне малко ум в главата, знаеше, че кралят е твърде зает с брат си и чичо си в Руенда и Халоня, за да мисли ден и нощ как да опази двата си малобройни гарнизона в таграта и скупчените около тях хора.

Равновесието беше твърде деликатно, но все пак беше някакво равновесие и беше много рисковано това обстоятелство да се пренебрегва. И докато се придвижваха на юг, Алвар често си спомняше присвитите очи и тревожните лица на мъжете и жените около укрепленията и си даваше сметка, че има и по-лоши неща от бедната почва и ранните слани, които мъчеха земеделците на север, близо до границата с Руенда. Дори и нивите тук имаха жалък и изтерзан вид — малки кръпки в безкрайната пустош на ничията земя.

Капитана обаче явно не виждаше нещата по този начин. Сер Родриго слизаше от коня си всеки път, когато срещнеше фермер, за да поговори с него. Веднъж Алвар беше достатъчно близо, за да чуе част от разговора. Той се въртеше около сеитбата и валежите в таграта.

— Не ние сме истинските воители на Валедо — каза Капитана на войниците си, когато се качи на коня след един такъв разговор. — Тези хора са войниците. И никой, който е тръгнал с мене, не бива да го забравя.

Това беше изречено необичайно сериозно и прозвуча почти като предизвикателство. Алвар нямаше никакво желание да възразява. Той се замисли, потривайки ударената си челюст през наболата пясъчноруса брада, и премълча.

Равната висока местност не се менеше видимо, не се забелязваха никакви гранични знаци, но късно на следващия ден старият Лаин Нунес подметна, без да се обръща конкретно към никого:

— Вече сме в Ал-Расан.

Три дни по-късно, малко преди здрачаване, конниците зърнаха отдалеч река Таварес, а не след дълго Алвар видя за пръв път кулите и стените на Фезана, с цвят на кехлибар в последните лъчи на залеза.

Пръв Лудус забеляза нещо странно. Невероятно количество лешояди се виеха и се спускаха над реката недалеч от северната стена

на града. Алвар никога не беше виждал подобно нещо. Трябва да бяха хиляди.

— Като на бойно поле — промълви Мартин. — След битка.

Лаин Нунес се вгледа с присвити очи нататък и след миг се обърна към Капитана с ням въпрос в погледа. Сер Родриго остана на коня, загледан в далечната Фезана.

— Във водата има мъртъвци — каза той най-сетне. — Тази нощ ще останем на лагер тук. Не искам да се приближаваме и да влизаме в града преди да сме разбрали какво става.

— Искате ли да отида с двама-трима души да проверим? — предложи Мартин.

Капитана поклати глава.

— Мисля, че не е нужно. Тази вечер ще запалим хубав огън. Лаин, удвои стражата, но искам те да знаят, че сме тук.

Малко по-късно, след вечерята и късната молитва, с която пожелаваха на Бога да измине необезпокояван нощния си път, всички се събраха около огъня. Мартин свиреше на китара, а Лудус и Бараньо пееха под искрящите звезди.

На изток вече беше изгряла бялата луна, пълна и кръгла, когато трима души влязоха в лагера им, без да се крият.

Те слязоха от мулетата и стражата ги поведе към светлия кръг на огъня. Музиката и песните стихнаха. Тогава Родриго Белмонте и войниците му разбраха какво се е случило този ден във Фезана.

ГЛАВА 3

Късно следобед в стаята на Хусари ибн Муса отекнаха писъци. Робът, пратен да провери какво става, се върна с преbledняло лице и донесе вестта за случилото се.

Никой не му повярва. Едва когато един приятел на ибн Муса, също търговец, но не толкова преуспяващ — което му беше спасило живота — прати свой роб със същата вест, страшната истина остана извън всякакво съмнение. Всички, които бяха отишли в двореца тази сутрин, бяха мъртви. Обезглавените им тела плуваха в крепостния ров, плячка за кръжащите отгоре мършояди. Могъщият цар на Картада беше решил, че това е единственият начин да осуети бунта във Фезана още в зародиш. За един-единствен ден всички по-влиятелни хора, останали в града, бяха премахнати.

Пациентът на Джехане, обожаваният разкошния живот търговец на коприна, чийто труп сега трябваше да плава заедно с останалите в крепостния ров, лежеше в леглото си, закрил очи, разтреперан и омаломощен след изхвърлянето на камъка от бъбреците. Джехане, която се опитваше безуспешно да се справи със собствените си объркани чувства, се вглеждаше внимателно в него. Както винаги, нейното убежище беше професията ѝ. Доволна, че успява да овладее гласа си, тя тихо нареди на Велас да приготви нова доза опиат. Ибн Муса обаче я изненада.

— Недей, Джехане, стига толкова.

Той махна ръка от лицето си и отвори очи. Гласът му беше слаб, но ясен.

— Искам да помисля. Те може да дойдат за мене всеки момент. Най-добре ще е да си вървиш.

Джехане не беше помислила за това. Той имаше право, разбира се. Наемниците на Алмалик от пустинята едва ли щяха да позволят някакво си заболяване да ги лиши от главата на Хусари. Колкото до лекарката — киндатската лекарка, която така неудачно го беше спряла от посещението в двореца...

Тя сви рамене. Откъдето и да духа вятърът, над киндатите все ще вали. Погледът ѝ срещна този на Хусари. В очите му прочете неизказан ужас, който се надигаше страховито, добивайки форма и име. Джахане се запита как ли изглежда тя самата, уморена и потна след всичките часове в тази топла, душна стая, зашеметена от току-що чутата вест. Вестта за клането.

— Няма никакво значение дали ще остана, или ще си тръгна — каза тя, отново изненадана от спокойния си глас. — Ибн Хайран знае коя съм, или забравихте? Нали той ме доведе тук.

Странно нещо, част от нея все още отказваше да приеме, че именно ибн Хайран е устроил тази касапница, в която бяха изклани толкова невинни хора. Ако трябваше да обясни защо това трябва да я вълнува, едва ли би могла да го направи: той беше убиец, цял Ал-Расан го знаеше. Какво значение имаше, че този убиец е изтънчен и забавен? Че познава баща ѝ и говори с добри думи за него?

Зад гърба ѝ Велас тихичко се прокашля — знак, че има да каже нещо важно. Обикновено го правеше, за да изрази несъгласие с нейното мнение.

— Знам — подметна Джахане, без да се обръща. — Мислиш, че трябва да си тръгнем.

Побелелият слуга, който беше служил още на баща ѝ, отговори приглушено:

— Мисля, че съветът на почитаемия ибн Муса е добър. Дори да разберат от ибн Хайран коя си, муардите едва ли ще тръгнат да те преследват. Но ако дойдат за господаря ибн Муса и ни сварят тук, това може да ги подразни. Сигурен съм, че и господарят ибн Муса ще ти каже същото. Те са пустинници, господарке. Не са... цивилизовани хора.

Джахане рязко се обърна, макар да съзнаваше, че насочва гнева си към своя най-верен приятел на света, при това не за първи път.

— Съветваш ме да изоставя пациента си? — избухна тя. — Това ли искаш да направя? Много цивилизовано, няма що!

— Аз вече съм по-добре, Джахане.

Хусари беше седнал в леглото.

— Ти направи всичко, което е по силите на един лекар. Спаси ми живота, макар и не по начина, по който очаквахме.

Той дори успя да се усмихне, макар и с измъчена усмивка, която не докосна очите му.

Сега гласът му беше по-твърд, по-решителен от всякога. Тя се запита дали преживеният ужас не е помрачил разсъдъка му. Баща ѝ сигурно щеше да знае. Но баща ѝ никога вече нямаше да ѝ каже нищо.

Наистина имаше голяма вероятност муардите да дойдат за Хусари и да отведат и нея, ако я сварят тук. Вярно беше, че пустинниците от Маджрити не бяха цивилизовани. Амар ибн Хайран знаеше коя е. Тази касапница беше поръчана от Алмалик от Картада. Той беше човекът, направил на баща ѝ онова, което никога нямаше да забравят. Преди четири години.

В живота има мигове, когато наистина всичко се преобръща и се променя, когато пътищата се разделят и трябва да се направи избор.

Джехане бет Исхак се обърна към пациента си.

— Няма да ви оставя да ги чакате сам! Хусари — чудно нещо! — отново се усмихна.

— И какво ще направиш, мила моя? Ще предложиш на ония, пребрадените, приспивателно, когато дойдат?

— Имам и по-лоши неща, които да им дам — мрачно каза Джехане и думите му я накараха да се замисли. — Какво всъщност искате? — попита тя. — Извинявайте, май че избързвам. Може пък вече да са се наситили на кръв и никой да не дойде.

Той поклати глава и Джехане отново се учуди на промяната. Познаваше ибн Муса от много време, но за пръв път го виждаше такъв.

— Възможно е — каза той. — Но много не ме е грижа. Нямам намерение да ги чакам, за да се убедя. Ако искам да направя, каквото съм решил, при всички случаи ще трябва да се махна от Фезана.

— И какво сте решили? — присви очи Джехане.

— Да унищожа Картада — заяви дебелият, ленив, свикнал да си угажда търговец на коприна Хусари ибн Муса.

Джехане не вярваше на очите си. Това го казваше човекът, който държеше месото на масата му да е опечено добре, та да не вижда кръв, когато се храни. Гласът му беше толкова спокоен и уверен, сякаш уговаряше с някой от помощниците си изпращането на кораб с коприна през морето.

Джехане чу как Велас отново се прокашля зад гърба ѝ и се обърна.

— Щом е така, от нас няма да има голяма полза — каза Велас все така меко, но челото му беше тревожно смръщено. — Най-добре ще е да си тръгнем... та да може господарят ибн Муса да се приготви.

— Съгласен съм — подкрепи го ибн Муса. — Ще наредя да ви придружат и...

— Аз обаче не съм съгласна! — рязко го прекъсна Джахане. — Първо, има опасност от треска, след като изхвърлихте камъните, и аз съм длъжна да ви наблюдавам. И второ, не можете да напуснете града по светло, още по-малко през някоя от портите!

Хусари сплете дебелите си пръсти и я погледна право в очите.

— Какво предлагаш?

За Джахане това беше излишен въпрос. Всичко беше ясно.

— Да се скриете при нас, в Киндатския квартал, докато се стъмни. Аз ще тръгна първа, да уредя да ви пуснат. Ще се върна да ви взема по залез-слънце. Мисля, че трябва да се маскирате. Това го оставям на вас. По мръкнало ще напуснем Фезана през един таен изход.

Велас, явно изваден от търпение, издаде зад гърба ѝ приглушено възклицание.

— Ще напуснем? — тихо повтори ибн Муса.

— Ако искам да направя онова, което съм решила, и аз ще трябва да напусна Фезана.

— Аха... — промърмори мъжът в леглото, загледан в нея. Някак неусетно той се беше променил, вече не беше някогашният болен, мъжът, когото познаваше толкова отдавна.

— Заради баща ти ли?

Джахане кимна. Нямаше смисъл да се преструва. Той не беше глупак.

— Заради миналото.

Имаше много работа за вършене. Докато си проправяше път през тълпата заедно с Велас, Джахане си мислеше, че единствено упоменаването на баща ѝ беше накарало Хусари да приеме плана ѝ. В това нямаше нищо чудно, ако се погледнеш на нещата под определен ъгъл. Ако имаше нещо, което да е понятно за ашаритите след векове на братоубийство, то беше кръвната вражда, колкото и дълго да се отлагаше отмъщението.

Това може и да изглеждаше нелепо — една киндатка да провъзгласява намерението си да отмъсти на най-могъщия монарх от времето на Халифата насам, — но дори и кроткият, безобиден ашаритски търговец разбираше за какво става дума.

Пък и търговецът вече съвсем не бе толкова кротък и безобиден.

Велас, възползвайки се от правото на отколешен слуга, сипеше упреци и предупреждения. Тонът му изобщо не беше толкова почтителен, колкото в присъствието на други хора. По същия начин беше мърмрил някога и баща ѝ, когато той хукваше посред нощ при болен, без да се е облякъл топло, още невечерял, или по цяла нощ седеше прегърбен над книгите и четеше на светлината на една-единствена свещ.

Това, което тя правеше сега, беше по-лошо от оставането до късно през нощта и загрижеността в гласа на Велас беше на път да я разколебае. Ако го оставеше да говори още. Пък и у дома може би я чакаха още по-трудни минути.

— Това не е наша работа — настойчиво я уговаряше Велас, докато подтичваше до нея, а не на две крачки зад гърба ѝ, което беше съвсем необичайно и издаваше вълнението му. — Освен ако не решат да струпат всичко на киндатите, което не би ме изненадало...

— Стига вече, Велас. Моля те. Ние не сме просто киндати, а хора, които живеят във Фезана от много години. Тук е домът ни. Плащаме си данъците, даваме своя дял за гнусния париас на Валедо, крием се зад тези стени от опасности и страдаме заедно с останалите, когато ръката на Картада — или нечия друга — се стовари върху града. Това, което се случи днес, е и наша работа.

— Ние ще страдаме във всички случаи, каквото и да направят те, Джехане. — Тя познаваше добре както ината му, така и умението му да убеждава. Обикновено кротките му сини очи сега блестяха. — Ашарити убиват други ашарити. Защо да си объркваме живота заради това? Помисли си за онези, които те обичат. Помисли си...

Наложи се отново да го прекъсне. Това, което ѝ говореше, прекалено силно ѝ напомняше за майка ѝ.

— Не преувеличавай — възрази тя, макар че казаното от Велас беше самата истина. — Аз съм лекар. Ще си потърся работа другаде. Ще се опитам да разширя знанията си. Да си спечеля име. Баща ми го е правил години наред, служил е във войската на халифа и в не един

царски двор след падането на Силвенес. Така е стигнал до Картада и ти го знаеш. Нали си бил с него!

— Да, и знам какво му се случи там! — възрази Велас. Джехане спря като закована насред улицата и едва не се блъсна в нея.

Велас също беше принуден да спре. Изражението му беше едновременно сърдито и уплашено. Дребен и слаб, вече близо шейсетгодишен, той беше с родителите ѝ още отпреди нейното раждане. Роб от Валеска, купен като младеж от пазара в Лонза и освободен след десет години, както беше обичаят на киндатите.

Тогава можеше да отиде, където си поиска. След годините с Исхак в Батиара и Фериерес и в двора на халифа в самия Силвенес той говореше пет езика и беше обучен за помощник-лечител, но знаеше повече от много лекари. Сдържан и интелигентен, Велас можеше да си намери работа навсякъде на полуострова, че и отвъд планините на изток. По онова време Ал-Фонтина на халифите се управляваше предимно от бивши роби от севера, но малко от тях можеха да се похвалят с такива умения в дипломатията, както Велас в медицината след всичките години, прекарани с Исхак бен Йонанон.

Но той, изглежда, дори не беше помислял за подобна възможност. Може би му липсваше амбиция, но по-скоро причината беше в това, че тук се чувстваше щастлив.

Беше се покръстил в киндатската вяра веднага след освобождаването си и охотно беше поел на плещите си бремето на тяхната история. Оттогава се молеше на бялата и синята луна, двете сестри на бога, и нехаеше за Джад, когото го бяха учили да почита като дете, нито за звездите на Ашар, изрисувани по куполите на храмовете в Ал-Расан.

Беше останал с Исхак и Елиане и малкото им дете и ако някой на света освен родителите ѝ наистина обичаше Джехане, това беше той.

Ето защо сега ѝ беше трудно да погледне в тревожните му очи и да му обясни на разбираем език защо житейският ѝ път е кривнал така рязко след вестта за клането. Защо е толкова сигурна в онова, което се канеше да направи. То беше очевидно за нея, но не се поддаваше на обяснение. Представяше си какво би казал сер Резони в подобна ситуация, почти чуваше и думите на баща си.

— Явно не си способна да мислиш трезво в момента — би промърморил Исхак. — Започни отначало, Джехане, и не бързай.

Тя обаче нямаше време. Трябваше тази вечер да вкара Хусари ибн Муса в Киндатския квартал, но преди това ѝ предстоеше нещо още по-трудно.

— Велас — каза тя, — знам какво се е случило с баща ми в Картада. Не искам да споря с тебе. Не мога да ти го обясня — ако можех, щях да го направя и ти го знаеш. Мога само да кажа, че от един момент нататък да приема онова, което върши Алмалик, е все едно лично да участвам в него. Да нося отговорност за стореното от него. Ако остана тук и спокойно отворя лечебницата утре сутринта и в следващите дни, сякаш нищо не се е случило, ще се чувствам точно така.

Велас имаше още едно качество, което не можеше да му се отрече — винаги знаеше кога някой е казал последната си дума.

Останалата част от пътя изминаха в мълчание.

Когато се озоваха пред простата желязна порта, през която се влизаше в затворения Киндатски квартал на Фезана, Джехане въздъхна с облекчение. Познаваше двамата мъже, които стояха на стража. Единият някога ѝ беше любовник, а другият — приятел от детинство.

Тя беше толкова пряма, колкото беше възможно при сегашното положение. Всяка минута беше ценна.

— Шимон, Бакир, имам нужда от помощта ви — заяви Джехане още преди двамата да са отключили портата.

— Имаш я — изръмжа Шимон, — само че побързай! Нали знаеш какво става навън?

— Да, знам какво става и точно затова имам нужда от помощ.

— Какво си направила пак, Джехане? — изпъшка Бакир.

Той беше едър плещест мъж, доста хубав. Двамата бяха започнали да се отегчават един от друг само няколко седмици след началото на връзката си. За щастие, се бяха разделили твърде скоро, за да останат някакви по-трайни чувства у тях. Сега той беше женен и имаше две деца. Джехане беше акуширала при раждането им.

— Само онова, което ми налага Галинусовата клетва.

— По дяволите Галинус! — избухна Шимон. — Там убиват хора!

— Точно затова трябва да ми помогнете. Имам пациент в града, който тази нощ има нужда от грижите ми. Мисля, че отвън не е безопасно за мене...

— Това е сигурно! — прекъсна я Бакир.

— Точно така. Искам да го пуснете вътре. Той ще дойде след малко. Ще го настаня в къщата си и ще го лекувам там.

Двамата се спогледаха. Бакир сви рамене.

— Това ли е всичко?

Шимон още се колебаеше.

— Ашарит ли е?

— Не, кон е! Разбира се, че е ашарит, глупако! Защо иначе ще искам разрешението на двамата най-големи тъпаци в Квартала?

Тя се надяваше тези обиди да им отвлекат вниманието достатъчно, та да спрат да я разпитват. Слава на богините, Велас благоразумно мълчеше зад гърба ѝ.

— Кога ще го доведеш?

— Веднага. Но първо ще поискам разрешение от майка ми. Точно затова тръгнах без него.

Тъмните очи на Бакир отново се присвиха.

— Ти си самото благоразумие. Това не ти е присъщо, Джехане.

— Не бъди по-голям глупак, отколкото си, Бакир. Да не мислиш, че ще си играя разни игрички след всичко, което се случи днес?

Двамата мъже отново се спогледаха.

— Не ми се вярва — неохотно призна Шимон. — Добре де, пациентът ти може да влезе. Но ти няма да излезеш оттук. Велас може да го доведе, макар че аз не поемам отговорността за това.

— Всичко е наред — побърза да го успокои Велас. — Аз ще отида.

Джехане не беше изненадана. Какво пък, и така ставаше.

— Върви тогава — обърна се тя към Велас. — Ако майка ми вдигне шум — макар че не ми се вярва, — ще го настаним в някоя странноприемница. Побързай.

Тя се обърна към двамата стражи и им се усмихна с най-милата си усмивка.

— Благодаря ви. Няма да го забравя.

— Предпочитам да го забравиш — заяви Шимон. — Знаеш, че това е нередно.

Думите му прозвучаха високопарно. Разбира се, че беше нередно, но не чак толкова. В Квартала често влизаха ашарити — кой по работа, кой в търсене на удоволствия. Единствената трудност — и

то не кой знае каква — беше да не разберат ваджиите отвън или киндатските свещеници вътре. Ала не беше сега времето за спорове.

Колкото по-дълго приказваха, толкова по-голяма беше вероятността стражите да се поинтересуват кой е пациентът ѝ. И ако им кажеше, можеха да се сетят, че той е един от онези, които този ден трябваше да са в двореца. Досетеха ли се Шимон и Бакир, че става дума за човек, когото муардите може би ще търсят, за нищо на света нямаше да позволят Хусари да влезе в Киндатския квартал.

Джехане знаеше, че излага на опасност собствените си хора, но беше достатъчно млада да реши, че си струва риска. Последните кланета на киндати в Ал-Расан бяха далеч на юг, в Тудеска и Елвира, години преди тя да се роди.

Както се и очакваше, майка ѝ не се възпротиви. Съпруга и майка на лекари, Елиане бет Данел отдавна беше свикнала домът ѝ да е на разположение на болните. Обстоятелството, че сегашното неудобство идваше в най-тежкия за Фезана ден от години насам, не я смущаваше ни най-малко. Още повече че Джехане ѝ каза кой е пациентът. Елиане и така щеше да го познае. Хусари няколко пъти беше канил Исхак на обяд и неведнъж беше влизал тайно в Киндатския квартал, за да почете трапезата му пренебрегвайки по този начин нарежданията и на ваджиите, и на киндатските свещеници. Фезана не беше от най-благочествите градове.

Което със сигурност беше допринесло набожните му арди да убиват невинни хора с още по-голямо удоволствие, мислеше си Джехане, докато стоеше на горната площадка със свещ в ръка, готова да почука на вратата.

За пръв път през този дълъг ден усети, че трепери, застинала в нерешителност пред онова, което се канеше да направи. Видя как пламъкът се залюля. В дъното на коридора имаше висок прозорец, който гледаше към вътрешния двор. Лъчите на залязващото слънце нахлуваха през него и ѝ напомняха, че времето не чака.

Беше казала на майка си, че заминава тази вечер, готова за бурята, която щеше да се разрази. Буря обаче не последва.

— Какво пък, ако си решила да заминеш, моментът не е чак толкова лош — спокойно каза Елиане след кратък размисъл, взирайки се в единственото си дете. — Работа ще намериш навсякъде. Баща ти

винаги казваше, че е хубаво един лекар да поработи на различни места. — И след кратка пауза добави сериозно: — Може пък да се върнеш омъжена.

Джехане се намръщи. Проблемът не беше нов. Вече гонеше трийсетте и беше минала най-добрата възраст за задомяване. Тя самата се беше примирила с това, но за Елиане не можеше да се каже същото.

— Ще се справиш ли? — попита Джехане, пренебрегвайки последната забележка.

— Не виждам защо да не се справя — сопна се майка ѝ, но само след миг лицето ѝ се озари от усмивка, която ѝ върна някогашната красота. Самата тя се беше омъжила на двацет за най-блестящия мъж в просветената киндатска общност на Силвенес. Това беше в дните на последния разцвет на Халифата. — А какво мога да направя, Джехане? Да се хвърля на колене, да ти целувам ръцете и да те моля да останеш, за да си ми утеха на старини?

— Ти не си стара — прекъсна я дъщеря ѝ.

— Стара съм, и още как! Но няма да те спирам. Щом досега не си се задомила и не си ми родила внучета, вината е моя и на баща ти. Ние сме те възпитали така.

— Да мисля със собствената си глава?

— Боя се, че не е само това. — Елиане отново се усмихна неочаквано. — Да мислиш не само за себе си, но и за другите. Ще ти приготвя багажа и ще наредя да сложат прибори и за Хусари. Има ли нещо, което не бива да яде тази вечер?

Джехане поклати глава. Понякога ѝ се искаше майка ѝ да даде воля на чувствата си, да се разрази буря, ако трябва. Но обикновено беше благодарна за желязното самообладание, което запазваше Елиане от онзи ужасен ден преди четири години в Картада. Лесно можеше да си представи какво струва това на майка ѝ, защото съдеше по себе си. Двете доста си приличаха. Джехане мразеше да плаче — за нея това беше равносилно на поражение.

— По-добре се качи горе — каза Елиане.

И Джехане се качи. Винаги ставаше така. С майка ѝ рядко стигаха до сблъсъци, но обикновено оставаше впечатлението за нещо недоизречено между тях. Ала сега не беше време да се задълбочава в подобни проблеми. Най-трудното все още предстоеше.

Тя знаеше, че ако се колебае твърде дълго, решимостта ѝ може да се изпари преди да е прекрачила този най-труден праг в живота си. Джехане почука два пъти, както правеше всеки път, и пристъпи в полумрака на бащиния си кабинет.

Свещта пръскаше оскъдната си светлина върху подвързаните в кожа и злато книги, свитъците, инструментите и звездните карти — свидетелства и дарове от цял един живот, прекаран в търсения, път и работа. Пламъкът освети, този път без да трепне, писалището и простия дървен стол, възглавниците на пода и втория, по-дълбок стол, в който седеше неподвижно мъж с бяла брада, в тъмносиня роба, загърбил вратата, дъщеря си и светлината.

Джехане се вгледа в изправения му като копие, неподвижен гръб. Забеляза, както всеки ден преди това, че той дори не обърна глава, за да покаже, че я е чул. Все едно не беше влязла, със своята свещ и историята, която имаше да разкаже. Всеки път беше така, но този път не съвсем. Тя беше дошла да се сбогува и сега, вирайки се в баща си, усети как дългият меч на спомена пронизва паметта ѝ, остър, блестящ и страховит като мечовете на муардите.

Преди четири години четвъртият син на Алмалик от Картада почти се беше задушил в утробата на майка си, омотан в пъпната връв. Такива деца обикновено умираха, а най-често и майките им. Лекарите познаваха признаците достатъчно добре, за да предупредят какво ще стане. Това се случваше доста често и никой не можеше да бъде упрекван. Раждането беше опасно нещо, а лекарите не можеха да правят чудеса.

Ала Забира от Картада, музикантката, беше любимата куртизанка на най-могъщия цар в Ал-Расан, а Исхак от Фезана — смел и талантлив мъж. След като се посъветва със своите небесни карти, той прати вест на Алмалик, че е готов да опита нещо, което дава надежда, макар и съвсем слаба, Исхак извърши единствена по рода си операция и извади детето с разрез на корема на майката, като по този начин спаси и нейния живот.

Нито великият Галинус, извор на всички медицински знания, нито Узбет Ал-Маурус, нито Авенал от Сория в ашаритската родина на изток — нито един от тях или от техните последователи не беше описал подобна операция, завършила успешно, макар първите трима да познаваха тази процедура и да я бяха прилагали.

Исхак бен Йонанон, киндатът, беше първият, изродил живо дете по този начин. Това стана в двореца на Картада в Ал-Расан през второто десетилетие след падането на Халифата. Той беше излекувал раната на майката и се беше грижил за нея след това, докато една сутрин тя стана от леглото — много бледа, но красива както винаги — за да поиска четириструнната си лютня и да заеме обичайното си място в тържествената зала на Алмалик, в неговите градини и личните му покои.

За смелостта си и ненадминатото си изкуство Исхак получи от благодарния Алмалик от Картада много злато и достатъчно имот, та да бъдат той самият, жена му и дъщеря му осигурени до края на живота си.

А после царят нареди да извадят очите и да изтръгнат езика на лекаря, та с това да бъде изкупен тежкия му грях, че е видял забранената голота на ашаритска жена, и да му се отнеме възможността някога да разкаже за мраморната красота на Забира, изложена на студения поглед и също толкова студения нож на един киндатски лекар.

Всъщност това беше акт на милосърдие. Наказанието за всеки киндат или джадит, осквернил с поглед разголеното тяло на ашаритска жена, съпруга или наложница на друг мъж, беше смърт чрез разкъсване между четири коня. А тази жена принадлежеше на царя, наследника на халифите, Лъва на Ал-Расан, пред когото трепереха всички по-дребни царчета.

В мига, в който вестта за това раждане се разнесе извън палата, ваджиите започнаха да настояват за екзекуция в храма или на пазарния площад. Ала Алмалик наистина беше искрено благодарен на киндатския лекар. Той не питаеше особена любов към ваджиите заради ограниченията, които му налагаха, пък и по своему беше великодушен мъж.

Исхак остана жив, но сляп и нем, потънал в бездната на собствената си самота, недостъпна за жена му и единственото му дете. Нито през онези първи дни, нито след това той даде някакъв признак, че съществува за него.

Те го отведоха от Картада във Фезана, която отдавна бяха избрали за свой дом. Онова, което имаха, им стигаше напълно. Въсъщност, както и да го погледнеш, бяха богати. В Силвенес, в

Картада, в частната си практика във Фезана Исхак беше преуспял, същото можеше да се каже и за деловите му начинания съвместно с други киндатски търговци, които изнасяха на изток кожи и подправки. Щедрият прощален дар на Алмалик просто беше затвърдил престижа им. Можеше да се каже, че са благословени от луните с голямо богатство.

Джехане бет Исхак, притежателка на това богатство, влезе в стаята на баща си, остави свещта на масата и отвори кепенците на източния прозорец. Разтвори и самия прозорец, та да може заедно с приглушената светлина на късния следобед вътре да нахлуе и прохладният ветрец, и седна на дървения стол до писалището, както правеше всеки ден.

Книгата, която четеше на Исхак — един труд на Меровиус върху катарактата — лежеше отворена до лакътя ѝ. Всеки следобед, след като приключеше със задълженията си, тя идваше в стаята на баща си и му разказваше за пациентите, които беше прегледала, после му четеше на глас онова, с което се занимаваше самата тя. Понякога идваха писма от колеги и приятели от други градове и земи. Сер Резони няколко пъти годишно им пишеше от Сореника в Батиара и от местата, където работеше или преподаваше в момента. Джехане четеше на баща си и тях.

Той никога не показваше, че я чува, дори не обръщаше глава към нея. Така беше от деня, в който го бяха осакатили. Тя му разказваше как е минал денят ѝ, четеше му писмата и книгите на глас. Когато слизаше долу за вечеря, го целуваше по челото. Той не реагираше.

Велас му носеше храната в стаята. Исхак никога не излизаше. Джехане знаеше, че няма и да го направи, освен ако не го накарат насила. Гласът му някога беше дълбок и красив, очите му — ясни и сини като окъпана от светлина река, ярки прозорчета към дълбините на мисълта. Щедростта на ума му и сръчността на ръцете му без колебание даряваха утеха и помощ на всеки, който имаше нужда. Той беше горд, но не суетен, мъдър, но без язвителност, смел, но без показност. Сега беше останала черупка, празна шушулка, сляпо и няма отсъствие на всичко това в една затъмнена стая.

Докато се взираше в баща си и се готвеше да се сбогува, Джехане си мислеше, че разплатата, макар и закъсняла, е най-естественото нещо на света, което би могла да направи.

— Днес бях на пазара — заговори тя. — Нямах особено трудни случаи. Тъкмо се канех да прегледам един каменар с подагра — представи си само! — когато ме повикаха при болен. Разбира се, отказах, но се оказа, че болният е Хусари ибн Муса. Изхвърли камък, третият за тази година.

Откъм дълбокото кресло не последва никаква реакция. Красивият профил с бялата брада приличаше повече на изображение, отколкото на жив човек.

— Докато се занимавах с него, научихме нещо ужасно. Ако се заслушаш, може би ще чуеш виковете по улиците извън Квартала.

Тя често се опитваше да го накара да използва слуха си, да го измъкне от тази затворена стая.

Никакво движение, никакъв признак, че е забелязал присъствието ѝ. Нетърпеливо, почти гневно Джахане продължи:

— Изглежда Алмалик от Картада е пратил най-големия си син и господаря Амар ибн Хайран да осветят новото крило на двореца. И те току-що са избили всички поканени гости. Ето на това се дължи шумът от улицата. Сто и четиридесет души, татко. Алмалик е наредил да им отсекаат главите и да изхвърлят телата им в крепостния ров. И в този миг, съвсем ненадейно, чудото стана. Може би беше игра на светлината, пронизваща сенките, но той като че обърна глава едва забележимо към нея. „Май за пръв път изричам името на Алмалик пред него“, внезапно си даде сметка Джахане.

— Хусари трябваше да е един от тях, татко — бързо продължи тя. — Точно затова е настоявал да ида при него тази сутрин. Надявал се е, че ще му помогна да стигне до двореца. Сега той е единственият оцелял от поканените. И нищо чудно муардите — днес в града са пристигнали още петстотин — да поискат да го арестуват. Затова уредих да го преместим тук. Велас всеки момент ще го доведе — преоблечен, разбира се. Вече исках разрешение от мама — добави тя.

Този път нямаше съмнение. Исхак беше обърнал глава към нея и сякаш против волята си се вслушваше в думите ѝ. Джахане беше на път да се разплаче. Преглътна, борейки се със сълзите.

— Хусари изглежда... променен. Не мога да го позная. Спокоен, почти суров. Той е разгневен, татко. Има намерение тази нощ да напусне града. И знаеш ли защо? — Тя замълча, сякаш очакваше

отговор, и видя как баща ѝ въпросително повдигна глава. — Каза, че смята да унищожи Картада.

Джехане избърса една издайническа сълза от бузата си. Четири години си беше говорила сама, а ето че сега, когато се канеше да се сбогува, той най-сетне беше забелязал присъствието ѝ.

— Аз смятам да замина с него, татко — промълви тя.

И зачака. Нищо. Но ето че главата му бавно се извърна и тя отново виждаше профила, в който се беше взирала години наред. Джехане преглътна за втори път. Това също беше един вид реакция.

— Едва ли ще остана с него, дори не знам къде смята да иде и какво е намислил. Но след днешния ден просто не мога повече да си давам вид, че нищо не се е случило. Щом Хусари може да вземе решение да се бори с Алмалик, защо да не мога и аз?

Ето, каза го. Думите бяха изречени. И освободена от този товар, Джехане почувства, че не е в състояние да каже нищо повече. И замълча, давайки най-сетне воля на сълзите си.

Облегна се назад и затвори очи. До този момент можеше да се самозалъгва, че прави същото, което беше правил баща ѝ толкова пъти: напуска Фезана, за да дири работа и да трупа опит по широкия свят. Ако един лекар искаше да си създаде име, това беше начинът. Но да заявиш, че ще потърсиш разплата от един цар — това беше вече нещо друго. Пък и беше жена. Професията ѝ можеше да ѝ гарантира известна сигурност и уважение, но Джехане беше живяла и учила в чужбина. Знаеше колко е различно Исхак да тръгне по света и дъщеря му да стори същото и си даваше ясна сметка, че може никога вече да не прекрачи този праг.

— Еи ве'ах тее!

Джехане широко отвори очи. Онова, което видя, я потресе. Исхак се беше извърнал към нея. Лицето му беше разкривено от усилието да говори, празните очни кухини гледаха към мястото, където трябваше да е Джехане. Тя вдигна ръце към устата си.

— Какво? Татко, не...

— Еи ве'ах! — Завалените звуци бяха неразбираеми, но зад тях се усещаше болка и настойчивост.

Джехане скочи от мястото си и се свлече на колене в краката на баща си. Сграбчи ръката му и почувства, за пръв път от четири години, как пръстите му силно стиснаха нейните.

— Извинявай! Извинявай, повтори го! Не разбирам! — трескаво се примоли тя.

Баща ѝ се опитваше да говори ясно, цялото му тяло се гърчеше от напрежение и безсилие.

— Ве'ах! Ве'ах!

Беше стиснал до болка ръката ѝ, сякаш това можеше да направи трагично изкривените думи разбираеми.

— Казва да вземете и вашия слуга Велас, Джехане. Мъдър съвет при сегашните обстоятелства.

Джехане скочи като ужилена и се обърна към прозореца. И замръзна. Усети как кръвта се отдръпва от лицето ѝ.

На перваза беше седнал Амар ибн Хайран и ги наблюдаваше невъзмутимо, обгърнал коленете си с ръце. Щом той беше тук, значи нямаше никаква надежда, защото без съмнение беше довел и...

— Сам съм, Джехане. Не харесвам муардите.

— Така ли? — изрече с усилие тя. — Само им позволявате да убиват вместо вас, нали? Но какво общо има тук харесването? Как попаднахте тук? И къде е...

Слава на богините, сети се да спре навреме. Но това едва ли имаше значение.

— Хусари ибн Муса вече приближава портите. Представете си, предрешен като ваджия! Доста оригинално хрумване, между нас казано. Добре че Велас е с него да гарантира, иначе никога не биха го пуснали! — Той се усмихна, но в очите му трепна странно пламъче. — Нямам никаква причина да ми вярвате, но аз нямам нищо общо със случилото се днес. Нито пък принцът.

— Ха! — възкликна Джехане. Това беше най-умното, което можа да измисли за момента.

Той отново се усмихна, но този път изражението му ѝ напомни за сутрешната им среща.

— Срещу това нямам какво да възразя. Вие ме сразихте. Сега трябва ли да падна от прозореца?

В този миг се случи нещо, което я порази повече от всичко видяно през този страшен ден. Чу зад гърба си глух, сподавен звук и се обърна ужасена.

За да открие, че чува смеха на баща си.

Амар ибн Хайран скочи от перваза и меко стъпи на застлания с килим под, мина покрай Джехане и застана пред стола на баща ѝ.

— Исхак — тихо продума той.

— Амар — съвсем ясно изрече баща ѝ.

Убиецът на последния халиф на Ал-Расан коленичи пред него.

— Надявах се да познаете гласа ми. Ще приемете ли извиненията ми, Исхак? Отдавна трябваше да дойда и съвсем не по този начин. Боя се, че уплаших дъщеря ви, а и не съм поискал разрешение от съпругата ви.

В отговор Исхак протегна ръка и ибн Хайран я пое. Беше свалил ръкавиците и пръстените си. Джехане беше прекалено потресена, за да мисли ясно.

— Муари? Као таа?

— Както знаете, Алмалик е изключително коварен — мрачно каза ибн Хайран. — Явно е искал да смаже всяка съпротива във Фезана и в същото време да внуши нещо на принца. — Той замълча за миг. — И на мене също.

Джехане беше успяла донякъде да се окопоти.

— Наистина ли не знаехте нищо за това?

— Не бих си правил труда да ви лъжа — отвърна ибн Хайран хладно, без дори да я погледне.

Джехане пламна. Разбира се, че беше така. Какво го беше грижа за нейното мнение? Но един въпрос сам се натрапваше и тя нямаше никакво намерение да търпи пренебрежението на човек, който се беше вмъкнал в къщата ѝ през прозореца.

— Тогава какво правите тук? Този път той се обърна.

— Причините са две. За едната от тях сигурно се досещате.

С крайчеца на окоето Джехане видя баща си да кима.

— Прощавайте, но точно сега нямам желание да си играя на гатанки — опита се тя да бъде хаплива.

Ибн Хайран беше все така невъзмутим.

— Това не е игра, Джехане. Тук съм, за да попреча на муардите да убият Хусари ибн Муса, а също и лекарката, която му помага да избяга, макар да намирам поведението ѝ по-скоро смело, отколкото мъдро.

Джехане изстина.

— Значи са тръгнали да го арестуват?

— Разбира се. Списъкът на гостите не е тайна, а някои от муардите могат да четат. Те имат заповед да избият всички, които фигурират в този списък. Мислите ли, че ще се лишат от това удоволствие, при това с риск да разгневят Алмалик?

— В къщата му ли ще го търсят?

— Може би вече са там. Точно затова побързах да ги изпреваря. Хусари вече е тръгнал с Велас. Слугите и робите са били по стаите си, с изключение на главния слуга, на когото господарят явно е вярвал. Груба грешка. Попитах го къде е ибн Муса и той ми каза, че току-що е излязъл, преоблечен като ваджия, заедно с помощника на киндатската лекарка.

Джехане съвсем се вледени.

— И ще го каже и на муардите?

— Не ми се вярва.

Настъпи тишина. Не, това не беше игра.

— Вие сте го убили! — каза Джехане.

— Слуга, комуто не може да се вярва — поклати глава ибн Хайран. — Тъжно напомняне в какви времена живеем.

— Защо, Амар? — Този път въпросът на Исхак прозвуча изумително ясно, но можеше да означава много неща.

Амар ибн Хайран се поколеба. В погледа му се мярна същото странно огънче. Като подбираше внимателно думите си, той каза:

— Вече съм се прочул с нещо, което извърших на млади години за Алмалик от Картада. Мога да го преживея. Право или не, аз го направих. Но... нямам никакво намерение отговорността за това гнусно клане да падне върху мене, а той явно иска точно това. Алмалик си има причини и аз ги разбирам, но нямам желание да му играя по свирката. Освен това разбрах, че Хусари ибн Муса е умен и свестен човек и се възхищавам на... изкуството и самообладанието на дъщеря ви. Може да се каже, че... че ми е приятно поне веднъж да застана на страната на правдата.

Исхак поклати глава.

— Още, Амар.

Ибн Хайран отново се поколеба.

— Винаги има още нещо зад онова, което правят мъжете, бен Йонанон. Ще ми позволите ли да го запазя за себе си? Аз самият тази

вечер ще си тръгна от Фезана и ще следвам собствения си път. След време мотивите ми може би ще станат ясни.

Той се обърна към Джехане. В светлината на свещта и нахлуващите отвън лъчи на залеза очите му бяха студени и чужди. Ала онова, което беше казал, ѝ стигаше. Тя вече знаеше достатъчно.

— След като слугата... вече го няма — продължи той, — е малко вероятно муардите да се появят, но ако все пак стигнат дотук, не бива да намерят нищо. Съветвам ви да пропуснете вечерята и да тръгнете веднага щом се мръкне.

Джехане кимна. С всяка следваща минута все по-ясно осъзнаваше колко опасен и странен е светът, в който беше навлязла по своя воля. Сутрешният пазар, лечебницата, привичният порядък — всичко вече ѝ изглеждаше много далеч и бързо избледняваше.

— Ще ви дам един съвет, ако позволите. Не знам какво смята да прави ибн Муса, но няма да сбъркате, ако се установите за известно време на север, във Валедо.

— Працате киндатка при джадитите? — рязко го прекъсна Джехане.

Той сви рамене.

— Живяла сте с тях по време на обучението си в чужбина, баща ви също.

— Това бяха Батиара и Фериерес.

— Отново съм сразен! — възкликна той. — Ако продължавате в този дух, наистина ще трябва да скоча от прозореца. — Изражението му отново се промени. — На полуострова нещата се менят, Джехане. И може много скоро да се променят напълно. Не е зле да си спомните, че докато се плаща париас, Валедо гарантира сигурността на Фезана. Не знам дали това се отнася за вътрешния... контрол от страна на Картада, но по въпроса може да се спори, стига ибн Муса да пожелае. Това може да се използва като повод. Колкото до вас, на ваше място определено бих избягвал Руенда и Халоня, но крал Рамиро от Валедо е интелигентен човек.

— А войниците му?

— Някои от тях.

— Колко успокояващо!

Зад нея баща ѝ издаде звук на неодобрение.

— Джехане, не можете да разчитате на сигурност, ако напуснете тези стени. — Ибн Хайран я погледна право в очите. — Трябва да го разберете, преди да тръгнете. Ако нямате по-определени планове, работата като лекар под закрилата на Валедо с нищо няма да е лоша...

— Защо решихте, че нямам планове? — прекъсна го тя. Чудно нещо, колко бързо успяваше да я ядоса!

— Извинявайте — отказа се от опитите си да я убеждава той.

— Къде?

Джехане не би отговорила на ибн Хайран по ред причини, но на баща си трябваше да каже. Той не ѝ беше продумал четири години до тази вечер.

— Рагоса — лаконично отговори тя.

Дори не беше помисляла за това, преди ибн Хайран да заговори, но след като името беше изречено, изведнъж изпита чувството, че цял живот се е стремил нататък, към бреговете на езерото Серана, към реката и планините на изток.

— Аха. — Ибн Хайран замислено потърка гладката си брадичка. — Да, цар Бадир не е най-лошият избор.

— И Мазур бен Аврен също.

В гласа ѝ прозвуча предизвикателство. Той се засмя.

— Киндатският принц, разбира се. На ваше място щях да внимавам, Джехане.

— Защо? Познавате ли го?

— Разменяме си писма и стихове от години. Книги за библиотеките си. Бен Аврен е изключително умен мъж.

— И какво? Нима това е толкова лошо за главния съветник на царя на Рагоса?

Той поклати глава.

— Аз съм последният човек, който би ви отговорил на този въпрос. Просто бъдете внимателна, ако попаднете там. Не забравяйте, че съм ви предупредил. — Той замълча за миг, загледан през прозореца. — Но ако искате да заминете — за себе си не говоря — ще трябва да сложим край на пререканията. Струва ми се, че чувам гласове долу. Надявам се да са Хусари и Велас.

Сега и тя чу гласовете и ги позна.

— С ваше позволение, сер Исхак, ще си тръгна по същия път, по който дойдох. — Ибн Хайран отново подмина Джехане, за да стисне ръката на баща ѝ. — Но искам да ви задам един въпрос. От четири години се чудя нещо.

Дъхът на Джехане спря. Баща ѝ бавно извърна глава към ибн Хайран.

— Кажете ми, ако не искам твърде много, знаехте ли какво рискувате, когато изродихте последното дете на Алмалик по този начин?

В последвалата тишина Джехане чу долитащия от двора спокоен глас на майка си — тя канеше ибн Муса в дома си, сякаш беше дошъл на вечеря.

Видя как баща ѝ кимна, а от устните му се откъсна сподавен звук, сякаш непосилно бреме беше паднало от плещите му. Джехане почувства как сълзите отново на пират да рукнат от очите ѝ.

— Бихте ли го направили пак? — тихо попита ибн Хайран.

Този път отговорът не се забави. Исхак кимна.

— Защо? — попита Амар ибн Хайран и Джехане виждаше, че наистина се опитва да разбере.

Исхак отвори уста и пак я затвори, сякаш опитваш думата на вкус.

— Гарирус — най-сетне изрече той, после безнадеждно поклати глава.

— Не разбирам — каза ибн Хайран.

— Гарирус — повтори Исхак и сложи ръка на сърцето си. Този път Джехане го разбра.

— Клетвата на Галинус — каза тя. Беше ѝ трудно да го обясни. — Лекарската клетва. Да бъде запазен животът, ако е възможно.

Исхак кимна още веднъж и се облегна назад, сякаш усилието да общува след толкова време го беше изтощило. Амар ибн Хайран, който още държеше ръката му, я пусна.

— Ще ми трябва време да помисля върху това. Повече, отколкото имаме сега. Ако моите звезди и вашите луни са благосклонни, за мене ще е чест да се срещна отново с вас, сер Исхак. Мога ли да ви пиша?

Исхак кимна. Ибн Хайран се обърна към Джехане.

— Казах ви, струва ми се, че имах две причини да дойда — промълви той. — Или забравихте?

Наистина беше забравила. Той се усмихна.

— Едната беше да ви предупредя, че сте в опасност, а втората — да ви донеса нещо.

Ибн Хайран се върна до прозореца, надвеси се навън, взе нещо от перваза, после се обърна и ѝ го подаде.

— Господи! — прошепна тя.

Беше стъкленницата ѝ. Стъкленницата на баща ѝ.

— Вие си тръгнахте много набързо от ибн Муса — продължи ибн Хайран. — Велас и Хусари също. Помислих си, че стъкленницата може да ви потрябва, пък и сигурно ще ѝ намерите по-добро приложение от муардите.

Джехане преглътна и прехапа устни. Ако я бяха намерили...

Тя пристъпи към ибн Хайран и взе стъкленницата. Пръстите им се докоснаха.

— Благодаря — промълви тя.

И се вцепени — той се наведе и я целуна по устните. Парфюмът му я обгърна за миг. Ръката му нежно докосна косата ѝ.

— Куриерска такса — весело заяви той и се отдръпна. — Това за Рагоса не е лошо хрумване. Но посъветвайте ибн Муса да иде във Валедо — при крал Рамиро ще е по-добре.

Джехане почувства, че нахлулата в лицето ѝ кръв започва да се отдръпва и смущението отстъпва място на гнева. Родителите ѝ, Велас, сер Резони — всички, които я познаваха добре, неведнъж я бяха предупреждавали, че не е зле да поусмири гордостта си.

Тя пристъпи напред, повдигна се на пръсти и на свой ред целуна ибн Хайран. Почувства как дъхът му секна от изненада. Така вече беше по-добре — самонадеяността му никак не ѝ се нравеше.

— Лекарска такса — изчурулика тя и се отдръпна. — Ние вземаме повече от куриерите.

— Сега вече наистина ще падна от прозореца — каза той, но след кратка пауза.

— Недейте. Доста е високо. Очевидно и вие кроите планове да си отмъстите на Картада, макар и да не го казвате. Да паднете от прозореца не е най-доброто начало.

Джехане с удовлетворение установи, че това също го свари неподготвен.

— Надявам се пак да се срещнем — най-сетне се окопоти той.

— Би било интересно — невъзмутимо отвърна Джехане, макар сърцето ѝ да беше много бързо.

Той се усмихна. Миг по-късно тя го видя да се спуска по грапавата стена, да минава под арката и да се насочва към портата, без да поглежда назад.

Беше си помислила, че е спечелила последната схватка, но усмивката му преди да си тръгне я накара да се усъмни.

— Нимаай, Ехаа, нимаай! — обади се баща ѝ зад гърба ѝ, сякаш откликвайки на мислите ѝ.

Страхът отново се прокрадна в сърцето ѝ. Тя се приближи до стола на Исхак и положи глава на коленете му. Почувства ръцете му да я гаят по косата. Това не се беше случвало от четири години.

Така ги завари Велас, който вече беше приготвил багажа — и нейния, и своя. Не беше нужно някой да му казва какво да прави.

По-късно, когато Джехане вече беше тръгнала с Велас и Хусари ибн Муса — търговеца на коприна, който за няколко часа се беше превърнал в заговорник срещу Льва на Картада — от кабинета на Исхак бен Йонанон, лекаря долитаха странни звуци.

Жена му Елиане стоеше в коридора пред затворената врата и слушаше как съпругът ѝ, от четири дълги години ням като смъртта, се учи да произнася буквите на азбуката, после пробва кратки думички, също като дете, което опитва какво може да каже и какво не. Навън беше съвсем притъмняло. Дъщеря им, единственото им дете, беше някъде извън стените на цивилизацията и сигурността, където рядко стъпваше женски крак, при опасностите на широкия свят. Елиане държеше дълга запалена свещ и ако някой я наблюдаваше отстрани, щеше да види изписаната върху още красивото ѝ лице болка.

Тя остана така дълго, преди да почука и да влезе в стаята. Прозорците още бяха отворени, както ги беше оставила Джехане. В края на този ден, белязан от смъртта, когато оттатък портите на Квартала още долиташе скръбен плач, звездите бяха както винаги безметежни. Скоро щяха да изгреят луните — първо бялата, после синята, а нощният ветрец щеше да разхлади напуканата от летния зной земя, по която мъже и жени ходеха и дишаха. И говореха.

— Ейия? — каза мъжът ѝ и за Елиане бет Данел това прозвуча като музика.

— Квакаш като жаба — каза тя и тръгна да застане зад стола му. В слабата светлина на свещта го видя да се усмихва.

— Къде беше досега? — попита тя. — Мили мой. Толкова ми липсваше.

— Ейия — произнесе още веднъж той името ѝ и се изправи. Очите му бяха черни ями и винаги щяха да си останат такива.

Той разтвори ръце и тя се потопи във вселената на прегръдката му, облегна глава на гърдите му и си позволи почти невъобразимия разкош да потъгува.

Горе-долу по същото време дъщеря им беше от другата страна на крепостната стена и се пазареше с няколко проститутки за покупката на три мулета.

Всъщност Джахане знаеше няколко скрити изхода в крепостната стена. Някои от тях бяха прекалено тесни, за да мине през тях мъж с телосложението на Хусари, но в самия Квартал, в северозападния му край, зад едно дърво беше скрит ключът за малко по-широк тунел в каменната стена. Той беше най-близкият и най-удобният, макар че Хусари успя да се промуши само с помощта на Велас.

Когато се измъкнаха навън и застанаха на поляната край реката, ненадейно от тъмнината жизнерадостно прозвуча глас, който Джахане познаваше:

— Добре дошли, странници! Ще желаете ли да ви отведа в Градината на всички наслади, каквито Ашар дарява само в отвъдното?

— Може и да дарява, но не и на киндатите — отвърна Джахане. — Тази вечер почти успя да ме съблазниш, Хасинто.

— Джахане! Докторке! — Жената, която се приближи, беше силно напарфюмирана и отрупана с накити. — Прощавай, не те познах! При кого те повикаха?

— При никого. Тази вечер аз имам нужда от помощта ви. Нищо чудно ваджиите и муардите да са по петите ми.

— Чумата да ги тръшне дано! — възкликна жената, която бяха нарекли Хасинто. — Не им ли стига толкова кръв за един ден?

Очите на Джахане бяха свикнали с тъмното и вече различаваха слабичката фигурка, пестеливо облечена в нещо много тънко и разголено.

— Какво ти трябва? — попита Хасинто. Джехане знаеше, че е само на четиринайсет.

— Три мулета и мълчанието ви.

— Нямай грижа. Ела, ще ви заведе при Нуная.

Джехане не беше изненадана. Ако някой изобщо имаше някаква власт в тази общност на жени и момчета извън крепостните стени, това беше Нуная.

Тя не беше жена, която си губи времето в празни приказки. Мъжете, които бързаха, го знаеха — а ако не го знаеха, скоро го научаваха. Клиентите, които идваха при нея, много бързо се озоваваха от другата страна на крепостните стени, облекчени и с олекнали кесии.

Покупката на мулетата беше проста сделка. Джехане — единствената жена-лекар във Фезана — от няколко години лекуваше градските проститутки. Най-напред в квартала им в града, до източната стена, а сега и тук, на север, от външната ѝ страна, след като ваджиите ги бяха изхвърлили в предградието край реката.

Тази акция беше последната от цяла серия епизодични, повтарящи се изблици на праведен гняв, които бележеха отношенията между града и търговките на плътска любов. Жените с право разчитаха да се върнат вътре след не повече от година — за да се озоват отново отвън само след година-две.

Като се знаеше, че жените, а и немалко момчета, които можеха да бъдат купени, живееха извън стените, съвсем нормално беше да има и скрити изходи. Нямахме град на света с жители, живеещи извън крепостните стени — законно или не, — който да остане запечатан.

Джехане вече познаваше много от жените и неведнъж се беше измъквала навън нощем, за да хапне, да пийне и да се посмее с тях. От уважение към лекарката, която израждаше децата им и лекуваше болестите и раните им, тогава те не приемаха клиенти. Джехане намираще тези жени и тъжните, без време помъдрели момчета, за приятна компания от почти всичките си градски познати, и в Квартала, и извън него. От време на време се замисляше какво ли би трябвало да говори това за нея.

Тук, сред съборетините, пръснати около реката и крепостния ров, съвсем не се живееше безгрижно и често викаха Джехане да лекува раните от нож, които жените си нанасяха. Тук бяха представени и трите религии, но тя прекрасно знаеше, че свадите нямат нищо общо

със слънцето, звездите или луните, а ваджиите, които бяха изгонили жените от града, бяха общ враг. Джахане знаеше, че няма да я предадат.

Нуная им продаде трите мулета, без дори да трепне с тежките си, силно гримирани клепачи. Тук не беше място да се задават лични въпроси. Всеки си имаше своите тайни и своите рани.

Джахане се качи на едното муле, Велас и Хусари яхнаха другите две. Беше прието жените да яздят странично, но Джахане винаги беше намирала това за глупаво и неудобно. Лекарите имаха право да проявяват ексцентричност и тя яздеше като мъж.

Беше лято, реката се влачеше бавно и лениво. Докато я прекосяваха, Джахане почувства как в мулето ѝ се удари някакъв тежък плаващ предмет. Тя потрепера — досещаше се какво е. Мулето се задърпа яростно и Джахане едва не падна, докато се опитваше да го укроти.

Излязоха от водата и се насочиха на север към дърветата. Джахане се огледа назад само веднъж. В стражевите кули по стените, в двореца и високите къщи на Фезана светеха фенери. Свещи, запалени от мъжете и жените, които се криеха зад тези стени от спотайващите се в мрака опасности.

А в реката и дворцовия ров плаваха обезглавени тела. Сто тридесет и девет на брой.

Сто и четиридесетият мъж яздеше до нея и може би страдаше от жестока болка, но не се оплакваше.

— Погледнете — каза Велас. Наоколо цареше непрогледен мрак.

Джахане погледна нататък, където сочеше той, и видя в далечината червения отблясък на огън. Сърцето ѝ затуптя учестено. Открит огън сред степта — това можеше да значи много неща, но нямаше как да се разбере. Сега беше сред чужд, враждебен свят, в откритата, равнина, сама посред нощ с един стар слуга и един дебел търговец. Всичко, което знаеше и разбираше, беше останало зад гърба ѝ. Дори жалкото предградие на проститутките пред градските стени сега ѝ се струваше сигурно и спокойно.

— Мисля, че се досещам каква е тази светлина — след кратко мълчание заяви Хусари. Гласът му прозвуча спокойно и с увереност, която отново я изненада. — Всъщност сигурен съм. Да идем там.

Джахане, която се беше уморила от мислене, докато ги измъкне от града и осигури мулетата, с удоволствие се остави той да ги води.

Мина ѝ през ума, че това приключение, този общ порив за мъст могат да свършат по-скоро, отколкото си представяха, но остави мулето си да последва това на Хусари към огъня, пламтящ насред равнината.

Така не след дълго, малко след като беше изгряла бялата луна, тримата влязоха в лагера на Родриго Белмонте, Капитана на Валедо, и неговите петдесет войници, тръгнаха да събират летния париас. И Джехане разбра, че този толкова дълъг ден и нощта още не са свършили.

ГЛАВА 4

Селяните от Орвила, дванайсет на брой, бяха дошли заедно във Фезана с натоварените си мулета и пак заедно си тръгнаха по пладне, когато пазарът затвори. Един-двама с удоволствие биха останали да позяпат войниците, които наперено се разхождаха из града, но това би означавало да се връщат сами към село без защитата на групата. В този неспокоен край, толкова близо до ничията земя, в такива смутни времена размотаването из града — а защо не и посещението на онова интересно предградие край северната стена? — би могло да им излезе скъпо и те предпочетоха сигурността.

Доста преди вечерната молитва те благополучно приближаваха Орвила с покупките си — всичко онова, което бяха получили срещу седмичната си реколта. Никой от тях дори не подозираше за случилото се във Фезана този ден. Щяха да го научат по-късно, но тогава нямаше да им е до това. У дома ги очакваше нещастие, с което трябваше някак да се справят.

Нападателят от север — дори и невежите селянци можеха да разпознаят джадитските конници — връхлетяха Орвила в мига, в който синята луна се вдигаше, за да се присъедини към бялата си посестрима в лятното небе. Беше прекалено точно изчислено, за да е случайно, макар че по-късно никой не би могъл да каже каква е била целта. Може би просто случайност. Ала нямаше нищо странно и случайно в начина, по който конниците — не по-малко от петдесет души — връхлетяха дървената ограда, обкръжаваща къщите и хамбарите. В Орвила живееха двайсетина семейства. Имаха няколко стари меча и още толкова ръждясали копия. Няколко мулета, един вол, три коня. Арам ибн Дунаш, чиято къща беше до мелницата на реката, имаше един останал от баща му лък.

Той умря пръв, докато се опитваше с треперещи ръце да пусне стрела срещу връхлетелия го конник. Копието на нападателя прониза гърдите му и го прикова към стената на къщата му. Отвътре изпищя жена му. Конникът скочи от седлото и се упъти към малката къщурка.

Докато влизаше приведен през ниската врата, той вече разкопчаваше пояса си.

Няколко къщи и общият сеновал горяха. Сеното беше добре изсъхнало по време на горещините и пламъците с рев обгърнаха паянтовата постройка. Огънят сигурно се виждаше чак от Фезана.

Зири ибн Арам, който през лятото обичаше да спи на покрива на сеновала, скочи долу тъкмо навреме. Сеното се пазеше на другия край на селото, далеч от мелницата и реката. Това му спести гледката на умирация му баща. Той не видя и конника, запътил се към къщата, в която бяха бременната му майка и сестрите му. Зири беше четиринайсетгодишен. Щеше да се опита да убие нападателя с голи ръце. И разбира се, щеше да умре. Сега той скочи тромаво на земята право в краката на един хилещ се джадит, който с плоската страна на меч си повеляше всички оцелели след първата атака. Те не бяха много. Зири го разбра бързо, докато отчаяно търсеше с поглед семейството си сред пушеците. Всичко на всичко двайсетина души — няма и половината от жителите. Все още беше трудно да се каже сред бушуващите пламъци. Орвила се беше превърнала в огнен ад.

Нападателите бяха разочаровани. Предварително знаеха, че няма нито един човек, за когото биха могли да получат откуп, дори и селски ваджия, на чийто гръб да припечелят нещо. Но и тръпката от кратката битка не си струваше труда. Селяните със своите жалки оръжия и липсата на бойни умения не бяха никакъв противник. Разбира се, имаше жени, но струваше ли си да се язди толкова далеч в този пек само за това? Едва когато един от мъжете предложи да разпънат оцелелите мъже — жените бяха отмъкнати в северния край на селото, — в редиците им настъпи оживление. Какво пък, това беше Ал-Расан. Полуголите селянци, скупчени като стадо, бяха неверници. Това нападение можеше дори да мине за нещо като богоугодно дело, вдъхновено от религиозно усърдие.

— Прав е! — извика един от мъжете. — Да разпънем копелетата на гредите на собствените им съборетини, а после и жените им — както ние си знаем!

Думите му бяха посрещнати с гръмогласен смях.

Бързо и ловко мъжете започнаха да измъкват от хаоса оцелели греди и да ги забиват здраво в земята. Беше се появила някаква надежда да се поразвлекат. Имаха достатъчно гвоздеи. Бяха ги взели за

подковаване на конете, но и за приковаването на хора също щяха да свършат работа.

Тъкмо бяха избрали първия селянин — вцепенено от ужас момче, което без съмнение щеше един ден да порасне и да избива невинни мъже и жени отвъд таграта — когато някой изкрещя безнадеждно закъсняло предупреждение.

Врълхлетя ги вихър от ездачи, които се промушваха между пламъците, носеха мечове и ги използваха. Повечето от нападателите бяха слезли от седлата, някои бяха оставили оръжието си на земята, за да забият гредите, към които трябваше да бъдат приковани ашаритите. Бяха лесна плячка. Толкова лесна, колкото за тях селяните.

Ала нападателите бяха хора от сой, а не някакви въшливи пройдохи. Те знаеха как стават тези неща дори в Ал-Расан. Селяните бяха едно — независимо от коя страна на ничията земя се намираха. — а хората с имот и положение бяха нещо съвсем друго. И сега в Орвила джадитите вдигаха ръце и с все сила крещяха: — Откуп! Откуп!

Пометените от първата вълна на чуждото нападение сигурно така и не повярваха докрай в случващото се, преди да умрат. Такива неща не ставаха. А ако все пак бяха разбрали кой ги е пратил на оня свят, изумлението им вероятно беше двойно по-голямо, но кой можеше да каже — мъртвите не са склонни да споделят.

Алвар никога не се беше замислял особено по въпроса, но ако му бяха казали, че първият човек, когото ще убие в живота си, ще е от Валедо, нямаше да повярва. Мъжът дори не беше на седлото. Това някак не беше редно, но заповедта на Лаин Нунес беше категорична: да ги убиват, докато не чуят команда да спрат. Всеки един от тях беше законна плячка, с изключение на набития чернокос мъж, който ги водеше. Него трябваше да оставят на Капитана.

Родриго беше страшен. Още от мига, когато тримата конници от Фезана дойдоха в лагера и разказаха историята си. Онзи дебел търговец — беше се нарекъл Абенмуза — им каза какво е направено във Фезана този ден по заповед на царя на Картада. Алвар не знаеше как да реагира и потърси с поглед водачите си. Лаин Нунес изглеждаше безразличен към кървавата история, сякаш нищо в Ал-Расан не можеше да го изненада, но изражението на сер Родриго говореше друго. Той обаче не каза нищо, когато търговецът замълча,

само попита лекарката — наричаха я Джехане — дали някога е служила във войската.

— Не съм — спокойно отвърна тя, — макар понякога да съм се замисляла по въпроса. Засега възнамерявам да следвам пътя, който съм избрала. Радвам се, че ще оставя Хусари ибн Муса — явно така се произнасяше името му — с вас, което ще му помогне да осъществи целите си, а може би и вашите. А аз, с ваше позволение, ще тръгна утре сутринта.

Този отговор, произнесен спокойно и изискано, окончателно спечели сърцето на Алвар. Той и без това беше почти влюбен в лекарката още преди тя да заговори. Беше красива. Косата ѝ — доколкото се виждаше под синьото покривало, закриващо главата и раменете ѝ — беше гъста и тъмнокестенява. Очите ѝ бяха огромни, неочаквано сини в светлината на огъня. А гласът ѝ — Алвар си помисли, че би искал да го чуе край смъртното си ложе. Или да го слуша до края на живота си. Тя се държеше като опитна светска жена дори и тук, в обкръжението на петдесет войници от севера, сред мрака на пустошта. Алвар знаеше, че в нейните очи сигурно ще е просто едно момченце и наистина се чувстваше така, докато я гледаше.

Така и не разбраха какво възнамеряваше да ѝ отговори Капитана и дали това беше сериозна покана да се присъедини към тях, защото в този миг Мартин извика:

— На запад нещо гори!

— Какво има там? — попита Капитана тримата новодошли, които тутакси се обърнаха да погледнат. Пламъците не бяха много далеч.

Отговори не търговецът, а лекарката:

— Това е село Орвила. Имам пациенти там.

— Да вървим тогава — каза Родриго с още по-мрачно изражение. — Ще имате и нови. Оставете мулето. Качете се при Лаин — онзи, възрастния. Алвар, ти вземи слугата ѝ. Лудус, Мауро, вие останете с търговеца да пазите лагера. Хайде! Тоя червей Гарсия де Рада все пак е дръзнал да дойде!

Поне половината от нападателите бяха изклани само за няколко мига. Джехане, която заедно с Велас се беше скрила зад една от

пламтящите къщи, чу онзи, когото останалите наричаха Капитана, да изрича отчетливо:

— Стига толкова! Докарайте останалите тук. Капитана! Естествено, тя знаеше кой е той. Нямахме човек на полуострова, който да не го знае.

Двама други ездаци повториха като ехо думите му — единият беше възрастният мъж, с когото беше яздила. Клането спря.

Нападателят бяха подкарани към центъра на селото — широка затревена площадка. Някои от хората на Родриго Белмонте пълнеха на реката ведра и заедно с шепата оцелели селяни се опитваха да потушат огъня. Ала това беше безнадеждно. Дори за неопитен наблюдател като Джехане беше ясно, че само си хвърлят труда на вятъра.

— Докторке! Благословени да са звездите, че те доведоха! Моля те, ела бързо!

Джехане се обърна по посока на гласа и позна една от пациентките си — същата жена, която всяка седмица ѝ носеше яйца на пазара.

— Абираб! Какво има?

— Сестра ми! Ранена е тежко. Един от мъжете го направи. Кръвта ѝ изтича, а е бременна. Мъжът ѝ е мъртъв. Ох, докторке, какво ще правим сега?

Лицето на жената беше черно от саждите и дима, сгърчено от болка. Очите ѝ бяха червени от плач. Джехане, стъписана за миг от грубата реалност на този ужас, отправи безмълвна молитва към Галинус — единственото име, пред което наистина благоговееше — и каза:

— Заведи ме при нея. Ще направя каквото мога.

Зири ибн Арам, който стоеше от другата страна на площадката, още не знаеше какво се е случило с майка му и баща му. Видя леля си да говори с жената, която беше дошла с войниците. Понечи да ги последва, но нещо го възпря. Мигове преди това се беше приготвил да умре, прикован към гредите. Беше изрекъл думите, с които поверяваше душата си на звездите на Ашар. Излизаше, че звездите още не са готови да я приемат.

Видя как тъмнокосият командир на новодошлите свали ръкавицата си и поглади мустаците си, вглеждайки се от врания си кон във водача на онези, които бяха опожарили селото. Мъжът беше набит

и мургав. Изобщо не приличаше на човек, който се бои да срещне смъртта.

— Ти си подписа смъртната присъда — заяви той с изумителна самонадеяност на мъжа с мустаците. — Знаеш ли кого избиха твоите малоумници? — Гласът му беше твърде тънък за мъж, почти пронизителен. — Знаеш ли какво ще стане, когато доложи за това в Естерен?

Плещестият тъмнокос мъж на коня не каза нищо. По-възрастният воин до него, изключително висок и мършав, с посивяла коса, рязко подметна:

— Толкова ли си сигурен, че ще се върнеш там, де Рада?

Набитият мъж дори не го погледна. Но първият конник, явно водачът, проговори много тихо:

— Отговори му, Гарсия. Той те попита нещо.

С такива думи мъмреха непослушните деца, но гласът прозвуча студено.

Зири видя как за пръв път по лицето на мъжа, наречен Гарсия, премина сянка на колебание. Ала само за миг.

— Не си чак такъв глупак, Белмонте. Не си играй с мене!

— Да си играя?!

Този път в гласа на конника прозвуча нескриван гняв. Той вдигна ръка и посочи обхванатата от пламъци Орвила. Нищо не можеше да бъде спасено. Нищичко. Зири започна да се оглежда за баща си. Усети как го залива вълна на страх.

— Мога ли да си играя при това тук? — избухна мъжът на врания кон. — Внимавай, Гарсия. Не ме обиждай. Не и тази вечер. Предупредих брат ти какво ще се случи, ако се приближиш до Фезана. Предполагам, че ти е казал. Не може да не е!

Мъжът мълчеше.

— Има ли значение? — подметна сивокосият и плю на земята. — Този е мърша. По-лошо от мърша.

— Ще те запомня! — процеди през зъби мургавият и стисна юмруци. — Имам добра памет.

— И въпреки това забрави предупреждението на брат си? — Гласът на Белмонте отново беше студен и таеше заплаха. — Или по-скоро предпочете да го забравиш? Гарсия де Рада, не ме интересува какво си правил като момче в семейните владения. Но за съжаление

това, което правиш тук сега, когато вече минаваш за мъж, ме засяга. Това село е под закрилата на краля на Валедо, на когото служи. Дошъл съм тук да събирам париас, а той е платен отчасти и от хората, които ти изкла тази нощ. Ти потъпка обещанията, дадени от крал Рамиро, и по този начин го превърна в лъжец в очите на света. — Той замълча, за да могат всички да осъзнаят думите му, — Какво да те правя при това положение?

Мъжът, към когото се обръщаше, явно не очакваше подобен въпрос, но никак не беше глупав.

— При това положение! — натърти той подигравателно. — Трябвало е да станеш не войник, а адвокат, Белмонте. Съдия в своите пасища на изток — да раздаваш присъди за откраднати овце. Това тук да не са съдебните ти заседатели?

— Точно така — отвърна другият мъж. — Вече започваш да разбираш. Такива са и очакват отговора ти. Какво да правя с тебе? Да те дам ли на тези хора да те разпънат? Ашаритите също приковават осъдените. Ние сме го научили от тях. Знаеше ли го? Струва ми се, че няма да липсват дърводелци.

— Недей да ме плашиш! — викна му Гарсия де Рада.

Джехане, която се приближаваше към групата мъже на площадката наред пламтящото село, повела за ръка две момиченца, видя само мълниеносното движение на Родриго Белмонте и чу изплющяване като от камшик и вик.

Миг по-късно осъзна, че наистина е било камшик — видя черната кървава резка на бузата на Гарсия де Рада. Белегът щеше да му остане за цял живот. Искаше й се този живот да свърши още тази нощ. Никога не беше изпитвала подобна ярост — тя беше огромна и плашеща. Джехане чувстваше, че би могла да го убие с голи ръце. Трябваше да си поеме дълбоко дъх, за да се овладее.

Когато осакатиха баща й в Картада, двете с майка й най-напред чуха слуховете, после получиха вестта, а след това още два дни живяха в тревожна неизвестност, докато им позволят да го видят и да го отведат у дома. Онова, което видя преди малко в единствената стаичка на схлупената къщурка край реката, беше като сол в жива рана. Искаше й се да крещи. Какво беше медицината, какво беше цялото й обучение, клетвата й пред подобно зверство?

Гневът замъгляваше разсъдъка ѝ. Повела за ръка двете деца, тя си проправи път към средата на площадката и застана между Родриго Белмонте и водача на джадитските нападатели — мъжа, когото той беше нарекъл Гарсия и току-що беше белязал с камшика си.

— Кой беше? — обърна се тя към децата така, че всички да я чуят.

Внезапно се възцари тишина. Едно момче на четиринайсет или петнайсет години забърза към тях. Двете момичета бяха казали, че по-големият им брат може да е жив. Сестрата на майка им, Абираб, която всеки пазарен ден искаше на Джехане мазила и отвари за болки в краката и продължителни пристъпи на безсъние, още беше в къщурката и се опитваше да направи невъзможното — да се пребори с ужаса при вида на бездиханната, зверски обезобразена жена и мъртвороденото дете, изсипало се от нея.

Момчето се хвърли към сестрите си и коленичи пред тях. По-малката се захлупи на рамото му и зариде. Другата, по-голямата сърдито оглеждаше нападателите.

— Беше с червена риза — високо каза момчето. — И червени ботуши.

— Ето го! — каза Лаин Нунес и посочи един от мъжете. — Доведи го тук, Алвар.

Млад воин — онзи с нелепо вдигнатите стремена — скочи от коня си и измъкна някакъв мъж от редиците на оцелелите нападатели. Джехане, все още заслепена от гняв, дори не се замисли, че всички бяха спрели онова, което правеха, заради нея.

Не беше заради нея. Тя се вгледа в коленичилото момче, прегърнало ридаещата си сестричка.

— Ти ли си Зири?

Момчето кимна. Тъмните му очи бяха огромни на фона на побелялото лице.

— Съжалявам за това, което трябва да ти кажа. Майка ти и баща ти са мъртви. Тази вечер не мога да го кажа по-безболезнено.

— Много хора са мъртви, докторе. Защо ни прекъсвате? Това беше гласът на Белмонте и въпросът му беше напълно справедлив.

Но гневът все още заслепяваше Джехане. Този мъж беше джадит, а именно джадитите бяха направили всичко това. Тя дори не се обърна да го погледне.

— Искате да го кажа пред децата ли?

— След тази вечер никой тук вече не е дете.

Това беше самата истина. Джахане посочи мъжа с червената риза и изрече думите, които по-късно ѝ се искаше да не е изричала:

— Този мъж е изнасилил майката на тези деца, която скоро е трябвало да роди. После я е намушкал с меча си отдолу, разпорил я е и я е оставил да умре в локва кръв. Когато влязох, детето вече се беше изсипало от раната. С почти разполовена главичка. Още преди да се е родило.

Докато изричаше тези думи, тя почувства, че ѝ се гади.

— Ясно...

В гласа на Родриго Белмонте прозвуча умора. Тя се обърна и го погледна. По лицето му не се четеше нищо. Той остана мълчалив няколко мига, накрая каза:

— Дай меча си на момчето, Алвар. Не можем да приемем подобно нещо. Не и в село, което Валедо е длъжно да защитава.

„А къде можете да го приемете?“, искаше да попита Джахане, но премълча. Внезапно я беше обзел страх.

— Този човек ми е братовчед — рязко заяви Гарсия де Рада, притиснал до бузата си някакъв мръсен парцал. — Паразор де Рада. Братовчед на конетабъла, Белмонте! Спомни си кой...

— Млъкни или ще те убия!

За пръв път Родриго Белмонте повиши глас и не само Гарсия де Рада потрепери. Джахане още веднъж се вгледа в лицето на мъжа, когото наричаха Капитана, и отмести очи. Яростта ѝ като че ли се беше уталожила, останала беше само тъгата и все така продължаваше да ѝ се гади.

Младият войник, Алвар, се приближи до момчето, което сега беше прегърнало и двете си сестри, и му подаде меча си. Зири вдигна поглед към Капитана.

— Това е твое право. Давам ти го пред свидетели. Момчето бавно се изправи и нерешително пое меча.

Лицето на Алвар беше не по-малко пепеляво от неговото. Джахане си помисли, че тази нощ сигурно за пръв път е усетил вкуса на битката. По острието имаше кръв.

— Помисли какво правиш, Белмонте! — дрезгаво извика мъжът с червената риза. — По време на война стават такива неща! Не се

прави, че твоите хора...

— Война?! — остро го прекъсна Родриго. — Каква война? Кой е във война? Кой заповяда това нападение?

Мъжът мълчеше. Накрая каза:

— Братовчед ми Гарсия.

— Какъв чин има той? Каква длъжност заема? Какви са основанията му?

Мълчание. Наоколо пламъците продължаваха да бучат и да вилнеят. Страшна, зловеща светлина, която затъмняваше звездите и дори луните. Някъде от тъмните сенки недалеч от пожаращето долитаха ридания — оплакваха мъртъвците.

— Джад да ти прости и да намери място за душата ти в своята светлина — каза Родриго Белмонте с променен глас на мъжа с червената риза.

Зири вдигна за последен път поглед към него и явно видя онова, което трябваше да види. И с меча в ръка пристъпи напред.

„Ако не беше това, до края на живота си нямаше да знае какво е меч“, помисли си Джехане. Искаше да затвори очи, но нещо я спря. Мъжът с червената риза не направи никакъв опит да избяга. Отначало това ѝ се стори проява на храброст, но после си помисли, че сигурно е прекалено слисан от случващото се, за да реагира. Такива неща просто не се случваха на благородниците, които се забавляваха по този начин на село.

Зири ибн Арам пристъпи напред и несръчно, но с цялата си решителност заби меча в гърдите на мъжа, който беше убил родителите му. Човекът извика, когато острието го прониза — ужасен, злокобен звук.

Твърде късно Джехане си спомни за двете момичета. Трябваше да закрие очите им, да затули ушите им. И двете гледаха. И вече не плачеха. Тя коленичи и ги притисна до гърдите си.

„Аз съм виновна за тази смърт“ — помисли си. Сега, когато яростта ѝ се беше поуталожила, тази мисъл я изпълни със страх. Спомни си, че беше напуснала Фезана с желанието да спомогне за друга една смърт.

— Аз ще ги отведа, докторе.

Джехане погледна нагоре и видя Зири да стои до нея. Беше върнал меча на Алвар. Очите му бяха празни. Тя се запита дали

отмъщението би могло да му помогне с нещо. И още дълго щеше да си задава този въпрос.

Джехане пусна двете момичета и се загледа след тях, докато брат им ги водеше нанякъде. Запита се накъде ли ги е повел сред пламъците. Това едва ли знаеше и той самият. Тя остана така, коленичила, взирайки се в Гарсия де Рада.

— Братовчед ми беше свиня — спокойно каза той, като вдигна поглед към Родриго Белмонте. — Това, което е направил, е отвратително и аз ще го кажа, когато се върнем у дома.

Лаин Нунес се изсмия невярващо. Джехане също не можеше да повярва на ушите си. Дълбоко в себе си трябваше да признае, че не му липсва смелост, но той беше чудовище. Чудовище от приказките, с което майките плашат децата си, за да слушат. Но тук, в Орвила, чудовището наистина беше дошло и бяха умрели деца. Едно от тях посечено от меч още преди да се е родило.

Тя отново погледна през рамо и видя Родриго Белмонте да се взира в де Рада с някаква странна усмивка. Никой на света не би се чувствал спокоен, ако му се усмихват така.

— Знаеш ли — каза той тихо, почти дружелюбно. — Винаги съм мислел, че ти отрови крал Раймундо.

Джехане видя как сянка на тревога премина по ръбатото лице на Лаин Нунес. Той рязко се извърна към Родриго. Това явно не беше предвидено. Лаин се приближи с коня си към Родриго, но той вдигна ръка и старият му другар спря като закован. Гарсия де Рада отвори уста и пак я затвори. Явно мислеше усилено, но в държането му нямаше страх. Дори и сега. От раната на лицето му се стичаше кръв.

— В Естерен не би посмял да кажеш подобно нещо! — изрече той най-сетне.

Сега гласът му беше по-кротък. През редиците на джадитите отново премина тръпка на напрежение. Джехане знаеше, че покойният крал на Валедо се казваше Раймундо. Най-старият от трима братя, синовете на Санчо Дебелия. За смъртта на Раймундо се носеха слухове, шушнеше се за някаква история, в която се намесваше името на Родриго Белмонте и коронацията на сегашния крал на Валедо. Джехане внезапно си помисли, че Амар ибн Хайран би могъл да й каже. Поклати глава — глупава мисъл.

— Може би — съгласи се Родриго. — Само че не сме в Естерен.

— И затова смяташ, че можеш да клеветиш, когато си пожелаеш?

— Не когато си пожелаеш, а само тебе. Хайде, извикай ме на дуел.

Странната усмивка продължаваше да играе на устните му.

— У дома ще го направя, повярвай ми!

— Не ти вярвам. Бий се с мене сега или признай, че си убил краля си!

С крайчеца на окото си Джехане видя как Лаин Нунес напразно се опита да спре с жест Родриго. Той не му обърна внимание. Нещо в държането му се беше променило и Джехане за пръв път почувства боязън пред него. Смъртта на крал Раймундо, изглежда, беше неговата жива рана. Едва сега забеляза, че Велас е застанал зад гърба ѝ, готов да я защити от всичко.

— Няма да го направя. Не и тук. Но посмей да го повториш в двора, Белмонте, и ще видиш какво ще стане!

— Родриго! — намеси се прегракнало Лаин Нунес. — Престани, за бога! Убий го, ако толкова ти се иска, но престани!

— Точно това е проблемът — промълви все така напрегнато Капитана на Валедо. — Не мога.

Джехане, която напразно се мъчеше да овладее собствените си объркани чувства, не беше сигурна какво означава това — дали че не може да убие, или че не може да не говори по този начин. Имаше чувството, че и двете.

В този миг с грохот се сгромоляса още една къща. Огънят беше обхванал всичко, което можеше да гори. Вече нямаше какво да се запали. Орвила щеше да бъде само пепел и сажди до сутринта, когато оцелелите щяха да погребат своите мъртъвци и да се опитат да живеят по-нататък.

— Вземай хората си и се махай — каза Родриго Белмонте на мъжа, който беше причинил всичко това.

— Върни ни конете и оръжието ѝ веднага ще си тръгнем — отвърна Гарсия де Рада.

Студената усмивка на Родриго беше изчезнала. Сега той изглеждаше уморен, сякаш този последен сблъсък беше изсмукал всичките му жизнени сили.

— Вие молехте за откуп, спомняш ли си? Тук има свидетели. В съда ще определят пълния му размер. Конете и оръжието ви са първата вноска. Освобождаваме ви срещу клетва, че ще си платите.

— Искаш да вървим пеша до Валедо?!

— Искам те мъртъв — отвърна Родриго лаконично. — Но няма да убия сънародник, така че бъди доволен и тръгвай. Между другото, тази вечер във Фезана има петстотин нови наемници от муардите. Те сигурно са видели пламъците, така че не ви съветвам да се бавите.

Той щеше да ги пусне да си вървят. Привилегия на високия произход и властта. Така беше устроен светът. Животът на мъртвите и осакатени селяци щеше да бъде изкупен с коне и злато, които щяха да получат избавителите. За един кратък и объркващ миг Джехане живо си представи как се надига от опърлената трева, приближава се към младия войник, Алвар, и взема меча му. Почти физически усети тежестта на оръжието в ръцете си. Със зловеща яснота се видя да се запътва към Гарсия де Рада и чу вика на Велас „Джехане!“ в мига, в който прониза мъжа, стиснала с две ръце джадитския меч. Острието се промуши между ребрата му. Чернокосият извика, когато кръвта бликна от раната и продължи да тече, докато той се свличаше на земята.

Никога не беше мислила, че може да ѝ се яви подобно видение, при това толкова ярко и настойчиво. Тя беше лекар, беше се клела с клетвата на Галинус да защитава живота. Същата тази клетва, с която се беше вривал и баща ѝ, която го беше накарала да помогне за появата на бял свят на едно дете, съзнавайки, че това може да му струва собствения живот. Той го беше казал на ибн Хайран само преди няколко часа. Невъзможно ѝ беше да повярва, че е било толкова скоро.

Но тя беше лекар и това стоеше над всичко. То беше нейният спасителен остров, нейното убежище. Тази нощ вече беше причинила смъртта на един човек. Това беше достатъчно, повече от достатъчно. Тя се изправи и пристъпи към Гарсия де Рада. Видя, че я преценява с поглед, оглежда киндатската наметка, покриваща косата и раменете ѝ. В очите му прочете презрение и присмех. Това не беше важно. Тя се беше клела, години преди тази нощ.

— Измийте раната на реката — каза тя. — И сложете отгоре чиста кърпа. Правете го всеки ден. Белегът ще остане, но може да не загnoi. Ако имате лекар — да го намаже с мехлем; това ще ви облекчи.

Никога не беше допускала, че ще ѝ струва такъв труд да изрече тези думи. Досами площадката, почти скрита в сенките на разрушенията, стоеше пациентката ѝ Абираб, притиснала до себе си двете момиченца. Видя как брат им Зири направи крачка към нея и

прочете в очите му въпрос. Джахане устоя на погледа му, но почувства думите си като най-вероломно предателство.

Тя се обърна и без да погледне назад, без да очаква някого, закрачи между опожарените къщи и излезе през една пролука в оградата. Още усещаше върху лицето си и в сърцето си пламъците на пожара и нямаше нищо, което би могло да облекчи мъката ѝ.

Знаеше, че Велас ще я последва, но не очакваше да чуе толкова скоро тропот на копита зад гърба си.

— Лагерът е прекалено далече, за да вървите пеша — произнесе нечий глас и той не беше на Лаин Нунес. Родриго Белмонте спря коня си до нея. — Мисля, че и двамата направихме нещо, срещу което чувствата ни се бунтуват. Ще се върнем ли заедно в лагера?

В самото начало тя беше изпитала известна боязън пред неговата известност, която за кратко се смени със страх, а накрая и с гняв, макар да си даваше сметка, че може би е несправедлива към него. Сега беше просто уморена и благодарна, че няма да се тътри пеша до лагера. Той се наведе от седлото и я вдигна без никакво усилие, макар никак да не беше лека. Тя оправи полите и фустата си, праметна крак зад него през гърба на коня и го хвана през кръста. Капитанът не носеше ризница. В тишината на нощта, докато се отдалечаваха от пожарището, Джахане чувстваше ударите на сърцето му.

Известно време яздиha мълчаливо и безмълвието на мрака, нарушавано само от отмерения тропот на копитата, ѝ помогна да сложи в ред чувствата си.

„Днес ми върви да срещам прочути мъже“ — ненадейно си помисли тя.

Това би могло да ѝ се стори забавно, ако денят не беше зареден с толкова ужас. Сега просто отбелязваше натрапващия се факт. Мъжът, който яздеше пред нея, от близо двадесет години — още от последните дни на Халифата — беше известен на дълж и шир като Бича на Ал-Расан. Ваджиите и до ден днешен го проклинаха във вечерните си молитви. Джахане се запита дали той го знае, а ако го знае, дали се гордее с това.

— Не мога да се преборя с нрава си — тихо каза той на неправдоподобно чист ашаритски. — Не биваше да го удрям.

— Не разбирам защо — възрази тя.

— Хора като него или се убиват на място, или се оставят да си вървят по пътя — поклати глава Родриго.

— Тогава трябваше да го убиете.

— Може би. Още в началото, при атаката. Но не и след като се предадоха и обещаха да платят откуп.

— О, да — каза тя с горчивина. — Воинската чест! Защо не се върнете да погледнете онази майка и детето й?

— Виждал съм такива неща, докторе. Повярвайте ми.

Вярваше му. Може би не само ги беше виждал.

— Случайно познавам баща ви — продължи след известно време Родриго Белмонте. Това отново я свари неподготвена. — Исхак Киндата. Съжалявам за съдбата, която го е сполетяла.

— Откъде... Откъде знаете кой е баща ми? Откъде знаете коя съм аз? — заекна тя.

Той се засмя и този път отговори на чист киндатски:

— Не беше толкова трудно да се досетя. Колко синеоки киндатски лекарки има във Фезана? Имате очите на баща си.

— Баща ми няма очи — промълви горчиво тя. — Сигурно сте чули и това. Откъде знаете езика ни?

— Ние, войниците, говорим по малко всички езици.

— Но не така добре и не киндатски. Откъде го знаете?

— Навремето се влюбих, а това е най-добрият начин да научиш език.

Джехане се ядоса.

— А ашаритски откъде знаете?

Той с лекота премина на този език.

— Живях известно време в Ал-Расан. Когато принц Раймундо беше изгонен от баща си за множество грехове, повечето въображаеми, той прекара около година в Силвенес и Фезана и аз заминах с него.

— Живеели сте във Фезана?!

— Известно време. Какво толкова ви учудва?

Тя не отговори. Всъщност в това нямаше нищо странно. От десетки, та дори и стотици години враждите между джадитските монарси в Еспераня и семействата им често ставаха причина благородниците и техните свити да търсят утеха в изгнанието си в насладите на Ал-Расан. А по времето на Халифата немалко ашаритски

благородници по същия начин благоразумно гледаха да са по-далеч от дългата ръка на Силвенес и отиваха при Конниците от севера.

— Не знам — каза тя замислено. — Може би защото очаквах да ви помня.

— Отпреди седемнайсет години? Тогава сте били още дете. Мисля, че съм ви виждал веднъж, освен ако нямате сестра, в палатката на баща ви на пазара. Но вие нямате никаква причина да ме помните. Аз бях горе-долу на възрастта на Алвар. И също толкова неопитен.

Споменаването на това име ѝ напомни нещо.

— Алвар ли? Онзи, с когото яздеше Велас? Кога смятате да прекратите тази шега със стремената?

Родриго за миг се стъписа, после се засмя.

— Значи забелязахте? Умница! Но откъде знаете, че е шега?

— Не беше много трудно да се досетя. Коленете му стърчат почти до кръста. В Батиара си правят същите шегички с младите войници. Нали не искате да осакатите момчето?

— Разбира се, че не. Само че той е малко прекалено самонадеян. Един урок по дисциплина няма да му навреди. Имах намерение да му наредя да свали стремената преди влизането ни във Фезана утре сутрин. Ако искате, ще му кажа още тази вечер — заради вас. Не знам дали забелязахте, че вече е улучен в сърцето.

Не беше забелязала. Рядко обръщаше внимание на подобни неща. Родриго Белмонте внезапно смени темата.

— Батиара, казвате? Там ли сте учили? При сер Резони в Сореника?

Джехане отново беше смутена.

— И после половин година в университета в Падрино. Вие всички лекари ли познавате?

— Повечето от добрите — бодро заяви той. — Това е част от професията ми. Помислете си още веднъж, докторе. Ние на север имаме много малко опитни лекари. Да убиваме знаем, но с лекуването сме зле. Одеве говорех сериозно, а не колкото да се намирам на приказка.

— Едва ли не в момента, в който ме видяхте! Откъде знаете дали съм добър лекар?

— Дъщерята на Исхак от Фезана? Не мога ли да си позволя едно толкова основателно предположение?

— Струва ми се, че прочутият Капитан на Валедо може да си позволи всичко, което пожелае — хапливо отвърна тя.

Чувстваше, че е в неизгодна позиция — този човек знаеше твърде много. И беше прекалено умен — нещо необичайно за джадитски войник.

— Не всичко — възрази той жално. — Познавате ли скъпата ми съпруга?

— Разбира се, че не! — избухна Джехане. Той ѝ се подиграваше.

— Скъпата ми съпруга е наложила строги ограничения върху поведението ми извън дома.

Намекът беше твърде прозрачен, макар че от онова, което знаеше за северняците, трудно би повярвала.

— Колко тежко за един войник! Тя трябва да е много страшна.

— Да, много е страшна — въздъхна Родриго.

Но сега в нощта се беше прокраднал някакъв нов оттенък, лекомислено допуснат намек за нещо по-различно, и Джехане внезапно си даде сметка, че двамата с този мъж са сами в мрака, далеч от Велас и от лагера. Тя седеше притисната до него, бедрата ѝ опираха в неговите, ръцете ѝ го обгръщаха през кръста. Джехане с усилие се пребори с желанието да се отдръпне и да смени положението.

— Съжалявам — след кратко мълчание каза той. — Нощта не е подходяща за шеги. Накарах ви да се чувствате неудобно.

Джехане не отговори. Явно беше като разтворена книга за този мъж, независимо дали казваше каквото мисли, или не.

Внезапно ѝ хрумна нещо.

— Кажете ми, щом сте живели тук, защо питахте какво гори? Орвила си е на това място от петдесет години, ако не и повече.

Не виждаше лицето му, но почувства, че той се усмихва.

— Добре! Много добре, докторе. Ако отхвърлите предложението ми, наистина ще съжалявам.

— Вече отхвърлих предложението ви, ако си спомняте — не се предаваше тя. — Та защо трябваше да питате какво гори?

— Не трябваше, а предпочетох да попитам. За да видя кой ще отговори. Някои неща могат да се научат от въпросите, не само от отговорите.

Тя се замисли.

— И какво научихте?

— Че сте по-съобразителна от вашия приятел, търговеца.

— Не подценявайте ибн Муса — възрази Джехане. — Той вече няколко пъти ме изненада днес, а го познавам отдавна.

— Какво да го правя? — попита Родриго Белмонте.

Джехане почувства, че въпросът е зададен сериозно, и се замисли. Сега и двете луни бяха високо в небето, а бяха изгрели с тридесет градуса разлика. Нейната небесна карта показваше, че ѝ предстои пътешествие. Пред тях вече се виждаха огньовете на лагера, където чакаше Хусари заедно с двамата стражи.

— Разбирате ли, че днес той трябваше да бъде убит в двореца заедно с останалите?

— Вече разбрах. И как е оцелял?

— Аз не го пуснах да отиде. Имаше бъбречна криза — изхвърляше камък.

— Сигурно за пръв път в живота си е благодарен за това — изсмя се Родриго, но веднага смени тона. — Е, добре. Алмалик го е белязал да умре. Какво да направя аз?

— Вземете го с вас на север. — Джехане отново се замисли, — Струва ми се, че той иска точно това. Ако крал Рамиро има намерение един ден да завземе Фезана...

— Чакайте! Какви са тия приказки?

— Това, което казвам, е очевидно — нетърпеливо го прекъсна тя. — В един момент той неизбежно ще се замисли защо само събира париас, без да управлява града.

Родриго Белмонте отново се засмя и поклати глава.

— Знаете ли, не всичко, което е очевидно, се изрича на глас.

— Вие ми зададохте въпрос — отвърна тя невинно. — И аз го приех сериозно. Ако на Рамиро му минават такива мисли — колкото и далечни и маловажни да му се струват, — помощта на единствения оцелял след днешното клане може да му е от полза.

— Особено ако разтръби, че този човек след клането е отишъл право при него и го е помолил да се намеси...

В тона на Родриго нямаше сарказъм — личеше си, че и той се е замислил сериозно.

Джехане внезапно се почувства уморена от разговора. Този ден беше започнал на разсъмване на пазара, като всеки друг път. А сега, след клането в града и нападението на Орвила, тя беше тук и

обсъждаше в тъмното политиката на полуострова с Родриго Белмонте, Бича на Ал-Расан. Това вече беше малко прекалено. На сутринта тя трябваше да поеме по собствения си път, а до разсъмване не оставаше много време.

— Сигурно сте прав. Аз не съм дипломат, а обикновен лекар.

В този миг ужасно ѝ се искаше да легне и да заспи.

— Няма голяма разлика — отвърна той и това отново я ядоса дотолкова, че да я разсъни. Най-вече затова, защото сер Резони неведнъж ѝ беше повтарял същото. — Къде смятате да отидете?

— В Рагоса — отговори тя миг преди да си спомни, че е решила да не казва на никого.

— Защо? — продължи да пита той.

Явно смяташе, че има право на отговор. Твърде дълго беше командвал мъже.

— Защото съм чувала, че там войниците и царедворците били невероятни любовници — измърка тя с най-гърления си глас, свали ръце от талията му и ги плъзна леко по бедрата му. Само след миг отново здраво го държеше през кръста, сякаш нищо не се е случило.

Той си пое дълбоко дъх и бавно издиша. Ала Джехане беше твърде близко — дори и да се беше опитал да скрие чувствата си, тя пак щеше да усети учестеното биене на сърцето му. В същия миг си даде сметка, че мъжът, с когото си играе, е опасен.

— Това ми е страшно познато — въздъхна той. — Жена, която ме слага на мястото ми. Сигурна ли сте, че не познавате жена ми?

Против волята си, напук на здравия разум, Джехане избухна в смях. И фактът, че се смее, искрено развеселена, отново я накара да си спомни какво беше видяла в малката къщурка в Орвила. Спомни си, че тази вечер баща ѝ за пръв път от четири години ѝ беше проговорил, а тя го напускаше, него и майка си, може би завинаги.

Мразеше да плаче. Исхак обичаше да казва, че от смеха до сълзите има само една крачка. Това не беше лекарско наблюдение. Беше го чул от майка си, а тя — от своята майка. Киндатите бяха оцелели хиляда години и бяха носили със себе си тази мъдрост като багаж, който винаги им е подръка.

Джехане се бореше със сълзите, поела на гърба на черния жребец на изток, под луните, които ѝ предричаха дълъг път, и ярките

летни звезди. Мъжът, с когото яздеше, не пророни нито дума, докато не стигнаха лагера и не видяха, че муардите са били там.

Ако за Алвар тази нощ беше тежка, причината не беше само в случващото се. Винаги се беше мислил за умен. Всъщност знаеше, че е умен. Проблемът беше в това, че събитията в Ал-Расан дотолкова излизаха извън рамките на досегашния му опит, че му беше трудно да ги осмисли и приеме.

Ясно му беше, че със своя дял от откупа за Гарсия де Рада и оцелелите му хора вече е по-богат, отколкото си беше представял, и то още през първата си година служба при краля на Естерен. Пазарлъкът още не беше свършил, а Лаин Нунес вече му беше обещал кон и оръжие, много по-добри от неговите собствени.

Така се издигаха войниците — ако изобщо им беше съдено да се издигнат. С грабеж и откупи. Не беше очаквал обаче да забогатее от сънародници.

— Постоянно се случва — подметна грубовато Лаин Нунес, докато дяляха плячката в селото. — Напомни ми да ти разкажа за времето, когато с Родриго бяхме наемници на ашаритите в Салос, дето е надолу по реката. Колко пъти сме нападали Руенда!

— Но не и Валедо — възрази Алвар намръщено.

— Тогава всичко беше едно. Крал Санчо все още беше на трона на обединена Еспераня. Три провинции на една държава, момче. А не разделени като сега.

Алвар се замисли върху това по пътя към лагера. Трябваше да се пребори с толкова трудности — в това число и потреса от първото си убийство, — че не можеше дори да се радва на бойните си трофеи. Направи му впечатление обаче, че Лаин Нунес раздаде голяма част от оръжията и конете, взети от нападателите, на оцелелите селяни. Не го беше очаквал.

По-късно в лагера, където ги чакаха Капитана и киндатската лекарка, Алвар видя струпаните там сандъци, торби и бъчви. Това беше летният париас, докаран от муардите — Забулените — през нощта.

— А търговецът? — попита Лаин Нунес още в мига, в който скочи от коня си, — Арестуваха ли го?

Алвар си спомни, че дебелият ашарит беше белязан да умре в двореца на Фезана същия този ден. Капитана бавно поклати глава.

— Няма го вече търговеца.

— Чумата да ги тръшне дано! — разпалено извика Лаин Нунес.
— Мразя муардите, кълна се в пръстите на Джад!

— На мястото на търговеца — спокойно продължи Капитана — вече имаме войник, който ще се присъедини към Мартин и Лудус в челото на отряда. Но преди това ще трябва да му стопим малко сланинките, иначе няма да има голяма полза от него.

Лаин се изсмя с лаещия си смях, когато видя до огъня да изниква шишката фигура на търговеца, нагласен в одеждите на джадитски конник. Колкото и да беше невероятно, Хусари ибн Муса явно се чувстваше съвсем удобно.

— Днес вече бях ваджия — спокойно обясни той на приличен еспански. — Това сега не ми струва по-голямо усилие.

— Не ще да е така — подсмихна се Капитана. — Като гледам как сте опънали дрехите на Рамон, усилието сигурно не е било малко.

Избухна смях. Търговецът също се засмя и ласкаво потупа шкембето си.

Алвар колебливо се присъедини към общото веселие. Киндатската лекарка, Джехане, седеше на един чул до огъня, обвиняла коленете си с ръце, и се взираше в пламъците.

— Колко от пустинните кучета идваха? — попита Лаин Нунес.

— Само десетима. Затова не тръгнаха към Орвила.

— Казахте ли им, че сме отишли да оправим работите?

— Да. Те явно имаха заповед само да ни предадат златото с надеждата, че скоро ще се махнем.

Лаин Нунес свали шапката си и прокара ръка по редеещите си сиви коси.

— И какво, махаме ли се?

— Така мисля — каза Капитана. — Не виждам за какво да оставаме тук. В момента Фезана не предлага нищо друго освен неприятности.

— И у дома ни чакат неприятности.

— Още не. Нали тръгнаха пеша.

— Но все ще стигнат!

— И какво трябваше да направя според тебе? — намръщи се Родриго.

Помощникът му сви рамене и плю на тревата.

— Значи тръгваме на разсъмване? — попита той, без да отговори на въпроса.

Капитана го погледна втренчено за миг, отвори уста да каже още нещо по въпроса, но се отказа и само поклати глава.

— Муардите сигурно ни наблюдават. Тръгваме, но без припряност. Ще съберем лагера, без да бързаме. Утре сутринта вземи няколко души и се върни в Орвила. Останете там през деня и помогнете с каквото можете. Ще ни догоните по-късно. Освен всичко останало, има непогребани хора.

Алвар слезе от коня и се приближи до огъня, където седеше лекарката.

— Има ли... мога ли да ви помогна с нещо?

Тя изглеждаше много уморена, но му благодари с бегла усмивка.

— Не, благодаря. — И след кратко колебание попита: — За пръв път ли сте в Ал-Расан?

Алвар кимна и приклепна до нея.

— Надявах се утре да видя Фезана. — Искаше му се да говори по-добре ашаритски, но правеше каквото можеше. — Чувал съм, че била град на чудесата.

— Не е съвсем така — небрежно подметна тя. — Рагоса, Картада, Силвенес — да. Или поне онова, което е останало от тях. Те са големи градове. Серия е красива. А във Фезана няма нищо особено. Тя винаги е била прекалено близо до таграта, за да си позволи някакъв по-очебиен разкош. Няма ли да я видите утре?

— Сутринта си тръгваме. — Алвар отново изпита неприятното чувство, че се опитва да изплува от дълбоки води, които го заливаха. — Капитанът току-що ни го каза. Не знам защо. Може би защото муардите са дошли сами.

— Да, разбира се. Огледайте се. Златото е тук. На тях не им се иска утре да отворят портите и да пуснат в града джадитските войници. Не и след случилото се днес.

— Значи трябва просто да се обърнем назад и...

— Боя се, че е така, момко. — Беше Капитана. — Този път няма да можеш да вкусиш от покварата на Ал-Расан.

Алвар почувства, че се изчервява.

— Тази година жените са извън градските стени — с престорено целомъдрие подметна лекарката. Погледът ѝ беше отправен не към Алвар, а към сер Родриго.

— Не го казвайте на хората ми! — възкликна Капитана. — Алвар, заповядвам ти да мълчиш! Не искам никой да минава реката. Който напусне лагера, направо си заминава у дома.

— Слушам! — побърза да каже Алвар.

— Между другото, сетих се още нещо. — Капитана погледна с крайчеца на окото си лекарката. — Сега, като ще се връщаме, можеш да свалиш стремената.

За пръв път от много време Алвар се усети донякъде в свои води. Беше чакал този миг, откакто напуснаха Валедо.

— Нужно ли е, Капитане? — невинно попита той. — Тъкмо свикнах да яздя така. Даже мисля дали да не ги вдигна още малко, с ваше позволение.

Капитана отново погледна към докторката и се прокашля.

— Не, Алвар, всъщност... Не мисля...

— Мисля си, че ако коленете ми са достатъчно високо, ще мога да си подпирам брадата на тях, докато яздя. Това ще ме държи бодър през цялото време. Вие как мислите, Капитане?

Алвар де Пелино беше възнаграден за дългото търпение и непривичното мълчание. Видя, че докторката му се усмихва широко, и погледна въпросително към Капитана.

Ала Родриго Белмонте не беше от хората, способни да се разстроят от подобно нещо. Той се вгледа в Алвар за миг и също се усмихна широко.

— Баща ти ли ти каза?

Алвар кимна.

— Той ме предупреди за някои неща, с които може да се сблъскам във войската.

— И въпреки това ти се съгласи да вдигнеш стремената? Без да кажеш и дума?

— Вие ми наредихте така, Капитане. А аз искам да остана във вашия отряд.

Киндатската лекарка видимо се забавляваше. Челото на сер Родриго се навъси.

— За бога, момче, искаш да кажеш, че си го направил, за да ми доставиш удоволствие ли?

— Тъй вярно! — жизнерадостно заяви Алвар.

Жената, която беше решил, че ще обича вечно, отметна глава и се разсмя. Миг по-късно Капитана, комуто искаше да служи вечно, направи същото.

Алвар реши, че в крайна сметка нощта не е чак толкова лоша.

— Виждате ли колко са умни моите хора? — обърна се Родриго към лекарката. — Сигурна ли сте, че няма да размислите и да се присъедините към нас?

— Изкушавате ме — отвърна тя, все още усмихната. — Харесвам умните мъже. — Изражението ѝ се промени. — Само че Еспераня не е място за киндати, сер Родриго, и вие го знаете не по-зле от мене.

— За нас това е без значение. Ако можете да зашиете рана от меч и да облекчите стомашни колики, винаги сте добре дошла в моя отряд.

— Мога и едното, и другото, но вашият отряд не е широкият свят, колкото и умни да са хората ви. — Веселите искрици в погледа ѝ бяха изчезнали. — Спомняте ли си какво е казала вашата кралица Васка за нас, когато Еспераня е заемала целия полуостров, още преди да дойдат ашаритите и да ви изтласкат на север?

— Това е било преди повече от триста години.

— Знам. Спомняте ли си думите ѝ?

— Разбира се, но...

— А вие? — обърна се тя към Алвар.

Личеше си, че е ядосана. Алвар безмълвно поклати глава.

— Казала е, че киндатите са животни, които трябва да бъдат преследвани и изтрити от лицето на земята.

Алвар не знаеше какво да отговори.

— Джехане — каза Капитана. — Мога само да повторя, че това е било преди триста години. Тя отдавна е мъртва. Вече я няма.

— Как така я няма? И смеете да го кажете? Къде е? — Тя погледна Алвар, сякаш той носеше някаква вина за това. — Къде почива кралица Васка?

Алвар преглътна.

— На Острова — прошепна той. — Острова на света Васка.

— Който е светиња! Място за поклонение, където се стичат джадите от всичките три кралства, дори и отвъд планините. И се молят на колене, очаквайки чудеса от духа на жената, изрекла тези думи. Готова съм да се обзаложа, че половината от тези ваши толкова умни войници имат близки, които са били на поклонение при блажената Васка — да молят за застъпничеството ѝ!

Алвар и не помисли да отвори уста. Този път мълчеше и Капитана.

— И вие ще ме убеждавате — продължи киндатката горчиво, — че докато се справям със задълженията си, никой няма да го е грижа каква вяра изповядвам в Еспераня?

Сер Родриго дълго мълча. Алвар забеляза, че търговецът, ибн Муса, незабелязано се е приближил и се вслушва в разговора, застанал от другата страна на огъня. Мъжете в лагера се готвеха да си лягат. Беше много късно.

Най-сетне Капитана промълви:

— Живеем в подъл и несъвършен свят, Джехане бет Исхак. Аз съм човек, който убива, за да си изкара прехраната. Не бих си позволил да ви давам отговори. Но имам един въпрос. Как мислите, какво ще стане с киндатите в Ал-Расан, ако дойдат муардите?

— Муардите са тук. Те бяха във Фезана днес през деня, а през нощта — в лагера.

— Те са наемници, Джехане. Около пет хиляди на целия полуостров.

Беше неин ред да замълчи. Търговецът на коприна се приближи. Джехане го погледна, после отново обърна поглед към Капитана.

— Какво искате да кажете?

Родриго приклепна до Алвар, замислено откъсна снопче трева и едва тогава заговори.

— Преди малко доста прямо заявихте, че един ден може да дойдем във Фезана. Как мислите, какво ще направят Алмалик от Картада и другите царе, когато ни видят да прекосяваме таграта и да обкръжаваме ашаритските градове?

Лекарката отново не отговори, потънала в размисъл.

— Ваджиите ще са първи — тихо продума Хусари ибн Муса. — Не царете, а те ще започнат всичко.

— И аз така мисля — кимна Родриго.

— Какво ще започнат? — попита Алвар.

— Да събират племената от Маджрити — отвърна Капитана и се обърна мрачно към Джехане. — Какво ще стане с киндатите, ако местните царе бъдат покорени? Ако Язир и Галиб преминат проливите с двайсет хиляди души? Мислите ли, че войните от пустинята ще се сражават с нас и после мирно и кротко ще се върнат у дома?

Тя остана да седи замислена. Мъжете край огъня мълчаха, очаквайки отговора ѝ. Бялата луна зад гърба ѝ беше слязла ниско на западното небе, сякаш си почиваше над ширналата се равнина. За Алвар това беше особен миг — по-късно, когато се вглеждаше в миналото, той щеше да каже, че тази нощ е пораснал. През тази дълга, дълга нощ край Фезана вратите и прозорците на простия, разбираем живот се бяха разтворили и той за пръв път осъзна, че нещата могат да бъдат сложни и дълбоки. Не отговорите, разбира се, а въпросите.

— Значи такива са възможностите? — най-сетне наруши тишината Джехане. — Забулените или Конниците на Джад? Това ли е всичко, което светът може да ни поднесе?

— Славата на Халифата никога няма да се върне — тихо каза ибн Муса. — Дните на Рахман Златния и синовете му, та дори и на ибн Заир, са си отишли завинаги.

Алвар де Пелино не би могъл да каже защо това толкова го натъжи. Беше прекарал детството си в игри, в които покоряваше злите ашарити, мечтаеше за златото на Силвенес и трепереше пред мечовете и късите лъкове на Ал-Расан. Рашид ибн Заир, последният велик халиф, с огън и меч беше опустошавал есперанските провинции Валедо и Руенда още по времето, когато баща му е бил момче, а после и войник. Но тук, под луните и късните летни звезди, тихият глас на търговеца извика у него чувството за непоправима загуба.

— Достатъчно силен ли е Алмалик от Картада?

Лекарката гледаше търговеца и дори Алвар, който не знаеше какво се крие зад този въпрос, почувства колко трудно ѝ е да го зададе. Ибн Муса поклати глава.

— Няма да му позволят да бъде силен. — Той посочи сандъците със злато и мулетата, които ги бяха докарали в лагера. — Дори и с тези наемници, които едва успява да си позволи, той не може да избегне плащането на париас. Всъщност не е никакъв лъв, а просто най-

силният от местните царе. И вече му трябва муардите, за да се задържи на това положение.

— Значи онова, което вие възнамерявате, а аз се надявам да направя... то просто би ускорило края на Ал-Расан, така ли?

Хусари ибн Муса приклепна до нея и се усмихна. — Ашар ни учи, че човешките дела са като стъпки в пустинята. Ти го знаеш.

Тя се опита да отвърне на усмивката му, но не ѝ се удаде.

— А киндатите казват, че нищо под луните не е вечно. Че ние, които наричаме себе си Скитници, сме символ на живота на цялото човечество.

Тя се обърна към Капитана.

— А вие какво казвате?

— Дори и слънцето залязва — промълви Родриго Белмонте. — Няма ли да дойдете с нас?

С някаква странна, неочаквана тъга Алвар я видя да поклаща глава. Няколко кичура от тъмнокестенявата ѝ коса се бяха измъкнали изпод покривалото и тя малко несръчно се опита да ги прибере.

— Не мога да ви кажа защо, но ми се струва важно да тръгна на изток. Ще видя двора на цар Бадир, ще говоря с Мазур бен Аврен, ще премина под сводовете на Рагоса преди да са рухнали като тези в Силвенес.

— И затова ли напускате Фезана? — попита сер Родриго.

Тя отново поклати глава.

— И така да е, аз не го знаех. Тук съм, защото дадох клетва пред себе си и пред никого друго, когато разбрах какво е направил днес Алмалик. — Изражението ѝ се промени. — И мога да се обзаложа с моя стар приятел Хусари, че ще се справя с Алмалик от Картада преди него.

— Ако някой не ни изпревари и двамата — подметна ибн Муса.

— Кой? — попита Родриго.

Прям въпрос на войник, който ги накара да се отърсят от унеса. Но търговецът само поклати глава и не отговори.

— Трябва да си лягам — каза Джехане. — Дори и само за да дам възможност на Велас да поспи.

Алвар се огледа и видя стария ѝ слуга, застанал уморено недалеч от тях, там, където светлината на огъня едва достигаше.

Лагерът беше утихнал — хората бяха легнали да спят. Лекарката погледна Родриго.

— Казахте, че сутринта ще пратите хора в Орвила да погребат мъртвите. Аз ще тръгна с тях — да направя каквото мога за живите — после с Велас ще поемем по своя път.

Алвар видя стария слуга да посочва на Джахане леглото, което ѝ беше приготвил, и тя се запъти нататък. Алвар я изпроводи с тронав поклон, който тя не видя, и тръгна в обратна посока, към Мартин и Лудус, които спяха, загърнати в чуловете си.

Легна, но сънят не идваше. Твърде много и противоречиви мисли се тълпяха в главата му. Спомни си гордостта в гласа на майка си, когато разказваше за първото си поклонение. Беше отишла да моли за застъпничеството на Блажената Васка, когато синът ѝ реши да напусне дома си и да поеме по трудния път на воина. Той помнеше разказа ѝ как на колене и лакти е изминала последната част от пътя по камънаците, за да целуне краката на статуята на кралицата пред гробницата.

Животни, които трябва да бъдат преследвани и изтрити от лицето на земята.

Тази нощ той за пръв път беше убил човек. Добър удар от седлото, разсякъл ключицата на бягащия мъж. Движение, което беше упражнявал толкова пъти, с приятели и сам, най-напред като момче под погледа на баща си, после с хлевоустите помощник-офицери на тренировъчната площадка в Естерен. Съвсем същото движение, нищо по-различно. И мъжът рухна на земята окървавен и повече не помръдна.

Човешките дела са като стъпки в пустинята.

Тази нощ той си беше спечелил прекрасен кон и много по-добро оръжие от досегашното. Щеше да има и още, Това означаваше начало на богатството, на почестите, може би постоянно място в отряда на Родриго Белмонте. Беше заслужил одобрението и смеха на човека, който сега наистина можеше да стане неговият Капитан.

Нищо под луните не е вечно.

Беше клечал до огъня на сред тъмната равнина и се беше вслушвал в думите на един ашарит и една киндатка, по-красива и по-умна от всички жени, които беше срещал. И на самия сер Родриго, докато обсъждаше с тях миналото и бъдещето на полуострова.

Решението, което взе, му се удаде по-лесно, отколкото би могъл да си представи. Докато лежеше с отворени очи и се вглеждаше в звездите, помъдрял за няколко часа, той почувства, че ще му позволят да го направи. Едва тогава мислите му се успокоиха, сякаш взетото решение беше ключ към съня, и той се унесе. Насън видя Силвенес, който никога не беше виждал наяве, видя Ал-Фонтина в славните дни на Халифата, отминали още преди да се роди.

Дори и слънцето залязва.

ВТОРА ЧАСТ

ГЛАВА 5

— Ще си имаме неприятности — подметна Диего от вратата на конюшната. Навън ръмеше ситен дъжд.

— Какви? — Майка му го погледна през рамо и се изправи.

— Не знам. Идат много мъже.

— Къде е Фернан?

— Готви се да ги посрещне заедно с останалите. Вече го предупредих.

След като беше казал, каквото имаше за казване, Диего се обърна да си върви.

— Чакай! — викна майка му след него. — Къде е баща ти?

Диего я погледна с изпепеляващ поглед.

— Откъде мога да знам? Предполагам, че е тръгнал за Естерен, ако вече не е тук. Досега трябва да са събрали париаса.

— Не ми говори с този тон! — ядоса се майка му. Усещаше кога я правят на глупачка. — Случва се и да знаеш Диего!

— Тогава ти казвам — отвърна синът ѝ. — Трябва да бягам, майко. Фернан има нужда от мене. Каза да залостим портите и да изкараме всички на стената.

Той ѝ се усмихна с познатата мимолетна, убийствена усмивка — усмивката на баща му, която я караше да се чувства безпомощна — и изчезна.

„Доживях синовете ми да ми нареждат какво да правя!“ — помисли си Миранда Белмонте д'Алведа. Още едно напомняне за неумолимия ход на времето, към който трябваше да се приспособява. Странно нещо, още не се чувстваше толкова стара, та да го приеме. Погледна изплашения коняр, който се суетеше около кобилата.

— Аз ще се оправя сама. Чу го какво каза. Кажи на Дарио да изкара всички на стената, и жените също. Вземете всички оръжия, които намерите. Запалете огъня в кухнята — ако това е нападение, ще ни трябва вряла вода.

Старият коняр кимна и се завтече навън, доколкото му позволяваше сакатият крак.

Миранда изтри лице с опакото на ръката си. На бузата ѝ остана черна ивица мръсотия. Тя се обърна отново към раждащата кобила и нежно ѝ заговори. Раждането на жребче във Валедо не беше работа, на която можеше да се гледа през пръсти. Това беше крайгълният камък на благоденствието им, на целия им живот, на обществото им. Наричаха ги Конниците на Джад, и с право. Миг по-късно жената, за която казваха, че е най-голямата красавица на Валедо, коленичи в сламата — опипваше корема на кобилата и ѝ помагаше да даде живот на още един жребец от породата, с която семейство Белмонте се гордееше.

Беше разсеяна и угрижена. И имаше защо. Диего рядко грешеше в предупрежденията си, особено когато ставаше дума за неприятности, заплашващи дома им. С годините всички се бяха убедили в това.

Когато беше по-малък, още съвсем дете, и започнаха да му се явяват тези видения, никой, дори и той самият, не можеше да каже кое е истина и кое — кошмари, породени от детски страхове.

Една нощ той се събуди с писъци. Твърдеше, че баща му е в опасност, че някъде го причакват в засада. По това време Родриго беше на поход в Руенда — водеше се жестоката Война на Братята — и цялата къща остана будна през тази дълга нощ, докато чакаше дали някое ново видение няма да споходи мятачото се, обезумяло от ужас момче. Едва на разсъмване чертите му се успокоиха.

— Сбърках — промълви то, вирайки се умолително в майка си. — Още не се бият. Той е добре. Сигурно съм сънувал. Извинявайте.

И още недоизрекъл последната дума, потъна в сън.

Това не се повтори. Когато Диего кажеше, че е видял нещо, за останалите това беше абсолютната истина. Онези, които от години живееха редом с момчето, осенено от бога, отдавна вече бяха забравили недоверието си. Нямаха представа как се пораждат тези видения и никога не ги обсъждаха извън семейството. Нито родителите му, нито брат му проявяваха никакви признаци на... на какво? Как можеше да се нарече това — дар или бреме? Миранда до ден днешен не можеше да реши.

За такива хора се разправяха истории. Иберо, семейният свещеник, който ръководеше службите в новия параклис, построен от Родриго още преди да бъде обновена и разширена фамилната къща, беше чувал за тях. Той наричаше хората, на които се явяваха такива

видения, „Пътешественици във времето“. Твърдеше, че Диего е благословен от Джад, но родителите на момчето добре знаеха, че неведнъж се е случвало такива ясновидци да бъдат изгаряни живи или разпъвани като магьосници.

Миранда се опита да насочи вниманието си към кобилата, но успокояващите думи, които ѝ нашепваше, се състояха предимно от проклетия и ругатни по адрес на отсъстващия ѝ съпруг. Нямаше представа какво е направил този път, та да постави имението в опасност, докато частта му беше разквартирувана в Естерен, а самият той с най-добрите си войници беше в Ал-Расан.

„Момчетата могат да се справят с неприятностите“, бодро заключаваше той, след като ѝ беше описал в последното си писмо разменените с граф Гонзалес де Рада заплахи. И нито дума да ѝ прати няколко войници за подкрепление. Не, разбира се! Миранда се гордееше, че може да чете без чужда помощ. Иберо я беше научил още в първите години на брака ѝ. Но можеше и да ругае като войник. И точно това правеше, докато четеше писмото, което доста притесни куриера. Правехше го и сега, но по-внимателно, за да не подплаши кобилата.

Момчетата ѝ още бяха деца, а техният нехаен, безотговорен баща беше далеч с хората си.

По милостта на Джад жребчето се роди съвсем скоро, здраво и невредимо. Миранда почака да види дали кобилата ще го приеме. Когато се убеди, че всичко е наред, грабна едно старо копие, подпряно в ъгъла на конюшната, ѝ забърза под дъжда към жените и няколкото ратаи, събрани на стената зад дървените укрепления.

Оказа се обаче, че там са само жените, без да се броят свещеникът Иберо и куцийт коняр, старият Ребеньо. Фернан вече беше извел ратаите извън стените — щели да правят засада, както колебливо обясни една от жените. Миранда отново избълва поток от ругатни, които този път не бяха смекчени от нищо — скъпоценните коне ги нямаше наоколо. След като още веднъж си избърса сърдито лицето с ръкав, тя се обърна рязко и изтича по мокрите стъпала към западната част на стената и остана там да гледа и да чака. Някой ѝ подаде шапка — да не ѝ вали в лицето.

След малко реши, че от копието няма голяма полза и го смени за лък и пълен колчан стрели, окачени в една от шестте малки бойници в

стената. Сега тук нямаше бойци. Всички бяха в Естерен или с Родриго.

„Момчетата могат да се справят с неприятностите“, пишеше той. Най-безгрижно.

Тя си представи как точно в този момент съпругът ѝ се връща у дома, появява се между дърветата на широката поляна пред стените. И тя го застрелва в движение.

Земята около имението на Белмонте беше равна и открита от всички страни, освен от запад и югозапад, където бащата и дядото на Родриго бяха оставили неизсечена гората от дъбове и кедри. Родриго също не искаше да сече дърветата, макар и по съвсем други причини.

С тази гора и с езерцето наред нея бяха свързани множество свидни спомени, но младият Фернан Белмонте знаеше от баща си още от ранно детство, когато за пръв път се качи на кон, че тя може да бъде от полза и при отбрана, колкото и невероятно да звучеше.

— Помисли си — каза тогава баща му. — Ако искаш да нападнеш имението, без никой да те види, откъде ще минеш?

Фернан огледа откритата равнина, ширнала се във всички посоки.

— Само през дърветата — отвърна той. Отговорът сам се натрапваше.

— Можем да сме напълно сигурни, че ако се стигне до нападение, то ще е оттам. Трябва да сме заспали, за да не забележим, че някой се приближава през равнината, нали така?

— А ако дойдат през гората, Диего ще ги види — допълни Фернан.

— Така е — съгласи се баща му с готовност, макар и без особена радост.

През онези дни родителите му все още не бяха свикнали с това, че Диего е различен от другите, и с всички сили се опитваха да се примирят. Фернан нямаше такива проблеми, но той беше най-близо до Диего и го познаваше най-добре от всички.

И ето сега, години по-късно, в това необичайно дъждовно за сезона утро той се беше спотаил с двама приятели и шестима ратаи в овразите от двете страни на пътеката, извеждаща от гората. Разбира се, овразите не бяха създадени от природата. Бяха ги изкопали войниците

на Родриго, та да могат да залегнат и да наблюдават всеки, който излиза от гората.

Фернан беше поставил четири момчета с лъкове между постройките на имението и северните пасища, където тази сутрин пасяха кобилите и жребчетата. С тях имаше и двама бързоходци, които да оповестят останалите, ако някой се появи от юг. На изток от имението беше поставен още един конник — за всеки случай.

Диего долетя запъхтян на коня си и доложи, че току-що е предал нарежданията на майка им и сега тя сигурно вече е на стената с другите жени. Миранда знаеше какво да прави. Всички бяха готови. Фернан се загърна в плаща си и се сниши в оврага, скрит от дъжда под широката периферия на шапката си.

Възможностите бяха две. Ако някой се приближаваше към имението с лоши намерения, целта му бяха или постройките и хората вътре в самото имение, или конете, което беше по-вероятно. А може би и двете. Но за това бяха нужни много хора и тогава неприятностите наистина щяха да са сериозни. Той обаче не мислеше, че ще се стигне дотам, и не се притесняваше особено. Беше тринайсетгодишен.

— Видях ги — прошепна брат му. — Току-що навлязоха в гората. Познавам ги.

— Де Рада ли е? — спокойно попита Фернан. — По-младият, нали?

Диего кимна. И двамата бяха чели последното писмо на баща си. Фернан изруга.

— Значи няма да можем да го убием!

— Не виждам защо да не можем.

— Кръвожадно дете! — ухили се Фернан. Отвърна му същата усмивка на съвсем същото лице.

Фернан беше с петнадесет минути по-голям и обичаше да го напомня на Диего. Ала брат му не се дразнеше лесно. Трудно можеше да го ядоса нещо.

— Двайсетина души са — каза той. — Вече са на пътеката.

— Разбира се — съгласи се Фернан. — Пътеката е затова.

Гарсия де Рада си беше изгубил шапката някъде по пътя, а единият му ботуш беше пробит на петата. Мокър от глава до пети, той яздеше през гората западно от имението на Белмонте. Между

дърветата се виждаше нещо като пътека, макар и доста неравна, по която можеше да се мине на кон.

Напук на всички неудобства, той беше обзет от безумна радост, пред която трудностите на дългия път дотук бледнееха. Покойният му непрежалим братовчед Паразор беше свиня и палячо, който все напираше да си каже мнението по всеки въпрос. Мнение, което често се различаваше от това на Гарсия. Независимо от това по време на пътуването от Ал-Расан към Валедо благодарността към заклания братовчед крепеше Гарсия. Смъртта на Паразор от ръката на някакво въшливо ашаритско селянче беше събитие, благодарение на което Миранда Белмонте д'Алведа щеше да му падне в ръцете. И не само неговите.

В мига, в който безразсъдно позволи един де Рада да загине от ръката на някакво си селянче, нарушавайки всички правила за поведение между благородници, приети в трите джадитски кралства на Еспераня, Родриго Белмонте навлече върху себе си и семейството си жестока мъст. Такова оскърбление можеше да бъде измито само с кръв.

Гарсия беше сигурен, че кралят няма да може нищичко да направи, когато друг де Рада заслужено отмъсти за стореното от Родриго, пък и едва ли би пожелал. А заслуженото отмъщение вече беше пресметнато — за отнетите жребци щяха да получат конете на Белмонте, а за езекутирания член на семейството — жената на Белмонте. Това беше напълно справедливо. Историята на Еспераня помнеше и далеч по-тежки случаи.

Гарсия го беше премислил и решил още докато се препъваше в тъмното по пътя към дома след нападението на Орвила. От разкъсаната му буза течеше кръв, но представата за голата Миранда, гърчеща се под него пред погледа на децата си, му даваше сили да върви напред. Гарсия имаше богато въображение.

В Орвила бяха оцелели двацет и четирима от хората му, а ножовете и другите дребни оръжия бяха още по-малко. По-късно същия ден взеха от едно съседно село шест мулета и още една жалка кранта от някакъв дребен фермер, имал неблагоприятното да се засели далеч от по-оживените места. Гарсия не се погнуши от добичето, колкото и жалко да беше, а фермера, жена му и дъщеря му остави на другарите си. Собствените му мисли бяха далеч на североизток, отвъд

границата на Валедо, в земите между изворите на Дурик и подножието на Халонските планини.

Белмонте едва ли беше направил много за сигурността на имението си, защото и заплашващите го опасности бяха нищожни. Жените зад дървените стени нямаше от какво да се боят, макар да ги пазеха момчета с нежни гласчета и шепа ратаи, твърде стари или негодни за военна служба. Всичко това би било вярно, ако Родриго Белмонте не бе заповядал да убият един де Рада. И не беше ударил с бича си брата на конетабъла. Това напълно променяше нещата.

Когато Гарсия и хората му най-сетне се довлякоха до Лобар, първото укрепление в таграта, той поиска — и му бяха дадени, макар и с оскърбителна неохота — коне и мечове за всички. Командирът на гарнизона, плувнал в пот, се опита да се извини с недостига на коне и оръжие, който би попречил на хората му да си изпълняват задълженията, но на Гарсия и окото му не мигна. Той заяви нехайно, че конетабълът на Валедо ще им прати мечове и по-добри коне от жалките кранти, които им вземат. Нямаше никакво настроение за спорове. Само това оставаше — да тръгне да се препира с някакъв подивял войник от периферията!

— Да, но дотогава ще мине много време — продължаваше да се инати командирът. — До Естерен има много път.

— Напълно е възможно — ледено изрече Гарсия. — И какво от това?

Човекът прехапа устни и млъкна. И какво би могъл да каже? Имаше си работа не с друг, а с брата на конетабъла.

Гарнизонният лекар — грозен селяндур с дрезгав глас и отвратителен цирей на врата, прегледа раната на Гарсия и тихичко подсвирна.

— Бич? Имате късмет, ваша светлост, или нечия много умела ръка просто ви е белязала. Раната е чиста и далеч от окото. Кой го направи?

Гарсия само го изгледа и не каза нищо. С някои хора беше безсмислено да се говори.

Лекарят му предписа някакво смрадливо мазило, което щипеше ужасно, сякаш го жилеше стършел, но за няколко дни отокът видимо спадна. Когато за пръв път се погледна в огледало, той реши, че

справедливото отмъщение изисква и децата на Белмонте да умрат. След като видеха какво ще направи с майка им, разбира се.

Изпълнен със сладки предчувствия за мъст, той потегли от форта в таграта само след един ден почивка. Преди това обаче прати четирима души на север в Естерен, за да докладват на брат му за случилото се и да подадат официална жалба до краля. Това беше важно. Ако искаше онова, което се канеше да направи, да има законна сила, трябваше на всяка цена да подаде жалба срещу Родриго. Гарсия възнамеряваше да свърши всичко, както си му е редът, та да не срещне никакви спънки.

Два дни след като четиримата пратеници се отделиха от отряда, той си спомни, че е забравил за оръжието и конете, които беше обещал на командира на гарнизона в Лобар. Отначало си помисли дали да не прати още двама души след тях, но си спомни оскърбителното държане на офицера и реши да не си прави този труд. Имаше достатъчно време да го направи, след като самият той се върнеше в Естерен. На разглезените войници в таграта нямаше да им се отрази зле, ако известно време останеха с по-малко коне и оръжие. Току-виж и на някой от тях ботушът му се цепнал!

Сега, десет дни по-късно, ги валеше дъждът в гората край имението на Родриго Белмонте. Чорапът на Гарсия беше подгизнал, вода се стичаше и от косата и наболата му брада — след Орвила беше решил да си пусне брада. Вече разбираше, че ще трябва да я носи до края на живота си, иначе щеше да изглежда като жигосан крадец. Беше сигурен, че Белмонте е целял точно това.

Спомни си, че Миранда Белмонте е много красива. Всички жени от рода д'Алведа бяха красавици. Родриго, този прост наемник, беше направил много по-добра партия, отколкото заслужаваше. И той, Гарсия, щеше да поправи тази несправедливост.

От това приятно предчувствие сърцето му заби учестено. Малко оставаше. Имението се вардеше от момчета и коняри. Родриго Белмонте беше просто един нахакан войник, когото възкачването на крал Рамиро беше поставило на мястото му. Беше лишен от длъжността конетабъл в полза на брата на Гарсия. И това беше само началото. Сега този наглец щеше да вкуси отмъщението на де Рада. Щеше да разбере какво е да бележиш Гарсия де Рада като обикновен престъпник. Гарсия попипа бузата си. Още продължаваше да се маже с

мехлема, както му беше препоръчал лекарят. Смърдеше ужасно, но отокът беше спаднал и раната беше чиста.

Гората беше много гъста, но пътеката се виеше удивително равна между дърветата, като на места позволяваше трима души да яздят един до друг. Подминаха малко езерце от дясната страна. Дъждът капеше тихо през листака и образуваше кръгчета върху застоялата вода. Кой знае защо, разправяха, че това било свято място. Няколко от мъжете направиха знака на Джад, докато минаваха покрай него.

Когато първият кон се строполи на земята със счупен крак, цвилейки жално, това се възприе просто като досадна случайност. След още две такива случайности, в резултат на които пострада и един от конниците, отървавайки се с изкълчено рамо, подобно тълкуване вече беше неуместно.

Пътеката кривна на север между мокрите дървета, от които капеше вода, после отново изви на изток. На Гарсия му се стори, че вижда пролука някъде напред в бледата сивкава далечина.

Още беше в седлото, когато почувства, че пада.

Успя за миг да зърне коремите на двата коня, които току-що се движеха от двете му страни. Конят му се сгромоляса на дъното на добре прикритата наред пътеката яма и Гарсия де Рада трескаво се закатери нагоре, опитвайки се да избегне копитата на ужасеното, осакатено животно. Един от мъжете се оказа по-бърз от останалите, скочи на земята и се наведе над ямата. Гарсия сграбчи подадената му ръка и бързо се измъкна навън.

Мъжете за миг останаха загледани в поваленото животно, после един от тях му пусна две стрели и копитата замряха.

— Тази пътека не е естествена — заяви стрелецът.

— Каква прозорливост! — подметна Гарсия и се отдръпна. Ботушите му затънаха с жвакане в калта.

Следващото препятствие беше опънато въже, което събори още два коня, а единият от ездачите си строши черепа. Малко преди края на гората втори жребец пропадна в яма. Все пак се добраха до открито пространство, пък и жертвите при подобни нападения бяха неизбежни.

Равнината се ширна пред тях. В далечината мъжете съзряха дървени стени, обкръжаващи множество постройки. Стените бяха високи, но не чак толкова. Опитен ездач, изправен на гърба на коня, лесно би успял да се изкатери горе, а който нямаше кон, можеше да се

качи с помощта на другарите си. Само солиден гарнизон би могъл да защити имението, ако нападателите си разбираха от работата. Дъждът беше спрял. Гарсия се усмихна, наслаждавайки се на мига.

— Не е ли това божие знамение? — изрече той като на себе си.

Под втрещения му поглед един от ездачите се усети и слезе от коня. Гарсия се метна на седлото.

— Към имението! — нареди той. — Първият, който се качи на стената, може да си избере която жена пожелае. После ще им вземем конете. Те ни дължат много повече от това.

И чувствайки се героичен наследник на славните си предци, Гарсия де Рада извади от ножницата чуждия меч, вдигна го високо над главата си и пришпори взетия от Лобар кон. Зад гърба му неговите хора с викове изскочиха от гората и се понесоха напред.

Първият рояк стрели повали шестима, вторият — още четирима. Самият Гарсия не беше засегнат, но на половината път зад него бяха останали само петима от хората му, а други петима тичаха колкото им крака държат през мокрото поле.

Това му поддейства отрезвяващо. Едва ли беше разумно да препуска така, далеч пред останалите, към яките стени. Гарсия забави ход. Един от хората му се строполи, пронизан в сърцето от стрела, и той дръпна юздите, твърде слисан, за да даде воля на бушуващата в гърдите му ярост.

От дясната му страна изникнаха шестима конници, препускащи в галоп. Той отново се озърна и видя от две падини, които не беше забелязал, да изскачат като призраци още няколко души. Въоръжени с лъкове и мечове, те бавно се приближаваха. По стените се мяркаха още десетина души, също въоръжени.

Явно беше време да прибере меча. Четиримата конници с него побързаха да направят същото. Останалите се пръснаха из полето. Един се държеше за пронизаното рамо.

В мига, в който шестимата ездачи се приближиха, стрелците от валозите вече ги бяха обкръжили и Гарсия с отвращение установи, че повечето са момчета. Това обаче го изпълни с надежда.

— Слизайте! — нареди едно от момчетата, тъмнокосо и добре сложено.

— След като ми кажете защо убивате гостите, които с нищо не са ви предизвикали! — опита се да спечели време Гарсия. Гласът му беше

суров и надменен. — Що за държане?

Момчето примигна, сякаш не вярваше на ушите си, после рязко кимна. Трима от групичката вдигнаха лъковете си и застреляха коня му. Де Рада изрита стремената и отскочи тъкмо навреме, та сгромолясващият се кон да не го смачка. Препъна се и падна на едно коляно на мократа трева.

— Не обичам да убивам коне — спокойно изрече момчето. — Но не си спомням някога да са ни идвали гости, без да ни известят, в галоп и с извадени мечове. — После замълча и се усмихна с бегла усмивка, която му се стори странно позната. — Това що за държане е, а?

Гарсия не можа да измисли нищо. Озърна се наоколо. Бяха изиграни от хлапета и коняри, без дори да влязат в бой.

Момчето, което явно беше водачът, погледна към конниците на Гарсия. Те побързаха малодушно да хвърлят оръжието си и да скочат от конете.

— Хайде! — нареди друго момче.

Гарсия го погледна, после се взря невярващо в първото момче. Съвсем същото лице! Сега му стана ясно къде е виждал тази усмивка.

— Вие сте синовете на Белмонте? — попита той, опитвайки се да овладее гласа си.

— На ваше място не бих си губил времето да питам — подметна второто момче. — Щях да си подготвя отговорите. Майка ми сигурно ще иска да си поговори с вас.

Това всъщност си беше отговор на въпроса му, но Гарсия реши да не се задълбочава. Едно от момчетата му посочи с меч си към имението и той закрачи нататък.

Когато се приближи достатъчно, с изненада установи, че въоръжените с лъкове и копия фигури на стената са жени. Една от тях, облечена в мъжки жакет и бричове, с резки от мръсотия по челото и бузите, се приближи по стената и се изправи точно над тях. Дългите ѝ тъмни коси бяха скрити под широкопола кожена шапка. Държеше лък със стрела на тетивата.

— Фернан, ще ми кажеш ли какъв е този жалък човечец? — Гласът ѝ прозвуча ясно в сивотата на деня. Отговори ѝ първото момче, водачът.

— Да, майко. Мисля, че е сер Гарсия де Рада, братът на конетабъла.

— Наистина ли? — ледено процеди жената и впери поглед в Гарсия. — Ако действително е от знатно потекло, ще разговарям с него.

Това беше жената, която си беше представял просната и гола под себе си, откакто напуснаха Орвила. Той стоеше в мократа трева с подгизнали крака и я гледаше отдолу нагоре. Преглътна. Наистина беше много хубава, дори и в мъжки дрехи и с изцапано с кал лице. Но в момента това беше последната му грижа.

— Сер Гарсия, ще ми обясните ли какво правите тук? Но кратко и ясно.

Надменността ѝ беше оскърбителна и го жегна като рана. Ала Гарсия де Рада не беше глупак, нито страхливец. Положението никак не беше розово, но в Орвила беше още по-зле. Сега се намираше във Валедо, сред цивилизовани хора.

— Имам сметки за уреждане с вашия съпруг — заяви той невъзмутимо. — В Ал-Расан той ни взе конете, моя и на хората ми. Дойдохме да оправим сметката.

— Какво правехте в Ал-Расан? — попита тя.

Гарсия не очакваше такъв въпрос и се прокашля.

— Бяхме на поход. Срещу неверниците.

— Щом сте се срещнали с Родриго, значи сте били някъде около Фезана?

Откъде знаеше тази жена всичко това?

— Да, може да се каже — съгласи се Той. Започваше да се чувства малко неловко.

— В такъв случай Родриго е постъпил с вас като кралски офицер, чийто дълг е да защитава земите, които плащат париас. На какво основание тогава претендирате за правото да ни откраднете конете?

За миг Гарсия не намери какво да каже.

— И после, щом сте били пленени и освободени, без да ви върнат конете, значи сте дали дума да платите откуп, който съдът ще определи. Така ли е?

Така беше, колкото и да му се искаше да отрече. Не му оставаше друго освен да кимне.

— Тогава с идването си тук сте нарушили дадената дума, права ли съм?

Гласът ѝ беше безизразен, но очите ѝ гледаха неумолимо.

Това започваше да става нелепо. Гарсия избухна.

— Съпругът ви нареди да убият мой братовчед, след като се бяхме предали и обещали откуп!

— Аха... Значи не става дума само за коне и за оръжие? — Жената се усмихна мрачно. — А не е ли работа на краля да реши дали неговият офицер си е превишил правата, сер Гарсия?

При дадените обстоятелства официалният ѝ тон прозвуча като подигравка. Никога в живота му жена не му беше говорила по този начин.

— Всеки, който си позволи да убие член на рода де Рада, трябва да си понесе отговорността! — заяви той с най-ледения си тон.

— Разбирам — невъзмутимо изрече жената. — Дошли сте да му търсите отговорност. И как?

Той се поколеба за миг.

— Конете — отвърна накрая.

— Само конете? — Това внезапно го накара да осъзнае накъде бие този разпит. — Тогава защо тръгнахте към стената, сер Гарсия? Конете пасат на юг оттук, всеки може да ги види.

— Омръзна ми да отговарям на въпросите ви — заяви Гарсия, опитвайки се да си придаде достойнство. — И аз, и хората ми се предадохме. Нека кралският съд в Естерен определи размера на откупа.

— Вие вече сте се споразумели за същото с Родриго в Ал-Расан, но въпреки това дойдохте тук с извадени мечове и лоши намерения. Съжалявам, но не мога да приема думата ви. Независимо дали ви е омръзнало, или не, ще трябва да отговаряте на въпросите ми. Защо тръгнахте към стената, млади момко?

Това беше преднамерено оскърбление. Унижен, кипящ от гняв, Гарсия де Рада процеди:

— Съпругът ви трябва да разбере, че има неща, за които се плаща!

Откъм групичката момчета и ратаи се разнесе ропот, който бързо заглъхна. Жената само кимна, сякаш беше очаквала да чуе точно това.

— И вие определяте цената, така ли? — спокойно попита тя.

Гарсия мълчеше.

— Доколкото разбирам, трябваше да я платим аз и синовете ми?

Пред стените се възцари тишина. Над главите им облаците започнаха да се вдигат и да се разпръскват, гонени от лекия ветрец.

— Той заслужава един добър урок! — мрачно каза Гарсия де Рада.

И тогава тя го застреля. Просто вдигна лъка и пусна стрелата с едно-единствено грациозно движение. Право в гърлото му.

— Заслужава добър урок... — замислено повтори Миранда Белмонте д'Алведа, загледана в мъжа под стените, когото току-що беше убила.

— Другите могат да си вървят — добави тя след миг. — Тръгвайте! Нищо няма да ви сторим. Можете да кажете в Естерен, че съм екзекутирала един клетвопрестъпник и разбойник, който заплашваше беззащитна вaledийска жена и децата ѝ. Ще дам обяснение лично на краля, ако той пожелае. Предайте това в Естерен. Диего, Фернан, вземете им конете и оръжието! Някои от животните изглеждат прилично.

— Мисля, че татко не би одобрил, дето го застреля — обади се колебливо Фернан.

— Не се обаждай! Ако имам нужда от мнението на децата си, ще им го поискам — ледено го срязва майка му. — А баща ти ще е истински късметлия, ако не му пусна и на него една такава стрела, когато се осмели да се върне. Сега правете каквото ви казах!

— Да, майко — в един глас отвърнаха синовете ѝ.

Момчетата и ратаите се втурнаха да изпълнят нарежданията ѝ, а оцелелите другари на Гарсия де Рада се запрепъваха през полето на запад. В този миг следобедното слънце си проби път през облаците и зелената трева блесна ярка и свежа, окъпана от дъжда и слънчевите лъчи.

ГЛАВА 6

Естерен беше истинско стълпотворение на дърводелци, зидари, каменари и черноработници. По улиците почти не можеше да се мине, особено на кон. Дворецът и площадът пред него кънтяха от удари на чукове и длета, стържене на триони, викове, проклетия и команди. Над главите на хората се люлееха някакви сложни, опасни на вид съоръжения, разнасяха се натам-насам и постоянно сменяха мястото си. Говореше се, че това лято са загинали вече петима работници. На всичко отгоре дори и най-незаинтересованите наблюдатели бяха забелязали, че поне половината майстори са ашарити, докарани от Ал-Расан срещу солидни суми.

Крал Рамиро разширяваше столицата и двореца си.

Едно време — всъщност не чак толкова отдавна — кралете-еднодневки на Еспераня, и единна, и разпокъсана като сега, управляваха в движение. Градовете повече приличаха на села, а дворците бяха такива само на думи. Конете, мулетата и тежките каруци по по-запазените пътища, останали от минали времена, бяха неотменни атрибути на кралската власт, а дворовете им отсядаха ту в един, ту в друг град или замък, и така година след година. От една страна, кралете постоянно трябваше да потушават огньовете на честите бунтове и да отблъскват хищническите набези на Ал-Расан, доколкото им позволяваха силите. От друга, възможностите на джадитските кралства по времето, когато Халифатът в Силвенес беше на върха на славата си, едва позволяваха на монарсите да изхранват себе си и свитите си, без да стоварват непосилно бреме върху плещите на поданиците си.

За двадесет години много неща се бяха променили. И продължаваха да се променят, най-малкото във Валедо, най-богатото и плодородно от трите кралства на някогашната Еспераня, която крал Санчо Дебелия беше разделил между синовете си. Сегашното трескаво строителство в кралската столица беше само част от промените. Две бяха нещата, които го правеха възможно — плащаният от Фезана париас и спирането на набезите от юг. По всичко личеше, че крал

Рамиро се стреми да внесе в понятието „монархия“ съвършено нов смисъл. Най-напред той даде да се разбере, че очаква всички благородници и свещеници от най-висок ранг да се събират два пъти годишно в Естерен на сесии, за да се приемат и огласяват законите и главните насоки на политиката. А с издигането на градските стени, които растяха с всеки изминал ден, бързо стана ясно, че Естерен едва ли ще си остане просто най-добре уредената кралска резиденция.

А това ново изобретение, сесиите — доскоро непозната дума в речника на Валедо, явно произхождаща от Валеска — си беше чиста наглост. Ако нямаше армия, на която да разчита, крал Рамиро трудно би си осигурил присъствието на провинциалните благородници. Само че армията беше налице, добре платена и обучена, и това лято почти всички по-важни персони във Валедо благоразумно бяха решили да удостоят Естерен с присъствието си.

Освен всичко останало, хората идваха, тласкани донякъде от любопитство. Естествено и от перспективата да си пийнат и да си похапнат добре за сметка на Рамиро, както и да се позабавляват с платени жени в разрастващия се Естерен. Прахът, шумът и демонстрираното покорство пред волята на краля бяха цената, която трябваше да платят. Царедворците помнеха тревожното и обикновено кратко царуване на редицата негови предшественици и имаха всички основания да смятат, че амбициите на този толкова властолюбив син на Санчо няма да ги тормозят дълго.

Трябваше обаче да се признае, че развлеченията, които им предлагаше, можеха да задоволят и най-придирчивите. В упоменатия ден Рамиро, придворните му и знатните гости от провинцията ловуваха в кралската гора южно от Естерен, недалеч от Варгаските хълмове. На следващия ден трябваше да се състои сесията на кралския съд, но днес те яздеха из тучните поля и зелените гори и убиваха за развлечение сърни и глигани.

Нищо, ако не се смята истинската война, не доставяше на есперанските благородници такова удоволствие, както добрият лов в прекрасен ден като днешния. И от погледите на събралите се не убегна фактът, че кралят, въпреки своите новаторски, направо бунтарски идеи, е един от най-добрите ездачи в тази славна компания.

„В края на краищата, той е син на Санчо — шепнеха си мъжете. — Личи си от пръв поглед!“

Когато крал Рамиро скочи от коня си, за да забие пръв копието си в най-големия глиган за деня, който се хвърли срещу тях от храсталака, дори и най-предубедените и недоволни провинциални благородници гръмко го приветстваха със звън на мечове и копия.

Когато глиганът издъхна, кралят на Валедо се изправи, целият опръскан с кръв, и обходи с поглед гостите. Усмихна се.

— След като сме се събрали тук, има едно дело, която можем да разгледаме още сега, вместо да се занимаваме с него на утрешната сесия.

Придворните и провинциалните благородници започнаха да се споглеждат. Това трябваше да се очаква — Рамиро беше способен на всякакви номера. Не можеше ловът да си е просто лов! Няколко от тях се огледаха и със закъснение се усетиха, че тази полянка като че не е случайна, а е нарочно подбрана. Имаше място за всички и дори услужливо повалено дърво, към което кралят се запъти, сваляйки окървавените си ръкавици, и се настани като на трон. Егерите повлякоха мъртвото животно — след него по смачканата трева оставаше широка кървава диря.

— Ще бъдат ли граф Гонзалес де Рада и сер Родриго Белмонте така добри да се приближат?

Това беше казано с най-официален тон, не така, както се говори на лов или на война, и изведнъж утрото доби съвсем нови измерения.

Двамата упоменати мъже слязоха от конете. Никой от тях не показва с нищо, че е очаквал такъв развой, или напротив, че е изненадан не по-малко от останалите.

— Тук имаме всички нужни свидетели — почна кралят, — а аз нямам желание да изправам пред съда в двореца хора като вас. Не виждам причина да не решим въпроса тук, на място. Някакви възражения? Ако има такива, говорете.

Още докато изричаше това, двама съдебни чиновници се приближиха към дънера, на който седеше кралят, извадиха свитъци и пергаменти и ги разгърнаха около него.

— Нямаме възражения, ваше величество — заяви граф Гонзалес де Рада.

Красивият му, добре модулиран глас изпълни поляната. Наоколо се разшетаха слуги, които наливаха вино в чаши от чисто сребро. Ловците отново се заспоглеждаха. Каквото и да казваха за Рамиро, той

проявяваше наистина кралска щедрост. Някои от мъжете слязоха от конете и подадоха юздите на конярите, други поеха чашите и пиха, както си бяха в седлата.

— Не бих и помислил да отхвърля предложението на краля при такава подготовка — каза Родриго Белмонте. В гласа му се долавяше ирония, но пък той винаги говореше по този начин.

— Обвиненията са сериозни — заяви кралят на Валедо, без да обръща внимание на тона на Родриго.

Висок, широкоплещест и започнал рано да побелява, крал Рамиро седеше с подobaващо за случая изражение — монарх, сблъскал се със смъртна вражда между двама от най-важните мъже в кралството си. Безметежното празнично настроение беше изчезнало. Събралите се благородници, които вече започваха да осъзнават какво става, следяха случващото се с неподправен интерес. Подобни конфликти, при които можеше да се пролее кръв, бяха най-доброто развлечение на света.

Белмонте и де Рада стояха един до друг на празното място пред поваления дънер. Бившият конетабъл на кралството и човекът, който беше заел мястото му след възкачването на Рамиро на престола. Никой от двамата не удостояваше другия с поглед. Всички бяха чували за случилото се в началото на лятото и знаеха, че възможността да се стигне до кръвопролитие е голяма, колкото и да се стараяше кралят да го предотврати.

Голяма част от присъстващите, особено онези от провинцията, искрено се надяваха усилията на крал Рамиро за благополучно решаване на проблема да не се увенчат с успех. Един дуел би превърнал това сборище в запомнящо се събитие. Имаше и оптимисти, които вярваха, че именно това е причината случаят да се разглежда извън градските стени.

— Едва ли е нужно да напомняме, че сер Родриго по закон носи отговорност за действията на съпругата и децата си, тъй като те самите нямат съответните права и задължения пред закона — заяви кралят. — В същото време сер Родриго е заявил под клетва и е представил неопровержими доказателства, че конетабълът е бил официално предупреден тук, в Естерен, за намерението му да попречи на неговия брат да нанесе щети на земите, които ни плащат париас. Отправяйки това предупреждение, сер Родриго е действал, както повелява дългът му на кралски офицер.

Много от присъстващите на поляната благородници решиха, че тези юридически увъртания не са им по вкуса. Защо крал Рамиро просто не ги оставеше да се изправят един срещу друг под слънцето на Джад, както подобава на мъже, а продължаваше да сипе всички тези витиевати безсмислици?

Ала с всяка следваща минута тази примамлива възможност все повече се отдалечаваше. Това личеше и от самодоволното изражение на тримата свещеници в жълти роби, застанали зад гърба на краля. Всички знаеха, че отношенията между служителите на Джад и крал Рамиро не са особено сърдечни, но тези тримата изглеждаха доволни.

В този миг не един от валедийските благородници си мислеше, че така става, когато един крал е погълнат единствено от себе си и тръгне да прави промени. Ето например тази нова тронна зала в двореца с нейните колони от цветен мрамор, която повече подхождаше на някой тънещ в поквара двор в Ал-Расан, отколкото на приемната на суров джадитски воин. Какво ставаше във Валедо? Все повече хора си задаваха този въпрос.

— След като изслушахме твърденията и на двете страни и се запознахме със свидетелските показания, дадени под клетва, в това число и тези на ашаритския търговец на коприна Хусари ибн Муса, ние отсъдихме следното... Изражението на Рамиро напълно съответстваше на суровите думи, които изричаше. Ала голата истина беше, че ако Белмонте и де Рада пожелаеха кръвната вражда помежду им да продължи, Валедо щеше да се разцепи на две и амбициозните начинания на Рамиро щяха да се сгромолясат като посечени тела.

— Отсъждаме, че Гарсия де Рада — дано душата му намери покой в светлината на Джад! — е нарушил както нашите закони, така и поетите от нас задължения, като е нападнал село Орвила край Фезана. Намесата на сер Родриго е напълно оправдана. Това е било негов дълг, като се знае, че Фезана и околностите ѝ ни плащат париас, за да ги защитаваме. Отсъждаме също, че заповедта да бъде екзекутиран Паразор де Рада, макар и прискърбна, е справедлива, тъй като е израз на нашата справедливост и затвърждава авторитета ни във Фезана. Сер Родриго по никакъв начин не може да бъде упрекнат за тези свои деяния.

Граф Гонзалес се размърда неспокойно, но суровият поглед на краля го накара да застине. Слънчевите лъчи се промъкваха през

листата на дърветата и изпъстриха поляната с тъмни и светли петна.

— Същевременно — продължи Рамиро — сер Родриго не е имал право да наранява Гарсия де Рада, след като последният се е предал. Такава постъпка не подобава на човек с неговото положение и потекло.

Кралят се поколеба и се размърда върху дънера. Родриго Белмонте го гледаше с вдигната глава и чакаше. Рамиро срещна погледа му.

— Нещо повече — продължи той тихо, но решително. — Публичното обвинение, което той е отправил към покойния, засягащо смъртта на моя непрежалим брат крал Раймундо, е клевета, уронваща достойнството му на благородник и кралски офицер.

Мъжете на поляната затаиха дъх. Засегнатият от Рамиро въпрос заплашваше самото му оставане на престола. Внезапната смърт на брат му така и не бе получила задоволително обяснение.

Сер Родриго не помръдна, не изрече нито дума. Изражението му беше непроницаемо, само свитите вежди подсказваха, че обмисля съсредоточено чутото. Рамиро взе от дънера нов свитък.

— Тук се описва нападението върху жени и деца в имението Белмонте и убийството на човек, който е свалил оръжието. — Крал Рамиро се загледа за миг в пергамента. — Гарсия де Рада официално се е предал в Орвила и се е съгласил да плати откуп, чийто размер да бъде определен от съда. Дал е дума да се върне тук, в Естерен, и да изчака решението на кралския съд. Вместо това той безразсъдно лишава наше укрепление в таграта от всякаква защита, за да предприеме на своя глава нападение на имението Белмонте. За тази негова постъпка — тихо и замислено каза кралят на Валедо — щях да наредя публично да го екзекутират.

Сред дърветата се надигна ропот. Подобна демонстрация на власт беше нещо ново и нечувано. Рамиро продължи невъзмутимо:

— Дона Миранда Белмонте д'Алведа е слаба жена, оставена сама, без защитници, която се е бояла за живота на децата си, след като имението е било нападнато от въоръжени мъже. — Кралят взе друг документ от дънера и го погледна. — Тук имаме показанията на свещеника Иберо, че сер Гарсия изрично е заявил пред дона Миранда, че целта му е не просто да им отнеме конете, но и да отмъсти на нея и на синовете ѝ.

— Този човек е слуга на Белмонте! — рязко изрече конетабълът. Прекрасният му глас вече не беше така добре овладян, както в началото.

Кралят го погледна и онези, които видяха този поглед, внезапно си спомниха, че Рамиро не е просто наследник на трона, но и воин. Мъжете вдигнаха чашите си и отпиха замислено.

— Не съм ви дал думата, граф Гонзалес. Ние специално обърнахме внимание на обстоятелството, че никой от оцелелите хора на брат ви не е отрекъл това твърдение. Всъщност всички го потвърждават. Всичко говори за това, че нападението не е било насочено към пасищата, където са се намирали конете, а към самото имение. Ние сме в състояние да си направим съответните изводи, особено когато са подкрепени от клетвата на божи служител. Като се знае, че брат ви вече е нарушил думата си, нападайки имението, отсъждаме, че дона Миранда — уплашена, беззащитна жена — не може да бъде осъждана, задето с това убийство е защитила децата и имуществото на съпруга си.

— Вие ни навличате позор! — горчиво изрече конетабълът.

Когато Рамиро от Валедо се гневеше, лицето му преbledняваше. Бледо беше и сега. Той се изправи, по-висок от повечето мъже на поляната. Свитъците се пръснаха наоколо. Един от свещениците се спусна да ги събира.

— Вашият брат ви навлече позор — ледено продума кралят, — като отказа да се подчини и на вашия, и на нашия авторитет. Ние само произнасяме нашата присъда. Чуй ни добре, Гонзалес. — Никаква титла. Мъжете на поляната свалиха чашите. — Вражда няма да има. Тук, пред всички благородници на Валедо, постановявам: през следващите две години граф Гонзалес де Рада, нашият конетабъл, ще отговаря със собствения си живот за живота и сигурността на семейството на сер Родриго Белмонте. Ако през това време някой от тях умре или пострада тежко, ще наредим той да бъде екзекутиран.

Този път надигналият се ропот не стихна. Това беше нечувано.

— Защо две години?

Това беше гласът на Родриго, който за пръв път проговори. Слънцето се беше преместило и сега лицето му беше в сянка. На поляната се възцари мъртва тишина. Кралят се обърна към Белмонте и го погледна.

— Защото вие няма да сте в състояние да ги защитавате — хладно произнесе той, — Офицерите на краля са длъжни да контролират както оръжието, така и думите си. Вие вече два пъти ни подведохте. Онова, което сте сторили на сер Гарсия, и думите, които сте му казали, са пряка причина за смъртта му и за сегашния сериозен за кралството ни проблем. Родриго Белмонте, осъждам ви на изгнание от Валедо за срок от две години. След изтичането им можете да застанете пред нас и тогава ще отсъдим окончателно.

— Значи ще тръгне сам, така ли? — пръв се окопоти граф Гонзалес. — Без дружината си?

Мъжете затаиха дъх. Отрядът на Родриго Белмонте се състоеше от сто и петдесет души, едни от най-добрите бойци на полуострова.

Родриго се изсмя и смехът му прозвуча зловещо в напрегнатата тишина на поляната.

— Нека се опита някой да ги спре!

Крал Рамиро поклати глава.

— Никой няма да се опита. Вашите хора са си ваши и нямат никаква вина. Могат да тръгнат с вас, могат и да останат, ако пожелаят. Ще ви помоля само да ми обещаете нещо, сер Родриго.

— Мене, изгнаника?

Лицето на Родриго още беше в сянката, но въпросът прозвуча многозначително.

— Точно така.

Интересно, докъде ли се простираше самообладанието на краля? Повечето присъстващи проумяха, че Рамиро е обмислил предварително почти всичко.

— Мисля, че едва ли ще отречете изцяло справедливостта на нашата присъда, сер Родриго. Вземете дружината си, ако така ви е угодно. Ние искаме само тя да не бъде използвана за действия срещу нас.

Отново настъпи тишина. Мъжете се опитваха да вникнат в смисъла на всичко това. Родриго Белмонте гледаше в земята, челото му беше набраздено от дълбок размисъл. Кралят го гледаше и чакаше.

Когато Родриго изправи глава, челото му се беше прояснило. Той вдигна ръка и очерта кръг — знака на бога.

— Кълна се в свещения Джад — изрече тържествено, — че никога няма да поведе дружината си срещу земите на Валедо.

Горе-долу това искаше кралят. Но не съвсем.

— А ако срещнете армията на Валедо извън неговите граници?
— попита той.

— Не мога да дам такава клетва — тихо каза Родриго. — Не съм сигурен, че ще мога да я сдържа. Още не знам къде ще си изкарваме прехраната аз и дружината ми. — Той вдигна поглед към краля и го погледна право в очите. — Аз не заминавам по своя воля, ваше величество.

Над поляната отново надвисна тишина.

— Служи комуто щещ, но да не е на Картада — почти ласкаво изрече кралят.

Родриго отново се замисли.

— Наистина ли, ваше величество? Толкова скоро ли? До две години? — попита той многозначително.

— Възможно е — също толкова мъгляво отвърна Рамиро. Мъжете наоколо с все сила се опитваха да разберат за какво става дума, но изглежда, само на тях двамата им беше ясно. Родриго замислено кимна.

— Така и предполагам. Ще съжалявам, ако не съм тук, когато това се случи. — Той замълча за миг. — Няма да служа на Алмалик от Картада. Не ми харесва онова, което направи във Фезана. Няма да му служа нито там, нито никъде.

Фезана.

При споменаването на това име няколко души кимнаха, вперили поглед в своя снажен, горд крал. Явно започваха да осъзнават за какво става дума. В края на краищата Рамиро не беше нито адвокат, нито свещеник и бъдещето можеше да донесе и други развлечения, не толкова невинни като лова.

— Приемам клетвата ви — заяви кралят. — Никога не сме имали причина да се съмняваме в честта ви, сер Родриго. Нямаме причина и сега.

— Благодарен съм ви за това — отвърна Капитана. Невъзможно беше да се разбере дали се надсмива. — Но аз също имам една молба.

— Каква?

— Искам граф Гонзалес да се закълне пред бога да защитава семейството и имота ми, сякаш са негови собствени, докато ме няма тук. Това ми е напълно достатъчно. Не е нужно да гарантира с живота

си. Светът е опасно място, а може да стане и още по-опасно. Случи ли се нещастие с някой Белмонте, и за Валедо ще настанат тежки времена — страната ще трябва да се лиши от конетабъла си. На мене ми стига и честната му дума, ако това задоволява краля.

Докато говореше, той гледаше конетабъла, който беше видимо изненадан.

— Защо? — тихо попита де Рада.

Много личен въпрос, зададен пред толкова хора. Двамата мъже за пръв път се погледнаха в очите.

— Мисля, че току-що ви казах. Не е толкова трудно да се сети човек. Валедо има много врагове. Така животът ви е заложен на карта. Някой може да се опита да удари кралството чрез моето семейство. Не бих искал кралят да настоява да гарантирате с живота си точно по тази причина. Мисля, че това ги излага на още по-голям риск. И не е нужно да ви харесвам, де Рада, за да вярвам на думата ви.

— Въпреки случилото се с брат ми?

Капитана сви рамене.

— Него Джад ще го съди.

Това не беше отговор, но в него се съдържаше много. В настъпилата тишина ясно се чуваше чуруликането на птиците в околните дървета. Конетабълът вдигна ръка и направи същия знак като Родриго преди малко.

— Пред Джад и пред моя господар, краля на Валедо, както и пред всички присъстващи, се заклевам, че семейството на Родриго Белмонте ще бъде като мое до деня, в който той се върне от изгнание. Кълна се в честта си и в честта на предците си.

Звучният му глас изпълни поляната и отекна сред дърветата.

Двамата мъже се обърнаха към краля. Той ги гледаше изправен, без усмивка.

— Не съм свикнал засегнатите страни да променят заповедите ми — продума Рамиро.

— Само вие можете да го направите — отвърна Родриго. — Ние просто предлагаме друго решение, което кралят може да приеме или да отхвърли.

Рамиро се усмихна на човека, когото току-що беше осъдил на изгнание.

— Така да бъде — каза той. — Приемаме клетвите ви. Двамата мъже се поклониха. Родриго се изправи и се обърна към краля:

— А сега, ваше величество, разрешете ми да се оттегля. Трябва да се приготвя за път, колкото и да ми се иска да продължа лова с вас.

— Почакайте — каза кралят. — Къде ще отидете?

За пръв път в гласа му се прокрадна сянка на съмнение.

Широката усмивка на Родриго беше искрена и открита.

— Нямам никаква представа — заяви той. — Но накъдето и да тръгна, ще трябва най-напред да се отбия да успокоя една слаба и уплашена жена.

Усмивката му помръкна.

— Молете се за мене — каза Капитана на Валедо и се обърна да поеме юздите от коняря. Миг по-късно се отдалечи по същия път, по който бяха дошли.

Инес, кралицата на Валедо, стискаше в ръце изтъркан слънчев диск и с набожно притворени очи слушаше любимия си духовник, който ѝ четеше от Книгата на Синовеите на Джад. Той тъкмо беше стигнал до мястото, където се описваше краят на света, когато пристигна един от хората на краля и съобщи, че негово величество скоро ще посети нейно величество.

Кралицата малко виновно предложи на религиозния си наставник да приключат с четенето. За него тези посещения не бяха нещо ново и човекът остави книгата настрана, като преди това си отбеляза докъде е стигнал. С въздишка и многозначителен поглед той се поклони и се оттегли от покоите на кралицата през една врата в дъното. Всички знаеха, че крал Рамиро не беше от най-ревностните вярващи и всички усилия на кралицата, която от години се опитваше да му повлияе, отиваха напразно.

Инес отдавна беше решила за себе си, че това е последица от дългото му пребиваване сред неверниците. Всеки един от тримата непокорни, честолюбиви синове на крал Санчо по едно или друго време се беше отправял в изгнание при ашаритите, но изглежда, само Рамиро беше възприел някои от техните обичаи, както и подозрителна търпимост по отношение на вярата. По някаква ирония — а може би преднамерено — неговият баща му уреди брак с набожната по-малка дъщеря на краля на Ферьерес, отвъд планините на изток.

Инес, която от дете мечтаеше да бъде приета сред Дъщерите на Джад в една голяма обител, се съгласи на този брак единствено по настояване на религиозните си наставници, в това число висшите духовници на Фериерес. Това беше възможност, която не биваше да се пропуска. Възможност да служи едновременно на бога и на страната си. Младият принц, за когото се омъжваше, един ден сигурно щеше да властва поне в една част от Еспераня и Инес можеше да използва положението си, за да спомогне вярата в тази неспокойна земя да се затвърди.

Когато Рамиро се възкачи на престола на планинската Халоня, едно от трите кралства, на които баща му беше разделил Еспераня в завещанието си, свещениците изглеждаха доволни от далновидността си. Същото беше и когато след загадъчната смърт на брат си Раймундо той се отправи на запад, претендирайки и за короната на Валедо. Рамиро не успя да задържи и двете кралства — поне засега, — защото чичо му Бермудо побърза да вдигне бунт в Халоня и да узурпира престола, но всички знаеха, че по-големият трофей е Валедо.

Свещениците нямаше откъде да знаят, та да кажат на Инес, че младият мъж, за когото се омъжваше, е надарен с рядък ум и честолюбие, с ненаситна чувственост и такава търпимост по въпросите на светата вяра, че спокойно би могъл да бъде и неверник.

Сякаш в отговор на тези мисли на вратата се появи кралят с още влажна коса. Поредното потвърждение на правотата ѝ — кой уважаващ себе си мъж се къпеше толкова често? Дори и в родината на ашаритите, на изток, не го правеха. Тези ритуали, целящи да угодят на тялото, бяха характерни само за изнежените дворове в Ал-Расан, дотолкова лишени от чувство за приличие, че не съблюдаваха дори аскетичните правила на собствената си вяра.

„Прекалено дълго е бил в дворовете на юг — за стотен път си помисли кралица Инес, — и то в такъв период от живота си, когато е бил млад и впечатлителен.“ Тя погледна съпруга си с крайчеца на околото си — не искаше да го насърчава, изразявайки открито възхищението си. Мъжът на прага ѝ беше много хубав, никой не би могъл да го отрече. Висок, добре сложен, с волева челюст. Косата му беше започнала да побелява рано, но мустаците му още бяха черни и по нищо не личеше силата му на воин и държавник да е намаляла.

Същото се отнасяше и за други, по-интимни области.

С учтив, но властен жест кралят освободи прислужниците и робините, както и двамата стражи на вратата. Изчака всички да излязат и пристъпи усмихнат по новия килим към ниското ѝ кресло. Тя добре познаваше тази усмивка.

— Ела, съпруго моя — каза той. — Събитията от тази сутрин ми отвориха апетит за любов.

Инес избягваше да срещне погледа му. Отдавна беше разбрала, че почти всичко му отваря апетит за любов. Тя стисна пред гърдите си слънчевия диск като малък щит и промълви:

— Сигурна съм, че глиганът, който сте убили, е бил изключителен. Но не се ли намери някоя наложница, която да утоли апетита на ваше величество, преди да дойдете да ме безпокоите?

Рамиро се изсмя.

— Не и днес. Днес имам желание да видя и да докосна тялото на моята спътница в живота, с която съм свързан от нашия бог в свят съюз. Хайде, Инес, дай да се позабавляваме, а после ще ти разкажа какво се случи в гората.

— Разкажи ми сега.

Проблемът ѝ, както често признаваше пред доверените си духовници, беше, че не можеше да откаже на Рамиро. Те настояваха да използва желанието му като средство да го насочи към истинската вяра, но за безкрайно огорчение на кралицата ставаше тъкмо обратното. Дали заради неутолимата жажда, дадена му от природата, или благодарение на уменията, които беше придобил — най-вероятно при куртизанките в Ал-Расан, — но Рамиро успяваше като никой друг да провали най-добрите ѝ намерения.

Дори сега, в този горещ летен ден, сред блъскането на чуковете и несекващите викове отвън, след мрачното описание на края на света, което още отекваше в ушите ѝ, кралица Инес почувства, че дъхът ѝ се учестява. Присъствието на съпруга ѝ събуждаше у нея чувства, които дори след двадесетгодишен брак и съзнанието за несправедния начин, по който живееше той, все още не бяха изгубили силата си. А Рамиро умееше да чете в нея така, както нейните духовници четяха светите книги на Джад. Той посегна и измъкна от ръцете ѝ слънчевия диск. Тя не се възпротиви.

— Притисни ме и мене така! — прошепна той и я вдигна от мястото ѝ със силните си ръце. — Обичай ме така, както обичаш бога!

Рамиро обви ръце около нея и я привлече към себе си. Тя почувства, че кралят на Валедо не носи нищо под бялата си копринена роба, и когато той потърси устните ѝ, усещането за тази близост отпорици у нея вулкан от противоречиви чувства. Като всеки път.

„Ще трябва да се изповядам“ — помисли си кралицата, когато устните им се срещнаха.

Рамиро посегна да освободи червените ѝ къдрици от кърпата, с която бяха стегнати. Да, тя щеше да потърси съвет и духовна подкрепа, но по-късно. Ръцете ѝ сами се вдигнаха и се плъзнаха по бялата роба. Усети твърдото му тяло и притвори очи. Рамиро отметна глава, после отново се наведе нетърпеливо към нея и захвапа крайчеца на устните ѝ.

Наставниците ѝ сигурно щяха да я посъветват и да я утешат по-късно. Пръстите ѝ бяха на тила му и хищно се заровиха в косата му. Кралят се засмя. От него ухаеше на някакво източно благовоние. Това също беше смущаващо. Не беше честно. Щеше да ѝ трябва наистина сериозна помощ, за да се върне към чистите селения на духа. Ала в мига, в който съпругът ѝ леко я вдигна и я положи на широката кушетка, която беше поръчал специално за новите ѝ покои, кралицата на Валедо беше напълно обладана, за свое огромно объркване, от все по-настойчивия зов на плътта.

Малко по-късно тя извика високо името му, а после, пламнала от желание и срам, се озова върху него. Знаеше, че и това е част от наследството на Ал-Расан, но не можеше да спре да стене от удоволствие. „Плътско, тленно удоволствие“ — мислеше си тя отчаяно, докато се движеше върху него, а ръцете му повдигаха и милваха гърдите ѝ. От тази земя. Божиите владения бяха други. Те бяха безкрайни, свещени, златни, далечни, сияйни, недосегаеми за крехките тленни тела...

— Господи! — промълви кралицата на Валедо и застина.

Викът, който се изтръгна от нея миг по-късно, беше същевременно и вик на покаяние.

— Кажи ми какво се случи — каза тя малко по-късно. Той обичаше да лежи отпуснат до нея, след като са се любили. Тя обаче имаше сили да му откаже поне това. Беше му донесла робата и го беше накарала да я облече преди да повика една от прислужниците, за да им

донесат нещо разхладително. Развеселен и заситен, Рамиро се подчини.

Жената донесе пиво за него и крушов сок за кралицата и се оттегли. Рамиро лежеше отпуснат на кушетката, а Инес седна на пейката до него с ръкоделие в ръце. Правеше нова калъфка за слънчевия си диск, която да окачва на кръста си.

— Получи се повече от добре — каза Рамиро, като се обърна на една страна и подпря главата си с ръка. Гледаше я с такова нескрито възхищение, че по бузите ѝ отново плъзна руменина. — Между другото, благодаря ти. Харесва ми, когато косата ти е пусната.

Не го беше направила нарочно. Пропуск. Тя се гордееше с косата си и това беше грешно, затова като наказание я носеше винаги прибрана. Сега непохватно се опита да прибере една къдрица, паднала на челото ѝ. Знаеше, че ако започне да я връзва, той ще ѝ се смее.

— И какво стана тази сутрин? — настоя тя. — Говорехме за тази сутрин.

Рамиро се засмя и отпи от чашата си. Отвън шумът не секваше. Покрай всичко останало той разширяваше и баните на двореца, по ал-расански образец, с топли и студени басейни и стая за масаж. Това беше скандално.

— И двамата приеха присъдата ми — каза той. — Вдигна се малко шум, когато казах, че би трябвало да екзекутирам Гарсия, но никой не посмя да се обади. Сега граф Гонзалес е обвързан с клетва да защитава семейството на Белмонте през следващите две години. Никаква кръвна вражда. Той се закле пред всички.

— Каза ли, че той ще умре, ако някой от тях пострада? — Двамата бяха обсъждали този въпрос преди няколко дни. Инес не би могла да отрече, че кралят ѝ се доверява. През всичките тези години те бяха обсъждали какво ли не, дори преместването му от Халоня във Валедо. Той прекарваше доста време в покоите ѝ и споделяше с нея мислите си. Определено между тях имаше по-голямо доверие, отколкото между родителите ѝ.

Докато гледаше мъжа на кушетката, Инес внезапно си даде сметка, че ако не беше такъв неверник, с право би могла да каже, че съпругът ѝ е образец сред всички останали мъже.

Изражението ѝ сигурно се беше смекчило, защото той отново се засмя.

— Исках да ти кажа по-рано. Обичам да гледам гърдите ти отдолу. Променят се от круши в пъпешки.

— Не съм забелязала — рязко каза тя. — Трябва ли да го обсъждаме? И така, ако се случи нещо на някой Белмонте, конетабълът ще умре ли?

Рамиро поклати глава.

— Аз го обявих публично и дворът щеше да го приеме, но Родриго ме помоли да оттегля това решение. Каза, че му стига и клетвата на Гонзалес, че ще ги защитава. Чудя се... дали жена му не му е омръзнала? Женени са от доста време.

— Не толкова, колкото ние с тебе — отвърна Инес. — И ако си мислиш, че му е омръзнала, значи си голям глупак. Просто сер Родриго Белмонте е благочестив човек и вярва в божията сила. Приел е волята на Джад и клетвата на Гонзалес. Това никак не ме изненадва.

Рамиро се замисли за миг.

— Всъщност каза, че не иска враговете ни да ме принудят да екзекутирам конетабъла чрез семейството му. Аз не се бях сетил за това.

Нито пък Инес. Тя обаче беше свикнала с подобни обрати.

— Казал го е, защото ти не би се вслушал в доводи, които се основават на вярата.

— Може би — съгласи се Рамиро миролюбиво. — Но все пак си мисля, че може жена му да му е омръзнала. Преди да си тръгне, каза да се молим за него.

— Виждаш ли? Той вярва в силата на молитвата. Кралят развали триумфа ѝ, като се изсмя на глас. Отвън чукаването и блъскането продължаваха. Естеренският замък се превръщаше в дворец, но и все по-очевидна ставаше приликата му с дворците на юг. Това в известен смисъл беше оскърбление към бога. Ала на нея все пак ѝ харесваше, че покоите ѝ са станали по-обширни.

— Още веднъж, господарке моя? — попита кралят.

Тя прехапа устни.

— Ако после дойдеш с мене в параклиса.

— Съгласен! — Той се надигна от мястото си.

— И се помолиш на глас заедно с мене — бързо добави тя.

— Съгласен!

Рамиро се приближи и коленичи пред нея. Посегна и докосна с ръка косите ѝ.

— И няма да правиш умни забележки за литургията.

— Съгласен, Инес, съгласен!

Сделката си струваше. Инес остави ръкоделието и дори се усмихна на съпруга си. Тук, в Еспераня, се оказа неочаквано сложно да се следват божиите пътища. Беше се сблъскала с трудности, каквито не беше и сънувала в родината си, когато беше само младо момиче, бленуващо нощем не за мъж, а за бога. Тя се отпусна на колене до съпруга си на покрития с нов килим под. И на нея ѝ харесваше килимът. Той беше пропътувал дълъг път на север — чак от Серия в Ал-Расан.

Родриго Белмонте беше решил, може би малко прибързано, последната нощ да пътува сам пред дружината си, която беше тръгнала с него от Естерен, за да може на разсъмване да си бъде у дома.

Той беше един от най-добрите воители на полуострова, пък и околността беше толкова безопасна, колкото изобщо беше възможно в откритото и рядко населено Валедо.

И двете луни, наричани от киндатите сестри на бога, бяха високо в небето, близки до пълнолуние. В далечината, отвъд именията и ниските хълмове, се очертаваше веригата на Халонските планини. В ярката лунна светлина и прозрачния въздух Родриго сигурно се виждаше отдалеч насред ширналата се равнина, в която и до днес конете препускаха на воля.

Това означаваше, че и той можеше да види отдалеч опасността, ако го заплашваше нещо, а черният му жребец нямаше равен по бързина. Ако изобщо се намереше някой достатъчно безразсъден да го нападне, щом разбереше кой е.

Този някой трябваше да е наистина луд и Капитана да е полузаспал на седлото, та да позволи да го издебнат толкова близо до дома.

Те го изчакаха да стигне с коня си средата на потока — наричаха го Кариано, — който бележеше западната граница на имението Белмонте. Родриго вече беше кажи-речи на своя земя.

Сега, в края на лятото, водата в потока беше силно намалела и едва достигаше до гърдите на коня на най-дълбокото. Не се налагаше

да плуват. Но когато от крайбрежните тръстики като призраци изникнаха няколко фигури с лъкове, Родриго разбра, че са обмислили добре всяка своя стъпка. Колкото и да беше бърз конят му, водата щеше да го забави и тези няколко секунди стигаха стрелите да намерят пътя до тях.

Още първите изречени думи потвърдиха правотата му.

— Не се опитвайте да бягате, сер Родриго. Ще застреляме коня.

Той не искаше да застрелят коня му.

Огледа се. Бяха десетина-дванайсет души, всичките с кърпи на лицата и ниско нахлупени широкополи шапки. Конете не се виждаха. Сигурно бяха по-надолу по течението.

— Слезте от коня. Във водата — изрече същият глас, заглушен от кърпата.

— Щом знаете името ми, сигурно знаете и това, че сте мъртви, ако не престанете с тези глупости — миролюбиво заяви Родриго, без да слиза от коня.

— Конят ви е мъртъв, ако останете на седлото. Слизайте!

Той се подчини, но нарочно скочи малко по-напред, където беше по-плитко. Водата стигаше до кръста му.

— Хвърлете меча на брега.

Той се поколеба.

— Няма да ви застреляме, сер Родриго. Ще застреляме коня. Хвърлете меча.

— След мене идат сто и петдесет души — спокойно продума Родриго, но се подчини и разкопча пояса си.

— На няколко часа път са обаче — каза непознатият, явно беше много добре информиран. Родриго хвърли пояса с меча на тревата, съвсем близо до водата. Това, че запомни мястото, се оказа излишно — някой се приближи и прибра оръжието му.

— Сега вървете към нас. Конят да остане там. Някой ще го отведе!

— Той не се подчинява на чужди хора — предупреди Родриго.

— Това е наша грижа — отвърна човекът. — Ние сме свикнали да се оправяме с коне. Хайде!

Родриго се подчини и зашляпа през тръстиката към брега. Бяха го спипали на собствената му земя. Обидно. И никой от домашните му не беше наблизко — толкова далеч от дома и посред нощ. Изминаха

неколкостотин крачки. Непознатите не сваляха лъковете — вярно, не бяха насочени към него, а към коня. Някой тук беше доста съобразителен.

Приблжиха се до една пастирска колиба. Като всички други, и тя беше малка, почти без покъщнина, предназначена да дава убежище от летните бури и зимните снегове.

Някой запали факел. Блъснаха го вътре. Шестима влязоха с него. Лицата им бяха скрити и никой не продумваше, освен водача. Взеха му и двата ножа — от пояса и от ботуша. Вързаха му ръцете отпред, после забиха един кол на пръстения под и го накараха да легне с ръце над главата. Вързаха ги за кола, свалиха му ботушите и по същия начин привързаха и глезените му за друг кол, Овързан здраво и прикован за пода, Родриго не беше в състояние да помръдне.

— Как мислите — наруши той тишината, — какво ще стане, когато утре хората ми стигнат имението и разберат, че ме няма?

Водачът, който стоеше до вратата и мълчаливо наблюдаваше, само поклати глава, после даде знак на останалите. Те забиха факела в земята и все така безмълвно напуснаха колибата, а той остана проснат на пода като на жертвеник.

Чу стъпките им да заглъхват, после чу тропот на копита. Прикован към собствената си земя, Родриго Белмонте няколко мига лежа неподвижен, вслушвайки се в отдалечаващия се тропот. После избухна в смях. Беше му трудно да си поеме дъх с ръце, вдигнати високо над главата. Задави се. Усещаше, че се задушавя. От очите му потекоха сълзи.

— Бог да те убие, Родриго! — извика жена му, нахълтвайки в колибата. — Как разбра?

Той продължаваше да се смее. Не можеше да спре, Миранда държеше в ръка стрела. Беше облечена в черно, като мъж — в имението винаги се обличаше така. Тя го изгледа яростно, приближи се и — заби стрелата в бедрото му. Капитана на Валедо извика от болка, изви очи надолу и видя през дупката в панталона да блика кръв.

— Мразя да ми се смееш — заяви Миранда. — Е, как разбра? Казвай, ако не искаш пак да ти пусна кръв.

— Не съм имал никакви съмнения — каза Родриго, опитвайки се да се успокои. Не я беше виждал близо половин година. Изглеждаше

великолепно, но явно беше побесняла от гняв. За свое добро той се опита да се съсредоточи върху въпроса ѝ.

— Момчетата наистина се справиха много добре. Но има няколко неща. Корадо чу други коне, докато се приближавахме към потока. Аз не чух нищо, защото ги бяха оставили доста далеч, но един боен кон е обучен да предупреждава стопанина си.

— И още?

— Видях сенките на двама души във водата. Трябва да се внимава, когато светят и двете луни.

— И какво още? — Гласът ѝ прозвуча още по-ледено. Той се замисли и реши, че и това стига. Още беше вързан, а тя продължаваше да държи стрелата. Останалото можеше да почака.

— Това е, Миранда. Казах ти вече, много добре се справиха.

Тя отново заби стрелата в него, този път в другия крак.

— Мили Джад! — извика той. — Миранда, престани!

— Кажи ми истината! Какво още?

Той си пое дъх.

— Познах коня на Фернан по цвиленето, преди да си тръгнат. И много добре знаеха къде да търсят ножа в ботуша ми. Освен това пипаха много нежно, докато ме връзваха. И изобщо, цялата работа беше съсредоточена твърде грижливо около потока, за да е случайно нападение. Сигурно Диего ме е видял и е разбрал откъде ще дойда. Това стига ли ти, Миранда? Мога ли сега да стана? И да те целуна?

— Да. Всъщност не. Може би по-късно — каза жена му. — Имаш ли някаква представа колко съм бясна, Родриго?

Вързан и окървавен, Родриго Белмонте отвърна, без да си криви душата:

— Представям си.

Сигурно изглеждаше много нелепо, защото жена му за пръв път се подсмихна, но бързо се овладя.

— Безотговорно копеле! Нападнаха ни въоръжени мъже. Ти ме остави сама, с деца и ратаи, които от трийсет години не стават за нищо!

— Не е така — възрази той. — Искрено съжалявам, че са те изплашили, вярвай ми. Не мислех, че дори Гарсия де Рада е способен на такава глупост. Но наистина бях сигурен, че момчетата ще се справят, каквото и да се случи. Вече ти го казах.

— Вече ти го казах! — повтори тя насмешливо. — Каква загриженост!

— Ако момчетата имат намерение да поемат по моя път, ще трябва да се научат да се справят с подобни неща, Миранда. Помисли си само, те ще бъдат белязани като мои синове в мига, в който постъпят във войската, независимо дали ще е в моя отряд, или в някой друг. Ще ги преследват, ще ги предизвикват. И аз не мога да направя нищо, освен да ги подготвя да се справят с тези предизвикателства. Освен ако не искаш и двамата да станат духовници?

— Двайсет и четирима въоръжени конници, Родриго! А ако Диего не ги беше видял?

Родриго мълчеше. Истината беше, че откакто разбра в Естерен за нападението над имението, през цялото време го измъчваха кошмари. Не искаше да ѝ го казва, но Миранда сигурно го прочете по изражението му, защото захвърли стрелата и коленичи до него.

— Разбирам — промълви тя. — И ти си се уплашил. Добре, ще приемем, че е наполовина грешка, наполовина изпитание за момчетата. Ще го преживея някак.

— Аз не съм сигурен, че бих могъл — призна той. — Ако се беше случило нещо...

— Точно затова го застрелях. Знаех, че ти не би го направил. Разбирам, че не е много достойно, но когато един мъж е способен на това, което направи той... Той нямаше да спре дотук, Родриго. Щеше да се върне. По-добре аз да го убия, отколкото ти, след като вече се е случило най-лошото с нас.

Той кимна. Това му се удаде трудно, както беше вързан. Тя не направи никакъв опит да го освободи.

— Съжалявам, че е трябвало да убиеш човек.

Миранда сви рамене.

— Като знам какъв беше човекът, оказа се по-лесно, отколкото предполагах. Момчетата също трябваше да убиват.

— В света, в който растат, това е неизбежно.

— Бих предпочела да не е толкова скоро, Родриго.

Той не каза нищо. Миранда продължаваше да го гледа, без да прави опит да го развърже.

— Кралят те нарече „слаба жена“.

— И ти се съгласи? — подсмихна се тя.

— Не съм. Казах им да се молят за мене, защото си отивам у дома да ти обясня какво се е случило.

— Чухме вече. Пратил си куриер, та да имам време да се успокоя, предполагам.

Той изкриви устни.

— Това явно не е свършило работа. Развържи ме, Миранда. Схванах се и и двата ми крака кървят.

Тя не помръдна.

— Две години в изгнание? Мисля, че можеше да бъде и по-зле. Къде ще отидеш?

— Трябва ли да обсъждаме тези неща така?

— На мене ми е добре. Е, Родриго, къде ще идеш?

Родриго въздъхна.

— Във всеки случай не в Халоня, а и в Руенда едва ли ще ми се зарадват. Мога да изведа дружината от полуострова, във Фериерес или Батиара, но няма да го направя. Тук може работите да се променят и не искам да съм далеч. Остава ми да тръгна на юг. Пак в Ал-Расан.

— По-точно?

Изглежда, лежеше върху някакъв камък, който се забиваше в кръста му.

— В Рагоса, предполагам. На цар Бадир можем да сме му от полза. Той е притиснат между Картада и Халоня, от юг го тормозят разбойниците. Можем да припечелим добре.

— Твоята докторка към Рагоса ли тръгна?

Той примигна.

— Браво! Тя не е „моята докторка“, но действително тръгна за Рагоса. Все още не съм се отказал да я вербувам.

— Сигурно. Освен това е много хубавичка, нали така каза?

— Нищо подобно не съм казвал. За такъв идиот ли ме мислиш?

— Да. Е, какво, така ли е?

— Кое?

— Хубава ли е?

Родриго отново си пое предпазливо дъх, което в неговото положение не беше никак лесно.

— Миранда, аз съм женен за най-красивата жена, която познавам. Не съм човекът, който може да преценява другите. Да, действително е хубавичка. Със сини очи, нещо рядко за киндатка.

— Аха, значи си забелязал?

— Миранда!

— Забелязал си, разбира се.

Изражението ѝ беше подвеждащо кротко. С годините той се беше научил да не му вярва. Камъкът под кръста му като че беше станал по-голям.

— Свикнал съм да обръщам внимание на всичко, Миранда. Ако преди петнадесет години имах днешния опит, щях да забележа, че си жестока и безсърдечна жена.

— Може — съгласи се тя. — Но вече е късно. Каж ми, какво ти казвам всеки път, когато заминаваш?

— О, Джад! Не започвай пак! Знам какво ми казваш всеки път...

— Каж ми го, или ще си потърся стрелата. Обещах си в деня, в който застрелях де Рада, че няма да отървеш стрелата. Тези две бодвания не се броят.

— Броят се! — възрази той. — И не бяха просто бодвания. Да, знам какво ми казваш всеки път. Че ако легна с друга жена, ти ще си намериш друг или ще ме убиеш.

Миранда се усмихваше, сякаш имаше пред себе си малко дете, което се учи да срича.

— Добре! И тъй като аз не искам да лягам с друг мъж?...

— Значи ще ме убиеш — въздъхна Родриго. — Миранда, знам всичко това. Ще ме развържеш ли?

Тя като че се позамисли, което беше добър знак, но накрая все пак отсече:

— Не. Още не. Така ми харесваш повече.

— Какво значи това? — попита той с тревога.

Тя се примъкна по-близо до него, огледа го преценяващо и хладнокръвно раздра ризата му. Очите му се разшириха. Миранда се занимаваше с връзките на панталоните му.

— Миранда — промълви той, едва поемайки си дъх. — Под гърба ми има камък.

— Така ли? — промърмори тя с престорена загриженост. — Не можем да допуснем такова нещо!

Но все пак бръкна и измъкна камъка, който се оказа смешно малък.

— Развържи ме, мила. По-добре ще е, ако съм свободен.

— Едва ли — каза неговата радост, неговото мъчение, светлината на дните му. — И така никак не е зле.

Вече беше приключила с неговите дрехи и сега сваляше своите.

— Разбираш ли защо? — усмихна се тя и плъзна поглед надолу по тялото му.

Смъкна черния си жакет. Отдолу нямаше нищо. Малките ѝ гърди бяха гладки и твърди в светлината на факела.

— Разбираш ли? — повтори тя.

Естествено, че разбираше.

Няколко нейни движения го накараха да затвори очи и да се пренесе в някакво безвреме, където нито минутите, нито нещо друго имаше смисъл.

Факелът беше догорял, само това знаеше. Не се виждаше нищо, имаше само докосване. Устни и пръсти. Зъбите ѝ на най-неочаквани места. Близкото, съвършено усещане за нейната женственост след толкова време.

— Да те пусна ли? — прошепна тя в ухото му.

— Недей — отвърна Родриго, без да отваря очи. По-късно, когато бялата луна беше поела надолу по небосклона, ярък лунен лъч се промъкна през една пролука и падна върху тях, Миранда лежеше върху него, с глава на гърдите му, с разпилени коси, които ги обгръщаха като наметало. Той чувстваше дъха ѝ върху себе си и вдъхваше аромата ѝ, опияняващ като чисто вино.

— Добре де — промълви тя, сякаш продължаваше прекъснат разговор. — Мисля, че един добър лекар ще ни е от полза.

— На мене със сигурност — заяви той разпалено.

Това я накара да се разсмее. Неусетно смехът ѝ премина в плач. Той чувстваше как сълзите ѝ капят на гърдите му.

— Две години са много време — промълви тя. — Родриго, кога съм била несправедлива към тебе?

— Не мисля, че ще бъдем разделени две години — отвърна той. — По една или друга причина.

Тя не отговори, а продължи да плаче безмълвно. Родриго се поколеба и най-сетне свали вдигнатите си ръце — беше ги освободил още в първите минути, след като го вързаха — за да я прегърне.

— Бог да те убие, Родриго — прошепна тя, когато разбра, но този път в гласа ѝ нямаше гняв. Друго я измъчваше сега, много по-жестоко.

— Още са толкова малки!

Той я помилва по косата и плъзна ръце по гърба ѝ.

— Знам — промълви нежно. — Знам, любима. Когато за пръв път уби човек, беше дванайсетгодишен.

Но не ѝ го каза. Не сега.

— Още ли са в колибата? — попита Фернан.

— Аха — отвърна Диего.

— Какво ли толкова правят?

— Е, е! — намеси се свещеникът Иберо. — Не задавай неприлични въпроси.

— Аз и без това не мога да му отговоря! — заяви Диего със смях. — Между другото, Иберо, ти наистина изглеждаш страхотно!

Дългогодишният им духовник като че се пообърка, но след миг лицето му светна от сдържано удоволствие. Наистина беше променен до неузнаваемост — облечен като разбойник, с черна шапка и изцапано с кал лице. В новите му ботуши за езда имаше специални подложки, та да изглежда по-висок.

Фернан дни наред караше Иберо да се упражнява — да говори по-басово и да се разхожда с новите ботуши, та да свикне с ролята си. Колкото и невероятно да звучеше, техният духовник и учител беше главатарят на бандата, заловила Родриго. Момчетата оставаха извън полезрението му — пазеха конете надолу по реката. Другите разбойници бяха слуги от имението, маскирани също като Иберо, но имаха нареждане да не си отварят устата. Те вече се бяха върнали у дома. Само тримата, двете момчета и светият отец, бяха останали да чакат, седнали на тревата, под двете луни и ярките летни звезди.

— Наистина ли мислиш, че го заблудихме? — попита свещеникът.

— Кого, татко ли? Не говори глупости! — отвърна Фернан лукаво.

— Има поне пет-шест неща, които сме пропуснали, и той ги е видял — доволно отбеляза Диего. Двете момчета се погледнаха с усмивка.

Лицето на свещеника помръкна.

— Мислите, че ни е познал? Тогава какъв беше смисълът да опитваме?

— Той ще ни каже доста неща и следващия път ще можем да ги избегнем — обясни Фернан.

— Освен това — добави Диего — мама искаше да го застреля.

— Ах, да! Бях забравил.

Отецът живееше с това семейство вече много време.

Решиха да се връщат в имението. Никой не можеше да каже колко ще се бавят в колибата Родриго и Миранда. По пътя, както се и очакваше, Фернан се разпя. Имаше ужасен глас и обикновено му нареждаха да млъкне, но тази нощ никой не се оплака. Двете луни разпръскваха мрака и го правеха почти уютен. Някъде в далечината се очертаваха извивките на планината, на север и на юг се простираше безбрежната равнина. На запад зад гърба им се ширеха вълнисти хълмове. Не след дълго зърнаха пламъчетата на факлите, оставени запалени на стените, за да отведат пътниците у дома.

ТРЕТА ЧАСТ

ГЛАВА 7

— Е — изръмжа Алмалик от Картада, Лъва на Ал-Расан, — къде е той?

Кралят беше разгневен. Това беше очевидно за всички събрани в голямата сводеста зала. Под извитите арки от червен и кехлибареножълт камък мъжете се заспоглеждаха тревожно. Царедворците, поетите и музикантите, съставлящи свитата на монарха, известен със своите честоменящи се настроения, отдавна се бяха научили да отгатват кога се задава буря. Те гледаха как царят грабна един портокал от кошницата, която един роб му поднесе, и започна припряно да го бели с големите си сръчни ръце. Същите тези ръце преди по-малко от три месеца бяха вдигнали меча, посякъл Ишлик ибн Раал в същата тази стая, и тогава кръвта на поета опръска мозаичния под и мраморните колони. Както и дрехите на онези, които този ден стояха наблизко.

Младият поет от Тудеска, чиято слава шеметно растеше, беше направил грешката да вмъкне в своя поема два стиха от друг поет, след което отрече, че е било нарочно. Ала Алмалик от Картада познаваше поезията му и се гордееше с това. В Ал-Расан на дребните царчета след падането на Халифата добрите поети се ценяха неимоверно.

В продължение на петнадесет години главен съветник на Алмалик, впоследствие официално провъзгласен за наставник и опекун на най-големия син и наследник на царя, беше Амар ибн Хайран от Алхаис, който беше ненадминат в много изкуства. И който беше написал, за нещастие на Ишлик ибн Раал, въпросните откраднати стихове. И за когото говореше царят в този опасен момент, три месеца по-късно.

— Къде е той? — още веднъж попита Алмалик. Царедворците, които тази сутрин бяха към трийсетина души, изведнъж силно се заинтересуваха от шарките по тавана и мозайката на пода. Никой в стаята не гледаше към царя, нито към човека, на когото говореше. Само единствената жена в залата, седнала сред пъстрите възглавници

близо до подиума на царя, остана невъзмутима и продължи леко да докосва струните на лютнята си.

Набитият побелял военачалник на картадийската армия, който четиридесет години беше воювал за халифите и после за техните наследници, остана на колене. Погледът му беше прикован към килима пред подиума.

Килимът беше великолепен, спор нямаше. Тъкан и боядисан от сорийски майстори преди векове, той беше спасен от Алмалик при разграбването на Ал-Фонтина преди петнадесет години. Разбира се, тук, в Картада, напълно умишлено се стараеха да подражават на някогашното великолепие на халифския дворец.

Коленичилият военачалник беше видимо уплашен, независимо от усилията си да го скрие. Недобросъвестният поет не беше единственият убит от царя в приемната зала, а само последният. Преди да стане наместник, а после и монарх, Алмалик беше пълководец и държеше хората му да не го забравят. Мечът, който стоеше в ножницата недалеч от подиума, не беше украшение.

Без да вдига глава, коленичилият каид промълви:

— Не е във Фезана, ваше величество. Никой не го виждал от... усмиряването на града.

— Вече ми го каза — изрече Алмалик от Картада почти шепнешком. Това беше лош знак, един от най-лошите. Придворните, застанали около подиума и между колоните, не смееха дори да се погледнат.

— Аз питах друго, ибн Рухала. Питах главния каид на всичките ми войски къде е сега една добре известна на всички личност, а не къде не е. Да не би в последно време да не се изразявам достатъчно добре?

— Не, ваше величество! Нищо подобно. Грешката е моя. Разпратих из цялата страна най-добрите от моите хора и от муардите, ваше величество. Разпитахме най-строго всички, които биха могли да знаят нещо за местонахождението на ибн Хайран. Някои от тези хора са мъртви, ваше величество, толкова старателно ги разпитвахме. Ала никой не знаеше нищо, никой не може да каже нищо и сега. Амар ибн Хайран е изчезнал... от лицето на земята.

Настъпи тишина.

— Какъв убийствено изтърган израз — каза Лъва на Ал-Расан.

Утринните лъчи нахлуваха в залата през високите прозорци и осветяваха танцуващите под сводовете прашинки. Жената на възглавниците се усмихна. Кралят го забеляза и беше видимо доволен. Част от придворните си отдъхнаха, един-двама дори се осмелиха да се усмихнат и да кимнат одобрително.

— Простете ми, ваше величество — промърмори каидът, без да вдига глава. — Аз съм само един стар войник. Верен, скромн ваш слуга, прекарал живота си в битки. Не съм поет и не мога да говоря красиво. Мога само да кажа истината по най-простия начин, който знам.

— Каж ми — попита кралят и отхапа гневно от портокала, — принц Алмалик беше ли подложен на такъв строг разпит, за който спомена?

Беловласата глава на каида се сведе още по-ниско. Ръцете му видимо трепереха. Жената на възглавниците вдигна поглед към подиума. Пръстите ѝ за миг се поколебаха, но след малко отново задърпаха струните, макар и не толкова съсредоточено, колкото преди.

Всички знаеха, че ако принц Алмалик бъде лишен от наследство, двете деца на тази жена ще излязат на преден план. Хазем ибн Алмалик, вторият син на краля, беше в немилост заради крайните си религиозни възгледи, което означаваше, че не би имало кой да застане между по-голямото от момчетата и царската корона.

— Помолихме принца... за съдействие — заекна пълноводецът. — Разбира се, подходихме най-почтително и той... той ни каза, каквото можа. Изрази най-искрена надежда, че господарят Амар ибн Хайран скоро ще се намери и ще се върне, за да се присъедини към нас. Както... както преди.

Бъбренето на каида явно не подобаваше на човек с неговото положение. Той не беше прост войник, а главнокомандващ на картадийската армия. Ала всички в залата знаеха, че на негово място и те не биха се държали по-достойно. Не и при сегашните обстоятелства. Не и отговаряйки на този въпрос. Онези, които си бяха позволили да се усмихнат, отчаяно се молеха на звездите си лекомислието им да е минало незабелязано.

Само четиримата забулени муарди, двама на вратата и двама зад подиума, наблюдаваха невъзмутимо случващото се, а в очите им се четеше нескрито презрение.

Кралят отново захапа портокала.

— Би трябвало да повикам принца — каза той замислено. — Но съм сигурен, че не знае нищо. Ибн Хайран не би си дал труд да сподели плановете си с глупак като него. Между другото, окото му още ли играе като на безумец?

Отново се възцари тишина. Явно каидът ибн Рухала таеше надежда, че някой друг ще отговори вместо него. Ала никой не наруши мълчанието и старият пълководец, свел глава така, че се виждаше само темето му, промълви:

— Уви, негово височество синът ви все още страда от този недъг, ваше величество. Ние се молим за него.

Лицето на Алмалик се изкриви в кисела гримаса. Той хвърли портокала и вдигна ръка. Пред подиума тутакси изникна робът, бърз и грациозен, и избърса с муселинена кърпичка сока от пръстите и устните на царя.

— Той изглежда нелепо — продължи царят, след като робът се отдръпна. — Също като безумец. Тази слабост ме отвращава.

Жената вече дори не се преструваше, че свири, а гледаше внимателно царя.

— Стани, ибн Рухала! — рязко изрече Алмалик. — Ставаш досаден. Остави ни.

Старият пълководец скочи на крака с готовност, която не му подобаваше. Лицето му беше поаленяло. Той направи нисък поклон и започна бързо да се оттегля заднишком към вратата, като и по пътя не преставаше да се кланя.

— Чакай! — спря го Алмалик разсеяно. Ибн Рухала застина приведен като някаква гротескна статуя. — В Рагоса търсихте ли?

— Разбира се, ваше величество. От самото начало. Цар Бадир от Рагоса беше първият, за когото се сетихме.

— А на юг? В Арбастро?

— Това беше второто, за което помислихме, ваше величество. Знаете колко трудно е да се изкопчат сведения от онези, които живеят под заплахата на онзи долен престъпник Тариф ибн Хасан. Но ние бяхме усърдни и безкомпромисни. По всичко личи, че по онези места никой не е чувал и виждал ибн Хайран.

Отново настъпи мълчание. Жената до подиума още държеше лютнята, но вече не свиреше. Нищо в стаята не помръдваше.

Оцветената вода в големия алабастров шадраван наред залата като че ли също беше застинала. Само пращинките танцуваха в ослепителната слънчева светлина.

— Усърдни и безкомпромисни — замислено повтори царят и скръбно поклати глава. — Имаш трийсет дни да го откриеш, ибн Рухала, или ще наредя да те скопят и да те изкормят, а главата ти ще набуча на кол наред пазарния площад.

Всички като един си поеха дъх, но това като че ли се очакваше. Финалната сцена тепърва предстоеше.

— Трийсет дни. Да. Благодаря, ваше величество! Благодаря! — изломоти каидът. Това звучеше нелепо, глупаво, но никой не се сещаше какво друго би могъл да каже.

Мълчаливо както винаги муардите разтвориха двукрилата врата и каидът се оттегли заднишком, като не преставаше да се кланя. Вратата се затвори. Звукът отекна в тишината.

— Поемата, Серафи. Искаме да чуем стиховете още веднъж.

Алмалик беше взел нов портокал от кошницата и разсеяно го белеше.

Човекът, към когото се обърна, беше не особено талантлив и вече не толкова млад. Ценяха го най-вече заради декламаторските му умения и напевния глас, а не толкова заради собствените му творби. Той колебливо пристъпи напред иззад една от двайсет и шестте колони в залата. Моментът беше такъв, че едва ли някой би пожелал да бъде център на внимание. Още повече че тази „поема“ беше, както всички вече знаеха, последната вест до царя от човека, когото каидът безуспешно търсеше из цял Ал-Расан. При създалите се обстоятелства Серафи ибн Дунаш би предпочел да е всякъде другаде, но не и там, където беше.

За щастие беше трезвен — нещо, което рядко му се случваше. Разбира се, алкохолът беше забранен на ашаритите, но същото важеше и за джадитските и киндатските жени, за момчетата, танците, нерелигиозната музика и редица храни. Серафи ибн Дунаш вече не танцуваше и разчиташе това да му се зачете пред ваджиите, ако решат да го упрекнат в разпуснатост.

Ала в този момент не ваджиите го плашеха. В Картада на цар Алмалик по-страшни бяха ръцете на светската власт. И тези ръце сега лежаха отпуснати на коленете на царя, който чакаше декламацията на

Серафи. Стиховете не бяха ласкателни и царят беше озлобен. Всички предзнаменования бяха лоши, както и да ги погледнеш. Поетът нервно се прокашля и се приготви да започне.

Но кой знае защо, робът с кошницата портокали избра точно този момент, за да се доближи до подиума, застана точно между царя и Серафи, после коленичи пред Алмалик. Серафи не виждаше лицето му, но всички останали в залата забелязаха потресени, че чертите на царя се изопват в безкрайно изумление.

Жената, Забира, бързо остави лютнята и се изправи, направи крачка към подиума ѝ застина. В същия миг царят се свлече на една страна между възглавниците си, подпирайки се на лакът. Другата му ръка конвулсивно се вдигна към сърцето. Очите му, широко отворени, се вираха напред с невиждащ поглед. Робът продължаваше да стои пред него, застинал като изваяние. Беше оставил кошницата с портокалите и не помръдваше. Царят отвори уста, но от нея не излезе нито звук.

Едно от добре известните свойства на отровата фиджана беше, че парализира гърлото преди да стигне сърцето. Ето защо никой в залата освен коленичилият роб не би могъл да каже по-късно дали царят е видял, преди да изгуби съзнание и да се раздели с живота, че робът, който цяла сутрин му поднасяше портокали, има изумително сини очи.

Ръката на царя внезапно се отпусна и Алмалик, отворил уста в безнадеждно усилие да си поеме дъх, безшумно падна възник между пръснатите ярки възглавници. Някой изпищя и ехото отекна между колоните. Надигна се ропот на ужасени гласове.

— Ашар и бог са милостиви — изрече робът, изправи се и се обърна към придворните и сащисания поет пред подиума. — Никак не ми се искаше да чуя тази поема отново. Писах я много набързо и някои места са несполучливи.

— Амар ибн Хайран! — заекна Серафи.

Мнимият роб спокойно размота шафраненожълтата си чалма. Беше си потъмнил кожата, но с това маскировката му се изчерпваше. Никой никога не се заглеждаше в робите.

— Амар ибн Хайран! — без нужда повтори Серафи.

— Надявам се да ме е познал — замислено изрече ибн Хайран.
— Мисля, че все пак ме позна.

После захвърли чалмата между колоните. Имаше вид на човек, смъкнал от плещите си тежък товар. На подиума пред него лежеше проснат, с грозно провиснала в смъртта челюст най-могъщият монарх в Ал-Расан.

В този миг всички като един погледнаха към муардите, които единствени в залата имаха оръжие. Забулените наемници непонятно защо бяха останали неподвижни през цялото време. Ибн Хайран забеляза накъде са насочени погледите.

— Наемникът си е наемник — мрачно обясни той.

Не каза — а би могъл — че така или иначе тези деца на пустинята дори не биха си дали труда да изрекат молитва за душата на този покварен, по-лош и от неверник монарх. За муардите всички царе в Ал-Расан заслужаваха горе-долу същата съдба. Ако всички се избиеха помежду си, озарените от звездите видения на Ашар можеха и да се превърнат в действителност в тези земи.

В този миг един от забулените тръгна към подиума и докато минаваше покрай Забира, която не беше помръднала и продължаваше да стои, притиснала устата си с ръка, каза:

— Не съвсем.

Беше казано тихо, но многозначително, и беше запомено.

Мъжът се качи на подиума и махна покривалото от лицето си. Беше Алмалик ибн Алмалик, царственият наследник на Картада, онзи с треперещия клепач, за когото баща му беше казал, че прилича на безумец.

В този миг той приличаше на един от войните на пустинята. И в същото време беше цар на Картада.

Другите трима муарди извадиха мечовете си и застанаха пред вратата. Можеше да се очаква, че ще се надигне ропот, но събралите се мъже бяха вцепенени от страх. Единственият звук, който се чуваше в залата, беше дишането на ужасените придворни.

— Между другото, стражите отвън също са мои хора — спокойно продума младият Алмалик. И този път клепачът му не потрепваше.

Той погледна надолу към проснатото тяло на баща си и с бързо, решително движение бутна с крак мъртвия цар, който се претърколи и падна от подиума. Тялото спря в краката на жената. Синът спокойно се настани сред възглавниците на подиума.

Амар ибн Хайран коленичи пред него.

— Дано светият Ашар се застъпи за вас пред бога сред звездите — каза той — и да ви дари дълъг живот, велики царю. Бъдете милостив в своето величие към верните си слуги, ваше величество. Нека царуването ви бъде увенчано с вечна слава в името на Ашар!

И докосна пода с челото си.

Зад него поетът Серафи внезапно се окопоти, хвърли се на мозаичния под, сякаш му се бяха подсекли коленете, и направи същото. Това беше като знак за всички останали. Хората в залата до един се склониха пред новия цар на Картада.

Същото направи и единствената жена в стаята, красивата Забира — докосна с чело пода до тялото на мъртвия си любовник, грациозна и пленителна както винаги.

Амар ибн Хайран, когото от месеци търсеха из цял Ал-Расан, се изправи и без покана застана пред подиума.

И всички в залата, вардени от муардите с извадени мечове, със закъснение се зачудиха къде са им били очите, та не са го познали по-рано. Никой не приличаше на ибн Хайран, с тези изумително сини очи. Никой не стъпваше като него. Ничие високомерие не можеше да се сравни с неговото. Сега, когато беше свалил чалмата, обичата, с която никога не се разделяше, проблясваше на ухото му. Весело, би си позволил да каже някой. Ставаше ясно, че през цялото време е бил в Картада. Може би в същата тази стая. Няколко придворни тутакси се разровиха из паметта си да си спомнят дали някога не са казали нещо неподходящо за уж отсъстващия фаворит, изпаднал в немилост.

Ибн Хайран се усмихна и се обърна да ги огледа. Всички помнеха тази усмивка, макар спомените не винаги да бяха приятни.

— Денят на рова — каза той — беше голяма грешка. Никога не е добре да оставиш човек без избор.

За поета Серафи това беше непонятно, но сред колоните и под сводовете имаше и умни хора. По-късно щяха да си припомнят думите на ибн Хайран, да ги тълкуват. Всеки щеше да бърза пръв да пролее светлина върху смисъла им.

Щяха да си шепнат в баните, в дворовете и из джадитските кръчми в града, че е трябвало вината за екзекуциите във Фезана да бъде стоварена върху ибн Хайран, защото е станал твърде могъщ в

очите на царя. Трябвало е да му се надене юзда по този начин. И никой никога вече да не му вярва.

Така насоката на разговорите за следващия ден вече се очертаваше, или поне така изглеждаше.

Ала стара истина е, че събитията — и големите, и малките — не винаги следват логиката на мисълта дори и на най-умните мъже.

Зад ибн Хайран новият цар на Картада нагласи възглавниците на подиума по свой вкус и каза тихо, но ясно:

— Доволни сме от почителността, която ни засвидетелствате. Нито един мъж тук не бива да се бои от нас, щом ни е верен.

И нито дума за жената.

Ибн Хайран се обърна към царя, който продължи:

— Слушайте първите ни царски заповеди! Първо: обявявам траур за трагично загиналия ни цар и баща в продължение на седем дни.

Придворните в Картада не пропускаха да забележат нито една подробност, дори и най-дребната. Никой от тях не зърна и следа от изненада върху лицето на ибн Хайран, който току-що беше убил царя.

Общото решение беше, че това го е планирал той. Принцът едва ли беше чак толкова умен.

Оказа се обаче, че грешат.

Много хора тепърва щяха да разберат, че грешат по отношение на Алмалик ибн Алмалик. Първият и най-изтъкнат сред тях стоеше пред младия крал и чу как новият монарх, негов подопечен и ученик, изрича със същия тих, ясен глас:

— За наше голямо прискърбие с втората си заповед осъждаме на изгнание нашия някога доверен и обичан слуга Амар ибн Хайран.

Онзи, когото бяха назовали, не помръдна, не издаде нито звук, не показа с нищо, че е изненадан. Само вдигна вежда — жест, който всички познаваха — и спокойно попита:

— Защо, ваше величество?

Това прозвуча неимоверно нагло от устата на човека, който току-що беше убил царя си, чието още неизстинало тяло лежеше в краката му. Но и опасно, защото убийството без съмнение беше извършено с одобрението и участието на младия принц. Алмалик Втори от Картада отмести поглед към меча на баща си, разсеяно протегна ръка и го взе. Злощастното потрепване на клепача сега се забелязваше ясно.

— За нарушаване на нравствеността — каза най-сетне младият цар. И се изчерви.

В настъпилата мъртва тишина смехът на Амар ибн Хайран отекна гръмко между колоните и под високите сводове. Ала в този смях имаше нещо, което накара по-проницателните да заподозрат, че това не е предвидено. А най-умните съзряха в това нечие безгранично коварство. Новият цар искаше цареубийството да се забрави по-бързо. Ако го посочеше като причина за изгнанието на ибн Хайран, подобно нещо не би могло да се случи — самото му присъствие в тази зала преоблечен като муард говореше достатъчно за начина, по който беше умрял баща му.

— Аха — каза ибн Хайран, когато смехът му заглъхна в тишината. — Отново прегрешения срещу нравствеността. Само това ли? — Той се усмихна и добави рязко: — Боях се, че ще споменете убийството на царя. Тази ужасна лъжа може вече да се разпространява из града. Е, успокоих се. Мога ли в такъв случай да се надявам, че един ден царят ще докосне с целувка на опрощение недостойното ми чело?

Царят се изчерви още по-силно. Поетът Серафи внезапно си спомни, че новият монарх е още съвсем млад, а Амар ибн Хайран е най-близкият му съветник и приятел. От няколко години се носеха разни слухове... Стори му се, че нещата започват да му се изясняват. Целувка на опрощение, виж ти!

— Времето и звездите и волята на Ашар ще решат! — изрече младият цар с показно благочестие. — Ние... ви ценяхме и сме ви благодарни за оказаните услуги. Решението за това наказание... ни се удаде трудно.

Той замълча за миг и продължи с променен глас:

— Но то е необходимо. Трябва да си тръгнете от Картада преди да са изгрели първите звезди. Имате седем нощи да напуснете нашите земи, а ако не го сторите, всеки, който ви види, има право да сложи край на живота ви и е длъжен да го направи в името на царя.

Думите прозвучаха ясно и решително. Това не бяха думи на объркан младеж, който не знае каква ще е следващата му стъпка.

— Какво, ще ме преследват ли? Стига толкова! — заяви ибн Хайран и в гласа му отново прозвуча познатата унищожителна ирония. — Но пък и тая жълта чалма така ми омръзна! Клепачът на царя видимо играеше.

— Най-добре е да тръгвате — неумолимо каза той. — Онова, което ще изречем сега, е предназначено за ушите на верните ни слуги. Ще се молим Ашар да ви насочи по пътя на добродетелта и просветлението.

Верните слуги не пропуснаха да забележат, че в гласа му няма колебание. Дори насмешката и скритата заплаха в думите на най-хитрия и проницателен човек в царството не успяха да го стреснат. С едва забележим жест той даде знак на двамата муарди пред двойната врата в дъното да се приближат.

Те пристъпиха с извадени мечове и застанаха от двете страни на ибн Хайран, който едва ги удостои с насмешлив поглед.

— Трябваше да си остана поет — заяви той и поклати глава в престолено униние. — Не съм достатъчно умен за подобни неща. Сбогом, ваше величество. Ще живея тъжен, мрачен, тих живот в размисъл и ще чакам да ме повикате отново до сияйната си особа.

След още един безупречен поклон той се изправи и замря за миг, сякаш искаше да добави още нещо. Младият цар го погледна с очакване, клепачът му все така потрепваше. Ала Амар ибн Хайран само се усмихна и отново поклати глава, после си тръгна между изящните колони, прекоси мозаичния под и излезе през сводестата врата. Нито един от присъстващите не повярва на последните му думи.

Никой не можеше да каже какво мисли единствената жена в залата, застанала до тялото на мъртвия цар, любовника си, бащата на децата й. Лицето на убития вече беше добило пепеляв цвят — един от характерните признаци на отравянето с фиджана. Устата му още беше отворена в последен безмълвен гърч. Кошницата с портокалите си стоеше там, където я беше оставил ибн Хайран, точно пред подиума.

Това беше грешка, която един по-млад мъж никога не би си простил. Но той вече не беше толкова млад и всичко това му се струваше доста забавно. Ако трябваше да се надсмива на някого, трябваше да се надсмива над себе си.

Ала в тази игра имаше и нещо друго и Амар ибн Хайран започваше постепенно да се отърсва от безгрижното настроение на страничен наблюдател, докато яздеше на изток от Картада. Когато надвечер наближи имението си, спътниците му биха могли да забележат, че лицето му е мрачно. Ала нямаше спътници. Двамата

слуги, които го следваха на известно разстояние с мулетата си, натоварени с какво ли не — дрехи, скъпоценности и най-вече ръкописи — не можеха да знаят какво мисли, нито да видят изражението му. Ибн Хайран не беше човек, който се доверява всекиму.

Той си беше у дома още преди да са изгрели първите звезди. Щеше да бъде под достойнството му да бяга от Картада още на заранта след заповедта на Алмалик, но пък и да тръгне преди здрачаване си беше чисто предизвикателство — в града имаше хора, които с удоволствие биха го убили, и след това щяха да твърдят, че са видели звезда в небето. Не можеше да се каже, че Амар ибн Хайран е човек, който няма врагове.

Когато стигна имението, двама коняри се втурнаха да поемат коня му. На вратите се мярнаха слуги, други се суетяха вътре в къщата, палеха фенери и свещи и приготвиха стаи за господаря си. Не си беше идвал от пролетта. Никой не знаеше къде е.

Домоуправителят му беше мъртъв. Ибн Хайран го беше научил от принца преди известно време — човекът беше един от онези, за които каидът беше казал, че са разпитвани усърдно.

Можеха да не си правят този труд и те сигурно го знаеха. Едва ли някой би могъл сериозно да разчита, дори муардите, че той ще каже на слугите си къде се крие. Но на ибн Рухала му трябваша трупове, за да докаже усърдието си. Хрумна му, че същият този каид му дължи живота си сега, когато царят беше мъртъв. Това също беше донякъде забавно. Той обаче никак не можеше да влезе в обичайната си форма този ден.

Причината не беше в това ненадейно изгнание и в обръщането на принца срещу него. Това си имаше основания. Той би бил по-доволен, ако лично беше планирал този неочакван обрат, както беше планирал останалото, но неприятната истина беше, че царят не възнамеряваше да бъде марионетка нито на ибн Хайран, нито на никого друго. „Какво пък, това може би не е чак толкова лошо — мислеше си Амар, докато слизаше от коня. — Доказателство за успеха ми като учител — прогонен съм от страната от човека, когото направих цар.“

Това също би трябвало да му се стори забавно, но не беше. Трябваше най-сетне да признае пред себе си, докато оглеждаше мястото, което най-много обичаше, че занапред ще му е трудно да

гледа на нещата откъм забавната им страна. Спомените и всичко, свързано с тях, в този миг бяха твърде живи.

Преди петнадесет години той беше убил последния халиф на Ал-Расан заради човека, когото уби днес.

Джарайнидите далеч на изток от родината му вярваха, че животът на човека е кръг от повтарящи се действия и постъпки. Той самият не споделяше подобна философия, но си даваше сметка, че след тази сутрин животът му може да служи като илюстрация на тяхното верую. Мисълта, че може да бъде пример за каквото и да било, никак не му се нравеше. Нямаше нищо вдъхновяващо в подобна роля, а той гледаше на себе си преди всичко като на поет.

Макар че и това в най-добрия случай беше вярно само наполовина. Амар влезе в ниската обширна къща, която беше построил благодарение на щедростта на Алмалик. „Човек не бива да бъде оставян без избор“, беше казал многозначително на събралите се в приемната зала, за да е сигурен, че най-умните от тях ще предадат историята така, както искаше той.

Но избор имаше. Почти винаги. В Деня на рова Алмалик по един твърде суров и унизителен начин беше показал на сина си мястото му и беше нанесъл удар по гордостта на ибн Хайран. Синът трябваше да бъде безучастен зрител на клането, символ на бдителността на баща си и нищо повече. А Амар?

Амар ибн Хайран, който преди петнадесет години не се беше поколебал да убие човека, наричан халиф и наследник на Ашар, заради честолюбивия управител на Картада — и оттогава беше заклеен за цял живот като цареубиец, — сега отново трябваше да бъде представен пред целия полуостров и пред света като коравосърдечния, кръвожаден вдъхновител и извършител на това грозно убийство.

Онова, което беше видял в двора на фезанския дворец през онзи жарък летен ден, го беше отвратило. А той беше виждал и причинявал толкова смърт, че познаваше всичките й лица. Ала тази крайност го порази. Мащабите на случилото се бяха непостижими.

И над всичко това, разбира се, стоеше гордостта. Както винаги гордостта. Колкото и да го отвращаваше онова, което се беше случило на жителите на Фезана, не по-малко отвратителен му се струваше и начинът, по който бяха постъпили с неговото име, с образа му пред света и мястото му в него. Той знаеше, че каквито и високи титли да

носи, все пак е слуга на царя. Царете можеха да наказват слугите си, можеха да им отнемат всички земни блага, да ги убият, да ги пратят в изгнание. Но не можеха да накарат един мъж — ако мъжът беше Амар ибн Хайран — да се изправи пред целия Ал-Расан и пред света като слуга... на грозотата.

Без избор?

Разбира се, че имаше избор, стига да го искаше достатъчно. Можеше да се оттегли от света на властта и неговите жестокости. Можеше дори да напусне тази обичана, унижена земя на Ал-Расан с нейните самодоволни царчета. Можеше да се отпрати направо от Фезана отвъд планините към Фериерес или към някой от големите градове на Батиара. Там имаше изтънчени, великолепни дворове, където един ашаритски поет би се радвал на възторжен прием. Той би могъл до края на живота си да пише в разкош, сред най-културните джадита.

Би могъл дори да отиде с кораб още по на изток, до Сория, за да посети каменните гробници на предците си, които никога не беше виждал, дори да преоткрие вратата си при скалата на Ашар, да поживее в пост под божиите звезди в пустинята, да свърши живота си далеч от Ал-Расан.

Разбира се, че имаше избор.

Вместо това той беше предпочел отмъщението. Преоблечен се беше върнал в Картада. Беше се разкрил пред принца, после беше подкупил управителя на двореца да го допусне като роб в свитата на царя. Най-големият подкуп, който беше давал в живота си. И днес беше убил царя с кърпичка, напоена с фиджана.

За втори път. Два пъти в продължение на петнадесет години беше слагал край на живота на най-могъщите монарси в Ал-Расан. Един халиф и един цар.

„Все по-малко вероятно става да ме запомнят с поезията ми“ — унило си помисли ибн Хайран.

— Чакат ви, ваша светлост — посрещна го помощник-домоуправителят. Ибн Хайран седна на ниската пейка до вратата и човекът коленичи да му помогне да свали ботушите си. Беше му приготвил обсипани със скъпоценни камъни чехли.

— Пуснали сте някого тук в мое отсъствие? Човекът всъщност сега беше главен слуга. Нов на тази длъжност, пък и в такова ужасно

време, той гледаше в земята и не знаеше какво да прави.

— Може би направих грешка, ваша светлост. Но тя твърдеше, че ще искате да я видите.

— Тя?

Но ибн Хайран вече знаеше коя е. Интересът, който за миг се мярна върху лицето му, бързо се смени с нещо друго.

— Къде я покани?

— Чака ви на терасата. Нали постъпих правилно, ваша светлост? Той се изправи и слугата направи същото.

— Да, жените трябва да бъдат посрещани по този начин. Нареди да приготвят вечеря за двама и една от стаите за гости. С тебе ще поговорим по-късно, има много работа за вършене. Напускам Картада за известно време. По заповед на царя.

— Да, ваша светлост — безизразно каза човекът.

Амар се обърна да влезе в къщата, но на вратата спря.

— Новият цар — добави той. — Старият умря. Тази сутрин.

— Уви! — каза слугата без видима изненада. „Добър слуга“ — реши ибн Хайран, хвърли ръкавиците си на мраморната маса и се запъти по коридора към терасата, която беше построил в западната част на къщата, където бяха покоите му. Винаги беше предпочитал залеза пред изгрева. Терасата гледаше към червените хълмове и синята извивка на реката на юг. Картада, останала зад хълмовете, не се виждаше.

Жената стоеше с гръб към него и се наслаждаваше на гледката, стъпила боса на студените каменни плочи.

— Човекът, който построи къщата, не искаше да прави тази тераса — каза той, като застана до нея. — През цялото време ми повтаряше, че къщата трябва да бъде открита навътре.

Тя вдигна поглед към него. Сигурно беше дошла с покривало, но сега то беше свалено. Тъмните ѝ очи за миг се спряха върху него, после жената отново извърна глава.

— Наистина изглежда прекалено открито — тихо каза тя.

— Но погледни къде сме! От какво да се крия тук — това питах и строителя, и себе си.

— И какво си отговори? — попита тя, загледана в стъпаловидните хълмове над реката и в залеза. — А на строителя какво каза?

Профилът ѝ беше невероятно красив. Амар си спомни деня, в който я видя за пръв път.

— Не това. — Той простря ръка към ширналата се пред тях земя. Тя беше умна, добре би било да не го забравя. — Признавам, че съм изненадан, Забира. Рядко се изненадвам, но този път не го очаквах.

Първата дама в двора на цар Алмалик; куртизанката, която му беше родила две деца, практически царица на Картада от осем години, отново го погледна и се усмихна. Съвършените ѝ бели зъби блеснаха.

— Наистина ли? В деня, в който убиваш царя и те изпращат в изгнание, ти си объркан от най-обикновеното посещение на една жена? Сигурно трябва да се чувствам поласкана.

Гласът ѝ беше невероятен, в него звучеше музика. Тя разбиваше сърца и лекуваше разбити сърца, когато пееше. Ухаеше на смирна и рози. Очите ѝ бяха грижливо подчертани, ноктите ѝ — боядисани. Той се запита колко ли време го чака. Трябваше да попита слугата.

— Няма нищо обикновено нито в посещението, нито в жената — промълви той. — Искаш ли нещо разхладително?

Появи се един слуга с поднос, на който във високи чаши имаше сок от нар и шербет. Ибн Хайран ѝ подаде една чаша.

— Ще те обидя ли, ако ти предложи и чаша вино? На север оттук има джадитско лозе. Те ми го доставят.

— Няма да ме обидиш ни най-малко — отвърна Забира многозначително.

Амар се усмихна. Тя беше първата красавица на Ал-Расан и все още млада, макар и не толкова свежа след днешния ден. Ибн Хайран беше само един от пълчищата поети, които я бяха възпявали през тези години. Но беше първият и това никой не можеше да му отрече. Той я беше срещнал с Алмалик и беше там, когато започна всичко.

*Жената пред Портата на фонтана,
когато здрачът се прокрадна към стените
като загърнат крадец на светлината,
носеше първите свети звезди на Ашар
като диадема над черния водопад на косите.
Как бихме назвали красотата на звездите,
ако не с нейното име?*

Това, разбира се, беше светотатство, но Ал-Расан след падането на Халифата — а и дълго преди това — далеч не беше най-благочестивото място в ашаритския свят.

Тя беше седемнадесетгодишна онази вечер, когато царят и господарят ибн Хайран, най-близкият му приятел и съветник, се връщаха в Картада от лов в западните гори и видяха едно момиче да налива вода от фонтана в последната светлина на отиващия си есенен ден. Това беше преди осем години.

— Наистина, Амар, защо трябва да си изненадан? — попита сега същата тази жена, несравнимо по-опитна, и го погледна над ръба на чашата. Ибн Хайран направи знак на слугата, който излезе да донесе вино. — Как мислиш, какво може да ми поднесе Картада сега? Той съзнаваше, че онова, което беше направил тази сутрин, е преобърнало целия й свят и е изложило живота й на опасност, така че каза предпазливо:

— Синът е син на баща си, Забира, и ти е връстник.

Тя се намръщи.

— Чу го какво каза сутринта.

„Не съвсем“, беше казал принцът. Всички го чуха. Забира беше много внимателна открай време, но за никого не беше тайна, че ваджиите бяха оплели безнадеждно втория син на Алмалик, Хазем, и единствено нейното момче би могло да замени принц Алмалик. Ако царят доживееше да дочака пълнолетието му. Той не доживя. Амар изведнъж се запита къде ли са двете момчета.

— Чух го какво каза. Това не значи, че Алмалик ибн Алмалик не може да бъде съблазнен — все така предпазливо отговори той. Това, което предлагаше, беше отблъскващо, но в никакъв случай не беше ново. Царствените синове наследяваха от бащите си не само короната.

Забира го погледна косо.

— От кого, от мъж или от жена? Може би ти си в състояние да ми кажеш? — И продължи преди да е успял да й отговори: — Аз го познавам. От дълго време го наблюдавам, Амар. Той няма да се поддаде, независимо колко чар ми е останал. Прекалено е уплашен. За него аз ще нося сянката на баща му, където и да съм, в леглото или в двора, а той не е готов да се пребори с това.

Тя отпи от чашата си и се загледа в блестящата лента на реката и червените хълмове.

— Той ще поиска да убие синовете ми.

Амар мислеше за същото.

Реши, че ще е по-добре да не пита къде са момчетата, макар че по-късно това можеше да се окаже полезно. Слугата се върна с още чаши и вино и вода в красиви гарафи. Ибн Хайран беше похарчил цяло малко състояние за стъкло. Вещи, които щеше да остави зад гърба си.

Слугата остави подноса и се оттегли. Ибн Хайран смеси вода и вино за двамата. Пиха мълчаливо. Виното беше наистина хубаво.

Образите на двете момчета сякаш витаеха във въздуха в сгъстяващия се здрач. Внезапно, без никаква видима причина, той си спомни Исхак от Фезана, киндатския лекар, помогнал да се появят на бял свят и двете деца на Забира и загубил очите и езика си след раждането на второто. Той беше видял с тези свои очи на неверник забранената красота на жената, чийто живот беше спасил. Сега тази жена стоеше тук и уханието ѝ беше близко и опияняващо, а бялата ѝ кожа — безупречна. Запита се дали тя знае какво е станало с Исхак бен Йонанон, дали Алмалик ѝ е казал. Това го наведе на нова неочаквана мисъл.

— Ти обичаше царя, нали? — попита той най-сетне и сам се изненада колко неловко се чувства. Не знаеше как да се държи с нея. Убийството правеше човека уязвим — за петнадесет години почти беше забравил този урок. Как трябваше да се държи с любовницата на човека, когото беше убил?

— Знаеш, че го обичах — хладно промълви Забира. — Не е трудно да се отговори на такъв въпрос, Амар. Това дори не е въпрос. — Тя се обърна и за пръв път го погледна право в очите. — Горчивата истина е, че и ти го обичаше.

Това също го свари неподготвен.

— Не — бързо се окопити той. — Аз го уважавах, възхищавах се от силата му и се наслаждавах на ума му. Ценях далновидността и хитростта му. Възлагах надежди и на сина му. И донякъде още е така.

— Иначе уроците ти са отишли напразно...

— Иначе уроците ми са отишли напразно.

— И е така. Скоро ще се убедиш. И макар че чух да отричаш, че си обичал царя, не ти вярвам.

Забира остави чашата и го погледна замислено.

— Кажи ми още нещо — промълви тя с променен глас. — Казваш, че новият цар може да бъде съблазнен. А ти, Амар?

В цял Ал-Расан едва ли имаше човек, който толкова трудно да се стряска, но това наистина го слиса. За миг изпита желание да се изсмее, но то трая твърде кратко. Тази сутрин той беше убил любовника ѝ. Бащата на децата ѝ. Надеждите ѝ за бъдещето.

— В много неща са ме обвинявали, но не и в това — каза той, опитвайки се да печели време.

Но Забира не му позволи.

— Добре тогава.

Тя се надигна на пръсти и го целуна, бавно и обиграно.

„Това май ми се е случвало вече. И не толкова отдавна“ — хрумна му за миг, преди всички останали мисли да бъдат изместени от нещо друго. Жената пред него отстъпи крачка, за да освободи черната си коса. Копринените ръкави се смъкнаха и откриха бялата кожа на ръцете ѝ.

Той я гледаше като омагьосан. Ръцете ѝ посегнаха към седефените копчета на дрехата и разкопчаха две от тях. Това не беше върхна дреха. Отдолу нямаше нищо. В приглушената светлина на отиващия си ден бледо се очертаха заоблените ѝ гърди.

Той усети, че гърлото му е пресъхнало. Гласът му прозвуча дрезгаво, когато каза:

— Стайте ми са точно тук.

— Добре — повтори тя. — Покажи ми.

Едва сега му хрумна, че може би е дошла да го убие.

Дори и не помисли, че може да направи нещо срещу това. Наистина никога не го бяха обвинявали, че не се поддава на съблазън. Той я вдигна на ръце. Беше дребна и стройна, лека като перце. Уханието ѝ го обгърна и за миг му се зави свят. Чувстваше устните ѝ върху ухото си. Ръцете ѝ обвиваха шията му. Кръвта лудо пулсираше в него, когато я понесе и прекрачи прага на спалнята си.

„Нима мисълта за смъртта прави това?“ — запита се той. Първата и последна ясна мисъл за много време нататък. „Тя ли ме възбужда толкова?“

Леглото му в голямата стая, обвита в серийски драперии, беше широко и ниско, отрупано с възглавници с най-различна форма и големина, чието предназначение беше не само да придават цвят и

атмосфера, но и да служат на приумиците на любовната игра. Пурпурночервени късове коприна, окачени на медни халки над леглото, се спускаха до подножието му от резбовано дърво. Амар обичаше свободата на движение, неограничавана от нищо, но между онези, които посещаваха тази стая, някои намираха удоволствие в други неща. С годините той си беше спечелил репутацията на домакин, който се старае всячески да угоди на гостите си.

С близо двадесетгодишен опит в любовната игра зад гърба си, ибн Хайран бързо си даде сметка — макар и без особена изненада, — че жена, обучена като Забира, знае някои неща, които и на него не са му известни. Дори и за собственото му тяло и реакции.

Малко по-късно, когато лежаха сред възглавниците, той усети пръстите ѝ да го докосват и изучават. Примигна от едно леко ухапване и почувства как възбудата му нарасна още повече, когато тя за втори път приближи устни до ухото му и със задъхан, тържествуващ глас прошепна нещо, което го изуми. Очите му се разшириха в мрака, когато Забира започна да прави точно това, което беше описала.

Всички любовни наставници и кастрати в двора на Алмалик идеха отдалеч, отвъд моретата на изток, където тези изкуства бяха част от придворния живот векове преди отшелничеството на Ашар в пустинята. За миг сред рояка объркани мисли изплува една — че пътуването до Сория може да му предложи повече, отколкото си е представял.

Забира продължи да се плъзга надолу, уханната ѝ кожа докосваше неговата, а пръстите ѝ повтаряха това движение. Ибн Хайран чу въздишка на удоволствие и с изумление разбра, че стене той. Опита се да се изправи, да застане над нея, да се слее с нея в плавните приливи и отливи на страстта, но усети ръцете ѝ с нежна настойчивост да го притискат надолу. Той се подчини и затвори очи. Остави я тя да започне, да го води, така, както го беше правил той толкова пъти.

Не знаеше колко време е продължило това, но движенията ѝ бяха изумително разнообразни и находчиви. Слънцето беше залязло и стаята тънеше в мрак — свещите още не бяха запалени. И тогава мислите му започнаха бавно да се връщат, да изплуват като гмурец, изтръгващ се от прегръдките на зелена морска бездна. Опиянен от желание, той си даде сметка за нещо, което досега не беше осъзнал.

Сега тя го беше накарала да се обърне на една страна и се беше долепила до него. Единият ѝ крак беше обвит около тялото му и движенията ѝ наистина наподобяваха морски вълци в техния неизменен ритъм — неговия собствен дълбок ритъм, който тя беше усетила интуитивно.

— Забира — прошепна той и гласът му прозвуча сякаш много отдалеч.

— Тихо! — промълви тя и езикът ѝ отново докосна ухото му. — Тихо, нека аз да те водя!

— Забира! — повтори той.

Тя се извъртя, гъвкава и гладка, и сега беше над него, още по-настойчиво от преди. Наведе се и устните ѝ се впиха в неговите. Дъхът ѝ ухаеше на мента, целувките ѝ пареха като огън.

Той пое дълбоко дъх и извърна глава.

Посегна и сграбчи ръцете ѝ — нежно, но достатъчно здраво, за да не ѝ позволи да се измъкне. Опита се да види очите ѝ в тъмнината, но успя да различи само сърцевидния овал на лицето ѝ и завесата от черни коси.

— Забира — промълви той с неочаквана болка, — няма защо да се наказваш, да сдържаш мъката си. Можеш да го оплачеш. Няма нищо лошо в това.

Тя застина от изумление, сякаш я беше зашлевил. Тялото ѝ се изви назад в първото неконтролирано движение за цялата вечер. За миг остана така — вцепенена, неподвижна — и с болка и облекчение Амар я чу да издава един-единствен дрезгав, неестествен звук, сякаш нещо в нея се беше скъсало.

Той внимателно я положи до себе си, но не както досега, и в мрака на стаята, помнеща толкова страст, ибн Хайран прегърна жената, която убитият от него беше обичал, и се опита да ѝ даде малкото утеха, която можеше да ѝ предложи. Остана безмълвен, когато тя най-сетне си позволи да зариде, оплаквайки цялата си неизмерима загуба, страшната празнота, останала след любовта в този горчив свят.

Горчив, ироничен свят, помисли си той, опитвайки се все още да изплува над благоуханните зелени вълни, които го заливаха. И в този миг, сякаш наистина беше стигнал до повърхността, съзнанието му се проясни и той трябваше да застане лице в лице с истината. Да, тя беше права за онова, което каза на терасата.

Той беше убил един жесток, недоверчив, блестящ, безумно честолобив мъж. Когото обичаше.

*Когато Лъвът пристъпва към извора
да се напие на воля, о, вижте тогава!
Вижте как дребните хищници се разбягват
като есенни листи, подгонени от вятъра,
като семена, пръснати през пролетта,
като сиви облаци пред светлината
на първата звезда, изгряла над земята.*

Лъвовете умираха. Любовниците умираха или ги убиваха. Мъжете и жените ходеха по земята, тласкани от гордост и глупост, вършеха безумия и зверства, а звездите на Ашар гледаха отгоре безучастно. Или не съвсем?

Тази нощ двамата не излязоха от стаята. Слугите им носеха табли със студено месо, сирене, смокини, нарове от собствените му градини. Ядоха на свещи, мълчаливо, със скръстени на леглото крака. После оставиха подносите, духнаха свещите и отново легнаха един до друг, но не тласкани от желанието.

Събудиха се преди да съмне. В сивия полумрак на стаята тя му каза, без да я е питал, че в края на лятото без много шум е пратила децата си при цар Бадир от Рагоса, да останат там под негово настояничество.

Рагоса. Тя сама беше взела това решение след получаването на поемата на ибн Хайран в Картада. Същата, в която той се надсмиваше над царя. Забира винаги се беше старала да изпревари събитията, а в стиховете се съдържаше намек за приближаващи промени, дори нещо повече от намек.

— Къде ще отидеш? — попита тя. Утринната светлина вече беше нахлула в стаята. Отвън долиташе песента на птиците, чуваха се забързаните стъпки на слугите, шетащи из къщата. Забира седеше на леглото с кръстосани крака, загърната като в пастирско наметало с лекото одеяло. Сълзите бяха оставили тъмни бразди по лицето ѝ, косата ѝ беше разрошена.

— Честно казано, нямах време да помисля. Нали си спомняш, че ме прогониха едва вчера сутринта? А после, когато се прибрах у дома, вече ме чакаше една много настойчива гостенка.

Тя се усмихна слабо, но не помръдна, а продължи да чака. Зачервените ѝ очи бяха приковани в него.

Наистина не беше мислил за това. Беше очаквал да бъде посрещнат триумфално в Картада, да ръководи политиката и първите стъпки на новия цар и царството. Явно човек не можеше да предвиди всичко, каквито и планове да кроеше. През изминалата нощ той дори не си беше спомнил за Алмалик ибн Алмалик, новия цар, който така решително го беше прогонил. Имаше достатъчно време да мисли за него по-късно. Трябваше да има.

Картада не беше целият свят, не беше дори целият полуостров. Той можеше да отиде на толкова много места, да върши толкова много неща. Беше поет, войник, царедворец, дипломат.

Погледна жената и прочете в очите ѝ незададения въпрос. Усмихна се при мисълта за цялата ирония на положението — да поеме бремето, което не убийството, а утехата стоварваше върху него. Там, където нямаше място за утеха. Тя беше майка. Той го знаеше, разбира се, но никога не се беше замислял какво може да означава това за нея.

— Къде ще ида ли? В Рагоса, предполагам — безгрижно каза Амар и беше възнаграден с усмивка, лъчезарна като слънчевата светлина, заляла стаята.

ГЛАВА 8

Слонова кост и тълпи — с това основно се свързваше Рагоса в представите на Алвар след трите месеца, прекарани тук.

Той беше роден и израснал в едно от именията далеч на север. Само преди година за него Естерен във Валедо беше образец на великолепието. Сега разбираше, че той е просто голямо село. Рагоса на цар Бадир беше един от наистина внушителните градове на Ал-Расан.

Никога не беше попадал на място, където живеят толкова много хора, ала независимо от врявата и хаоса, кипящия живот и оглушителния шум, над всичко това витаеше едно усещане за спокойствие и благородство — звън на струни под извитите арки, шепот на фонтан, скрит зад цъфнали дървета. Истина беше онова, което му бяха казвали — че Родените от звездите в Ал-Расан обитават свят, съвсем различен от този на Конниците на Джад.

Всеки втори предмет в двореца и в елегантните къщи, които беше видял, беше изработен от резбована и полирана слонова кост, която кораби докарваха от изток. Дори приборите за хранене в някои къщи. Дръжките на вратите в двореца. Въпреки бавния упадък на Ал-Расан след падането на Силвенес, Рагоса изглеждаше много богат град. А може би това се дължеше отчасти именно на падането на Халифата.

Алвар беше чувал да се говори за това. Освен прочутите майстори, които обработваха слоновата кост, тук имаше поети и певци, кожари, резбари, зидари, стъклари, каменоделци — представители на огромно множество професии, които никога не биха дръзнали да прекосят Серанските планини в дните, когато Силвенес беше център на западния свят. Сега, след гръмотевичното сгромолясване на Халифата, всеки местен цар си имаше цяла армия от майстори и талантиливи хора, които да превъзнасят достойнствата му. И всеки беше лъв, ако се вярваше на медоточивите поети на Ал-Расан.

Разбира се, нямаше кой да им вярва. Поетите си бяха поети и трябваше да си изкарват хляба. Царете си бяха царе — сигурно двайсетина само в Ал-Расан — и някои бавно угасваха сред развалините на дворците си, други се терзаеха от страх и алчност и

единици бяха онези, които наистина можеха да се нарекат наследници на славата на Силвенес. Алвар, колкото и неопитен да беше, смяташе, че цар Бафир от Рагоса е един от тях.

Сред всичко чуждо и необичайно, което го заобикаляше — непознатите, опияняващи аромати, носещи се от улиците, дворовете и сергиите, камбаните, призоваващи вярващите на молитва на равни интервали, денем и нощем, врявата и пъстротата на пазарите — Алвар беше благодарен, че и в Ал-Расан годината се измерва с пълнолунието на бялата луна, както беше у дома. Поне това не се беше променило. Можеше да каже колко точно е бил тук, в този друг свят.

От друга страна, тези три месеца му се виждаха много повече, когато се обърнеше назад. Годината, прекарана в Естерен, му се струваше много далечна, а имението на север — отдавнашен спомен. Чудеше се какво ли би казала майка му, ако можеше да го види в тези свободни ашаритски одежди, които носеше цяло лято. Всъщност дори и не се чудеше, а знаеше. Тя щеше тутакси да хукне към Острова на Васка, за да измоли на колене опрощение за греховете му.

А лятото тук, на юг, всъщност съвсем не беше горещо. Достатъчно беше да имаш някакво покривало на главата, за да се предпазиш от ярката светлина на пладнето — нещо не толкова обременително като твърдата кожена шапка, а светлите памучни роби и панталони бяха много по-удобни от дрехите, с които беше дошъл. Лицето му беше потъмняло от слънцето и сега той самият приличаше на ашарит. Изпитваше странно чувство, когато се погледнеше в огледалото и видеше това променено лице. В Рагоса на всяка крачка имаше огледала — тукашните хора бяха доста суетни.

Лятото вече беше отминало и беше настъпила есента. Алвар носеше лек кафяв плащ върху ашаритските си дрехи. Джехане му го избра, когато времето започна да захладнява. Сега, докато си пробиваше път с лакти през тълпата на пазара, вече опитен в това занимание, той си мислеше колко малко време всъщност е минало, откакто тримата с Джехане и Велас прекосиха планината и за пръв път видяха сините води на езерото и кулите на Рагоса.

Той се бе опитал да скрие слисването и възхищението си, макар сега да си даваше сметка, че в онзи ден двамата му спътници просто са били достатъчно великодушни да се престорят, че не го забелязват. Дори Фезана го беше изпълнила с благоговение, макар и видяна

отдалеч. Рагоса я затъмни. Единствено самата Картада — след като Силвенес беше опустошен и разграбен — я надминаваше по великолепие. Редом с това величие с неговите високи стени и множество кули Естерен беше същото селце като Орвила, нападната от Гарсия де Рада през една лятна нощ.

Онази нощ животът на Алвар беше кривнал в неочаквана посока и вместо да язди на север към дома с Капитана, той пое на изток през Ал-Расан и Серанските планини към стените на този град заедно с Джехане бет Исхак.

Това беше негов собствен избор, одобрен от Родриго, а после приет и от Джехане, макар и с видима неохота в началото. На сутринта след онзи незабравим разговор край лагерния огън Алвар обяви, че ще ѝ трябва някой, който да я пази, и не просто слуга, независимо колко е предан и храбър, а войник. Предложи себе си и Капитана се съгласи. Щеше да я придружи до Рагоса и да се върне у дома, след като тя се установи там.

Не им каза, че е влюбен в нея. Ако знаеха, нямаше да му позволят да тръгне, това беше сигурно. Сигурен беше и в това, че Джехане го е разбрала още в самото начало на пътуването. Той не умееше да крие чувствата си.

За него тя беше много красива с тези тъмни коси и неочаквано сините си очи, които гледаха прямо и честно. Знаеше, че е умна, дори нещо повече: беше образована, опитна, уверена в себе си. Беше видял смелостта и гнева ѝ сред пламъците на Орвила, докато държеше двете момиченца в прегръдките си. Никога не беше срещал жена като нея. Но тя беше и киндатка, от вечните Скитници, еретиците, които се подиграваха с бога и бяха по-мразени от духовниците дори от самите ашарити. Алвар се опитваше да не мисли за това, но истината беше, че то я правеше още по-загадъчна, някак екзотична и дори малко опасна.

Всъщност тя не беше такава. Беше умна, практична и пряма. Беше го допуснала в леглото си един-единствен път, скоро след пристигането им в Рагоса. Направи го просто и естествено, без излишни обещания. Вярваше, че тази прозаична физическа връзка ще го излекува от младежката страст. Алвар, който съвсем не беше глупав, си даваше ясна сметка за това. Тя не му позволи да си прави илюзии за тази нощ заедно. Алвар знаеше, че го харесва. Пътуването беше минало без никакви произшествия, но тя му беше благодарна за

компанията, смяташе го за надежден, заслужаващ доверие човек, енергията му я забавляваше. По своему наблюдателен, той беше сигурен, че и тя се е озовала в един нов и чужд свят и още не знае какъв път ще поеме.

Знаеше и това, че не го обича, че отвъд чисто физическия акт и хармонията на двете млади тела далеч от дома връзката им е безсмислена. Но вместо да го избави от любовта, тази нощ в нейната стая сякаш сложи печат като от сгорещен восък върху чувствата му.

В старите приказки, които разказваха жените в имението късно вечер пред огнището, смелите Конници на бога обикваха от пръв поглед и за цял живот изпаднали в беда девиси. В рушация се, разединен свят, в който живееха, не би трябвало да се случват подобни неща. Ала за Алвар де Пелино това беше живата реалност.

Той не го превръщаше в проблем. Обичаше Джехане бет Исхак, киндатската лекарка, и това беше факт също толкова неотменим, както изгревът на божието слънце сутрин. Докато вървеше из многолюдните улици на Рагоса, Алвар се чувстваше много по-възрастен, отколкото преди няколко месеца, когато яздеше с Родриго Белмонте на юг, за да събира летния париас.

Сега беше есен. Северният вятър откъм езерото Серана беше прохладен сутрин и понякога пронизващо студен през нощта. Всички войници носеха плащове и два ката дрехи под тях, ако дежуряха след залез-слънце. Неотдавна на разсъмване, след като беше прекарал нощта на северозападната стена, Алвар видя побелелите от скреж мачти и реи на рибарските лодки в залива, полюшващи се под пълната синя луна.

На другата сутрин още с първите слънчеви лъчи листата на дъбовете в източните гори грейнаха в червено и златно. На запад Серанските планини, които пазеха Рагоса от армиите на Картада и я ограждаха от Силвенес в дните на Халифата, осъмнаха със снежни шапки по върховете. Снегът щеше да се стопи чак пролетта. Проходът, през който бяха минали с Джехане и Велас, оставаше единственият проходим през цялата зима. Бяха му го казали приятели в джадитските кръчми в града и по сергиите на пазара.

Той вече имаше приятели тук. Не го беше очаквал, но скоро след пристигането им стана ясно, че съвсем не е единственият джадитски войник в Рагоса. Наемниците отиваха там, където имаше пари и

работа, а Рагоса предлагаше и двете. Никой не знаеше за колко време, но това лято и есен градът на езерото Серана беше приютил пъстроцветна армия от войнствени мъже, дошли от Халоня и Валедо, а и от по-далеч — Фериерес, Батиара, Карч, Валеска. Светлокосите брадати гиганти от Карч се смесваха — и често влизаха в пререкания — със стройните, гладко обръснати, изкусни в боравенето с ножа мъже от опасните градове на Батиара. Сутрин на пазара можеха да се чуят половин дузина различни езици. Ашаритският на Алвар ставаше все по-добър, вече можеше да ругае и на два от диалектите на Карч.

В деня, в който се разделяха, сер Родриго му каза, докато язدهа малко настрана от останалите, че не е нужно да бърза да се връща у дома. Позволи му да поостане в Рагоса при условие, че редовно му докладва с писма, които да праща с търговците, тръгнали за Валедо. На третия ден след пристигането им един капитан от армията на цар Бадир прати да го повикат. Това беше организирана и дисциплинирана армия, въпреки цялата си разнородност. Бяха го забелязали в мига, в който тримата минаваха през портата. Конят и бронята, които си беше спечелил при Орвила, бяха прекалено добри, за да останат незабелязани. След като го разпитаха подробно, бързо го назначиха на заплата и го зачислиха в една от ротите. А няколко дни по-късно му разрешиха да напусне казармите и да живее при Джехане и Велас в Киндатския квартал, което го изненада. В Естерен подобно нещо не би могло да се случи.

Причината беше положението на Джехане. Тя беше представена незабавно в двора, след което царят и неговият знаменит киндатски министър Мазур бен Аврен я поканиха да заеме мястото си сред останалите дворцови лекари. Официалното ѝ положение в двореца, както в Рагоса, така и навсякъде, където би пожелала да отиде, беше свързано с известни привилегии.

Това не попречи на Алвар да се замеси в три свади, за които не беше виновен той, още през първите две седмици, след като напусна казармите. Навсякъде беше така — войниците си имаха свои норми, каквото и да се казваше в царските укази, и онези, които се ползваха от особени привилегии, трябваше да си ги заслужат.

И Алвар се биеше. Не до смърт — това беше забранено в този град на наемници, — но успя да рани двама души и самият той беше ранен в дясната ръка, което за кратко притесни Джехане. Раната си

струваше дори само заради нейната загриженост. Алвар не се боеше от рани и белези — той беше войник и това беше неизбежно. Освен това в Рагоса всички знаеха, че е от дружината на Родриго Белмонте, и той се биеше със съзнанието, че защитава честта на своите хора и превъзходството им над всички останали. Тази роля никак не беше лека за сам човек, но Алвар я изпълняваше достойно и с чувство за отговорност.

Докато в самия край на есента не се появи самият сер Родриго на черния си жребец, със своите сто и петдесет войници и търговеца на коприна, а знамената на Белмонте и Валедо се вееха и плющяха на вятъра.

Сега всичко се промени. Промените бяха навсякъде.

— Свети боже! — изкудкудяка ужасен Лаин Нунес, когато Алвар се изправи пред тях да докладва. — Погледнете го само! Момчето дойде тук и стана неверник! Какво ще кажа на горкия му баща?

Капитана огледа одеждите на Алвар развеселен и каза само:

— Получих три доклада. Явно си се представил добре тук. Кажете ми как те раниха и къде си сбъркал, та следващия път да се поправиш.

Засмян до ушите и въодушевен, сякаш беше пил чисто вино, Алвар започна да разказва.

А малко по-късно, докато бързаше през пазарния площад да намери Джехане и да ѝ разкаже за събитията през деня, усещаше, че го познават, завиждат му и дори малко се боят от него.

Вече, никой не го предизвикваше на дуели. Знаменитият сер Родриго от Валедо, изгнаникът, беше сключил договор с цар Бадир, според който на цялата му дружина беше платено за една година напред. Това беше нещо почти нечувано.

Сега хората на Родриго бяха войници на Рагоса, челният отряд на армията, която трябваше да въдворява ред в града и околността, да съдържа амбициите на Халоня и Картада и да възпрепятства набезите на разбойническия главатар ибн Хасан от Арбастро, неговата южна крепост. Животът в Рагоса беше сложен, опасностите — многообразни.

Тази сутрин за младия Алвар де Пелино животът беше прекрасен, а блестящата, културна Рагоса на цар Бадир — кой би дръзнал да го отрече? — най-цивилизованото място на света.

Алвар беше ходил в двореца с Джехане, а и с Родриго. През него течеше поток, който напояваше някои от вътрешните градини и дворове и — за огромно изумление на Алвар — минаваше през най-голямата зала за пиршества.

По време на най-пищните си пирове цар Бадир, който имаше усет за красивото, обичаше да си угажда и беше несъмнено изобретателен, обичаше подносителите с храната да плават в потока, откъдето ги вадеха полуголи роби и ги поднасяха на царските гости, полулегнали на диваните си. Алвар беше писал за това в едно писмо до родителите си, но знаеше, че няма да му повярват.

Напоследък избягваше да тича по улиците — беше твърде детинско и лекомислено, — но новината тази сутрин беше невероятна и Алвар искаше пръв да я съобщи на Джехане.

Опита се да завие край една сергия с кожени изделия, залитна и сграбчи пръта, подпиращ навеса над нея, който опасно се килна на една страна. Търговецът, негов познат, по навик изруга, но Алвар му подметна през рамо някакво извинение и продължи нататък.

Джехане и Велас трябваше да са в своята палатка на пазара. Тя следваше практиката на баща си от Фезана, която беше и нейна. Макар и добре платена в двореца, в пазарен ден Джехане беше неизменно пред палатката си, а два пъти седмично приемаше пациенти в къщата си. Един лекар трябваше да бъде известен не само в двореца, но и извън него — така го обясняваше тя на Алвар. Баща ѝ я беше научил. Лекарят можеше лесно да изпадне в немилост в двора. Глупаво беше да се лишава от други пациенти.

Велас беше разказал на Алвар какво се е случило с бащата на Джехане.

Преди пристигането на Родриго двамата мъже понякога вечеряха заедно, когато Джехане отиваше в двореца, а Алвар беше свободен. Онази вечер, когато за пръв път чу историята за Исхак бен Йонанон и най-малкия син на цар Алмалик, Алвар за пръв, но не и последен път си представи как убива царя на Картада, а после се връща при Джехане в Рагоса и ѝ казва, че баща ѝ е отмъстен за безпросветното, мълчаливо страдание, на което е бил подложен.

Новината от тази сутрин сложи край на тази мечта.

Джехане я нямаше пред палатката. Велас беше сам и прибираще. Тя явно си беше тръгнала току-що — пред палатката още имаше

пациенти, които пристъпваха от крак на крак и се чудеха какво да правят. В тихите думи, които си разменяха, се усещаше вълнение и необичайно оживление.

— Велас! Къде е тя? Имам новини! — изрече Алвар запъхтян. Беше тичал дотук от западната порта.

Велас го погледна през рамо с непроницаемо изражение.

— Чухме, Алвар. От двореца ни съобщиха. Алмалик е мъртъв. Забира от Картада е тук. Джехане отиде в палата.

— Защо? — рязко попита Алвар.

— Мазур я повика. Иска да е с него, когато се случват такива важни неща.

Алвар не се и съмняваше, че е така. Това никак не го зарадва.

Джехане извличаше най-искрено, здраво удоволствие от изключително редките случаи на физическа близост, които си позволяваше.

И в същото време имаше не по-малко здраво чувство на самоуважение. Всепризнатата истина, че първият министър Мазур бен Аврен е най-забележителният член на киндатската общност в Ал-Расан, най-прозорливият, най-умният и най-великодушният, изобщо не отменяше не по-малко съществения факт, че в същото време е и най-ненаситният любовник, когото беше срещала, ако се изключеха царствените особи с техните хареми.

В известен смисъл той беше царствена особа и можеше да има харем. Цял Ал-Расан познаваше бен Аврен като Киндатския принц и макар той да правеше всичко възможно да се разграничи от това прозвище — твърде разумна политика, като се вземеше предвид злонамерената бдителност на ваджиите — то в никакъв случай не беше незаслужено.

Царска особа или не, но Джехане решително отказваше да легне с мъж, който беше убеден, че това се разбира от само себе си.

Тя се опита ясно да му го покаже още първия път, когато той я покани на вечеря в личните си покои в двореца. В стаята имаше двама музиканти и беше повече от ясно, че очакват да останат и след вечеря и да продължат да свирят, докато министърът и новата му приятелка се забавляват.

Да, но Джехане нямаше такова намерение.

Мазур бен Аврен като че ли се забавляваше от това и се задоволи да ѝ поднесе сладки и леко вино след вечеря, да ѝ разкаже някой и друг спомен за баща ѝ, когото добре познаваше, и внимателно и с разбиране да изслуша разсъжденията за това какво се е случило и какво още има да се случва във Фезана, с жителите ѝ и с киндатската общност в частност. Той беше преди всичко министър на Рагоса, както даде ясно да се разбере.

Но имаше и още нещо, което Мазур ясно ѝ показва — че очаква съпротивата ѝ да е само временна, продиктувана най-вече от женско кокетство. Той беше петдесет ѝ седем годишен, строен и стегнат, с посивяла коса под синята киндатска шапчица, с грижливо поддържана напарфюмирана брадичка, красив школуван глас и мисъл, която за миг можеше да премине от поезията към войната без видимо затруднение. Освен всичко това в тъмните му очи с тежки клепащи имаше нещо, което не оставяше никакво съмнение, че обича жените и те го обичат.

През последвалите дни и седмици Джехане неведнъж си задаваше въпроса дали причината за съпротивата ѝ е гордостта. През по-голямата част от времето отговорът ѝ беше отрицателен. Колкото и внимателен да беше към нея, бен Аврен по същия начин спираше преценяващия си поглед върху много други жени. Всъщност върху всички. Едно беше сигурно — че не я чака в целомъдрено отчаяние да го оцастливи с вниманието си. Подобен ненаситен апетит заслужаваше възхищение. Рядко мъж на неговата възраст можеше да се похвали с такава младежка страст.

Интересът му, предизвикан от нейния отказ, не угасна. Неизменно беше и вниманието му, зад което все така прозираше покана. Ала нямаше и намек за гняв или принуда. Все пак той беше един от най-културните мъже в Ал-Расан. Интересуваше се от мнението ѝ и това не можеше да не я поласкае. Тя внимаваше какво ще каже и не бързаше с отговорите.

С времето Джехане забеляза, че се променя. Имаше нещо ново в начина, по който гледаше на нещата. Откри, че предугажда въпросите, които Мазур би могъл да ѝ зададе, и обмисля предварително отговорите си. А той винаги я слушаше внимателно — нещо, с което тя не се сблъскваше често.

Всички свикнаха да виждат често канцлера в компанията на новата лекарка. Дори и цар Бадир забеляза, че бен Аврен настойчиво я

ухажва. Това явно беше източник на забавление за целия двор. Тя беше от собствената му вяра, което правеше този танц пред очите на всички още по-забавен. Така измина лятото и настъпи есента, и заедно с листата в градините и горите отвъд крепостната стена се промени и дворцовата мода.

Джехане не беше възхитена от това да служи за развлечение на околните, но не можеше да отрече, че е приятно да е обект на внимание в толкова изискан двор като този в Рагоса. Не можеше да се оплаче и от уважението, което ѝ оказваха като лекар. То ѝ беше осигурено най-напред от името на баща ѝ, а по-късно собственото ѝ хладнокръвие и компетентност го затвърдиха.

Тогавя пристигна Родриго Белмонте с цялата си дружина, пратен в изгнание заради събитията, в които и тя беше участвала. Денят на рова и опожаряването на Орвила бяха променили живота и на други хора.

И всичко започна отново да се променя. Алвар отиде да живее в казармите с другите войници и я остави сама с Велас. За Джехане това беше източник едновременно на облекчение и на съжаление. Последното донякъде я изненада. Чувствата му към нея бяха твърде очебийни и далеч надхвърляха всичко, на което беше разчитала. Това не беше мимолетната страст на млад мъж към първата му любима.

За Алвар де Пелино всичко беше много по-сериозно и Джехане трябваше да признае, че по време на тази дълга обсада от страна на министъра неведнъж ѝ беше минавало през ума да потърси отново убежище при своя джадитски войник. Ала той не беше „нейният“ войник и заслужаваше нещо по-добро. Алвар беше млад, но Джехане разбираше какво е накарало Родриго да го вземе със себе си на юг, а после да го прати сам да я придружава до Рагоса. И все пак, ако ѝ трябваше семеен уют, досега щеше да е задомена във Фезана за някой от своето племе, а нямаше да го търси при джадитски войник от севера.

Може би щеше да дойде ден и тя да съжали за взетите и за невзетите решения и за пътищата, които я бяха отвели далеч, отвъд най-добрата възраст за женене, към самотата, но това време още не беше настъпило.

Малката им къща и лечебницата опустяха след като Алвар си отиде. Джехане беше свикнала да обсъжда с него случилото се през

деня. „Каква мила семейна картинка!“ — често си мислеше тя с крива усмивка. Ала истината беше, че често мислите, които споделяше с канцлера на чаша вино късно през нощта, бяха на Алвар.

Дори и на Велас като че му липсваше младият джадит. Джахане не беше очаквала подобна дружба. С тържествени химни в прослава на слънчевия бог на уста джадитите от Еспераня векове наред бяха кляли киндатите, а в не толкова кръвожадни времена ги бяха принуждавали да сменят вярата си или ги бяха поробвали. История като тази трудно би могла да породи приятелство — още по-трудно и от любовта.

Ала тази горчилка едва ли можеше да се свърже с Алвар де Пелино. Или пък с Родриго Белмонте. Капитана все така държеше тя да бъде лекар на дружината му и още с пристигането си даде да се разбере, че не се е отказал. Беше й казал, че това е една от причините за идването му. Тя не му повярва, но си даваше сметка колко е важно за тях да имат добър лекар и колко е трудно да се сдобият с такъв.

Тя си спомни нощта, в която яздеше с него на север от Фезана, с пламтящата Орвила зад гърба и проснатите в тревата мъртви тела. Спомни си думите, изречени по-късно край огъня. В сивите му очи прочете, че и той си спомня.

Тогава, под двете луни, обзета от гняв, тя се беше опитала да го провокира. Сега едва ли би поела подобен риск. Дори не можеше да повярва, че го е направила. А от Алвар знаеше, че Капитана е женен за най-красивата жена във Валедо.

Онази нощ край Фезана Родриго говореше за жена си като за някакво страшилище. Странно чувство за хумор! Алвар го боготвореше, както и цялата му дружина. Това беше показателно.

Откакто той пристигна, двамата бяха говорили много малко, и все в присъствието на други хора. Веднъж Родриго обяви намерението си да я наеме пред няколко души, в това число бен Аврен. Той изразително вдигна вежди, но по-късно, когато останаха сами, не повдигна въпроса. Джахане също.

Родриго обикновено беше извън града — преследваше разбойническите банди на североизток или правеше демонстрация на сила в малкия, но важен град Фибас, разположен недалеч от прохода, който водеше към Фериерес. Рагоса владееше това градче и прибираше данъците, но крал Бермудо от Халоня явно имаше никакви апетити към него.

Той вече беше поискал париас, насърчен от примера на племенника си във Фезана. Джадитите ставаха дръзки. Припомняйки си онзи разговор край огъня, Джехане попита веднъж Мазур колко дълго смята, че ще оцелеят местните царчета в Ал-Расан. Той не отговори.

Родриго беше дал да се разбере, че иска тя да придружава хората му по време на тези походи. Цар Бадир обеща да си помисли, след което увеличи задълженията ѝ в двора. Тя знаеше, че това е работа на Мазур. Условиата на договора ѝ оставяха свобода да напусне, когато пожелае, но те явно бяха решили да ѝ създават трудности в това отношение. Родриго, който цялата есен ту напускаше града, ту се връщаше, чакаше удобен случай.

Хусари ибн Муса беше с него на няколко такива похода. Джехане не можеше да познае някогашния си пациент. Само за няколко месеца той беше отслабнал видимо и сега изглеждаше по-млад и по-силен. Вече не го мъчеха бъбречни кризи. Можеше да язди от сутрин до вечер, беше се научил да борави с меч и лък. Носеше широкопола джадитска шапка дори и в града. В желанието си да го подразни Джехане веднъж каза, че двамата с Алвар са си разменили ролите. Когато се видяха за пръв път, те много се смяха, после се замислиха.

Кожената джадитска шапка беше за Хусари нещо като емблема. Един вид напомняне. Той също се беше заклел да отмъсти и това обясняваше настъпилите промени у него. Хусари не се беше отказал от търговията — каза ѝ го една вечер, когато отиде при нея на вечеря в Киндатския квартал, както гостуваше навремето в дома на баща ѝ. Хората му бяха из цял Ал-Расан, дори и в Рагоса. Но сега главното беше друго, поне така твърдеше той. Джехане се изкушаваше да попита какви са взаимоотношенията му с Картада, дори го направи, но Хусари предпочете да замълчи.

По-късно, докато лежеше будна в леглото си, си мислеше, че всички тези мъже, които ѝ вярваха, имаха и какво да крият от нея. Освен Алвар може би. Беше сигурна, че той ще ѝ отговори, каквото и да го попита. Велас също. Велас, който винаги беше на поста си. Истински божи дар, който тя не заслужаваше. Спомни си, че не друг, а баща ѝ я накара да го вземе със себе си, когато напускаше Фезана.

Покрай всичко това тримата ѝ колеги в двора я мразеха люто. Това можеше да се очаква. Жена, киндатка, предпочитана от

министъра. Открито подмамвана от прочутия джадитски капитан да стане лекар на дружината му. Имаше късмет, че още не са я отровили — така писа тя на сер Резони в Сореника. В писмото си го молеше да продължи да пише на баща ѝ. Имаше причини да смята, че сега Исхак ще му отговори. Самата тя пишеше на родителите си два пъти в седмицата. Отговорите, които пристигаха, бяха писани от ръката на майка ѝ, но много често под диктовката на баща ѝ. Изглежда, в този свят все още ставаха малки, добри чудеса.

В писмата си до Фезана Джехане не си позволяваше да повтори тази шега с отравянето. Родителите си бяха родители и щяха да се тревожат за нея.

Сега, в тази есенна утрин, когато пратеникът на Мазур ѝ донесе вестите от Картада и ѝ каза да го последва в двореца, тази шега вече никак не ѝ изглеждаше остроумна.

Явно все пак отровени имаше.

В двореца, където в Двора на потока царят чакаше гости, никой не говореше и не мислеше за нищо друго.

Алмалик от Картада, самозваният Лъв на Ал-Расан, беше мъртъв, а госпожа Забира — повече негова вдовица, отколкото бивша любовница — беше пристигнала без предупреждение същата тази сутрин, за да моли цар БаDIR за закрила. Говореше се, че в бягството ѝ през планините я е придружавал само слугата ѝ.

Джехане, която беше изминала същия този път, съпроводена само от двама души, не беше особено впечатлена. Ала главната новина я беше сварила неподготвена. Щеше да ѝ трябва много време, докато свикне с тази мисъл. За момента съзнаваше само, че човекът, когото се беше заклела да убие, е мъртъв от ръката на Амар ибн Хайран — всъщност тук още не всичко беше ясно — и че жената, която беше родила живо дете и беше оцеляла единствено благодарение на баща ѝ, скоро щеше да пристъпи под арката в дъното на тази градина.

Извън тези два факта в душата ѝ цареше объркване, примесено с някаква неясна болка. Преди да напусне Фезана беше дала клетва, след което месеци наред се беше наслаждавала на работата си в двореца и — ако трябваше да бъде честна със себе си — на вниманието на един изключително културен мъж, което я ласкаеше. Беше живяла за свое

удоволствие. И не беше направила нищичко да изпълни клетвата, дадена в Деня на рова.

Сега вече беше твърде късно. Завинаги.

Стоеше на брега на потока, недалеч от Мазур, който седеше на островчето от дясната страна на царя. Обрулени от вятъра листа падаха във водата, която ги отнасяше. Джехане беше идвала тук много пъти, през деня и вечер, на светлината на факлите, но красотата на тази градина все така ѝ действаше. По това време на годината цъфтяха само късните цветя, но падащите листа и онези, които още не се бяха отронили, сияеха с множество багри в ярката слънчева светлина.

Дворът на потока беше замислен и създаден преди години. Това беше същият поток, който минаваше през залата за пиршества. В градината той се разделяше на две и по средата оставаше малко островче, потънало в пищна растителност и цветя, прорязано от мраморни пътечки под изкусно издялани аркади. Сега на острова, до който се стигаше по две извити мостчета, на пейка от слонова кост седеше царят на Рагоса, заобиколен от приближените си.

В клоните над тях пърхаха птички. Четирима музиканти свиреха на брега от другата страна на островчето. Във водата се мяркаха златни рибки. Беше хладно, но слънцето грееше ярко.

Джехане видя Родриго Белмонте в дъното на градината, където се бяха разположили войниците. Беше се върнал от Фибас преди два дни. Погледите им се срещнаха и онова, което прочете в очите му, я накара да се почувства уязвена. Нямахте право да я гледа така преценяващо след толкова кратко познанство! Внезапно си спомни, че край Фезана му беше казала за намерението си да отмъсти на Алмалик от Картада. Това ѝ напомни за Хусари, който онази нощ беше изразил същото намерение... и който не по-малко от нея щеше да се терзае от мъчителни мисли.

„Ако някой не го стори преди нас“, беше казал той тогава. Да, някой го беше сторил.

Сега Хусари го нямаше. Той не беше приет в двора. Джехане се надяваше да ѝ се удаде по-късно да поговори с него. Мислеше си за баща си във Фезана и за онова, което убитият цар беше направил с него.

Между кораловочервените колони в дъното на градината се появи слуга, облечен в зелено и бяло. Музиката спря. Всички

замълчаха и в настъпилата тишина се чуха звънливите трели на птица. Бронзовата врата се отвори и прозвуча името на Забира от Картада.

Тя пристъпи под арките и почака сред колоните слугата да се отдръпне. Беше пристигнала без официално известие, придружена само от един слуга, който пристъпваше на две крачки след нея. Когато жената се приближи по пътеката, Джехане се убеди, че в слуховете за красотата ѝ няма нищо преувеличено.

Забира от Картада нямаше нужда от тържествено представяне. Беше блестяща в алената си туника, поръбена с черно, и подаващата се под нея златиста риза. Шията, ръцете и пръстите ѝ бяха обсипани със скъпоценности, а към черната копринена шапчица на главата ѝ бяха пришити рубини, които искряха на слънцето. Изглежда, беше пренесла цяло съкровище през планините, съпроводвана от един-единствен мъж. Значи беше безразсъдна — или отчаяна. Но във всички случаи беше ослепителна. Джехане си помисли, че с нейното идване модата в Рагоса сигурно ще се промени.

Забира пристъпи с премерена лекота и изящество, без да издава с нищо, че е впечатлена от това място, и се сведе в нисък поклон пред цар БаDIR. Явно не беше от жените, които ще изпаднат във възторг пред една градина, та макар и като тази. Дори потокът, който минаваше през залата за пиршества, не би я накарал да изгуби самообладание, помисли си Джехане, преди нещо друго да насочи мислите ѝ в съвсем различна посока.

Повечето царедворци зяпаха Забира с нескрито възхищение. Самият цар обаче вече не гледаше към нея, а беше отправил поглед другаде в мига, в който тя се склони пред извитото мостче. Същото беше направил и министърът му, дори още преди него.

Едно облаче за миг закри слънцето. Ярката светлина помръкна, във въздуха повея хлад. В този миг новата лекарка на царя, проследявайки погледа му, насочен някъде зад коленичилата жена, усети как дъхът ѝ секва.

Забира от Картада вече не беше обект на внимание и от страна на новия и най-прославен капитан на наемниците на цар БаDIR.

Родриго Белмонте умееше да оцени красотата и самообладанието у една жена, както и видимия ѝ кураж. Почти шестнадесет години беше женен за такава жена. Но сега и той беше забравил за нея и се

взираше в мъжа, който я следваше на две крачки, все още поддържайки заблудата.

Слънцето се показа иззад облака и обля градината със светлина. Забира от Картада остана приведена в дълбок поклон — самата красота и изящество сред купчините окапали листа. Ала вече никой не ѝ обръщаше внимание.

Мъжът, който я придружаваше, нейният единствен спътник, когото бяха представили за слуга, беше Амар ибн Хайран.

За няколкото изключително умни мъже, които присъстваха в градината, неизвестните около смъртта на цар Алмалик вече бяха изяснени. И макар жената пред тях да беше най-прославената красавица на Ал-Расан, умна, талантива и майка на две изключително важни деца, още по-важен беше мъжът и онова, което беше направил. За втори път.

Родриго го позна по прословутата обица, която блестеше на дясното му ухо. Черният плащ на слуга само подчертаваше вроденото му изящество. Той се усмихваше — не особено почтително, не като слуга — докато оглеждаше двора на цар Бадир. Родриго забеляза как кимна на един поет.

Ибн Хайран се поклони на царя на Рагоса. Когато се изправи, погледът му за миг срещна този на министъра и се спря върху Джехане бет Исхак. Усмивката отново се появи на устните му. В този миг той явно почувства, че един от джадитските наемници го наблюдава, и се обърна към него.

И го позна. Сер Родриго Белмонте, Капитана на Валедо, също разбра кой стои насреща му. Двамата мъже се погледнаха за пръв път.

Джехане, връхлетяна от буря от чувства, също стана свидетел на този пръв разменен поглед, Отмести очи от единия към другия и усети, че я пронизва тръпка, без да знае защо.

Алвар де Пелино, който в този миг влезе през една врата в дъното на градината, също пристигна тъкмо навреме, за да стане свидетел на тези погледи, и макар да нямаше представа кой е облеченият в черно картадийски слуга с обицата, усети, че Родриго е развълнуван.

Потърси с поглед Джехане и я откри. Видя я как мести поглед от единия мъж към другия. Алвар правеше същото, опитвайки се да

разбере какво става. И тогава и той почувства, че потреперва, макар слънцето да беше високо.

В тяхното имение в най-далечната северна част на Валедо жените в кухнята и слугините, повечето от които все още бяха наполовина езичници, твърдяха, че този трепет би могъл да означава само едно: че пратеникът на смъртта е посетил за миг света на смъртните мъже и жени, идвайки от Финяр — далечните незначайни владения на бога.

Тихо, развълнуван неизвестно от какво, Алвар се промъкна през тълпата и зае мястото си в редиците на наемниците на брега пред островчето.

Родриго и облеченият в черно картадиец все още не сваляха очи един от друг.

Сега и останалите го забелязаха. С крайчеца на окото си Алвар видя как Мазур бен Аврен поглежда последователно най-напред към Родриго, после към непознатия.

Младият джадит се опита да открие върху лицата им някаква следа от гняв, омраза, уважение, ирония, възхищение и не успя. И все пак имаше нещо от всички тези чувства в погледите и на двамата. А може би това беше един вид опознаване? Или предчувствие?

Алвар, вече мъж и войник, заобиколен от тълпа хора в това ярко слънчево утро, внезапно почувства страх, сякаш още беше дете и лежеше в леглото си, вслушвайки се във воя на северния вятър, блъскащ капациите на прозорците.

— Добре дошла в Рагоса, ваша милост — промълви царят на Рагоса.

Дори и да беше почувствал засилващото се напрежение, той с нищо не го показа. В гласа и държането му имаше сдържано възхищение. Цар Бадир беше ценител на красотата във всичките ѝ форми и разновидности. Алвар, все още под влияние на мрачните предчувствия и защитен от любовта си към Джехане, реши, че гостенката от Картада е привлекателна, но прекалено натруфена. И все пак държането ѝ беше безупречно. Едва след като Бадир заговори, тя се изправи грациозно и застана пред царя.

— Това посещение на загрижена майка ли е? — продължи Бадир.
— Дошли сте да се убедите, че се грижим за децата ви както подобава?

Царят знаеше, че има и нещо повече от това, Алвар беше сигурен. Това беше просто встъпление.

— Така е, ваше величество — проговори Забира от Картада, — макар ни най-малко да не се съмнявам в грижите, които полагате за децата ми. Ала посещението ми е свързано с нещо по-важно от майчинската любов.

Гласът ѝ беше нисък, но чист — школуван глас на певица.

— Дойдох да ви разкажа историята на едно убийство — едно отцеубийство — и последиците от него.

В градината отново се възцари тишина, само същата птичка продължи да лее трелите си над главите на множеството, а вятърът все така шумолеше в листата.

Забира първа наруши мълчанието.

— Светото учение на Ашар повелява отцеубиецът, като човек навеки омърсен, да бъде избягван приживе, да бъде наказан със смърт или пратен далеч от хорските очи, защото е прокълнат от бога и от звездите. И аз питам царя на Рагоса: трябва ли такъв човек да остане на престола на Картада?

— А така ли е наистина? — Знаеше се, че цар Бадир е сластолюбец и обича насладите, но никой не би могъл да постави под съмнение ума му.

— Така е. Преди две седмици Лъва на Картада беше убит по най-подъл начин и отцеубиецът, заграбил скиптъра и короната, сега се величае Алмалик Втори, Лъва на Картада, Защитника на Ал-Расан.

В градината се разнесе ропот — тези подробности все още не бяха стигнали до двора на Бадир. Забира беше прекосила планините по-бързо от вестоносците. Тя се изправи и издигна глас:

— Дойдох тук, господарю, да ви моля да освободите народа ми от този отцеубиец и цареубиец! Да пратите войската си на запад, изпълнявайки повелите на светия Ашар, и да унищожите този зъл човек!

Отново се разнесе ропот, сякаш вятърът шумолеше в листата.

— И кой ще царува тогава в славната Картада?

По лицето на Бадир не можеше да се прочете нищо. Жената за пръв път се поколеба.

— Градът е в опасност. Разбрахме, че Хазем, братът на узурпатора, е отвъд проливите на юг. Той е фанатик, който търси

подкрепа от племената в Маджритската пустиня. Изпаднал е в немилост и е лишен от наследство още преди години.

— Това го знаем — тихо продума Бадир. — Всички го знаят. Но кой тогава ще управлява Картада?

Сега дори на Алвар му беше ясно накъде клони всичко това.

На нея обаче не ѝ липсваше смелост, никой не би могъл да го отрече.

— Вие сте закрилник на двете деца на Алмалик, които нямат синовни прегрешения към него — заяви тя без колебание. — И аз отправям към вас официална молба в името на бога да превземете града и да въдворите на престола сина на царя, Абади ибн Алмалик. И да му окажете цялата помощ и подкрепа, които са ви по силите, до навършване на пълнолетие.

Най-трудното беше изречено. Съвсем открито. Покана към Бадир да превземе Картада и благовиден предлог да го направи в името на справедливостта.

Вместо царя този път заговори неговият министър. Дълбокият му глас беше сдържан и сериозен.

— Мога ли да знам, ако нямате нищо против, дали такова е желанието и на слугата, когото водите със себе си?

Джехане, която следеше случващото се с напрегнато внимание, бързо насочи поглед към Забира и се убеди, че и тя не знае отговора на този въпрос. Жената беше изиграла собствения си коз и сега чакаше какво ще се случи.

Трябваше обаче да изиграе и следващата карта.

— Той не ми е слуга. Мисля, че вече знаете кой е този човек. Той беше така любезен да ме придружи дотук — една жена без закрилници и влияние у дома. Но аз не бих се осмелила да говоря от името на Амар ибн Хайран, ваша милост, ваше величество! Никой от живите не би го сторил.

— Тогава може би ще го стори човекът, който се появява пред нас във фалшивия облик на слуга?

Гласът на цар Бадир този път издаваше известно напрежение. Джехане си помисли, че това не е никак чудно. Жената беше вдигнала залога неимоверно много.

Амар ибн Хайран, когото беше целунала в кабинета на баща си, погледна царя на Рагоса. В държането му се долавяше известно

уважение, но не и страхопочитание. За пръв път Джехане си даде сметка колко проблеми би могъл да създаде този човек, ако пожелае. Освен това, отново трябваше да си напомни тя, той беше убил един халиф, а сега и цар.

— Ваше милостиво величество — изрече той, — поставен съм в трудно положение. Току-що чух думи на измяна, насочени срещу моето царство. Позицията ми би трябвало да е ясна, но две неща ме спират да постъпя, както дългът ми повелява.

— Как така? И кои са тези две неща? — попита Бадир. В гласа му се долавяше гняв.

Ибн Хайран сви рамене с изящен жест и зачака. Ако някой беше поставен на изпитание, това не беше той, а събраният в тази градина двор на Рагоса.

Мазур, първият министър, беше човекът, който отговори на въпроса на своя господар.

— Той би трябвало да я убие, но няма да вдигне ръка срещу жена, пък и не би извадил оръжие в присъствието на ваше величество. — Гласът му издаваше явно раздражение. — Всъщност вие не би трябвало дори да имате оръжие тук!

— Така е — миролюбиво се съгласи ибн Хайран. — Пазачите ви бяха много... любезни. Дори прекалено.

— Може би не са видели причина да се боят от човек с вашата репутация? — промърмори министърът с най-ласкавия си глас.

„Това май беше размяна на удари“ — помисли си Джехане, която се опитваше да следи оттенъците в разговора, доколкото ѝ беше по силите. Репутацията на Амар ибн Хайран включваше какво ли не. Ала във всички случаи никой не би могъл да го нарече безобиден. Особено пък за царете.

Амар се усмихна, сякаш отдавайки дължимото на тънкия намек.

— Отдавна не съм имал удоволствието да разговарям с високопочитаемия пръв министър — заяви той с видима непоследователност. — Каквото и да казват нашите ваджии, той прави чест на своя народ и на великия цар, комуто служи. По мое скромно мнение.

В този миг гореупоменатият цар като че изгуби търпение.

— Зададохме ви въпрос — рязко изрече Бадир и присъстващите внезапно си дадоха сметка, че каквото и самообладание и остроумие да

демонстрират някои, все пак само един човек има думата. — Вие не ни отговорихте.

— Ах, да! — каза Амар ибн Хайран. — Въпросът.

Той скръсти ръце и Алвар де Пелино, който го наблюдаваше внимателно, отново се запита къде ли е скрил оръжието. Ако изобщо имаше такава.

— Госпожа Забира, признавам, ме изненада. Впрочем, не за пръв път — продължи ибн Хайран. — Аз наивно предполагах, че идва тук, за да види децата си и защото в Картада вече не може да намери убежище. И бидейки прискърбно недалновиден, повече не се замислих върху този въпрос.

— Стига с тези игрички — каза царят. — Може би ще имаме време за тях по-късно — кой знае? Но вие най-малко от всички на полуострова можете да се наречете недалновиден.

— Вашите думи са чест за мене, ваше величество. И мога само смирено да ви уверя, че не очаквах онова, което чухме преди малко. В този момент положението ми е деликатно, сигурно го разбирате. Аз съм дал клетва за вярност пред Картада. — Сините му очи блеснаха. — Това е причината да съм предпазлив и се надявам един такъв велик и мъдър цар, какъвто е Бадир от Рагоса, да прояви снизхождение към мене.

В този миг Джахане си помисли, че ибн Хайран би могъл да бъде убит още сега, в тази градина. Настъпи тишина. Царят се размърда неспокойно на пейката.

— Разбирам. Новият цар на Картада вече ви е пратил в изгнание. След като сте извършили убийството вместо него. Какъв невероятно умен младеж! — Това отново беше Мазур: дори не питаше, а говореше с пълна увереност.

Бадир погледна министъра си, после погледът му отново се насочи към ибн Хайран. Изражението му се беше променило.

„Разбира се!“ — помисли си Джахане. Явно това беше. Какво ще търси иначе съветникът и пръв приятел на принца тук със Забира, вместо да ръководи смяната на властта в Картада? Чувстваше се пълна глупачка, че не го бе разбрала по-рано. Но не беше единствената. Видя мъжете и няколкото присъстващи жени да кимат в знак на съгласие.

— Уви, най-мъдрият от всички министри казва самата истина. Да, наистина съм изгнаник. Заради многото си грехове — спокойно

каза ибн Хайран. — Но има някаква надежда да получи опрощение, след като се пречистя от невъобразимите си пороци.

Той се усмихна, а миг по-късно в градината най-неочаквано прозвуча нечий смях и всички се стреснаха.

Царят, министърът му и Амар ибн Хайран се обърнаха към Родриго Белмонте, който продължаваше да се смее.

— Царят на Рагоса — весело заяви Родриго — трябва да внимава, иначе всички изгнаници на полуострова ще направят пътека до двореца му.

Джихане забеляза, че ибн Хайран е спрял да се усмихва.

Родриго обаче видимо се забавляваше.

— С ваше позволение, може би един войник ще е в състояние да разреже този възел? — Царят кимна и Капитана продължи: — Негова светлост ибн Хайран е изпаднал в положение, което твърде много наподобява моето собствено. Той е изгнаник, но не е освободен от клетвата за вярност към своята страна. И тъй като не му е предложено нищо, което да я обезсили, той не би могъл да изкаже мнение за онова, което госпожа Забира току-що поиска. И действително най-правилно ще е да я убие с ножа, който е скрит в левия му ръкав. Направете му предложение.

Над градината отново надвисна мъртва тишина. Сега дори денят изглеждаше прекалено ярък, сякаш слънчевата светлина беше неуместна при цялата сериозност на положението долу.

— Да стана наемник?

Ибн Хайран продължаваше да се взира в джадитския капитан, сякаш забравил за присъствието на групата на острова. Джихане за втори път почувства как я пронизва хлад.

— Признавам, че не сме цвете, но има и по-лоши от нас.

Родриго продължаваше да се забавлява, или поне така изглеждаше. За ибн Хайран не можеше да се каже същото.

— Нямам нищо общо с Деня на рова — предпазливо каза той.

Джихане затаи дъх.

— Разбира се — съгласи се Родриго Белмонте. — Нали затова убихте царя.

— Затова се наложи да го убия! — поправи го ибн Хайран. Отново се надигна ропот, който бързо заглъхна.

Този път в гласа на министъра се прокрадна раздражение.

— А трябва ли да предлагаме пост на човек, който убива всеки път, когато гордостта му е наранена?

Джихане си помисли, че причината за раздразнението му е в способността на Родриго да разгадае загадката пръв. Някой го беше изпреварил. „Наранена гордост, ха!“

— Не всеки път — тихо отвърна ибн Хайран. — Само веднъж в живота ми и със съжаление. Ставаше дума за нещо наистина голямо.

— Ах! — възкликна министърът с убийствена ирония. — Със съжаление! Е, това променя всичко.

За пръв път Джихане видя спокойствието на ибн Хайран да му изменя. Забеляза как сините му очи станаха студени преди да отмести поглед от лицето на бен Аврен. Той си пое дълбоко дъх и отпусна ръце. Направи й впечатление, че пръстените му ги няма. Ибн Хайран отново погледна министъра, но не каза нищо. Чакаше, готов да отблъсне всеки удар, който можеше да се стовари отгоре му.

Ала удар не последва. Този път заговори царят, който си беше възвърнал невъзмутимостта.

— Да приемем, че се съгласим с нашия приятел от Валедо. Какво ще ни предложите вие в замяна?

Забира от Картада, почти напълно забравена, се обърна и погледна мъжа, който беше дошъл с нея като неин слуга. Изражението на тъмните й, грижливо подчертани очи беше неразгадаемо. Още един облак закри слънцето и отмина, отнемайки и връщайки светлината на есенното утро.

— Себе си — каза Амар ибн Хайран.

Всички го гледаха онемели. Високомерието му беше стъписващо, но този мъж от петнадесет години беше известен не само като дипломат и стратег, но и като пълководец и може би най-добрият фехтовач в Ал-Расан.

— Това ни е достатъчно — заяви цар Бадир, видимо развеселен. — Предлагаме ви служба в двора и войници на подчинение за срок от една година. Вие ще ни дадете дума, че няма да приемате други предложения и да служите другаде без наше разрешение. Ще наредим на нашите съветници да предложат и обсъдят с вас нашите условия. Съгласен ли сте?

В отговор ибн Хайран се усмихна със същата усмивка, която Джихане помнеше от кабинета на баща си, и отвърна:

— Съгласен съм. Идеята да бъде купен ми харесва. И условията ми ще бъдат изпълними. — Усмивката му стана още по-широка. — Същите като на нашия приятел от Валедо.

— Сер Родриго дойде тук със сто и петдесет конници! — намеси се Мазур бен Аврен с негодуванието на човек, натоварен с важната задача да отговаря за царската кесия в трудни времена като сегашните.

— Няма значение — сви рамене ибн Хайран.

Джехане забеляза, че Родриго Белмонте се усмихва, но не и останалите капитани. Не беше трудно да се види, че са ядосани.

Един от мъжете, светлокос гигант от Карч, пристъпи напред.

— Нека да излязат на двубой — заяви той на завален ашаритски. — Щом казва, че и той струва толкова! Да видим! Тук плащат много по-малко на добри войници. Нека Белмонте и този мъж си премерят силите за доказателство.

Предложението предизвика силно оживление сред събраните в градината. В това имаше нещо ново и възбуждащо, някакъв намек за опасност. За изпитание. Царят изгледа замислено войника.

— По-добре не.

Джехане бет Исхак винаги щеше да помни този миг.

— Не можем да си позволим да рискуваме живота на такива мъже без нужда, за развлечение — пръв от тримата проговори министърът.

Родриго Белмонте и Амар ибн Хайран отново се спогледаха мълчаливо. Родриго вече не се усмихваше.

Тишината се проточи. Дори капитанът от Карч, настоял за двубоя, се отдръпна, като си мърмореше полугласно.

Най-сетне ибн Хайран каза толкова тихо, че Джехане трябваше да се наведе напред, за да го чуе:

— Мисля, че ако двамата с този мъж някога кръстосаме мечове, то няма да е за нечие забавление, нито заради годишната заплата. Прощавайте, но ще отклоня това предложение.

Цар БаDIR като че ли понечи да каже нещо, но хвърли поглед към министъра си и се отказа.

— Аз имам друга идея — каза Родриго. — Ни най-малко не се съмнявам, че господарят ибн Хайран заслужава всичко, което царят на Рагоса благоволи да му предложи, но разбирам защо някои от другарите ни искат да изпробваме мъжеството му. За мене ще е чест да

се бия рамо до рамо с него днес следобед за разтуха на царя с нашия приятел от Карч и още четирима мъже, които той благоволи да избере.

— Не! — каза Мазур.

— Дадено! — отсече цар Бадир от Рагоса. Министърът му с мъка се сдържа. Царят продължи: — Подобно зрелище ще ми достави удоволствие. А също и на хората в моя град. Нека се наслаждат на изкуството на доблестните мъже, които ги бранят. Колкото до договора, приемам условията ви, ибн Хайран. Еднакви условия за двамата ми капитани в изгнание. Честно казано, това ми харесва.

Той наистина изглеждаше доволен, сякаш беше успял да се ориентира в заплетения лабиринт от отънъци и недомлъвки, оплел градината.

— Ваша милост ибн Хайран, време е да си заслужите заплатата. Най-напред ще обсъдим някои неща, за които стана дума преди малко. Следобед ще ни поднесете обещаното развлечение, а после ще поискаме от вас и още нещо. Стихове, които ще прочетете на пиршеството в чест на госпожа Забира, а също и в наша чест, тази вечер. Честно казано, съгласявам се на вашите условия, защото покрай всичко останало се сдобивам и с поет.

В началото на тази реч ибн Хайран гледаше Родриго, но в края ѝ любезният му отговор беше отправен към царя.

— За мене е чест да служа на ваше величество по всички възможни начини. Имате ли предпочитана тема за тази вечер?

— Аз имам, ако царят милостиво ми разреши — намеси се Мазур бен Аврен, поглаждайки брадата си с показалец, и за по-голям ефект замълча за миг. — Жалба за убития цар на Картада.

Джехане не знаеше, че може да бъде и жесток. Внезапно си спомни, че не друг, а ибн Хайран я беше предупредил тогава, в стаята на баща ѝ, да внимава с Мазур. И в същия миг разбра, че той я гледа. Почувства, че се изчервява, сякаш я бяха заловили в нещо непозволено. Амар се обърна към министъра, погледна го замислено и каза само:

— Както желаете. Темата си заслужава.

Стиховете, които ибн Хайран прочете тази вечер, след като бяха прибрани блюдата и чашите от трапезата, след битката на арената под

крепостните стени следобед, щяха да обходят надлъж и шир полуострова, въпреки лошите пътища през зимата.

Напролет хората в няколко замъка и много градове щяха да ридаят над тях — често пряко волята си, защото Алмалик от Картада беше един от най-страшните мъже в Ал-Расан. Стара истина е, че на човек често му липсва онова, което мрази най-силно — също като онова, което обича.

Онази вечер, когато жалбата беше прочетена за пръв път в залата за пиршества в Рагоса от един мъж, който предпочиташе да гледа на себе си най-вече като на поет, беше решено, че още е рано за война с Картада, каквито и да бяха желанията на жената на мъртвия цар. Тук всички бяха единомдушни. Зимата приближаваше и не беше време да се пращат войски.

По-важно беше да се опазят двете момчета на Забира. И по този въпрос нямаше две мнения. Принцовете са нещо много полезно, особено когато са млади. Царски пешки не се срещат на всяка крачка. Това също беше стара истина.

В края на този безкраен ден, след посрещането, битката и пиршеството, след стиховете и наздравниците в прекрасната зала, където течеше потокът, двама мъже все още бяха будни и разговаряха в личните покои на царя.

— Никак не се чувствам спокоен — каза бен Аврен.

Цар Бадир, отпуснат в ниския си стол — истинско произведение на изкуството, изработено от червено дърво от Тудеска, макар и в джадитски стил, с крака от слонова кост във формата на лъвски лапи — се усмихна на министъра си и протегна крака върху ниската скамейка пред себе си.

Двамата се познаваха отдавна. Още в зората на своето царуване Бадир беше поел голям риск, назначавайки за свой пръв министър киндат. Писанията на Ашар бяха категорични по въпроса — никой киндат или джадит не биваше да властва по какъвто и да било начин над Родените от звездите, не можеше дори да се вземат ашарити на работа. Наказанието, ако някой нарушеше пустинния закон, беше пребиване с камъни.

Разбира се, никой, който имаше някаква тежест в Ал-Расан, не се съобразяваше със закона на пустинята. Нито по времето на Халифата, нито след това. Чашата с вино в ръката на царя беше най-прякото

доказателство. И все пак един пръв министър киндат беше нещо много сериозно — авантюра, която даваше непрекъснати поводи на ваджиите да протестират, но без особен резултат. Ако хората се бяха вдигнали, тласкани от праведен гняв, Бадир можеше да загуби не само короната, но и живота си. И в отплата за този риск Мазур бен Аврен, когото наричаха Киндатския принц, беше направил Рагоса не само независима, но и второто по сила царство в Ал-Расан в размирните години след падането на Халифата. Той беше превел града и неговия цар през множество опасни плитчини, беше запазил Рагоса свободна, богата и горда.

И много му беше простено. Бадир управляваше, бен Аврен беше неизменно до него, и двамата споделяха една обща мечта — да видят Рагоса не само свободна, но и красива. Град на мрамор, слонова кост и приказни градини. И ако Картада на омразния и страшен Алмалик беше наследила мощта на халифите, Рагоса на езерото Серана беше символ на други неща, които бяха изчезнали заедно с някогашното великолепие на Силвенес.

Сега царят и неговият пръв министър бяха двама стари съмишленици, които се познаваха до болка и не хранеха илюзии един спрямо друг. Всеки от тях си даваше сметка, че краят може да ги застигне ненадейно, от множество посоки. Луните изгряваха и залязваха. Звездите можеха да се скрият зад облаци или да изгорят в слънчевия огън.

Щом Силвенес с Ал-Фонтина можеше да падне, щом този град и дворецът можеха да бъдат опожарени и разграбени, превърнати в пепел, разнасяна от вятъра, значи всяко друго царство можеше да се сгромоляса. Това беше урок, който всички властници на полуострова бяха усвоили след смъртта на последния халиф.

— Знам, че не си спокоен — каза царят. — Не си докоснал чашата си. Дори не знаеш какво съм налял в нея.

Мазур се усмихна и вдигна чашата със златисто вино, огледа я на светлината и отпи с притворени очи.

— Чудесно! — промърмори той. — От лозята на Арденьо. Нова реколта, нали? Кога го доставиха?

— Ти как мислиш?

Министърът отпи още веднъж с видимо удоволствие.

— Тази сутрин, разбира се. Не е от жената, предполагам?

— Казаха, че е от нея.

— Че как иначе!

Двамата замълчаха. Царят пръв наруши тишината. Гласът му беше тих и унесен.

— Стиховете, които чухме тази вечер, бяха великолепни.

— И аз мисля така — кимна бен Аврен.

Цар Бадир го погледна замислено.

— Навремето и ти се справяше не по-зле.

Мазур поклати глава.

— Благодаря, ваше величество, но аз си знам възможностите.

И след кратка пауза добави:

— Той е изключителен мъж.

— Може би малко прекалено?

Бен Аврен сви рамене.

— Сам по себе си едва ли, но не съм много сигурен, че ще мога да държа работите в свои ръце тази зима, докато и двамата са тук.

Бадир кимна и отпи от виното си.

— Как са онези петимата след днешното представление?

— Казаха ми, че са добре. Джехане бет Исхак се грижи за тях. Позволих си да я помоля за това от ваше име. Има една счупена ръка и един от мъжете не може да си спомни как се казва и къде е. — Министърът поклати глава. — Онзи от Карч, който отпрати предизвикателството, е със счупената ръка.

— Да, видях. Дали е нарочно?

— Не мога да кажа — сви рамене министърът.

— Така и не разбрах как стана.

— Нито пък той.

Двамата се спогледаха и се усмигнаха широко — първо царят, после министърът. Слугите, които им прислужваха, вече бяха запалили свещите и огъня и сега стояха до вратата, неподвижни като статуи.

— Двамата се биха, сякаш цял живот са били заедно — замислено каза царят и остави чашата си. Мазур премълча и Бадир продължи: — Мислиш как по-добре да ги използваш, нали? Срещу Картада?

Министърът кимна. Дългият поглед, който си размениха, приличаше повече на безмълвен разговор. Мазур кимна втори път.

— Видя ли как се гледаха тази сутрин в градината? — попита царят.

— Трудно можех да не забележа.

— Мислиш ли, че вaledиецът може да се мери с ибн Хайран?

— Съвсем различни са. Вие ги видяхте, господарю. Не знам, може би... Честно казано, не знам какво да мисля, ваше величество. Знаем само, че тук вече е съсредоточена прекалено много сила и че на важдиите, покрай всичко останало, няма да им се хареса тази работа. Джадитски войници от Валедо и отвъд планините, принцове, родени от куртизанка, киндатска лекарка и министър киндат, а сега и най-известният светски лъв в Ал-Расан...

— Мислех, че аз съм най-известният — намръщи се царят.

— Прощавайте, ваше величество — промърмори слисано Мазур.
— Искях да кажа, вторият след вас.

— Забира казва, че вторият син на Алмалик е отвъд пролива. За да говори с водачите на муардите.

— Хазем ибн Алмалик, точно така. Всъщност аз го знаех от известно време. Бил е за малко в Тудеска и се е свързал с тамошните ваджии.

Бадир отново се замисли. Информираността на бен Аврен беше легендарна. Дори и царят не знаеше откъде министърът му черпи сведенията си.

— И какво мислиш по въпроса?

— Че нищо хубаво няма да излезе от това, ваше величество.

— Пратихме ли тази година дарове в пустинята?

— Разбира се, господарю.

Бадир отново вдигна чашата си със същата мрачно-насмешлива гримаса.

— Имало ли е някога някаква гаранция, че ще излезе нещо добро от онова, което сме започвали заедно? А ние с тебе извървахме дълъг път, приятелю.

— И още има да вървим.

— Смяташ ли? — тихо попита царят.

— Да, доколкото зависи от мене. Бадир кимна и се облегна назад.

— Ще бъде, както звездите отредят. А междувременно, какво ще правим с тези... лъвовете в града ми?

— Ще ги пратим някъде навън.

— През зимата? Къде?

— Аз имам една идея... Царят се разсмя.

— Както винаги!

Министърът се усмихна. Бадир вдигна приветствено чашата си. Мазур се изправи и се поклони, като остави своята.

— Аз се оттеглям — каза той. — Лека нощ, ваше величество. Звездите и духът на Ашар да бдят над съня ви!

— И аз ти пожелавам твоите луни да те сподобят с покой, приятелю.

Министърът се поклони още веднъж и излезе. Слугата затвори вратата след него. Ала царят на Рагоса не си легна веднага, а остана още дълго време замислен в креслото си.

Мислеше си за това как умират царете и как славата им изгрява мимолетно и си отива. Също като вкуса на това хубаво вино. Дар от Амар ибн Хайран, който неотдавна беше убил своя цар. Какво беше оставил царят след себе си? Какво оставяше след себе си всеки човек? Това го накара да си спомни залата за пиршества с ромолящия поток, на чийто фон бяха изречени думите, които оставаха.

*Нека тази нощ скръбта да говори.
Нека тя назове с ново име луните.
Да нарече бледосинята Загуба,
а бялата ѝ посестрима — Памет.
Нека облаци скриват светлика
на високите свети звезди
и обвият с мъртвешки покров водопоя,
където той утоляваше своята жажда.
И където сега се събират по-малките хищници,
защото Лъвът вече няма да дойде...*

Бадир от Рагоса си наля остатъка от сладкото прозрачно вино и го изпи до дъно.

Още един мъж не спеше в двореца на Рагоса, макар денят да бе твърде дълъг дори за човек, който е свикнал на това.

Хванат в примката на физическата умора и душевната възбуда, Амар ибн Хайран излезе от изисканите апартаменти, в които беше настанен, за да поброди по улиците дълго след падането на нощта.

Стражите на задната порта го познаха. Всички вече го познаваха и в това нямаше нищо чудно. Той беше човек, който трябваше да се предреши, за да мине незабелязан през Ал-Расан. Развълнувани и въодушевени, мъжете му предложиха факел и охрана. Той вежливо отказа и двете. Носеше си за защита меч, който им показа, дори се пошегува със себе си по този повод. Стражите избухнаха в гръмогласен смях. След днешния ден едва ли някой се съмняваше в способността му да се защити и един от тях му го каза. Ибн Хайран му даде сребърна монета, после с усмивка предложи пари и на другите двама. Мъжете щяха да се сбият кой да му отвори портата.

Той излезе, загърнат в подплатения си с кожа плащ. Отново си беше сложил пръстените. Вече нямаше смисъл да се преоблича като слуга. В хановете между Картада и Рагоса това му беше свършило добра работа — все пак носеха цяла съкровищница в двата сандъка, които беше разрешил на Забира да вземе. През тези години Алмалик беше повече от щедър към жената, която обичаше. Ето защо трябваше да приличат на обикновени пътници, които нямат кой знае какво имущество. Сега това вече не беше необходимо.

Запита се какво ли прави Забира в този миг, но отхвърли тази мисъл като незаслужаваща внимание. Много скоро тя щеше да оплете някого в мрежите си — царя, министъра му, а може би и двамата — но още беше рано за това. Тази нощ тя сигурно беше със синовете си. С младите принцове. Пешки върху шахматната дъска в една нова, по-сериозна игра. Така беше решено на срещата сутринта преди да излязат на арената. Тогава той повече от всякога си даде сметка колко умен и проникателен е Бен Аврен. И защо Бадир е поел риска да държи министър киндат. Разбира се, беше слушал достатъчно за него, бяха разменили и не едно писмо, всеки познаваше поезията на другия. И ето че сега се срещнаха. Това също беше един вид предизвикателство, макар и от друго естество. Тук имаше върху какво да се помисли. Да, денят наистина беше запълнен до краен предел.

В Рагоса по това време на годината след мръкване беше студено и ветровито. Точно това му беше нужно сега. Трябваше му самотата и звездната светлина, хапещият вятър откъм езерото. Стъпките му го

отведоха нататък, покрай затворените магазини и складовете, до дългия кей. Там той спря и вдъхна дълбоко студения нощен въздух.

Над главата му искряха ярко звездите и сияеха луните. Той видя как градските стени се протягат към водата като дълги ръце и почти обгръщат залива. Едномачтовите рибарски лодки и ладиите се полюшваха върху тъмните, неспокойни води на езерото. Плисък на вълни, които идваха и се отдръпваха. Вода. Защо така го теглеше към водата?

Той знаеше отговора.

Народът му беше дошъл от пустинята. От подвижните, изменчиви дюни, пясъчните бури и суровите, мрачни, изсечени планини. От местата, където вятърът можеше да духа безспир, ден и нощ. Където слънцето убиваше и само звездите нощем обещаваха живот, въздух за дишане, хлад след палещия зной на деня. Където водата беше... какво? Мечта, молитва, божие благословение.

Той самият не помнеше тези места, освен ако споменът за тях не беше дошъл заедно с него на този свят. Родовата памет, която съпътстваше ашаритите още от раждането им и ги защитаваше. Амуз и Сория, родината, която беше в душата на всеки един от тях. Пустинята. По-огромна дори от тази в Маджрити. Той беше роден в Алхаис, в Ал-Расан, в къща с три плискащи се фонтана. И въпреки това всеки път, когато беше в беда, когато имаше нужда от успокоение, нещо го теглеше към водата. Далеч от пустинята, тя беше в него като рана или бреме, тя беше във всеки един от тях.

Бялата луна се беше вдигнала високо, а синята едва изгряваше и тънкият ѝ сърп почти докосваше водата. Звездите сияеха ярки и студени над езерото. За него те означаваха яснота — точно това, от което имаше нужда сега.

Той се вслушваше във вълните, които се блъскаха в кея под краката му. Веднъж, пауза, после пак... Диханието на света. Мислите му, безредни и разпилени, подскачаха като лодките във водата, отказваха да се свържат в едно цяло. Беше уморен, с няколко синини по тялото и порезна рана на единия прасец, но това не беше важно.

Следобедната среща на арената се оказа лесна. Бяха двама срещу петима, а гигантът от Карч беше избрал четирима от най-добрите капитани на Рагоса. Тези мъже бяха видимо разярени, мрачни, настървени да докажат нещо, което в никакъв случай не беше свързано

единствено със заплащането. Това трябваше да бъде представление, развлечение за двора и за града, а не битка на живот и смърт, но очите под шлемовете бяха студени и зли.

Това просто не можеше да се случи така бързо, като танц, като мечта. Сякаш отнякъде се носеше музика, едва чута, почти недоловима. Беше се бил рамо до рамо, после гръб в гръб с Родриго Белмонте срещу петима мъже. С Капитана от Валедо, когото никога в живота си не беше виждал. С нищо несравнимо чувство, каквото не беше изпитвал нито на бойното поле, нито другаде. Сякаш виждаше повторението на собственото си аз. Две добре тренирани тела, ръководени от един ум. По време на битката двамата не размениха нито дума. Нито едно предупреждение или напътствие. Дори нямаше време за това.

Застанал на кея над студените, неспокойни води на Серана, ибн Хайран поклати глава при този спомен.

След подобен триумф би трябвало да се чувства ободрен, може би малко любопитен. А вместо това беше неспокоен и объркан. Дори малко уплашен, ако трябваше да бъде искрен със себе си.

Беше прекарал живота си сам. Сам и в забавленията, и в битките. Никога не беше искал да командва свой отряд, да има на разпореждане свои офицери, дори не беше изпитвал нужда от приятел. Сътрапезници, хрангутници, угодници, любовници — да, такива имаше не един и двама. И нито един истински приятел, ако не се броеше човекът, когото беше отровил в Картада.

С годините ибн Хайран беше започнал да гледа на света като на място, в което се движи и диша, повежда хората на бой, когато е необходимо, крои планове и взема решения за своя монарх, когато го помолят, пише стихове и песни, когато му остане време, и се среща и разделя с множество жени — и не толкова много мъже.

Нищо по-трайно, по-задълбочено. Никога не се беше женил. Не го беше искал и нищо не го принуждаваше към това. Братята му имаха деца. Родът нямаше да се прекъсне.

„Хайде, братко! — беше му казал Родриго Белмонте, когато петимата мъже пристъпиха напред, за да ги обкръжат. — Ще им разкажем ли играта?“

И им я разказаха.

„Братко.“ И златният диск на Джад, окачен на шията му. Командирът на най-опасния отряд на полуострова. Сто и петдесет Конници на бога. Красива жена, двама синове. Наследници, които да учи — и да обича. Вярващ, верен и опасен.

В последното ибн Хайран вече се беше убедил. По-рано само беше чувал слуховете, сега го видя с очите си. Петима души бяха излезли насреща им. Добре обучени, изключителни бойци, едни от най-добрите в Рагоса. Извадени от строя твърде, твърде бързо, като на шега. Като в танц.

Когато всичко свърши, той погледна Родриго Белмонте и видя, с тревога и облекчение едновременно, своя огледален образ. Същата отчужденост, сякаш нещо беше отлетяло от тях и сега се връщаше. Родриго изглеждаше някак далечен и застинал.

„Поне не съм само аз“ — помисли си ибн Хайран.

Публиката вече ги приветстваше оглушително, опиянена от възторг. И от стените, и от царската ложа се носеха викове, във въздуха хвърчаха шапки, шалчета и ръкавици, подхвърляха се манерки с вино, които падаха в краката им. И всичко това сякаш идеше някъде отдалеч.

Той се опита по навик да бъде саркастичен.

— И сега може би трябва да се изколим, за да им доставим удоволствие и да довършим започнатото?

Помогнаха на победените да станат — по точно на онези от тях, които можеха да се държат на краката си. Един — гигантът от Карч — беше със счупена ръка. Втори беше отнесен на носилка. Небесносин женски шал плавно се спусна върху него. Амар смътно си спомняше как се изправи срещу мъжа със счупената ръка. Това беше в самото начало. Не помнеше добре нито удара, нито какво последва. Наистина твърде странно.

Родриго не се засмя на опита му да се пошегува, дори не се усмихна.

— А нужно ли е да го довършваме? — попита той.

Амар поклати глава. Двамата стояха сами в центъра на света. Малко, тихо късче земя. Като насън. И летящи от всички посоки шалове и шапки, цветя и манерки с вино. Твърде много шум...

— Още не — Отвърна той. — Не сега, но може да стане един ден. Независимо дали го искаме.

Родриго замълча за миг. Сивите му очи под стария шлем с изображение на орел бяха замислени и спокойни. Откъм ложата на царя се приближи великолепно облечен вестител, който пристъпи към тях изящно и почтително.

Миг преди да ги достигне, вaledиецът промълви:

— Каквото има да става, ще стане. Бог се разпорежда. Но такова нещо никога досега не ми се е случвало. Да се бия рамо до рамо с някого.

В мрака до хълмовете на запад от езерото падна звезда. Ибн Хайран чу стъпки зад гърба си. Те спряха, после се отдалечиха. Човекът беше сам. Вероятно от нощната стража. Никаква опасност не го грозеше, пък и не би трябвало.

Беше уморен до смърт, но мислите не му даваха мира. Бялата луна високо в небето оставяше върху водата блестяща накъдрена пътечка, а от изток синият полумесец чертаеше тънка нишка от светлина върху вълните. Двете следи се срещаха в краката му — застанеше ли човек нощем на брега, водата неизменно насочваше светлината към него.

„Днес си изкарах голяма част от заплатата“ — помисли си ибн Хайран. Сега беше наемен войник, на служба на цар, който би се радвал да види Картада в развалини. И който би могъл през пролетта да изпрати войска на запад. По силата на договора си Амар вече беше част от тази войска, един от водачите ѝ. Не беше свикнал да раздава така лоялността си.

Беше убил Алмалик — другаря си от двадесет години. Двамата се бяха издигнали и бяха стигнали на върха заедно. Ала с годините хората се променят. Властта ги прави различни. Времето и звездите не спират своя ход и променят хората.

Мъжът, когото беше убил, единствен на света можеше да се нарече негов приятел, макар никой да не наричаше царете с това име. Тази нощ той му посвети жалбата си. По молба на бен Аврен, който искаше да го уязви. Умен мъж беше бен Аврен. Ала Амар вече беше мислил върху стиховете, докато яздеше на изток със Забира. И тази нощ ги беше поднесъл в залата за пиршества на враговете на Картада. В залата с минаващия през нея поток. Отново вода. Мечтата на Ашар сред пясъците на пустинята. Тази зала беше чиста превземка, но

впечатляваше, пък и беше направена с вкус. Той се опитваше да убеди себе си, че може да харесва цар Бадир и да уважава Мазур бен Аврен. В края на краищата, и извън Картада се живееше.

Където сега се събират по-малките хищници... Той поклати глава, обърна се и тръгна назад, а вятърът и луните останаха зад гърба му.

От сянката на дъсчената стена на един склад тя го видя да обръща гръб на водата и протегнатите ръце на градските стени. След като почти беше стигнала до кея, реши да го изчака в тъмното. Очите ѝ вече бяха свикнали с лунната светлина и сега тя забеляза странното му, самовгълбено изражение и почти беше готова да го остави да я подмине. Но още преди да си е дала сметка, вече беше пристъпила напред към улицата.

Той спря като закован. Посегна към меча, но в същия миг я позна. Тя очакваше да чуе нещо иронично, някаква шега. Сърцето ѝ биеше трескаво.

— Джехане бет Исхак. Какво правите навън сама посред нощ?

— Разхождам се — отвърна тя. — Също като вас.

— Не е същото. За жена е опасно. Правите глупости.

Тя усети как я обзема гняв. Това винаги ѝ действаше благотворно.

— Чудя се как ли съм оцеляла в Рагоса без вашите напътствия!

Амар премълча. На лицето му все още се четеше онова странно изражение. Джехане се запита какво ли го е отвело до езерото. Но не беше дошла да се кара с него, макар че трудно би могла да каже за какво всъщност е дошла.

— Тук ме познават — заяви тя по-миролюбиво. — Всъщност нищо не ме заплашва.

— В тъмното? На езерото? — Той вдигна вежди. — Могат да ви убият само заради плаща ви. Или пък заради религията ви. Къде е слугата ви?

— Велас ли? Спи, надявам се. Много се измори днес.

— А вие?

— И аз — призна тя. — Опитвах се да оправя онова, което вие съсипахте. Идвам от лазарета.

Чудеше се кое ли я спира да се заяде с него.

Той я погледна втренчено, но погледът му не издаваше нищо. Перлата на ухото му просветваше бледо на лунната светлина.

— Студено е да стоим тук. Хайде.

Той закрачи към града и тя тръгна редом с него. Вятърът биеше в гърба ѝ и се промушваше през плаща. Наистина беше студено, а — каквото и да твърдеше — Джехане не беше свикнала да излиза толкова късно. Всъщност за последен път ѝ се беше случило онази нощ, след Деня на рова, когато се срещнаха за пръв път. Тогава тя мислеше, че този дивашки план е негов, че той е виновен за убийството на толкова невинни хора. Цял Ал-Расан мислеше така.

— Спомням си какво казахте във Фезана — промълви тя. — Че нямате нищо общо с това.

— И вие не ми повярвахте.

— Повярвах ви.

Той я погледна, после продължи да върви мълчаливо.

Беше го видяла да минава от вратата на лазарета. Двата ѝ пациенти спяха — единият упоен, за да не чувства болката от счупената ръка, другият още не можеше да дойде на себе си, а на главата му имаше цицина колкото щраусово яйце. Джехане беше наредила да го будят при всеки звън на камбаните. Тази нощ дълбокият сън можеше да му навреди.

Беше застанала до отворената врата и вдъхваше студения нощен въздух, борейки се с умората, когато видя да минава ибн Хайран. Наметна плаща си и го последва, без дори да се замисли, с единственото желание да се оправдае пред него.

Този ден двамата с Родриго Белмонте бяха направили нещо изумително. Двама срещу петима — и се създаваше впечатлението, че онези петимата едва ли не нарочно се оставиха да ги победят, толкова бързо и изящно стана всичко. Тя обаче знаеше най-добре. Двама от петимата ѝ бяха пациенти тази нощ. Гигантът със счупената ръка все още не можеше да проумее какво се е случило. Беше огорчен, дълбоко унижен. Мъж, който не е свикнал да губи. Или поне не по този начин.

Докато вървеше след ибн Хайран, Джехане смътно съзнаваше, че има определен род жени, които биха постъпили точно така, особено след днешния ден. Почти очакваше да види някоя от тях по петите му, нагласена и напарфюмирана. Да следва героя на деня, опитвайки се да

се докосне — да бъде докосната — от славата, да свети с отразената ѝ светлина. Такива жени я изпълваха с презрение.

Казваше си, че онова, което прави, съвсем не е същото. Не беше толкова млада и заслепена. Вместо украшения имаше проста бяла шапчица на главата, която пречеше косата да ѝ влиза в очите, докато работи, а обувките ѝ бяха изцапани с кал. Беше трезвомислеща, хладна и отдадена на работата си.

— Не сте ли ранен? — попита тя. — Струва ми се, че видях да ви улучват в крака.

Той я погледна с онзи ироничен поглед, който добре си спомняше още от Фезана.

— Драскотина, нищо повече. Единият ме закачи с меча си, докато падаше. Много мило, че се интересувате. Как са пациентите ви?

Тя сви рамене.

— Онзи със счупената ръка ще се оправи. Наместих му я. Но другият от Батиара, когото повали сер Родриго, е по-зле. Още не можеше да си спомни името на майка си, преди да заспи.

Ибн Хайран се засмя и белите му зъби блеснаха.

— А, това вече е сериозно! Виж, ако не помнеште името на баща си, щеше да е съвсем нормално за Батиара.

— Можете да се шегувате колкото си искате! — намръщи се тя. — А аз трябва да се оправям с тях.

— Това беше глупаво. Ужасно съжалявам. — Той беше самата загриженост. — Много работа ли ви отворих?

Джехане примигна. Беше си го изпросила. Трябваше да внимава какво говори пред този мъж. Беше умен като Мазур. Поне толкова.

— Как е баща ви? — попита той със съвсем друг тон. Тя го погледна с изненада и се извърна. Още помнеште как този човек стоеше на колене пред Исхак и стискаше ръцете му.

— Родителите ми са добре, благодаря. Баща ми... получих няколко писма под негова диктовка. Мисля, че... разговорът с вас му помогна.

— За мене е чест, че мислите така.

Този път в гласа му нямаше ирония. Тази вечер беше чула елегията му. Той беше убил човека, когото се беше заклела да унищожи. Беше ѝ показал, че наивната ѝ, детинска клетва е била само

празни думи. Докато слушаше стиховете му, Джехане почти се поддаде на скръбното настроение, звучащо в тях. Жалбата, скрита зад меча.

— Аз самата имах намерение да убия Алмалик — каза тя. — Заради баща ми. Точно затова напуснах Фезана.

Изричайки тези думи, Джехане си даде сметка, че точно това я е тласнало да тръгне след него в мрака и студа.

— Не съм изненадан — промълви той след кратко мълчание.

Много великодушно от негова страна да го каже. Да я приеме сериозно. Една киндатка, дала необмислена, припряна клетва.

— Сърдите ли ми се, че ви изпреварих?

Това беше съвсем неочаквано. Няколко мига тя продължи да крачи мълчаливо до него. Двамата завиха зад ъгъла.

— Малко ме е срам — призна тя. — Четири години не направих нищо, после дойдох тук и пак не си мръднах пръста.

— За някои неща е нужно повече време, отколкото за други. Така стана, че за мене беше по-лесно да го направя.

Предрешен като роб. Беше чула историята от Мазур преди пиршеството. Кърпичка, напоена с отрова. И царският син, който му беше съучастник, после го беше прогонил. Не можеше да не го е заболяло.

Свиха зад следващия ъгъл. В дъното на улицата се виждаха две светлинни — лазаретът. Внезапно у нея пряко волята ѝ се събуди друг спомен. Фезана, стоята на баща ѝ. И тя се надига на пръсти и целува този мъж, който сега вървеше до нея.

„Трябва да съм била луда!“ — помисли си изумена, преди да спрат пред вратата на лазарета.

Сякаш прочел мислите ѝ, Амар ибн Хайран подметна:

— Между другото, прав ли бях за министъра?

Иронията в гласа му отново я вбеси.

— Прав за кое?

Не може да не беше видял къде седеше тя тази вечер на пиршеството. Сигурно му беше направил впечатление самият факт, че изобщо е там. Страните ѝ пламнаха. Надяваше се, че той няма да забележи в тъмното. Сега почти съжаляваше, че бе тръгнала след него.

— Разбирам — тихо се засмя ибн Хайран. — Ще останете ли при пациентите си, или ще се прибирате?

Джехане продължаваше да го гледа гневно.

— Какво значи това? — процеди тя.

Виждаше ясно лицето му в светлината на факлите. Той я гледаше спокойно, но ѝ се стори, че съзира насмешка в очите му.

— Какво искате да кажете с това „разбирам“?

— Простете ми — каза той след кратко мълчание. — Обидих ли ви?

— С този тон, да.

— Тогава ще трябва аз да го накажа вместо вас.

Познатият глас идеше зад гърба ѝ. Тя се извърна.

На вратата на лазарета стоеше Родриго Белмонте, облечен в същите дрехи, които носеше на пиршеството, с меч на хълбока.

— Все някой ме наказва! — жално изрече ибн Хайран.

— Много се съмнявам — изсумтя насмешливо Родриго. — Но трябва да знаеш, ако вече не си разбрал, че в Рагоса от месеци се говори само за това как на бен Аврен не му е потръгнало с нашата лекарка.

— Така ли? — вежливо се учуди Амар.

— Така ли? — едновременно с него изрече и Джехане, но със съвсем различен тон.

— Боя се, че е така — отвърна Родриго и я погледна. Стори ѝ се, че и той се забавлява, макар в изражението му да имаше и нещо друго. — Трябва да си призная, че и аз изкарах нещичко от това.

— Залагали сте на мене?! — Джехане усети, че в гласа ѝ се прокрадва пронизителна нотка.

— Аз имам голямо доверие на всички в отряда си — невъзмутимо каза Родриго.

— Аз не съм от вашия отряд!

— Все още не съм изгубил надежда.

Зад гърба ѝ ибн Хайран се изсмя на глас. Тя се обърна стремително към него. Той вдигна ръце, сякаш да се защити. В този миг Джехане усети как смехът напират неудържимо у нея. Беше безпомощна да го спре.

Когато най-сетне беше в състояние да си поеме дъх, тя се облегна на вратата и изтри очите си с ръка. Отвътре неодобрително надничаха двамата санитарии. Трябваше бързо да им даде наставления, затова се опита да се овладее.

— Тя не може да дойде с нас — каза ибн Хайран, който беше влязъл в преддверието да се защити от пронизващия вятър. — Бен Аврен няма да й позволи да напусне града.

— С нас? — повтори Родриго.

— Да напусна града? — в същия момент попита и Джехане.

Красивото гладко обръснато лице се обърна към единия, после към другия. Ибн Хайран не бързаше да отговори.

— Някои неща ми се струват очевидни — най-сетне каза той. — Цар Бадир никак няма да се чувства спокоен, ако и двамата останем в Рагоса тази зима просто да му ядем хляба. Ще ни пратят някъде. Заедно. Готов съм да се обзаложа. И като знаем за оправдания интерес, който бен Аврен изпитва към нашата прекрасна лекарка, той едва ли ще й позволи да напусне града в компанията на двама толкова безотговорни мъже.

— Аз не съм безотговорен — възрази Родриго Белмонте.

— Ще си позволя да съм на друго мнение. Джехане ми каза, че един от наемниците от Батиара — свестен мъж и храбър войник — благодарение на тебе е забравил името на собствената си майка! Как да наречем подобно нещо, ако не безотговорност?

— Името на майка си? — повтори Родриго. — А не на баща си? Е, ако беше баща му...

— Щяхте да го разберете. Да, знам — прекъсна го Джехане. — Негова светлост ибн Хайран вече се пошегува по този великолепен начин. Освен всичко останало двамата, изглежда, имате едно и също недоразвито чувство за хумор.

— Кое е това „всичко останало“? Сега май аз трябва да се обидя.

Изражението на ибн Хайран опровергаваше думите му. Направи й впечатление, че вече не изглежда уморен и разсеян, и като лекар се почувства доволна. Колкото до въпроса, предпочете да не му обърне внимание.

— Аз съм обидената, или забравихте? А вие още не сте се извинили. Нито пък вие — обърна се тя към Родриго. — Да се обзалагате за поведението ми! И как дръзвате да намеквате, че първият министър на Рагоса или който и да било друг може да решава вместо мене къде ще ида?

— Чудесно! — възкликна Родриго. — От колко време чаках да го чуя! Една зимна кампания ще е най-доброто изпитание за всички ни.

— Не съм казала...

— Няма ли да дойдете? Шегата настрана, Джехане, имам голяма нужда от добър лекар и още не съм забравил онова, което казахте за есперанците. Няма ли да ни дадете шанс да докажем, че грешите?

Джехане помнеше. Тази нощ се беше отпечатавала ясно в паметта ѝ. „Дори и слънцето залязва“, беше казал той.

— Как? — попита тя саркастично. — Може би тази година няма да има поклонници на Острова на блажената Васка?

— Не и от моя отряд — тихо отвърна Родриго.

Да, той умееше да успокоява страстите, не можеше да му се отрече.

— Освен това едно пътуване ще ви позволи да си отдъхнете от ухажването на бен Аврен — подметна ибн Хайран.

Тя се обърна към него и ръцете му отново се вдигнаха в същия отбранителен жест.

— Стига да имате нужда от такъв отдих, разбира се — побърза да добави той. — Той е забележителен мъж. Поет, министър, учен. Принцът на киндатите. Майка ви ще се гордее.

— Ако легна с него? — попита тя с най-невинния си глас.

— Е, не, имах предвид нещо по-официално. Например... Погледът ѝ го спря. За трети път той вдигна ръце пред себе си. Пръстените му блеснаха.

Джехане беше стиснала юмруци. Проблемът обаче беше, че още изпитваше желание да се смее, а това някак не се връзваше с гнева.

— Ако ви се случи да се почувствате зле по време на пътуването, тежко ви — заяви тя. — Не са ли ви казвали никога да не обиждате лекаря си?

— Казвали са ми го много пъти — жално изрече той. — Какво да правя, като съм безотговорен.

— Аз обаче не съм! — весело заяви Родриго. — Питай когото искаш.

— Само защото се боите до смърт от жена си — подметна Джехане. — Сам ми го казахте!

Ибн Хайран се разсмя, а миг по-късно го последва и Родриго, който видимо се беше изчервил. Джехане ги гледеше намръщено, с кръстосани на гърдите ръце. Чувстваше се чудесно.

Над покривите отекна звънът на камбани, чист и ясен в студената нощ, за да събуди за молитва най-ревностните вярващи.

— Тръгвайте си — обърна се Джахане към двамата мъже.

— Пациентите ми ме чакат.

Двамата се спогледаха.

— И да ви оставим тук сама? Какво ще каже майка ви? — попита ибн Хайран.

— Знам какво ще каже баща ми — отсече тя. — Това е болница, а аз съм лекар.

Това ги отрезви. Ибн Хайран се поклонил, след него и Родриго, и двамата си тръгнаха заедно. Тя ги изпроводи с поглед, застанала на вратата на лазарета.

Войникът от Карч със счупената ръка още спеше. Точно от това имаше нужда сега. Беше му дала настойка от пелин срещу болката и още една от микстурите на баща си, която щеше да му помогне да си почива по-дълго.

После събуди внимателно другия войник. Санитарите бяха застанали от двете страни на леглото. Понякога такива пациенти буйстваха, когато се събудеха. Все пак бяха войници. Човекът обаче я позна, което беше добре. Тя накара санитарите да ѝ посветят с един факел, за да погледне очите му. Още бяха замъглени, но вече изглеждаха доста по-добре от преди. Помаха с пръст пред лицето му и човекът проследи движението с поглед. Джахане повдигна внимателно главата му и му даде да пие отвара от карамфил, смирна и алое срещу главоболие.

След като смени превръзката му, се отдръпна в дъното на стаята, докато санитарите му вземаха урина в една чашка. Преля урината в стъкленницата на баща си и я вдигна срещу светлината. Горният слой, по който можеше да съди за главата, сега беше почти бистър. Човекът щеше да се оправи. Тя му го каза на собствения му език и болният отново потъна в сън.

Джахане реши все пак да подремне малко. Санитарите ѝ оправиха едно легло и разпънаха пред него параван. Тя свали обувките си и легна, както беше облечена. Беше го правила неведнъж. Един лекар трябваше да се научи да спи навсякъде и по всяко време.

Точно преди да потъне в сън внезапно ѝ мина през ума, че току-що се е съгласила да напусне удобствата на града и двора, за да тръгне

нанякъде — неизвестно къде — посред зима. Дори не беше попитала. Никой не тръгваше с войската през зимата.

— Идиотка! — промърмори си тя на глас и се усмихна в тъмното.

На сутринта батиарецът си спомни името на майка си, вече знаеше кой е, какъв ден от седмицата е и как се казват помощник-командирите му. Когато тя малко лекомислено го попита за името на баща му, човекът се изчерви като рак.

На Джехане никак не ѝ беше лесно да запази невъзмутимо изражение. В този миг тя най-тържествено се закле пред Галинус, бащата на медицината, че по-скоро ще умре, но няма да каже за това на Амар ибн Хайран или Родриго Белмонте.

И поне тази своя клетва успя да спази.

ГЛАВА 9

Вятърът духаше от север. Язир усещаше солта във въздуха, макар че от пясъците на Маджрити до морето имаше половин ден езда. Беше студено.

Чуваше зад гърба си плющенето на палатките под напора на вятъра. Бяха дошли толкова на север и се бяха разположили на лагер тук, за да се срещнат с един-единствен човек.

На брега, отвъд високите подвижни дюни, се простираше новото пристанище Абеневен, чиито стени предлагаша убежище срещу вятъра. Язир ибн К'ариф би предпочел да е мъртъв и при Ашар сред звездите, отколкото да зимува в града. Той се загърна по-плътено в плаща си и погледна нагоре. Слънцето, което сега, на прага на зимата и толкова далеч на север, не представляваше заплаха, приличаше на блед диск сред бързо движещите се облаци. До третата молитва оставаше още малко време. Можеха да продължат разговора си.

Ала известно време никой не промълви дума. Гостът явно се чувстваше несигурен. Това не беше лошо: опитът на Язир му подсказваше, че мъжете, които се чувстват несигурни, са склонни да разкрият повече за себе си.

Той се огледа и видя, че брат му е свалил покривалото, което забулваше долната част на лицето му, за да смуче пустинни бръмбари, като преди това трошеше черупките им. Лош навик. Зъбите му вече бяха почернели от това. Гостът им беше отказал предложеното му угощение. Това лесно можеше да се изтълкува като оскърбление, но Язир вече знаеше достатъчно за навиците на събратята си отвъд пролива, в Ал-Расан, за да не се впечатлява особено от подобни неща. Брат му Галиб беше доста по-импулсивен и Язир вече го виждаше как кипи от гняв. Гостът естествено не подозираше нищо. Премръзнал и погнузен от острата миризма на наметалото от камилска вълна, което му бяха поднесли домакините като подарък, той седеше в неудобна поза на килимчето на Язир и подсмърчаше.

Беше им казал, че е болен. Прекалено много говореше този техен гост. Обясни им, че дългото пътуване до Абираб и после по

крайбрежието до зимовището на муардите му е докарало някаква болест на главата и гърдите. И трепереше като момиче. Язир беше съвсем наясно, че с всяка изминала минута презрението на брат му към госта расте, но той самият като че не забелязваше нищо, макар покривалото на Галиб да беше свалено.

Язир отдавна беше разбрал — и напразно се опитваше да втълпи на брат си, — че изнеженият живот в Ал-Расан не просто е превърнал мъжете там в неверници, но и доста ги е доближил до жените. Всъщност дори още по-лошо. Някоя от жените на Язир не би изглеждала толкова жалка като този принц Хазем от Картада — сополите му потичаха и при най-лекия вятър.

Най-тъжното обаче беше, че този младеж бе ревностен вярващ. Един от истинските, всеотдайни последователи на Ашар в Ал-Расан. Язир трябваше непрекъснато да си го напомня. Принцът от известно време държеше връзка с него, а сега беше дошъл лично в Маджрити, беше изминал дълъг път през най-тежкото време на годината, за да отпрати молбата си към двамата вождове на муардите. Вероятно беше очаквал да се срещне с тях в Абираб, в Абеневен в най-лошия случай. Тези изнежени мъже от Ал-Расан не знаеха друго освен градовете и къщите. Легла с дъхави възглавници, облечени в чисти калъфки. Цветя, дървета и зелена трева — и повече вода, отколкото е нужна на човек за цял един живот. Забранено вино, голи танцьорки и гримирани джадитски жени. Нагли киндатски търговци, които ограбват вярващите и вместо на светите звезди на Ашар се кланят на двете женски луни. Свят, в който при звука на камбаните за молитва хората небрежно се покланят към храма и с това приключва всичко. Ако направят и това.

Нощем Язир си мечтаеше за пожар. Огромен пожар в Ал-Расан и на север от него, в есперанските кралства, където се кланяха на безпощадното слънце, надсмивайки се на родените от звездите деца на пустинята. Мечтаеше за пречистващ ад, който да изпепели зелената земя на съблазънта и да я доближи до пустинята — отново чиста и готова да се възроди. Място, където свещените звезди ще гледат безметежно надолу, без да извързват ужасения си поглед от хората в клоаките на градовете.

Ала Язир ибн К'ариф от племето на зуритите беше разумен и предпазлив. Още преди гнусното убийство на последния халиф в Силвенес при него и брат му идваха ваджии, и така година след

година, за да убедят племената да нахлуят през проливите в Ал-Расан и да поразят неверниците с огън и меч.

Язир не обичаше лодките. Не обичаше водата. На двамата с Галиб им стигаше и това, че трябва да държат в подчинение пустинните племена. Ако участваше в играта, то беше с малки залози — беше позволил на някои от хората си да отидат на север като наемници. Ала за да служат не на ваджиите, а на дребните царчета, техните заклетни врагове. Ал-расанските царе имаха пари и плащаха щедро на добрите войници. Парите никога не бяха излишни. С тях купуваха храна от север и от изток, когато дойдеха тежки времена, с тях наемаха зидари и корабостроители — хора, от които Язир имаше нужда, колкото и да не му се щеше да признае, ако искаше муардите да бъдат по-дълговечни от подвижните пясъци на пустинята.

Информацията също не беше за пренебрегване. Войниците му пращаха у дома целите си заплати, а заедно с тях — и сведения за събитията в Ал-Расан. Язир и Галиб знаеха много. Някои неща бяха ясни и разбираеми, други — непонятни. Бяха чули, че имало места в кралските дворци и дори в парковете и градовете, където водата си бликала свободно от тръби или през устата на статуи на животни, без да се използва за нищо друго. Това беше направо невероятно, но се повтаряше твърде често, за да не е истина.

Според друг един слух — този път явно измислен — в Рагоса, където някакъв киндатски магьосник беше омаял безхарактерния цар, през двореца течала река. Разправяха, че в спалнята на магьосника имало водопад и там киндатският демон насилвал безпомощни ашаритски жени, отнемал им девствеността и се надсмивал над Родените от звездите.

Язир се размърда неспокойно — тази мисъл го изпълни с праведен гняв. Галиб спря да троши черупки, остави пръстената паница, забради се и промърмори нещо под носа си.

— Моля? — сепна се картадийският принц и подсмъркна. — Съжалявам, слухът ми нещо не е в ред. Не ви чух, ваша милост.

Галиб погледна Язир. Все по-очевидно ставаше, че е готов да убие този човек. Това беше разбираемо, но идеята никак не беше добра според Язир. Той беше по-големият брат и Галиб трябваше да му се подчинява. Язир присви очи, предупреждавайки го с поглед. Естествено гостът не забеляза това. Той изобщо нищо не забелязваше.

— Няма нищо — изръмжа Язир.

— Какво? Извинявайте...

— Брат ми не е казал нищо. Не се притеснявайте. Опита се да го каже любезно. Любезността не му беше присъща. Нито пък търпението, макар да беше положил немалко усилия да се научи на това.

Сега, след като той и Галиб бяха повели зуритите на запад и бяха помели останалите племена, оставяйки след себе си пясъците на пустинята червени от кръв, светът им се беше променил, Това беше преди повече от двадесет години и те двамата още бяха млади. Халифът в Силвенес им прати дарове, след него следващият и така, докато и последният не беше убит.

И сега пясъците се обагряха в кръв. Пустинните племена трудно се подчиняваха на нечия власт. Двадесет години не бяха малко време да се задържиш на върха. Достатъчно дълго, за да построш два града на брега, с корабостроителници и складове, и още три във вътрешността, с пазари, където пристигаше всичкото злато от юга и се откарваше с дълги кервани. Язир мразеше градовете, но те бяха важни. Нещо трайно върху променящото се лице на пустинята. Те бяха началото на нещо по-голямо.

Ала за муардите истинската дълговечност не беше тук, а отвъд пясъците. С годините Язир все по-ясно осъзнаваше това.

Хазем ибн Алмалик беше принц от земите отвъд пролива. Достатъчно беше обстоятелствата малко да се променят и той щеше да царува. Беше дошъл тук да моли Язир и Галиб да му помогнат да промени тези обстоятелства. Това би означавало, както твърдеше той, на трона на най-могъщото царство в Ал-Расан да се възкачи истински вярващ. Беше готов дори да се забради като муардите.

Язир не беше виждал трон, но знаеше какво се иска от него. Беше сигурен, че и брат му го разбира, но Галиб гледаше на нещата по-иначе. Него едва ли го интересуваше кой ще царува в Картада. Това дали този човек ще носи покривало, предназначено да прегражда пътя на всичко нечестиво, му беше дълбоко безразлично. Единственото, което искаше той, беше да получи възможност да поведе война в името на Ашар и на бога. Войната беше нещо добро, а свещената война — най-хубавото нещо на света.

Язир, седнал на килимчето си под пронизващия северен вятър, почувства как вътрешностите му болезнено се свиват. Никой не го беше предупредил, че да бъдеш вожд е вредно за стомаха.

Беше започнал да оплешивява още преди години. Темето му, макар и обикновено покрито, беше придобило същия оттенък като откритата част на лицето му. Галиб, който нямаше други грижи, освен да попречи на хората си да се изколят помежду си, когато не бяха заети да колят враговете, беше запазил дългата си тъмна грива. Носеше я вързана отзад, за да не му влиза в очите, и не се разделяше с кожения ремък на врата си. Хората често го питаха какво е предназначението му. Галиб само се усмихваше и не казваше нищо, а ги оставяше да гадаят. Язир знаеше за какво служи ремъкът. Не беше слаб, нито гнуслив, но избягваше да мисли за това.

Отново погледна нагоре към слънцето. До молитвата оставаше съвсем малко време. Язир беше получил сведения, за които гостът дори не подозираше. Беше пътувал насам твърде дълго, а през това време много хора бяха дошли и си бяха заминали. Сега вождът на муардите се чудеше как да извлече полза от тях.

— Какво става с джадитите? — попита той.

При тези думи Хазем ибн Алмалик се сви като хванато в капан зверче и го погледна стреснато. Това беше първият конкретен въпрос, който му задаваха братята. Вятърът свиреше и метеше пясъка.

— Джадитите ли? — тъпо повтори принцът.

Язир си помисли, че човекът пред него е почти слабоумен. Което беше жалко.

— Да, джадитите — повтори той, сякаш говореше на дете. Галиб му хвърли бърз поглед и отмести очи, без да се намесва. — Колко са силни? Казаха ни, че Картада позволява нейни градове да плащат данък на Конниците. Нашите закони забраняват това. За да се плаща такъв данък, трябва да има някаква причина. Каква е тя?

Хазем изтри течащия си нос. Използваше дясната си ръка, което беше грешно.

— Този данък е една от причините да съм тук, ваша милост. Разбира се, че законът го забранява. Това е светотатство — и не единственото. Наглите Конници не виждат никаква заплаха в лицето на слабите царе на Ал-Расан. Дори баща ми се свива пред джадитите, макар да нарича себе си лъв.

При тези думи той се изсмя горчиво. Язир не каза нищо, само го гледаше, заслони очи. Пясъкът около тях се вихреше, платницата на палатките в лагера плющяха. Някъде излая куче. Гостът продължи припряно да бърби:

— Джадитите поставят исканията си и получават всичко, което пожелаят, независимо от ясните предписания на Ашар. Те ни вземат златото, жените, яздат по нашите улици и ни се смеят. Гледат вярващите отвисоко, присмиват се на слабите ни водачи. Защото знаят, че истинската опасност за тях идва не от безбожниците, които ни управляват, а от истинските наследници на Ашар, чистите синове на пустинята. Няма ли да дойдете? Няма ли да очистите Ал-Расан?

Галиб изпръхтя, смъкна покривалото от лицето си и плю.

— Защо? — попита той.

Язир беше изненадан. Брат му обикновено не търсеше причина, за да тръгне на война. Принцът изведнъж доби по-самоуверен вид и се поизправи върху килимчето, сякаш само беше чакал въпросите им. Всички онези, които идваха от Ал-Расан през годините, и ваджиите, и пратениците, бяха прекалено приказливи. Може би защото не забулваха лицата си. Поети, певци, вестители — думите се лееха от устата им като водата в онази земя. Мълчанието ги правеше неспокойни и несигурни. Във всеки случай вече беше ясно, че гостът не знае за смъртта на баща си.

— И кой остава? — попита Хазем от Картада и размаха ръце, като почти докосна коляното на Язир. — Ако вие не дойдете, Конниците на Джад ще управляват земята ни. Докато сме живи. И Ал-Расан ще бъде изгубен за Ашар и звездите.

— Той вече е изгубен — промърмори Галиб, изненадвайки за втори път брат си.

— Тогава завоювайте го наново! — разпалено каза Хазем ибн Алмалик. — Той ви чака. Чака нас.

— Нас? — тихо повтори Язир.

Принцът явно се стъписа и за миг доби уплашен вид.

— Всички нас, които скърбим, като гледаме какво става. И поемаме тежкото бреме на онова, което джадитите, киндатите и слабите ни царе правят с тази земя, някога предана на Ашар. — Той се поколеба. — Там има вода, градини и зелена трева. В нивите зрее

зърно, пролет ваят дъждове и сладки диви плодове растат по дърветата. Вашите войници сигурно са ви казали за това.

— Много неща са ни казвали — отвърна Язир, колкото да каже нещо. Пряко волята си се почувства развълнуван. Всъщност много не вярваше на всичките тези приказки. Реки, които текат през дворците? За глупак ли го вземаха? Не можеше дори да си представи какви ще са тези диви плодове, които растат без специална грижа и хората ги берат, когато си пожелаят, за да утолят жаждата си. Такива неща им обещаваха в рая, но не и на земята, на хората сред пясъците.

— Вие пратихте хора да служат на баща ми — пронизително се извиси гласът на Хазем ибн Алмалик. — Защо не ги поведете да служат на Ашар?

Това беше оскърбление. И за по-малки прегрешения бяха убивани хора. Одираха им кожата и ги разпъваха под немилосърдното слънце.

— Баща ти е убит — побърза да каже Язир преди Галиб да е направил нещо непоправимо. — Сега брат ти управлява Картада.

— Какво?

Младежът скочи на крака. На бледото му лице беше изписан страх и изумление.

Галиб посегна към копието, оставено до него. Вдигна го небрежно и удари принца в сгъвките на коленете. Чу се изпращяване и Хазем ибн Алмалик със скимтене се сгромоляса на земята.

— Няма да ставаш преди брат ми — спокойно заяви Галиб. — Това е обида.

Той остави копието и придружаващите ги войници, които се бяха пооживили, изгубиха интерес към случващото се. Разговорът на вождовете с принца им беше скучен. Напоследък доста неща ги отегчаваха. Есента и зимата се отразяваха зле на дисциплината.

Язир отново си помисли дали да не даде принца на брат си и войниците. Смъртта му щеше да ги поразтуши, а те имаха нужда от това. Помисли и се отказа. Тук ставаше дума за нещо по-голямо от това да осигурява развлечения на изнервените войници. Имаше чувството, че дори и Галиб го разбира. Удар с копието в сгъвките на коленете за човек като брат му си беше направо погалване.

— Седни — хладно каза Язир. Скимтенето на принца започваше да му действа на нервите.

Хазем тутакси се укроти и криво-ляво седна, бършейки носа си. Отново с дясната ръка. Някои хора наистина нямаха представа от добри маниери. Но какво можеше да се очаква от онези, които отричаха бога и виденията на Ашар? В този миг Язир отново си спомни, че младежът е ревностен вярващ.

— Време е за молитва — каза той. — Сега ще се върнем в лагера и после ще ядем. И ще ми разкажеш всичко, което знаеш за брат си.

— Не, не! Аз трябва да се върна у дома, ваша милост! По най-бързия начин. — За пръв път младежът показва, че може да действа енергично, което беше изненадващо.

— Щом баща ми е мъртъв, значи се откриват възможности — за мене, за всички нас, които служим на Ашар и на бога. Трябва да пиша на ваджиите в града. Трябва...

— Време е за молитва — повтори Язир и се изправи.

Галиб направи същото с изящството на воин. Принцът с мъка се надигна. Двамата муарди закрачиха към лагера, а принцът закуцука след тях, като не спираше да бърби.

— Това е чудесно! Омразният ми баща е мъртъв. Брат ми е слаб и има за съветник развратен безбожник. Същият, който уби последния халиф! Лесно ще превземем Картада, хората ще са с нас. Аз ще се върна в Ал-Расан и ще кажа на всички, че идвате след мене. Не виждате ли, Ашар ни праща дар от звездите!

Язир спря.

— Отиваме да се молим. Сега млъкни. И запомни: никъде не тръгваме през зимата. Ти също. Ти ще останеш при нас. Ще бъдеш наш гост. През пролетта ще се посъветваме пак. И до края на зимата не искам да ти чувам гласа, освен ако някой от нас не те попита нещо. — Той замълча за миг, опитвайки се да смекчи тона си. — Казвам ти го за твое добро, разбираш ли? Тук не е това, на което си свикнал.

Младежът беше зяпнал от изумление. Той вдигна ръка — уви, дясната! — и хвана Язир за ръкава.

— Но аз не мога да остана! Ваша милост, трябва да се върна у дома преди зимните бури. Трябва...

И млъкна, загледан надолу в тъпо недоумение. Това беше почти забавно. Галиб беше отсякъл ръката му до китката и вече прибираше мечата си. Хазем ибн Алмалик, принц на Картада, гледаше кървящото

чуканче на мястото, където допреди малко беше ръката му. После със задавен звук се свлече на земята.

Галиб го изгледа безизразно.

— Дали да не му отрежа и езика? Няма да издържим цяла зима на всичките тия думи. Той няма да дочака пролетта, братко. Все някой ще го убие.

Язир се замисли. Галиб сигурно имаше право. Накрая въздъхна и поклати глава.

— Не. — Каза го неохотно. — Трябва да говорим с него. Този човек може да се окаже полезен.

— Човек? — повтори Галиб, отметна покривалото и плю.

Язир сви рамене и се извърна.

— Хайде, време е за молитва.

Галиб беше недоволен. Във въображението си Язир го виждаше как реже езика на принца. Мисълта, че могат да го накарат да замълчи, изглеждаше привлекателна. Той си представи как Галиб коленичи с изваден нож, главата на картадиеца е върху лявото му коляно, а езикът му е издърпан толкова, колкото е възможно. Острието... Галиб го беше правил неведнъж и много добре владееше този занаят. Язир за миг едва не си промени решението, но това не трая дълго.

Не се обърна. Чу, че брат му върви след него. Направи знак на трима от воините да вдигнат картадиеца. Той можеше да умре от тази рана, но това едва ли щеше да се случи. В пустинята знаеха как да лекуват такива рани. Хазем ибн Алмалик щеше да живее. И никога нямаше да разбере, че животът и езикът са му дар от Язир. Имаше непоправими хора, колкото и да се опитваш да им помогнеш.

Ваджиите и хората му го чакаха. Звънна камбаната и звукът ѝ прозвуча слабо и сиротно на вятъра. Всички смъкнаха покривалата и отправиха молитва към единствения бог и неговия слуга Ашар, а лицата им бяха обърнати към далечната Сория. Те се молеха за сила и опрощение, за чистота на сърцата и тленните тела, за сбъждане на всичко онова, което беше видял Ашар, за рая, когато дойде краят на земните им дни сред пясъците на пустинята.

Той беше подготвен, но явно недостатъчно. Седнал на трона си пред тройната арка в новата си приемна зала, крал Рамиро от Валедо

разбра още в мига, в който посетителите влязоха, че се очертават неприятности.

Хвърли поглед към жена си и забеляза изписаното на лицето ѝ вълнение. Това още повече затвърди предчувствието му. Тази сутрин Инес беше положила необичайни грижи за външността си. В това нямаше нищо изненадващо — гостите идеха от родината ѝ, Фериерес.

От другата му страна, на крачка зад трона, конетабълът му граф Гонзалес де Рада наблюдаваше новодошлите с обичайното си високомерие. Това беше добре, но Рамиро беше почти сигурен, че на де Рада му е напълно безразлично за какво са дошли тези хора.

Това също не го изненада. Гонзалес беше практичен и умееше да постига своето, но не се интересуваше от нищо извън трите кралства на Еспераня. Той беше съвсем наясно какво може да се очаква от брата на Рамиро в Руенда или от чичо му в Халоня и знаеше какви мерки да се вземат, за да им се противодейства, но някакви си духовници от другата страна на планините ни най-малко не занимаваха мислите му.

Именно затова посещението ги свари неподготвени. Петимата божии люде, единият от които с висш духовен сан, бяха дошли по покана на кралицата на път за гробницата на света Васка. Какво можеше да значи това? Гонзалес изобщо не се беше замислял по въпроса. Кралят също — и сега се разкайваше.

Рамиро обаче с нищо не издаде мислите си, а с любезна усмивка гледаше човека, който се приближаваше по килима към трона, на няколко крачки пред спътниците си. Има хора, които със самото си присъствие те карат да заставаш нащрек и да очакваш изненади, и този беше от тях.

Жеро де Шервал, висш духовник от Фериерес, беше толкова висок, че гледаше отгоре надолу всички мъже в стаята, в това число и самия крал. Лицето му беше гладко обръснато, а сивата му коса беше сресана назад, което го правеше да изглежда още по-висок. Сините му очи под правите вежди гледаха остро и изпитателно, тънките устни бяха надменно стиснати. Величавата му осанка беше на опитен царедворец, на посланик в не толкова издигнат двор, и с нищо не напомняше смиренното на божи слуга пред монарх. Облечен в синята роба на фериерски свещеник, поръбена и препасана с жълто — цвета на бога, — Жеро де Шервал безспорно представляваше внушителна фигура.

Кралят не забеляза и следа от страхопочитание върху това аристократично лице. Хвърли бърз поглед към останалите четирима, които се приближиха и спряха на крачка зад Шервал, и установи същото. Нямаше враждебност или агресивност, нищо, което да граничи с лошо възпитание, но не беше нужно духовниците да са враждебно настроени, за да причинят куп неприятности, а Рамиро все повече се убеждаваше, че го очаква точно това.

И мисълта, че жена му има пръст в това, никак не беше утешителна.

Той се загърна по-плътно в обточената си с кожа мантия. С крайчеца на окото си забеляза как Гонзалес дискретно дава знак на слугите да сложат още дърва в огъня. Конетабълът непрестанно се грижеше за удобствата на краля по всевъзможни начини. За съжаление покрай дреболиите му беше убягнало нещо много по-значимо, но това се отнасяше и за краля, а той не беше човек, който ще кори другите за грешките, допуснати от самия него.

— Добре дошли във Валедо — спокойно каза Рамиро, когато високият духовник спря на подобаващо разстояние от трона. — Да се свети името на Джад!

Жеро де Шервал се поклони едва тогава. Ала поклонът беше именно такъв, какъвто трябваше да бъде — дълбок и тържествен. Свещеникът се изправи.

— За нас е чест, ваше величество. — Гласът му беше богат и красиво модулиран. Есперанският му беше безупречен, чак до аристократичното съскане. — Поласкани сме от поканата на нашата скъпа Инес, благочестивата ви кралица, и от гостоприемството на ваше величество. Единствено надеждата да намерим всички удобства в славния естеренски двор ни даде сили да тръгнем толкова късно през планините.

Така значи. Всичко беше ясно. Оставаха. Това не беше изненада, макар че не беше изключено да са имали намерение да продължат към Руенда. Това би било приятно. Рамиро усещаше присъствието на сиящата от щастие Инес до себе си, елегантна и желана. Беше чакала дълго този миг.

— Ще ви предложим всички удобства, които са ни във възможностите — каза кралят, — макар да се опасяваме, че не можем

да се сравняваме с Фериерес, когато става дума за услаждане на плътта.

При тези думи той се усмихна, за да се разбере, че се шегува.

Духовникът поклати глава. В изражението му се долавяше намек за неодобрение. Вече.

— Ние водим простичък живот, ваше величество — тихо каза той. — Ще сме доволни и от най-скромните покои и развлечения, с които бихте ни удостоили. За нас удоволствието и духовната наслада ще дойдат от присъствието на бога в тази могъща крепост на Джад на запад.

Рамиро внимателно се вглеждаше в лицето му. Знаеше, че Инес вече е подбрала и обзавела разкошни покои за духовниците от Фериерес в новото крило на двореца — в случай че пожелаят да останат по-дълго в Естерен. По нейно настояване там дори беше направен параклис. Така че на Жеро де Шервал нямаше да му се наложи да се задоволява със скромни покои. Кралят знаеше, че кралицата и духовниците в родината й водят оживена и обширна кореспонденция. Разбира се, не беше разумно да показва, че е осведомен. Това му се виждаше някак непристойно.

— Сигурен съм, че нашата скъпа кралица е направила и невъзможното да откликне на всичките ви желания по отношение на удобствата, от които се нуждаете. В стаите ви ще има постоянно топла вода, ще разполагате с личен масажист всеки следобед, менюто ви ще включва всичко, което сте пожелали, в това число и фарленско вино.

Кралят се усмихна с най-радушната си усмивка. До него Инес сякаш застина. Жеро де Шервал за миг като че ли се пообърка, но много бързо се окопоти и лицето му доби характерното за духовниците смирено-скръбно изражение. Това обаче не означаваше, че ще му е лесно да намери отговора, което беше добре дошло за Рамиро. Той се надяваше по този начин да обуздае красноречието на гостите си и да ги сложи на място преди гладките красиви фрази да са рукнали като поток. Ала човекът насреща му не изглеждаше от онези, които ще се оставят така лесно да ги озаптят. Само миг по-късно това подозрение на краля се потвърди.

— Съжалявам, че поради напредналата ми възраст се налага да моля за някои по-специални грижи от страна на любезните домакини. Особено през зимата. Ваше величество още сте млад, в разцвета на

силите си, хвала на бога. А ние, които вече вървим към своя залез, можем само да молим смирено за вашата помощ и защита.

Това се и очакваше. Жиро де Шервал не беше човек, когото Рамиро можеше да смачка, както беше мачкал жълтодрешковците в Естерен години наред. Те бяха честолюбиви, но слаби, липсваха им нужните качества на водачи. Не беше нужно да ги гледа, за да си представи доволните им физиономии. Сега те имаха водач и нищо чудно да се задаваше промяна. Трябваше да се сети, че ще стане нещо такова. Да помисли повече. Нямахше кого да упреква, освен себе си, че така лековерно отстъпи пред молбата на Инес да покани висшите духовници от родния ѝ Фериерес, тръгнаха на поклонение към Острова, та да ѝ дадат напътствия и утеха.

Името на Шервал му беше добре известно — Рамиро знаеше, че е човек с голяма власт. И толкова. Това беше слабост от негова страна — не обичаше да мисли за духовниците. Смътно си спомняше онзи следобед, когато съпругата му поиска разрешение да покани този човек. Бяха се любили и Рамиро беше удовлетворен и умиротворен. Неговата кралица добре го познаваше.

Той се насили да се усмихне още веднъж на високия посивял мъж в разкошна синьо-жълта роба.

— Едва ли нещо би могло да ви заплашва тук, освен може би скуката и студът. Ще направим всичко възможно да се чувствате удобно по време на краткия си престой в Естерен.

В тона, с който изрече това, се съдържаше ясен намек, че аудиенцията е приключила. Рамиро се надяваше, че поне тази първа среща няма да продължи дълго. Това щеше да му даде възможност да премисли нещата.

Изражението на де Шервал беше мрачно и угрижено.

— Бог е свидетел, че не се боим за себе си и за собствените си удобства, милостиви кралю. Изминахме целия този труден път дотук, защото ни измъчва мисълта за онези деца на Джад, които нямат щастието да живеят под мъдрото ръководство на есперанските крале. Признавам, че това прави идущата зима тежка за мене.

Надеждата, че срещата ще се окаже кратка, угасна.

— Какво искате да кажете, ваше преподобие? — с искрено въннение попита Инес. Ръцете ѝ бяха сключени и стискаха слънчевия

диск в скута ѝ, а лицето ѝ издаваше най-живо участие. Кралят на Валедо изруга наум, но изражението му остана все така любезно.

— Как мога да не мисля за нашите благочестиви братя по вяра, които трябва още една зима да страдат под хомота на неверниците ашарити! — въздъхна Жеро де Шервал скръбно, но достатъчно високо, та да го чуе целият двор.

Рамиро мрачно си помисли, че това е камък в неговата градина. Този самоуверен, опасен мъж от Фериерес беше дошъл тук, за да му каже точно това. Да го каже тази сутрин, после отново и отново, докато накара кралете, конниците и земеделците в полето да заиграят по неговата свирка и да тръгнат на смърт за него.

Рамиро усети, че го обзема гняв срещу конетабъла. Гонзалес трябваше да е готов за това. Не беше ли то част от задълженията му? Трябваше ли Рамиро да мисли за всичко важно в това кралство? Отговорът се натрапваше сам.

Нямаше кого да вини освен себе си. Кралят си спомни за Родриго Белмонте, който беше далеч оттук, някъде в Ал-Расан. В изгнание при неверниците. Дори все още не се знаеше къде точно е отишъл. Той беше обещал да не се обръща срещу Валедо, комуто и да служи. И това беше всичко. Родриго беше човек на Раймундо, негов приятел от детинство, после и конетабъл. Не се ползваше с пълното доверие на Рамиро, пък и самият той не вярваше на своя крал. Причината беше смъртта на Раймундо. Неяснотите около нея. Всичко това беше твърде сложно и корените му отиваха в миналото. А Родриго Белмонте беше твърде горд, твърде независим. Но и нужен до болка.

— Но какво можем да направим ние, ваше преподобие? — попита Инес, притиснала ръце към гърдите си. — Думите ви изпълват сърцата ни с болка.

Слънчевият ѝ диск блестеше в мътната светлина, нахлуваща през прозорците. Навън беше започнало да вали и трополенето на дъжда се чуваше ясно по стъклата.

Ако не я познаваше достатъчно, Рамиро би си помислил, че двамата с де Шервал са се наговорили — така на място му подаваше тя репликите. Кралят искаше да си затули очите и ушите. Искаше да се махне оттук, да язди в дъжда. А думите продължаваха — напълно предсказуеми, и все пак звънки и неотразими.

— Можем да направим онова, което е във властта на хората, натоварени от Джад със света мисия на тази земя. Ни повече, ни по-малко, дълбокопочитаема кралица. Проклетият халифат на ашаритите вече не съществува — каза Жеро де Шервал и замълча многозначително.

— Каква новина! — подметна саркастично Гонзалес де Рада и не по-малко красивият му глас разсея магията. — С петнайсетгодишна давност.

Той погледна към краля и Рамиро разбра, че най-сетне е проумял накъде вървят нещата и се опитва да ги насочи в друга посока.

Твърде късно.

— Но има и по-прясна, доколкото разбрах — невъзмутимо продължи духовникът от Фериерес. — Злият цар на Картада също е мъртъв, изправен пред безмилостния съд на Джад, който чака всички неверници. Това е знак за нас! Водачът на чакалите е мъртъв, значи е време да действаме!

Рамиро и преди беше чувал подобни изказвания, но никога в такова майсторско изпълнение. Той зачака, изпълнен с неволно възхищение.

— Да действаме? Сега? — Гонзалес дори не се опита да скрие иронията. — Не е ли малко студеничко?

Още един твърде сполучлив опит за противопоставяне, и сухият тон напълно съответстваше на смисъла на думите, но Жеро де Шервал и този път се справи с положението.

— Божият огън стопля онези, които служат на неговата воля!

В погледа му се четеше презрение и решимост. Гонзалес де Рада едва ли щеше да изтърпи подобно нещо, кралят го знаеше от опит и се чудеше дали да не се намеси, преди да се е случило нещо сериозно.

Но свещеникът неочаквано се усмихна, както би се усмихнал обикновен човек. Чертите му се изгладиха, а гласът омекна.

— Разбира се, че не говоря за война през зимата. Не съм чак толкова глупав, струва ми се. Знам, че за тези неща е нужно време, трябва всичко да се обмисли, да се изчака затоплянето. Знам, че храбрите есперански крале и техните легендарни Конници също могат да имат проблеми. Аз само се опитвам, доколкото ми позволяват нищожните сили, да запаля огъня и да ви вдъхновя за бъдни дела с вестта, която съм ви донесъл.

В залата се възцари тишина. Дъждът барабанеше по прозорците. В една от камините изпращя цепеница и се разпадна сред рояк искри. Рамиро чакаше Инес да зададе неизбежния въпрос, но тя изненадващо мълчеше. Той я погледна. Беше оставила диска в скута си и се взираше в свещеника, хапейки устни. Изражението ѝ беше неразгадаемо. Какво пък, сега това нямаше значение. Играта беше започнала и трябваше да се играе докрай.

— Каква вест? — учтиво се поинтересува той.

Усмивката на Жеро де Шервал издаваше тържество.

— Така си и мислех! Още не сте чули. — Той замълча за миг, после извиси глас: — Чуйте тогава вестта, която ще накара всички сърца да възликуват! Кралят на Фериерес и двамата графове на Валеска, най-могъщите сеньори от Карч и повечето благородници на Батиара се събраха, за да тръгнат на война.

— Какво?! Къде? — възкликна Гонзалес, безкрайно изумен.

Тържествуващата усмивка на духовника стана още по-широка. Сините му очи сияеха.

— В Сория — тихо каза той. — В Амуз. В родината на неверниците, сред пясъците, където отричат Джад и проклинат животворното слънце. Армията на бога вече се събира. Ще презимува на юг в Батиара и през пролетта ще се качи на корабите. Ала първата битка в тази свещена война вече е дадена — вестта се получи преди да тръгнам насам.

— И къде е била тази битка? — отново попита Гонзалес.

— В града, наречен Сореника. Знаете ли го?

— Аз го знам — тихо каза Рамиро. — Киндатски град в южната част на Батиара. Който им е подарен много отдавна заради помощта, оказана на принцовете на Батиара във война и в мирно време. И какви ашаритски армии има там, ако мога да запитам?

Усмивката на Жеро помръкна и в очите му се мярна студенина. Закъсняло прозрение за възможен враг. „Внимавай!“ — каза си Рамиро.

— Мислите, че така наречените „Родени от звездите“ в пустинята са единствените неверници, с които ще се сблъскаме? — попита духовникът. — Не знаете ли какви ритуали отслужват киндатите нощем при двойно пълнолуние?

— Повечето са ми познати — спокойно каза Рамиро. Явно нямаше да осъществи благоразумното си решение да бъде внимателен. Усети как гневът му се надига. Този гняв го плашеше, но не толкова, че да му устои. Усещаше, че жена му го гледа, и отново се обърна към свещеника от Фериерес: — Мисля да поканя киндатите да се върнат тук. Валедо има нужда от техните знания и трудолюбие. Тук ни трябват всякакви хора. Аз исках да науча колкото е възможно повече за вярата на киндатите преди да предприема каквото и да било. И не видях, нито прочетох нещо, което да навежда на мисълта за кръв или осквернение.

— Да ги поканите да се върнат?! — Гласът на Жеро де Шервал вече съвсем не беше толкова овладян. — Сега, когато кралете и принцовете на джадитския свят се събират, за да очистят света от тази ерес? — Той се обърна към Инес. — Вие нищо не ни казахте за това, ваше величество!

Думите му прозвучаха като обвинение.

Рамиро кипна. Това вече беше прекалено.

Но още преди да е отворил уста да заговори, неговата кралица, неговата набожна и строга съпруга от Фериерес, попита:

— Защо трябва да ви казвам подобно нещо, ваша милост?

Това беше изречено строго, величествено и ледено. Жеро де Шервал, напълно неподготвен за подобно нещо, неволно отстъпи назад, а Инес продължи:

— Защо трябва плановете на моя господар и съпруг, засягащи собственото ни кралство, да са предмет на обсъждане между вас и мене? Вие прекалихте, ваше преподобие. Очаквам да се извините.

Рамиро беше не по-малко потресен от духовника. Поддръжката на Инес срещу този човек беше съвсем неочаквана. Той дори не се осмеляваше да я погледне, но добре познаваше този леден тон — най-често самият той беше потърпевшият, за един или друг грях.

Жеро де Шервал беше почервенял като рак.

— Простете ми, ваше величество, ако неволно съм ви оскърбил по някакъв начин. Но дължа да ви кажа, че няма вътрешнодържавни дела, когато става дума за неверниците, били те ашарити или киндати. Това е работа на божиите служители.

— Тогава горете си ги сами — отсече Рамиро. — А ако търсите мъже, които да мрат, и жени, готови да изгубят всичко заради вашата

кауза, говорете малко по-сдържано, особено в кралски двор, където сте гост.

— Аз имам един въпрос — неочаквано се намеси Инес. — Може ли?

Тя погледна Рамиро и той кимна. Още не можеше да повярва на очите си.

— Кой започна тази война? Кой свика войските?

— Служителите на Джад, разбира се — отвърна Жеро, все още зачервен. Усмивката му беше изчезнала. — Водени от духовниците на Фериерес естествено.

— Естествено — повтори Инес. — Кажете ми тогава, ваше преподобие, какво търсите тук? Защо не сте с армията в Батиара, за да се подготвите за това дълго и опасно пътуване на изток?

Рамиро никога не беше виждал жена си такава и сега я гледаше с искрено изумление. Ала неговата изненада не беше нищо в сравнение с тази на духовника.

— И близо до дома има неверници — промърмори Жеро.

— Разбира се — съгласи се Инес с най-простодушно изражение. — А Сория е толкова далече, морските пътешествия са така скучни и изморителни, пък и войната в пустинята е рисковано начинание. Мисля, че започвам да разбирам.

— Не мисля. Според мене...

— Уморена съм — заяви кралица Инес и се изправи. — Извинете ме. Женска слабост. Може би ще продължим някой друг път, ваше величество?

Все още невярващ на ушите си, кралят се изправи.

— Разбира се, кралице моя. Щом не се чувствате добре... — Той протегна ръка и кралицата се облегна на нея. Рамиро усети натиска на пръстите ѝ. — Граф Гонзалес, ще бъдете ли така добър да се погрижите за гостите?

— За мене е голяма чест — каза Гонзалес де Рада.

Той щракна с пръсти и осем от хората му пристъпиха напред, за да придружат духовниците. Рамиро любезно кимна и зачака. На Жеро де Шервал, чието лице още пламтеше, не му оставаше друго, освен да се поклони. Рамиро се обърна, Инес се завъртя около него като в танц — макар че тя в живота си не беше танцувала — и двамата напуснаха залата през новата бронзова врата зад трона.

Вратата се затвори зад тях. Малкото помещение, в което се озоваха, беше приятно обзаведено, с килим и нови гоблени. До една от стените имаше малка масичка с напитки. Рамиро бързо се приближи до нея и си наля чаша вино. Пресуши чашата на един дъх, после си наля нова и изгълта и нея.

— Бог да го порази този непоносим човек! Може ли и аз да си пийна малко? — попита кралицата.

Кралят рязко се обърна към нея. Слугите бяха излезли и двамата бяха сами. Рамиро не си спомняше да е виждал някога такова изражение върху лицето ѝ. Той ѝ наля вино, смеси го с вода и ѝ подаде чашата, като се опитваше да скрие объркването си.

Инес взе чашата и го погледна в очите.

— Съжалявам — промълви тя. — Аз ти докарах тази беля на главата, нали?

— Неприятния гост ли? — Той се опита да се усмихне. Странно, но докато я гледаше, се почувства въодушевен. — Е, не ни е за пръв път.

— Само че той е нещо повече от това, не мислиш ли? — Тя отпи от чашата си и направи гримаса, но след малко отпи още една глътка. Приповдигнатото настроение на краля се изпари също така бързо, както се беше появило.

— Да — призна той. — Така е. Нямам предвид само него, а и вестта, която донесе.

— Знам. Свещена война. Всички тези войски, които се събират заедно. Ще искат и ние да се присъединим, нали? И да тръгнем срещу Ал-Расан?

— Да, и моите войници ще са въодушевени.

— Но ти не искаш да тръгваш на юг.

Това не беше въпрос.

На вратата тихо се почука и влезе Гонзалес де Рада, много блед и мрачен. Рамиро се приближи до масата и си наля нова чаша, но този път разреци виното. Не беше време да си угажда.

— Дали искам да тръгна срещу Ал-Расан на свещена война? — повтори той заради конетабъла. — Да ти кажа ли истината? — Рамиро поклати глава. — Не искам. Искам да го направя както и когато аз преценя. Искам да отнема Руенда от безползния си брат и Халоня от чичо Бермудо — да се скапе дано! — да измъкна Фезана от ръцете на

тези касапи, картадийците, и чак тогава да продължа нататък. Или да оставя синовете ми да го направят, когато вече няма да ме има, за да ви създавам проблеми.

Той се усмихна на Инес, която не отвърна на усмивката му.

— Щом кралските войски са се насочили към Амуз и Сория — намеси се Гонзалес, — трудно ще откажем да се присъединим към тях напролет. Всички духовници в трите кралства на Еспераня ще ревнат в един глас, че обричаме душите си на гибел.

— Знам — въздъхна Рамиро. — Налей си вино. Това ще облекчи терзанията на грешната ти душа.

— Аз съм виновна — каза Инес. — Аз го докарах тук. Кралят остави чашата си, приближи се до нея и хвана ръцете ѝ. Тя не се отдръпна и това също беше нещо ново за нея.

— Той така или иначе щеше да дойде, мила. Заедно с останалите. Щом всички велможи на изток от планините вече играят по тяхната свирка, кой ще ни позволи на нас да си живеем, както ни харесва? Можеш да бъдеш сигурна, че и в Халоня и Руенда вече се радват на такива гости. Те ще искат още тази зима да се съберем тримата. Ще ни наредят да се срещнем под страх от проклетие и божие наказание. И ние ще трябва да се подчиним. Ще се срещнем тримата — чичо Бермудо, брат ми Санчес и аз — и ще седнем заедно, ще ловуваме заедно. Те ще дебнат всяко мое движение, аз ще правя същото. Ще склучим свещено примирие, а духовниците ще пеят възторжени химни в наша чест. И почти сигурно е, че напролет ще потеглим на война срещу Ал-Расан.

— И?

Доста пряма беше неговата кралица. Умна, непредсказуема и пряма. Рамиро сви рамене.

— Никой трезвомислещ мъж не може да говори с увереност какво ще се случи в една война. Особено във война като тази, където от една страна имаме три ненавиждащи се армии, а от другата — двайсет, които се мразят.

— И муардите отвъд проливите — добави граф Гонзалес. — Не ги забравяйте.

Рамиро затвори очи. Още чуваше трополенето на дъжда. Ферьерес, Валеска, Карч, градовете на Батиара... всичките сплотени за свещена война. И в представата за това имаше нещо вълнуващо, на

което не можеше да устои, колкото и да се бунтуваше разумът му. Като наяве виждаше разветите знамена, всичките могъщи военачалници, събрани заедно. Как би могъл един храбър мъж да не пожелае да е там, за да сподели този възторг?

— Светът е по-различен, отколкото беше тази сутрин — с въздишка каза Рамиро. Забеляза, че още държи ръцете на жена си и че тя не се отдръпва.

— Знаеш ли какво ми се иска да направя? — попита той внезапно, за изненада на самия себе си.

Тя го погледна, но не отговори. Рамиро знаеше какво си мисли. Когато ѝ говореше така, винаги искаше едно нещо. Какво пък, тя не беше единствената, която можеше да изненада.

— Искан ми се да се моля — каза кралят на Валедо. — След това, което току-що чухме, имам желание да се помоля. Ще дойдете ли с мене?

Тримата тръгнаха заедно към кралския параклис — кралят, неговата кралица и техният конетабъл. Дворцовият свещеник беше там — току-що беше дошъл от приемната зала, крайно объркан. При вида на краля слисването му нямаше граници. Той припряно зае мястото си на олтара пред слънчевия диск.

Тримата направиха знака на слънцето и се отпуснаха на колене върху каменния под. Светлината в кралския параклис беше приглушена — прозорците бяха стари и малки, а навън продължаваше да вали.

Молеха се на единствения бог и животворната светлина на неговото слънце с лица, обърнати към олтара с окачения над него диск. Молеха за сила и опрощение, за чистота на сърцата и тленните тела, за сбъждане на всичко онова, което беше видял Джад, за рая, когато дойде краят на земните им дни сред полята на Валедо.

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ

ГЛАВА 10

Нино ди Карера, млад, красив и изкушен в житейските дела, любимият царедворец на Бермудо от Халоня и същевременно последният таен любовник на ненаситната кралица Фруела, беше изпаднал в крайно неловко положение.

И нямаше ни най-малка представа какво да прави.

Това го вбесяваше. Към яда се прибавяше и все по-нарастващото объркване от онова, което ставаше. Нино смъкна стоманения шлем и разтърси жълтата си грива, която беше обект на завист и възделение от страна на повечето жени в двора на Бермудо в Ескалу. В мразовития утринен въздух дъхът на хората и конете се превръщаше в бели облачета пара.

Зад него отрядът му отдъхваше в планинската долина, заобиколена от зъбери. Хората му бяха добре обучени и опитни. Бяха разположили конете най-отвън, а мулетата със сандъците с фибаско злато бяха в центъра. Шест сандъка. Париас за една година от този град на неверници в Ал-Расан. Първият подобен данък, плащан някога на Халоня. Обещание за богатство, за власт, за още много неща, които щяха да дойдат с него. Конекрадците от Валедо не бяха единствените, способни да подвият опашките на ашаритските псета. И на него, Нино ди Карера, беше поверена задачата да поиска съкровището и да го откара в Ескалу преди да са паднали снеговете. Кралят беше обещал да го възнагради богато след връщането му, а кралицата... кралицата вече му беше дала наградата в нощта преди заминаването.

„Златен мой!“, беше възкликнала тя, отдъхвайки си след миговете на безумие в леглото ѝ. Сега тези думи му подхождаха повече от всякога. Той караше у дома злато, шест сандъка, за прослава на Джад и Халоня — и на граф Нино ди Карера, който сега се рееше като златен сокол във висините. И кой би могъл да каже колко още щеше да се издигне преди бог да го призове при себе си?

Ала цялото му сияйно бъдеще зависеше от това дали ще успее да закара шестте сандъка невредими у дома и — което беше по-

неотложно — да накара да замлъкне женския глас, отекващ звънко в дълбоката долина. По-добре да не бяха влизали в нея!

— Нино, Нино, Нино! О, скъпи! Това съм аз, Фруела, твоята кралица! Ела при мен, любими!

Протяжният зов, висок и чист, звънеше като камбана и изпълваше долината с мелодичното си ехо. Нино ди Карера усети, че се е изчервил. Естествено това не беше гласът на кралица Фруела, но беше на жена, която говореше добре есперански, и в него звучеше страстно желание.

— Ела, Нино! Вземи ме. Вземи ме тук, в хълмовете! Направи ме своя!

За една изгряваща звезда в двора на крал Бермудо никак не беше здравословно да става обект на подобни подигравки. Никъде и по никакъв начин. А тук всички бяха свидетели, думите отекваха над главите им и изпълваха всяко кътче от долината. Някои се забавляваха за сметка на Нино ди Карера. И щяха да си платят за това.

Той избягваше да поглежда назад към отряда си, но женският глас, премалял от копнеж, продължаваше да сипе варианти все на същата тема и Нино вече ясно чуваше сподавения смях зад гърба си.

— О, буйни мой жребцо, искам те! Обладай ме, покори ме, любими!

Акустиката на това място беше невероятна. Това беше направо противоестествено! Думите не само се чуваха изключително ясно и чисто, но и отекваха така, че името му, изричано с такъв копнеж, и разнообразните предложения, отправени към него, звучаха като пеенето на цял хор под купола на някой храм.

Лицата на двамата съгледвачи бяха пепелявосиви. Мъжете избягваха да срещнат погледа му, но на лицата им нямаше и следа от насмешка. Те във всички случаи не биха дръзнали да му се присмиват, но и вестта, която носеха, изключваше всяко лекомислие. Виещата от желание жена беше оскърбление, при това смъртно, но въоръжените мъже, чакащи в засада на изхода на долината, бяха нещо съвсем друго.

Нино ди Карера съвсем не беше безразсъден, както би могло да се предположи от външността и младостта му — напротив, беше добър командир на добър отряд, а и съгледвачите му бяха отлични. Повечето командири на негово място биха си яздили безгрижно, успокоени от присъствието на почти сто въоръжени мъже. Ала Нино много добре

знаеше колко важна е тази задача — и за Халоня, и за самия него. Беше пратил съгледвачи пред отряда и зад него, по фланговете също язدهа негови хора, докато хълмовете не ги принудиха да се върнат при своите. Предните двама бяха забелязали, че на северния изход на долината ги причакват в засада.

— Нино! Изгарям за тебе! О, любими, аз съм само жена и чак след това кралица!

Беше му почти невъзможно да се съсредоточи, докато гласът изпълваше долината. Но сега това беше жизненоважно — който и да беше заложил този капан, със сигурност знаеше с колко мъже разполагат джадитите. Което означаваше, че броят им не е проблем за онези, които ги причакваха, а това предвещаваше големи неприятности. Не можеха да са от Фибас. Това беше нелепо — да им дадат златото, а после да се опитват да им го отнемат. Пък и цар Бадир от Рагоса, който владееше малкия, но богат град, сам беше наредил плащането на париас, макар и крайно неохотно. Какъв беше смисълът да изнесат златото извън укрепените стени, за да нападат после на открито? И защо изобщо ще се съгласяват да плащат, ако се чувстват достатъчно силни дадат отпор?

Всичко това изглеждаше пълна безсмислица. Значи засадата пред тях беше устроена от разбойници. Нино беше доволен, че все още е в състояние да разсъждава трезво, защото сега жената споделяше, че е съблякла всичките си дрехи и го очаква с копнеж.

И все пак онова, което ставаше, все още му се струваше невероятно. Не можеше да си представи разбойническа банда, достатъчно голяма и добре въоръжена, която би се опитала да причака сто добре обучени Конници на Джад.

Хрумна му нещо и той присви очи и почеса брадичката си. Освен ако...

— Цялата треперя, изнемогвам, умирам! О, Нино, ела при мен с късия меч между бедрата си!

Късия меч?

Един от съгледвачите внезапно се закашля и извърна глава. Отзад, откъм спрелия за почивка отряд, се чуха звуци, които не оставяха никакво съмнение.

Това преля чашата.

— Едрике! При мен! Веднага!

Ди Карера изрева заповедта, без да се обръща, и само след миг чу как конят на помощника му закова до него.

— Ваша светлост?

Пред него изникна едрият и самоуверен помощник, видимо почервенял.

— Искам тази жена да млъкне. Вземи още петима души.

Лицето на Едрике беше безизразно.

— Слушам, ваша светлост. Тръгваме веднага.

— Ела, жребцецо мой! Искам да те яздя до рая!

Едрике се извърна и се закашля, опитвайки се да скрие поалениялото си лице.

— Като се съвземеш — ледено продума Нино, — заеми се с работата си. Може би ще ти е интересно да узнаеш, че ни причакват в засада на изхода на долината.

Това отрезви помощника му.

— Мислите, че жената е свързана с тях?

— Откъде мога да знам, за бога? — избухна Нино. — Оправи се с нея, която ще да е, и бързо се връщай. И я доведи тук. Искам я жива. През това време ние ще се върнем по същия път и ще заобиколим долината, колкото и да е дълъг пътят. Мразя това място! — Това беше изречено с повече чувство, отколкото възнамеряваше. — Няма да се завра в някаква дупка, където врагът познава всяка педя земя.

Едрике кимна и след миг вече викаше по име мъжете, които щяха да го придружат. Нино се опита да обмисли положението, доколкото му позволяваха страстните вопли на жената, които отекваха из цялата долина.

Само преди миг му се беше мярнала много важна мисъл, която сега му убягваше.

Ала връщането назад беше най-вярното решение, по това две мнения не можеше да има, колкото и да не му се искаше да бяга пред тази ашаритска сган. Щом разбойниците бяха дотам самоуверени, та да му устроят капан, нямаше смисъл да се тика в него, колкото и да беше сигурен в хората си. Трябваше да преглътне гордостта си, поне за момента. Както казваха, отъмщението е вино, което се пие бавно.

Чу се тропот на копита — двамата мъже, които беше оставил да ги прикриват в гръб, се приближаваха в галоп.

— Ваша светлост, зад нас има въоръжен отряд! Преградили са ни пътя на юг!

— Жребецо мой, кралю мой! Вземи ме! Изгарям по тебе!

— Какво прави тая проклета жена? — избухна Нино. Опита се да се овладее. Трябваше да мисли, да бъде решителен. Да не се поддава на гнева, да не се разсейва. Вгледа се в северния край на долината — там хълмовете се сближаваха и слънчевата светлина не можеше да проникне в тесния проход. Отпред ги чакаше засада, отзад въоръжени мъже им преграждаха пътя. Ако се забавеха още малко, щяха да се окажат в клещи. И ако врагът беше достатъчно многоброен... Но как можеше да бъде многоброен? Това беше пълна безсмислица!

— Колко са?

— Трудно е да се каже, ваша светлост. В първата група бяха двайсет-двайсет и пет души, но зад тях май имаше и други.

— Пешаци ли?

— Че как иначе, ваша светлост! Разбойниците нямат...

— Не съм ви искал мнението!

— Да, ваша светлост.

— Искай всичко от мене, мой истински кралю! Аз съм твоя робиня. Гола съм и чакам да ме обладаеш! Прави с мене каквото пожелаеш!

Нино изруга и яростно прокара пръсти през гривата си. Бяха хванати в капан! Направо не беше за вярване. Откъде се бяха взели толкова бандити тук? Видя как Едрике и петимата мъже с него започнаха да се изкачват по източния склон по посока на гласа. С конете щяха да стигнат само донякъде, после щеше да се наложи да продължат пеша. И жената при всички положения щеше да ги види.

Беше време да се прояви като истински водач и Нино бързо взе решение.

— Едрике! — изрева той. — Връщайте се! Помощникът му обърна коня и препусна към командира си.

— Забрави за нея! Тръгваме на север. Ако разбойниците са и в двата края, ще си пробиваме път напред. Те сигурно са пресметнали силите си. Няма смисъл да се връщаме. Няма да отстъпя пред някакви си ашаритски бандити!

— Точно така, ваша светлост. Ще им дадем такъв урок, че няма да го забравят, докато са живи.

После се обърна към отряда и енергично се зае да дава разпореждания.

Нино нахлупи шлема на главата си. Едрике беше ценен човек, спор нямаше. Неговото спокойно, самоуверено държане му вдъхваше кураж и увереност. Хората му щяха да го забележат и да се ободрят. Отрядът му наистина беше добър, конете превъзходни, и всеки от мъжете се гордееше, че е избран за тази задача. Които и да бяха, тези ашаритски лешояди щяха да съжаляват за днешната си самонадеяност.

Малко им беше да ги изгорят живи за тази провокация. И Нино възнамеряваше да го направи още тук, в долината. И виковете им да отекват като предупреждение. Онези, които щяха да дойдат след него да събират париаса, щяха да са му благодарни.

— Ниво, сияен мой, аз съм твоята Фруела! Умирам за тебе!

Жената щеше да почака. Щом изгаряше и умираше, и за нея щеше да се намери клада, и то съвсем скоро.

Кипнал от гняв, Нино ди Карера прогони съмненията я измъкна меча си. Отрядът му вече се беше строил зад него. Погледна назад и видя, че Едрике е вдигнал меча си. Помощникът му кимна.

— За честта на Халоня! — извика Нино. — Напред! Напред, в името на Джад!

Отрядът препусна в стегнат строй, като мулетата със златото оставаха в средата му. Обзети от боен плам, прекосиха долината, предвкушвайки скорошния бой. Нямаше и следа от страх — те знаеха кои са и на какво са способни. Пресякоха ярко осветеното от слънцето открито пространство със заскрежена трева и навлязоха в сянката, където хълмовете се събираха. Стоте храбри, опитни Конници на Джад нахлуха като буен поток в тъмното дефиле с божието име на уста.

Айдар ибн Тариф, който командваше четиридесетте мъже, спотаени в западната част на клисурата, не беше спрял да ругае, откакто съгледвачите на джадитите бяха забелязани на билото над тях. По тях стреляха, после се втурнаха да ги преследват, но без успех.

Бяха открити! Клопката им вече не беше тайна за никого. Край на дебненето. Кой би могъл да си помисли, че един джадитски командир може да бъде толкова страхлив, че да прати съгледвачи! Човек, който разполага със сто конници! От него се очакваше да бъде

високомерен и безразсъден. В името на Ашар, кое го беше накарало да прояви такава предпазливост?

От другата страна на тясната начупена клисура брат му и баща му продължаваха да чакат, без да подозират за катастрофата, която ги беше сполетяла, готвейки се да посрещнат самонадеяните конници с град от стрели. Обезсърчен, Айдар понечи да пребяга през тъмната клисура, за да им каже за съгледвачите, но в този миг прозвуча женски глас, който се понесе над източните зъбери на Емин ха'Назар и прокълтя над долината, където бяха спрели джадитските псета.

Айдар не говореше добре есперански, но разбираше достатъчно и това го накара да остане на мястото си.

Изумен и донякъде развеселен, въпреки сполетялата ги беда, той реши да изчака събитията.

Джадитите се канеха да се върнат назад. Това беше ясно за всеки, който имаше поне малко ум в главата. Щом бяха забелязали засадата, нямаше да им е трудно да си направят изводите. Те бяха свине и неверници, но умееха да водят война. Щяха да заобиколят долината и да се насочат на запад по обиколен път.

А отгук до таграта нямаше нито едно място, където осемдесет души, въоръжени с каквото им падне, биха могли да победят такъв голям отряд. И ако баща им беше оцелял толкова дълго, то се дължеше единствено на правилото му никога да не влиза в бой на чужда територия.

— Погледни! — прошепна един от стрелците до него. — В името на Ашар, погледни!

Айдар погледна и дъхът му секна. Конниците се приближаваха. Бог беше отнел разсъдъка на джадитите, или може би го беше направила жената? Кой би могъл да каже кое тласка мъжете към подобни постъпки? Айдар знаеше само, че брат му и баща му ще трябва заедно с хората си да се хвърлят в битка, каквато не бяха виждали от много години. Засадата им беше открита, но въпреки това Конниците идваха.

Стоте джадитски конници навлязоха в дефилето. Груба грешка, за която трябваше да си платят.

Неговата стрела беше една от първите. Той пусна още една, след нея трета и се втурна надолу по склона към мястото, където хора и коне се сгромолясваха в изровените ями сред оглушителен шум,

викове и цвилене, и се нанизваха на копията, забити в земята, за да убиват.

Отначало Джехане беше възмутена от предложението на Родриго, после развеселена и накрая — искрено въодушевена. И наред това начинание откри, че е неочаквано възбуждащо да крещи в изнемога от страст и виковете ѝ да кълтят из цялата долина.

Двамата мъже до нея се задушаваша от сподавен смях, докато тя с нарастващ плам описваше от името на кралица Фруела неутолимия си копнеж по златокосия граф, дошъл да прибере париаса от Фибас. Джехане трябваше да признае пред себе си, че част от удоволствието ѝ се дължи на искреното им веселие и одобрението, с което посрещаша нейното изпълнение, и това още повече развихряше въображението ѝ.

Бяха застанали под източното било на един от хълмовете, които се извисяваха над долината Емин ха'Назар, известна като Домът на многото гласове. Известна, да, но не и на джадитите, които бяха влезли в нея сутрин. Дори и Родриго не беше чувал за нея, но ибн Хайран не само я знаеше, а и правилно предположи, че именно тук може да се очаква засада на фибаското злато.

Долината беше известна не само с ехото си. Разправяха, че сред призрачните гласове, отекващи в нея нощем, се чували и тези на хора, убити тук преди векове.

Първата битка беше от времето на най-ранното нашествие на Халифата в джадитските земи, когато границата между Ашар и Джад била изместена толкова на север, колкото никога дотогава. Тя и сега си оставаше там — на юг от река Дурик и планините, бранещи Халоня.

Халифите и техните армии, продължавайки този дързък и изумително успешен набег на север отвъд проливите, за триста години бяха създали и укрепили на полуострова една славна държава, като бяха изтласкали есперанците далеч на север и предприемаха два пъти годишно нападения над техните земи — за злато, за роби и за голямата радост и чест да служат на Ашар и да прославят светлото му име.

Тази епоха беше наречена Златен век.

Който беше отминал. Луните растяха и намаляваха. Силвенес падна. Дребните царчета се счепкваха и се хващаха за гушите. А сега джадитите отново идваха на юг на великолепните си коне, които отглеждаха на север. Валедо вземаше данък от Фезана, Руенда

проявяваше апетити към Салос и градовете по крайбрежието на север от него, а сега в долината беше и първият халонски отряд, дошъл да се включи в пиршеството, като отмъкне фибаското злато в бруления от ветровете замък на крал Бермудо в Ескалу.

— Стига да можеше.

Високо на склона Джехане отново извиси глас и възкликна на есперански, опитвайки се да вложи в думите си неудържимо желание:

— Нино, кралю мой златен, аз съм Фруела! Изгарям за тебе!

Скрити зад кедрите и боровете, тримата видяха как младият джадитски командир погледна още веднъж нагоре и с решителен жест нахлупи шлема си.

— Това беше — промълви Родриго. Вече не се смееше. — Мисля, че си свърши работата, Джехане.

— Той вика мъжете, които беше пратил насам — също така тихо каза Амар.

— Каква работа съм свършила? — шепнешком попита Джехане. Никой от двамата не беше пожелал да ѝ обясни. Просто я помолиха да се качи с тях на хълма и да се престори, че изнемогва от желание. Тогава това ѝ се стори забавно.

— Успя да ги вбесиш — промърмори Родриго, без да откъсва поглед от долината. Конниците се бяха строили и се насочваха на север. — Нино ди Карера е суетен, но не е глупак. Има съгледвачи и в челото, и на опашката. Ако имаше възможност да помисли спокойно, щеше да постъпи разумно и да се върне. Ти обаче му попречи. Сега той не разсъждава разумно, защото е унижен и кипи от гняв.

— Той е мъртъв — безизразно каза Амар ибн Хайран, който също не откъсваше очи от долината. — Погледнете!

Джехане видя, че джадитите тръгват. До тях достигаха страховитите им, възторжени възгласи, грохотът на копитата. Видът на стегнатия войнствен отряд ѝ се стори страшен. Нино ди Карера начело на отряда си се скри в сянката, след него в клисурата се изгубиха и хората му.

— Много бързат — каза Родриго.

— Прекалено. На завоя на каньона ги чака яма с набучени копия — мрачно откликна Амар.

— И стрели, когато конете изпадат вътре.

— И още как! Рояци.

— Започна се — каза Родриго.

В същия миг Джехане чу виковете и цвиленето.

Двамата мъже се спогледаха. Джехане разбираше само, че те са планирали всичко това, но още не знаеше каква е целта им. А долу умираха хора.

— Край на първо действие — спокойно заяви Амар. — Трябва и ние да слизаме.

Джехане отмести поглед към Родриго, който беше предложил тя да се престори на кралица Фруела.

— Значи нищо няма да ми обясните, така ли?

— По-късно, Джехане, обещавам ти — каза Родриго. — Сега няма време. Ще трябва и ние да извадим мечовете, а после, опасявам се, ще ни е нужна и лекарска помощ.

— Ето го и Лаин. — Ибн Хайран посочи към другия край на долината. Джехане видя техните хора да се насочват към сянката, където се бяха скрили халонците.

— Как иначе — със самодоволство заяви Родриго. — Той си разбира от работата. За какви ни мислиш?

Амар се засмя и белите му зъби блеснаха.

— За доблестни Конници на Джад. Същите като онези, които колят долу.

— Не съвсем — отказа да приеме предизвикателството Родриго. — Малко по-различни. Ще видиш. Хайде, Джехане. Можеш ли да овладееш страстта си дотолкова, че да слезеш долу?

Тя беше готова да го удари с нещо, но виковете и цвиленето бяха толкова ужасни, че предпочете да последва мълчаливо двамата си спътници.

— Убиваме всеки, който излезе от долината — нареди спокойно Лаин Нунес, след като беше дал заповед да се качат на конете. — Никакви пленници. И двете страни за нас са врагове. При това със сериозно числено превъзходство.

Алвар се стресна от суровото изражение на стария воин. За никого не беше тайна, че Лаин не одобрява този сложен и хитроумен план и го намира за глупав. Но Мазур бен Аврен, сер Родриго и Амар ибн Хайран се надпреварваха в изобретателност, докато замисълът им

не се усложни толкова, че стана почти неразбираем, и Алвар отдавна се беше отказал да търси смисъла в него.

Ясно му беше само най-същественото — трябваше да направят така, че един известен разбойнически главатар да научи за фибаското злато. Целта им беше той да се опита да вземе париаса. Цар Бадир беше отлагал плащането на данъка до последно, за да даде възможност на главатаря да действа.

Една нощ от юг пристигна вестоносец и на сутринта Родриго и ибн Хайран изведоха от Рагоса отряд от петдесет вaledийци, които потеглиха под студения дъжд без знамена, без отличителни знаци, дори без собствените си коне, а на някакви рагоски кранти. Преминаха като призраци през земите на цар Бадир в източна посока, като двадесет от тях през цялото време обикаляха околността, за да дебнат за въоръжени отряди.

Както можеше да се очаква, Мартин пръв забеляза разбойниците, които се бяха насочили на север. Капитана и ибн Хайран се усмихнаха, а Лаин се намръщи. Оттук нататък вече следяха внимателно движението на бандата чак до долината. Главатарят разполагаше с около осемдесет души.

Халонците, водени от някой си граф Нино ди Карера — име, напълно непознато на Алвар — вече бяха във Фибас, а на югоизток ги чакаха разбойниците. Знаеше се, че ди Карера има стотина души, превъзходно въоръжени и на великолепни коне.

Когато се разбра къде е разположена засадата, Амар ибн Хайран отново се усмихна. Този ден също валеше и капките се стичаха по широките периферии на шапките и във вратовете на хората. Коларските пътища и нивите вече бяха покрити с лепкава зимна кал, в която следите се отпечатваха ясно.

— Емин ха'Назар? Старата лисица! — възкликна ибн Хайран. — Ще ги причака в долината. Наистина ще съжалявам, ако се наложи да го убием.

Алвар не хранеше особени симпатии към господаря Амар ибн Хайран.

Джехане го харесваше, в това не можеше да има никакво съмнение, което усложняваше нещата. Те и без това бяха достатъчно сложни заради идването ѝ на този поход. Алвар се притесняваше за нея — че ще трябва да понася студа и дъжда, да спи в палатка на влажната

или замръзнала земя, но тя не казваше нищо, не се оплакваше и яздеше кон изненадващо добре, като се знаеше, че на киндатите това им е забранено. Беше се научила в Батиара. Изглежда, в този град бяха позволени много неща, които другаде бяха строго забранени.

— Каква е тази долина? — обърна се Родриго към ибн Хайран.
— Кажи ми всичко, което знаеш за нея.

Двамата се отдалечиха в мъглата и Алвар не можа да чуе нищо повече. Лаин беше наблизил и от изражението на стария войник Алвар донякъде разбра какво го смущава. Младият джадит явно не беше единственият, който се чувстваше пренебрегнат и не знаеше какво да мисли.

Но в крайна сметка неодобрението на Лаин се оказа неоправдано. Въпреки цялата сложност и тайнственост на плана, накрая всичко си дойде на мястото в тази странна, ехтяща долина. Този ден дори грееше слънце, а въздухът беше чист и много студен.

Алвар беше в първата група, която се качи на билото — ибн Хайран беше наредил да оставят конете долу — и заварди южния изход на долината след преминаването на халонците. Трябваше да се престорят на разбойници, част от бандата, устроила засадата на север, и да направят всичко възможно халонците да ги забележат.

Забелязаха ги. Мартин откри двамата съгледвачи достатъчно рано, та да ги убият. Те обаче не искаха да ги убиват. Какъвто и да беше смисълът на този загадъчен план, трябваше да позволят на съгледвачите да ги видят и да се втурнат да докладват на командира си. Това беше някаква неразгадаема главоблъсканица. А за Алвар ставаше още по-трудно от това, че трябваше да слуша гласа на Джехане, която стенеше от желание към златокосия халонски командир. Тази част от плана никак не му хареса, макар повечето му другари да намираха представлението за невероятно смешно.

В мига, в който Лаин Нунес даде заповед всички да се качат на конете — бяха ги докарали веднага след като двамата съгледвачи се скриха, — Алвар вече беше готов да сече наляво и надясно. Докато препускаха на север, внезапно му хрумна, че е тръгнал да убива джадити заради интересите на ашаритите, но не позволи тази мисъл да го разсее. В крайна сметка той беше наемник.

Бронята на Нино беше добра. Една стрела го улучи в гърдите и отскочи, друга одраска незащитения му крак.

И тогава конят му, който препускаше твърде бързо, стъпи на празно и пропадна.

Наниза се на гората щръкнали копия в ямата и изцвили жално. Предсмъртното цвилене на кон е наистина ужасно нещо. Нино ди Карера, пъргав като котка и тласкан от отчаяние, успя да скочи от седлото още докато конят му пропадаше, вкопчи се в стената на ямата и със сетни усилия се измъкна навън. Тъкмо навреме, за да бъде без малко стъпкан от коня на един от хората си, който обикаляше обезумял около смъртоносната яма.

Един ритник в ребрата го просна на замръзналата земя. Видя да се приближава друг ездач и се претърколи с последни сили, по-далеч от барабанящите копита, опитвайки се да си поеме дъх. Ударът му беше изкарал въздуха и ушите му пищяха, но поне крайниците му бяха здрави и невредими. Хъркащ, полузадушен, той все пак успя да се надигне. Мечът му бе останал в ямата, но наблизко лежеше мъртъв войник със стрела в гърлото. Нино грабна меча му, пренебрегвайки болката в гърдите, и се огледа кого да убие.

Кандидати не липсваха. По склоновете от двете страни на дефилето се свличаха разбойниците. Поне тридесет души от хората на Нино бяха повалени, убити или осакатени в ямата. Ала оцелелите Конници съвсем не бяха малко и имаха насреща си не хора, а ашаритски бандити, паплач, псета, храна за кучетата.

Нино нададе вик, който вля бодрост в редиците на хората му. Огледа се за Едрике и го видя да се сражава с трима души едновременно, опитвайки се да маневрира с коня си в тясното пространство. В този миг един от разбойниците се сниши, мушна се под коня и разпори корема му с меча си. Селяндурски начин за водене на битка — да колиш животните! Обаче свърши работа. Конят се изправи на задните си крака, цвилейки от болка, а разбойникът бързо се измъкна.

Нино видя как помощникът му се плъзна от седлото и се втурна да му помогне. Вторият разбойник, който чакаше Едрике да падне, така и не разбра кой го уби. Тласкан от безумна ярост, Нино замахна с меча си и с един удар му отрязва главата — тя тупна на тревата и се

търколи като топка. Бликналата от обезглавеното тяло кръв опръска всичко наоколо.

Нино нададе тържествуващ рев. Едрике скочи и застанаха рамо до рамо — двама свети войници на Джад срещу пълчища неверници.

Докато размахваше меча, за да си проправи път, Нино внезапно си спомни мисълта, която му се беше мярнала и изчезнала за миг.

Дори сред задъхания, потен хаос на битката тази мисъл го смрази: онези, които хората му бяха видели на южния край на долината, не можеха да са в съюз с разбойниците, направили засадата. Това беше повече от очевидно. Къде му беше умът? Никой не поставяше такива смъртоносни капани, разделяйки силите си.

Той се опитваше усилено да мисли, да проумее смисъла на случващото се, но битката беше ръкопашна, в нея вече вземаха участие не само мечовете, а и юмруците, лактите и ножовете. Нямаше време да обмисли всичко. Но сега поне стрелите им бяха спестени. Разбойниците вече не можеха да стрелят, защото рискуваха да наранят собствените си хора.

Мулетата! Нино внезапно си спомни за златото. Не успееха ли да го запазят, всичко останало губеше смисъл. Той стовари бронираната си ръка в лицето на един от бандитите и чу как костите му изпращяха. Затишието, настъпило за миг, му позволи да се огледа. Няколко от хората му бяха обкръжили сандъците. Две от мулетата лежаха на земята — онези страхливци продължаваха да убиват животните.

— Натам! — извика той на Едрике. — Опитай се да си пробиеш път!

Едрике кимна и се обърна — и миг по-късно се строполи. Един от разбойниците изтегли окървавения си меч от тялото му.

На мястото, където току-що беше помощникът му — храбър, самоуверен, кипящ от живот мъж — сега стоеше призрак.

Мъжът, убил Едрике, беше поне шестдесетгодишен. Як като бик, мускулест, широкоплещест, с широко чело и огромна грозна глава — и целият покрит с кръв: от плешивото теме и дългата разчорлена бяла брада, до долницето на кожената ризница. С пламнали от бойна стръв очи, мъжът насочи окървавения си меч към Нино.

— Предай се или ще умреш! — изрева той на завален есперански. — Ако се подчиниш, можеш да се откупиш!

Нино погледна групичката, обкръжила мулетата. Много от хората му вече бяха мъртви, но падналите пред тях врагове бяха още повече, а неговите войници бяха най-добрите в Халоня. Старецът се опитваше да го сплаши, вземаше го за страхливец и глупак.

— Джад да те порази! — дрезгаво изкрещя Нино и яростно се хвърли срещу противника си. Силата на удара му накара стареца да отстъпи. От лявата страна на Нино изскочи друг разбойник, но ударът му беше насочен прекалено високо. Нино прилекна, майсторски отблъсна нападението и сам премина в атака. Усети как острието потъна в жива плът. Изпълни го огненоалено ликуване. Жертвата му изгъркори и се свлече на заскрежената земя.

Белобрадият разбойник за миг се вцепени и Нино използва колебанието му да се втурне право срещу него. Старецът бързо се отдръпна и го остави да профучи край него натам, където оцелелите му хора яростно бранеха златото. Нино стигна до тях и беше посрещнат с възторжени възгласи. Със свирепост ръмжеше той се обърна към врага, за да продължи битката.

Да се предаде? На тези?! Кралят му да го откупва от ашаритските бандити, след като е изгубил златото? Имаше и по-лоши неща от смъртта, много по-лоши.

„Това не е войната, за която мечтаех“ — мислеше си Алвар.

Спомняше си имението, детството си на единствен син на бивш войник. Момче, което не се разделяше с дървения меч дори вечер, когато си лягаше. Славни и героични видения танцуваха пред очите му, когато се вглеждаше в звездния мрак вечер. Това беше много отдавна.

Сега стояха в бледата слънчева светлина в северния край на долината и чакаха.

Лаин Нунес беше наредил да убиват всеки, който излезе от долината. Досега бяха излезли само двама, вкопчени един в друг, пръхтящи и ръмжащи като животни.

Двубоят им ги беше извел от дефилето, докато се търкаляха по земята и всеки протягаше пръсти към очите на другия. Лудус и Мартин, точни и умели както винаги, се приближиха с конете си и бързо ги довършиха със стрели. Двете тела останаха да лежат, все още вкопчени, на заледената трева.

В онова, което правеха, нямаше нищо героично и дори що-годе опасно. Даже нахлуването им в горящата Орвила миналото лято много повече приличаше на истинска война. Тук просто стояха и чакаха, докато други мъже се избиваха в мрака под тях.

Чу тропот на копита и хвърли бърз поглед през рамо. Капитана, Джехане и ибн Хайран. Помисли си, че Джехане изглежда развълнувана. Двамата мъже бяха спокойни и съсредоточени. Никой дори не погледна към двамата мъртъвци на тревата, а се упътиха към Лаин Нунес.

— Как върви? — попита Родриго.

Лаин по навик плю преди да отговори.

— Избиват се взаимно в наша полза, ако за това питаш.

Амар ибн Хайран се усмихна на сопнатия му тон, а Родриго го погледна безизразно.

— Знаеш за какво е всичко това. Имали сме славни битки и ще имаме още, но тук се опитваме да постигнем нещо друго.

Лаин отвори уста да отговори, но размисли и премълча. Изражението на Капитана ни най-малко не предразполагаше към спорове.

Родриго се обърна към Мартин и нареди:

— Хвърли един поглед. Искам да знам колко са. Не бива халонците да спечелят, но ако се стигне дотам, ще трябва да се намесим.

— Той вече беше там — кисело подметна Лаин. — Знам какво правя. Останали са по трийсетина души от двете страни. Разбойниците скоро ще клекнат.

— Значи ще трябва да се намесим.

— Халонците са много добри, точно както се очакваше — обади се ибн Хайран и хвърли поглед към Лаин. — Изглежда, в крайна сметка ще си получите битката.

Джехане изглеждаше все така притеснена. Трудно можеше да се свърже това изражение със страстните вопли, които доскоро беше надала сред дърветата.

— Заповедите ви, Капитане? — попита Лаин с възможно най-официалния си тон.

За пръв път Родриго Белмонте изглеждаше недоволен, сякаш се беше надявал да чуе съвсем друго за развоя на битката в дефилето, но

само вдигна рамене и извади меча си.

— Нямаме избор, колкото и да не ни харесва. Ако Карера се измъкне, само ще си изгубим времето.

После извиси глас така, че да го чуят петдесетте мъже:

— Включваме се. На страната на разбойниците. Нито един халонец не бива да се измъкне от дефилето. Никакви откупи. Видят ли ни, не ни остава избор. Един от тях да стигне до Ескалу, всичко губи смисъл, дори нещо по-лошо. А ако имате някакви колебания, спомнете си какво правеха те в Кабрис по време на Войната на тримата крале!

Алвар си спомняше, както и всички във Валедо. Тогава беше хлапе, което гледаше объркано ридаящия си баща след получаването на вестта. Крал Бермудо беше обсадил Кабрис, беше обещал милост на онези, които се предадат, и накрая беше изклал всички валедийски войници под бялото знаме. Ашаритите не бяха единствените, способни на варварщина.

И все пак това не беше войната, която си бе представял. Алвар отново погледна Джехане. Тя се извърна, но не от ужас, както си помисли отначало, а за да даде знак на някого зад редиците на мъжете. Велас, спокоен и съсредоточен както винаги, се приближи с лекарските ѝ инструменти. Алвар се засрами — тя не реагираше емоционално, като жена, а се държеше като лекар на отряда, който се готвеше да влезе в бой. И той трябваше да направи същото. Никой не беше твърдял, че животът на войника трябва непременно да се покрива с детските му мечти.

Алвар извади меча си и видя и останалите да изтеглят своите. Някои от тях направиха знака на слънцето на гърдите си и зашепнаха войнишката молитва: „Джад, който ни пращаш светлина, направи така, че тя да не помръква!“ Стрелците нагласиха стрелите и зачакаха.

Родриго се обърна и кимна одобрително. Вдигна ръка и всички препуснаха към дефилето.

Нино ди Карера знаеше, че печели битката. Идва един миг, в който всеки усеща как ритъмът на боя се променя, и сега беше точно така. Разбойниците трябваше да се справят с тях бързо, още в настъпилия в началото хаос. Ала след ямата и градушката от стрели оцелелите се окопитиха и силите се изравниха. Това можеше да свърши само по един начин — беше въпрос единствено на време

разбойниците да се пречупят и да побегнат. И докато се сражаваше рамо до рамо със своите войници около сандъците със злато, Нино вече премисляше следващата си стъпка.

Би било приятно да преследва тази тълпа, да изгори живи оцелелите като отплата за смъртта на толкова доблестни мъже и чистокръвни коне. И жената също, стига да успееш да я открият в хълмовете. Една клада би била много подходящ отговор на всичко, което се бе случило тази сутрин.

От друга страна, едва ли щеше да се измъкне от това гадно място с повече от двадесет души, с които после трябваше да прекоси враждебните земи, охранявайки златото. Бъдещето на Халоня. Не можеше да си позволи да изгуби повече хора.

Стигнаха ли таграта, никаква опасност не би могла да застраши двадесет въоръжени конници. Време за отмъщение имаше — години напред. Нино беше млад, но добре разбираше какво означава да съхранят този първи париас.

Сега той и неговият малък отряд полагаха началото. След тях щяха да дойдат други, да се връщат година след година. Вълната щеше да залее цял Ал-Расан, чак до проливите на юг.

Но най-напред им предстоеше да се справят с бандитите в тази клисура. И вече трябваше да са го направили.

До него някой се строполи със стон. Нино се обърна светкавично и заби меч си в корема на човека, който току-що беше убил един от неговите войници. Бандитът изкрещя, очите му се изцъклиха. Нино завъртя меч, преди да го изтегли. Човекът притисна с ръце мокрите си хлъзгави вътрешности, които тръгнаха да се изсипват от корема му.

Нино още не беше спрял да се смее, когато видя петдесетте конници да се спускат в дефилето.

Първият изумен поглед го увери, че са джадити, но после — чудно нещо! — видя, че конете им са дребни и невзрачни, явно местна порода. И в същия миг с отчаяние разбра, че те не са дошли да им помогнат, а да убиват.

Видя изображението на орел върху старомодния шлем на водача им и догадката го смрази.

Познаваше тази емблема. Всеки войник в Еспераня беше чувал за този шлем и за човека, който го носи. Умът на Нино отказваше да приеме очевидната истина. Врълхлетя го ужасното чувство за

несправедливостта на случващото се. Вдигна меча си и зачака мъжа с орела на шлема, който се насочи право към него. Първият му яростен удар беше към гърдите на противника, но той с лекота го отблъсна. В същия миг Нино видя дългото блестящо острие да се спуска над него гибелно и неотвратимо. После мракът го погълна.

Айдар, който се сражаваше редом с баща си, събираше кураж да предложи отстъпление.

Никога досега баща му не се беше заинтересувал така, когато битката явно вървеше на зле. Бяха си извоювали име, богатство, имаха своята крепост Арбастро — и всичко това, защото знаеха кога да се бият и кога да отстъпят. А сега моментът беше точно такъв.

Раната на брат му беше причината. Абир умираше на коравата земя до тях и баща му беше обезумял от мъка. Един от хората им беше коленичил до Абир и държеше главата му, други двама се бяха изправили пред него, за да го защитят, ако някой от проклетите джадити се промъкнеше през пръстена.

До него баща му беше страховит. Врълхлиташе яростно върху врага, явно изгубил представа за обстоятелствата, без да си дава сметка, че повече от половината им хора са мъртви. Бяха останали трийсетина души, колкото бяха и джадитските мършояди. Този безумен сблъсък лице в лице ги обричаше на гибел.

Трябваше да се спасяват, иначе щяха да паднат до един в тази клисура. Видя как баща му яростно се нахвърля върху изправилия се насреща му джадит и стоварва удар след удар върху вдигнатия му щит. Джадитът бавно отстъпваше, но ръката му с щита не трепваше. Точно до баща му се сражаваше джадитският капитан, онзи с жълтата коса, и в този миг още един от хората им падна, сразен от мощния му удар. Всички щяха да загинат тук.

Тъкмо тогава ги врълхлетя втората джадитска вълна и тропотът на конете им прокълхтя като буря в дефилето.

Айдар се обърна ужасен. „Вече е късно!“ — мина му през ума и внезапно в съзнанието му се мярна с изумителна яснота образът на бледата чернокоса девичка, дошла за душата му, протягаща дългите си нокти към сърцето му. И само секунда по-късно осъзна, че не разбира нищо от онова, което ставаше този ден.

Водачът на тази нова джадитска вълна премина като вихър през редиците на разбойниците и се насочи право към жълтокосия мъж, който не преставате да размахва тежкия си меч. Надигна се на седлото, отрази яростната му атака, спря рязко коня си и с неподражаема ловкост нанесе удар, който прати жълтокосия в небитието.

Айдар изведнъж разбра, че стои със зяпнала уста, и побърза да я затвори. Отчаяно потърси с поглед окървавената фигура на баща си и го видя да стои сред хаоса от нови коне и умиращи мъже с отпуснат меч, а в очите му се беше върнала ясната, трезва мисъл.

— Използваха ни — тихо каза той. — Това е старческо слабоумие. Прекалено стар съм за водач. Трябваше да умра преди да дочакам този ден.

И съвсем неочаквано прибра меча си в ножницата и се отдръпна, видимо безразличен към битката, а в това време новите джадити убиваха първите без милост и колебание, макар че мъжете бяха захвърлили мечовете и викаха за милост, обещавайки откуп.

Никой не беше пощаден. Айдар, застанал заедно с баща си до умирацията си брат, мълчаливо наблюдаваше битката.

Мъжете, дошли на юг за златото на ашаритите, безразсъдно бяха влезли в капана и след това бяха оцелели благодарение на куража и изкуството си. А сега и последният от тях лежеше мъртъв в тъмната клисура.

Всичко утихна, чуваха се само стонове на ранените разбойници. Новодошлите бяха застреляли ранените животни и това беше причината оглушителният шум да секне. Оцелелите коне бяха събрани на едно място и Айдар ги загледа с възхищение. Бяха великолепни жребци, в Ал-Расан нямаше такива, които да се сравнят с тях.

Айдар заедно с баща си и останалите хвърли оръжието, както им беше наредено. Нямаше смисъл да се съпротивляват. Бяха останали едва двайсетина души, изтощени, повечето ранени, без път за бягство под зоркия поглед на петдесет въоръжени конници. Недалеч, с пъхнат под главата чул, лежеше и дишаше накъсано Абир — опитваше се да превъзмogne болката. Раната в бедрото му беше много дълбока и въпреки стегнатата превръзка продължаваше да кърви. Айдар беше виждал такива рани. Брат му щеше да умре. Това размътваше разсъдъка му, пречеше му да мисли трезво. Внезапно си спомни

видението, което му се беше явило, когато конниците нахлуха в клисурата: смъртта в образа на жена, опитваща се да сграбчи в ноктите си живота му.

Оказа се, че не неговия живот. Той коленичи до брат си и докосна бузата му. Не можеше да каже нищо. Абир го погледна, вдигна ръка и докосна пръстите му. В очите му се четеше страх. Айдар преглътна. Не биваше да плаче — още бяха на бойното поле. Стисна ръката на брат си и се изправи, направи няколко крачки и застана до баща си. Окървавената глава на стареца беше вдигната високо, раменете му бяха изправени, погледът му беше прикован в конниците.

Тариф ибн Хасан от Арбастро беше заловен — след повече от четиридесет години.

Разбойникът, който беше повече от цар — и който можеше да се нарече лъв с повече право от пълчищата претенденти с царска кръв след падането на Силвенес.

Вцепенението на Айдар се дължеше отчасти и на това. Тази клисура бележеше края на техния свят. Още една легенда, която щеше да се прибави към останалите и да разнася мрачната слава на долината. Лицето на баща му беше безизразно. Повече от три десетилетия множество халифи, а после и половин дузина царе се бяха клели, че ще му отрежат пръстите на ръцете и краката един по един, преди да му позволят да умре.

Водачите на новия отряд го гледаха от конете си. Видът им беше невъзмутим, сякаш не се беше случило нищо особено. Мечовете им бяха в ножниците. Единият беше ашарит, а другият — както и всичките им войници — джадит. Вторият носеше старомоден шлем с бронзов орел на обръча. И двамата бяха непознати на Айдар.

Баща му не ги изчака да заговорят, а каза:

— Вие сте рагоски наемници. Мазур Киндата е замислил всичко.

Двамата мъже се спогледаха и Айдар като че забеляза насмешка в тези разменени погледи. Беше твърде опустошен, за да се ядоса. Брат му умираше. Цялото тяло го болеше, а главата му бучеше от внезапната тишина. Ала истинската болка беше в сърцето му.

Ашаритът заговори с тона и маниера на царедворец:

— Чувството за собствено достойнство изисква да признаем, че заслугата донякъде е наша, но в основното сте прав — наистина сме от Рагоса.

— Направили сте така, че да разберам за париаса. И да тръгнем на север. — Гласът на Тариф беше безизразен. Айдар примигна.

— И това е вярно.

— А жената на хълма? — внезапно попита Айдар. — От вашите ли е?

Баща му го погледна, но не каза нищо.

— Да, тя пътува с нас — отвърна мъжът с красивото лице и бисерната обица на ухото. — Нашата лекарка. Тя също е киндатка. Не може да им се отрече, че са умни, нали?

— Това не са го измислили те — намръщи се Айдар.

— Не, тази част от плана беше наша — намеси се джадитът. — Помислих си, че няма да е зле да отвлечем вниманието на ди Карера. Бях чувал някои слухове от Ескалу.

Айдар започваше да разбира.

— И ги пратихте срещу нас! Те са мислели, че сте от нашите, иначе никога нямаше да влязат в капана! Бяха пратили съгледвачи, аз ги видях с очите си. Знаели са, че сме тук!

— Точно така. Вие бяхте устроили засадата много умело, но ди Карера беше добър войник. Те смятаха да се върнат назад и да заобиколят долината, но не го направиха заради нас. Ние им дадохме възможност да сбъркат.

— И от нас се очакваше да ги изтребим вместо вас, нали? — В гласа на Тариф се прокрадна горчивина. — Прощавайте, че не успяхме.

Ашаритът се усмихна и поклати глава.

— Трудно може да се нарече неуспех. Те бяха добре обучени и въоръжени. Вие влязохте в ръкопашен бой с тях. Би трябвало да разберете от самото начало, че няма да ги победите.

Никой не отговори.

— Кои сте вие? — попита Тариф, вперил поглед в двамата мъже.

— Простете ми — каза ашаритът и слезе от коня си. — За мене е чест най-сетне да ви срещна. Славата на Тариф ибн Хасан се носи из целия полуостров, откакто се помня. Името ви е символ на кураж и дързост. Аз съм Амар ибн Хайран, някога от Картада, а сега слуга на царя на Рагоса.

И се поклони.

Айдар отново зяпна от изненада. Това... това беше мъжът, убил последния халиф? И Алмалик от Картада?

— Разбирам — тихо продума баща му. — Това обяснява някои неща. А знаете ли, че в селата около Арбастро заради вас загинаха някои от нашите хора?

— Докато Алмалик ме търсеше ли? Чух за това. Моля за прошка, макар че сигурно ще се съгласите с мене, че по това време вече не можех да влияя на царя на Картада.

— И затова го убихте. Разбира се. А мога ли да знам името на мъжа с вас, който предвожда тези хора?

Другарят му не беше слязъл от коня си. Беше свалил шлема и го държеше под мишница, гъстата му кестенява коса беше разчорлена.

— Родриго Белмонте от Валедо — каза той.

Айдар усети, че земята под краката му се залюлява.

Името на този човек от години беше в устата на всички ваджии, които призоваваха вярващите да го проклинат в храмовете. Наричаха го Бича на Ал-Расан. А ако това бяха хората му...

— Да, това обяснява и други неща — мрачно каза баща му. Въпреки кръвта, която го покриваше от главата до петите, в цялата му осанка имаше някакво достойнство и хладно самообладание. — И единият би бил достатъчен. Но щом е трябвало накрая да претърпя поражение и да загина, поне ми остава утехата, че са го направили двамата най-добри мъже в земите на ашаритите и джадитите.

— И никой от двамата не би могъл да твърди, че е по-добър от вас.

Този ибн Хайран го биваше да говори. Айдар си спомни, че картадиецът освен всичко останало е и поет.

— Няма да ви убиваме — намеси се Родриго Белмонте. — Освен ако не настоявате.

— Ни най-малко — изръмжа Тариф. — Аз съм стар и немощен, но животът още не ми е омръзнал. Омръзнаха ми загадките. Щом няма да ни убивате, кажете какво искате от нас.

Каза го с повелителен тон.

Айдар никога не беше разбирал напълно баща си. Знаеше, че неговата сурова сила е нещо, което той никога няма да притежава в същата степен, и отдавна беше спрял да опитва. Само го следваше — с любов, със страх, често с благоговение. Нито той, нито Абир се

осмеляваха да заговорят за това какво ще стане, когато баща им вече няма да го има. Това беше немислимо. Отвъд тази мисъл лежеше безбрежна пустота. Бледата тъмнокоса жена с дългите нокти.

Двамата наемници се спогледаха и се разбраха.

— Искаме да вземете едно от мулетата със злато и да си идете у дома — каза Родриго Белмонте. — В замяна на това, че ви подаряваме живота и златото, искаме да направите всичко възможно целият свят да разбере как дръзко сте причакали халонския отряд и сте го избили до крак, а цялото злато от париаса сте закарали в Арбастро.

Айдар отново примигна недоумяващо. Баща му се изсмя на глас.

— Великолепно! А тази част от плана на кого принадлежи?

Двамата мъже отново се спогледаха.

— Тази част — малко кисело каза ибн Хайран — за мое голямо съжаление е рожба на изобретателността на Мазур бен Аврен. Искане ми се аз да я бях измислил. И сигурно щях да го направя, ако имах време.

Капитана от Валедо се изсмя.

— Не се и съмнявам — сухо се съгласи Тариф ибн Хасан. — Значи затова ги избихте всичките?

— Трябваше — каза Родриго Белмонте. Веселостта му беше изчезнала. — След като видяха отряда ми, ако някой от хората на ди Карера оцелееше и се върнеше у дома, всичко щеше да пропадне. Щяха да разберат, че сме върнали златото в Рагоса.

— Уви, отново трябва да ви искам прошка — промълви Тариф. — На нас се падаше да ги избием вместо вас, а ние се провалихме с гръм и трясък. А какво щеше да стане, ако ги бяхме пленили?

— Щяхме да ги убием — каза Амар ибн Хайран. — Потресен ли сте, ибн Хасан? Да не би да се ръководите от законите на честта като едновременните рицари? Или Арбастро е построен с пари, по които няма кръв?

Тонът му за пръв път беше остър.

„Тази работа не му харесва — помисли Айдар. — Може да си дава вид, че не е така, но не му харесва.“

Баща му изглеждаше удовлетворен, неизвестно от какво. Държането му се беше променило.

— Бил съм разбойник през по-голямата част от живота си и за главата ми дават награда. Знаете какъв е отговорът на това, което ме попитахте. — По устните му се плъзна познатата усмивка, която

придаваше на изражението му нещо вълче. — Нямам нищо против да взема златото и да се окича със славата за това успешно нападение. Но от друга страна, може пък да ми хрумне да кажа истината...

Амар ибн Хайран се усмихна, но тази усмивка не обещаваше нищо добро.

— Защо хората все се опитват да ме поставят в трудно положение? — Той поклати глава със съжаление. — Надявах се, че бащината загриженост за синовете ви в Рагоса ще надделее над желанието да ни създадете проблеми.

Айдар направи крачка напред, но баща му протегна ръка и го задържа, без дори да погледне към него.

— Казвате на човек, чието дете умира, че ще му отнемете и другия син?

— Той няма да умре. Вие знаете ли изобщо какво е това лекарска помощ? — чу се женски глас.

Айдар рязко се обърна. До Абир беше коленичила някаква жена. Беше чул, че имат жена-лекар. До нея стоеше слуга, който държеше инструментите ѝ върху парче плат. Айдар дори не беше забелязал кога е минала покрай него, толкова съсредоточен беше върху разговора. Тя се оказа неочаквано млада и миловидна за киндатка. Движенията ѝ обаче бяха спокойни и точни.

— Сигурно ще успея да спася живота му — продължи жената, обръщайки се към баща му, — но се боя, че това ще му струва крака. Трябва да го отрежа над раната и колкото по-скоро, толкова по-добре. Трябва да знам времето и мястото на раждането му, за да съм сигурна, че моментът е подходящ за хирургическа намеса. Знаете ли ги?

— Аз ги знам — чу се да казва Айдар.

Баща му продължаваше да гледа жената.

— Добре. Кажете ги на помощника ми. Ще направя за брат ви всичко, което условията позволяват, и ще се радвам да остане под моите грижи, когато се върнем в Рагоса. С малко повече късмет и желание може би още напролет ще може да ходи с бастун. — Очите ѝ бяха невероятно сини и съвсем спокойни. — Сигурна съм също, че присъствието на брат му ще спомогне за бързото му възстановяване.

Айдар гледаше баща си. По лицето му преминаха последователно облекчение, ярост и най-сетне разбиране за положението, в което се намира. Не можеше да излезе срещу тези хора,

оставаше му единствено да се примири — роля, която никога през живота си не беше играл с особен успех.

Все пак успя да се усмихне с вълчата си усмивка, обърна се към двамата мъже и каза:

— Помогнете на стареца да проумее нещата. Заслужаваше ли си да се разработват такива хитроумни планове заради няколко месеца отсрочка? Знаете, че крал Бермудо отново ще прати войници във Фибас напролет и ще поиска париаса, може би двойно по-голям?

— Разбира се, че ще го направи — отвърна ибн Хайран, — Но тези няколко месеца са важни и може да се намери по-добро приложение на парите от това да служат за въоръжаване на халонците. Може следващия път, когато дойдат, Фибас да им откаже данъка.

— Аха... — пророни замислено Тариф и прокара окървавена ръка през брадата си, оставяйки още по-ясни следи. — Вече ми е ясно. Духът на Ашар най-сетне ми помогна да прогледна. — Той се поклонил насмешливо. — Най-смирено благодаря, че ми дадохте възможност да се включа със скромните си сили в това велико начинание. Разбира се, че следващите няколко месеца са важни. И че златото ви е нужно. През пролетта ще тръгнете към Картада.

— Bravo! — одобрително възкликна ибн Хайран. — Искате ли да дойдете с нас?

Малко по-късно в огряната от слънцето част на долината Джехане бет Исхак се приготви да ампутира десния крак на Абир ибн Тариф с помощта на Велас, Мартин и Лудус и на солидна доза от най-силното сънотворно на баща си.

И по-рано беше ампутирала, но никога на открито. Естествено не им го каза. Сер Резони я учеше: „Остави ги да си мислят, че всеки ден се занимаваш само с това.“

Братът на ранения се суетеше безпомощно наоколо и молеше и той да помага. Тя потърси по-меки думи да го отпрати, но в този миг се появи Алвар де Пелино с отворена манерка.

— Ще се обидиш ли, ако ти предложи да пийнеш? — обърна се той към пребледнелия разбойник.

Младежът го погледна с благодарност и Алвар го поведе към лагера. Там бащата, ибн Хасан, разговаряше с Родриго и Амар и от време на време хвърляше тревожни погледи към нея. Джехане се опита да не мисли за това.

Ампутацията в полеви условия рядко беше успешна. От друга страна, повечето военни лекари нямаха ясна представа какво точно правят. Родриго го знаеше много добре. Точно затова беше тук тя, а не някой друг. Това беше и причината за нервността ѝ. Трябваше да се помоли на двете луни и на бога първият ѝ поход с този отряд да мине по-леко. И не само за това.

Но каквото и да си мислеше, по лицето ѝ не можеше да се прочете нищо. Тя отново провери инструментите ся. Бяха чисти, а Велас ги беше подредил грижливо върху една кърпа на зелената трева. Джахане беше надникнала в календара си. Този ден луните хармонираха с рождените данни на пациента. Само ако положението им се беше оказало съвсем неблагоприятно, щеше да отложи операцията.

Виното за дезинфекция на раната беше приготвено, желязото за обгаряне беше в огъня, нажежено до червено. Пациентът беше упоен от лекарствата, които му беше дал Велас. Мак, мандрагора и бучиниш. Тя хвана ръката му и я оципа с все сила. Мъжът не реагира. По очите му заключи, че е време да започва. Двамата мъже, свикнали да помагат при полеви операции, го държаха здраво. Велас, от когото Джахане нямаше тайни, я погледна окуражително и ѝ подаде триона.

Нямаше никаква причина да отлага повече.

— Дръжте го здраво — каза тя и започна да реже.

ГЛАВА 11

— Къде е сега татко?

Фернан Белмонте, който задаваше този въпрос, се беше излегнал на сеното — в обора. По-голямата част от тялото му беше заровена на топло, подаваха се само лицето и рошавата тъмна коса.

Свещеникът Иберо, който с голяма неохота се беше съгласил сутрешният урок на близнаците да се проведе тук — трябваше да признае, че в обора, при кравите, е по-топло — отвори уста да каже нещо, но размисли и погледна другото момче.

Диего се беше скрил целият в сеното — то се надигаше и спускаше, докато момчето дишаше.

— Какво значение има?

Гласът му прозвуча някак безплатно. „Послание от света на сенките“ — помисли си Иберо и бързо направи слънчевия знак на гърдите си, като се укори за тези глупави мисли.

— Всъщност няма значение — отвърна Фернан. — Попитях просто от любопитство.

— Лошо дете! Знаеш какво казва Иберо за любопитството — обади се назидателно Диего от сламата.

Брат му се огледа какво да метне по него. Иберо, който беше свикнал с това, го усмири с поглед.

— А на него кой му позволява да е груб? — жално каза Фернан. — Той използва авторитета ти, за да се държи грубо с по-големия си брат. Ще му позволиш ли? Това не те ли прави негов съучастник?

— Кое му е грубото? — попита Диего, без да се показва от сеното. — Трябва ли да отговарям на всеки въпрос, който изникне в празната му глава, Иберо?

Дребничкият свещеник въздъхна. Беше му все по-трудно да държи двамата си питомци в подчинение. Те бяха не само немирни и често нагли, но и изключително интелигентни.

— Според мене — благоразумно пренебрегна въпросите им той — тази размяна на любезности означава, че почивката е свършила. Ще се върнем ли към мерките и теглилките?

Фернан направи страдалческа гримаса, сякаш се задушаваше, и в знак на протест се зарови в сеното. Иберо го хвана за глезена и го изви. Фернан изпищя и се показва.

— Мерките и теглилките — повтори свещеникът. — Ако не се държите прилично, слизаме долу и казваме на майка ви какво става, когато изпълнявам молбите ви.

Фернан бързо се изправи. Някои заплахи все още имаха въздействие. От време на време.

— Той е някъде на изток от Рагоса — каза Диего. — И се бият.

Иберо и Фернан се спогледаха. Въпросът за мерките и теглилките временно беше забравен.

— Какво значи „някъде“? — попита Фернан. — Бъди по-точен.

— Близо до някакъв град на изток. Има и долина.

Фернан погледна Иберо за помощ. Сеното от другата страна на духовника се размърда и Диего се показа и започна да изтръсква косата и врата си.

Иберо беше учител и не успя да се сдържи.

— Е, това все пак е някаква насока. Кой град е на изток от Рагоса? И двамата трябва да знаете.

Братята се спогледаха.

— Рониза?

— Тя е на юг — поклати глава Иберо. — А на коя река е?

— На Лариос. Стига, Иберо, това е важно!

Когато станеше дума за военни дела, Фернан се държеше като възрастен. Но Иберо нямаше намерение да се предава.

— Разбира се, че е важно! Кой пълководец ще разчита на духовника си да му помага в географията? Баща ви знае името, площта и релефа на всяко селище на полуострова и околността му.

— Това е Фибас — обади се Диего. — Под прохода към Ферриерес. Само че тази долина не я знам. На северозапад от града е.

После замълча и се загледа в една точка. Другите двама чакаха.

— Татко уби някого — продължи Диего. — Мисля, че битката свършва.

Иберо преглътна. Не му беше лесно с това дете. Той се вгледа в Диего. Момчето изглеждаше спокойно, може би малко разсеяно, но по нищо не личеше, че вижда събития на невъобразимо разстояние.

Иберо обаче не се съмняваше — след толкова много доказателства, — че Диего казва истината.

— Хващам се на бас, че това е свързано с Халоня! — възкликна Фернан. — Те са пратили отряд за париаса, помните ли?

— Баща ти не би нападнал други джадити, за да угоди на неверниците — възрази Иберо.

— Как пък не! Той е наемник и Рагоса му плаща. Ако не си забравил, единственото обещание, което е поел, е да не тръгва срещу Валедо.

Фернан ги изгледа победоносно.

Задачата на Иберо като учител, опекун и духовен наставник на момчетата беше да контролира и да насочва енергията на момчетата. Той се вгледа в двамата си питомци — единият пламнал от нетърпение, другият малко разсеян, като че не от този свят — и за който ли път се предаде.

— Виждам, че на вас двамата не може да се разчита тази сутрин — печално поклати глава той. — Добре, свободни сте.

Фернан нададе радостен възглас — отново беше дете, а не бъдещ пълководец. Диего бързо се изправи. Знаеше, че Иберо може да промени решението си.

— Но имам едно условие — строго каза свещеникът. — Следобед да постоите над картите в библиотеката. Утре сутрин ще искам да ми кажете имената и разположението на градовете в Ал-Расан — и големите, и малките. Това е важно. Искам да ги знаете. Вие сте наследници на баща си и негова гордост.

— Дадено! — каза Фернан. Диего само се ухили.

— Бягайте тогава.

Иберо загледа как двете момчета бързо се смъкват по стълбата, и неволно се усмихна. Бяха добри деца.

А той самият беше дълбоко вярващ и загрижен за вярата.

Знаеше — пък и кой във Валедо не беше чул вече? — че тази пролет от Батиара започва свещена война срещу неверниците. Беше разбрал, че в Естерен на краля и кралицата гостува един от висшите духовници на Фериерес, дошъл да проповядва за война на трите есперански кралства срещу Ал-Расан. Новото завоюване. Наистина ли щяха да го дочакат, след толкова столетия?

Това беше война, която всеки вярващ човек на полуострова би трябвало да подкрепи с цялото си същество. А слугите на Джад? Нима това не се отнасяше за тях в още по-голяма степен?

Седнал сам в сеното над главите на кравите, които час по час кротко промучаваха, Иберо, свещеникът на имението Белмонте, поведе тежка борба със себе си. Беше прекарал повече от половината си живот с това семейство. Обичаше ги всичките с неистова, непоколебима любов.

Ала с цялото си сърце обичаше и своя бог и се боеше от него.

Дълго стоя така замислен, но когато най-сетне слезе по стълбата, лицето му беше спокойно и решително.

Отиде право в стаята си до параклиса, извади пергамент, мастило и перо и почна да пише писмо до негово преподобие Жеро де Шервал в Естерен, в което споделяше някои необикновени обстоятелства и виждането си за тях.

— Когато спя, все едно имам два крака — каза Абир ибн Тариф.
— Насън слагам ръка на коляното си и се събуждам, защото го няма.

Не се оплакваше, просто докладваше. Не беше от хората, които се оплакват. Джехане, която сменяше превръзката му, кимна.

— Казах ти, че може да стане така. Усещаш ли сърбеж или болка, все едно че имаш крак?

— Точно това усещам — отвърна Абир и добави твърдо:

— Е, болката не е чак толкова силна.

Тя се усмихна и се обърна към брат му, който винаги присъстваше на прегледите:

— Това може да го каже само смел човек.

Абир изглеждаше доволен. Тя ги харесваше и двамата — синовете на разбойническия главатар, взети за заложници в Рагоса до края на зимата. Не бяха толкова свирепи, колкото си бе мислила.

Айдар, който се беше привързал към нея, ѝ разказваше истории за живота в Арбастро и за смелостта и хитростта на баща им. Джехане беше добра слушателка и понякога чуваше повече от онова, което разказвачът искаше да сподели. Лекарите умеят да слушат.

И преди се беше замисляла за цената, която плащат синовете на великите мъже. Тази зима, с Айдар и Абир, тя отново за кой ли път си задаваше същите въпроси. Можеха ли такива деца да се измъкнат от

сянката на знаменитите си бащи и да се превърнат в мъже? Мислеше си за Алмалик Втори от Картада, сина на Лъва; за тримата синове на Санчо Дебелия от Еспераня; за двете момчета на Родриго Белмонте.

Чудеше се дали и дъщерите са изправени пред същото предизвикателство. И реши, че не е същото. Тя не се опитваше да се състезава с баща си, а да бъде достойна за неговите усилия и за примера му. Да заслужи стъклената, която носеше като наследница на неговото славно име.

Беше приключила с превръзката. Раната зарастваше добре и Джехане беше доволна и дори малко горда. Помисли си, че баща ѝ би се радвал. Беше му писла малко след връщането им в Рагоса. Дребният четлив почерк на майка ѝ предаваше отговора на Исхак: „Малко е късно да ти бъда от полза в този случай, но когато оперираш на открито, трябва още повече да внимаваш за гангрена. Натисни кожата близо до раната и слушай дали няма да се чуе пукане.“

Тя знаеше за това. Този звук означаваше смърт, освен ако не направеше нова ампутация, а малко мъже можеха да я понесат. Но раната на Абир ибн Тариф не гангрена, а и издръжливостта му беше необикновена. Брат му рядко напускаше мястото си до леглото му, а мъжете от отряда на Родриго като че до един харесваха двамата разбойнически синове. При Абир посетители не липсваха. Веднъж Джехане дойде да го прегледа и ѝ замириша на парфюм. Изглежда, беше оставен от жена от определен сорт. Тя подуши неодобрително въздуха. Айдар се разсмя, а Абир изглеждаше засрамен. Но това говореше, че е на път да се възстанови, и Джехане тайно се радваше. Сер Резони я беше учил, че след операция наличието на физическо желание е един от най-сигурните признаци на оздравяването.

Тя за последен път провери новата превръзка.

— Упражнявал ли се е?

— Не достатъчно — отвърна брат му. — Да ви кажа, доста е мързелив.

Абир възмутено изруга, но тутакси побърза да се извини.

Всъщност това беше игра. Ако не го наблюдаваха, Абир беше в състояние да се докара до пълно изтощение, докато се учи да се придвижва с патериците, които му беше измайсторил Велас.

Джехане им се усмихна.

— Е, ще дойда утре сутринта. Според мен всичко е наред и до края на другата седмица ще можеш да излезеш оттук и да отидеш да живееш при брат си. — И добави сериозно: — Това със сигурност ще ти спести парите за подкупи, когато решиш, че имаш нужда от компания по тъмно.

Айдар отново се разсмя, а Абир се изчерви. Джехане го потупа по рамото и се обърна да си върви.

До камината в дъното на стаята стоеше Родриго Белмонте, с ботуши и плащ, хванал в ръка кожената си шапка. Щом го погледна, Джехане тутакси разбра, че се е случило нещо. Сърцето ѝ подскочи.

— Какво има? — попита тя. — Родителите ми?

— Не, не — поклати глава той. — Не е свързано с тях, Джехане. Но има новини, които трябва да знаеш.

И пристъпи към нея. Велас се показва иззад паравана си, където приготвяше настойките и отварите. Джехане изправи рамене и застина.

— Може би си позволявам твърде много — каза Родриго, — но ти все още си член на моя отряд и искам да го чуеш от мене.

Тя примигна. Все още? Родриго продължи:

— Току-що получихме вест от източния бряг, донесе ни я един от корабите. Огромна армия от няколко джадитски държави тази зима се събирала в Батиара и се готвела напролет да отплава за Амуз и Сория.

Джехане прехапа устни. Да, новината беше много важна, но...

— Това е света армия — мрачно продължи Родриго. — Или поне те твърдят така. Неотдавна няколко отряда са нападнали и са разрушили Сореника. Опожарили са града и са изклали жителите. До крак, както ни казаха. Джехане, Велас, съжалявам...

Сореника.

Тихите звездни нощи през зимата. Пролетните вечери. Виното в осветените от факлите градини. Цветята и лекият ветреца откъм морето. Сореника. Най-красивото убежище на бога и сестрите му, което беше виждала. Киндатският първосвещеник с неговия дълбок, вълнуващ глас, отслужващ литургия на двете пълни луни. Белите в сини свещи, горящи във всяка ниша. Тълпите хора.

Усещането за мир, покой, дом за Скитниците. Хорът в храма, после музиката по улиците, осветени от пламтящите факли и кръглите, свети луни.

Сореника. Блестящият град на океана с неговите обрасли с лозя хълмове. Даден на киндатите много отдавна за услуги, оказани на владетелите на Батиара. Мястото, което можеха да нарекат свое в един враждебен свят.

С огън и меч. Край на музиката. Стъпкани цветя. А децата?

— Всички ли? — промълви тя.

— Така разбрахме — отвърна Родриго и пое дълбоко дъх. — Какво мога да ти кажа, Джехане? Ти каза, че не можеш да вярваш на Синовете на Джад. Аз ти казах, че можеш. Това ме прави лъжец.

Тя виждаше искрената болка в раздалечените му сиви очи. Беше тръгнал да я потърси веднага щом беше чул вестта. У дома сигурно я чакаше пратеник от двореца, може би вече идваше насам. Мазур не можеше да не е пратил човек. Една вяра, една болка. Не трябваше ли онзи, който ѝ съобщава вестта, също да е киндат? Тя не би могла да отговори. Нещо в нея сякаш се затвори завинаги около кървяща рана.

Сореника, където градините бяха киндатски, благословиите бяха киндатски, мъжете и жените бяха закърмени с мъдростта и болката на Скитниците.

С огън и меч.

Притвори очи. Във въображението ѝ изникна градина, но тя нямаше сили да я гледа и отново отвори очи. Обърна се към Велас и видя, че той, който беше приел тяхната вяра в деня на освобождаването си, е закрил лицето си с ръце и се разтърсва от ридания.

— Не мога да те държа отговорен за всичко, което вършат мъжете и жените от твоята вяра — каза тя на Родриго Белмонте от Валедо. — Благодаря, че ми донесе вестта толкова бързо. Отивам си у дома.

— Мога ли да те изпратя?

— Велас ще ме придружи. Сигурно ще се видим по-късно днес в двореца. Или утре.

Джехане почти не съзнаваше какво говори. Виждаше болката в очите му, но не можеше да намери думи за утеха. Не и сега.

Велас избърса очите си и отпусна ръце. Никога не го беше виждала да плаче, освен от радост — в деня, когато тя се върна от обучението си в Батиара.

Батиара, където беше блестящата Сореника.

Откъдето и да духа вятърът...

Този път не беше дъжд, а огън. Тя се озърна за наметката си. Айдар ибн Тариф я беше взел и сега безмълвно ѝ помогна да се наметне. Джахане се обърна и тръгна след Велас, като подмина Родриго.

И в този миг, бидейки онова, което беше — дъщеря на баща си, научена да утолява болката винаги, когато може — посегна и докосна ръката му преди да излезе.

Зимата в Картада рядко биваше сурова. Градът беше защитен от силните ветрове от горите на север и планините, които се издигаха над тях. Снегът беше нещо невиджано тук, а меките слънчеви дни съвсем не бяха рядкост. Разбира се, валиха дъждове, които успяваха да разкалят пазарищата и улиците, но Алмалик Първи и сега неговият син и наследник хвърляха значителни средства да поддържат града чист и пазарите процъфтяваха.

Зимата беше неудобство, но не и проблем, както беше на север и на изток, където непрекъснато валеше. Зимните цветя изпъстриха градините с цветни петна. Гуадиара гъмжеше от риба и от лодки, които идеха от Тудеска и Силвенес или се запътваха нататък.

Откакто след падането на Халифата Картада бе станала отделна държава, в хановете и кръчмите винаги имаше храна в изобилие, а от горите караха дърва за огрев.

Имаше и развлечения от най-разнообразно естество, както подобаваше на град и двор с претенции не само за военно, но и за културно господство в Ал-Расан.

През зимата джадитските кръчми винаги бяха претъпкани, напук на проклятията и мърморенето на ваджиите. В двора, в кръчмите и богатите домове поети и музиканти си съперничеха с фокусници, акробати и звероукротители, с жени, които твърдяха, че могат да говорят с мъртвите, киндатски врачки, които предсказваха бъдещето по луните, и странстващи занаятчии, дошли да прекарат зимата в града. Тази зима беше модно да си поръчаш миниатюрен портрет при някакъв художник, дошъл от Серия.

Имаше дори такива смешни ваджии, които стояха в забутаните си храмове или по ъглите през по-топлите дни, за да плашат с

пламенно красноречие хората с идването на съдния ден и гнева на Ашар.

Много от благородните жени в Картада сутрин отиваха да послушат тези дрипави вестители с безумен поглед заради приятната тръпка, с която ги изпълваха пророчествата за съдбата на правоверните, отклонили се от правия път на Ашар, а после се събираха да ги обсъдят пред чаша вино с мед и подправки — също забранено удоволствие, което придаваше още по-голяма пикантност на сутрешната им авантюра.

С една дума, Картада не беше никак лошо място през зимата.

И все още оставаше такава дори през тази година на промени, ако се вярваше на придворните дълголетници, останали в двореца.

Алмалик Първи беше управлявал три години Картада на халифите, след което беше царувал още петнадесет. Добро постижение за този размирнен полуостров. По-младите царедворци дори не помнеха времето на предшествениците му. За тях гордата Картада никога не беше имала друг владетел.

Сега преобладаващото мнение беше, че и синът му започва многообещаващо. И какво чудно имаше в това — макар и млад, той беше израсъл в циничен, умен двор и изглежда, беше усвоил добре уроците му. Освен това бе имал изключителен учител, както беше отбелязал един от придворните, но шепнешком и в тесен приятелски кръг.

Новият цар съвсем не беше слаб, както можеше да се очаква. Тикът на окото му — наследство от Деня на рова — си оставаше, но сега той беше само един от признаците, по които можеше да бъде отгатнато настроението на царя, полезен ориентир за внимателните царедворци. У младия монарх определено не се наблюдаваха признаци на нерешителност.

Някои от най-продажните чиновници вече си бяха получили заслуженото. Такива имаше при всеки двор. Това беше всъщност причината те да се стремят към двора. И да поемат рискове, разбира се.

Заловените, които не бяха кастрати, бяха скопени преди екзекуцията. Телата им бяха провесени на градските стени с по едно мъртво куче от двете им страни. Кастратите, на които нямаше какво да режат, бяха одрани живи и набити на колове пред Силвенеската порта.

Беше прекалено студено за огнените мравки, затова пък гладни животни не липсваха.

Харемът, в който години наред господстваше Забира, фаворитката на царя, беше като разбунен кошер. Жените даваха мило и драго да привлекат вниманието на новия цар. Залогът беше огромен. Всички знаеха как беше започнала Забира и колко високо се беше издигнала. Пускаха се в ход ножове, имаше дори един опит за отравяне, преди надзирателките и кастратите най-сетне да въведат в харема някакъв ред.

Една от причините за неразборията беше, че се знаеше твърде малко за предпочитанията на новия цар, макар да не липсваха предположения. Разправяха се разни истории, в които често се споменаваха името на прокудения Амар ибн Хайран, бившия опекун и наставник на принца, но скоро след възкачването на Алмалик Втори на престола сведенията, получени от някои недотам дискретни надзиратели в харема, сложиха край на най-скандалните слухове.

Говореше се, че жените били много заети. Оказваше се, че младият цар има съвсем традиционна ориентация в любовните дела и неутолим апетит.

Предзнаменованията бяха добри. Фезана беше усмирена по начин, който всички щяха да помнят дълго. Силвенес беше спокоен, както винаги — сред тъжните му руини бродеха само отчаяни, пречупени хора. Елвира на брега показваше известни признаци на свободомислие след смъртта на Алмалик Първи, но искрите бяха бързо потушени от новия каид на войската, който направи демонстративно посещение на града с отряд муарди в самото начало на зимата.

Старият каид беше мъртъв, разбира се. Царят любезно му позволи сам да отнеме живота си, вместо да бъде екзекутиран публично, с което си спечели всеобщо одобрение. Тази смърт също беше в реда на нещата — смяташе се, че не е мъдро новите монарси да оставят старите пълководци начело на войската, та дори и между живите. Това беше един от рисковете за онзи, който поемаше командването.

Дори разбойникът Тариф ибн Хасан, страшилище за търговците по южните пътища и всички бирници, като че беше решил тази зима да остави столицата на мира. Беше се отказал от редовните си

опустошителни набези от крепостта Арбастро към вътрешността на страната, за да организира ефектната си акция на рагоска територия.

Разговорите за това цяла зима на секнаха. Смелите пътешественици и търговци, които пристигаха в града, разпространяваха все нови и нови версии на тази история. Изглежда, ибн Хасан беше успял да измъкне от халонците първия париас, платен от Фибас, като бе избил целия джадитски отряд, натоварен с превозването му. Невероятно успешен ход, откъдето и да го погледнеш. Ново допълнение към четиридесетгодишната легенда.

Рагоса беше поставена в крайно неловко положение, тъй като самият цар Бадир беше наредил плащането на париаса, и икономическите и военните последици от това бяха сериозни. Някои волнодумци в кръчмите на Картада дори разправяха, че халонците можели да слязат напролет с голяма войска към Фибас, за да дадат урок на града. Което означаваше да дадат урок на Бадир от Рагоса.

Но всички бяха единодушни, че проблемът не е техен. Този път Ибн Хасан беше причинил главоболия на някой друг. И защо още не умираше този стар чакал? Не му ли беше време? Земята около Арбастро никак не беше лоша и никой верен слуга на новия цар на Картада не би се отказал от нея — да си построи там замъче и да си създаде родово имение, което да управлява и защитава.

Покрай всичко останало, зимата беше сезон на бляновете.

Новият цар на Картада нямаше нито време, нито желание да се отдава на подобни блянове. Знаеше, че брат му е при муардите в пустинята, с благословията и упованията на ваджиите. И знаеше със сигурност какво ще иска Хазем. Нямаше начин да разбере как би посрещнал предложенията му Язир ибн К'ариф. Преминаването на властта от един силен цар към неговия приемник беше опасно време.

Той особено държеше да се моли всеки път, когато камбаните звъннаха, независимо каква работа имаше. Беше събрал в Картада най-известните ваджии и внимателно изслушваше всяко тяхно оплакване. Скърбеше заедно с тях, че любимият му баща — вярващ, но доста светски мъж — беше позволил великият му град да се отклони донякъде от законите на Ашар. Обеща редовно да се съветва с тях. Нареди известната на всички улица на джадитските проститутки

незабавно да бъде очистена и да бъде построен нов храм с градини и жилища за ваджиите.

Освен това прати богати дарове на Язир и брат му в пустинята. Засега това беше единственото, което можеше да направи.

В началото на зимата, преди потокът от сведения да секне, научи, че се готви свещена война в Батиара и че джадитските армии ще отплават оттам за Амуз и Сория през пролетта.

Тази вест беше може би най-важната от всички, но не го заплашваше непосредствено. Той дори не си представяше как след дългата отегчителна зима всички тези армии ще отплават заедно. От друга страна обаче, независимо дали щеше да тръгне, или не, тази войска беше най-опасното нещо, което можеше да си представи.

Той писа на Великия халиф в Сория да го предупреди. Писмото нямаше да стигне преди началото на пролетта, разбира се, освен това нямаше да е единственото, но трябваше на всяка цена и той да се присъедини към общия хор. Оттам щяха да му поискат войници и злато, но щеше да мине доста време, докато молбата им стигне до него.

Междувременно по-непосредствената му грижа беше да разбере как джадитите в северната част на полуострова гледат на тази война, за която без съмнение вече бяха научили. Щом четири джадитски армии се събираха, за да отплават на изток, какви бяха възможностите на есперанците да се присъединят към тях, когато ашаритите им бяха под носа? Дали техните свещеници вече не подковаваха кралете им?

И възможно ли беше изобщо тримата владетели на Еспераня да се съберат на едно място, без да се избият помежду си? Алмалик Втори се съмняваше, но все пак свика съвет, в резултат на който към крал Санчес в Руенда потеглиха дарове, придружени с писмо.

Даровете бяха наистина царски. Писмото съдържаше прозрачен намек, че Фезана, която беше под властта на Картада, плаща париас на наглите валедийци, а не на Руенда, макар да е много по-близо до нея и правото да е еднакво и за двете страни. С цялото си уважение Алмалик молеше крал Санчес да сподели с него виждането си по този въпрос.

На север трябваше да се посее раздор, което не беше особено трудно при наследниците на Санчо Дебелия.

В този момент Халоня не представляваше особен проблем. Тя можеше да създаде главоболия на Рагоса, но това беше от полза за Картада. Неведнъж му беше хрумвало, че няма да е зле да размени

посланици с цар Бадир, но все отлагаше. Да влезе във връзка с него би означавало да си има работа с Амар ибн Хайран, който беше избягал при най-големия му съперник.

Алмалик смяташе, че Амар е постъпил като страхливец. Това дори граничеше с измяна. Той трябваше тихо и кротко да се оттегли някъде за една година, да си пише стиховете, може би да замине на изток на поклонение, та дори и да се бие в Сория за вярата, в името на Ашар... и тогава Алмалик щеше с радост да го приеме обратно, пречистен и разкаян, изтърпял както подобава наказанието си. Това се разбираше от само себе си.

Вместо това ибн Хайран, опърничав и непокорен както винаги, тайно беше избягал със Забира право при Бадир и неговия коварен киндатски министър в опасната Рагоса. Смъртно опасната Рагоса — можеше да го каже с пълно право, защото неотдавна беше научил, че жената е пратила двамата си синове, неговите братя, при Бадир веднага след Деня на рова.

Ето това беше новината, която трябваше да научи най-напред, още преди смъртта на баща си. Тя го принуди да ексукутира двама от хората си за назидание на останалите. Важните новини трябваше да се научават навреме. Тези две момчета бяха заплаха за оставането му на престола, при това не по-малка от Хазем.

Алмалик нареди да му доведат двама мъже, които добре познаваше, даде им подробни нареждания и щедри обещания, след което ги прати на изток, преоблечени като търговци на подправки, преди да са затворили прохода.

А след известно време се получи отрезвяващата вест, която го хвърли в трепет — че двамата са загинали в пиянско сбиване още първата вечер след пристигането си в града на Бадир.

Бадир беше умен, баща му винаги го беше казвал. Киндатският му министър беше изключително коварен. А сега с тях беше и Амар, който трябваше да бъде тук или в най-лошия случай да чака търпеливо някъде царят му да го призове.

Една ветровита вечер Алмалик Втори се опитваше да намери утеха в наследения от баща си харем, борейки се със самотата. Търкаше яростно повредения си клепач, докато една изумително висока жълтокоса наложница от Карч енергично и усърдно го

разтриваше с благовония, като се стараеше да му угоди. И тогава осъзна две неща.

Първото беше, че Амар ибн Хайран няма така лесно да се върне в Картада, дори ако му обещаеше да възстанови всичките му привилегии и да очисти името му. Това беше повече от сигурно. Грижливо обмисленото изгнание в деня на убийството на баща му сега вече не му се виждаше чак толкова разумен ход.

Колкото и неприятно да беше, трябваше да признае, че има нужда от Амар. Твърде много неща се случваха тази зима, твърде много разнородни събития трябваше да бъдат посрещнати, а хората около него не бяха в състояние да се справят. Трябваше му добър съветник, а единственият, който можеше да изпълни добре тази роля, открай време се отнасяше към него със снизхождението на учител към своя ученик. Сега Алмалик беше цар на Картада и това не биваше да се повтаря, но той трябваше на всяка цена да си върне Амар.

Царят накара жената да застане на колене и лакти и я облада. Тя беше изключително висока и това му създаваше известно неудобство. Стоновете, които последваха незабавно, бяха явно пресилени. Всичките бяха такива, мило и драго даваха да спечелят благоволенията му. Докато я обладаваше, той си помисли каква ли е била нежната и крехка Забира в същото това легло с баща му. Жената под него стенеше и виеше, сякаш умираше. Той свърши бързо и я отпрати.

Легна сам сред възглавниците и грижливо започна да обмисля как да си върне единствения човек, от когото имаше нужда, преди заплахите от всички страни да са го погълнали като клада.

На сутринта, още с първите бледи лъчи на зората, Алмалик прати да му доведат един от неговите шпиони. Прие го сам — прогони от стаята дори робите, които му прислужваха.

— Искам да знам — заяви той без предисловия — всичко, което е правил Амар ибн Хайран във Фезана в Деня на рова.

Една зимна сутрин, докато отиваха към палатката си на пазара, Джехане и Велас бяха отвлечени толкова ловко наред улицата, че никой дори не заподозря нещо нередно.

Денят беше мрачен и облачен. Ръмеше. Към тях се приближиха двама мъже и единият опря нож в ребрата ѝ. Тялото му и подплатеният с кожи плащ скриваха ножа от погледа на минавачите.

— Ако си отвориш устата, слугата ти ще умре — каза мъжът ѝ и се усмихна. — А ако той се обади, ще умреш ти.

Тя хвърли бърз поглед към Велас и видя, че другият мъж го е притиснал по същия начин. За околните сигурно представляваха мила компания, заета с мирна беседа.

— Благодаря, докторе — високо каза мъжът до нея. — Къщата е ей натам. Много сме ви благодарни.

Тя тръгна нататък, накъдето ѝ посочиха. Ножът през цялото време я бодеше в ребрата. Видя, че Велас е пребледнял, но знаеше, че не е от страх, а от гняв. У тези мъже имаше нещо, което подсказваше, че са способни на убийство, ако трябва дори насред улицата.

Стигнаха до някаква врата, единият мъж я отключи и влязоха. Мъжът заключи, като продължаваше да държи ножа опрян във Велас, и пусна ключа в кесията на пояса си.

Бяха във вътрешен двор, в който нямаше жива душа. Прозорците на къщата отсреща бяха със затворени кепенци. В двора имаше празен фонтан, пълен с опадали листа. Статуята в средата му беше без глава, с отчупена ръка. Изглежда, никой не беше влизал тук от доста време. Джахане беше минавала покрай тази врата десетки пъти, но никога не беше допускала, че тя може да се превърне в клопка, в която да загуби живота си.

— Това може да ви струва живота — каза тя. — Сигурно знаете, че съм лекар в двора на цар Бадир.

— Благодаря за сведението — отвърна първият мъж. — Ако не беше така, щяхме да си имаме главоболия.

Гласът му беше сух и ясен, без никакъв акцент. Беше ашарит, търговец или преоблечен като такъв. Същото важеше и за другия. Дрехите им бяха скъпи, от единия лъхаше на скъп парфюм. Ръцете и ноктите им бяха чисти. Това не бяха пройдохи от кръчмите, а дори и да бяха, някой се беше постарал да прикрие този факт. Джахане си пое дълбоко дъх. Устата ѝ беше пресъхнала. Усещаше, че краката ѝ треперят, и се надяваше двамата мъже да не са го забелязали. А после видя, че по дрехата на Велас под отметнатия плащ има кръв, и треперенето внезапно спря.

Вторият мъж, по-висок и по-едър от спътника си, спокойно каза:

— Ще оставим слугата ти тук, но първо ще го вържем и ще му запушим устата. След като го съблечем. Тук не идва никой. Огледай се

и ще се убедиш. Никой няма да знае къде е. Ако не се върнем да го освободим, ще умре от студ. Разбра ли какво ти казах?

Джехане го гледаше с презрение, зад което се опитваше да прикрие страха си, и мълчеше. В очите на мъжа за миг се мярна насмешка. Той направи рязко движение и Велас изохка. Този път едва ли беше само драскотина.

— Следващия път му отговори, когато те пита — миролюбиво каза първият мъж. — Много е обидчив.

— Разбрах — отвърна Джехане през зъби.

— Чудесно! — възкликна мъжът, с рязко движение смъкна плаща от раменете на Велас и го хвърли на земята.

— Събличай се! — нареди той. — Всичко!

Велас гледаше колебливо Джехане.

— Имаме и други начини да направим това, което сте намислили — каза първият мъж, — дори ако трябва да ви убием. Никак няма да ни е трудно, повярвайте ми. Сваляй дрехите, киндатска мършо. Веднага!

Гнусното оскърбление прозвуча още по-зловещо заради спокойствието, с което беше изречено.

Джехане си спомни за Сореника. За онези, които бяха умрели там тази есен — изгорени, обезглавени мъже и жени, съсечени малки деца... След онзи първи вестonosец имаше и други и историята звучеше все по-страшно. Имаше ли значение, че ще умрат още двама? Нима бог и сестрите му се интересуваха от това?

Велас започна да се съблича. Лицето му беше безизразно. Вторият мъж направи няколко крачки към фонтана и измъкна отнякъде навито въже и парче плат. Отново започна да ръми. Беше много студено. Джехане се опита да си представи колко време би могъл да оцелее човек, разсъблечен и овързан на студената земя.

— Какво искате от мене? — попита тя против волята си. Вече беше наистина уплашена.

— Търпение, докторке. — Гласът на похитителя й беше почти ласкав, но ножът си оставаше там, където беше. — Първо да се оправим със закрилника ти.

Накараха Велас да свали дори долните си дрехи. Разсъблечен, той изглеждаше още по-дребен и стар. Вързаха ръцете и краката му, завързаха и устата му, а после по-едрият мъж го вдигна и го пусна на

дъното на фонтана. Джехане примигна. Мокрите камъни сигурно бяха студени като лед. Велас мълчеше. И да искаше, вече не можеше нито да протестира, нито да се моли. Лежеше безпомощно по гръб с очи, впити в нейните, но и сега в тях нямаше страх, а само изгаряща ярост.

Велас беше несломим и това ѝ вдъхна кураж.

— Още веднъж ви питам — каза тя. — Какво искате?

Мъжът, който я държеше, само се усмихна. После каза:

— Разбрахме, че си лекарка в двора на Бадир и знаеш къде са настанени синовете на Забира. Не ни беше лесно да се доберем до тези сведения. Ще ни заведеш при тях и ще направиш така, че да ни пуснат вътре. Ще останеш с нас известно време, после ще можеш да се върнеш тук и да освободиш слугата си.

— Очаквате от мене да ви вкарам там?

Вторият мъж вадеше от една голяма чанта някакви дрехи. Две бели туники, две сини роби, поръбени с бяло, две сини шапчици.

Джехане започваше да разбира.

— Ние сме от твоите родственици, уважаема. Лекарите от Фезана от твоята вяра, дошли тук на обучение. Тъй като, уви, знаем твърде малко за детските болести, а ти си веща в тази област. Двете момчета отдавна е трябвало да бъдат подложени на обстоен преглед. Ти ще ни заведеш там, ще ни представиш като свои познати лекари и ще ни осигуриш достъп до децата. Това е всичко.

— И какво ще стане?

Другият мъж се усмихна.

— Наистина ли държиш да разбереш?

Това само по себе си беше отговор.

— Не — каза тя. — Няма да го направя.

— Съжалявам — спокойно заяви мъжът. — Лично аз не обичам да скопявам хора, дори когато се налага. Но може би си забелязала, че устата на слугата ти е добре запушена. Когато отрежем половите му органи, той естествено ще се опита да вика. И никой няма да го чуе.

Джехане се опитваше да диша нормално. Сореника. Сигурно бяха правила същото и в Сореника.

— А ако започна да викам? — попита тя. Опитваше се да печели време.

Мъжът остана невъзмутим. Другият до фонтана вече беше облечен изцяло като киндат. Първият свали подплатения си плащ —

готвеше се да последва примера му.

— Вратата е заключена, а стената е висока — отговори той. — Сигурно вече си забелязала. И двамата ще сте мъртви, а ние ще си тръгнем през къщата и през тайния ход зад нея и ще се скрием в града преди някой да успее да влезе и да намери тук един скопен мъж и една мъртва жена с разпран корем. Помисли за това.

Джехане проклрнаше наум всички мъже в Рагоса, които познаваше. Мазур. Амар. Родриго. Алвар и Хусари. Как можеше да се случи това при толкова сила около нея?

Отговорът, разбира се, беше в нейната независимост, на която толкова държеше, и на лекотата, с която ѝ позволиха да бъде независима. Затова именно проклетията ѝ бяха несправедливи. Но при тези обстоятелства справедливостта нямаше никакво значение — поне един от тях трябваше сега да е тук, за да ѝ помогне!

— За какво са ви децата? — попита тя.

— Наистина ще е по-добре да не питаш толкова, докторке. И двамата имаме желание да ви оставим живи, но сигурно се досещаш, че тук съвсем не сме на сигурно място и не можем да позволим опасността да стане още по-голяма.

Но Джехане вече знаеше отговора. Можеше да им го каже, но си даваше сметка, че това би означавало смъртната им присъда — нейната и на Велас, и предпочете да премълчи.

Сигурна беше, че това е работа на Алмалик Втори от Картада. Той искаше да унищожи двете момчета, братята си, които заплашваха трона му със самото си съществуване. Царете и техните братя — все същата стара история, която се повтаряше с всяко поколение.

И двамата мъже вече се бяха преоблекли. Всеки от тях държеше чанта и стъкленница за урина — емблемата на нейната професия. По-едрият направи знак на Джехане и тя взе своята чанта и стъкленницата, които допреди малко носеше Велас.

— През целия път ще съм до тебе — предупреди я по-дребният. — Разбира се, можеш да викаш, но направиш ли го, ще умреш. Същото се отнася и за слугата ти, защото никой няма да го намери тук. Ние също може да бъдем убити, но никак не е сигурно, защото си разбираме от занаята. Не те съветвам да ни създаваш главоболия, докторке. Накъде ще вървим?

Наистина нямаше избор, поне засега. Не и преди да се измъкнат от този двор. Тя погледна към Велас, но не можа да го види на дъното на фонтана. Вятърът и дъждът се бяха усилили и ледените капки се забиваха като иглички в лицето ѝ.

Къщата, в която бяха настанени двете деца на Забира, беше близо до двореца. Районът беше богат и доста тих.

Надеждата на Джехане, че може да срещнат някой познат, бързо угасна. Двамата ѝ похитители добре познаваха Рагоса — или бяха идвали по-рано, или се бяха постарали да я огледат добре. Те я поведоха по обиколен път, който минаваше настрана от пазара и двореца. Вече не бързаха.

Минаха покрай един от лазаретите, където Джехане имаше пациенти, твърде болни, за да си останат у дома, но похитителите явно знаеха и това и се движеха от другата страна на улицата, без да забавят крачка. Тя си спомни, че една нощ беше видяла Родриго Белмонте и Амар ибн Хайран да свиват заедно зад същия този ъгъл, към който се беше запътила сега с двамата детеубийци.

Скоро стигнаха до къщата.

За пръв път Джехане се замисли за двете деца, които живееха в нея. Бяха я викали само два пъти при тях и тя си спомняше, че тогава дори мислеше да откаже. По-малкото беше причината за слепотата и мълчанието на баща ѝ. Ала именно мисълта за баща ѝ, за онова, което би направил той на нейно място, я накара да се отзове на повикването. Децата нямаха вина. И тя беше длъжна да се погрижи за тях заради лекарската си клетва.

Което не можеше да не я накара в този миг да се замисли за онова, което беше принудена да направи. Джехане почука на вратата.

— Питай за майката — промърмори по-едрият мъж. За пръв път в гласа му се прокрадна напрежение. И — странно — това като че вля кураж у Джехане. Двамата не бяха чак толкова невъзмутими, колкото изглеждаха. Бяха нарекли Велас „киндатска мърша“. Тя искаше да умрат.

Вратата се отвори и се появи слуга. Зад него се виждаше добре осветен коридор и вътрешен двор. Къщата беше великолепна. Джехане си спомняше и слугата — мил младеж. Очите му се разшириха от изненада.

— Докторе! Какво има?

Джехане си пое дълбоко дъх. Усещаше опрения в гърба си нож.

— Идвам при госпожа Забира. Тя ме чака, нали?

— Не, госпожице. — Слугата се притесни. — Тя е в двореца. И не ми е казала, че ще дойдете.

По-дребният от двамата мъже се подсмихна и каза:

— Такива са майките! Викат ни само когато децата са сериозно болни. Уговорихме се с нея преди два дни. Джехане бет Исхак беше така любезна да ни позволи да посетим заедно с нея малките ѝ пациенти, за да попълним знанията си за детските болести.

И вдигна леко стъкленицата.

Слугата погледна колебливо Джехане. Ножът опря по-силно в гърба ѝ и я убоде болезнено.

— Да, така е — потвърди тя, изгубила всяка надежда. — Наистина ли господарката ти не ти е казала нищо?

— Не — със същия виновен тон отвърна слугата. Ако беше потвърд човек, щеше да им затвори вратата под носа и да им каже да дойдат, когато Забира си е у дома.

— Е, добре тогава — каза Джехане. — Щом не е...

— Но моля ви, аз ви познавам и ви вярвам. Станало е недоразумение. Момчетата доста са разхвърляли, но влезте все пак — усмихна се слугата угоднически.

Единият от мъжете със снизходителна усмивка му подаде сребърна монета. Прекалено много пари — един добър слуга непременно щеше да заподозре нещо нередно. Младежът взе монетата и се поклони. Джехане изпита желание да го накълца на парчета.

— Нагоре по стълбите — каза той. — Да ви приготвя ли нещо топло за пиене? Тази сутрин е доста студено.

— Да, добре ще е — отвърна по-дребният от двамата мъже, свали плаща си и помогна на Джехане да съблече своя. Ножът не се усещаше, но в мига, в който Слугата взе плащовете им, тя отново почувства допира на острието.

Някъде отгоре долетя звънък детски смях, а след него и протестите на явно доведен до отчаяние слуга. Нещо падна с ужасяващ трясък, последваха няколко секунди тишина, и пак се чу жизнерадостният смях.

Слугата отново се притесни.

— Тук май ще трябва да успокоителни — промърмори единият от похитителите и се усмихна, за да покаже, че се е пошегувал.

Тримата тръгнаха нагоре по стълбището, а слугата остана за миг загледан след тях, после се обърна да даде нареждания за напитките им.

— Но те са деца — тихо каза Джехане.

Сърцето ѝ блъскаше лудо в гърдите, а страхът я изпълваше със студ, по-жесток от студа навън. Започваше да осъзнава, че не е способна да направи онова, което искаха от нея.

„На площадката“ — помисли си тя. Това беше последният шанс. Дано да имаше някой горе!

— Непрекъснато умират деца — промърмори мъжът с ножа. — Ти си лекарка, би трябвало да го знаеш. Едното от тях изобщо не трябваше да се ражда. И това го знаеш. Успокой се, няма да страдат.

Вече бяха на площадката.

Два коридора водеха направо и надясно. През стъклената врата на единия се виждаше покрита тераса, която гледаше към вътрешния двор, а редицата врати в другия показваше, че там са разположени стаите. Вече не се чуваше смях. Беше много тихо. Джехане отчаяно се оглеждаше. Смъртта дебнеше в тази къща, а тя още не беше готова за нея.

Отникъде не се виждаше помощ. Само един млад слуга, почти момче, бързо метеше парчетата от нещо, което по всяка вероятност беше счупена ваза.

Той вдигна глава, видя ги и изпусна метлата.

— Докторке! Какво има?

— Дошли сме да видим децата — каза по-едрият мъж спокойно, но тя отново долови скритото напрежение в гласа му. — Заведи ни при тях.

— Разбира се!

Защо бяха толкова услужливи всички? Сърцето на Джехане биеше до пръсване. Можеше да си мълчи — и да оцелее...

Не, не можеше.

Момчето протегна ръка.

— Да взема ли чантите ви, господо?

— Не, не, няма нужда. Заведи ни при децата — нареди единият от мъжете.

„Ще им трябва време да ги намерят — помисли си Джехане. — Стайте са много. Може да дойде помощ.“ И отвори уста да извика. Знаеше, че това ще ѝ струва живота.

В същия миг си помисли, че познава това момче. Но още преди мисълта да се е оформила в нещо определено, тя се препъна, залитна и се блъсна в по-дребния мъж, който държеше ножа си опрян в ребрата ѝ. Той изгруктя от изненада. Момчето се изправи, дясната му ръка се стрелна напред, а с лявата силно блъсна Джехане настрана.

Тя политна и в същия миг извика с все сила: — Помощ! Те са убийци! Помощ!

Падна на колене и в този миг нещо се строши с трясък. Джехане се обърна — очакваше острието, което щеше да донесе смъртта ѝ.

Като насън видя как в ръката на момчето блесна кинжал. По-дребният от двамата ѝ похитители лежеше на пода, притиснал корема си с две ръце. През пръстите му се процеждаше кръв. По-едрият мъж се обърна с ръмжене и измъкна ножа си. Момчето отстъпи една крачка и зачака атаката.

Джехане извика още веднъж колкото ѝ глас държи.

В коридора срещу нея изникна нечий силует. Невероятно, но човекът държеше лък. Едрият мъж го видя и се обърна бързо към стълбището.

Там беше застанал слугата, който им бе отворил, но вече не се усмихваше, а държеше меч.

Убиецът се извъртя, приведе се и ненадейно се хвърли към Джехане. Младият слуга извика и вдигна кинжала.

Но още преди двете остриета да се сблъскат, се чу звън на тетива и мъжът застина. От гърлото му щръкна стрела. Ръцете му се вдигнаха нагоре, ножът издрънча на пода. Стъкленницата му падна на плочите и се пръсна на парчета.

Настъпи тишина като след буря.

Като се опитваше да се овладее, Джехане се обърна. Мъжът с лъка, който се приближаваше към нея и се усмихваше окуражително, беше Айдар ибн Тариф, чийто брат беше спасила и излекувала.

Все още на колене, Джехане започна да трепери. Погледна момчето — ножът му беше изчезнал. По-едрият от двамата убийци изхърка и се повали възник до другия. Джехане беше лекар и добре познаваше този звук. Мъжът беше мъртъв.

Всичко наоколо беше осяяно със строшено стъкло, а пясъчножълтите плочи на пода бяха обагрени в червено. Тънка струйка кръв се стичаше право към нея. Тя се изправи и се отдръпна.

Строшено стъкло.

Погледна и видя счупената стъкленица на баща си. Преглътна и притвори очи.

— Добре ли сте? — попита момчето. Едва ли имаше повече от петнайсет години. Тя му дължеше живота си.

Джехане го погледна и го позна.

— Зири? — промълви невярващо тя. — Зири от Орвила?

— За мене е чест, докторке — отвърна момчето с поклон. — За мене е чест, че ме познахте.

— Какво правиш тук?

За последен път беше видяла Зири наред пламтящата Орвила с меча на Алвар де Пелино в ръце. Всичко това ѝ изглеждаше съвсем безсмислено.

— Охраняваше те — каза познат глас. Тя се обърна и видя Алвар. Още стискаше меча.

— Ела — каза той. — Да видим дали ще можеш да усмириш две невъзможни деца.

Прибра меча в ножницата, пристъпи към нея и взе ръцете ѝ в своите. Докосването му беше силно и успокояващо.

Като насън, заобиколена от всички тези спокойни, усмихнати мъже, тя тръгна по коридора и влезе в стаята, в която я въведоха.

Двете момчета, едното на седем, другото на пет години, всъщност съвсем не бяха толкова шумни. В камината пламтеше огън, но прозорците над двете легла бяха затворени с капаци и стаята тънеше в полумрак. В светлината на огъня и на няколко запалени свещи Амар ибн Хайран, облечен в черно и златно, с проблясваща на ухото облица, правеше с ръце фигурки на отсрещната стена. Изваденият му меч лежеше на една възглавница до него.

— Какво ще кажеш? — попита той през рамо. — Направо се гордея с вълка си.

— Изумително постижение — сви устни Джехане. Явно и децата мислеха така, защото бяха затаили дъх.

Вълкът се сниши, прокрадна се напред и налапа другото животно, което, изглежда, трябваше да представлява пиле.

— Птицата обаче не ме впечатлява особено — намери сили да каже Джахане.

— Каква птица, това е прасе! — възмути се ибн Хайран. — Не е ли ясно?

— Мога ли да седна? — попита тя. Краката не я слушаха.

Отнякъде изникна стол. Айдар ибн Тариф с усмивка я настани на него. Тя се отпусна, но само миг по-късно скочи с вик.

— Велас! Трябва да го освободим!

— Вече го направихме — обади се Алвар от вратата. — Зири ни каза къде е дворът. Хусари с още двама души тръгна нататък. Вече е в безопасност, Джахане.

— Всичко свърши — успокои я и Айдар, — Седнете, докторе. Вече нищо не ви заплашва.

Джахане седна. Странно как реакцията настъпваше, след като опасността вече е отминала!

— Още! — извика по-голямото момче на Забира. По-малкото седеше с кръстосани крака на пода и гледаше с широко отворени очи фигурките на стената.

— Стига толкова — каза Амар ибн Хайран. — След като вълкът вече е изял прасето или пилето, няма какво повече да се гледа.

— А друг път? — боязливо попита момчето.

— Друг път може — съгласи се ибн Хайран. — Пак ще дойда. Трябва да си упражнявам прасето, а вие ще ми помогнете. Докторката го помисли за птица, а това е лош знак. А сега отивайте със слугата. Май ви е приготвил шоколад.

Слугата, застанал на вратата зад Алвар, кимна.

— Отидоха ли си лошите мъже? — обади се за пръв път по-малкото момче. Онова, което баща ѝ беше извадил през корема на майка му.

— Отидоха си — каза сериозно Амар ибн Хайран. Джахане почувства, че ще заплаче. Не искаше да плаче. — Всъщност май изобщо не дойдоха — нежно добави той и се обърна към Алвар и слугата с въпросително вдигнати вежди.

— Няма нищо — каза Алвар. — Само няколко петна на пода и една счупена ваза.

— О, да, вазата. Бях забравил — внезапно се усмихна ибн Хайран. Джахане вече познаваше тази усмивка.

— Съмнявам се, че и собственикът на къщата ще забрави — назидателно каза Алвар. — Много разрушителен начин за сигнализиране избрахте.

— Сигурно — съгласи се ибн Хайран. — Но освен това на собственика ще му се наложи да отговаря на някои въпроси на царя. Например защо не е осигурена достатъчно надеждна охрана на къщата.

Джехане видя как Алвар се замисли. На нея също неведнъж ѝ се беше налагало да се замисля по същия начин по време на похода. Амар ибн Хайран рядко правеше нещо случайно.

— Къде е Родриго? — внезапно попита тя.

— Е, това вече ни обижда — заяви Амар и я погледна. В стаята вече беше по-светло. Айдар беше отворил капациите, а двете момчета бяха излезли със слугата. — Всички тези верни мъже бързат да ти се притекат на помощ, а ти питаш за единствения, който явно е безразличен към съдбата ти.

Това обаче беше казано с усмивка.

— Той патрулира извън стените — побърза да защити капитана си Алвар. — Освен това не друг, а сер Родриго накара Зири да те следи. Така разбрахме какво е станало.

— Накарал го да ме следи? Какво значи това? — възмути се Джехане.

— Аз съм тук от доста време — обясни Зири. — След като се убедих, че сестрите ми са добре, ги оставих при леля ми и отидох при майка ви във Фезана, за да ми каже къде сте. И тръгнах след вас.

Говореше простичко, сякаш в това, което казваше, нямаше нищо особено.

Но не беше така. Той беше напуснал дома си, онова, което беше останало от семейството му, всичко близко и познато, за да прекоси сам цялата страна...

— Тръгнал си след мене? И защо, Зири?

— Заради онова, което направихте в нашето село — все така простичко отвърна той.

— Но аз не съм направила нищо!

— Направихте. Благодарение на вас ми позволиха да убия човека, който уби майка ми и баща ми. Ако не бяхте вие, това нямаше да стане. Той щеше да остане жив, да се върне при джадитите и да се

хвали с онова, което е направил. Тогава щеше да ми се наложи да тръгна след него и може би нямаше да успея да го убия.

Джехане не вярваше на ушите си.

— Щеше да тръгнеш след него към Валедо?

— Той уби родителите ми. И братчето ми, което така и не се роди.

Зири беше едва петнадесетгодишен.

— Значи ме следиш, откакто си в Рагоса?

— Откакто пристигнах. Открих мястото ви на пазара. Майка ви ми каза, че имате палатка там. После намерих Капитана, сер Родриго. Той ме позна и се зарадва, че съм дошъл. Позволи ми да спя при отряда му и ми нареди да ви наблюдавам, когато не сте в двореца или с неговите хора.

— Казах ви на всичките, че не искам никой да ме следи и да върви след мене! — обърна се Джехане към мъжете в стаята.

Айдар ибн Тариф протегна ръка и леко стисна рамото ѝ. Жест, който не подхождаше на разбойник.

— Каза го, наистина — съгласи се Амар. Беше седнал на едно от малките легла и я наблюдаваше внимателно. Светлината на свещите блестеше в косата ѝ и се отразяваше в очите ѝ. — Може би трябва да ти се извиним, че не те послушахме. Родриго смяташе, и аз се съгласих с него, че не си в безопасност. Между другото и затова, че спаси Хусари от муардите.

— Но откъде бяхте толкова сигурни, че няма да позная Зири? Просто нямаше начин да не го позная!

— Не бяхме сигурни, разбира се. Затова му наредихме да внимава да не го видиш, а ако все пак го забележиш, да ти разкаже някаква измислена история. Между другото, родителите ти одобряват това.

— Откъде знаеш?

— Обещах на баща ти да му пиша. Спомняш ли си? И се опитвам да си сдържам обещанията.

Те като че бяха помислили за всичко. Джехане се обърна към Зири.

— Къде се научи да си служиш така с ножа?

Той изглеждаше смутен, но и горд.

— Хората на Капитана ме научиха. Сер Родриго лично ми даде кинжала. А господарят ибн Хайран ми показа как да го крия в ръкава си и да го измъквам бързо.

Джехане се обърна към Амар.

— А Велас? Ако той го беше познал?

— Велас го позна, Джехане — нежно я увери той със същия тон, с който говореше на по-малкото от децата. — Той забеляза Зири преди известно време и отиде при Родриго. Всичко това става с негово знание. Той споделя мнението ни, че предпазните мерки са необходими. Както се и оказа, мила моя. Зири се е покатерил на стената и е чул разговора ти с двамата мъже от Картада. Намерил е Алвар, а той откри мене. Тъкмо навреме, за да стигнем тук преди вас.

— Чувствам се като дете — възкликна Джехане.

— Не е така — възрази Амар и стана от леглото. — Грещиш, Джехане. Но както ти се грижиш за нас, ако ни застигне меч, стрела или болест, така и ние сме длъжни да се погрижим за тебе, нали? Дори само за равновесие, както вашите киндатски луни служат за противовес на слънцето и звездите.

— Не се прави на поет! — срязва го тя. — Не можеш да ми отвлечеш вниманието с такива приказки. Ще помисля върху всичко това и ще ви кажа до какъв извод стигнах. Особено на Родриго. Той ми обеща, че ще ме оставите на мира.

— Боях се, че ще си спомниш — чу се глас от вратата. Родриго Белмонте, с ботуши и зимен плащ, с меч на хълбока и с вечния си бич в пояса, влезе в стаята, хванал нелепо във всяка ръка по чаша шоколад.

— Пий. — Той й подаде едната. — Обещах, че ще я дам на тебе и на никой друг. Онзи по-големият е голям лакомник и искаше да изгълта всичко.

— А на мене? — възмути се ибн Хайран. — Изкълчих си ръцете да им правя вълци и прасета!

Родриго се засмя и отпи от чашата си.

— Право да ти кажа, тази беше за тебе. Награда за труда. Аз обаче нищо не съм обещал. Шоколадът е хубав, а навън е студено. Ти си бил вътре и не си мръзнал.

— Имаш шоколад по мустаците — каза Джехане. — Не трябваше ли да си извън стените? Да защитаваш града? Не ни трябваш тук.

— Правилно! — бодро заяви Амар. — Дай си ми шоколада.

Родриго му подаде чашата и се обърна към Джехане.

— Мартин ме извика. Бяхме наблизно. Джехане, ще трябва да решиш за какво точно ми се сърдиш — дали защото съм накарал Зири да те охранява, или задето не съм дошъл тук лично да те защитя.

— Откъде накъде? Не мога ли да ти се сърдя и за двете?

— Точно така! — подкрепи я Амар с толкова доволен вид, че Джехане едва не се изсмя, но навреме си спомни, че в постъпките му няма нищо случайно, и се опита да запази сериозния си вид. Зири и Айдар се хилеха. След тях неохотно се усмихна и Алвар.

Джехане трябваше най-сетне да признае, че всичко е свършило. Те бяха спасили живота ѝ, а също и този на Велас и на двете момчета. Това, което правеше сега, граничеше с неблагодарност.

— Извинявай, че наруших обещанието си — каза Родриго сериозно. — Тогава не ми се искаше да споря с тебе, а появата на Зири си беше чист късмет. Знаеш ли, че е преминал прохода сам?

— Да, вече разбрах. — Наистина беше неблагодарна. — Какво ще правим с тези двамата? Кои са те?

— Случайно ги познавам — каза Амар. — Алмалик ги е използвал няколко пъти. Най-добрите му убийци.

— Ще се стигне ли до скандал?

Амар поклати глава и погледна Родриго.

— Мисля, че не бива. Струва ми се, че има по-добър начин да оправим положението.

— Никой освен слугите не знае, че са стигнали дотук — замислено каза Родриго. — Мисля, че можем да им имаме доверие.

Амар кимна.

— Точно това си мислех и аз. Наскоро чух, че двама търговци от Картада случайно са загинали в пиянско сбиване. Малко след пристигането си. Мисля, че тяхната гилдия трябва да изпрати извиненията и съболезнованията си в Картада. Нека Алмалик си мисли, че са били разкрити още с пристигането си. Това ще го разстрои още повече.

— Ти го познаваш най-добре — каза Родриго.

— Така е — съгласи се ибн Хайран. — Не чак толкова, колкото си мислех, но достатъчно добре.

— Каква ще е следващата му стъпка? — внезапно попита Джехане.

Амар ибн Хайран я погледна внимателно и каза:

— Мисля, че ще се опита да ме върне при себе си. За миг в стаята настъпи тишина.

— И ще успее ли?

Това беше Родриго, пряк както винаги.

— Сега съм наемник, ако не си забравил — сви рамене Амар. — Също като тебе. Ти какво би отговорил, ако крал Рамиро утре те повика да се върнеш? Ще се откажеш ли от договора си тук, за да се върнеш у дома?

Отново се възцари тишина.

— Не знам — каза най-сетне Родриго Белмонте. — Макар че жена ми ще ме убие, ако ме чуе.

— Е, значи аз съм в много по-изгодно положение — усмихна се ибн Хайран. — Няма жена, която да ме убие за това.

— Не бъди толкова сигурен — каза Джехане. Всички я погледнаха изненадано и тя се засмя.

— Между другото, благодаря ви.

ГЛАВА 12

Към края на зимата, когато първите цветя вече изпъстриха поляните, но снегът по високите плата и в планинските проходи все още беше непокътнат, тримата есперански крале се събраха в Карказия, във Валедо, за да полуват лосове и глигани в дъбовите гори.

Въпреки че пътищата бяха разкаляни, заедно с кралете дойдоха и техните кралици и солидни свити, защото ловът, колкото и приятен да беше, бе само повод за срещата.

Жеро де Шервал, фериерският духовник, заедно с презимувалите в Ескалу и Орведо свои колеги беше успял да убеди тримата мъже, които се мразеха и се бояха един от друг, да се срещнат в началото на пролетта, за да обсъдят важни въпроси в промеждутъците между преследванията на дивеч в горите и полята.

Духовниците бяха обявили, че се задава много по-сериозен лов. Лов, който ще прослави Джад и ще умножи още повече богатството, славата и мощта на трите земи.

Прославата на Джад беше, разбира се, хубаво нещо — по това спор нямаше. Богатството и мощта също си струваха пътуването. А дали си заслужаваше да се събере на едно място цялата тази компания — това тепърва щеше да се види.

Бяха минали два дни, откакто гостите от Руенда, пристигнали последни, бяха в Карказия. Засега нямаше никакви неприятни случки, пък и нищо по-интересно, макар че крал Бермудо от Халоня беше не по-лош ездач и ловец от двамата си племенници. Колкото до кралиците, палмата на първенството държеше червенокосата Инес от Валедо, чийто баща, кралят на Фериерес, беше запален ловец. Тя яздеше най-добре от жените и по-добре от повечето придворни.

Съпругът ѝ, иначе умен и честолюбив мъж, напоследък беше угрижен и разсеян дори и следобед, когато се обсъждаха важни политически и военни въпроси, и беше оставил изцяло на конетабъла си да движи всички подобни дела.

Бермудо от Халоня, напротив, ловуваше със страст сутрин, а следобед, по време на срещите, говореше за възмездие. Рагоса и Фибас, които не бяха изпълнили задължението си по плащането на париаса, трябваше да бъдат наказани. Той приемаше съболезнования за смъртта на своя фаворит, младия граф Нино ди Карера, причакан в засада и убит от разбойници в някаква долина в Ал-Расан. Никой не можеше да си обясни как така отряд от сто въоръжени и добре обучени Конници е позволил да бъде изклан от една обикновена разбойническа банда, но не беше никак учтиво и дипломатично да се задават подобни въпроси. Очите на кралица Фруела, която все още беше хубава жена, се насълзяваха само при споменаването на името на убития млад рицар.

Крал Санчес от Руенда през цялото време се наливаше от манерката, окачена на седлото му, или от пълната до ръба чаша в залата за пиршества. Виното не му влияеше видимо, но и ловът му не беше особено успешен. Сутрин сгрелите му летяха като че безразборно, макар ездата му да си оставаше безупречна. Много неща можеха да се кажат за невъздържания крал на Руенда, но никой не би могъл да го обвини, че е лош ездач.

Тримата висши духовници от Фериерес, навикнали на общуването с кралски особи, вече осъзнаваха, макар и със закъснение, каква бездна от недоверие лежи между тримата крале и се опитваха да водят преговорите от тяхно име.

Двамата братя дори не се поглеждаха, а към чичо си се отнасяха с видимо презрение. Ала всички явно добре съзнаваха какво означава тази армия, събрана в Батиара и готова да отплува с първите попутни ветрове. Ако не беше така, и те нямаше да са тук.

Светът вреше и кипеше и мъжете в тази зала имаха високата привилегия да управляват в такива времена — това обяви Жеро де Шервал още на първата следобедна среща с тържествен глас. Беше дошло времето мършоядните псета от Ал-Расан да бъдат изтласкани отвъд проливите. Целият полуостров можеше да бъде завоюван. Още преди края на лятото великите крале на Валедо, Руенда и Халоня можеха да нагазят с жребците си във водите на южното море за славата на Джад, стига да действаха заедно.

— А как ще си го поделим? — подметна крал Бермудо. Рамиро от Валедо се изсмя, показвайки за пръв път през този ден известно

оживление. Санчес отпи от чашата си и се намръщи.

Жеро от Фериерес, който беше прекарал цяла зима над картите, беше подготвен за този въпрос и им предложи мнението си. Никой от кралите не си даде труд да отговори — и тримата се изправиха като един и излязоха от залата. Духовниците, които останаха по местата си, се спогледаха.

На третия ден отидоха на лов със соколи за разтуха на дамите от трите двора. Кралица Инес ловуваше с орел, уловен и обучен в планините край Халоня, и имаше бурен успех.

По-млада от Фруела и много по-изискана от Беарте от Руенда, кралицата на Валедо, с прибрани в златна мрежа червени коси и поруменели страни, яздеше между съпруга си и духовника от родината си и привличаше неудържимо погледите на всички мъже.

Може би точно затова по-късно никой не можеше да каже със сигурност откъде е долетяла стрелата, която я порази малко след като кучетата подплашиха един глиган. Едно беше ясно — че става дума или за нещастен случай и стрелата е била предназначена за глигана, или стрелецът е искал да улучи някой от мъжете, яздещи до кралицата. Всички бяха единомдушни, че никой няма причини да желае смъртта на кралицата на Валедо.

Отначало раната като че ли беше достатъчно безобидна, защото беше в ръката, но въпреки обичайното в такива случаи налагане с кал и кръвопускане, надлъжно и напречно, състоянието на кралица Инес все повече се влошаваше и преди залез тя вече имаше силна треска, а болката беше непоносима.

Тъкмо тогава забелязаха конетабъла на Валедо да влиза в кралските покои, придружен от някакъв мършав, недодялан на вид мъж.

Инес никога не беше изпадала в подобно състояние.

Имаше чувството, че умира. Ръката ѝ беше толкова отекла, че изглеждаше двойно по-голяма от нормалното — това се виждаше дори през дебелия пласт кал. Когато ѝ пуснаха кръв — естествено, скрити зад параван, за да спазят приличието — болката беше почти нетърпима. Между двамата доктори от Естерен и собствения ѝ лекар от Фериерес се стигна до размяна на остри реплики. Нейният лекар победи и не ѝ дадоха нищо срещу болката. Пиер д'Алор беше сигурен,

че при подобни прободни рани упойващите вещества намаляват способността на организма да се бори. Беше чел лекции на тази тема във всички възможни университети.

Главата ѝ пламтеше. Дори и най-малкото движение ѝ причиняваше жестока болка. Тя усещаше като в просъница, че Рамиро не се отделя от леглото ѝ и стиска здравата ѝ ръка. Така беше от мига, в който го повикаха — единствено докато траеше кръвопускането той беше принуден да се отдръпне. Най-странното беше, че тя го виждаше да държи ръката ѝ, но не усещаше докосването му.

Инес умираше. Те може и да не го знаеха още, но тя го чувстваше. Беше поискала слънчевия си диск и се опитваше да се моли, но това ѝ се удаваше с труд.

Като в мъгла видя в стаята да влизат граф Гонзалес и още един мъж. Друг лекар. Лицето му, дългнесто и грозно, се надвеси над нея. Той се извини и на нея, и на краля и сложи ръка върху челото ѝ, после хвана здравата ѝ ръка, която Рамиро продължаваше да стиска, и силно я ощипа. На въпроса му дали усеща нещо Инес поклати глава. Докторът се намръщи.

Пиер д'Алор, застанал зад гърба му, подметна нещо язвително. През всичките тези години, които беше прекарал сред еслеранците, така и не се бе отучил от саркастичния си тон спрямо тях.

Новият лекар, чиито ръце бяха нежни, за разлика от лицето му, попита:

— Какво направихте със стрелата, след като я извадихте? Сети ли се някой да я изследва?

Гласът му беше дрезгав, стържеше като пила. Настъпи тишина. Погледът на Инес беше замъглен, но тя ясно видя как дворцовите лекари се спогледаха.

— Ето я — каза Гонзалес де Рада и се приближи до леглото, хванал внимателно стрелата близо до перата. Докторът я взе, поднесе върха ѝ до лицето си и го подуши. Намръщи се. Лицето му наистина беше ужасно, а на врата си имаше огромен цирей. Той се приближи до кралицата, отново се извини и отметна завивките, докосвайки единия ѝ крак.

— Усещате ли нещо?

Тя отново поклати глава. Мъжът беше видимо ядосан.

— Простете ми, ваше величество, ако съм по-рязък. Може би съм прекарал прекалено дълго време в таграта, за да се държа светски. Но тези трима мъже за малко да убият кралицата. Може вече да е късно, но аз ще направя каквото ми е по силите, стига да ми разрешите.

— Отрова ли е? — попита Рамиро.

— Да, ваше величество.

— Какво може да се направи?

— С ваше позволение, господарю, най-напред ще почистя тази... мръсотия от ръката ѝ, за да не може отравата да проникне още по-дълбоко в тялото. После ще ѝ дам лекарство, което ще приготвя лично. Ще бъде много мъчително за кралицата, ваше величество. Изключително мъчително. Тя ще страда, докато лекарството се бори с отравата в организма ѝ, но да се надяваме, че ще има ефект. Аз поне не знам друго средство. Ще ми позволите ли да продължа? Искате ли да останете тук?

Рамиро кимна. Пиер д'Алор се осмели да възрази хапливо и несдържано и тутакси беше прогонен най-безцеремонно от Гонзалес де Рада в дъното на стаята заедно с другите двама лекари. Рамиро, който тръгна с тях, им каза нещо, което Инес не можа да чуе. Тримата притихнаха и не посмяха да се обадят повече.

Кралят се върна, седна до леглото ѝ и взе здравата ѝ ръка в своята. Инес все така не усещаше нищо. Грубите черти на новия лекар отново изплуваха над лицето ѝ. Той се извини предварително за онова, което му предстоеше да направи. Гласът му съвсем не беше неприятен. Дъхът му ухаеше на някаква сладникава билка.

Онова, което последва, беше по-лошо от раждане. Тя пицеше, докато лекарят внимателно почистваше калта от ранената ѝ ръка. Бог се смили над нея и Инес изгуби свят.

Свестиха я и я накараха да изпие нещо. Онова, което последва, беше още по-лошо. Кралицата се гърчеше в спазми, които сякаш разкъсваха стомаха ѝ, и се мятеше в треска. Дори светлината на свещите ѝ се струваше непоносима. Всеки звук отекваше в главата ѝ като удар. Тя изгуби представа за времето и мястото, за хората, които я заобикаляха. Чу собствения си глас, трескаво изричащ молби за пощада. Не можеше дори да се моли, нито да държи диска си.

Когато дойде достатъчно на себе си, докторът настоя да пийне още от същото лекарство и тя отново потъна в бездната на болката и

треската.

Това продължи безкрайно.

И все пак накрая свърши. Инес не знаеше колко време е минало, но още беше жива и лежеше сред подгизналите от пот възглавници на леглото. Лекарят внимателно избърса лицето и челото ѝ с мокри кърпи. Тя поиска да ѝ донесат чисти чаршафи. Прислужниците ѝ бързо смениха бельото и я преоблякоха, а когато свършиха, докторът се върна и много внимателно намаза ръката ѝ с някакъв мехлем и я превърза. Движенията му бяха спокойни и точни. Кралят внимателно наблюдаваше работата му.

Когато приключи, лекарят от форта нареди всички да излязат и да остане само една от прислужниците на кралицата. Говореше с увереността на човек, поел работите в свои ръце. Помоли краля да поговорят насаме и двамата се оттеглиха в съседната стая. Инес ги проследи с поглед, после затвори очи и потъна в сън.

— Ще оживее ли? — рязко попита Рамиро в мига, в който вратата се затвори.

Докторът беше не по-малко прям.

— Ще разбере чак довечера, ваше величество. — Той прокара ръка през рошавата си сламеноруса коса. — Трябвало е веднага да се потърси противоотрова.

— Как се досетихте?

— Най-напред отокът, ваше величество, а и безчувствените крайници. От една обикновена стрела не би трябвало да се получи подобна реакция. Не виждам за пръв път подобно нещо, Джад ми е свидетел. Освен това усетих миризмата.

— А откъде знаете какво да правите?

За пръв път човекът се поколеба.

— Ваше величество, тъй като ми се падна голямата чест да служа в таграта, аз използвах близостта на Ал-Расан, за да попълня знанията си с помощта на техните лекари. Преминах един курс на обучение при тях.

— Ашаритите повече ли знаят от нас?

— В много отношения — да, ваше величество. А... киндатите знаят още повече. В сегашния случай използвах трактата на един киндатски лекар от Фезана, господарю.

— Можете да четете на киндатски?

— Научих се, ваше величество.

— И от този текст разбрахте как да разпознаете отровата и да се справите с нея? Какъв лек да използвате?

— И как да го приготвя. Да, господарю. — Човекът отново се поколеба за миг. — Има още нещо, ваше величество. За това исках да си поговорим насаме. За... източника на това зло.

— Кажете ми.

Лекарят от таграта сподели догадките си. Кралят му зададе само един въпрос и получи също толкова ясен и точен отговор. С разрешението на Рамиро лекарят се върна при кралицата, а самият той остана в съседната стая, борейки се с надигналия се в гърдите му гняв. След толкова дълго колебание кралят на Валедо внезапно стигна до ясно и определено решение.

Много често съдбите на народите, и по-малки, и по-велики от този на Валедо, се решаваха именно в такива мигове и по този начин.

Докторът пак даде лекарство на Инес. Колкото и да беше болезнено, нямаше друг начин да бъде спасена. Кралицата кимна с разбиране и го изпи.

Тя отново потъна в бездната, но този път не беше толкова зле. Поне си даваше сметка къде е.

Към полунощ треската утихна. Лекарят будуваше до леглото ѝ. Когато Инес отвори очи, резките му черти ѝ се сториха красиви. Той посегна и ощипа здравата ѝ ръка.

— Да — каза кралицата. Лекарят се усмихна.

Когато задрямалият в креслото си крал Рамиро се събуди, жена му го гледаше. Очите ѝ бяха ясни. Двамата се гледаха дълго.

— Спомням си, че тук някъде беше слънчевият ми диск — прошепна тя. — Но най-добре от всичко си спомням, че ти през цялото време беше до мене.

Рамиро коленичи до леглото ѝ и потърси погледа на доктора, който вече не опитваше да скрие умората си.

— Мисля, че го преодоляхме — каза мъжът и грозноватото му лице светна в усмивка.

— Тази нощ направихте кариера, докторе — тихо каза Рамиро. — Дори не знам името ви, но бъдещето ви е осигурено. Не можех да я загубя. — Той се вгледа в своята кралица и съпруга и повтори: — Не можех.

Кралят на Валедо се разрида. Кралицата се поколеба за миг, после вдигна ръка и го погали по косата.

Докато крал Рамиро бдеше край леглото на своята кралица, на вечерята между валедийските придворни и хората, които служеха на крал Санчес от Руенда, бяха разменени тежки думи. Отправиха се сурови обвинения, а после бяха изтеглени и мечовете.

Седемнадесет души загинаха и единствено смелата намеса на тримата духовници от Фериерес, които се спуснаха с голи ръце да разтърват биещите се, вдигнали високо слънчевите си дискове, предотврати по-нататъшното кръвопролитие.

По-късно всички си спомняха, че гостите от Халоня тази вечер не се бяха появили на трапезата, сякаш бяха предчувствали нещо. Това не можеше да не събуди подозрение. Кръвопролитие сред придворните на другите двама крале можеше само да бъде от полза за крал Бермудо, по този въпрос две мнения нямаше. Някои от валедийците стигнаха и още по-далеч в предположенията си, но не можеха да ги подкрепят с нищо.

На сутринта Бермудо от Халоня и неговата кралица проводиха пратеник при крал Рамиро, оповестявайки заминаването си. И тъй като се знаеше, че кралицата на Валедо все още не е предала богу дух, те и цялата им свита си заминаха с уверението, че ще се молят за оздравяването ѝ.

Кралят и кралицата на Руенда и придворните им — онези, които бяха оцелели — вече си бяха заминали посред нощ, още след боя в залата. Бяха се измъкнали гузно като конекрадци, както отбеляза един от придворните на Рамиро, макар по-практичните да признаваха, че животът им на валедийска земя действително е бил застрашен. Ала повечето бяха готови да преследват групата от Руенда в мига, в който научиха за бягството. Конетабълът обаче не даде такава заповед, а кралят все още не излизаше от стаята на жена си.

Хората, които се грижеха за нея, твърдяха, че състоянието ѝ видимо се е подобрило и има всички изгледи кралицата да оцелее. Тъкмо тогава се разбра, че стрелата е била отровна.

Кралят излезе от стаята на жена си чак на третия ден — всичките си съвещания провеждаше в съседната малка стаичка. Подобно поведение се възприемаше единодушно от приближените му като

проява на малодушие, недостойно за един мъж. Време беше някой да нареди преследването на бегълците да започне преди да са се скрили в някое от укрепленията си. Мнозина бяха убедени, че коварната стрела е пратена от ръката на някой от тях, а в Еспераня жаждата за отмъщение пламваше бързо.

Покрай всичко останало се разбра — как и откъде, остана тайна — че крал Санчес е имал наглостта да напише писмо, в което предявявал права над Фезана и настоявал тя да му плаща данък. Писмото явно още не беше пратено — все пак зимата едва беше свършила, — но в дните след заминаването на гостите от Руенда цяла Карказия говореше само за това. Град Фезана плащаше париас на Валедо и нямаше човек в крепостта, който да не оценява това искане като нечувана наглост.

Някои от по-наблюдателните не пропуснаха да отбележат и факта, че самият крал Санчес, който беше сред най-добрите стрелци в трите кралства, през двата дни преди лова със соколи е бил подозрително неточен. Възможно ли беше да се е прикривал по този начин — един вид предпазна мярка, ако някой забележи откъде иде смъртоносната стрела?

А ако стрелата беше предназначена за брат му? Най-циничните си мислеха, че това няма да е първият случай, когато синовете на Санчо Дебелия се избиват, но никой не посмя да изрече тази мисъл на глас.

Безвременната смърт на Раймундо, най-големия син, щеше да се помни още дълго. Никой от придворните, които този ден се събраха в мрачно мълчание, не беше забравил думите на младия Родриго Белмонте, конетабъла на Раймундо, слисали и изумили всички присъстващи.

Сега сер Родриго беше далеч, в изгнание при неверниците. Благородната му съпруга и двамата му синове бяха поканени в свитата на Валедо, но Миранда Белмонте отклони поканата, като се позова на отдалечеността от двора и задълженията, които ѝ налагаше отсъствието на нейния съпруг и господар. При тази вест де Шервал, духовникът от Фериерес, беше изразил известно разочарование. Говореше се, че бил голям ценител на женската красота, а съпругата на сер Родриго беше прочута красавица.

Един Джад знаеше какво би казал и как би се държал Капитана, ако беше в Карказия този ден. Може би щеше да заяви на краля, че раняването на кралицата е наказанието му за стореното някога зло. И със също такъв успех би могъл да се впусне в преследване на бегълците от Руенда — съвсем сам, ако трябва — и да донесе главата на краля в чувал. Родриго Белмонте беше непредсказуем.

Но и Рамиро от Валедо беше такъв.

Когато кралят най-сетне се появи след съвещанието с Жеро де Шервал, граф Гонзалес и няколко от капитаните си, Карказия потръпна от приятно предчувствие. Най-сетне щяха да тръгнат след негодниците от Руенда. Провокацията беше твърде нагла, дори и свещениците не можеха да го отрекат. Време беше Валедо да тръгне на запад.

Заповед не последва.

Изражението на Рамиро беше решително. Такива бяха и лицата на мъжете с него, но никой не обели и дума какво е станало. Личеше, че и Жеро де Шервал, който беше потресен от случилото се, не е склонен да коментира.

Никой не знаеше накъде ще се обърне всичко това. Кралят с нищо не показваше, че има намерение да напусне Карказия и да тръгне към Естерен. Във всички посоки бяха проводени пратеници. Един от тях се насочи по реката към Руенда. Един-единствен пратеник, а не цяла армия. В кръчмите на Карказия мъжете ругаеха и проклинаха. Никой не знаеше какво съобщение носи пратеникът. Друга малка група се отправи на изток. Един от вестносците беше казал на свой приятел, че целта им са земите, в които се отглеждаха чистокръвните валедийски коне, но с това сведенията се изчерпваха.

През последвалите дни и седмици кралят беше непроницаем. Обикновено сутрин ловуваше, после прекарваше много време със съпругата си — смъртната опасност, през която беше преминала, ги беше сближила. Конетабълът имаше много работа, но с нищо не издаваше какво става — нито с поглед, нито с намек. Единствено духовникът от Фериерес се усмихваше доволно, когато никой не го наблюдаваше, сякаш някакви изгубени надежди се бяха възродили през тези дни.

А когато пукна пролетта и по ливадите и горските поляни нацъфтяха цветя, в Карказия започнаха да се събират Конниците на Валедо.

Те бяха най-добрите ездачи на света, с най-хубавите коне, и бяха въоръжени като за война. Дните минаваха, а Конниците продължаваха да прииждат. Тогава и за най-несъобразителните царедворци в Карказия стана ясно накъде вървят работите.

Лъх на неверие и ликуване премина над града и крепостта, а войниците не спираха да прииждат, отряд след отряд. Мъже и жени, които от години, ако не и цял живот, занемаряваха задълженията си към бога, сега започнаха да се появяват на службите в древния храм на Карказия, построен още в онези далечни времена, когато Еспераня бе владяла целия полуостров, а не само северните му земи.

На тези служби, често водени от негово преподобие Жеро от Ферьерес, неизменно присъстваха кралят на Валедо и неговата кралица, която вече се беше съвзела достатъчно след боледуването. Сутрин и вечер те коленичеха един до друг в молитва, стиснали в ръце слънчевия диск на бога.

Столетия наред блестящите, приказно богати халифи на Ал-Расан бяха нахлували на север с победоносните си армии, неудържими като морето, за да мачкат и поробват джадитите, които се свиваха в покрайнините на огромните, някога техни земи. Година след година, от незапомнени времена.

Последният халиф в Силвенес, слаб и безволев човек, играчка в ръцете на други, беше убит преди шестнадесет години. И сега вече нямаше халифи.

Време беше помитащата всичко вълна да се върне назад в името на единствения истински и всемогъщ бог.

Елиане бет Данел, съпруга и майка на лекари, беше свикнала непознати да я заговарят на улицата. В града я познаваха, съпругът ѝ и дъщеря ѝ имаха много пациенти във Фезана. Някои искаха да ѝ благодарят, други имаха нужда от бърз или по-евтин преглед. Елиане се беше научила бързо да се оправя и с едните, и с другите.

Жената, която я спря тази сутрин на пазара, не беше от никоя от двете категории. По-късно Елиане си спомни, че за пръв път в живота си е разговаряла с проститутка.

— Госпожо, мога ли да ви отнема минутка? — попита жената, без да излиза от сянката. Попита много по-любезно, отколкото ашаритите се обръщаха към киндатите.

Елиане беше твърде изненадана, за да откаже. Само кимна и последва жената — всъщност съвсем младо момиче. Наблизо имаше тясна пресечка. Елиане беше минавала оттук два пъти седмично от години, без да я забележи. Миришеше на гнило и имаше някакви животни, които тя взе за дребни котки. Елиане сбърчи нос и каза строго:

— Надявам се, че не работиш тук.

— Случвало се е, преди да ни изгонят извън града — безгрижно заяви момичето. — Наистина вони. Но няма да ви задържам дълго.

— И аз няма да стоя дълго. С какво мога да ти помогна?

— С нищо. Дъщеря ви обаче много пъти ни е помагала. Точно затова съм тук.

Елиане обичаше да е наясно с нещата.

— Дъщеря ми ви е лекувала, това ли искаш да кажеш?

— Да. И беше добра към нас. Почти приятелка, ако това не ви обижда.

В думите прозвуча предизвикателство, което, кой знае защо, трогна Елиане.

— Не ме обижда — каза тя. — Джехане умее да си подбира приятелите.

Това изненада момичето. Очите на Елиане бяха посвикнали с полумрака и сега се виждаше ясно, че младата жена, с която разговаря, е дребна и крехка, не повече от петнайсет-шестнайсет годишна, загърнатата с окъсан шал върху късата избеляла туника. Твърде оскъдно облекло за толкова студен и ветровит ден.

— Искан да ви кажа, че се задават неприятности — продължи момичето. — Неприятности за киндатите.

Елиане усети как сърцето ѝ се вледенява.

— Какво имаш предвид? — попита тя и неволно погледна през рамо към осветената от слънцето улица, по която се движеха хора и може би чуваха разговора им.

— Ние чуваме най-различни неща. От мъжете, които ни посещават. По стените са окачени някакви мръсни стихчета. Разобличения, както ги наричат. Нещо за киндатите и Деня на рова. Нуная смята, че се готви нещо. Може би комендантът е получил някакви заповеди.

— Коя е тази Нуная? — Елиане потрепери.

— Тя е главната отвън, зад стените. По-стара е и знае много. — Момичето се поколеба. — С Джехане са приятелки. Тя ѝ продаде мулетата, когато заминаваше.

— И това ли знаеш?

— Онази нощ аз я заведох при Нуная. Не можехме да оставим Джехане така! — Отново нотка на предизвикателство и гордост.

— Благодаря. Сигурна съм, че нямаше да я оставите. Казах ти, тя знае да си подбира приятелите.

— Джехане винаги е била добра към мене. — Момичето сви рамене с престолено безразличие. — Аз лично не виждам нищо лошо в това да наричаш луните сестри.

Елиане с мъка се сдържа да не се усмихне, напук на страха. Момичето беше едва петнадесетгодишно.

— За съжаление, някои не са на същото мнение.

— Знам. Джехане добре ли е?

— Мисля, че да. — Елиане се поколеба. — Тя е в Рагоса, работи там.

Момичето кимна доволно.

— Ще кажа на Нуная. Е, това е всичко, което исках да ви кажа. Нуная каза, че трябва да внимавате. Да помислите дали не е по-добре да се махнете отгук. Казва, че хората са изнервени заради исканията на онзи крал от север от... как беше, Руенса?

— Руенда — поправи я Елиане. — Заради париаса ли? Какво общо имат киндатите с това?

— Мене ли питате? — Момичето отново сви рамене. — Аз чувам разни неща, но не разбирам много. Нуная смята, че има нещо подозрително в цялата работа, това е.

Елиане не отговори. Гледаше момичето. Този шал наистина не беше за такова време. Импулсивно, изненадвайки самата себе си, свали сивия си плащ и загърна момичето.

— Аз имам друг — каза тя. — Дали ще ти го откраднат?

Очите на момичето се разшириха и то попипа топлия вълнен плащ.

— Само през трупа ми!

— Добре тогава. Благодаря за предупреждението.

— Госпожо!

Елиане спря и се обърна.

— Знаете ли магазина за играчки в дъното на Улицата със седемте завоя?

— Виждала съм го.

— Точно след него, досами стената, има липа. Зад нея край стената има храсталак. Оттам може да се излезе. Има малка вратичка, която се заключва, но ключът е окачен на един пирон отзад на дървото, горе-долу на моята височина. Ако ви се наложи да излезете, този път ще ви изведе до нас.

Елиане безмълвно кимна, после каза:

— Радвам се, че дъщеря ми има такива приятелки. После закрачи обратно към слънчевата светлина, която сега, без плаща, вече не я топлеше.

Реши тази сутрин да пропусне пазара, който обикновено ѝ доставяше удоволствие. Щеше да прати някой от слугите. Беше ѝ студено. Сви към киндатския квартал и къщата, която беше неин дом вече тридесет години.

„Дали не е по-добре да се махнете оттук?“ Ни повече, ни по-малко.

Скитниците. Вечно трябваше да бягат. Да кръстосват като луните сред ярките неизменни звезди. Но по-ярки от тях, както обичаше да казва Исхак. По-ярки от звездите и по-нежни от слънцето. А за тях двамата Фезана твърде дълго беше дом.

Реши да не му казва нищо.

На другия ден, когато излезе да си купи нов плащ — оказа се, че старият е вече доста изтърган — към нея се приближи непознат кожар, джадит.

Чакаше я пред охраняваната порта на Киндатския квартал и я настигна, когато тя свиваше зад ъгъла. Беше преизпълнен с почителност и явно изплашен. Без да губи време, той ѝ обясни за какво е дошъл. Съобщението му беше същото като на момичето предния ден. Той също беше пациент на Джехане, по-точно момчето му. Доколкото Елиане успя да схване, една от пелиновите настойки на Исхак беше излекувала детето от опасна треска миналото лято. Мъжът не беше забравил. И той обясни, че може би ще е най-добре да напуснат Фезана за няколко месеца, още преди края на пролетта. Мъжете в кръчмите говорели неща, които не предвещаваха нищо добро.

Хората били ядосани. И вече не се опитвали да озаптваат по-разпалените ваджии по улиците. Тя направо го попита дали смята да се махне със семейството си, ако заплахата се разпростре и върху джадитите. Човекът призна, че е решил да смени вярата си след толкова години на съпротива. И на първата пресечка сви встрани, без да се огледа. Елиане така и не разбра името му.

Тя си купи плащ от едно магазинче на Улицата на тъкачите, в което пазаруваше повече от десет години. Стори ѝ се, че собственикът е по-хладен от друг път, дори малко рязък.

Може би просто търговията не му вървеше, опитваше се да го оправдае тя. Изминалата година никак не беше лека за Фезана. Почти всички, които имаха някаква тежест и влияние в града, бяха свършили в крепостния ров.

Но да прогонят заради това киндатите?

Пълна безсмислица. Данъците, които неверниците — киндати и джадити — плащаха, отиваха за същите тези ваджии и техните храмове, за укрепването на градските стени и за париаса, който Фезана плащаше на Валедо. Възможно ли беше новият цар и съветниците му да не го разбират? Те не можеха да не си дават сметка, че с опустяването на Киндатския квартал върху града ще бъде нанесен съкрушителен удар.

А можеше да се случи и нещо още по-лошо.

Този път тя каза на Исхак за предупреждението. Беше сигурна, че знае какво точно ще каже той със заваления си говор, който вече се беше научила да разбира.

Исхак обаче я изненада. След толкова години все още беше в състояние да я изненада. Той обясни, че тревогата е предизвикана от вестите от Сореника. Някакъв нов полъх се чувстваше във въздуха, ново настроение, което засягаше не само Фезана. Махалото се връщаше. Ветровете бяха сменили посоката си.

Двамата, заедно с всичките си слуги, започнаха да се готвят за заминаване. В Рагоса, при Джехане.

Оказа се обаче, че са закъснели.

Същата тази седмица, когато Елиане получи двете предупреждения, а кралицата на Валедо едва не умря, Джехане се

готвеше за карнавала в Рагоса — с много по-големи очаквания, отколкото би признала.

Тази сутрин Алвар де Пелино, беше свободен от дежурство, я чакаше заедно с Хусари на един оживен ъгъл, а младият Зири беше на поста си както винаги. Двамата мъже тайничко си помислиха, че Джехане е по-хубава от всякога. Алвар импулсивно беше споделил с Хусари за онази единствена нощ с нея и приятелят му философски забеляза, че пролетта действа по този начин на младите мъже.

Алвар не мислеше, че причината е в пролетта. В живота му много неща се бяха променили само за няколко месеца и продължаваха да се променят, но чувствата му към Джехане бяха неизменни и щяха да си останат такива. Той беше сигурен в това. Съзнаваше, че тази увереност е малко странна, но не можеше да се отърси от нея.

Като лекар в двореца и на отряда на Родриго Джехане бет Исхак беше заобиколена от блестящи, изтънчени мъже. Алвар се примиряваше с това. Не очакваше нищо. Казваше си, че ще е доволен да е до нея, да е част от живота ѝ, макар и незначителна.

През повечето време това беше вярно. Но имаше нощи, когато съвсем не беше сигурен, че е доволен от положението си, макар никога да не би признал пред прагматичния Хусари, че с пролетния цъфтеж и галещия вечерен вятър откъм езерото тези нощи стават все по-чести. Вечер мъжете пееха под прозорците на жените, които желяеха. Алвар лежеше буден и слушаше изпълнената с копнеж музика. В такива мигове си даваше сметка, че е извървял огромен път от север дотук. И че един ден, когато изгнанието на Капитана свърши, неизбежно ще се върне там. Избягваше да мисли за това.

Двамата се приближиха до Джехане и я поздравиха, всеки по свой начин — Хусари с широка усмивка, а Алвар с изискан ашаритски поклон. Беше се упражнявал, просто за развлечение.

— В името на луните, погледнете се! — възкликна Джехане. — Имате вид, все едно вече сте готови за карнавала. Какво биха казали горките ви майки?

Двамата се огледаха един друг със самодоволни усмивки. Алвар беше облечен в ленена риза с широки ръкави, с цвят на слонова кост, опасана свободно на кръста. Панталоните му бяха малко по-тъмни, а на краката му се мъдреха ашаритски градски чехли с втъкана златна

нишка. Предната седмица си беше купил от пазара мека малиновочервена шапка и не можеше да ѝ се нарадва.

Хусари ибн Муса, търговецът на коприна от Фезана, беше облечен в проста кафява риза на джадитски войник, върху която беше надянал кожена жилетка, износена и цялата на петна. В широкия си кожен колан беше затъкнал два ножа. Панталоните му за езда бяха натикани във високи черни ботуши. Всичко това се допълваше, разбира се, от широкополата кожена шапка.

— Е, покойната ми майчица много би се смяла — каза Хусари. — Тя имаше чувство за хумор, Ашар да дари мир на душата ѝ.

— А моята ще изпадне в ужас — жизнерадостно заяви Алвар. Хусари се изсмя.

Джехане се мъчеше да остане сериозна.

— Какво би казал разумен човек, ако ви погледне?

— Мисля, че подобна личност — каза Хусари, — ако изобщо се намери такава в Рагоса тази седмица, неизбежно ще забележи, че ние двамата сме най-доброто, което може да предложи този полуостров. Храбрият Алвар и моята скромна особа сме доказателството, че хората от различни светове могат да направят тези светове по-пъстри и многообразни. Че ако вземем най-хубавото от тях, ще се получи едно ново цяло, блестящо и непреходно.

— Никак не съм сигурен, че жилетката ти е най-хубавото, което може да предложи Валедо — намръщи се Алвар, — но ще си затворим очите за това.

— А аз никак не съм сигурна, че очаквах сериозен отговор — каза Джехане и погледна замислено Хусари.

Той отново се изсмя.

— Това сериозен отговор ли беше? Нищо подобно, просто се упражнявах. Помолиха ме лятото да изнеса лекция за търговската етика в университета и сега тренирам за лектор. Трябва да мога да давам подробни, изчерпателни отговори на всеки въпрос.

— Не и тази сутрин — каза Джехане. — Иначе няма да свършим онова, за което сме излезли.

Тя тръгна и двамата мъже закрачиха от двете ѝ страни.

— Аз мисля, че отговорът му беше добър — тихо каза Алвар.

Джехане и Хусари го погледнаха учудено.

— Всъщност и аз мисля така — каза тя. — Но не бива да го насърчаваме.

— Насърчението — заяви величествено Хусари, пристъпвайки наперено с черните си ботуши — не е от значение за истинския учен, който с цялата си душа се стреми към истината и знанието, неговата единствена цел, по пътеки, недостъпни за дребните хорица.

— Разбра ли сега какво имах предвид? — попита Джехане.

— Я по-добре да се опитаме да му намерим по-хубава жилетка — отвърна Алвар.

Тримата излязоха на улицата, на която им бяха казали да търсят, и спряха като заковайи. Дори и Хусари, който беше видял не един град в живота си.

Рагоса беше ярка и блестяща. Когато слънцето грееше и езерото и небето бяха сини като киндатско наметало, градът сияеше с мрамора и слоновата си кост, с мозайките и релефите по арките и фасадите си. Но това, което видяха сега, ги свари неподготвени.

По цялото протежение на тясната крива уличка бяха наредени десетки временни сергии, отрупани с маски на животни и птици, истински и приказни, които мамеха с хилядите си багри и форми.

Джехане се засмя от удоволствие. Хусари поклати глава изумен. От другата страна на улицата малкият Зири беше отворил уста. Алвар се улови, че и той е зяпнал със същия глуповат вид.

На първата маса имаше вълча глава, жребец, жар-птица и невероятно убедителна, ужасяваща огнена мравка.

В този миг срещу тях се зададе хубаво облечена млада жена, отрупана със скъпоценности. Зад нея един роб носеше удивително творение — маска на планинска котка, цялата от кожа, с украсен със скъпоценни камъни нашийник. Към нашийника беше прикрепена халка. Алвар забеляза, че жената държи в ръцете си верижка от тежко ковано злато. Това произведение на изкуството сигурно струваше цяло състояние. Заплатата му за половин година. Жената забави крачка и му се усмихна. Алвар се обърна и се загледа в нея. Ибн Муса се изсмя на глас, а Джехане вдигна вежди.

— Запомни тази маска, приятелю! — кикотеше се Хусари. — Запомни я за утре!

Алвар се надяваше, че не се е изчервил чак толкова.

Тази мека, уханна сутрин тримата се бяха срещнали, за да се снабдят с маски за нощта, когато факлите щяха да осветяват до сутринта улиците на Рагоса. Нощта, в която градът щеше да посрещне пролетта и да отпразнува заедно с това рождения ден на цар Бадир с музика, танци и вино. Пък и с други неща, които се разминаваха не само с предписанията на Ашар, но и с проповядваното от джадитските свещеници и киндатските духовници.

Напук на ясно изразеното мнение на духовните си наставници, хората идваха в Рагоса отдалеч, пътувайки понякога цели седмици. Идваха чак от Ферьерес и Батиара, макар проходите все още да бяха заснежени, за да участват в карнавала. Настъпването на пролетта беше нещо, което винаги си струваше да се отпразнува, а и цар Бадир, който царуваше в Рагоса още от падането на Халифата, се радваше на уважението и дори обичта на поданиците си, каквото и да говореха ваджиите за него и за киндатския му министър.

Тримата тръгнаха по кривата уличка, проправяйки си път през тълпата. Алвар държеше ръката си върху кесията на пояса. Такива места бяха рай за джебчиите. На първата сергия, пред която спряха, Алвар си хареса маска на орел, дан на уважение към неговия Капитан. Надяна я и търговецът, изразявайки одобрението си с усърдно кимане, му поднесе огледало. Алвар се погледна и не се позна. Наистина изглеждаше като орел. Зорък и опасен.

— Чудесно — каза Джехане. — Вземи я.

Алвар примигна зад маската, когато чу колко му искат за нея, но Хусари успя да се спазари с продавача и цената падна наполовина. Търговецът на коприна, който тази сутрин беше в изключително добро настроение и по-остроумен от всякога, ги поведе по-нататък, проправяйки си път с лакти през тълпата, и на една от сергиите се хвърли с вик към ефектна маска на паун, украсена с пера. Надяна я, макар и с известно усилие. Хората наоколо трябваше да се постеснят, за да му направят място. Маската беше великолепна, неподражаема.

— Никой няма да може да се доближи до тебе — заяви Джехане, като отстъпи назад да му се полюбува.

— Аз мога! — извика някаква жена от тълпата. Зяпачите избухнаха в гръмогласен смях. Хусари се поклони с цялата изисканост, която му позволяваше маската.

— Този проблем винаги би могъл да намери решение, Джехане — заяви Хусари и гласът му прокълбна странно иззад стегнатата маска и великолепните пера. — Ако се съди по онова, което съм чувал за този карнавал.

Алвар също беше слушал доста по въпроса. От седмици в казармата, кръчмите и стражевите кули се говореше единствено за това. Джехане с все сила се опитваше да покаже неодобрението си, но никак не беше лесно да проявиш неодобрение спрямо Хусари. Търговецът на коприна беше от онези хора, които всички харесваха. И освен това бе човек, за няколко месеца променил коренно начина си на живот.

Пълен и изнежен някога, сега ибн Муса беше мъж, когото хората на Родриго приемаха като един от тях. Той беше от онези, с които Капитана се съветваше, а грубоватият стар Лаин — джадит до мозъка на костите, при цялото си неуважение към религията — го беше приел като свой брат.

С помощта на търговеца Хусари свали маската. Косата му беше разчорлена, а лицето му бе зачервено.

— Колко, приятелю? — попита той. — Не съм кой знае колко претенциозен и бих се задоволил и с тази маска.

Търговецът се взря внимателно в него и каза цената. Хусари нададе вик, сякаш го бяха проболи в сърцето.

— Мисля, че тук пазарлъкът ще отнеме повечко време — заяви Джехане. — Ние със Зири ще продължим сами. Ако искам наистина да съм маскирана, няма нужда всички да знаят каква маска ще нося.

— Ние не сме „всички“ — възрази Хусари, като се откъсна за миг от пазарлъка, който набираще скорост.

— Освен това ти знаеш с какви маски ще бъдем ние — добави Алвар.

— Точно така! — усмихна се Джехане. — Това е много полезно. Ако ми потрябва помощ по време на карнавала, ще ви търся някъде сред пернатите.

— Не бъди толкова сигурна — вдигна пръст Хусари. — Алвар може да е в леговището на някоя планинска котка.

— Няма да го направи — заяви Джехане.

Хусари се изсмя. Джехане се поколеба за миг, погледна Алвар и се обърна да си върви. Стиснал орловата маска, той я проследи с

поглед, докато двамата със Зири се изгубиха в тълпата.

След оживен пазарлък, който събра около сергията цяла група зяпачи, Хусари най-сетне се споразумя с търговеца и купи пауновата маска на цена, която беше по-висока от годишната заплата на професионален войник. Търговецът се съгласи да му я достави по-късно, когато тълпата пооредее.

— Сега ми се иска да пийна нещо — заяви ибн Муса. — Да ни прости светият Ашар греховете на тази земя.

Алвар, за когото това не беше грях, реши, че и той с удоволствие би пийнал нещо, макар да беше още много рано за пиене.

— Разправят, че планинските котки били ужасно свирепи, когато се чифтосват — отбеляза Хусари и вдигна чашата си за наздравица.

— Не ми говори такива неща! — изръмжа Алвар. Хусари ибн Муса — търговец на коприна, войник, ашарит и добър приятел на Алвар — избухна в смях и поръча още една бутилка хубаво червено вино.

Докато се провираше през тълпата между сергиите, Джехане си повтаряше, че измамата е съвсем безобидна и че тя също има право на свои тайни. Все пак мразеше лъжата, а двамата мъже ѝ бяха близки. Изненада я донякъде остро жегване — без съмнение ревност — при вида на онази дългокрака ашаритка с маската на планинска котка — как само се беше усмихнала на Алвар.

И все пак не беше работа нито на Алвар, нито на Хусари да знаят, че вече си има маска за карнавала, подарък от първия министър на Рагоса. Беше уморена и изнервена от неотслабващото внимание, с което другите следяха отношенията им. Още повече че след пристигането на бляскавата Забира от Картада ухажването на Мазур се беше превърнало по-скоро в ритуал.

Вялите му опити да я завоюва я дразнеха почти толкова, колкото преди това я дразнеше убедеността му, че капитулацията ѝ е въпрос единствено на време. Това беше непоследователно, но, уви, тъкмо така стояха нещата.

Джехане въздъхна. Представяше си какво би казал сер Резони в Батиара. Нещо за женската природа. Когато дойде вестта за случилото се в Сореника, тя му писа, но още нямаше отговор. Той живееше там, но често отсъстваше, а когато заминаваше на север да чете лекции в

някой от другите университети, вземаше и семейството си. Но можеше и да е мъртъв. Тя не искаше дори да мисли за това.

Спря до една от сергиите да огледа изложените там маски. Беше невероятно как дори маските на най-непривлекателните животни — язовец, глиган, мустаката сива мишка от мека като коприна кожа — можеха да бъдат изработени така, че да станат красиви и чувствени. Какво чувствено би могло да има у един глиган? Тя не беше художник и не можеше да си отговори на този въпрос, но знаеше, че в нощта на карнавала тези маски щяха да изглеждат още по-примамливо в светлината на факлите и грейналите луни, с леещото се вино и не помалко опияняващото желание.

Мазур я беше поканил предния ден на вечеря, за пръв път от много време, и в края на вечерята ѝ беше поднесъл подаръка, любезен и самоуверен както винаги.

Джехане отвори кутията. Дори и тя беше красива — от слонова кост и сандалово дърво, със сребърна ключалка и също такава ключе. Вътре върху малиновочервена коприна лежеше маска на бяла сова.

Совата на лекарите, символ на бялата луна и на знанието, бледа светлина, озаряваща тъмните пътеки на неизвестното. Галинус, бащата на медицината, имал на върха на жезъла си изображение на сова. Малко хора го знаеха. Мазур явно беше един от тях.

Това беше щедър, великодушен дар на човек, който винаги беше проявявал към нея само щедрост и великодушие.

Тя го погледна и Мазур ѝ се усмихна. Проблемът при него беше, че винаги знаеше какво прави. Когато правеше подарък, той беше точно този, който трябваше. У него нямаше неувереност, нямаше нетърпение да види дали подаръкът му се е харесал.

— Благодаря — каза тя. — Красива е. За мене ще е чест да я нося.

— Ще ви отива — отбеляза той и се излегна удобно на диванчето срещу нея с чаша вино в ръка. Двамата бяха сами — слугите бяха освободени още в началото на вечерята.

Джехане затвори кутията и завъртя ключето.

— Кажете ми — попита тя, — какво избрахте за госпожа Забира? Или въпросът ми е нетактичен?

Не беше нетактичен, а провокиращ. Какво пък, късно ѝ беше да се променя. Освен това винаги беше приятно, колкото и рядко да се

случваше, да види как мъжът насреща ѝ примигва объркано и се колебае, макар и само за миг. Знаеше, че това е детинщина, но нали не всичко детинско е лошо?

— Никак няма да е красиво да издам каква маска ще носи тя, не мислите ли? Както ако ѝ кажа с каква маска ще бъдете вие.

Той умееше да накара човек да се почувства глупаво. Джехане обаче и този път остана вярна на себе си.

— Сигурно сте прав. Колко още — освен нас двете — сте маскирали лично за карнавала, та само вие да знаете кои сме?

Мазур отново се поколеба, но този път не от объркване.

— Само двете, Джехане. Вас и Забира. — Той се усмихна печално. — Вече не съм млад...

Въпреки цялото му лукавство Джехане имаше чувството, че този път Мазур казва истината. Беше трогната — и малко виновна.

— Извинявайте — каза тя.

— Няма за какво — сви рамене Мазур. — Пред пет години, дори преди две, такъв упрек би бил напълно заслужен. Макар че, трябва да призная, никоя друга жена не би задала подобен въпрос.

— Майка ми щеше да е ужасена, ако можеше да ви чуе.

Мазур поклати глава.

— Не я клевете. Майка ви ще е доволна, че можете да се сравните по ум с всеки мъж.

— Едва ли, Мазур. Просто съм по-хаплива. Понякога това върши работа.

— Знам — каза той и направи гримаса. — Отдавна съм го разбрал.

Джехане се усмихна и стана.

— За един лекар с много задължения е вече доста късно. Позволете да ви благодаря още веднъж и да се оттегля.

Той също се изправи, строен и изящен. Съвсем не толкова стар и немощен, колкото се опитваше да ѝ внуши. Мазур никога не говореше просто ей така, без цел. Амар ибн Хайран — който в това отношение беше същият — я беше предупредил.

Понякога на човек не му се иска да вниква във всички тънкости, а просто да постъпи така, както му подсказва сърцето. Джехане се приближи до Мазур и за пръв път го целуна по устните.

Това го свари неподготвен. Той дори не вдигна ръце да я прегърне. Преди известно време беше направила същото с Амар ибн Хайран. Ужасна жена!

— Благодаря — промълви тя. — Благодаря за маската. Сега, докато вървеше към дома си, съпроводена от охраната, си спомни, че е забравила да го попита с каква маска ще бъде на карнавала той.

Докато се провираше сред тълпите в ярката слънчева утрин, Джехане не усети как стигна края на улицата със сергиите. Сви наляво към езерото, където беше по-тихо. Знаеше, че Зири я следва по петите, но въпреки това реши да се пошляе безцелно из града.

Можеше да се върне в лазарета — имаше трима пациенти там. Не беше зле да се отбие и при една жена, която всеки момент щеше да роди. Но тази сутрин всичките можеха да минат и без нея, а беше толкова приятно да си навън в този хубав пролетен ден и да не те чака неотложна работа.

Хрумна ѝ, че ако нещо ѝ липсва в Рагоса, то е женската компания. Беше заобиколена от толкова блестящи мъже, но в този миг ѝ се искаше да седи пред някоя от съборетините до градските стени на Фезана заедно с Нуная и другите улични жени, да слуша песента на птиците, да пие нещо разхладително и да се смее на хапливите непристойни историйки на приятелките си. Понякога наистина трябваше да се посмееш на мъжете и техния мъжки свят.

Почти цяла година беше сериозна и отдадена на работата си. Беше спала в палатка посред зима, заобиколена от сурови войници. Те я уважаваха за това, признаваха качествата ѝ на лекар, доверяваха се на преценката ѝ. Някои от тях дори я обичаха. Но нямаше жена, с която просто да се посмее, да се почуди на глупостите на войниците и дипломатите. И може би да сподели мислите, които я измъчваха, докато лежеше сама в леглото си нощем и се вслушваше в музиката откъм тъмните улици, музика, предназначена за други жени.

Може би не беше чак толкова лошо, че приближаваше този прословут карнавал и никой освен Мазур не знаеше с каква маска ще бъде тя. При тази мисъл сърцето ѝ заби по-бързо от вълнение и някаква неясна тревога.

Хубаво би било, ако можеше днес да поговори с Нуная. Тя знаеше всичко за мъжете.

Несъзнателно сви рамене и продължи по пътя си. Не я биваше много в шляенето.

Беше на двадесет и осем години и не подозираше, че много скоро животът ѝ ще се промени изцяло.

Докато вървеше по една тиха уличка, случайно надникна през отворената врата на някакво магазинче и видя позната фигура. Поколеба се за миг и влезе. Родриго Белмонте стоеше с гръб към вратата и оглеждаше образци на пергамент. Не беше говорила с него от деня, когато ѝ съобщи новините от Сореника.

Той беше погълнат изцяло от заниманието си и не я забеляза. Продавачът обаче я видя и напусна мястото си зад тезгяха, за да я посрещне. Джахане му направи знак да мълчи. Човекът се усмихна с разбиране, смигна и се върна на мястото си.

Защо ли всички мъже се усмихваха по този начин? Заговорническият вид на търговеца я подразни и тя каза по-студено, отколкото възнамеряваше:

— За какво мислиш да го използваш? Откуп ли ще искаш?

Да изненадаш Родриго не беше лесно. Той я погледна през рамо и се усмихна.

— Здравей, Джахане. Не е ли хубаво? Погледни, пергамент от кожа на газела. А видя ли каква прекрасна хартия има този човек?

Собственикът светна. Родриго се приближи към друга кошница и внимателно вдигна свитък ленена хартия.

— Има и лен. Погледни. Цветна хартия. Ако човек реши да иска откуп, тази алената е тъкмо за тази цел.

В гласа му прозвуча нескрито удоволствие.

— И пак Картада печели — подметна Джахане. — Боята е от долините в южната ѝ част.

— Знам — съгласи се Родриго. — Но не мога да им се сърдя, щом правят нещо толкова красиво с нея.

— Ще желае ли високопочитаемият Капитан да купи хартия? — попита търговецът.

— Уви, високопочитаемият Капитан не може да си позволи нещо толкова разточително. Дори и да става дума за откуп — отвърна Родриго, — Ще взема пергамент. Десет листа, малко мастило и пет-шест хубави пера.

— Може би ще ви е угодно да се възползвате от моите услуги? — предложи човекът. — Мога да ви покажа образци от почерка си.

— Не, благодаря. Сигурен съм, че почеркът ви е безупречен, ако се съди по вкуса, с който сте подбрали материалите си. Но аз обичам сам да пиша писмата си, когато имам достатъчно време, и някои хора твърдят, че разчитат драсканиците ми.

Родриго се усмихна. Ашаритският му беше безупречен. Той спокойно би могъл да мине за местен, макар за разлика от Алвар и някои други северняци да бе запазил начина си на обличане. Неизменният бич и сега беше затъкнат в пояса му, макар мечът да липсваше.

— Наистина ли ще искаш откуп? — попита Джехане.

— Да, от баща ти. Омръзна ми лекарката на отряда ми да се държи с мене по-зле и от Лаин. Какво ще ми даде той за тебе?

— Кой, Лаин ли?

— Не, баща ти.

— Боя се, че няма да е много. И той е на мнение, че съм прекалено рязка.

Родриго извади от кесията си една сребърна монета и я подаде на търговеца. Почака да му опаковат покупките и преброи рестото.

Джехане излезе заедно с него. Видя го да оглежда по навик улицата и да отбелязва присъствието на Зири, който чакаше до една врата наблизко. Внезапно си помисли колко е странно да виждаш света под такъв ъгъл.

— Защо си толкова хаплива към онези, които изпитват искрена симпатия към тебе? — попита Родриго.

Джехане не очакваше толкова бързо да стигнат до този въпрос, макар че мислите ѝ бяха насочени именно нататък.

Тя сви рамене.

— Така се справям по-лесно. Вие пиете заедно, карате се, упражнявате се, ругаете. А аз имам само езика си и понякога той е доста хаплив.

— Така е. Значи не ти е лесно да се справяш сама?

— Нищо подобно! — възрази тя.

— Питам сериозно. Ти си член на отряда ми и аз се интересувам от теб като негов командир. Искаш ли да си починеш?

Предупреждавам те, че когато времето се оправи, възможностите ще са много по-малко.

Джехане понечи да отговори рязко, но се сдържа. Прав беше.

— По-добре ми е, когато работя — отвърна тя. — Ако съм свободна, ще се чудя какво да правя. А мисля, че да се върна у дома сега е опасно.

— Във Фезана ли? В никакъв случай. Не и тази пролет.

Нещо в тона му я обезпокои.

— Мислиш, че ще бъде толкова скоро? Че цар Бадир ще прати войска на запад?

— Струва ми се, че няколко отряда ще потеглят съвсем скоро и нашият ще е един от тях.

— Много предпазливо го казваш!

Родриго я погледна и внезапно се засмя.

— С тебе винаги съм предпазлив, Джехане.

Тя не отговори и той продължи:

— Ако знаех нещо със сигурност, щях да ти кажа. Лаин е убеден, че срещата на тримата есперански крале ще доведе до общо нападение на юг. Лично аз не го вярвам, но няма никаква гаранция, че всеки един от тях няма да обяви своя свещена война.

Тонът му беше сух.

— И къде ще бъде тогава Родриго Белмонте от Валедо? — попита тя и спря до една пейка пред някакъв голям склад. Това беше характерно за нея — винаги, когато не беше сигурна в нещо, ставаше много пряма и режеше направо, като хирург.

Родриго с жест я покани да седне.

— И сега отговорът ми е същият като през зимата. Спомняш ли си, тогава ибн Хайран ми зададе този въпрос?

Тя добре си спомняше онази зимна сутрин, когато едва не умря заедно с двете момченца, чийто единствен грях беше, че брат им е цар.

— Парите, които печелиш тук, по-важни ли са от лоялността към Валедо?

— Погледнато от този ъгъл, не. Но има и други начини да се погледне на нещата.

— И какви са те?

Родриго я погледна спокойно със сивите си очи. Малко бяха нещата, които можеха да го извадят от равновесие. Понякога почти й

се искаше да опита. Но внезапно си помисли, че този мъж се държи с нея като със свой доверен офицер. Без снизхождение и самодоволство. Или почти...

— Дали дългът към жена ми и бъдещето на синовете ми ще надделее над собствената ми представа за чест.

— Би ли ми обяснил?

— Лаин и Мартин се боят, че ще пропуснем големия си шанс. Настояват да помоля Рамиро за разрешение да се върна и ако той ми позволи, да прекъсна договора си тук. Аз предпочетох да не го правя. Има някои неща, които не бих направил.

— Кои? Да прекъснеш договора си или да молиш за помилване?

— И двете — усмихна се Родриго. — Но най-вече второто. Мога да върна заплатата си, не съм я похарчил още. Но помисли си само, Джехане. Има нещо по-важно. Ако Рамиро тръгне на юг през таграта и обсади Фезана, на какви хора ще даде земята, как мислиш? Сега разбираш ли?

Тя беше дъщеря на баща си и разбираше.

— И ти ще обикаляш около Рагоса да преследваш бандити, докато се завоюват царства...

— Чак царства — едва ли, но плячката ще е доста голяма. Много по-голяма от една заплата, колкото и щедра да е. Е, докторке, ти какво би ме посъветвала? Дали не дължа на двете си момчета шанса да станат наследници на... на кралския наместник във Фезана, да речем? Или на парче новозавоювана земя между Фезана и Карказия заедно с разрешението да си построя замък?

— Не мога да ти отговоря. Не познавам синовете ти.

— Това няма значение. Те са още деца. Въпросът е към какво трябва да се стреми един мъж. Ти как мислиш, Джехане? Честно?

Понякога сер Резони гледеше със същия прям и донякъде смущаващ поглед. Тя си спомни, че Родриго освен боец е и учител.

— И на това не мога да отговоря.

Той поклати глава — за пръв път показваше признаци на нетърпение.

— Да не мислиш, че тръгвам на война да убивам, да коля онези, които са се предали, и да горя живи жени — защото съм правил всичко това, Джехане — единствено от някакво тъпо войнолюбие?

— Ти ми кажи.

Тя потръпна в сянката на чинара, разперил клони над пейката. Не беше очаквала това от сутрешната си разходка из града.

— Вярно е, че във войната има тръпка. Никога не бих го отрекъл. За добро или зло, в присъствието на смъртта се чувствам по-жив. Нужна ми е опасността, другарството, гордостта от постигнатото. Шансът да завоювам слава, чест, дори богатство — а всичко това е важно в този свят, колкото и да е нищожно в рая на Джад. Но то ме откъсва от онези, които обичам, и ги излага на множество опасности. И ако не сме просто скотове, които живеят, за да се избиват, би трябвало да има някаква причина за всяко кръвопролитие!

— И каква е твоята причина?

— Силата, Джехане. Възможността да построя своя бастион. Да създам сигурност, доколкото изобщо е възможно в този несигурен свят, да построя за синовете си нещо, което те да отстояват след смъртта ми.

— И всички вие искате това? То ли е, което ви ръководи?

Той се замисли.

— Не мога да говоря от името на всички. На някои им стига и тръпката. Кръвта. Убийството само за себе си. Ти видя такива в Орвила. Но аз бих се обзаложил... бих се обзаложил, че ако попиташ Амар ибн Хайран, той ще ти отговори, че е тук, защото се надява да управлява Картада от името на цар Бадир още преди да е свършило лятото.

Джехане рязко се изправи. Умът ѝ работеше трескаво. Родриго взе покупките си и тръгна до нея. Вървяха мълчаливо. Стигнаха края на дългия кей и застанаха над синята вода. Рибарските лодки бяха украсени за карнавала. По мачтите и въжетата бяха окачени фенери и знаменца. Слънцето се беше вдигнало високо и наоколо почти не се мяркаха хора.

— Не можете и двамата да спечелите, нали? — промълви тя. — Или поне не за дълго. Рамиро не може да завоюва Фезана и да я задържи, ако Бадир завоюва Картада и я задържи.

— Мисля, че е възможно, но едва ли ще се случи и едното, и другото. Не и ако аз остана тук.

Родриго не беше суетен, но си знаеше цената. Тя вдигна поглед към него.

— Раздвоен си, нали?

— Вече ти казах — тихо отвърна той. — Войските скоро ще потеглят и аз не знам как ще свърши всичко. Освен това, ако не си забравила, има и други играчи.

— Не съм забравила. Никога не съм ги забравяла.

Една закъсняла лодка влизаше в залива със сутрешния си улов и белите ѝ платна блестяха на слънцето.

— Ще позволят ли муардите на твоите хора да завоюват Ал-Расан?

— Да си върнат Ал-Расан, по-точно казано. Съмнявам се — отвърна Родриго Белмонте.

— Което означава, че и те ще се появят това лято?

— Възможно е. Ако есперанските крале тръгнат към Ал-Расан.

Двамата замълчаха и се загледаха в чайките, които се спускаха стремително към водата, и в бързите бели облаци, препускащи над главите им.

— Това лято ще сложи край на нещо, нали?

— Всяка година, всеки сезон слага край на нещо. Но наистина от известно време усещам, че приближава някаква промяна. Не знам каква, но тя идва. — Той замълча за миг. — Разбира се, случвало ми се е и да греша.

— Често ли?

— Рядко, Джахане.

— Благодаря за откровеността.

Той продължаваше да я гледа в очите.

— Обикновена самозащита. Не се осмелявам да ти противореча. Може да се наложи да ми пуснеш кръв или да ми отрежеш крака.

Тази мисъл не ѝ се понрави особено.

— Имаш ли маска за карнавала? — смени темата тя.

— Всъщност да — усмихна се Родриго. — Лудус и Мартин, те се мислят за много остроумни, са ми купили нещо по свой вкус. Може би ще го използвам, за да им доставя удоволствие — ще изляза вечерта, но мисля да се прибера рано.

— Защо? Какво ще правиш? Ще се увиеш в одеяло и ще седнеш пред камината?

Родриго вдигна пакета, който носеше.

— Ще пиша писма. — Той се поколеба за миг. — На жена ми.

— Аха — кимна Джехане. — Дългът преди всичко. И по време на карнавала ли?

Родриго леко се изчерви, може би за пръв път, откакто го познаваше, и отмести поглед.

— Не е задължение — каза той.

В този миг Джехане разбра нещо важно за Родриго Белмонте.

Той я изпрати до дома ѝ, но отказа да влезе да обядва с нея. Тя изяде сама обяда, който беше приготвил наетият от Велас готвач.

По-късно отиде да посети пациентите си, а на здрачаване се върна у дома, за да се приготви за пиршеството в двореца.

Мазур ѝ беше пратил накити — още един жест на внимание. Джехане знаеше, че кралският прием преди карнавала се отличава с ненадмината изисканост. Хусари ѝ беше подарил рокля, вишневочервена и поръбена с черно. Трябваше да приеме подаръка, въпреки всичките си възражения, защото той не искаше и да чуе за пари. Тя отново погледна роклята. Беше невероятна. Никога в живота си не беше обличала нещо толкова хубаво.

Киндатите бяха длъжни да се обличат само в синьо и бяло. Не им беше разрешена никаква показност. Ала за тази вечер — и за следващия ден, без съмнение — цар Бадир от Рагоса негласно беше отменил това строго правило. Джехане започна да се облича.

Като се сети за Хусари, тя си спомни надутата му, високопарна реч тази сутрин. Той беше казал, че се шегува.

Но не беше така, или поне не съвсем.

В някои моменти, заобиколена от мъже като Хусари ибн Муса, младия Алвар или Родриго Белмонте, Джехане си мислеше, че още не всичко е загубено, че има надежда и бъдеще за полуострова. Хората се променяха, прекосяваха границите, даваха и вземаха един от друг... когато им стигнеше времето, волята, способността да мислят.

Можеше да се изгради един нов свят от двата стари — а защо не и от трите? Слънцето, звездите и луната в едно.

После си спомняше Орвила, Деня на рова. Очите на муардите и гневните речи на ваджиите по улиците, и как те искаха смъртта на киндатския магьосник бен Аврен. Злодея, който пиел кръвта на невинни деца, изтръгнати от ръцете на майките им.

Дори и слънцето залязва.

Това го беше казал Родриго.

Никога не беше срещала мъж като него. Не, не беше точно така. Имаше още един, когото видя за пръв път същия онзи ден. Двамата бяха като блестяща златна монета. Двете ѝ страни, с различни изображения, но еднакво ценни.

Дали? Може би това само звучеше правдоподобно, като речите на същите онези учени, над които се надсмиваше Хусари? Симетрия, зад която не се криеше нищо.

Тя не знаеше отговора на този въпрос. Липсваха ѝ Нуная и жените извън крепостните стени. Липсваше ѝ стаята ѝ у дома. Липсваше ѝ майка ѝ.

Баща ѝ също ѝ липсваше много. Знаеше, че би му харесало да я види такава, каквата беше сега. Но той никога нямаше да я види повече, никога нямаше да види нищо. Мъжът, който му беше причинил това, беше мъртъв. Амар ибн Хайран го беше убил и после беше написал елегия в негова памет. Джахане беше готова да се разплаче, докато я слушаше.

Тежко беше да съзнаваш колко много неща в живота са недостъпни на разума и не могат да получат отговор, колкото и да се стараш.

Джахане застана пред огледалото, което иначе рядко използваше, сложи си накитите от Мазур и остана дълго така, загледана в собственото си отражение.

Отвън се чу музика, а след малко някой похлопа на вратата. Джахане чу Велас да отваря. Мазур беше пратил хора да я съпроводят. Предната вечер явно го беше накарала да се чувства виновен. Това би трябвало да ѝ се стори забавно. Тя още веднъж се погледна в огледалото.

Нямаше вид на лекар на военен отряд. Изглеждаше като жена — не в цвета на първата младост, но все още млада, с изящни скули и ярки сини очи, подчертани сега от грима и от лазуритените обици и огърлица. Придворна дама, готова да се присъедини към бляскавата компания, която я очакваше в двореца.

Сви рамене. Познат жест. Поне в това си беше същата.

Маската, зад която щеше наистина да се скрие, лежеше на масичката до огледалото. Тя беше за утре. Тази вечер в двореца на цар Бадир всички щяха да знаят, че е Джахане. Каквото и да значеше това.

ГЛАВА 13

— Хареса ли ти? — попита царят на Рагоса своя министър.

Мазур бен Аврен, излегнат върху възглавниците, вдигна поглед към него.

— Би трябвало аз да ви задам този въпрос.

Бадир се усмихна.

— На мене не е трудно да ми се угоди. Харесаха ми храната и компанията. И музиката беше чудесна, особено духовите инструменти. Твоят нов музикант от Рониза е истинско откритие. Добре ли му плащаме?

— Повече от добре, за съжаление. Имаше и други желаещи да ползват услугите му.

Царят отпи от чашата си и замислено я вдигна срещу светлината на най-близката свещ. Сладкото вино беше прозрачно и бледо като звездната светлина, като луната, като северните момичета. Уви, въображението му не успя да роди по-оригинално сравнение. Вече беше доста късно.

— Какво ще кажеш за стиховете тази вечер? Показа се, че стиховете са проблем.

Министърът не бързаше да отговори. Двамата отново бяха сами в покоите на царя. Бен Аврен се запита за кой ли път през всичките тези години седят така в края на нощта.

Втората жена на Бадир беше умряла преди шест зими, при раждането на третия му син. Царят така и не се ожени повече. Имаше наследници, а политическите интереси не го заставяха да предприеме подобен съюз. За един монарх понякога беше полезно да остане необвързан — предложения не липсваха, а преговорите щяха да се точат дълго. Трима владетели имаха основание да се надяват, че дъщерите им ще седнат на трона на богатата Рагоса в Ал-Расан.

— А вие какво мислите за стиховете, ваше величество?

Беше необичайно за министъра да отговаря на въпроса с въпрос. Бадир вдигна вежди.

— Проявяваш предпазливост, стари приятелю? Пред мене?

Мазур поклати глава.

— Не е предпазливост. Всъщност се чувствам несигурен. Може би... съм донякъде предубеден, тъй като имам свои разбирания за поезията.

— Това обяснява някои неща.

— Знам — усмихна се Мазур.

Царят се облегна назад и протегна крака върху любимата си скамейка.

— Какво мисля ли? Мисля, че повечето стихове бяха посредствени. Обичайните образи. Освен това ми се струва, че долавям някакъв конфликт в стиховете на нашия приятел ибн Хайран — не знам дали е нарочно, или се опитва да го скрие.

Министърът кимна замислено.

— Това ми се струва очевидно. Макар че ще си помислите, че ви лаская.

Погледът на царя издаваше нетърпеливо любопитство. Мазур отпи от виното си и продължи:

— Ибн Хайран е твърде честен поет, ваше величество. Той може да излъже с думи или постъпки, но не и в стиховете си, струва ми се.

— И какво може да се направи?

— Нищо. Ще почакаме и ще видим какво ще реши.

— Не трябва ли да опитаме да повлияем на решението му? Ако знаем какви са собствените ни желания?

Мазур поклати глава.

— Той знае какво може да очаква от вас, ваше величество.

— Така ли? — попита Бадир малко остро. — Аз пък не знам. Какво може да очаква той от мене?

Министърът му остави чашата и се поизправи. Бяха пили цяла нощ — и по време на пиршеството, и сега, докато бяха сами. Бен Аврен беше уморен, но умът му работеше ясно.

— Вие решавате, ваше величество, на на мене ми се струва, че може да има всичко, което пожелае, стига да остане при нас.

Настъпи тишина. Това, което казваше министърът, беше изключително важно.

— Толкова ли ми е нужен, Мазур?

— Не, ваше величество, ако решим да си останем това, което сме. Но ако искате да имате повече, тогава наистина ви е нужен.

Двамата отново замълчаха.

— Разбира се, че искам повече — обади се най-сетне Бадир.

— Знам.

— Ще могат ли синовете ми да се справят с по-големи владения, когато вече няма да ме има? Способни ли са на това?

— Мисля, че да. С известна помощ.

— А няма ли да могат да разчитат на тебе, приятелю, както разчитам аз?

— Докато съм в състояние — да. Но ние с вас сме горе-долу връстници, господарю. Именно за това ви говоря.

Бадир го погледна и вдигна почти празната си чаша. Мазур се изправи, взе гарафата от шкафа и му наля, а после допълни и своята чаша.

— Това беше изключително кратка поема — каза царят.

— Така е.

— Почти... като отбиване на номер.

— Почти, но не съвсем. — Министърът замълча за миг.

— Мисля, че той ви поднесе доста необичаен комплимент, ваше величество.

— Как така?

— Позволи ви да разберете, че е раздвоен. И не се опита да го скрие зад някакви пищни безсмислици.

Царят се замисли.

— Нещо не мога да разбера — каза след малко с известно раздразнение. — Амар ибн Хайран, помолен да напише нещо за рождения ми ден, ми поднася няколко реда — пожелание да има винаги изворна вода или вино в чашата ми. Това е всичко. Шест реда. И моят министър — моят поет — твърди, че това било комплимент?

Мазур остана невъзмутим.

— Той лесно би могъл да напише и повече, ваше величество, или най-малкото да заяви, че случаят е прекалено грандиозен за скромните му сили. Достатъчно опитен е, за да го направи, ако има желание да си играе на придворен. Което означава, че желанието му е било вие, пък и аз, да разберем, че е искрен и смята да си остане такъв.

— И това е комплимент?

— От такъв човек — да. Той ни казва, че ни смята за достатъчно умни, та да вникнем в посланието му от шест стиха и да го чакаме.

— А ще го чакаме ли, Мазур?

— Бих ви посъветвал, ваше величество.

Царят се изправи и отиде по мраморния под до красивия прозорец с изрисувани стъкла, отвори го широко и се загледа към вътрешния двор с бадемовите и лимонови дръвчета и фонтана, чиито игриви струи бяха осветени от запалените факли.

Улиците на града бяха тихи. Утре вече нямаше да са такива. Някъде в далечината се чуваше тих звън на струни и изпълнен с копнеж глас. Синята луна се беше вдигнала високо, обливайки с лъчите си отворения прозорец и плискация се фонтан. Около нея блещукаха звездите и надничаха през листата на високите дървета.

— Доста мислиш за този човек — каза царят, докато гледаше навън в нощта.

— Мисля, ако ми позволите самонадеяно да сравня хората с небесните тела — все пак съм поет! — че тази пролет в небето на Рагоса са изгрели двете най-ярки комети, които сме виждали.

Бадир се обърна да го погледне и се усмихна.

— А ти, стари приятелю, къде слагаш себе си на този ярък небосвод?

Сега се усмихна и министърът.

— Нищо по-лесно от това. Аз съм луната във вашата сянка, добри ми господарю.

Царят се замисли и поклати глава.

— Не е вярно, Мазур. Луните са скитници. Твоят народ е наречен така на тях. Но ти си тук, надежден и неизменен.

— Благодаря, ваше величество.

Царят замислено скръсти ръце.

— Все пак луната е по-ярка от кометите. Макар и по-незабележима, защото сме свикнали с нея.

Мазур сведе глава, но не каза нищо.

— Ще излезеш ли утре вечер?

— Аз винаги ходя на карнавала, ваше величество — усмихна се Мазур. — За малко. Карнавалът е полезен — можеш да се пошляеш незабелязан, да усетиш настроенятията в града.

— И само дългът ли те води навън, приятелю? Никакво удоволствие ли не ти носи тази нощ?

— Не съм казвал подобно нещо, господарю.

Този път и двамата се усмигнаха.

— Защо чиста вода от извора, Мазур? — попита по някое време Бадир и в гласа му се прокрадна смуцение. — Защо не гъсто червено вино?

Министърът му обясни и това.

Когато Мазур бен Аврен се оттегли и се прибра в покоите си, Забира го чакаше.

Естествено тя беше останала на пиршеството до края и искаше да му зададе всички въпроси, които могат да се родят в мислите на толкова опитна придворна дама, чието желание е да се издигне в един непознат двор. Освен това деликатно му показва неизменния си стремеж да откликне на всичките му желания.

Всъщност тя цяла зима беше правила тъкмо това, за негово удоволствие и изненада. Мазур си мислеше, че вече е твърде стар, за да му се случи подобно нещо.

Когато вече се отпускахе в ласкавите прегръдки на съня и чувстваше до себе си голото й младо тяло, гладко като котка и топло като мечта, Мазур я чу да пита:

— Царят разбра ли какво искаше да каже ибн Хайран тази вечер? За водата от извора?

Тази дама от Картада освен всичко останало имаше ум като бръснач. Нямаше да е зле да не го забравя. Изглежда, остаряваше — не биваше да допуска да бъде уязвим. Достатъчно беше виждал какво се случва с други мъже.

— Сега вече разбира — промърмори той със затворени очи.

Чу тихия й смях, ласкав и галещ. Ръката й се плъзна по гърдите му. Тя се намести, долепвайки се още по-плътно до него.

— Тази вечер наблюдавах Амар. Познавам го от доста години. Мисля, че има нещо... извън раздвоението на кого да служи, и това го измъчва. Струва ми се, че той още не е наясно със себе си. Ако се окажа права, ще е много забавно.

Той отвори очи и я погледна с очакване. И тогава тя му каза нещо, което никога не му беше хрумвало. Мазур отдавна беше разбрал, че жените имат свойството да виждат света по съвсем различен начин. Това беше една от причините толкова да обича компанията им.

Скоро тя потъна в сън, а министърът на Рагоса още дълго остана буден, размишлявайки върху онова, което му беше казала, оглеждайки го от всички страни като камък в ръката, като възможен завършек на една поема.

*За блестящия господар на Рагоса,
на престола от дълги години,
обичан от всички заслужено,
дано никога в живота не свършват
студената вода от извора
и виното в пълната чаша.*

Можеше спокойно да каже „докато стои край извора самотен“, но това щеше да е явно ласкателство, мислеше си ибн Хайран. А той не беше готов — толкова скоро след елегията за Алмалик — да отдаде подобна дан на Бадир от Рагоса. Почти беше готов, но не съвсем. Това беше проблемът.

Защото само лъвовете отиваха да пият самотни от извора.

Чудеше се дали тази лаконичност е обидила царя. Щеше да е жалко. Стиховете бяха толкова простишки, колкото изобщо беше възможно, повече добро пожелание, отколкото поезия. Освен онзи намек... за водата. Чудеше се дали Бадир го е разбрал.

„Прекалено стар съм, за да злоупотребявам с изкуството си“ — помисли си ибн Хайран.

„А с кое от всичките си изкуства би могъл да злоупотребяваш?“

Въпросите, които му задаваше вътрешният му глас, бяха най-трудните. Той беше не само поет, а и войник и дипломат. Тези бяха истинските изкуства, на които разчиташе в Рагоса, както преди това в Картада. А поезията? Тя беше за времената, когато ветровете на живота утихваха.

Кое беше най-достойно за един мъж? Към какво трябваше да се стреми? Може би към онзи спокоен извор, към който един-единствен звяр би дръзнал да се доближи необезпокояван под лунната светлина и звездите?

За него това спокойствие беше крайгълният камък на стиховете му. Едно защитено от вятъра място, където шумът, суетата и ярките

багри на света — същия този свят, който той все още обичаше! — щяха да избледнеят, да отстъпят място на едно измамно просто изкуство.

Застанал край водите на езерото Серана, на същото място, където беше стоял в нощта на пристигането си, ибн Хайран осъзна, че има да извърви още много до този спокоен извор. Отново вода. Мечтата на ашаритите. Тялото се стремеше към нея, за нея копнееше душата.

По мачтите и въжетата на рибарските лодки бяха окачени фенери, все още незапалени. Това щеше да стане утре. Карнавалът. Маски. Музика и вино. Пламтящи факли. Опиянение до зори.

Понякога мракът трябваше да бъде прогонван.

„Прекрасен Ал-Расан — внезапно си помисли той и тази мисъл беше болезнена и неочаквана като остър нож изпод плаща на верен приятел — дали ще съм жив да напиша елегия и за тебе?“

В онази скрита, най-прекрасна градина на Ал-Фонтина преди много години последният сляп халиф на Силвенес го беше посрещнал като приятел преди острието изпод плаща да го прониза.

Амар ибн Хайран пое дълбоко дъх и поклати глава. Хубаво щеше да е, ако тази нощ до него стоеше приятел, но в неговия живот приятелството никога не беше играло роля и сега беше безсмислено да мисли за това. Алмалик беше мъртъв и на това се дължаха до голяма степен сегашните му проблеми.

Преди два дни беше решено, макар засега да се пазеше в тайна, че след две седмици, когато бялата луна достигне пълнолуние, наемническата армия на Рагоса ще се отправи към Картада, за да изтръгне властта от ръцете на отцеубиеца. Щяха да тръгнат в името на едно дете, по-големия син на Забира, закрилян от цар Бадир и от светите звезди.

Ибн Хайран постоа още малко над водата и лодките и се обърна да си върви. Последния път, когато беше тук късно през нощта, Джехане бет Исхак го беше чакала в сянката, после срещнаха Родриго Белмонте в лазарета и двамата я оставиха там, задъхана от смях, за да си тръгнат и изненадващо да се напият заедно. Това беше в деня на пристигането му, когато двамата се биха рамо до рамо.

Имаше нещо съкровено и тревожно в този спомен.

Мина му през ума, без никаква връзка, че тази вечер на пиршеството Джехане изглеждаше много красива. Стъпките му

отекнаха по дъските на пристана. Той стигна до първите сгради и продължи по пустите улици. Наоколо нямаше жива душа.

Тя беше облечена в разкошна рокля от пурпурна коприна и само лазуритените накити и белият шал наемкваха за киндатските закони на обличане. Амар си помисли, че роклята сигурно е от Хусари, а скъпоценностите — от бен Аврен.

Появата ѝ в залата за пиршества предизвика всеобщо раздвижване и неприкрит интерес, макар че от деня на пристигането си тя неизменно беше тук, прагматична и непретенциозна. Скъпоценните камъни в косите ѝ и лазуритените обици и огърлица придаваха блясък на погледа ѝ. Амар си помисли, че всеки човек има в живота си мигове, когато иска да каже нещо ново за себе си.

Тази вечер той ѝ подметна, че се опитва да привлече вниманието на царя, и после ѝ каза, че амбицията ѝ е да стане първата киндатска царица на Ал-Расан. Джехане му отговори сухо, хаплива както винаги, че ако пак започнат да залагат на нея, няма да е зле да ѝ кажат, та и тя да припечели нещичко този път.

По-късно, след музиката и стиховете, в това число и неговите, той я потърси, но тя вече си беше тръгнала. Хрумна му, че и Родриго Белмонте я е търсил. Празна, ненужна мисъл, преминала като облаче пред луната.

Сега, докато крачеше към центъра на града, той осъзна, че това са единствените двама души в Рагоса, с които би искал да си поговори в този момент. Странно съчетание — джадитски войник и киндатска лекарка.

Всъщност имаше и трети. Съмняваше се обаче, че първият министър на Рагоса е сам и точно сега е настроен да обсъжда тънкостите на поезията, по това време и със Забира в леглото си, опитна и съблазнителна.

Прав беше, но само донякъде. Във всеки случай се прибра сам в къщата с голямата градина недалеч от палата — беше я наел с малка част от голямото богатство, получено в служба на последния цар на Картада.

На другия ден — същия, в който започваше карнавалът в Рагоса — непознати мъже дойдоха, за да отведат Диего Белмонте от семейното имение, в което беше прекарал целия си кратък живот.

По това време майка му я нямаше — беше тръгнала към северните пасища, за да нагледа новите жребчета, които се бяха появили на бял свят тази пролет. Отсъствието ѝ не беше предвидено от нечаканите гости, но улесняваше плановете им. Знаеше се, че стопанката е твърдоглава и дори буйна. Неотдавна беше убила човек в имението си. Беше го пронизала със стрела. И никой от онези, които пристигнаха този ден с особена и деликатна задача, не очакваше Миранда Белмонте д'Алведа да ги посрещне с разтворени обятия.

В най-добрия случай майките бяха непредсказуеми.

Когато от двореца в Карказия дойде заповед един от синовете на сер Родриго Белмонте да бъде отведен на запад, за да се присъедини към армията, събрана пред самата тагра, желаещите да се заемат с тази задача не бяха много. Тази липса на ентузиазъм пролича особено ясно, когато се разбра, че заповедта идва не от краля, а от фериерския духовник Жеро де Шервал. По някаква причина именно той имаше нужда от момчето. Войниците бяха единодушни, че работата не е чиста, но кралят беше дал благословията си, а заповедта си беше заповед.

Беше пратен отряд от десет души, който трябваше да стигне по разкаляните пътища до имението Белмонте и да се върне с момчето.

По-късно, докато си говореха около огъня, мъжете не можеха да се начудят за какво е притрябвало това момче на армията на Валедо. Самите те бяха опитни воители, много от тях за пръв път бяха опитали вкуса на войната още четиринайсетгодишни. Разправяха, че момчето е на четиринайсет, освен това беше син на Родриго Белмонте... Дждад беше свидетел, че сигурно умееше да се бие, но това все пак не обясняваше нищо, пък и никой не смееше да пита.

Отрядът се приближи към имението под разветите знамена на валедийските крале и беше посрещнат пред дървените стени от няколко слуги, един дребен плах свещеник и двамата близнаци, единия от които трябваше да отведат.

Господарката, която с радост би ги избила всичките, ако знаеше за целта на идването им, беше някъде из имението — така ги осведоми свещеникът. Командирът на отряда му показва кралския печат върху заповедта. Иберо — така се казваше духовникът — счупи печата, прочете писмото и за огромна изненада на войниците го подаде на двете момчета, които го прочетоха заедно.

Двамата синове на сер Родриго си приличаха като две капки вода. Някои от конниците тайно направиха знака на Джад пред гърдите си. Такива еднакви близнаци често се свързваха в съзнанието на хората с магията и вълшебството.

— Разбира се! — каза едното от момчетата, като вдигна поглед от листа. — Щом кралят вярва, че моят... моята дарба може да бъде от полза и иска да отида, за мене ще е чест да го направя.

Командирът на отряда не беше чувал за никаква дарба, пък и не го интересуваше. Единствената му грижа беше всичко да мине гладко и сега почувства облекчение.

— И за мене — бързо добави другото момче. — Където иде Диего, отивам и аз.

Това беше неочаквано, но едва ли щеше да създаде проблеми, и командирът се съгласи. Ако второто момче не беше нужно на краля, той щеше да го отпрати. С някой друг. Близнаците се спогледаха и се усмигнаха със съвсем еднакви усмивки, после хукнаха да се приготвят. Някои от войниците също се спогледаха, но с ирония. Всички момчета си приличаха — дай им война!

А те наистина бяха още малки и не вдъхваха особено доверие. Ако не за друго, то заради крехкия си вид. Ала не беше работа на войниците да разсъждават върху заповедите на командирите си, пък и ставаше дума за синовете на Родриго Белмонте.

Десетимата мъже потеглиха заедно с момчетата рано следобед същия ден — насочиха се на юг, минаха през малка горичка и прекосиха потока там, където ги посъветваха близнаците. Кучетата, които ги бяха следвали дотам, се обърнаха и хукнаха към имението.

Иберо ди Вакез беше живял спокоен, заседнал живот, като се имаха предвид смутните времена, в които беше роден. Беше на петдесет и две. Родината му беше Халоня, но още съвсем млад беше отишъл в Естерен, за да учи за свещеник. Тогава беше едва тринайсетгодишен.

Той беше добър божи служител, хрисим и дисциплиниран. На двадесет години го пратиха заедно с други като него на света мисия — да занесе мощите на кралица Васка на духовниците във Фериерес — и му беше позволено да остане там две години, за да попълни знанията си във великолепните библиотеки на тамошните светилища.

След връщането му в Еспераня му предложиха временно длъжността на духовник на семейство Белмонте — средна ръка земевладелци от югоизточната част на Валедо, където се отглеждаха прочутите жребци. Той прие с радост. В Естерен и в големите светилища възможностите за израстване бяха по-големи, по това спор нямаше, но Иберо беше лишен от амбиции и не се стремеше към кралския двор или към разкъсването от раздори „убежища на Джад“.

Той беше тих човек, малко преждевременно състарен, но нелишен от чувство за хумор и от съзнанието, че строгите божии предписания понякога трябва да се смекчават, защото човекът е същество слабо и разкъсвано от страсти. И както често се случва, временното назначение незнайно как се превърна в постоянно. Бяха изминали вече двадесет и девет години оттогава. По това време самият Капитан беше още момче. Семейството му построи параклис и библиотека, после ги разшири. Той обучаваше най-напред младия Родриго, после жена му, а сега учеше синовете му.

Животът му беше приятен и мирен. Най-големите му удоволствия идеха от книгите, които успяваше да си набави с парите, отпускани му от семейството, от градината с лечебни треви, от многото хора, с които си кореспондираше. Беше понаучил от книгите нещичко за медицината и му се носеше славата, че може да вади безболезнено зъби. Имаше и не толкова спокойни периоди — обикновено вълненията у дома идваха с Капитана и войниците му. В трапезарията Иберо слушаше разказите им за битки и интриги. Изненадващо се беше сблизил със стария мърморко Лаин Нунес, под чиято външна грубоватост се криеше голямо сърце.

Първата му по-значима намеса в делата на големия свят беше преди седем години — тогава той написа кратко, смирено есе върху разногласията между духовниците от Батиара и Фериерес по въпроса за значението на слънчевите затъмнения. Тези разногласия до ден днешен не бяха решени и по всичко личеше, че приносът на Иберо просто е останал незабелязан.

Втората му намеса беше едно писмо късно предната есен до негово преподобие Жеро де Шервал, висш духовник от Фериерес, който понастоящем пребиваваше в Естерен.

В отговор на това тази сутрин беше пристигнал военен отряд, който си замина заедно с момчетата. И сега, няколко часа по-късно,

Иберо стоеше с наведена глава и склучени пред себе си ръце, докато му съобщаваха, че трябва да напусне този дом. Параклиса, библиотеката, градината, къщата. След почти трийсет години.

Духовникът плачеше. Никога не му бяха говорили по този начин, с този тон, както сега му говореше Миранда Белмонте в малката си всекидневна.

— Разбери ме добре — каза тя, застанала пред камината. В лицето ѝ не беше останала и капчица кръв. — Това е предателство спрямо семейството ни. Разгласяване на тайната на Диего, която ти бяхме поверили. Няма да те убия, нито ще заповядам да го направят. Познавах те и те обичах твърде дълго. Гласът ѝ се пречупи.

— Родриго би могъл — каза тя. — Той е способен да те намери вдън земя и да те убие за това, което си направил.

— Не би го направил — прошепна духовникът.

Беше му трудно да говори. Не по-малко трудно му беше да си представи в този миг каква реакция е очаквал от нея, когато е писал онова писмо до Естерен.

Миранда го погледна и той не можа да устои на погледа ѝ. Не на гнева, а на сълзите в очите ѝ.

— Прав си. Не би го направил. Прекалено много те обича. Просто би ти казал колко жестоко си го наранил.

Това направо разби сърцето на Иберо.

Той отново се опита да обясни постъпката си.

— Скъпа господарке, дошло е времето за свещена битка, времето хората да тръгнат под божиите знамена. Скоро войските ще потеглят с кораби от Батиара. Има надежда, че и ние ще тръгнем на юг в името на Джад. И не в неопределено бъдеще, а сега! Може би е настъпил часът да си върнем полуострова!

— Това може да започне и да свърши и без моите деца! — Миранда беше стиснала юмруци като мъж, но Иберо виждаше, че устните ѝ треперят. — Дарбата на Диего е особена, плашеща. Ние трябваше да пазим тайната, докато сме живи. Знаеш, че се е случвало духовниците да изгарят такива хора на клада! Как можа да направиш това на детето ми?

Иберо преглътна мъчително.

— Негово преподобие Жеро де Шервал е просветен мъж. Също и кралят на Валедо. Вярвам, че Диего и Фернан ще бъдат посрещнати с

почести в армията. И ако Диего успее да помогне с нещо в тази война, славата, която ще си спечели, ще е само негова, а не на баща му.

— И за цял живот ще му излезе име на магьосник! — Миранда изтри сълзите от лицето си. — Помисли ли за това, Иберо? Помисли ли каква ще е цената на тази слава?

Иберо отново преглътна.

— Това ще бъде свещена война, господарке. И ако той в името на Джад...

— О, Иберо, наивен глупако! Иска ми се да те убия, кълна се! Това не е свещена война. Обикновен поход на Валедо срещу Фезана и на юг от таграта. Това е всичко. Крал Рамиро го обмисля от години. Твоят ненагледен де Шервал просто е избрал най-подходящото време да даде благословията си. Иберо, това не е война на обединена Еспераня, целяща да си върне Ал-Расан. Няма вече Еспераня! Просто един военен поход на Валедо. И нищо чудно Рамиро да обърне на запад и да обсади собствения си брат в Орведо още преди да е дошла есента. Какво би казал за това твоят бог?

Тя богохулстваше и той беше човекът, който трябваше да бди над душата ѝ, но Иберо не намери кураж да я упрекне. Пък и може би беше права за много неща. Той наистина беше наивен, никога не би го отрекъл, но въпреки това...

— Кралете могат да грешат, Миранда, господарке моя. Както и скромните божии слуги. Всичко, което правя, е в името на Джад и неговата благословена светлина.

Тя седна, сякаш и последните ѝ сили бяха изчерпани, и въздъхна. Толкова дълго беше сама тук, без сер Родриго. Сигурно я болеше сърцето.

Да му излезе за цял живот име на магьосник.

Може би беше права. Той беше помислил само за триумфа на Диего, за славата, която щеше да го споходи, ако с дара си помогнеше на краля на Валедо.

— Ти беше тук, в имението Белмонте, за да служиш на Джад и на семейството — тихо каза Миранда. — През всичките тези години не си нарушил нито веднъж дълга си. Но сега това се случува. Ти направи избор. Както сам казваш, предпочел си бога и светлината му пред нуждите и доверието на семейство Белмонте. Имаш правото да го направиш. Може би си длъжен, не знам. Знаем само, че не е възможно

да направиш подобен избор и да останеш тук. Ще си тръгнеш сутринта. Повече няма да се видим. Сбогом, Иберо. А сега ме остави. Искам да поплача сама за синовете си.

Със свито сърце той се опита да измисли нещо, да каже нещо, но не успя. Миранда не го погледна повече. Иберо излезе от дневната ѝ и тръгна към своята стая. Поседя на леглото, безутешен и опустошен, после стана и се запъти към параклиса. Там коленичи и започна да се моли, но това не му донесе утеха.

На сутринта опакова малкото си вещи. В кухнята, където се отби да се сбогува, му дадоха храна и вино за из път. Помолиха за благословията му и той им я даде, като направи над тях знака на Джад. Всички плачеха и той също не можа да сдържи сълзите си. Когато потегли, навън валеше. Добрият, толкова нужен пролетен дъжд.

Пред конюшната го чакаше оседлан кон. Казаха му, че господарката наредила така. Когато потегли в дъжда, тя не излезе да го изпрати.

Сърцето на Алвар блъскаше лудо като по време на битка. Към него бавно се приближи сива игуара. Този паяк беше отровен, понякога дори смъртоносен. Синът на един от ратаите в имението им беше умрял от ухапване на игуара. Той се опита да избяга, но не успя да помръдне. Паякът се приближи и го целуна по устните.

Алвар се изви, освободи ръцете си от притискащите го тела и прегърна игуарата. Целуна я, доколкото беше възможно иззад орловата маска. Помисли си, че има напредък. Беше научил доста неща от залез-слънце досега.

Игуарата се отдръпна. Някои хора явно умееха да си намират достатъчно място за маневриране в гъстата тълпа. Алвар още не се беше научил.

— Чудесно. Намери ме по-късно, орле! — каза игуарата, протегна ръка и стисна интимните му части. Алвар се надяваше, че никой не е видял.

Уви, нямаше как да не видят.

Твърд костелив лакът го смушка в ребрата.

— Какво ли не бих дал да съм отново млад и плещест! — изграчи Лаин Нунес. — Много ли те заболя, момчето ми?

— Какво искаш да кажеш с това „отново“? — изрева Мартин от другата страна на Алвар. — Никога не си имал неговото телосложение, освен насън!

— Предполагам, че говориш само за раменете му, а не за други неща? — високомерно заяви Лаин.

Това изказване беше посрещнато с гръмък смях. Впрочем, шумът трудно би могъл да стане по-оглушителен. Точно пред тях — и нямаше начин да не е пред тях с тази великолепна маска — Хусари ибн Муса предпазливо се обърна и направи окуражителен жест към Лаин. Обикновено мрачният стар воин му махна жизнерадостно. Беше маскиран като червено-зелен петел.

Не бяха спрели да пият, откакто изгряха първите звезди. Навсякъде имаше храна и се носеше миризма на готвено. Печени кестени, агнета на шиш, тънкокости риби от езерото, сирене, наденички, пролетни пъпеши. Всички кръчми бяха отворени и претъпкани, а пред вратите им на сергии се продаваше вино и пиво. Рагоса беше неузнаваема.

Алвар вече беше целунат от повече жени, отколкото беше докосвал в живота си. Поне пет-шест от тях му предложиха да ги потърси по-късно. Суматохата вече беше пълна, но той се опитваше да запази разсъдъка си трезв. Търсеше Джехане, без да знае как е маскирана, а също и една дива котка, макар че за нищо на света не би си го признал пред останалите. Беше сигурен, че ще я познае дори и в светлината на факлите и блъсканицата. Най-малкото заради златната верижка.

Джехане започваше донякъде да съжالياва, че е пожелала да не се разкрива пред никого и да остане сама тази нощ.

Беше очарователно и вълнуващо да носиш маска и никой в тълпата да не те познава. Не беше свикнала обаче да пие толкова много и никак не беше очарована от няколкото мъже — та дори и една-две жени, — които използваша привилегията на карнавала, за да се целуват. Вярно, никой досега не беше злоупотребил с тази привилегия — още беше рано и тълпата беше много гъста, — но Джехане, опитвайки се да се включи в общото веселие, трудно би могла да каже, че е получила някакво удоволствие.

Сама си беше виновна. Беше предпочела да не е с хората на Родриго, които щяха да се грижат за нея в целия този хаос. Можеше да излезе с тях за малко, а после като добро момиче да се прибере у дома и да си легне. Сама.

Да, изборът си беше неин. Никой не знаеше коя е, освен ако някой не я познаеше по походката или по характерното накланяне на главата. Например Мартин или Лудус — такава им беше работата. Все още не беше видяла никого от войниците. Хусари, разбира се, щеше да познае отдалеч. Не можеше да има втори такъв паун в Рагоса тази нощ.

До нея се приближи кафяв мечок и я сграбчи. Тя се остави да я притисне в мечешката си прегръдка и да я млясне по устата.

— Ела с мене! — покани я мечокът — Обичам совите!

— Не мисля — отвърна Джехане, опитвайки се да си поеме дъх.
— Още е рано за счупени ребра.

Мечокът се засмя, погали я по главата с облечената си в ръкавица ръка и се отдалечи. Джехане се огледа. Чудеше се дали Зири е някъде наоколо в тълпата, която шумеше под разлюлените факли. Той също не знаеше с каква маска е — беше се измъкнала от къщи през задната врата.

Не би могла да каже защо е толкова важно за нея тази нощ да бъде сама. Всъщност сигурно щеше да си отговори, ако си зададеше честно този въпрос, но не искаше да го направи. Карнавалът не беше време да се рови в себе си. Това беше нощта, когато човек можеше да си позволи нещата, за които иначе само мечтаеше цяла година. Огледа се. Недалеч сива вълчица и кон се бяха сплели в невъзможна прегръдка.

От тълпата пред нея изникна елен с разклонени рога и с манерка в ръка. Предложи ѝ я с лек поклон. Ако се беше навел повече, можеше да я прободете.

— Благодаря. — Джехане протегна ръка и взе манерката.

— Една целувка? — Гласът беше приглушен и тих.

— Имате пълно право — каза дъщерята на Исхак бен Йонанон. Беше нощта на карнавала. Тя пристъпи към него и го целуна леко по устните, после отпи от манерката.

Имаше нещо познато в този мъж, но Джехане не се замисли върху това. Тази нощ половината мъже, които беше целунала, ѝ се

струваха познати. Маските, развихреното въображение и виното си казваха думата.

Еленът отмина, без да я заговори повече. Джахане се загледа след него и изведнъж се сети, че манерката му е останала у нея. Извика го, но той не се обърна. Тя сви рамене, погледна манерката и отпи пак. Виното беше хубаво, съвсем слабо разрежено, ако изобщо имаше капчица вода.

— Трябва да внимавам — каза тя на глас.

— Тази нощ? — каза до нея със смях един кафяв заек. — Колко нелепо! По-добре ела с нас. Отиваме на лодките.

Бяха четири заека — три жени и един мъж, който беше прегърнал две от спътничките си през раменете.

Това ѝ се стори разумно. Във всеки случай не по-малко разумно от всичко останало. По-добре, отколкото да скита сама. По пътя към езерото заедно изпиха виното от манерката.

Изад маската, без която тази нощ би била невъзможна, две очи наблюдаваха от сянката на една сводеста врата как един елен беше целунат бързо от бяла сова и после грациозно се отдалечи, като остави манерката си с вино.

Совата видимо се поколеба, отпи от манерката и после тръгна нанякъде с няколко заека.

Зайците не бяха важни. Еленът и совата бяха познати. Наблюдателят, маскиран по някакво странно хрумване като лъвица, напусна скривалището си и тръгна след елена.

И в джадитските, и в ашаритските страни още се разказваха езически легенди за мъж, превърнат в елен. В завоюваните от последователите на бога-слънце земи мъжът беше наказан за това, че е напуснал бойното поле заради прегръдките на жена. На изток — в Амуз и Сория, преди виденията на Ашар да променят света — древната легенда разказваше за ловец, който гледал как някаква богиня се къпе в горско езеро и бил наказан за любопитството си.

Във всички тези приказки превърнатият в елен мъж ставаше плячка на хрътките и биваше разкъсан наред тъмната гора за греха си, за своя единствен непростим грях.

Откакто в Рагоса се провеждаше карнавалът, градът си беше създал някои традиции. Първата, разбира се, беше свободата. И както

можеше да се очаква, ръка за ръка с нея вървеше изкуството.

Кръчмата на Озра се намираще между двореца и Речната порта. Тук под благосклонния поглед на дългогодишния ѝ собственик поетите и музикантите на Рагоса, както и онези, които искаха да се наредят сред тях, та дори и само за една нощ, се събираха, за да усладят с песен и стих слуха на колегите си и на всички онези, които влизаха да послушат.

При Озра карнавалът беше по-тих, но не и по-малко интересен. Благодарение на маските хората можеха да се проявят по начин, който не биха си позволили в собствения си облик. Някои от най-прочутите артисти в града идваха в нощта на карнавала в тази скромна кръчма, за да проверят въздействието на изкуството си без обичайния си ореол, наложен от славата и модата.

Резултатът не винаги беше ласкателен. Тази вечер публиката беше по-взискателна и изтънчена от обичайното.

Понякога имаше доста забавни случки. Още се помнеше как преди десетина години някакъв ваджия, маскиран като врана, беше изпълнил злостен пасквил срещу Мазур бен Аврен. Това беше изтълкувано като опит кампанията срещу киндатския министър да се поведе на ново ниво.

Ваджията имаше хубав глас и свиреше прилично, но отказа твърде тронаво чашата с вино, която се поднасяше на изпълнителя, пък и беше забравил да си свали сандалите. От мига, в който седна да свири, всички вече знаеха що за птица е и веселието, което предизвика това обстоятелство, до голяма степен притъпи ефекта от пасквила.

На следващата година при Озра се появиха три врани, и трите със сандали на ваджии. Обаче пиеха с удоволствие и в изпълнението им нямаше нищо набожно. Този път сатирата беше насочена срещу ваджиите. Успехът им беше невероятен и се помнеше.

Рагоса беше град, в който остроумието се ценеше.

Тук обаче се зачитаха и ритуалите и изпълнителят, който се настани сега на празното място между четирите свещи във високи черни свещници, беше посрещнат с уважение и внимание. Човекът беше маскиран ефектно като хрътка, а тъмните му дрехи не издаваха нищо. Никой не знаеше кой е — това всъщност беше целта.

Той се настани и огледа претъпканото помещение. Озра ди Козари, който беше роден в Ескалу в Халоня, но беше намерил своя

втори дом в Ал-Расан, забеляза иззад тезгяха си как мъжът явно позна някой от посетителите и след кратко колебание му кимна. Озра проследа погледа му. Другият мъж беше дошъл преди известно време и беше останал прав до вратата. Когато влизаше, трябваше да се наведе заради разклонените си рога. Сега той като че ли се усмихна в отговор изпод прекрасната маска на елен, която скриваше лицето му.

Озра се обърна към хрътката между свещите и се заслуша. Знаеше кой е изпълнителят. Поетът започна без заглавие и встъпителна част.

*Все така ли ще пилеем дните си в Рагоса
сред цветята, между белия диамант на Серана
и синята огърлица на реката,
плъзгаща се на юг към морето,
както перли се изнизват през женски пръсти?
Все така ли ще пилеем дните си — да пеем химни
на този град, без да си спомним повече
Силвенес от времето на лъвовете?
Казват, че във фонтаните на Ал-Фонтина
хранели рибите с двадесет хиляди самуна
всеки божси ден.
В Силвенес на халифите,
във фонтаните на Ал-Фонтина.*

Посетителите на кръчмата се раздвижиха. Това беше нещо необичайно по звучене и строеж. Анонимният поет направи пауза и отпи от поставената до него чаша. Огледа се, изчака шума да стихне и продължи:

*Ще пилеем ли дните си сред тази тленна красота,
очаровани от светлината върху слоновата кост?
И ще се запитаме ли някога
какво ще стане с Ал-Расан,
любимеца на Ашар и на звездите?
Какво се случи със Силвенес?*

*Къде са средищата на мъдростта и мъдреците?
Къде са танцуващите девойки със стройни глезени,
къде е музиката под бадемовите цветове?
Къде е дворецът, от който славните халифи
потегляха с гръмовните си армии?
Кои зверове днес се скитат на воля
сред порутените му колони?
Вълци бродят под бялата светлина на луната.*

Отново раздвижване, но този път шумът бързо стихна, защото поетът продължи без пауза.

*Попитайте яките стени на Картада
за новини от Силвенес,
а тук, в Рагоса, питайте за Ал-Расан.
Питайте дали ние между реката и езерото
ще допуснем звездите ни да угаснат.
Попитайте реката, попитайте езерото,
попитайте леещото се тази нощ вино
между факлите и звездите.*

Поетът се изправи и без церемонии слезе от подиума, ала не можа да избегне аплодисментите, одобрителните възгласи и любопитните погледи, които го съпроводиха до тезгяха.

Озра, който спазваше традициите, му предложи чаша от най-хубавото си бяло вино. В такива моменти той винаги пускаше някоя остроумна шега, но този път не можа да измисли нищо.

„Попитайте леещото се тази нощ вино.“

Озра ди Козари рядко се трогваше от онова, което чуваше, но този път имаше нещо по-особено. Мъжът с маската на хрътка вдигна чашата си към него преди да отпие. В този миг Озра забеляза без особена изненада, че еленът е застанал до тях.

Хрътката се обърна и го погледна. И двамата бяха високи, макар рогата да правеха елена по-висок.

Много тихо, така че само Озра успя да чуе, еленът допита:

— Любимецът на Ашар?

Поетът също така тихо се засмя.

— Е, а вие какво бихте ме посъветвали да направя?

— Точно това, което направихте, струва ми се. — Очите на мъжа не се виждаха зад маската. — Беше много хубаво. Мрачни мисли по време на карнавала...

— Знам. — Хрътката се поколеба. — Доколкото мога да съдя, карнавалът си има и своите тъмни страни.

— И аз мисля така.

— Ще чуем ли и вашите стихове?

— Едва ли. Това, което чух, ме кара да се чувствам нищожен.

— Много сте великодушен. Харесва ли ви карнавалът?

— Началото е добро, но всичко още предстои.

— За някои.

— А за вас? Не искате ли да поскитаме заедно?

— Благодаря, ще ви откажа — след ново кратко колебание отвърна хрътката. — Ще пийна още малко от чудесното вино на Озра и ще послушам другите изпълнения, после ще отида да си легна.

— Тази нощ дали ще има врани?

Хрътката се засмя.

— Значи сте чули? Ние не очакваме нищо от карнавала, за да не сме разочаровани или изненадани.

Еленът вдигна глава.

— Поне в това никак не си приличаме. Аз винаги се надявам да бъда изненадан.

— Тогава ви го пожелавам.

Двамата си размениха последен поглед и еленът се запъти към вратата. Сега на подиума се качваше черен бик с малка арфа в ръце.

— Бъди така добър, Озра — обърна се хрътката към стопанина, — налей ми още една чаша.

— Да, ваше превъзходителство — тутакси отвърна Озра, без да се замисли. Впрочем, каза го доста тихо, така че едва ли го чу някой.

Докато наливаше вино, кръчмарят видя към поета да се приближава първата жена. И това се случваше на карнавала.

— Може ли да си поговорим за малко насаме? — тихо попита лъвицата. Хрътката се обърна да я погледне, Озра също. Гласът не беше женски.

— Тази нощ не е лесно да се уреди — каза поетът.

— Сигурен съм, че вие можете. Имам да ви съобща някои сведения.

— Наистина ли?

— Но ще искам нещо в замяна.

— Не мога да повярвам.

Хрътката отпи от чашата си, като внимателно наблюдаваше новодошлия. Лъвицата се засмя — дълбок, малко плашещ смях.

Озра почувства нещо нередно. От тона на този мъж, маскиран като жена, личеше, че знае точно кой стои пред него, а това беше опасно.

— Не смееете да ми се доверите, нали?

— Бих могъл, ако знаех кой сте. Защо сте си сложили женска маска?

— Стори ми се забавно — отвърна човекът след кратко колебание. — В легендите се твърди, че нямало по-свиреп звяр от лъвица, която брани малките си.

Хрътката внимателно остави чашата си.

— Разбирам. Много сте дързък. Все пак успяхте да ме изненадате. Има ли свободни стаи горе?

Въпросът беше отправен към Озра.

— Използвайте моята — отвърна собственикът.

Той бръкна под тезгяха и извади ключа. Хрътката и лъвицата прекосиха заедно помещението и тръгнаха по стълбите. Няколко чифта очи ги проследиха. Черният бик приключи с настройването на инструмента си и започна да свири.

— Как ме открихте? — попита Мазур бен Аврен и свали маската си.

Другият мъж също свали своята.

— Доведоха ме при вас — отвърна той. — Можех да избирам между двама души и направих правилния избор. Еленът ме доведе.

— И вие го познахте?

— Познавам хората не само по вида, но и по походката. Да, разбрах кой е — каза Тариф ибн Хасан, почеса се по бузата, доскоро покрита с бяла брада, и се усмихна.

Първият министър на Рагоса отвърна на усмивката му.

— Не мислех, че ще ви срещна тук. Нали знаете, че за главата ви е определена награда?

— Разбира се. И се чувствам обиден. Картада дава повече.

— Защото е понесла повече загуби.

— Сигурно. Трябва ли да поправам това положение?

— А аз се чудя трябва ли да ви пусна да си идете.

— Как ще ме спрете, ако реша да ви убия?

Министърът като че се замисли за миг, после се приближи до масата и вдигна една от оставените там чаши.

— Може би вече сте разбрали, че имаме уговорка със собственика. Това, че сме сами, не значи, че никой не се интересува от нас. Не ме карайте да ви го доказвам.

Разбойникът се огледа и видя, че външната врата е широко отворена. Друга врата водеше към терасата.

— Ясно — каза той. — Трябваше да се сетя.

— Да, трябваше. Аз имам отговорности и не мога да си позволя нехайство, дори тази нощ.

Ибн Хасан пое подадената му чаша.

— Ако наистина искам да ви убия, все ще намеря начин. А ако вие искахте да ме хванете, досега щяхте да го направите.

— Казахте, че имате новини. И ще искате нещо в замяна. Любопитен съм.

— За цената и сам можете да се досетите. — Ибн Хасан погледна многозначително маската си.

— Аха, разбира се. Синовецете ви.

— Точно така, синовецете ми. Вече не съм млад и ми липсват.

— Разбирам ви. Добрите синове са голяма утеха за родителите. Те са чудесни мъже и ние се радваме, че са сред нас.

— Отсъствието им се чувства в Арбастро.

— Такива са превратностите на войната — хладно каза бен Аврен. — Какво имате да ми кажете?

Тариф ибн Хасан изпи виното си на един дъх и протегна чашата към министъра, който я напълни отново.

— Муардите цяла зима строят кораби. В новите докове на Абенебен. Хазем ибн Алмалик още е при тях. Изгубил е едната си ръка, не знам как и защо.

Мазур отпи замислено от чашата си.

— И това е всичко?

— Не, разбира се. Когато моля за нещо, аз държа да се отплатя честно. Алмалик Втори от Картада разпространява слухове за киндатите от Фезана. Не знам каква е целта му, но напрежението там расте.

Министърът остави чашата си.

— Как научихте всичко това?

— Знам много за онова, което става в Картада — сви рамене Тариф. — Ако не сте забравили, там дават голяма награда за главата ми.

Мазур го изгледа продължително.

— Алмалик е разтревожен — каза той накрая. — Чувства се застрашен. Той обаче е умен и непредсказуем. Признавам, че изобщо не съм сигурен какво е способен да предприеме.

— Аз също — съгласи се разбойническият главатар. — Но толкова ли е важно? Смятате, че може да се стигне до война?

— Не е сигурно. Имате ли още нещо за мене? Нещо по-стойностно?

— Мисля, че вече се отплатих достатъчно. Имам още една новина, макар да не е чак толкова важна. За джадитските войски в Батиара. Оказва се, че все пак ще отплават за Сория. Не допусках, че ще се стигне дотам. Мислех, че през зимата ще се изпокарат и ще се разделят.

— Аз също. Сбъркал ли съм?

— Сбъркали сте. Настъпи тишина.

Този път разбойникът напълни чашите.

— Чух стиховете ви — каза той. — Докато ви слушах, ми се стори, че вече знаете всичко това.

— Не — призна бен Аврен. — Може би е било предчувствие. Моят народ има един обичай, всъщност суеверие. Когато се боим от нещо, изричаме страховете си на глас — като заклинание. Вярваме, че като им дадем име, ще ги обезсилим.

— Заклинанията обикновено не помагат — каза Тариф ибн Хасан.

— Знам — съгласи се министърът. — Е, признавам, разплатихте се честно. Всъщност, да ви кажа, вече не е толкова важно дали ще разкажете някъде историята с париаса. Във всеки случай не ми се

вярва да го направите. Но онова предложение, което са ви отправили тогава, остава в сила. Искате ли да се присъедините към армията, която ще превземе Картада?

— Която ще се опита да превземе Картада.

— С ваша помощ се надявам да успеем.

Старият главатар поглади брадичката си.

— Боя се, че нямам кой знае какъв избор. И двамата ми синове искат да го направя, а аз нямам достатъчно сила да им откажа, щом са заедно.

— Трудно ще ви повярвам — усмихна се бен Аврен. — Но ако държите да представите нещата по този начин — какво пък, нямам нищо против. Чакайте ни на север от Лонза. Ще пратя вестоносци да ви съобщят точно времето, но ние ще потеглим оттук при първото пълнолуние.

— Толкова скоро?

— След онова, което ми казахте, това става още по-наложително. Щом и други армии са тръгнали нататък, най-добре да сме първи, не мислите ли?

— А прикрит ли е гърбът ви? Как стоят работите с Фибас?

— Точно за това харча парите, за които всички са убедени, че са у вас.

— Стените ли укрепвате?

— Не само. Имаме там две хиляди войници от Карч и Валеска.

— И мислите, че ще останат на ваша страна срещу джадитите?

— Щом им плащам, сигурно ще останат.

— А Белмонте? Сер Родриго с вас ли е?

Мазур отново се замисли.

— Засега е с нас. Но ако Рамиро от Валедо тръгне срещу нас, не съм сигурен какво ще стане.

— Той е опасен мъж.

— Опасните мъже са най-полезни. В това число разбойниците с обръснати бради, които идват да си приберат синовете. Ще пратя да ги доведат още сега. Най-добре ще е да си тръгнете още тази нощ.

— И аз мисля така. Постарах се да ги открия още преди да дойда при вас. Те ме чакат пред стените.

За пръв път Мазур изглеждаше слисан.

— Вече сте ги извели от града? Защо тогава...

— Исках да се срещна с вас — мрачно се усмихна главатарят. — След толкова години. Освен това не обичам да нарушавам думата си, колкото и да не ви се вярва. Ибн Хайран и Белмонте им подариха живота срещу клетва, че ще останат тук като заложници. Освен това тяхната лекарка спаси живота на Абир.

— Моята лекарка — поправи го министърът.

Тариф вдигна вежди.

— Щом предпочитате. Както и да е, нямаше да се чувствам добре, ако просто ги бях отвлякъл. Това щеше да потвърди лошото ви мнение за мене.

— А сега какво се получи?

Ибн Хасан се засмя.

— Сега вероятно лошото ви мнение за мене пак се потвърждава.

— До голяма степен — каза министърът на Рагоса, но след миг протегна ръка и ибн Хасан я стисна. — Радвам се, че си поговорихме. И двамата вече не сме млади. Можеше да не ни се удаде случай.

— Аз не възнамерявам скоро да се преселвам в отвъдното — каза ибн Хасан. — Току-виж догодина съм издекламирал стиховете си на карнавала.

— Това би било истинско откровение.

Постоя сам известно време, след като главатарят от Арбастро си сложи маската и си тръгна. Нямаше намерение да разказва никому за тази среща, но вестта за потеглящата на изток армия го порази. Това беше неизмеримо зло.

Ужасяваща беше и новината за слуховете, разпространявани по адрес на сънародниците му във Фезана. Той нямаше представа какво е намислил Алмалик Втори, но беше ясно, че този човек е изплашен и самотен и се кани да нанесе първия удар. Понякога уплашените мъже бяха най-непредсказуемите.

Ибн Хасан беше попитал за Родриго Белмонте, но не и за другия. Другият беше също такъв проблем, а и в известен смисъл по-важен.

— Бих искал — промърмори сам на себе си бен Аврен — наистина да съм магьосник, каквото и да значи това.

Внезапно се почувства уморен, а и хълбокът отново го наболяваше. Помисли си, че може би трябва да даде заповед на стрелците на терасата и на стражите в съседната стая, но не го направи.

Карнавалът беше в разгара си. Откъм улицата долиташе шум, който заглушаваше звъна на арфата на долния етаж. Нощта ставаше все по-необузdana и шумна. Викове, смях. Той внезапно се запита къде ли е отишъл еленът.

После си спомни какво му беше казала Забира предната вечер в леглото.

ГЛАВА 14

Късно през тази безумна нощ, дълго след като синята луна се беше вдигнала високо в небето, за да поеме по дългия си път сред звездите, котката откри Алвар.

Той се беше отделил от останалите. Лаин беше отвлечен от стадо полски мишки, които с кикот го помъкнаха нанякъде, без да се вслушват в неубедителните му протести. Точно този смях ги издаде — бяха момичетата, които сервираха в любимата кръчма на отряда. От известно време те бяха взели стария сърдитко на подбив и не пропускаха случай да му се заканят какво го чака в нощта на карнавала.

Лудус с неговото безкрайно любопитство беше спрял на един ъгъл да наблюдава някакъв вълк, който гълташе огън, и така се беше заплеснал, докато се опитваше да разгадае фокуса, че после не успя да открие другарите си. Алвар не беше съвсем сигурен кога и къде се изгубиха с Мартин, а великолепият паун, скриващ търговеца на коприна, като че потъна вдън земя. Беше много късно. Алвар беше пил доста повече, отколкото беше разумно.

Не можа да открие никъде Джебхане. Отначало си мислеше, че ще я познае по походката, но тълпата по улиците ставаше все по-гъста и необузdana и понякога му беше трудно да разбере дали човекът до него е мъж, или жена. През цялото време си напомняше, че тя знае как е маскиран, и че ако продължи да върви, все някъде ще се срещнат, за да се поздравят, да се посмеят заедно. И може би да разменят целувка в тази необикновена нощ. Мислите му постепенно бяха поели в опасна посока.

Твърде много свобода го заобикаляше, твърде далеч бяха стигнали буйството и безумието, обзели тази нощ улиците на Рагоса. Те го караха да тръпне от желание и от нещо много по-сложно и непреодолимо.

Сам, далеч от дома, заобиколен от птици и приказни създания, които никога не бяха съществували, той бродеше сред сергиите с храна и вино, край музикантите, свирещи под светлината на оранжевите и

кехлибареножълти факли, на синята луна и звездите. Зажаднял за утеха, за взаимност, за всичко онова, което този труден, изменчив свят би могъл да му поднесе.

Но намери нещо съвсем различно.

Една верижка.

Тя се плъзна върху маската му на орел и се стегна около врата му, докато Алвар гледаше група танцьори в една градинка близо до казармите. Те се докосваха и се притискаха един в друг по начин, който до тази нощ му се беше струвал немислим. Опита се да си представи, че и той се включва в танца, но се отказа. Не и синът на войник от северно Валедо!

Точно в този момент верижката се наниза върху него изотзад и се стегна около врата му. Алвар се обърна светкавично. В първия миг не видя нищо — наблизко премина някой със запален факел, — но това не трая дълго.

— Ще трябва да си помисля дали да не се разсърдя сериозно — каза лъскавата котка, която беше видял предния ден. — Трябваше ти да ме намериш, валедиецо. А вместо това...

Тя беше отрупана със скъпоценности, освен онези, които вървяха заедно с маската, но затова пък облеклото ѝ беше съвсем оскъдно и прилепваше плътно към тялото ѝ. Гласът изпод маската приличаше изумително на котешко мъркане.

— Търсих те! — заекна Алвар и се изчерви под маската.

— Добре — промърмори тя. — Това донякъде изкупва вината ти. Но не изцяло. Не трябваше аз да те гоня.

— Как ме позна? — попита той, опитвайки се да си възвърне самообладанието.

— Мъж с твоето телосложение и с ашаритски чехли? Не е трудно, войнико! — Тя стегна още малко верижката. — Сега си мой, разбра ли? Тази нощ мога да правя с тебе каквото си поискам.

Алвар усети, че устата му е пресъхнала. Не каза нищо, пък и не се налагаше. Зърна усмивката ѝ под маската. Тя тръгна и той я последва, без да знае накъде го води.

Оказа се, че никак не е далече — точно зад ъгъла, в една голяма къща, която гледаше към същата градинка като казармите, близо до двореца. Минаха през висока двойна врата, прекосиха осветения от факли двор и се качиха по стълбите. Къщата беше изискана. Облечени

в черно слуги, маскирани като дребни горски животни, мълчаливо ги наблюдаваха.

Онова, което последва в голямата спалня с балкон, гледащ към парка, огромна камина и широко легло с балдахин, се превърна за Алвар в едно от най-дългите пътешествия в живота му.

Джехане отново беше сама. Беше оставила четирите заека на езерото, макар и малко неохотно — все пак бяха забавни — но нямаше никакво намерение да споделя нарастващата им близост и по едно време просто се измъкна от лодката, на която се бяха качили.

Манерката с вино още беше у нея, но тя беше спряла да пие. Сега умът ѝ беше бистър, дори прекалено. Докато вървеше по нощните улици установи, че карнавалът въпреки всичко е място, където не можеш да се скриеш от себе си.

По едно време ѝ се мярна великолепната маска на Хусари. Търговецът на коприна танцуваше с още няколко души. Всъщност беше в центъра на кръга и ловко подскачаше, а тълпата му ръкопляскаше със смях. Джехане постоя край тях, усмихната зад маската на сова. Достатъчно дълго, за да види как маскирана като лисица жена се приближи до пауна, обви внимателно ръце около шията му, за да не му смачка перата, и двамата се заизвиваха в грациозен танц.

Погледа още малко и си тръгна.

На пръв поглед движението ѝ беше безцелно — шумящата тълпа я понесе край сергиите и пред прозорците на кръчмите, откъдето долиташе музика, към една каменна пейка пред някаква огромна сграда. Хорският поток край нея не секваше.

Не, движението ѝ съвсем не беше случайно. Честна към себе си — и тази нощ, и всички останали — Джехане знаеше накъде я водят, макар и бавно, стъпките ѝ, къде свършва криволичетата ѝ пътека. Не можеше да се преструва, че е щастлива и ѝ е леко на душата. Сърцето ѝ биеше учестено и лекарят в нея без труд определи диагнозата.

Тя стана от пейката, сви зад ъгъла и тръгна по улицата към палата, където бяха най-хубавите къщи. Докато минаваше край една красива, изящна фасада, видя мъж и жена да влизат и вратата да се затваря зад тях. Проблесна някаква верижка и това смътно ѝ напомни нещо, но тя предпочете да не се задълбочава.

Малко по-късно стигна до голяма сграда с редица факли на стената, наредени на равно разстояние, но прозорците и малкото украшения по фасадата не бяха осветени. Светеше само един прозорец и тя знаеше чий е.

Джехане стоеше на отсрещната страна на улицата, без да забелязва хората, които минаваха край нея, и се взираше в тази едничка светлина на горния етаж.

Някой беше сам и буден тази нощ.

Някой пишеше на новия си пергамент. Не за да иска откуп. Пишеше до дома. Джехане се взираше през дима на факлите и се опитваше да надникне в собственото си сърце, да разбере и да приеме онова, което беше в него.

Дребен мъж, причудливо маскиран като жител на Карч, с руса перука и буйна жълта брада, мина край нея, понесъл на ръце дългокрака жена, забулена като муард.

— Пусни ме! — викаше жената и се смееше. Двамата продължиха по улицата, осветена от факлите и лунните лъчи, и се скриха зад ъгъла.

На вратата на казармата би трябвало да стои някой от войниците. Онзи, който е имал лошия късмет да изтегли късата клечка и да остане на пост половината нощ. Който и да беше, щеше да я пусне. Всички я познаваха. Тя щеше да му каже коя е и щеше да влезе, да изкачи стълбите, после следващите, и да се озове пред онази последна врата, зад която гореше свещта.

Щеше да ѝ отговори неговият глас. Без тревога. Тя щеше да каже името си и щеше да настъпи тишина. Той щеше да стане иззад писалището си, щеше да остави писмото до дома и да отвори вратата. С поглед, потопен в сивите му очи, тя щеше да влезе в стаята му и да свали най-сетне маската, за да намери... какво?

Светилище? Убежище? Място, където да се скрие от истината за тази нощ и за всички други нощи?

Застанала сама на сред улицата, Джехане поклати глава и несъзнателно сви рамене. Жест, по който всеки би я познал.

Изправи рамене и пое дълбоко дъх. Беше нощта на карнавала. Времето да се скриеш от другите, но не и от себе си. Тя разбра колко важно е било да дойде тук. Да постои така с поглед, впит в осветения прозорец, да си представи как се качва по извитата стълба при мъжа в

онази стая. Беше важно да признае някои истини, колкото и трудни да са. И после да се обърне и да си тръгне. И този път наистина да скита безцелно, сама сред безумието на нощните улици. Не безцелно, не, а да търси и да чака да бъде намерена.

Ако беше съдено. Ако можеше да се случи това някъде между луната, светлината на факлите и мрака.

Когато се отдръпна от каменната стена и обърна гръб на стаята горе с нейната бледа светлина, от сянката се отдели друга фигура и я последва.

А след нея тръгна още една, незабележима сред шумните тълпи, докато този танц, стар като света, вървеше към своето начало и край.

Тя стоеше пред двореца и гледаше как двама фокусници търкалят огнени колела. Изведнъж някой зад гърба ѝ каза:

— Мисля, че манерката ми остана у вас. Гласът беше нисък и приглушен иззад маската. Дори и сега тя не беше съвсем сигурна. Обърна се. Не беше еленът.

Пред нея стоеше лъв — царствен, със златна грива.

Джехане примигна и отстъпи. Блъсна се в някого. Ръката ѝ, която посягаше към манерката, се отпусна.

— Грешите — каза тя. — Наистина имам една чужда манерка, но ми я остави елен.

— Бях елен — тържествено заяви лъвът, после гласът му внезапно се промени. — Уверявам ви, че вече няма да бъде такъв.

Имаше нещо в интонацията му, нещо, което не можеше да се събърка. Този път вече беше сигурна. Сърцето ѝ заби учестено.

— Защо? — попита тя, опитвайки се да овладее гласа си. Беше благодарна за тъмнината, за приглушената светлина, за маската, скриваща лицето ѝ.

— Рогата ми пречат да минавам през вратите — отвърна лъвът. — И по едно време целите бяха накачени с какво ли не — шапка, манерка, даже и факел. Едва не се подпалих.

Тя се засмя, колкото и да не ѝ беше до смях. Гласът отново се промени.

— Вече е късно, Джехане — каза мъжът, който най-сетне като че ли я беше открил. — Може би дори прекалено късно. Но какво ще кажеш да повървим двамата, само ти и аз?

— Как ме позна? — попита тя, избягвайки отговора. Без да зададе онзи по-труден въпрос, който неизбежно следваше. Още не. Сърцето ѝ биеше обезумяло в гърдите. Като барабан.

— Бих те познал дори да е тъмно като в рог — много бавно отвърна Амар ибн Хайран. — Бих усетил присъствието ти до мене навсякъде в този свят. Това достатъчно ли е като отговор, Джехане? Или е твърде много?

За пръв път тя долови неувереност в гласа му и това отново я изпълни с трепет.

— Защо да е прекалено късно? — попита. — Синята луна едва се е вдигнала. До края на нощта има много време.

Той безмълвно поклати глава. Наоколо гръмна смях — фокусниците бяха измислили нещо ново.

— Мила моя, бил съм в живота си и други неща освен елен на карнавала — каза ибн Хайран.

Тя разбра. При цялата му хапливост и ирония не можеше да му се отрече едно — никога не подценяваше интелигентността ѝ.

— Знам — каза Джехане. — И точно то е причината да се боя.

— Точно за това говорех — простичко каза той.

Всички онези истории. Години наред като младо момиче беше слушала против волята си сплетните, които се разнасяха из Фезана. По-късно, вече жена, далеч от дома, отново беше чувала неведнъж същите разкази. Нови имена, нови обстоятелства, а мъжът беше същият. Ибн Хайран от Алхаис. От Картада.

Джехане гледеше мъжа с маска на лъв пред себе си и нещо леденостудено, болезнено сви гърдите ѝ там, където лудо блъскаше сърцето ѝ.

Той беше убил последния халиф на Ал-Расан.

Очите му проблясваха зад маската в светлината на факлите. На дневна светлина щяха да бъдат сини. Джехане осъзна, че той чака да проговори.

— А трябва ли да се боя? — попита тя най-сетне.

— Не повече от мене, Джехане — тихо отвърна той.

Именно това искаше да чуе. От това имаше нужда. Все още замаяна и невярваща, тя хвана ръката му и промълви:

— Да вървим.

— Къде искаш да отидем? — попита той, нагаждайки стъпките си към нейните.

— Някъде, където ще сме сами — решително отвърна тя и стисна ръката му още по-здраво. Най-сетне беше стигнала там, където се стремеше сърцето ѝ от онзи летен ден във Фезана. У дома. — Някъде, където ще можем да свалим маските и да бъдем самите себе си.

— Колкото и да сме грешни?

— А как иначе? — отговори тя на въпроса с въпрос, откривайки с изненада, че лудото биене на сърцето ѝ се забавя в мига, в който хвана ръката му. Внезапна догадка я накара да забави крачка. Тя се поколеба за миг, но върна на себе си, не можа да премълчи въпроса. — Беше ли с мене одева, когато стоях пред казармите?

Той не отговори веднага.

— Най-умна от всички жени — каза най-сетне. — Родителите ти могат да се гордеят с тебе. Да, бях там. Вече бях решил, че няма да се приближа до тебе, докато сама не направиш избора си.

Тя поклати глава и отново здраво стисна ръката му. Прониза я закъснял страх — можеше да се качи по онези стълби!

— Това не е изборът, за който си мислиш. Трябваше да реша дали да се скрия, или не.

— Знам — каза той. — Прости ми, мила, но наистина го знам.

Тази искреност лесно би могла да нарани гордостта ѝ. Но тя му прости, защото сега, в тази нощ на маските, играта на криеница беше свършила. Хубаво беше, че той го е разбрал. Че я беше намерил и се беше осмелил да се приближи.

Стигнаха къщата му. Той отключи вратата — слугите бяха освободени, за да се насладят и те на карнавала — и прекрачиха прага заедно.

Откъм улицата ги наблюдаваха и ги видяха да влизат в къщата. Човекът беше вървял след Джехане и знаеше кой е лъвът. Той се поколеба, после реши, че вече може да я остави. Замисли се дали да не остане още малко навън, но се отказа. Беше уморен до смърт, пък и не беше сигурен, че удоволствията на карнавала са му по сърце.

Зири се върна в казармите, поговори си малко с дежурния на вратата и отиде да си легне. Заспа почти мигновено, сам в огромната стая. Всички останали бяха навън.

В къщата на Амар ибн Хайран слугите бяха оставили две запалени факли в преддверието, а в нишите по стените горяха свещи. Преди да се качат по стълбите, двамата свалиха маските си и Джахане най-сетне видя очите му.

Този път той се приближи към нея и целувката им съвсем не беше същата като във Фезана, пред отворения прозорец.

Тя откри, че сърцето ѝ отново бие лудо и трепетът се е върнал.

Качиха се по стълбите и още веднъж се целунаха пред вратата на спалнята, под която се очертаваше осветена ивица. Ръцете му, силни и сигурни, я обгърнаха и тя почувства как желанието я изпълва като буйна река, прииждаща в мрака.

Устните му се откъснаха от нейните и се доближиха до ухото ѝ.

— В стаята ми има някой — прошепна той. — Свещите не трябваше да са запалени.

Сърцето ѝ подскочи и замря, после отново заблъска лудешки.

Бяха се качили мълчаливо, пред спалнята също не бяха разменили нито дума. Онзи, който беше вътре, сигурно беше чул отварянето на вратата, но не знаеше, че Амар не е сам. Тя го попита с поглед какво да правят и устните му отново се доближиха до ухото ѝ.

— Искали са да разбере, че са тук. Нямам представа кой е. Влез в съседната стая. Балконът е общ. Остани там и слушай. И внимавай!

Тя кимна.

— А ти... — прошепна само с устни. — Искам те после цял и невредим.

Той се засмя беззвучно.

По-късно Джахане щеше да си спомни колко спокоен беше. Нито следа от страх. Беше озадачен, заинтригуван, може би донякъде нащрек, но не и обезпокоен. Джахане се запита коя ли жена може да го чака. Или беше мъж?

Тя отвори съседната врата и тихо се вмъкна в тъмната спалня. В мига, в който затваряше, чу гласа на Амар:

— Кой е? Какво търсите в къщата ми? Чу и отговора, който последва.

Вратата откъм улицата лесно можеше да бъде отключена, а слугите бяха излезли и свещите осветяваха коридора, така че да намерят спалнята му не бе трудно.

Ибн Хайран, изцяло завладян от усещането за жената, която току-що беше държал в прегръдките си, напразно се опитваше да отгатне кой е неканеният гостенин в стаята му. Прекалено много бяха възможностите.

След близо двадесетгодишен опит в подобни загадки той все пак се оказа неподготвен.

Вратата се отвори почти в мига, в който отвори уста. В светлината на свещите изникна фигурата на мъж без маска.

— Най-сетне — с усмивка проговори Алмалик Втори от Картада. — Вече се боях, че напразно съм бил толкова път.

Въпреки цялото си прословуто самообладание Амар трябваше да положи неимоверно усилие да скрие изненадата си. Той се усмихна и се поклони.

— Добро утро, Малик! Ваше величество. Каква изненада! Сигурно сте пътували дълго.

— Почти две седмици, Амар. Пътищата са лоши.

— Много ли се измъчихте?

Любезен въпрос, зададен само за да печели време. Ако хванеха Алмалик от Картада тук, в Рагоса, съотношението на силите в Ал-Расан щеше да се промени като с магическа пръчка.

— Понася се. — Младежът, който беше поверен на неговите грижи цели три години, отново се усмихна. — Ти никога не ми позволи да се размекна, пък и още не съм бил достатъчно дълго цар, та да се променя чак дотолкова. — Той замълча за миг и Амар осъзна, че царят съвсем не е толкова спокоен, колкото се опитваше да изглежда. — Разбираш, че втора такава възможност няма да ми се удаде.

— Изобщо не бих допуснал, че ще го направиш — каза ибн Хайран, без да си криви душата. — Прекалено голям риск поемаш, Малик.

В същия миг в душата си той благодари на всички възможни божества, че Джехане не е тук — и се помоли наум да стои тихо. Алмалик не можеше да си позволи някой да научи за идването му и всеки, който го видеше, беше в смъртна опасност. Ибн Хайран не можеше да не се запита дали това не се отнася и за него.

— По-добре да вляза — каза той.

Царят на Картада се отдръпна и Амар влезе в стаята си — и видя, че вътре чакат двама муарди. Всичко му се струваше някак

нереално. Той все още се опитваше да приеме факта, че Алмалик се е решил да дойде, ала когато се обърна към него и го погледна в очите, цялата истина блесна пред него. Недоумението му изчезна, за да отстъпи място на нещо още по-тревожно.

— Никоой освен тебе вече не ме нарича Малик — тихо каза царят на Картада.

— Простете ми. Лош навик. Разбира се, ваше величество, веднага спирам.

— Не съм казал, че това ме обижда.

— Дори и така да е... все пак сте цар на Картада.

— О, да! — промърмори Алмалик и се отпусна в ниското кресло до леглото. Не беше особено изящен, но бе висок и добре сложен. — И представи си, първото ми царско решение беше да изгоня човека, от когото най-много се нуждая.

Това обясняваше всичко.

Ибн Хайран отбеляза, че поне в това не се е променил. Беше си все така пряк, както навремето. Амар така и не можа да разбере дали това е признак на сила, или е тактиката на слабия — да принуди по-силните си приятели да компенсират уязвимостта му. Клепачът му играеше.

— Дори не си коронясан — тихо каза ибн Хайран.

Не беше подготвен за този разговор, това беше все по-очевидно. Не и тази нощ. Беше очаквал от нея нещо съвсем различно. Беше стоял в сянката, затаил дъх като момче, докато Джехане се взираше нагоре в осветения прозорец, и започна да диша свободно едва когато я видя да свива рамене и да се отдалечава някак умиротворена и спокойна сред глъчката на карнавала.

Никога не беше мислил, че ще му е нужна смелост да се доближи до жена.

— Не очаквах да те намеря сам — подметна Алмалик.

— Какво те учудва? — попита ибн Хайран предпазливо. — На днешните срещи им липсва... изтънченост, не мислиш ли?

— Не знам, Амар. На мене ми се видя доста весело. Известно време бяхме навън и те търсихме, но разбрахме, че е безнадеждно. По-лесно се оказа да платим, за да разберем къде е къщата ти, и да те чакаме тук.

— Наистина ли си дошъл в Рагоса с надеждата да ме откриеш по улиците по време на карнавала?

— Дойдох, защото не виждах друг начин да поговоря с тебе достатъчно бързо. Когато потеглихме, знаех само, че имам нужда от тебе. Между другото, пътувам почти сам. С мене са само тези двамата и още половин дузина, колкото да стигна спокойно дотук. Няма други. Дойдох да ти кажа някои неща. И да те помоля да се върнеш.

Ибн Хайран мълчеше. Очакваше го, а напоследък се боеше, че това може да се случи. Той беше опекун и наставник на този младеж, наследника на картадийския престол. Беше положил големи усилия да направи Алмалик ибн Алмалик достоен за тази роля. Не обичаше да признава, че се е провалил. И дори не беше сигурен, че наистина се е провалил. Предстоеше му трудно решение.

Той отиде до бюфета, като почти изблъска единия от муардите. Мъжът не помръдна и не го удостои с поглед. Всички муарди го мразеха. Целият му живот беше предизвикателство към мрачната им набожност. Той им отвърщаше със същото. Техният начин на живот — непознаващата съмнение вяра и омраза — беше нещо, срещу което се бунтуваха всичките му чувства, представите му за това как трябва да живее човек.

— Искаш ли вино? — попита той, за да подразни муардите. Може би не си струваше, но не можа да се въздържа.

Алмалик сви рамене и кимна. Ибн Хайран наля две чаши и му подаде едната. Чукнаха се и пиха.

— Иска се смелост да го направиш — каза Амар. Не можеше да не го признае.

Алмалик поклати глава и го погледна над ръба на чашата. Беше още много млад, за да скрие напрежението си.

— Единствено съзнанието, че ако не се върнеш, няма да знам какво да правя. А в някои неща те разбирам достатъчно добре, Амар. Какво трябваше да направя? Да ти пиша умолителни писма? Ти нямаше да се върнеш, признай си.

— Нима царят на Картада не е заобиколен от мъдри и опитни мъже?

— Шегуваш ли се? Недей.

Амар сам се изненада на гнева, който събудиха у него тези думи. И преди да успее да го потисне, избухна:

— Ти беше човекът, който ме прати в изгнание. Не е зле да не го забравяш, Малик!

Алмалик беше докоснал жива рана. Старата история — ученикът се обръща срещу учителя си — но той никога не беше допускарал, че на него може да му се случи подобно нещо. Първо бащата, а после и синът.

— Не съм забравил — тихо каза Алмалик. — Сбърках, Амар.

Никога не се знаеше със сигурност сила ли е това, или слабост. Може би и двете. За двадесет години бащата нито веднъж не бе признал, че е сбъркал.

— Не всяка грешка е поправима.

Зад всички тези думи се криеше неизбежността на решението, което рано или късно трябваше да вземе. Алмалик се изправи.

— Знам. И съм тук с надеждата, че тази е поправима. Какво искаш, Амар? Какво трябва да кажа?

Амар го изгледа продължително, после каза:

— Какво искам ли? Бих могъл да ти кажа, че искам да пиша на спокойствие, но това ще ти прозвучи лицемерно, нали? Да живея живота си достойно и всички да го виждат. Само че то е самата истина и тъкмо затова трябваше да убия баща ти.

— Знам и това. Знам го по-добре от всеки друг. — Царят се поколеба. — Амар, мисля че още тази пролет джадитите ще тръгнат на юг. Брат ми още е в пустинята при Язир ибн К'ариф. Чухме, че строели кораби. В Абеневен. Освен това не знам какво крои Бадир.

— И затова се опита да убиеш момчетата?

Алмалик примигна. Това беше подъл удар, но той беше умен, истински син на баща си.

— Значи онези двамата не са убити в пиянско сбиване, така ли? Сега вече ми е ясно. — Царят сви рамене. — Аз ли съм първият владетел в Ал-Расан, който се опитва да се задържи на трона, като премахва братята си? Не си ли ме учил ти на история, Амар?

— Да съм те упрекнал? — усмихна се ибн Хайран. Алмалик внезапно се изчерви.

— Но ми попречи. Спаси живота на момчетата. На синовете на Забира.

— Други го направиха. Моята роля беше незначителна. Аз съм тук в изгнание, забрави ли? Сключил съм договор с Рагоса и се

опитвам да го изпълнявам.

— Като помагаш на враговете ми? — Това бяха необмислени думи на момче.

— Живеем в свят, чиито граници постоянно се менят, и никак не е лесно човек да реши кое е право.

Ибн Хайран почувства как нещо го жегна. Познаваше тази страна на човека пред себе си. Не царя.

Осъзнаването на някаква истина често върви ръка за ръка с болката. Този човек все още се опитваше да се мери с един мъртвец — също както се беше опитвал да се мери с живия си баща. И сигурно щеше да го прави цял живот, независимо колко дълго щеше да живее. Да подлага околните на изпитания, да сравнява любовта им. Да изисква същата привързаност, дори по-голяма.

— Не, Амар. Мястото ти е в Картада. Ти винаги си служил на Картада и си се стремил към това! — Алмалик се поколеба за миг. — Ти уби халифа заради баща ми, не можеш ли заради мене поне да се върнеш?

Ибн Хайран за пръв път се запита как ли е приел младият цар елегията, която беше написал за баща му. „Където сега се събират подробните хищници...“ И в същия миг осъзна, че Забира беше права: Малик не би изтърпял наложница, която би предпочела баща му да е жив.

— Не знам — отвърна той. — Не съм сигурен къде е мястото ми сега.

И нещо в него се отзова, още докато изричаше тези думи: „Лъжа, макар че някога може да е била истина. Има нещо ново. Светът се мени, човекът също. Светът се е променил.“ Вътре в него сякаш отекна нейното име сред звън на камбанки.

Той продължи, като се опитваше да се съсредоточи:

— Да смятам ли, че това посещение означава отмяна на изгнанието ми и покана да заема предишното си положение?

Опита се да го каже с най-официалния си тон — надяваше се да се измъкне от несигурната почва, където го беше отвел въпросът на царя. „Не можеш ли да се върнеш поне заради мене?“

Младият цар отвори уста да каже нещо, но се отказа. В очите му се четеше болка.

— Можеш да го приемеш и така — сковано каза той.

— За какво точно положение става дума?

Алмалик отново се поколеба. Не беше готов да се пазари точно сега. Това беше добре. Амар също не беше подготвен.

— Пръв министър на Картада, разбира се.

Ибн Хайран кимна.

— И твой официален наследник, при положение че нямаш законни наследници?

Тази чудовищна мисъл му хрумна в последния момент.

Единият муард се размърда. Ибн Хайран се обърна и го изгледа. Този път очите на мъжа се впиха в неговите, потъмнели от омраза. Амар се усмихна дружелюбно и отпи от виното си, без да отмества поглед.

— Такова ли е условието ти, Амар? — тихо попита Алмалик Втори. — Разумно ли е?

Естествено, че не беше разумно. Беше си чисто безумие.

— Не — безгрижно заяви Амар. — Ще го оставим за резерва. Започнал ли си някакви преговори за женитба?

— Да, получихме някои предложения — неловко призна Алмалик.

— Най-добре ще е бързо да приемеш някое от тях. Да убиваш деца е много по-безсмислено, отколкото да ги създаваш. А по въпроса с Валедо какво направи?

Царят вдигна чашата си и я пресуши на един дъх. После каза:

— Съветите, които получавам, не вършат никаква работа. Всички примират и кършат ръце. Първо ме съветват да удвоя париаса, после да отложи събирането му, накрая да го отменя! Аз взех мерки да разбуня духовете в Руенда. Там имаме наш човек, помниш ли го?

— Стотникът д'Ароса. Баща ти го купи преди години. И какво?

— Наредих му да направи всичко възможно между Руенда и Валедо да се породи смъртна вражда. Знаеш, че тази пролет всички те трябваше да срещнат. Ако вече не са се срещнали.

— Крал Рамиро няма нужда от помощта на брат си, за да е заплаха за тебе — каза ибн Хайран.

— Така е, но ако го принудим да тръгне срещу Руенда вместо срещу мене? — Алмалик имаше вид на ученик, сигурен, че е издържал труден изпит.

— Ти какво направи?

— Кой пита? — усмихна се Алмалик. — Моят верен министър ли?

Ибн Хайран го погледна изненадано, но само след миг му се усмихна.

— Прав си. Е, а Фезана? Укрепи ли я?

— Колкото можах. Има храна за половин година. Стегнах отчасти стените, макар парите да не стигат. Пратих още войници в новото крило на крепостта. И позволих на ваджиите да настройват хората срещу киндатите.

Амар усети как го обзема хлад, сякаш в стаята беше нахлул студен вятър. Помисли си за жената на балкона, която сигурно чуваше всичко.

— Това пък защо? — тихо попита той.

— И баща ми правеше същото — сви рамене Алмалик. — Трябва да се угажда на ваджиите. Те вдъхновяват хората. Това е важно при една обсада. Ако изгонят някой и друг киндат или убият двама-трима, хората по-лесно ще изтърпят обсадата. Не е ли ясно?

Ибн Хайран не каза нищо. Царят на Картада го гледаше втренчено.

— Докладваха ми, че в Деня на рова си бил с някаква киндатска лекарка. Каква беше причината?

Изглежда, животът отговаряше на най-трудните въпроси по най-неочаквани начини. Студеният поглед на тези присвити очи донесе на ибн Хайран облекчение. Напомни му защо никога не беше обичал истински момчето, превърнало се в мъжа, който сега стоеше насреща му, макар че имаше за какво да го обича.

— Шпионирал си ме?

— Ти ме научи, че всяка информация може да се окаже полезна — невъзмутимо заяви царят на Картада. — Аз исках да се върнеш и потърсих начина.

— И шпионирането ти се стори най-добрият начин да си осигуриш доброволната ми подкрепа?

— Подкрепата е нещо, което може да има много причини и да се прояви по много начини. Можех да не ти го казвам, Амар. Но предпочетох да ти го кажа. Дойдох тук, в Рагоса, и ти се доверих. Сега е твой ред. Е, каква беше причината?

— Питаш дали съм искал да я вкарам в леглото си? — изсумтя ибн Хайран. — Стига, Малик! Потърсих я, защото тя беше лекар на един от поканените за церемонията. Един мъж, който каза, че е твърде болен, за да дойде. Тогава нямах представа коя е. Тя обаче се оказа дъщерята на Исхак бен Йонанон. Сигурно вече го знаеш. Това говори ли ти нещо?

— Лекарят на баща ми — каза Алмалик. — Помня го. Ослепиха го, след като се роди второто дете на Забира.

— И му отрязаха езика.

Царят сви рамене.

— Трябва да угаждаме на ваджиите. Или поне да не им даваме повод да ни хулят по ъглите. Те искаха киндатският лекар да умре. Тогава баща ми ме изненада. — Алмалик внезапно вдигна ръце в умолителен жест. — Амар, аз нямам оръжие срещу теб. И не ми трябва. Ти си ми нужен като мой меч. Какво да направя?

Това се беше проточило прекалено дълго. И беше твърде болезнено. Амар усещаше опасността. Той също нямаше оръжие, освен ножа в левия ръкав, с който никога не се разделяше. Алмалик изглеждаше спокоен, но отчаянието можеше да го тласне към някоя необмислена постъпка. А муардите щяха да танцуват от радост под звездите в пустинята, ако научеха, че Амар ибн Хайран от Алхаис е мъртъв.

— Нека да помисля, Малик — промълви той. — Договорът ми тук изтича в началото на есента. Тогава ще бъда свободен от всякакви задължения.

— Есента? Даваш ли дума? И ще...

— Казах ти вече, нека да помисля. Това е всичко, което мога да ти кажа сега.

— А аз какво да правя дотогава?

Ибн Хайран изкриви устни в насмешлива гримаса. Не можа да се сдържи. Твърде много неща в живота му се струваха забавни.

— Искаш да те науча как да управляваш Картада? Сега веднага ли? В тази стая, докато навън тече карнавалът?

Алмалик го погледна стреснато, но след миг се засмя.

— Няма да повярваш колко лоши слуги имам!

— Тогава си намери по-добри. Има ги из целия Ал-Расан. Просто трябва да положиш известно усилие.

— И за какво друго да положи усилие?

Ибн Хайран се поколеба. Не беше лесно човек да се раздели с навиците си.

— Може би си прав. Фезана е в опасност. Джадитските войски в Батиара могат и да не тръгнат тази пролет, но настроението на север се е променило. А изгубиш ли Фезана, едва ли ще успееш да запазиш трона си. Ваджиите няма да позволят.

— Муардите също — каза Алмалик и погледна двамата си наемници. Те бяха все така безстрастни. — Всъщност аз вече предприех нещо в тази насока. Тази нощ, в Рагоса. Ти би го одобрил.

Странно и донякъде плашещо е как интуицията на войника понякога го кара да застане мигновено нащрек.

— Какво да одобря? — попита Амар, като се помъчи да овладее гласа си.

И чак след това си даде сметка, че беше очаквал това — още преди царят на Картада да му отговори.

— Както вече ти казах, с мене дойдоха още шестима души. Наредих им да намерят валедийския наемник Белмонте и да го убият. Прекалено опасен е, за да му позволим да се върне при Рамиро. Той, изглежда, не е излизал от стаята си тази вечер. Хората ми знаят къде е, а на вратата има само един пазач. — Алмалик от Картада се усмихна. — Това ще е голям удар, Амар. Така ще съкруша и Бадир, и Рамиро.

„И мене също — помисли си Амар ибн Хайран с нямо отчаяние. — И мене.“

Двамата бяха победили заедно петима мъже миналата есен. Тази нощ Родриго щеше да е сам и да не очаква нападение. Целият град беше пълен с хора, преоблечени като муарди. Шестима безмълни убийци и един объркан пазач на вратата. Представи си го, сякаш го виждаше наяве. Може би в този момент всичко беше свършило.

Дори и така да беше — има неща, които човек прави, без да се замисли, тласкан от някакъв неясен порив. От желанието да пресече болката. Царят на Картада още не беше млъкнал, когато Амар се втурна към вратата и я отвори широко. В същия миг, без да спира, се приведе, за да избегне ножа, който полетя след него и се заби в тъмното дърво.

Секунда по-късно той вече тичаше надолу, прескачайки по тричетири стъпала наведнъж. Знаеше, че Алмалик не би му го казал, ако

не е сигурен, че всичко вече е свършило, но продължи да тича, сякаш от това зависеше животът му.

Ала имаше едно нещо, което не пропусна да направи преди да се втурне към улицата.

— Глупак! — изкрещя царят на Картада. — Защо хвърли ножа? Аз го искам с нас, червей такъв!

— Няма да е с нас.

Гласът на човека от пустинята беше дълбок като гробница. Джехане не ги виждаше, но болката се стовари отгоре ѝ смазваща като ковашки чук. Тя стисна юмруци и ноктите ѝ се впиха в дланите. Нищо не можеше да направи. Трябваше да ги изчака, докато се махнат. Искаше ѝ се да крещи.

— Той ще се върне! — избухна младият цар. — Сега е разстроен заради валедиеца, с него са другари по оръжие. Допусках го, но ибн Хайран не е човек, който ще позволи това да повлияе на решенията му. Той самият би ме посъветвал да нанесе този удар.

— Той няма да е с нас — повтори тихо и безизразно мъжът с някаква непоколебима увереност.

В стаята се възцари тишина.

— Убий този човек! — хладно каза Алмалик. — Това е заповед. Знаехте, че не бива да наранявате ибн Хайран. Той наруши заповедта. Убий го. Веднага!

Джехане затаи дъх. И чу стон — много по-скоро, отколкото очакваше — после нещо тежко тупна на земята.

— Добре — каза царят на Картада. — Поне някои от вас са ми верни. Остави тялото тук. Искам Амар да знае, че съм наредил да го убият.

Джехане чу стъпки, после гласа на царя, който прозвуча някъде отдалеч.

— Хайде, време е да се махаме от Рагоса. Направих каквото можах. Сега не ни остава друго, освен да чакаме Амар.

— Можеш да го убиеш — тихо и безизразно проговори вторият муард. — Щом ти отказва, за какво да го оставяш жив?

Царят на Картада не отговори.

Миг по-късно Джехане ги чу да излизат от стаята.

Почака да чуе отварянето и затварянето на външната врата и хукна. От коридора хвърли поглед към стаята на Амар. На пода лежеше човек.

Лекарят в нея я накара да спре. Това се беше превърнало в инстинкт. Тя се спусна към него, коленичи и потърси пулса му. Беше мъртъв, разбира се. Оръжието не се виждаше, но на гърлото му зееше рана. Муардите знаеха как да убиват.

Родриго сигурно беше седял на писалището си. За да пише писмо до дома. И не беше очаквал някой да почука на вратата му, освен може би връщащите се от карнавала приятели.

Джехане се изправи и хукна надолу по стълбите. Потърси маската си на малката масичка и не я видя. Кръвта ѝ се вледени.

Миг по-късно се сети. Амар я беше взел. Картадийците не биваше да видят маската и да заподозрат присъствието на жена в къщата. Цар Алмалик би могъл дори да се досети, че совата е символ на лекарската професия — все пак беше ученик на Амар.

И това беше част от болката, с която беше заредена тази шеметна нощ. Тя блъсна вратата и хукна навън, без маска, сред тълпите по улиците. Започна да си проправя път към казармите. Някой закачливо протегна ръка към нея. Тя се изплъзна и продължи да тича. Не беше никак лесно, хората бяха навсякъде сред факлите и дима.

Стигна и не осъзна веднага необичайната тишина, която я посрещна пред казармите. Видя, че смълчаната тълпа се опитва да се отдръпне, извън градинката, по-далеч от мястото, където някакъв човек лежеше на земята.

В светлината на факлите и единствената луна видя посивялото лице на Амар, застанал там с още няколко души, които добре познаваше. Проправи си път през събралото се множество и коленичи на плочите до ранения. Един поглед ѝ беше достатъчен. Късно беше за лекар. Зашеметена от болка, тя се разрида като дете.

— Джехане — прошепна умирацията. Широко отворените му очи се взираха в нея. — Джехане... аз... толкова...

Тя нежно сложи ръка на устните му. Погали го по бузата. От гърдите му стърчеше дръжката на муардски нож, над ключицата му зееше дълбока рана от меч, от която бликаше кръв. Това щеше да го убие.

Миг по-късно той за последен път си пое трескаво дъх и затвори очи, сякаш потъвайки в сън. Някои мъже умираха така. Беше го виждала толкова много пъти. Ръката ѝ още беше на бузата му, когато той ги напусна, за да потегли нататък, където отвъд мрака лежеше неизвестността.

— Мили мой — промълви тя съкрушена. — Мили мой... Защо винаги ставаше така? Човек изричаше думите, които копнееше да изрече, едва когато станеше много късно.

Кръгът на войниците над нея се разтвори. Някой се приближи и се отпусна на колене от другата страна на тялото, без да обръща внимание на стичащата се по плочите тъмна кръв. Дишаше тежко, сякаш беше тичал. Джехане не вдигна поглед, но го видя да протяга ръка към изстиващите пръсти на мъртвия мъж.

— Дано оттатък те чака светлина — нежно промълви той. — По-ярка и по-добра от всичко, което можем да си представим.

Тя вдигна глава и го погледна през сълзи.

— Толкова съжалявам, Джехане — каза Родриго Белмонте. — Това не биваше да се случва. Той ми спаси живота.

Алвар беше изгубил представа за времето и мястото. Главата му се въртеше от изпитото вино и натрапчивия аромат на тамян в стаята. Жената беше неуморна — той се движеше в нейния настойчив ритъм, ту отгоре, ту под нея, ту заедно с нея. Бяха свалили маските си още с влизането. Това не променяше нищо — тя си оставаше хищната котка, каквото и да представляваше през деня, през всички останали дни на годината. Доказателство бяха драскотините, покриващи цялото му тяло. Откритието, че и тя е изподрана, го разтревожи. Не можеше да си спомни кога го е направил. А малко по-късно откри, че отново го прави. В този миг бяха изправени, подпрени на леглото.

— Дори не ти знам името — задъхано каза той, вече на килима пред камината.

— Какво значение има това тази нощ? — отговори тя.

Пръстите ѝ бяха дълги, с остри боядисани нокти. Ръцете ѝ бяха изумително умели. Имаше зелени очи и широка уста. Алвар беше сигурен, че не само той получава удоволствие.

Малко по-късно тя угаси всички свещи и го привърза с верижката по особено интимен начин. Поведе го навън, към тъмния

балкон, надвесен над гъмжащата от хора градинка. Двамата бяха голи, по телата им личаха следите от бурната нощ.

Тя се облегна на парапета и му помогна да влезе в нея. Алвар вече беше почти сигурен, че във виното му е имало нещо. Досега трябваше да е омаломощен.

Нощният вятър носеше прохлада. Алвар усещаше, че кожата му е гореща и неестествено чувствителна. Отдолу се носеха викове и смях и му се струваше, че двамата кръжат над шумната танцуваща тълпа. Никога не беше допускал, че да се любиш на открито може да е толкова вълнуващо.

— Помисли си само — прошепна тя, като изви глава назад. — Ако някой погледне нагоре... представи си каква гледка ще види!

Алвар усети лекото подръпване на верижката, вдигна ръце от парапета и ги плъзна по тялото ѝ към малките ѝ гърди. Долу някакъв мъж свиреше на петструнна лютня, а около него в кръг танцуваха мъже и жени. В средата кръжеше паун — търговецът на коприна Хусари ибн Муса.

— Как мислиш — прошепна жената, извила назад като котка дългата си шия — дали да не изнесем една факла и да продължим тогава?

Той си представи как Хусари поглежда нагоре и се намръщи. Ала едва ли имаше нещо, което би отказал на тази жена точно сега. Знаеше, че и тя би се съгласила на всичко, което би му хрумнало тази нощ. Тази мисъл беше едновременно вълнуваща и плашеща.

Той пое дълбоко дъх преди да ѝ отговори. Вдигна поглед към нощното небе — само синята луна беше там, единствена сред звездите.

Все още в нея, движейки се в същия всепоглъщащ ритъм, Алвар отново погледна надолу, към светлините, запалени от смъртните мъже и жени, за да разпръснат мрака.

И видя отсреща Родриго Белмонте да пада между запалените факли, осветяващи казармите.

Той наистина седеше на писалището си с разгърнат пергамент, мастило и перо пред себе си, с чаша тъмно вино до лакътя, и си мислеше какво е забравил да напише — за събития, съвещания, предчувствия, задължения.

Не беше мъж, който ще пише на жена си как копнее тя да е в тази стая с него в този миг. Как ще освободи косите ѝ, кичур по кичур, ще я обгърне и ще я привлече към себе си след толкова време. Как ръцете му ще се плъзгат по нея, а после, когато дрехите са свалени, как...

Не, не можеше да пише за това. Но можеше да си го представя като един вид наказание. Можеше да седи сам в стаята си на горния етаж, да се вслушва във веселието, чийто звуци нахлуваха през отворения прозорец, и да си представя Миранда, премалаял от желание.

Преди години ѝ беше дал обещание, което неведнъж беше повтарял — и не толкова заради нея, колкото заради самия себе си. Не беше човек, който нарушава обещанията си. Това беше част от него. Един мъж може да запази честта и самоуважението си по много начини, в много битки — и не само на бойното поле. Тази вечер той водеше битка, за която също не би написал на Миранда.

Взе перото, потопи го в мастилницата, готов да продължи. Нещо за момчетата, което да го отвлече от тези неканени мисли.

Момчетата. Любов, остра като нож, страх и гордост. Вече бяха почти мъже — твърде, твърде скоро! Дали да не ги вземеше със себе си? Дали щеше да е по-добре? Спомни си стария разбойник Тариф ибн Хасан в онази кънтяща долина. Коварен, свиреп гигант. От онзи ден в Емин ха'Назар често си мислеше за него. И той имаше двама синове, които бяха останали под крилото му. Чудесни мъже, кадърни и почтени, макар единият да беше останал без крак, което беше нещастие. Но беше оживял благодарение на Джехане. И двамата вече не бяха млади, но все още не можеха да се измъкнат от огромната сянка на баща си, да излязат на слънчевата светлина, за да хвърлят своя сянка. Така щеше да бъде дори след смъртта на Тариф. Без съмнение.

Дали и с Фернан и Диего щеше да се случи същото?

Стоеше с перото над гладкия пергамент, без да е написал нито дума, потънал в мислите си.

На вратата се почука. По-късно, когато мислеше за случилото се, той си даде сметка кое го е накарало да застане нащрек.

Не беше чул стъпки. Ако беше някой от неговите хора — а всички те бяха обещали или заплашили, че ще дойдат по някое време — щеше да се приближи шумно, така че да чуе стъпките по стълбите и дългия коридор. Муардите бяха обучени да се движат тихо — тишината на нощната пустиня под звездите.

Въпреки това той не беше напълно подготвен — все пак очакваше хората му да дойдат с още вино и разкази за онова, което става по улиците, и дори малко се самосъжالياваше за дългото си отшелничество.

Бутна стола си назад и се изправи.

В същия миг вратата се отвори с трясък.

Родриго нямаше подръка никакво оръжие — мечът и бичът му бяха в другия край на стаята, до леглото, където ги оставяше винаги. Движен единствено от инстинкта си, той светкавично се извъртя, за да избегне първия хвърлен към него нож, който одраска ръката му. И за да сграбчи и хвърли в лицето на първия нахълтал в стаята му мъж свещта от масата.

Видя зад първия още двама. Нямаше никаква надежда да се добере до меча си.

Чу вик на болка и очаквайки всеки миг да го застигне нечий нож, прескочи писалището и се хвърли към прозореца.

Прозореца на третия етаж. Прекалено високо беше, за да оцелее.

Той обаче нямаше намерение да пада.

Преди много години Лаин го беше научил на една хитрост. Винаги, когато ноцуваше на по-висок етаж, Родриго забиваше в стената до прозореца клин и връзваше за него въже. Това вече два пъти му беше спасявало живота. Веднъж тук, в Ал-Расан, когато беше в изгнание с Раймундо, и втория път по време на една кампания срещу Халоня.

Хвана се за перваза, увисна и посегна нататък, където трябваше да е въжето. Пусна се и сграбчи нищото. Въжето го нямаше.

Родриго започна да пада — дереше коленете си в стената. Нападателяте сигурно бяха разбрали къде е стаята му, докато беше на вечеря с хората си. Някой с изключително точно око и твърда ръка бе стрелял с лък и бе разкъсал навитото въже.

Това, че го разбра, не забави падането му.

Помогна му нещо друго. Лаин Нунес, който като негов помощник се ползваше от известни привилегии, си беше избрал ъгловата стая точно под неговата и по същия начин беше забил клин с въже в стената до прозореца си.

Нападателяте не си бяха дали труд да свалят второто въже. Прозорецът на Лаин приближаваше стремително. Падайки, Родриго

разпери ръце, вкопчи се в перваза, после сграбчи навитото въже.

То одра дланите му, но го удържа, макар че от рязкото усилие ръцете му едва не се измъкнаха от раменните стави. Той се залюля между две факли на стената, над главите на множеството в парка. Никой не го видя.

Или поне никой не очакваше да го види.

В лявата му ръка се заби нож, хвърлен от улицата. Нямаше никакъв шанс да се вмъкне тихо в някоя стая на първия етаж. Той пусна въжето, измъкна муардския нож от ръката си, тупна тежко долу и тутакси се претърколи — тъкмо навреме, за да избегне изсвистелия над главата му меч.

Претърколи се втори път на плочите и скочи на крака. Пред него изникна забулен муард с вдигнат меч. Родриго отскочи и се озова от другата му страна. Мечът на муарда се стовари със звън върху плочите, пръскайки искри. В същия миг Родриго заби ножа в тила му. Мъжът изстена глухо и се строполи. Родриго грабна меча му.

В този миг трябваше да е мъртъв.

Щеше да умре тази нощ в Рагоса, ако един човек отдолу не го беше видял да пада и не беше реагирал при вида на хвърления срещу него нож.

Втори муард се хвърли към него, вдигнал високо меча си, готов да го посече.

Острието се сблъска с дървена тояга и отскочи. Муардът изруга и се приготви за нов удар, но в този миг тоягата го удари по глезените. Муардът се извъртя, пренебрегвайки болката, и пак вдигна меча.

Мъжът пред него, пъргав и хладнокръвен, вдигна тоягата да отбие удара, но дървото беше леко, просто част от карнавален костюм, а мечът на муарда беше неотвратим като смъртта. Острието разсече тоягата на две и се заби дълбоко в ключицата на мъжа. В същия миг друг нож, хвърлен от трети муард, прониза гърдите му.

Муардът с меча изхърка — и издъхна.

Родриго Белмонте стоеше над него с муардския меч в ръка и черна ярост в сърцето.

Обърна се към третия муард, който не побягна, дори не трепна. Муардите не бяха страхливци. Каквото и да говореха за тях, воините от пясъците бяха не по-малко храбри от всички други мъже, стъпващи по земята. Беше им обещан раят, ако загинеха с оръжие в ръка.

Двата меча се срещнаха със звън, някъде изпищя жена, после се чу и вик на мъж. Тълпата наоколо започна трескаво да се отдръпва подалеч от тази внезапна, смъртоносна ярост.

Двубоят трая кратко. Муардите бяха избрани заради изкуството си да убиват, но Родриго Белмонте беше побеждаван в бой за последен път, когато беше момче.

Той измъкна меча си от гърлото на поваления враг, извърна се и видя тъкмо това, което очакваше. Още трима — същите, които бяха нахълтали в стаята му, изскочиха от казармите и се втурнаха срещу него. Родриго си помисли, че неговият човек, онзи който беше имал лошия късмет да изтегли късата клечка, вече е мъртъв. Не знаеше кой е, но смъртта му го изпълни с неизказана ярост.

Той пристъпи напред, за да посрещне враговете сам, да утоли яростта си със справедливо възмездие, болката си — със смъртоносен устрем. Знаеше кой е човекът на плочите, загинал, за да спаси живота му. Ярост и болка. И се приготви да срещне убийците му. Други го изпревариха.

Един съвсем гол мъж, след който се влачеше някаква верижка, вързана през кръста му, беше грабнал меча на един от убитите муарди и вече се биеше с първия от тримата нови нападатели. От другата страна изникна великолепен паун, размахващ овчарски кривак. Докато тичаше, Родриго видя как паунът стовари изотзад тоягата върху главата на един от муардите. Мъжът от пустинята се свлече като парцалена кукла. Паунът се поколеба за миг, после пак стовари кривака върху черепа на падналия.

Голият мъж — едва сега Родриго позна Алвар де Пелино и забеляза, че верижката всъщност не е вързана за кръста му — напираше срещу муарда и крещеше с все сила, без да си дава сметка колко е уязвим в голотата си. Докато тичаше към последния муард, Родриго светкавично резна прасеца на противника на Алвар. Това беше истинска битка, а не дворцово представление. Мъжът изпищя и падна, а Алвар го довърши с един удар.

Последният муард беше на Родриго.

Храбър и непоколебим пред лицето на смъртта не по-малко от останалите. Но яростта на Белмонте беше хладна и овладяна. Един тежък и добре премерен удар по ключицата, твърде много

наподобяващ онзи, който беше убил мъжа с тоягата, го просна безжизнен на земята.

Всичко свърши. Като толкова други битки в продължение на години — почти светкавично. Родриго дължеше на тях славата си в очите на света, в който живееше. В който щеше да продължи да живее, макар че тази нощ трябваше да умре.

Задъхан, той се обърна към Алвар и пауна, който за негова изненада се оказа Хусари. Ибн Муса беше свалил маската си и стоеше с побеляло лице над тялото на мъжа, когото току-що беше убил с кривака си. За пръв път.

В затишието след битката Алвар явно започваше да осъзнава необичайността на вида си — с това единствено златно украшение, висящо от него. Във всички други обстоятелства Родриго сигурно би се смял до сълзи.

Но сега не му беше до смях. Както и на останалите. Няколко от хората му дотичаха запъхтени и един от тях метна плаща си на Алвар, без да каже дума. Алвар се загърна и откачи верижката.

— Добре ли си?

Беше Мартин — внимателно оглеждаше Родриго.

Белмонте само кимна, подмина шестимата мъртви муарди, собствените си войници и тълпящите се отстрани уплашени хора.

Лаин Нунес беше коленичил над дребната фигура на мъж, проснат върху камъните, издъхващ от дълбоката рана в гърлото. Беше подложил плаща си като възглавница под главата му. Лудус стоеше над тях с пламтящ факел.

Родриго погледна мъжа на плочите и за миг затвори очи. Беше виждал тази гледка неведнъж. Би трябвало вече да е свикнал, но не беше. Не и когато умираха хора, които познаваше. Той коленичи на окървавените плочи, нежно свали от лицето на дребния мъж доминото — дан към традициите на карнавала — и тихо каза:

— Велас.

И разбра, че не може да каже нищо повече. Този човек не заслужаваше да умре така. Не биваше да издъхва тук, на студените плочи, с нож в гърдите и грозна рана в гърлото. Това беше чудовищна несправедливост.

— Те... мъртви ли са?

Очите на умирация бяха отворени и в тях се четеше жестока, бездънна болка.

— До един. Ти ми спаси живота. Какво повече да ти кажа?

Велас преглътна и понечи да каже още нещо, но болката отново се стовари върху него и го накара да замълчи за няколко мига.

— Грижете се... за нея — прошепна той. — Моля ви...

Родриго почувства как мъката го задушаваше. Тази древна, несекваща мъка на човечеството, толкова позната и толкова нова всеки път. Разбира се, какво друго би могъл да каже преди смъртта си Велас от Фезана! Как позволяваше светът, в който живееха, да се случват подобни неща? Защо когато падаше наблизко не беше Лаин, или Лудус, или Мартин... или някой друг от толкова многото му войници? Смъртта на всеки един от тях щеше да бъде оплаквана горчиво, но тя би била нещо по-естествено заради риска, който всички те съзнателно бяха поели, избирайки си този начин на живот.

— Ще се грижим за нея — тихо каза той. — Давам ти дума. Така, както се грижеше ти.

Велас кимна успокоен. Дори и от това леко движение от зейналата му рана бликна кръв. После отново затвори очи. Лицето му беше бяло като платно.

— Можете ли... да я намерите? — прошепна той.

— Ще я намеря — промълви Родриго. — И ще ти я доведа.

Изправи се и тръгна през тълпата, с подгизнали от кръв дрехи, за да направи онова, което тази нощ не беше по силите на нито един човек — да открие една-единствена жена, скрита от маската и шеметния мрак на карнавалната нощ.

Той блъскаше с юмруци по вратата ѝ и крещеше с все сила името ѝ сред шума и смеха на тълпата, когато най-напред Амар, а после и Джехане дотичаха до градинката, очаквайки да намерят Родриго мъртъв, но вместо това откриха проснатия на плочите Велас, заобиколен от притихналите войници.

Джехане никога не си беше давала сметка с каква любов се ползва сред войниците от валедийския отряд дребният мъж, който беше служил толкова години на баща ѝ, а след това и на нея. Макар че не би трябвало да е изненадана. Войниците ценяха умението, вътрешната сила и верността, а Велас олицетворяваше всичко това.

Алвар понасяше много тежко смъртта му, почти се обвиняваше за нея. Оказа се, че той е бил вторият притекъл се на помощ на Родриго. Джехане не знаеше откъде е дошъл, но се досети, че е бил с жена, и то някъде наблизо.

Нощта си отиваше. Тънкият сърп на бялата луна вече беше високо в небето, но мракът, нахлуващ през отворените прозорци, сякаш започваше да сивее. Бяха в казармата, в столовата на първия етаж. Улиците бяха поутихнали, но може би само така им се струваше зад стените. Джехане изпитваше желание да каже на Алвар, че няма нищо нередно в това да е с жена в нощта на карнавала, во все още ѝ беше трудно да заговори.

Някой — като че беше Хусари — ѝ донесе чаша с нещо топло за пиене. Тя я сграбчи с две ръце. Продължаваше да трепери. Загърнаха я с нечий плащ. Други два плаща покриваха Велас, когото бяха положили на една от масите, и войника, стоял на пост. Изглежда, беше гледал танцуващите в парка и не беше заключил вратата.

Джехане беше плакала дълго и сега се чувстваше онемяла, празна, безчувствена към всичко. Трепереше от студ под плаща. Опита се в ума си да започне писмото, което трябваше да напише на майка си и баща си... И се отказа, за да не се разридае отново.

През целия ѝ живот той беше част от нейния свят. Може би не в самия център, но твърде близо до него. Тя не беше чувала Велас някога да е наранил друг човек. До тази нощ, когато беше нападнал муардски воин, за да спаси живота на Родриго.

Това я накара да си спомни нещо друго, макар и със закъснение. Обърна се и видя, че раните на Родриго са почистени и превързани от Лаин Нунес. „Това беше моя работа“ — помисли си тя, но си даде сметка, че не би могла да го направи. Не и тази нощ.

Забеляза, че Амар се е приближил и е приклепнал до нея. Едва сега видя, че плащът, наметнат на раменете ѝ, е неговият. Той я погледна внимателно и мълчаливо взе ръката ѝ в своята. Как да повярва, че тази нощ двамата се бяха целунали за пръв път? И че той ѝ беше казал думи, които разкриваха пред нея нов свят?

И след това — царят на Картада.

И Велас върху плочите.

Не беше казала на никого за Алмалик. Тук, с нея, беше мъжът, когото обичаше — вече можеше да погледне истината право в очите и

да я признае пред себе си — и единствено той можеше да реши дали да разкаже за случилото се тази нощ, или да го запази в тайна.

Беше чула от балкона достатъчно, за да разбере какви са отношенията между Амар и младия, уплашен цар на Картада. Който все пак се беше оказал достатъчно пресметлив да прати убийци от пустинята при Родриго Белмонте. И беше наредил да ликвидират наемника, хвърлил нож по Амар. Това беше някак прекалено сложно и болезнено.

Едва сега ѝ хрумна, че и тя като Амар и Родриго трябва да вземе решение през следващите дни. Не само те двамата бяха раздвоени. Тя беше лекар на отряд от валедийски наемници и на царския двор в Рагоса. Но освен това беше гражданка на Фезана, която се намираше в Картада. Там бяха родителите и домът ѝ. И човекът, който тази нощ се отдалечаваше от стените на Рагоса, придружен само от един воин в опасното си пътуване, беше нейният цар. А мъжът, когото беше наредил да убият, беше валедиец, джадит, Бича на Ал-Расан.

Амар държеше ръката ѝ. След малко се върна и Хусари с почервенели очи и хвана другата ѝ ръка. Беше заобиколена от добри, грижовни мъже, но най-добрият и грижовният, който я беше обичал от деня на раждането ѝ, лежеше на масата под войнишкия плащ.

Приближи се и Родриго, гол до кръста, с превързана рана. Тялото и ръцете му бяха здрави и мускулести, покрити с белези. Сега към тях щеше да се добави още един. Тя щеше да го прегледа по-късно. Понякога работата беше единствената преграда между живота и пустотата отвъд.

Изражението на Родриго беше особено. Веднъж вече го беше виждала такъв — онази нощ, когато гледаха горящото село на север от Фезана. В очите му се четеше гняв и някаква болка, която никак не можеше да свърже с професията му. А може би именно затова беше толкова добър войник — защото знаеше цената, която хората плащаха на война?

Странно накъде я отнасяха мислите ѝ. Задаваше си въпроси, на които нямаше отговор. Също като смъртта. Като пустотата. Вечният враг на лекаря. Рана от меч в гърлото. Въпрос без отговор.

Чу собствения си глас:

— Лаин почисти ли раната... преди да те превърже?

Белмонте кимна.

— С цяла манерка вино. Не се ли чу?

Джехане поклати глава.

— Превръзката изглежда добра.

— Той го прави от години.

— Знам.

Родриго коленичи пред нея до Амар.

— Последната му молба беше да се грижим за тебе, Джехане.

Обещах му.

Тя прехапа устни.

— Мислех, че съм наета аз да се грижа за вас.

— И едното, и другото е вярно, мила.

Това беше гласът на Хусари. Амар не каза нищо, само я гледаше.

Ръката му беше студена.

Родриго го погледна, видя сплетените им пръсти и се изправи.

— Тези муарди ме навеждат на мисълта за Картада.

— И аз мисля така — каза Амар. — Всъщност, знам го. И при мене имаше пратеник, макар и с друга задача.

Родриго кимна.

— Иска да се върнеш?

— Да.

— Както предполагаме, нали?

— Мисля, че Алмалик е искал да е сигурен, че го знам.

— Какво беше предложението?

— Всичко, което можеше да се очаква. — В гласа на Амар се чувстваше студенина.

Родриго разбра.

— Извинявай. Не биваше да питам.

— Може би. Но го направи. Какъв ще е следващият въпрос?

Амар пусна ръката на Джехане и се изправи. Двамата мъже се гледаха в очите. Родриго кимна, сякаш приемайки предизвикателството.

— Добре. Ти какво отговори?

— Че още не съм решил дали ще се върна.

— Така... А това истина ли беше?

— За момента — да.

— Не е било толкова отдавна. Тази вечер, нали? — попита Родриго след кратко мълчание.

— Да. Но се случиха някои неща.

— Разбирам. И какво би отговорил, ако ти зададат същия въпрос сега?

Амар се поколеба за миг, но не защото не знаеше отговора. После каза:

— Че се чувствам добре в компанията, в която съм. Джахане почувства в думите му някакъв нов оттенък и видя, че Родриго също го улови.

— За нас ли говориш? — попита той и посочи присъстващите.

Амар го погледна косо.

— Отчасти.

И двамата мъже бяха високи, но вaledиецът беше по-широк в раменете.

— Разбирам — пророни Родриго.

— А ти? — попита Амар и едва сега Джахане разбра защо беше позволил този разпит. — Къде ще служат това лято хората на Родриго Белмонте?

— Скоро ще тръгнем срещу Картада. С армията на Рагоса.

— А ако крал Рамиро също тръгне нататък? Срещу Фезана например? Какво ще направи тогава Бича на Ал-Расан? Ще се разделим ли? За да чакаме със страх да зърнем отново знамето ви?

Някои от хората на Родриго се бяха приближили и слушаха. В стаята беше тихо. От изток светлееше. Скоро щеше да съмне.

Родриго мълча дълго.

— Аз също се чувствам добре, където съм сега — най-сетне отвърна той.

— Но?

— Но ако есперанската войска премине таграта, мисля, че съм длъжен да се присъединя към нея.

— Разбира се, че си длъжен. Цял живот си чакал това.

Родриго погледна Амар в очите.

— Какво очакваш да кажа?

— Какво ли? — Гласът на Амар беше студен и безпощаден. — Нещо от рода на „Мрете, ашаритски псета! Киндатски свине!“ Как ти се струва?

Сред войниците се чу ропот. Родриго поклати глава.

— Не и аз, Амар. Нито онези, които са с мене.

— А другите около вас?

— Какво мога да ти кажа? Предполагам, че и те ще са като муардите. Изпълнени с омраза и праведен гняв. — Родриго разпери ръце. — Ти ми кажи, Амар. Какво да правят свестните мъже в една такава война?

Отговорът беше точно онзи, от който Джехане се боеше.

— Да се колят един друг, докато нещо в този свят не се промени.

Алвар и Хусари отведоха Джехане у дома. Слънцето вече изгряваше над опустелите улици, още пазещи следите от нощното безумие. Всички имаха нужда да се наспят хубаво. Алвар си легна в някогашната си стая на долния етаж. Хусари зае леглото на Велас до приемната на Джехане.

Тя им пожела лека нощ, макар нощта да си беше отишла. Утринният вятър донасяше аромат на цъфнали бадеми от градините отсреща. Всичко беше притихнало. Улиците бяха пусати. Велас нямаше никога да види този изгрев.

Тя отново се опита да си представи как ще съобщи това на родителите си и пак се отказа. Трябваше да му уреди погребение по киндатски. Аврен щеше да ѝ помогне. Дали да не го помолеше той да намери човек, който да извърши ритуала, да изрече древните думи на заупокойната служба: „Едно слънце, единственият бог. Две луни — възлюбените му сестри. Безчет звезди, озаряващи нощта. О, мъже и жени, родени на тъмна пътека, само погледнете нагоре и светлината ще ви отведе у дома!“

Отново заплака. Стичащите се по лицето ѝ сълзи капеха на перваза на отворения прозорец.

Малко по-късно изтри лицето си с длани и легна на леглото, без да си даде труд да се съблече, макар дрехите ѝ да бяха окървавени. Сълзите бяха секнали. На тяхно място дойде пустотата, извираща право от сърцето ѝ. Лежеше със затворени очи, но сънят не идваше.

Отвън се чу шум. Звукът, който чакаше.

Амар се покатери на перваза. Изправи се и застана там, вглеждайки се в нея.

— Ще ми простиш ли? — попита той. — Трябваше да дойда.

— Никога не бих ти простила, ако не го беше направил — промълви тя. — Прегърни ме.

Той скочи на пода и прекоси стаята. Легна до нея на леглото и тя се сгуши до гърдите му. Чуваше биенето на сърцето му. Затвори очи. Амар посегна и погали косата ѝ.

— Любов моя — промълви нежно той. — Джехане.

Тя пак се разплака.

И това мина, макар и не скоро. Когато най-сетне се успокои и притихна, Амар отново заговори:

— Можем да лежим така колкото поискаш. Всичко е наред.

Но празнотата в нея трябваше да бъде запълнена.

— Не, не можем — промълви тя, вдигна глава и го целуна. Усети върху устните му соления вкус на собствените си сълзи. Зарови пръсти в косата му и го целуна отново.

По-късно заспа в прегръдките му, а той лежеше с отворени очи и мислеше за онова, което ги очакваше същия този ден. Трябваше да напусне Рагоса още преди падането на нощта. Щеше да настоява тя да остане. Тя нямаше да се съгласи. Дори знаеше кой ще държи да тръгне с тях. Мракът настъпваше към запад като буреносен облак. Към Фезана, където се бяха срещнали за пръв път.

Лежеше буден, обвил ръце около нея, и си мислеше за поредния парадокс, който им поднасяше този свят — изгряващото слънце нахлуваше през източния прозорец и ги обливаше с лъчите си, сякаш някой или нещо искаше да ги дари с благословията си, загръщайки ги с плащаница от светлина.

ПЕТА ЧАСТ
ДОРИ И СЛЪНЦЕТО ЗАЛЯЗВА

ГЛАВА 15

Царският наместник във Фезана беше хитър и предпазлив човек. Дори и да си спомняше, че непрежалимият цар Алмалик Първи, Лъва на Картада, беше започнал възхода си оттам, бидейки наместник на халифите от Силвенес, далеч по-често му се случваше да си напомня, че е имал изключителен късмет, като е оцелял при преминаването на властта от бащата към сина.

Когато започнеха да го измъчват мечтите за по-високо положение, той си позволяваше да се отвлече за няколко часа с джадитско вино, танцорки и любовни наслади, в които понякога беше зрител, друг път участник, с роби от двата пола в най-разнообразни комбинации. Беше открил, че подобни развлечения го освобождават от напрежението поне за известно време.

В действителност оставането му на този висок пост не беше просто прищявка на съдбата. През последните години от царуването на стария Алмалик той доста се беше постарал да установи сърдечни отношения със сина му. Напрежението между царя и принца беше очевидно, но наместникът във Фезана правилно прецени, че младежът най-вероятно ще оцелее и ще наследи баща си. Разсъжденията му бяха простишки: другите възможности изглеждаха много по-малко вероятни, пък и опекун на принца беше Амар ибн Хайран.

Наместникът на Фезана беше родом от Алхаис.

Познаваше ибн Хайран още като момче и впечатленията му за него бяха от първа ръка. Беше твърдо убеден, че принц, който има за съветник такъв човек, си струва усилията на всеки що-годе разумен чиновник.

Разбира се, оказа се прав, макар че изгнанието на ибн Хайран силно го обезпокои. Когато научи, че прогоненият царедворец е в Рагоса, той по свои канали му прати най-искрените си благопожелания. В същото време продължи да служи на младия Алмалик със същото усърдие, с което беше защитавал интересите на баща му. За да се задържи на поста си — при това богат и жив, —

човек трябваше да умее да надушва откъде духа вятърът. А наместникът беше крал относително малко и много предпазливо.

Не по-малко важно беше умението му да не се обажда, когато не го питат. Ето защо когато рано пролетта с нарочен кралски пратеник пристигна неочакваното, дори слисващо искане на Руенда за париас, наместникът го препрати на царя без никакви разсъждения по въпроса.

Можеше да си мисли каквото си иска, дори да се възхищава на хитростта и коварството, породили това искане, но не му беше работа да изказва мнение, освен ако царят не му го поискаше.

Неговите задачи бяха по-прости и прагматични. Той стегна и укрепил стените на Фезана, доколкото беше възможно при царящото в града униение. След като години наред се беше справял някак с вълненията в този размирнен град, сега щеше да се справи и с угнетеното настроение, поне за известно време. Муардското попълнение в новото крило на крепостта не ставаше за строителство — пък и кой би очаквал подобно нещо от воините-пустинници! — но след като им се плащаше добре, те нямаха особени възражения и да поработят малко.

Наместникът знаеше за религиозните брожения в града тази зима, както впрочем и за всичко останало, което ставаше във Фезана. Той разсъди, че новият цар е поотпуснал юздите на ваджиите, опитвайки се да си осигури подкрепата им, и то в цялото царство. Проститутките бяха тормозени малко повече от обичайното. Затворени бяха няколко джадитски кръчми. Наместникът тайничко се възползва от съпровождащите тези мерки конфискации, за да попълни собствените си запаси от вино. Подобни действия бяха нещо съвсем нормално, макар времената да не бяха такива.

Киндатите също бяха хулени повече от обичайното. Това не го притесняваше особено — той не ги обичаше. Те, дори и жените им, винаги се държаха така, сякаш знаеха нещо, което на него не му е достъпно. Тайните на света. Бъдещето, очертано от скитащите им луни. Това го дразнеше и ако ваджиите бяха решили да ги нападат по-ожесточено от всякога, това явно се правеше с одобрението на царя и наместникът нямаше никакво намерение да им се бърка.

Тази година си имаше по-сериозни грижи.

Фезана не укрепваше стените си и не увеличаваше гарнизона си единствено за да се намират войниците на работа. От север се

задаваше нещо, което не вещаеше нищо добро за бъдещето, независимо какво казваха киндатските луни.

Наместникът, човек твърде предпазлив по природа, не вярваше докрай, че Рамиро от Валедо ще е чак толкова глупав, че да тръгне на война срещу Картада и да предприеме обсада толкова далеч от собствените си земи. Валедо получаваше два пъти в годината париас от Фезана. Защо един разумен човек ще рискува живота си и стабилността на кралството си заради един град, който и така му пълни хазната със злато? Пък и освен всичко останало едно нахлуване на юг през таграта щеше да го направи уязвим за другите му съседи — Халоня и Руенда.

От друга страна, наместникът беше чул слуховете за събиращата се в Батиара джадитска войска, готвеща се напролет да отплава на изток, към Амуз и Сория.

Този пример би могъл да се окаже заразителен.

Дойде пролетта. Таварес придойде и се отдръпна, без да причини значими щети. В храмовете ваджиите отправяха благодарствени молитви към Ашар и светите божии звезди. Напоените от реката поля бяха изорани и засети. В градините на Фезана и отвъд стените нацъфтяха цветя. На пазара и на трапезата на наместника се появиха пъпеши и череша. Той обичаше пъпеши.

Отвъд таграта пристигна вестта, че тримата джадитски крале се събират в Карказия.

Това никак не беше хубаво, откъдето и да го погледнеш. Наместникът сподели сведенията си с Картада. Много скоро след това се получи вест, че срещата е завършила със свада, след като някой се опитал да посегне на живота на краля или на кралицата, а може би на конетабъла на Валедо.

Сведенията от север рядко биваха изчерпателни, понякога дори се оказваха съвсем безполезни. Сегашните също не бяха изключение. Наместникът нямаше представа кой е бил ранен или убит, нито кой стои зад всичко това. Обаче докладва на царя, каквото знаеше.

Скоро се получи писмо от Картада — да продължи укрепването на стените, да се запаси градът с храна и вода. Да не се дават на ваджиите поводи за недоволство, а муардите да са в готовност. Пред таграта да се поставят съгледвачи и да се проявява неуморна бдителност в името на Ашар и на царството.

Всичко това определено даваше повод за безпокойство. Наместникът си разбираше от работата и я вършеше безупречно, но напрежението в града растеше. На закуска той откри, че пъпешът му се услажда по-малко от обичайното. Изглежда, стомахът щеше да му създава проблеми.

После в дъбилната умря онова дете.

А след няколко часа същия ден дойде вестта, че откъм таграта се задава вaledийска войска с развети знамена.

Войска, при това много голяма, и напредваща стремително. За пръв път от векове Конниците на Джад тръгваха срещу града му. За наместника това беше чисто безумие. Какво му ставаше на този крал Рамиро?

И какво трябваше да прави един усърден и честен слуга, когато царете полудееха? И не само царете, а и хората, при това в един и същи ден?

Понякога събития, които на пръв поглед нямат нищо общо помежду си, говорят красноречиво за промяна в общото настроение, за поврат в хода на света, било за добро или за зло. Дълги години след кланетата на киндати в Сореника и Фезана се помнеше, че само половин година дели двете събития. Първото беше дело на подивели от скука джадитски войници, второто — на обезумели от страх ашарити. Приликата беше поразителна.

Във Фезана всичко започна с едно болно от треска дете. Дъщерята на един щавач, някой си ибн Шапур, през пролетта се разболяла. По-бедните работници живееха в близост до реката и при прииждането ѝ болестите бяха нещо обичайно, особено сред децата и старците.

Родителите на детето, които не можели или не искали да плащат на лекар, решили да приложат известно от памтивека средство и го сложили на един сламеник в самата дъбилия. Смятало се, че отровните пари прогонват болестта.

Случило се така, че същия ден някакъв киндатски търговец, казвал се бен Морес, наминал към дъбилнята да купи кожи за износ.

Докато оглеждал стоката в двора, чул детски плач. Когато разбрал какво са направили, киндатът шумно и невъздържано започнал да ругае родителите, след което влязъл в дъбилнята и осквернил детето

с докосването си. Въпреки протестите той взел момичето на ръце и го изнесъл на студения пролетен въздух навън.

Там търговецът продължил да бълва проклетия, но тогава ибн Шапур, който не можел да понесе гледката на оскверненото си дете, пък и знаел, че тези лоши хора използват в ритуалите си кръв на деца, се приближил изотзад, ударил киндата по главата и го убил на място. После всички в един глас твърдяха, че ибн Шапур бил кротък човек.

Детето паднало на земята и заплакало. Баща му го вдигнал, съпроводен от мрачните поздравления на другарите си, и го внесъл обратно в дъбилнята. Целия ден тялото на търговеца останало в двора. Когато слънцето напекло, по него накацали мухи, а съседските кучета идвали да ближат кръвта му.

Малко преди залез детето умряло.

Докосването на киндата го било урочасало — по този въпрос всички кожари били единодушни, докато обсъждали случилото се след работа. Всички знаят, че децата умират, когато ги докосне киндат. По някое време се домъкнал и някакъв ваджия — никой не можеше да си спомни кой го е повикал. Когато му разказали за случилото се, този свят човек вдигнал ръце в праведен ужас. В този миг някой си спомнил, че в Деня на рова не е загинал нито един киндат. Само честни ашарити. Човекът крещял, че те тровят въздуха на почтените хора, че убиват децата и водачите им.

Тялото на убития търговец било измъкнато от двора и обезобразено. Ваджията, който станал свидетел на всичко това, си мълчал. На някого хрумвало да обезглавят тялото и да го хвърлят в крепостния ров. Главата тутакси била отрязана и шествието от щавачи поело към най-близката до рова порта с тялото на убития.

Докато прекосявали града, кожарите, които вече били цяла тълпа, срещнали две киндатки — те си купували шалове от едно магазинче на Улицата на тъкачите. Мъжът, който преди това напомним на събралите се за Деня на рова, ударил плесница на едната. Другата имала безумието да му отвърне със същото.

Една неверница, при това жена, да вдигне ръка на ашарит, на Роден от звездите?! Немислимо.

Двете жени били пребити до смърт пред магазинчето, в което търговката загъвала покупките им. Тя тихичко пъкнала шаловете под тезгяха, прибрала парите на киндатките и затворила магазина. Тълпата

станала огромна. След кратко колебание отрязали главите и на жените. Никой не можеше да си спомни кой точно го е направил. Разгневената тълпа, която нараствала като снежна топка, се понесла към Портата на рова с трите кървящи, обезглавени киндатски тела.

По пътя си се натъкнала на още по-голямо сборище. Втората тълпа почти запълвала пазарния площад, макар че не било пазарен ден.

Хората току-що били чули новините за приближаващата се от север джадитска войска. Армия от Валедо, която идеала да разграби и опожари Фезана.

Без да са се наговаряли — или поне никой не си спомняше по-късно такова нещо — двете тълпи се слели и заедно тръгнали към портите на Киндатски квартал. Час преди залеза на слънцето и изгрева на бялата луна.

Наместникът във Фезана научи за вълненията на кожарите и извършеното насилие почти по същото време, когато се получи вестта за нашествието на Конниците, прииждащи през таграта. Той би дал много тези две новини да си останат единствени, но не беше писано. Малко след първите двама вестоносци пристигна трети, който доложи, че на пазарния площад се събира тълпа и хората вече са чули новините от север.

Наместникът трябваше бързо да вземе няколко важни решения. Той незабавно проводи пратеници за Картада и Лонза. Част от гарнизона в Лонза трябваше в случай на нужда да бъде разположен по хълмовете над Таварес, ако действително се стигнеше до обсада на Фезана. Оттам набезите на джадитската армия от юг можеха да бъдат отблъснати успешно, а при една обсада липсата на храна можеше да се окаже решаваща.

Още един пратеник препусна да достави на наместника важни документи, които бяха приготвени за него от три години. Алмалик Първи, който заемаше неговия пост, преди да стане монарх, беше разработил заедно с военачалниците си план за отбраната на Фезана в случай на обсада. Докато се запознаваше с тези документи, наместникът не можа да не обърне внимание на най-хитроумната точка от плана, която го изпълни с трепет. За миг се поколеба, но после реши да се довери на ума на мъртвия цар. Повика командира на муардите, за да му даде нареждания. Забуленото лице на мъжа не изразяваше нищо.

Той мълчаливо напусна стаята, за да събере мъжете, които му бяха нужни.

Всичко това изискваше време и наместникът още не беше приключил с нарежданията, когато нов вестоносец пристигна да му докладва, че огромна тълпа е потеглила към Киндатския квартал със запалени факли. Това изоставане от събитията го разтревожи. Вестта за факлите го накара да действа светкавично — още не се беше стъмнило, така че едва ли бяха запалени за осветление. Какъв смисъл имаше да се готвят за отбрана срещу вaledийците, ако подпалеха собствения си град? Ашар и звездите му бяха свидетели, че не гореше от любов към киндатите, но ако хората подпалеха Киндатския квартал, можеше да пламне цяла Фезана.

Дървените стени не се интересуваха от вярата. Наместникът нареди тълпата незабавно да бъде разпръсната.

Това беше най-правилното решение и сигурно щеше да успее, ако заповедта беше дадена по-рано.

Алвар щеше да помни тази вечер и нощта след нея до края на живота си.

Щеше да се събужда облян в студена пот, сънувайки Фезана по залез и приближаващата се тълпа. Този спомен щеше да наложи отпечатък върху целия му по-нататъшен живот и само едно събитие — също по залез — щеше да го разтърси не по-малко силно.

Същия следобед бяха пристигнали във Фезана, изпреварвайки облака прах, вдиган от джадитската войска, заедно с тълпа уплашени селяни, търсеци убежище в града. Петимата бяха прекосили цялата страна от Рагоса дотук през хълмовете и ливадите, разделени от пролетта. Бяха тръгнали в деня след карнавала, веднага след като погребяха Велас с киндатски ритуал и убития войник — с джадитска церемония.

Нямаха време да ги оплакват. Ибн Хайран беше настоял да тръгнат и Джехане, обезумяла от тревога за родителите си, го подкрепи. Напуснаха Рагоса рано следобед — Алвар, Хусари, Джехане, ибн Хайран и Родриго Белмонте. Всички бяха изтощени след изминалата нощ, но добре съзнаваха, че е на път да се случи нещо чудовищно.

Изминаха десетдневния път за шест дни, като яздеха и нощем, и късно следобедна на шестия ден видяха стените на Фезана. Вече бяха зърнали прашния облак, подсказващ приближаването на валедийската армия.

Пръв го забеляза Родриго, посочи го на останалите и размени с ибн Хайран многозначителен поглед, чийто смисъл Алвар не можа да схване. Джехане прехапа устни. Хусари промърмори под носа си нещо, което можеше да е и молитва.

Въпреки умората и тревогата видът на приближаващата войска на Валедо изпълни Алвар с трепет. Ала един поглед към Джехане, Хусари и ибн Хайран му стигаше, за да почувства отново старата несигурност. Как ставаше така, че нещо, което си жадувал цял живот, се превръща в източник на съмнения и лоши предчувствия?

— Много бързо се движат — пръв наруши мълчанието ибн Хайран.

— Прекалено бързо — промърмори Родриго. — Ще изпреварят някои от селяните. Не разбирам. Колкото повече гърла за хранене в града, толкова по-добре.

— Освен ако не става дума за обсада.

— А за какво друго? Няма да тръгне да превзема тези стени с щурм!

Ибн Хайран отново се вгледа на север от върха на хълма, на който бяха застанали.

— Може би това е само челният отряд. Макар че не разбирам каква е причината.

— Просто няма смисъл — отвърна Родриго намръщено.

Алвар беше сигурен, че зад тази рязкост не се крие тържество.

— Има ли значение? — намеси се Джехане. — Да тръгваме!

Тя беше яздила като войник през целия път и дори понякога се налагаше Родриго и ибн Хайран да я възпират, за да не осакатят конете.

От нощта на карнавала отношенията ѝ с ибн Хайран се бяха променили. Те се опитваха да не го показват, но и на двамата им личеше. Алвар правеше всичко възможно да не обръща внимание, но не винаги му се удаваше. Изглежда, животът можеше да поднесе на човек болка и объркване по много различни пътища.

Групата се спусна от хълма, прекоси рова и влезе в града. Алвар идваше тук за пръв път, Джехане и Хусари си бяха у дома, а ибн Хайран се връщаше там, където Алмалик Първи се беше опитал да очерни името му и да ограничи властта му.

А Родриго?

Капитана беше тръгнал с тях, преоблечен като ашарит, дори си беше обръснал мустаците и си беше потъмнил косата и кожата, единствено заради клетвата, която беше дал на Велас бен Исхак — да защитава Джехане. А Родриго Белмонте не беше мъж, който нарушава дадената дума.

Трябваше да измъкнат родителите на Джехане от Фезана и да предупредят останалите киндати. Това беше първата им задача. После щяха да мислят какво ще правят нататък. Доколкото можеше да каже Алвар, всички те трябваше да се присъединят към армията на Рагоса някъде на запад от Лонза, на път за Картада.

Прашният облак на север от тях може би беше променил всичко. Щом джадитите нахълтваха в Ал-Расан, дали Рагоса щеше да тръгне срещу Картада? Ашарити срещу други ашарити, когато Конниците са прекосили таграта? И дали най-прославеният военачалник на джадитите щеше да се бие на страната на Рагоса в такива времена?

Алвар, един от тези джадити, нямаше никаква представа. Докато язدهа на изток, той почувства някакво ново отчуждение между ибн Хайран и сер Родриго. Не беше студенина, нито вражда. По-скоро... мобилизация на силите. Всеки от двамата се готвеше вътрешно за онова, което можеше да дойде.

Хусари, който обикновено беше приказлив и съобразителен, не му беше от полза. Търговецът този път предпочиташе да си мълчи и да пази мнението си за себе си.

Той беше убил човек за пръв път в нощта на карнавала. Джехане, по време на един от редките им разговори по пътя, сподели, че според нея това го измъчва. Хусари беше търговец, а не войник. Кротък, ленив и дори слабохарактерен. Ала онази нощ беше убил муардски наемник, беше смазал с един удар черепа му и мозъкът и кръвта се бяха разхвърчали по плочите.

Това би могло да разтърси човек до дъното на душата му. Алвар добре го разбираше. Не всеки беше създаден за войнишки живот и за всичко, което го съпътстваше.

Никога не би си признал, но напоследък често си задаваше въпроса дали самият той е създаден за такъв живот. Тази мисъл го плашеше. Ако не беше войник, какъв беше тогава? Но войникът трябваше да гледа на нещата просто, а Алвар вече разбираше, че това не му се удава твърде добре.

На четвъртата сутрин той колебливо сподели тази своя мисъл с Капитана. Родриго продължи да язди мълчаливо известно време, после каза:

— Може би си прекалено умен, за да бъдеш добър войник.

Алвар очакваше да чуе друго. Това му прозвуча като присъда.

— А вие? — попита той. — Вие не сте ли такъв?

Родриго отново се поколеба, подбирайки внимателно думите си.

— Аз съм израсъл в друго време, Алвар, макар и не много преди твоето. Когато Ал-Расан се управляваше от халифите, ние на север живеехме в страх за живота си. Нападаха ни всяка година, понякога по два пъти. Дори когато набезите се разрешиха, нас, децата, ни плашеха с неверниците, които щели да ни вземат, ако не слушаме. Ние мечтаехме за чудо, за разплата. Мечтаехме един ден да се върнем тук.

— Аз също!

— Но сега можеш, не разбираш ли? Това вече не е само мечта. Светът се е променил. Когато можеш да направиш онова, за което си мечтал... понякога става твърде сложно. — Той замълча за миг. — Не съм сигурен, че това, което ти казвам, има някакъв смисъл.

— Аз също — мрачно каза Алвар.

Капитана изкриви устни и Алвар внезапно си даде сметка, че разговаря с него недостатъчно почитателно.

— Извинявайте — побърза да каже той.

Спомни си онзи ден — сякаш беше минала цяла вечност! — когато Родриго го свали с един удар от коня за дързостта му.

Този път Капитана само поклати глава. Светът се беше променил.

— Опитай едно нещо, ако смяташ, че ще помогне. Лесно ли ти е да мислиш за тези трима души с нас като за неверници, порочни и противни на бога?

Алвар примигна.

— Но ние винаги сме знаели, че и в Ал-Расан съществува чест!

Родриго отново поклати глава.

— Бъди честен. Помисли за това. Някои от нас наистина знаят, Алвар. Свещениците го отричат. Имам чувството, че и майка ти би го отрекла. Помисли си за Острова на Васка. Самата мисъл за свещена война не допуска подобно нещо. Ашаритите и киндатите са оскърбление за бога. Тяхното съществуване е рана право в сърцето му. На това са ни учили векове наред. Не можем да признаем, че врагът също има чест, та дори и някакво достойнство. Не и във верска война. Това е, което се опитвам да ти кажа, макар и да се изразявам толкова зле. Едно е да се биеш за страната си, за семейството си, дори за слава. Съвсем друго е да вярваш, че хората, срещу които воюваш, са възплъщение на злото и по тази причина трябва да бъдат унищожени. Искам да си върнем полуострова. Искам Еспераня отново да е велика, но няма да си давам вид, че смазвайки Ал-Расан и всичко създадено тук, ние изпълняваме волята на който и да било бог. Толкова беше сложно всичко това!

— Мислите ли, че и крал Рамиро разсъждава по същия начин?

— Нямам представа как разсъждава крал Рамиро.

Прекалено бързо дойде отговорът. Алвар почувства, че въпросът му не е на място. С това разговорът приключи.

Когато приближиха Портата на рова, командването пое Амар. Джехане беше ставала свидетел на това и по-рано, по време на похода към Фибас — двамата с Родриго с лекота си разменяха ролите, когато положението го налагаше. Тя вече разбираше, че донякъде и на това се дължи болката ѝ — каквото и да ги свързваше, каквото и неизречено съгласие да цареше между двамата мъже, краят му приближаваше.

Присъствието на джадитската армия в Ал-Расан със сигурност щеше да го ускори и двамата си даваха сметка за това. Когато от хълма се вглеждаха в облака прах, не си казаха нищо, но го разбираха. Бяха тук, за да спасят родителите ѝ, а после?... После онова, което беше започнало онзи есенен ден в Рагоса, когато двамата се биха рамо до рамо в символична битка, щеше да свърши.

Тя искаше да поговори с Амар. Трябваше да поговори с него и за това, и за много други неща. За любовта и за бъдещето — дали наистина можеше да се роди нещо в това време на смърт, когато светът около тях се рушеше.

Но не и сега. Те си говореха само с погледи и кратки фрази. Онова, което предстоеше, каквото и да беше то, каквито и да бяха предначертанията на звездите и луните, тепърва щеше да се решава. Тогава, когато светът им позволи.

Тя не се съмняваше в него. Това беше донякъде странно, но още от онези първи мигове на улицата в нощта на карнавала беше сигурна в него. Понякога сърцето само намира пътя към увереността, пренебрегвайки всички предупреждения на здравия разум.

Той беше това, което е, и Джехане знаеше някои неща за него. Историите се носеха на дълъг и шир из целия полуостров.

Но той беше казал, че я обича, и тя му вярваше. Нямахте от какво да се бои. Не и от него. Може би от света, от мрака, кръвта и огъня, но не и от този мъж, който — странно! — като че ли й беше предопределен.

Влязоха във Фезана заедно с тълпа от суетящи се, ужасени хора — селяни, които бягаха от джадитската войска. Пътят и мостът на портата бяха задръстени от каруци и ръчни колички. Цареше пълен хаос — ревящи деца, лаещи кучета, мулета, пилета, кръсци на мъже и жени. Градът беше завладян от паника.

Амар погледна Родриго.

— Може би пристигаме тъкмо навреме. Тази вечер може да се стигне до изстъпления.

Сърцето на Джехане задумка уплашено.

— Да влизаме — каза Белмонте.

Амар се поколеба.

— Родриго, ако твоите хора обсадят града, можеш да попаднеш в капан.

— Моите хора са в Рагоса и се готвят да потеглят за Картада, или си забравил? Ще се оправям, когато му дойде времето.

Амар отново се поколеба, понечи да каже още нещо, но се отказа и само кимна.

— Тогава се загърни в плаща. Ако разберат, че си вaledиец, веднага ще те заколят. — Той погледна Алвар и неочаквано се засмя. — А ти изглеждаш местен повече и от мене.

Алвар отвърна на усмивката му.

— Притеснявам се за Хусари — каза той на съвсем приличен ашаритски. — Заради тая негова шапка може да ни избият всичките.

Забеляза погледа на Джехане и ѝ се усмихна окуражително.

— Ще ги измъкнем, не се бой.

Тя кимна. Невероятно беше колко се е променил само за една година. А може би не чак толкова — Алвар де Пелино беше умен и решителен открай време, пък и беше прекарал тази една година в компанията на двама изключителни мъже. Джехане внезапно си помисли, че самият той е на път да се превърне в нещо надхвърлящо рамките на обичайното.

Хусари и Амар ги поведоха, проправяйки си път с конете си сред тълпата. Хората ги ругаеха, но не смееха да повишат глас. Те бяха въоръжени и на коне. Това стигаше.

На портата стояха стражи, но бяха толкова омаломощени от бъркотията, че не им обърнаха внимание — вaledийската войска вече приближаваше стените на Фезана, града в който Джехане беше родена и израсла.

Стигнаха Киндатския квартал точно преди тълпата, понесла оръжия и запалени факли.

Откакто Исхак проговори, Елиане беше разбрала, че слухът му е изключителен. Той пръв чу шума отвън и насочи вниманието ѝ към него. Елиане вече го разбираше много добре — думите му бяха за нея като дъжд за изсъхнала земя, защото бяха негови.

Тя остави писмото, което му четеше — сер Резони бен Корди пишеше от Падрино, където живееше сега със семейството си. След клането в Сореника той пръв им беше пратил вести от Батиара.

Елиане отвори прозореца и се послуша. Шумът ѝ заприлича на ропот на разгневена тълпа.

Прозорецът на кабинета на Исхак гледаше към вътрешен двор, общ за десетина големи къщи. Елиане надникна навън и видя няколко души, които оживено разговаряха и жестикулираха нервно. Отнякъде дотича по-малкият син на приятелката ѝ Назрех бет Ривек.

— Идат! — извика той. — Убили са Мезира бен Морес! Идат насам с факли!

Някой изпищя от един прозорец на отсрещната страна на улицата. Елиане притвори очи и се вкопчи в перваза. За миг се уплаши, че ще падне. Бяха я предупредили. Двамата с Исхак мислеха да

напуснат Фезана, колкото и да е трудно да се откъснеш от дома си на тяхната възраст. Изглежда, бяха чакали прекалено дълго.

Зад гърба ѝ столът изскърца. Исхак се надигна от мястото си. Елиане отвори очи и пак надникна навън. По прозорците се появиха хора, други тичаха към двора. Слънцето беше слязло ниско и косо на плочите беше легнала широка сянка. Уплашени мъже и жени сновяха напред-назад, прекосявайки светлата ивица. Появи се по-големият син на Назрех, понесъл копие. Трескаво движение и суетня в това обикновено тихо място, викове. Ропотът на тълпата се беше приближил. Дали така идваше краят на света?

Исхак я повика. Тя понечи да се обърне към него, но в същия миг примигна невярващо — видя, че сред втурналите се в двора хора е и дъщеря ѝ.

Джехане познаваше стражите на портата на Киндатския квартал. Пуснаха ги да влязат. Всички вече бяха чули за тълпата, идеща откъм пазарния площад. Киндатските стражи бяха въоръжени — в разрез с правилата — и спокойни. Никакви признаци на паника. Знаеха и за джадитската войска.

На портата Джехане за миг се поколеба. Алвар я видя да поглежда към Амар ибн Хайран и едва тогава разбра. Жегна го остра болка, като от наточено острие. После болката изчезна и се появи нещо друго, по-близко до съжалението.

Никога не беше вярвал истински, че тя е предназначена за него.

— Сер Родриго, вие ще я заведете — бързо каза ибн Хайран. — Грози ви опасност, ако ви видят. Хусари, Алвар и аз ще останем навън. Може да успеем да направим нещо. Ако не друго, поне ще спечелим време.

Ако не друго. Алвар знаеше какво значи това.

— Амар, вече не става дума само за моите родители — обади се Джехане.

— Знаем. Ще направим каквото можем. Вървете при тях. Аз знам коя е къщата. Слезте на долния етаж. Ако успеем, ще дойдем. Родриго, ако се случи нещо с нас, ти ги изведи. — Той замълча за миг и в светлината на отиващия си ден сините и сивите очи се срещнаха. — Поверявам ти ги.

Родриго само кимна.

Двамата с Джехане тръгнаха. Нямахме време за думи, за сбогуване. Светът сякаш не беше склонен да им подари и миг за тези неща. Шумът откъм улиците се приближаваше. Алвар усети как го пронизва страх. Никога не се беше разправял с тълпи, дори не беше виждал подобно нещо.

— Вече убиха трима от нас — каза единият от стражите. Алвар свали от гърба си кръглия щит, промуши ръка през ремъка и измъкна меч си. Същото направи и Амар ибн Хайран. Хусари посегна към оръжието си, после отпусна ръка.

— Дайте ми само минутка — каза той едва чуто в прииждащия шум от гласове и пристъпи извън портата.

Алвар инстинктивно го последва — и в същия миг и Амар ибн Хайран излезе навън.

— Заклучете портата — нареди Амар през рамо. Стражите нямаха нужда от подканяне. Алвар чу зад гърба си звън на метал и тракане на резета. Обърна се и вдигна поглед нагоре. На платформата над портите стояха още четирима киндатски стражи с опънати лъкове. В Ал-Расан киндатите нямаха право да носят оръжие, но точно сега тези мъже едва ли ги беше грижа за законите.

Тримата стояха сами на тясната улица. Портите зад гърба им бяха залостени зад гърба им. Нямахме къде да бягат. Ибн Хайран погледна Хусари, после Алвар, и каза нехайно:

— Това май не беше най-умното, което можехме да направим.

Шумът се превърна в рев и тълпата се показа.

Първото, което с трепет забеляза Алвар, бяха трите набучени на копия глави. Тътенът ги блъсна като стена и в него като че ли нямахме нищо човешко. Ревящото множество се изсипа иззад ъгъла. Забелязаха ги и първите спряха като заковани, едва удържайки напора на идващите зад тях.

Факлите бяха поне сто и петдесет. Размахваха се мечове и пики, тояги и ножове. Лицата на хората бяха разкривени от омраза, но Алвар долови повече страх, отколкото гняв. Погледът му пряко волята му се връщаше към отрязаните кървави глави. Ужас или гняв — имаше ли значение? Тази тълпа вече убиваше. След първото убийство не беше трудно да последват и нови.

В този миг Хусари ибн Муса пристъпи напред и вдигна двете си ръце, за да покаже, че са празни. Още носеше джадитската шапка,

което беше истинско безумие.

Тълпата се смълча. Явно щяха да го оставят да говори. Внезапно Алвар зърна ярък слънчев отблясък върху движещо се острие. Реагира мигновено, без дори да се замисли. Щитът му пресрещна полетелия към гърдите на Хусари тежък касапски нож, който падна със звън на камъните. Ножът беше окървавен. Разнесоха се викове, после отново настъпи тишина.

— Толкова ли си оглупял, Мутафа ибн Башир? — Гласът на Хусари прозвуча остро и насмешливо. — Не аз спя с жена ти, а ибн Абаз, дето е застанал до тебе!

В последвалата мъртва тишина някой изхихика. Тъничко, плахо, но все пак беше смях.

— Кой си ти? — изкрещя някой от множеството. — И защо си застанал пред портите на онези, които убиват деца?

— Кой съм аз ли? — изпъчи се Хусари. — Оскърбен съм до дъното на душата си! Между другото, ти ми дължиш пари, ибн Диназ. Как дръзваш да се преструваш, че не ме познаваш?

Нова пауза, последвана от едва доловима промяна в настроението на тълпата.

— Това е Хусари! — извика някой. — Хусари ибн Муса!

Хусари смъкна кожената шапка, размаха я и се поклони.

— Утре ще получиш от мене един топ хубава коприна, ибн Зани. Толкова ли съм се променил, та дори и приятелите ми не ме познават? Да не говорим за длъжниците!

Променен беше, при това много. Алвар разбираше, че цялото това представление цели единствено печелене на време. До него ибн Хайран промърмори едва чуто:

— Дръж меча отпуснат и се прави на спокоен. Ако успее да ги задържи достатъчно, наместникът ще прати войници. Не може да си позволи пожари тази нощ.

Алвар се подчини, като се опита да намери баланса между бдителността и привидното безгрижие, Безгрижие, което му се удаваше с труд, защото гледаше отрязаните глави. Две от тях бяха женски.

— Хусари! — извика някой. — Чу ли вече? Джадитите идват!

— Да идват — каза ибн Муса. — Тези стени са устоявали и на по-страшни неща. Но къде ни е умът на нас, да правим метежи, когато

врагът е пред портите ни?

— Киндатите се в съюз с тях! — извика мъжът, който беше хвърлил ножа. Тълпата зашумя одобрително.

Хусари се изсмя.

— Ибн Башир, звездите са те дарили с по-малко ум от месото, което кълцаш. Киндатите се боят от джадитите повече и от нас! На север те са роби. А тук са свободни и плащат половината ни данъци и купуват вмирисаното ти месо, макар да ги удряш в кантара!

Алвар видя, че някои от хората се усмихват.

— Нито един от тях не умря в Деня на рова! — чу се друг глас, също толкова дрезгав като на месаря.

Алвар усети движение до себе си, погледна и видя, че е останал сам.

— И какво следва от това? — попита ибн Хайран, като пристъпи напред и измъкна великолепия си меч.

Един поглед беше достатъчен, за да го познаят. Тълпата застина от объркване, боязън и дори страхопочитание. Разнесе се развълнуван шепот.

Ибн Хайран обходи с поглед множеството, после заговори.

— Последният цар на Картада искаше да премахне най-видните граждани на Фезана като послание към всички вас. Кой тук би се осмелил да причисли киндатите към тях? Да ги нарече видни граждани? Много забавно хрумване!

— Ти беше прогонен! — извика някакъв смелчак. — Миналото лято, официално го обявиха!

— Да, а тази пролет го отмениха — намеси се Хусари. — Човекът до мене — виждам, че го познахте — беше изпратен от цар Алмалик Втори да се погрижи за отбраната ни срещу сганта от север.

Чуха се приветствени възгласи, първо по-редки, после все по-шумни. Алвар си пое дъх.

— Тогава защо е тук, а не при наместника?

— При този гоен шопар? — възмутено викна ибн Хайран.

Разнесе се смях. Наместникът, както си му беше редът, не се ползваше с големи симпатии. Амар поклати глава.

— Не, благодаря! Честно казано, предпочитам да съм с жената на ибн Башир. Но след като съм натоварен с отбраната ви, не мога да допусна градът да бъде опожарен, нали така?

— О, скъпи! Тук съм, господарю мой, ето ме!

През тълпата си проправяше път някаква жена и размахваше ръце. Месарят ибн Башир се обърна да я погледне и почервения като рак. Вече всички се смееха.

— Знаете, че муардите вече са тръгнали насам — продължи Амар, след като веселието стихна. — Наредено им е да потушат всяко вълнение. Боя се, че все още не мога да ги контролирам — все пак току-що пристигам. Не искам някой да бъде убит тук днес. Това може да ми развали удоволствието и да наруши плановете ми за вечерта — подсмихна се той.

— Аз съм тук, господарю мой! Защо да чакаме до довечера?

Този път жената беше друга. И изведнъж размаханите ръце и умолителните женски гласове станаха повече. Ибн Хайран отметна глава и се изсмя.

— За мене е голяма чест — каза той, — но дори самата мисъл за вас ме изтощава.

Това още повече развесели тълпата. Ибн Хайран отново стана сериозен.

— Добри хора, вървете си по къщите преди да са дошли забулените — каза той. — Угасете факлите. Няма да помагаме на джадитите! Стените ни са яки, царят на Картада ме прати при вас, а идат и други. Имаме достатъчно храна и вода, а вaledийците са далеч от дома си и не познават страната ни. Единствено можем да се боим от собствената си слабост и глупост. Това, което правите, е глупост. Време е да се разотидете. Вижте, слънцето залязва, скоро ще ударят камбаните за молитва. Вечерта е прекрасна за молитва, приятели, нека тя да остане чиста, както могат да бъдат чисти сърцата ни под погледа на Ашар и неговите звезди!

Красивият му глас сега беше мечтателен и тих и галеше слуха. Алвар си спомни, че ибн Хайран освен всичко останало е и поет — Джехане веднъж му беше казала, че гледал на себе си преди всичко като на поет.

Тълпата беше като омагьосана. Един от мъжете, който държеше копие с набучена на него глава, вдигна поглед нагоре и на лицето му се изписа отвращение и объркване. Хората не бяха зли, а само уплашени. Без водачи, заплашени от приближаващия враг, те бяха потърсили най-

близкия отдушник, за да се освободят от ужаса. Изглажда, този силен, чист глас притъпи острието на страха.

Или поне би трябвало.

Ибн Хайран може би щеше да успее, ако не го виждаха и чуваха само първите редици на тълпата. А и стените на Киндатския квартал бяха издигнати не за да бранят киндатите, а за да ги държат вътре през нощта.

Не беше особено трудно човек да проникне вътре по друг начин, освен през портата. Няколко подвижни стълби, един-два счупени прозореца на най-близките до стената къщи и...

— Пожар!

Викаше един от стражите на платформата зад стената. Алвар се обърна и видя да се издига черен дим. Откъм Квартала се чу детски плач, а после и писъци. Огънят беше самото възплъщение на ужаса.

Алвар метна щита на гърба си, хукна към портата и скочи. Един от стражите протегна ръка, сграбчи китката му и го измъкна на стената. Амар и Хусари бяха на крачка след него.

Ибн Хайран се обърна към развълнуваната тълпа пред портата.

— Вървете си у дома! — извика той властно. — Ще заповядам на муардите да убият всеки, който влезе в Квартала! Не можем да позволим градът да бъде опожарен!

Ала градът вече гореше и в Квартала може би вече умираха хора. Алвар не изчака да види какво става пред портата. Скочи от платформата върху плочите и измъкна мечата си.

Киндатите се стичаха към величественото двойно здание на светилището, където сякаш водеха всички улици и улички в Квартала. Пламъците бяха лумнали най-напред откъм къщите около портата. Ашаритите бяха проникнали в тях през външните прозорци и бяха подпалили къщите, през които минаваха.

Докато тичаше през тълпата от бягащи хора, Алвар видя някакъв ашарит със сърп да удря през краката киндатско момче. Наточеното острие покоси детето като ръкойка и то се строполи окървавено и запищя отчаяно. Без да забавя крачка, той съсече мъжа на място.

Петима-шестима ашарити застинаха като вкаменени на пътя му. Видът му беше безумен и по лицата им за миг се изписа отчаянието на смъртници. Едно беше да преследваш беззащитни деца, а съвсем друго

— да се изправиш срещу мъж с изваден меч и тази дива ярост в погледа.

— Полудели ли сте? — викна Хусари, който тичаше зад Алвар.
— Фезана гори! Дайте вода, бързо! Ще унищожим собствения си град!

— Първо ще унищожим киндатите! — изкрещя някой. — После ще се оправяме с пожара. Това е свято дело в името на Ашар!

— Не на Ашар, а на злото! — извика Хусари с разкривено от болка и гняв лице и заби меча си в корема на мъжа. Алвар инстинктивно се втурна напред и прикри ибн Муса с щита си. Останалите мъже бързо отстъпиха.

— Махайте се! — дрезгаво изкрещя Хусари. — А ако ще стоите тук, дайте вода! Ако продължаваме така, сами ще дадем града си в ръцете на Конниците!

Алвар погледна през рамо към бягащите мъже и жени сред облаците черен дим. В този миг още една къща лумна в пламъци и засили паниката още повече. Алвар внезапно си спомни Орвила. Сега беше още по-лошо. Това тук беше град, почти целият от дърво, и ако пламнеше част от него, цяла Фезана можеше да изгори. Трябваше да се махат.

Беше изгубил ибн Хайран от поглед, не знаеше къде може да са Джехане и родителите ѝ. Хусари би трябвало да знае. Той сграбчи приятеля си за рамото и изкрещя, надвиквайки шума наоколо:

— Тръгвай! Трябва да намерим Джехане!

Хусари се обърна, препъна се в тялото на мъжа, когото току-що беше убил и пристъпи като зашеметен, хванал меча, сякаш се чудеше какво да прави с него. Вече и други къщи по улицата горяха. Алвар се обърна, без да пуска ръката на Хусари. От дима очите му започваха да сълзят.

На отсрещната страна на улицата, на вратата на една от къщите, момиче с тояга се отбраняваше срещу двама мъже с ножове. В краката му с плач се притискаше малко момченце. Къщата над тях вече гореше. Мъжете с ножовете се смееха.

Този смях тласна Алвар напред — още преди да е помислил, той вече тичаше.

Прекалено много хора имаше пред него. Улицата беше задръстена. Само няколко крачки го делиха от пламтящата къща, но му се струваше, че никога няма да стигне. Момичето стоеше сред

стелеция се дим с вдигната тояга — опитваше се да защити горящия си дом и малкото си братче от двамата мъже с ножовете.

Никой сякаш не ги забелязваше. Паниката беше отнела разсъдъка на хората. Единият мъж вдигна ножа, готов да нанесе удар.

— Не! — изкрещя Алвар. — Не!

И в същия миг видя как ръката на мъжа, вдигната за удар, спря напред път. Ашаритът извика и изпусна ножа.

Бичът, който се беше стоварил отгоре му, се изви като змия и се обви около другия мъж, като остави на гърлото му дълбока червена резка. Алвар погледна нагоре. От един прозорец се беше надвесил Родриго с неизменния си бич. Алвар най-сетне се добра до двамата мъже и ги закла като животни, тласкан от гнева, без капка съжаление.

Момичето го гледаше с ужас. На колко ли години беше — дванайсет, тринайсет?

— Къде са родителите ти? — попита той задъхано.

— Мъртви са — отвърна момичето безизразно. — Горе. Дойдоха мъже с факли и копия.

Очите му бяха широко отворени от ужас. Без сълзи.

„Трябва да плаче“ — помисли си Алвар. Вдигна поглед нагоре. Родриго крещеше нещо и сочеше към съседната къща, но думите не се разбираха. Детето в краката на момичето беше съвсем малко, не повече от четиригодишно, и пицеше прегракнало почти без да си поеме дъх.

— Ела! — рязко каза Алвар, наведе се, вдигна момченцето и с другата си ръка побутна момичето пред себе си. Към тях се спусна едър мъж с вдигната секира. Без да пуска детето. Алвар се приведе, за да избегне удара, извъртя се и светкавично заби окървавения си меч в гърдите на мъжа.

Зад тях се чу грохот. Къщата на момичето гореше, пламъците вече излизаха през прозорците на горния етаж. Целият Киндатски квартал беше обхванат от огън. С детето на ръце Алвар поведе момичето към къщата, която му беше посочил Родриго.

Когато стигна вратата, от плещите му сякаш падна товар. Там стоеше Джехане с още двама души, сигурно родителите ѝ. В това време отгоре дотича и Родриго.

— Къде е Амар? — беше първият въпрос на Джехане. Алвар не си спомняше да я е виждал толкова уплашена.

— Не знам. Сигурно е на портата със стражите.

— Хусари е ей там! — посочи Родриго към улицата. Алвар се обърна и видя ибн Муса отново да размахва меч си: отстъпваше бавно към тях, докато ужасените киндати се спасяваха с бягство покрай него.

— Трябва да се махаме — каза Алвар задъхано и подаде детето на най-близкия човек — майката на Джехане. — Има ли откъде да се излезе?

— Има — отвърна Джехане. — Но дотам има доста път и... О, благодаря на бога и на луните!

Амар ибн Хайран дотича отнякъде и извика:

— Муардите са тук! Това скоро ще свърши, но ние трябва да се махнем преди да са ни изловили!

Само допреди няколко часа Алвар трудно би могъл да си представи, че появата на забулените пустинници ще му донесе облекчение.

— Накъде, Джехане? — попита Родриго. — Покрай храма ли?

— Не, в обратна посока. В стената има изход, но това е на другия край на Квартала.

Алвар погледна нататък и в същия миг видя как някаква жена се строполява, ударена в тила с тояга. Мъжът, който я повали, спря над нея и започна да я удря където свари. Алвар направи крачка към него, но Родриго го хвана за ръката.

— Не можем да спасим всички. Трябва да направим каквото ни е по силите. Онова, за което сме дошли.

— Да тръгваме — подкани ги ибн Хайран.

— Децата идват с нас — каза Алвар.

— Разбира се, че идват — увери го Елиане бет Данел. — Можете ли да ни измъкнете?

— Можем — каза Алвар, изпреварвайки ибн Хайран и Капитана. — Никой не може да ни спре. Аз ще вървя пръв, с ваше позволение — обърна се той към двамата водачи.

Те се спогледаха и Алвар прочете в този поглед признание.

— Води — каза ибн Хайран. — Джехане ще ти показва пътя. Хайде!

Трябваше да си проправят път през голяма група ашарити — хора, тръгнали да убиват мъже, жени и деца със сърпове, секири и тояги. Без милост. Алвар непрекъснато трябваше да си напомня, че

самите ашарити са уплашени до смърт, защото врагът приближава портите им.

Това обаче нямаше значение.

Тази вечер отгънците не бяха важни. В спускащия се над Фезана мрак Алвар де Пелино вървеше напред с изваден меч и изпълнено с решимост сърце и нищо не можеше да го спре.

Сега трябваше да бъде по-бърз, по-силен и по-решителен от всякога, за да изведе малката групичка по-далеч от пътя на разбеснялата се тълпа, и той проправяше път с меча си на хората, които го следваха.

Хусари също беше с тях. Беше прибрал оръжието и водеше слепия баща на Джехане. Когато стигнаха края на улицата, Алвар видя до себе си Родриго. Знаеше, без да се обръща, че ибн Хайран ги пази в гръб.

По едно време се натъкнаха на голяма група ашарити. Алвар отблъсна нечий удар, халоса с меча си някого през коленете. Бързо се обърна и отрази ново нападение още преди първият му противник да е паднал. В живота си не беше действал толкова бързо.

В този миг наблизко се разнесе грохот и цяла сграда рухна върху улицата сред дъжд от искри. Облъхна ги гореща вълна.

— Оттам! — извика Джехане. Алвар тръгна нататък, накъдето му сочеше; сечеше наляво и надясно. От двете му страни тичаха обезумели хора, преследвани от озверели ашарити.

Най-сетне се добраха до една задънена улица в самия край на Квартала, опираща в градските стени.

Алвар се огледа. Никой не ги преследваше. Кръв заливаше очите му, но не беше неговата. Той я избърса с опакото на ръката си.

Родриго беше до него, задъхан, но спокоен както винаги.

— Добра работа — тихо го похвали той. — Аз не бих се справил по-добре. Не го казвам, за да те лаская.

— Аз също — обади се ибн Хайран зад тях. — Знаех, че си войник, но не подозирах, че си толкова добър. Извинявай.

— Не съм! — промърмори Алвар, но под носа си и изглежда, никой не го чу. Сега, когато треската беше преминала, той внезапно си даде сметка колко много ужасени хора е пратил при техния бог. Погледна меча си. Беше целият в кръв.

Тук беше по-тихо. Някъде далече се чува нови звуци, по-различни от досегашните. Муардите бяха дошли. Тях не ги беше грижа за изкланите киндати, но щяха най-безмилостно да потушат метежа. И пламъците щяха да бъдат угасени, иначе Фезана щеше да падне плячка на джадитите отвън.

„Но аз също съм джадит! — помисли си Алвар, коленичи и се опита да избърше меч си в туфа трева до стената. — За нас това е добро.“

Но сърцето му подсказваше друго. Той се изправи и прибра меч в ножницата. Погледна останалите. Момченцето се беше успокоило, вкопчено в майката на Джехане. Тя го беше носила на ръце през целия път. Сестра му стоеше до тях с побеляло лице и разширени очи, но все така без сълзи. Бащата на Джехане беше застанал като каменно изваяние с ръка върху рамото на Хусари.

Единствен търговецът плачеше.

Сърцето на Алвар се сви от жал. Това беше градът на Хусари, той беше познавал много от тези обезумели хора, може би дори беше убил някого от познатите си. Той отвори уста да каже нещо, но не можа да измисли нищо.

В този свят имаше неща, за които не достигаха думи. Поне онези, които знаеше.

Джехане беше коленичила и вадеше някакъв камък от стената. Бръкна в дупката, изруга, когато отвътре изскочи скорпион, и измъкна ключ.

— Натам! — извика тя и хукна към няколко малинови храста до стената. Мушна се зад тях, пъкна ключа в тайната ключалка и дръпна силно.

Малка част от каменната стена се отмести. Механизмът беше много хитроумен, но нямаха време да му се любуват.

— Сигурно приятелките ти са ти показали този изход, нали? — попита Елиане.

Джехане я погледна.

— Откъде знаеш за тях?

— Те ме предупредиха — горчиво изрече майка ѝ. — Само че ние се забавихме прекалено много.

— Затова пък сега не бива да се бавим — каза ибн Хайран. — Хайде!

— Аз ще изляза пръв — намеси се Алвар. — Чакайте сигнала ми.

Кой можеше да каже какво ги чака навън? Но каквото и да беше, той щеше пръв да се изправи срещу него.

— Вътре има още една ключалка — каза Джехане. — Трябва да отключиш, за да отместиш и външния камък.

Той се промъкна между храстите и се шмугна в кухнята между грамадните камъни на градската стена. В тъмното напипа втория ключ, после и ключалката. Камъкът се отмести и Алвар се измъкна навън. Усети трева под дланите си, изправи се и се огледа, стиснал здраво меч.

В здрача видя само влажната земя край реката, първите звезди и изгряващата бяла луна. Водата се плискаше точно пред него и отразяваше бледите лунни лъчи.

— Идвайте! — повика той спътниците си. Останалите се промъкнаха един по един. Родриго, който излезе последен, хвърли ключа обратно и плъзна камъка на мястото му.

Прекосиха реката — онези, които можеха да плуват, помогнаха на останалите. По това време на годината водата беше много студена. Когато се измъкнаха на другия бряг, Алвар се хвърли в тревата и вдиша дълбоко чистия прохладен въздух. Усещаше лицето си издрано и опърлено.

И в този миг почувства нещо. Бавно се изправи. Родриго беше направил няколко крачки настрана от останалите и се взираше в тъмнината с изваден меч.

— Кой е там? — извика Капитана.

Отговори му само тишината. Амар ибн Хайран също се изправи. Тогава от тъмното долетя отговорът:

— Приятел. Тук съм, за да ви кажа „добре дошли“, сер Родриго.

Гласът беше спокоен и дълбок. Но не тонът, а езикът, на който се говореше, накара Алвар да застане до Родриго с разтуптяно сърце. Беше достатъчно близо, за да чуе как Капитана пое дълбоко дъх.

— Тогава запалете факла — каза той. — Какво е това посрещане в тъмното?

Прозвуча команда, изщрака кремък и после пламна факла и освети висок брадат мъж.

— Е, добре дошли — каза той.

Алвар го беше виждал само два пъти в живота си. Дъхът му секна.

— Ваше величество — каза Родриго. — Не ви очаквах.

Крал Рамиро от Валедо, заобиколен от отряд войници, се усмихна доволно.

— Радвам се да го чуя. Рядко се случва някой да ви изненада.

— Как се озовахте тук? — попита Родриго. Гласът му беше спокоен, но Алвар го познаваше достатъчно, за да почувства напрежението му. Чу как ибн Хайран тихо се приближи и застана до тях.

Усмивката на крал Рамиро стана по-широка. Той вдигна ръка и даде знак на някого да се приближи.

— Здравей, татко — каза едно момче, което застана до краля.

Родриго си пое дълбоко дъх. Самообладанието този път му измени.

— Фернан? В името на Джад, какво...

— Заради Диего — весело го прекъсна синът му. Беше облечен в лека ризница и носеше меч. — Той ни каза тази сутрин къде си и на кое място да те чакаме. — Родриго мълчеше. — Понякога знае къде си, нали не си забравил? В гласа му се прокрадна неувереност.

— Не се ли радваш да ме видиш, татко?

— О, Джад! — промълви Капитана и се обърна към краля на Валедо: — Какво сте направили? Защо синовете ми са с армията?

— Ще имаме достатъчно време да ви обясним — спокойно отвърна Рамиро. — Не е тук мястото. Ще дойдете ли с нас? Ще ви намерим сухи дрехи и ще ви нахраним.

— А спътниците ми? — ледено попита Родриго.

— Те са мои гости, които и да са. Хайде, сер Родриго, прегърнете сина си. Той така мечтаеше за този миг!

Родриго понечи да каже нещо, но се отказа и мълчаливо прибра меч си в ножницата.

— Ела — каза той и Фернан Белмонте с вик на радост се хвърли в прегръдките му. Алвар видя как Капитана затвори очи и го притисна до гърдите си.

— За това нещо — каза той, когато най-сетне пусна сина си — майка ти ще ни убие всичките. Начело с мене.

— Мама е с кралицата, татко. Още не сме я виждали, но получихме вест, че е тръгнала на юг и се е присъединила към кралица Инес и останалата част от войската, която идва след нас. Опитавме се да те пресрещнем преди да стигнеш града. Защо си тук, татко? И къде са ти мустаците?

— Мои приятели бяха в опасност. Дойдох да ги измъкна. Къде е Диего?

— За него се грижат много добре — отвърна Фернан. — Той се разсърди, че не го пуснаха да дойде с нас. Накараха го да остане с обоза в някакво село на запад от реката.

— Ашар, не! Само не там!

До края на живота си Алвар щеше да помни тези думи и изражението на Амар ибн Хайран, когато ги изрече. Родриго светкавично се обърна към него.

— Какво има? Кажи!

— Засада! — бързо проговори Амар — вече вървеше към конете. — Муардите. Алмалик го беше замислил още преди години. Моли се на твоя бог и тръгвай!

Родриго хукна с все сила след него.

А няколко мига по-късно, за втори път през тази една година, Алвар де Пелино, мокър, премръзнал и обгорен, уморен до смърт и ранен на половин дузина места, препускаше през тъмната равнина на север от Фезана към село Орвила.

До него яздеше Амар ибн Хайран, забравил за дълга си към своя цар и единоверците си, а от другата му страна бяха кралят на Валедо, Джехане и всички останали — повече от петдесет души, препускащи след тях в ясната студена нощ.

Най-отпред, пришпорвайки коня си като обезумял, под звездите и бялата луна бащата се носеше към своето дете в луда надпревара с времето и изменчивите небеса.

ГЛАВА 16

До последния момент, под звездите и бялата луна в Ал-Расан на неверниците, когато забулените изникнаха откъм притъмнялата равнина, свещеникът Иберо все още беше убеден, че ръката на Джад все пак е върху рамото му и той е, който насочва стъпките му.

Още първата сутрин, докато яздеше на запад от имението Белмонте в дъжда, планът му беше готов. Трябваше, макар и неохотно, да признае, че Миранда може би е права. Че в усърдието си да служи на бога и светата вяра е причинил зло на семейството, което обичаше от цялото си сърце. И в тази сива, студена утрин той се закле пред себе си, че ще направи всичко възможно злото, ако съществуваше, да бъде поправено. Миранда Белмонте се беше отвърнала от него, беше го прокудила от дома му, но той нямаше да обърне гръб нито на нея, нито на семейството ѝ.

По пътя Иберо си намери спътници — отряд войници от околността, тръгнали към Карказия в отговор на кралската заповед — същата, с която бяха призвани двете момчета. Той тръгна с тях. Това беше свещена война, или поне се наричаше такава, и духовниците не бяха нежелани, стига да не пречеха. Иберо умееше да язди и да се оправя с конете — годините в имението на Белмонте го бяха научили на това.

След седем дни откри Фернан и Диего в кралската войска в равнината на юг от Карказия, сред палатките и знамената на военния лагер. Към тях се отнасяха с видимо уважение, макар че изпитателните погледи на онези, които знаеха защо Диего е с войската, караха Иберо да се чувства неловко. Пряко волята си той си спомняше думите на Миранда — че в миналото онези, които са имали пророческа дарба, са били изгаряни живи. И то не толкова отдавна. В такива моменти Иберо трябваше да си напомня, че сегашните времена са по-просветени.

Момчетата не му се зарадваха особено, но Иберо притежаваше инат в достатъчно количество, за да покаже ясно на всички заинтересовани, в това число и на елегантния висш духовник от Ферьерес, че където са синовете на Родриго Белмонте, и той е там. Не

каза на момчетата, че майка им го е изгонила от имението — може би трябваше да го направи, но не можа. Това означаваше, че си е послужил с измама, за да остане с тях, но той вярваше, че бог ще му прости. Винаги беше имал най-добри помисли.

Скоро потеглиха на юг през ничията земя с армията, тръгнала да завоюва наново Ал-Расан. По-точно с предния ѝ отряд, защото Диего и Фернан през цялото време оставаха близо до краля.

Иберо никога досега не беше виждал краля. Рамиро от Валедо беше хубав мъж, който правеше силно впечатление. Достоен, както смирено си мислеше духовникът, да бъде божие оръдие за завоюването на Ал-Расан от Еспераня. Ако е рекъл бог. Той си даваше ясна сметка, че всички мъже в тази армия са участници в нещо грандиозно. Кралят говореше за ограничена кампания, за тактическо превземане на Фезана, но дори Иберо разбираше, че влезеха ли вaledийците в Ал-Расан, това щеше да отбележи началото на нова епоха за всички.

Стройният, изящен конетабъл граф Гонзалес де Рада през цялото време се въртеше около момчетата и това безпокоеше духовника. Иберо знаеше, че сер Родриго и този човек не се обичат, но освен това му беше известно, че де Рада се е заклел да бди над семейството на Белмонте, докато самият Родриго е в изгнание. Ето защо той се надяваше — и се молеше всяка сутрин по изгрев и вечер по залез-слънце — близостта на този опасен и жлъчен човек да е демонстрация единствено на желанието му да съдържи клетвата си.

На юг от двете малки укрепления в таграта челният отряд на краля започна постепенно да се откъсва от останалата войска. Между тях през цялото време сновяха съгледвачи и докладдваха.

Така Иберо научи, че Миранда Белмонте д'Алведа също се е присъединила към войската и е в свитата на кралица Инес, която беше решила да тръгне със съпруга си към земите на неверниците. Когато го каза на момчетата, те не се изненадаха. Иберо отначало беше обезпокоен, но после се досети.

Понякога дарбата на Диего се проявяваше по странен начин. Сега той сигурно беше разбрал за идването на майка си още преди да се появят пратениците. Иберо му се скара малко неохотно.

— Би трябвало да ни казваш... ако видиш нещо. Може да е важно. Нали затова си тук в крайна сметка?

Диего го погледна с комично учудване.

— Майка ми? — попита той. — Иберо, как идването на майка ми може да се окаже важно за войната?

Погледнато по този начин, беше прав. Фернан обаче имаше съвсем друго виждане, както можеше да се очаква.

— Не е ли странно! — възкликна той с негодувание. — За пръв път тръгваме на война и всичките ни домашни хукват след нас! Кого още да очакваме? Готвачката, бавачките ни? Това е нелепо! Ти може би си тук, за да ни наглеждаш да не се отвиваме нощем?

Диего се засмя. Иберо беше твърде обезпокоен от вестта за пристигането на Миранда, за да му е забавно или да ги мъмри. Думите на Фернан бяха твърде непочтителни, но духовникът разбираше как би се чувствал всеки млад мъж по време на първия си поход, ако наставникът му, а след него и майка му, тръгнат по петите му.

Какво пък, ако момчетата се чувстваха неловко или войниците им се присмиваха, трябваше някак да се оправят сами. Друго беше важно — че са още твърде млади, за да са тук, и че нямаше да се озоват в армията, ако не беше дарът на Диего. И ако Иберо не беше пратил писмо в Естерен.

Сега той написа още едно послание, твърде официално, до Миранда, и го прати по един от съгледвачите. В него докладваше, че е с момчетата и че те се чувстват добре и се радват на добро отношение. Отговор не последва.

Междувременно научиха, че кралицата напълно се е възстановила след онзи нещастен случай и че има огромно доверие в новия си лекар, който преди това работел в едно от укрепленията в таграта.

Говореше се, че той спасил живота на кралица Инес, когато била на смъртно легло. Диего беше очарован от тази история и се опитваше да измъкне възможно повече подробности от онези, които бяха присъствали на срещата на тримата крале. Фернан се интересуваше повече от събитията, които предстояха. Той успя някак да се присламчи към свитата на краля, като особено често се навърташе около граф Гонзалес. Така се разбра защо не закачаха ашаритските ферми и села по пътя си.

Откакто излязоха от таграта, бяха минали през не едно село и местните жители бягаха пред тях в хълмовете с всичките си вещи,

защото се знаеше, че във войните между Ашар и Джад къщите и фермите се опожаряват.

Този път обаче беше различно.

Въпреки явното неодобрение на Жеро де Шервал, кралят беше непоколебим в това отношение. Фернан повтаряше думите му, че това не е обикновен набег, че са тръгнали на юг, за да превземат Фезана и да останат. И ако успееш, ашаритите щяха да са им нужни, за да останат във фермите и селата, да плащат данъци и да обработват земята. Кралят беше заявил, че времето и умелото управление ще върнат Джад в Ал-Расан, а не пожарите и разрушенията. Иберо не разбираше как се връзва това със светото учение, но не смееше да се обажда.

Изминаха четири дни. Времето беше меко и войската напредваше. В тревистата равнина на Ал-Расан барабаняха копита и се вдигаха облаци прах.

И една сутрин, малко преди да потеглят, Диего обяви, че е видял баща си да язди на запад.

Кралят, конетабълът и високият свещеник от Фериерес му задаваха всевъзможни въпроси, на които той не можеше да отговори.

Знаеше, че не е в състояние да им бъде от полза, и правеше всичко възможно да им го покаже. Няколко дни преди това беше почувствал идването на майка си във войската, на половин ден път след тях. Разбира се, каза на Фернан. Чудеше се дали да не каже и на краля и на духовника от Фериерес просто за да им даде някаква информация, но мисълта за майка му го накара да си замълчи. Нейните действия нямаха нищо общо с кампанията. Да говори за нея би било равносилно на предателство и той не го направи. Освен това знаеше каква е причината за идването ѝ. Знаеше я и Фернан. Брат му се сърдеше и се докачаше, а на Диего просто му беше тъжно. Може би трябваше да я почака да се прибере, преди да тръгнат. Още от деня на заминаването си той се измъчваше от чувство за вина.

Знаеше, че тя не би позволила да тръгнат с тази армия, ако си беше у дома, когато дойдоха да ги вземат. Фернан му се присмя, когато му го каза — според него майка им, колкото и да беше решителна, не би се осмелила да наруши заповед, идеща направо от краля.

Диего не беше сигурен в това. Майка му му липсваше. Тя беше по-нежна с него, отколкото с повечето хора. Знаеше, че и на Фернан му

е мъчно за нея, но той не би си го признал и Диего реши да си мълчи. Затова пък си говореха за баща си. Фернан смяташе, че няма нищо нередно в това баща им да им липсва — така виждаше нещата.

После една сутрин Диего се събуди с образа на Родриго в главата си. Малко мътен, защото баща му яздеше много бързо, а и пейзажът се променяше твърде стремително, за да се получи ясна картина. Но той се приближаваше към тях от изток и не беше далеч.

Диего полежа под одеялото си със затворени очи, като се опитваше да се съсредоточи. Чу Фернан да се събужда и да проломотва нещо, после брат му притихна. Той винаги знаеше кога Диего има видения. Това не беше възможно да се обясни с думи.

Картината отказваше да се проясни. Той видя баща си с още няколко души — съвсем малък отряд — и като че наблизо имаше река. Явно Родриго яздеше край Таварес, доколкото можеше да си спомни картата. И беше разтревожен от нещо, макар Диего да не виждаше непосредствена опасност. Опита се да се откъсне за малко от баща си, да провери дали не може да определи по-точно местонахождението му. Видя реката, равнината, хълмовете.

После в ума му изникна ясна картина на град и крепостни стени. Това трябваше да е Фезана.

Баща му отиваше във Фезана.

Диего отвори очи. Фернан се беше навел над него и го наблюдаваше. Подаде му портокал, вече обелен. Диего го захапа.

— Защо му е притрябвало на татко да ходи във Фезана? — замислено попита той.

Фернан сбърчи чело.

— Нямам представа — призна той най-сетне. — Наистина ли отива там? Ще кажеш ли на краля?

— Мисля да му кажа. Нали затова сме тук?

На Фернан тази мисъл не му харесваше, но това беше самата истина. Най-напред казаха на Иберо, после тримата се отправиха заедно при крал Рамиро.

Много скоро след този разговор вече яздеха на юг с краля, конетабъла и стотина от най-добрите Конници на Валедо към Фезана, която се намираще на един ден бърза езда от лагера.

— Това е много важно — обясни кралят на Диего. — Сега вече ти оправда присъствието си тук. Благодарим ти.

— Нали нищо не заплашва татко? — рязко попита Фернан, който вече не се притесняваше в присъствието на толкова високопоставени личности. — Той е изгонен от Валедо, не оттук, нали така?

Крал Рамиро замислено погледна двете момчета. Изражението му се беше смекчило.

— Това ли ви притесняваше? Не, баща ви не е заплашен от нищо. Не и от моя страна. Трябва да го пресрещна преди да е стигнал Фезана. Нямам представа защо е тръгнал нататък, но искам да го спра и да прекратя изгнанието му. Не можете да си представите колко ми е нужен. Не мога да си позволя най-добрият ми капитан да попадне в капан в града, който се каня да обсадя, нали?

Фернан кимна сериозно, сякаш и той беше мислил същото. Може и така да беше. Диего, който разсъждаваше иначе, хвърли бърз поглед към граф Гонзалес, когато кралят нарече Родриго „най-добрия си капитан“, но не успя да прочете нищо по лицето му.

Яздеха толкова бързо, че настигнаха и задминаха няколко групи селяни, спасяващи се с бягство към Фезана. Хората се разпищяха при приближаването им, но едва по обед кралят заповяда да избият група ашарити. Първото им убийство в тази война.

На Диего обясниха, че това е необходимо. Хората, стремящи се към Фезана, както и онези, които вече ги чакаха в града, трябваше да треперят пред тях, да започнат да се съмняват доколко съпротивата е разумна. Градове с яки стени като Фезана не можеха да бъдат превзети с щурм, а само с обсада, и духът на хората вътре беше решаващ. Трябваше няколко души да умрат, за да може слухът за убийствата да стигне града преди тях.

Нито той, нито Фернан бяха сред хората, които се отделиха от отряда и се втурнаха сред селяните, като сечаха наляво и надясно. Диего беше безумно щастлив, че не участва в това. Видя как Фернан поглежда през рамо и наблюдава клането. Диего не погледна нито веднъж. Помисли си, че сигурно и брат му изпитва същото облекчение като него, но не го каза. Ала в игрите противници на Фернан винаги бяха забулените муарди, които техни милости Фернан и Диего Белмонте винаги успяваха да победят въпреки огромното числено превъзходство на противника след като се втурнеха сред вражеските редици, за да освободят пленения си баща и краля. И естествено получаваха щедра награда.

Да колиш селяни и деца на прашния път беше съвсем различно. Отрядът препусна напред и писъците заглъхнаха в далечината. Не след дълго групата, натоварена с отговорната задача, ги настигна. Жеро де Шервал, щастлив и развълнуван, благослови мъжете и оръжията им с ликуващ глас, който според Диего беше прекалено гръмък, и нарече стореното от тях велик миг в историята на Еспераня, с който трябвало да се гордеят.

Малко след това кралят заповяда да спрат за почивка и всички слязоха от конете, за да се нахранят. Слънцето беше високо, но по това време на годината още не беше горещо. Диего се отдалечи няколко крачки, седна в сянката на един храсталак и затвори очи — опитваше се да види баща си. Длъжен беше. Затова го бяха повикали. Дарбата му вече не беше тайна и не можеше да разполага с нея. По-късно щеше да има време да помисли върху това.

Този път откри Родриго бързо и тутакси разбра, че нещо не е наред. Виждаше града през погледа на баща си и онова, което го порази, беше сиянието.

Той бързо се изправи. За миг му се зави свят. Трябваше да намери краля. Брат му го видя и тръгна с него. Рамиро седеше на един чул и се хранеше като войник, сложил чинията в скута си. Подаде чинията и манерката с вино на един слуга и се изправи.

— Какво има, момче?

— Кога ще стигнем Фезана, господарю?

— По залез. Ако яздим бързо, може и малко по-рано. Защо?

— Баща ми вече е там. На някакъв хълм източно от стените. Мисля, че не можем да го настигнем. И... струва ми се, че ако влезе вътре, ще е в опасност.

Крал Рамиро го изгледа замислено.

— Бъди по-точен, в името на Джад! — възкликна духовникът от Ферриерес.

— Ако можеше, щеше да бъде по-точен, де Шервал! — Кралят, изглежда, не хранеше особени симпатии към свещеника. Той се обърна към Диего. — Можеш да усетиш приближаващата опасност, все едно я виждаш, така ли?

— Да, когато става дума за баща ми, но не винаги, ваше величество.

— Още ли не си разбрал защо е тръгнал за Фезана?

Диего поклати глава.

— Значи не е с отряда си, а с малка група, така ли?

Диего кимна.

Някой се прокашля нервно. Всички се обърнаха към Иберо. Диего дори не беше забелязал кога е дошъл. Дребният духовник смутено промърмори:

— Аз имам предположение, ваше величество.

— Кажете го! — изпревари краля Жеро де Шервал.

Рамиро го изгледа втренчено, но не каза нищо.

— В едно от писмата си сер Родриго споменава, че в отряда му е зачислена лекарка, киндатка от Фезана. Джехане бет Исхак, струва ми се. Може би...

Кралят бързо кимна.

— Това звучи правдоподобно. Родриго може би е знаел, че сме тръгнали насам. А щом тя е член на отряда му, естествено е да се опита да направи нещо за нея. Дали тази жена има някакви роднини във Фезана?

— Не знам, ваше величество.

— Аз знам — самоуверено заяви Фернан. — Той писа на майка ми за това. Баща ѝ също е лекар и още живее във Фезана.

Кралят бързо вдигна ръка.

— Исхак от Фезана? Той ѝ е баща? Онзи, когото Алмалик ослепи?

Фернан примигна.

— Не знам нищо за...

— Няма значение! Това е човекът, чийто трактат четеше лекарят на кралицата! Благодарение на него животът ѝ беше спасен! — Очите на крал Рамиро блестяха. — Да, вече разбирам. Знаем какво става. Сер Родриго ще влезе в града, но ще се опита да се измъкне по най-бързия начин заедно с тях. Трябва му време, затова не бива да бързаме.

— Ще споделите ли с нас мислите си, ваше величество? — На лицето на Жеро де Шервал беше изписана досада, но и любопитство.

— Доколкото е нужно — прекалено любезно каза кралят на Валедо. Свещеникът почервеня. Без да му обръща внимание, кралят се обърна към Гонзалес де Рада: — Господин конетабъл, искам да направим следното, при това бързо...

Крал Рамиро умееше да заповядва. Скоро след този разговор няколко души препуснаха към идващата след тях войска. Диего и Фернан останаха с краля.

Отрядът им забави ход и по залез спря недалеч от реката под прикритието на околните дървета, откъдето се виждаха стените на Фезана.

Крал Рамиро неочаквано се приближи сам към мястото, където Диего и Фернан заедно със своя наставник бяха закарали конете си на водопой, и даде знак на Диего. Момчето подаде юздите на брат си и го последва. Фернан понечи да тръгне след тях, но кралят вдигна ръка и поклати глава. Момчето унило се подчини и остана ва мястото си.

За пръв път Диего оставаше насаме с краля. Помисли си, че кралете рядко са сами.

В светлината на залязващото слънце блещукаше река Таварес, отвъд която се издигаше Фезана. Доскоро градът и реката бяха за Диего само имена на картата. Сякаш чуваше гласа на наставника си: „Назови градовете, подчинени на царя на Картада. Назови царя. Сега напиши тези имена и ги произнеси правилно.“

Таварес. Фезана. Алмалик. Това вече не бяха само имена. Той беше в Ал-Расан, земя на ужас и на легенди. С армията на Валедо, дошла да я завоюва. Да си я върне, защото някога тази земя е била тяхна. Много отдавна, когато Еспераня е била символ на сила.

Докато се взираше в тези яки каменни стени с цвят на мед в светлината на последните лъчи, Диего Белмонте се запита как царят и армията му дръзват дори да си представят, че ще превземат подобен град. Нищо, което беше виждал досега — всъщност само Естерен и Карказия — не можеше да се сравни с това великолепие. И докато се вглеждаше на юг, Валедо като че изгуби част от величието си в очите му.

Отвъд стените в последните лъчи на слънцето блестяха куполите на храмове. Обители на вярата, която служителите на Джад наричаха гнусна и порочна.

На Диего обаче те му се виждаха красиви.

Сякаш прочел мислите му, кралят промълви:

— Двата по-близки купола — синият и белият — са на киндатското светилище. Сребристите, които блестят, са храмовете на

Ашар. Скоро сигурно ще чуем камбаните за молитва. Някога обичах звъна им.

Диего знаеше, че кралят е бил в изгнание в Ал-Расан. Както преди това Раймундо и собственият му баща, прогонени от Санчо Дебелия при неверниците. Това беше част от семейната история. То обясняваше защо Родриго вече не е конетабъл на Валедо.

Диего почувства, че кралят очаква да каже нещо, и промълви:

— Баща ми би трябвало да познава добре града. Бил е тук и преди.

— Знам, Диего. Мислиш ли, че ще можеш да ми кажеш кога ще излезе и откъде? Все някъде в стената трябва да има изход. Портите сигурно вече са заключени.

— Ще се опитам.

— Трябва ни предупреждение. Искам да съм там, когато излезе. Ще знаеш ли в коя част на стената ще мине?

— Понякога мога да видя, но не винаги. — Диего отново се почувства виновен. — Съжалявам, ваше величество. Не знам... Не винаги мога да кажа какво ще видя. Понякога няма нищо. Боя се, че не съм много...

Кралят сложи ръка на рамото му.

— Ти вече много ни помогна и още ще си ни полезен, ако е рекъл Джад. Повярвай ми, не го казвам, за да те успокоя.

— Но как, ваше величество?

— Не е сложно, ако разбираш нещо от война. Представи си нещата така: хората не виждат добре в тъмното. Представи си войната като мрак. По време на битка или преди нея командирът вижда само онова, което става в непосредствена близост, при това не много ясно. Но ако ти си с мене и баща ти командва фланга — надявам се с божията помощ това скоро да стане, — ти ще можеш да ми казваш какво става при него. Каквито и сведения да ми дадеш, все ще е повече, отколкото да не знам нищо. Диего, ти ще си моят лъч светлина, като дар от бога, за да мога да виждам в мрака.

Повя вятър и листата прошумоляха. Диего погледна краля и преглътна. Странно, но в този миг се почувства едновременно по-голям и по-нищожен, отколкото беше. Отмести поглед и отново зърна пред себе си могъщите стени и блестящите куполи на Фезана, но там нямаше какво да го успокои.

Затвори очи и почувства обичайното замайване. Протегна ръка и се подпря на близкото дърво.

Видя баща си и внезапно се потопи във водовъртежа на фезанските улици. Усети как опасността обгръща баща му като огнен пръстен.

Всъщност това наоколо наистина беше огън.

С разтуптяно сърце и все още затворени очи, опитвайки се да се съсредоточи, той изрече:

— Има факли и голяма тълпа. Бягащи хора. Горят къщи, ваше величество. С баща ми има някакъв старец.

— Сляп ли е? — нетърпеливо попита кралят.

— Не мога да кажа. Всичко гори.

— Имаш право! Виждам дима оттук. В името на Джад, какво правят те? Къде отива баща ти?

— Господарю, не мога... Не, почакайте!

Диего се опитваше да се ориентира. Никога не беше виждал лица с второто си зрение, а само долавяше присъствие, излъчване, усещане за хора, като в центъра винаги беше баща му, понякога майка му или брат му. Сега усещаше високи къщи, стени, фонтан. Блъскащи се хора. После два купола, син и бял.

Зад баща му. На изток. Той отвори очи, преодолявайки замайването, и посочи на юг.

— Отиват към някакво място в стената от тази страна. Сигурно има изход, както казахте. Бият се. Защо се бият в града, господарю?

Рамиро се намръщи.

— Не знам. Мога само да предполагам. Щом баща ти е с бен Йонанон и се бие, значи може ашаритите да са нападнали киндатите. Нямам представа защо. Но това може само да ни е от полза, ако Родриго успее да се измъкне.

Това никак не звучеше утешително.

— Ела! — каза кралят. — Ти отново ми помогна. Наистина си моят лъч светлина, Диего Белмонте.

Слънцето вече беше залязло. Над равнината на Фезана се спускаше здрачът, бърз и красив. На запад последното червено сияние обагреше небето. Куполите вече не блестяха. Над града се издигаше черен дим.

Не му позволиха да отиде да види дали баща му ще се измъкне и да го посрещне, ако успее. Кралят разреши на Фернан да тръгне с него, но Диего трябваше да остане. Беше решено, че край стените е твърде опасно, защото кралят тръгваше само с петдесет души, които трябваше да се промъкнат тихо до реката и рова.

Диего беше оскърбен до дъното на душата си. Само благодарение на него кралят знаеше накъде е тръгнал Родриго, а сега му забраняваха да се присъедини към тях. Явно да бъдеш от полза за краля на Валедо си имаше и лошите страни.

Фернан ликуваше, но от съчувствие към брат си се опита да го скрие. Диего обаче го познаваше достатъчно добре, за да се излъже. Той се обърна и мълчаливо се запъти към оставащите войници. С него беше Иберо и — за голяма негова изненада — граф Гонзалес де Рада.

Докато язدهа на запад край реката, той си мислеше, че може би конетабълът няма особено желание да се среща с Родриго. А може би причината беше в клетвата, която де Рада беше дал пред баща му. Фернан беше с краля, така че той трябваше да остане с Диего.

Не се наложи да яздят дълго. Скоро видяха лагерните огънове. Когато стигнаха селцето, където следобед беше спрял обозът, бялата луна едва беше изгряла.

Ашаритите бяха напуснали селото. То беше разположено на реката, имаше и мелница. Почти всички къщи бяха нови, което го озадачи. Откъм огньовете се разнасяше миризма на готвено. Диего внезапно усети глад. Нелепо беше да мисли за ядене в такъв момент, но пък какво друго да прави?

Той слезе от коня си и се огледа. Селото си имаше име, разбира се — Фернан го беше отбелязал на картата, — но Диего го беше забравил. Почти очакваше Иберо да го попита и се приготви да отговори с целия сарказъм, на който беше способен.

Не бяха далеч от Фезана, но през нощта градът не би трябвало да се вижда. Сега обаче се виждаше. Диего видя червено сияние на изток и разбра, че Фезана гори. А баща му беше там.

Забравил гнева си, той затвори очи.

Почувства Родриго и разбра, че все още е в града, вече до градските стени. Точно отвъд реката откри Фернан. С облекчение установи, че не ги заплашва непосредствена опасност. Около тях никой

не се биеше. Импулсивно потърси майка си и я почувства на север, по-близо, отколкото очакваше.

Това го успокои. За момента всички бяха в безопасност. Дори може би съвсем скоро щяха да са заедно. Това щеше да е чудесно. Диего отвори очи и успокоен отново си спомни за глада си.

В този миг чу глух тропот на копита, последван от писък, който изведнъж заглъхна. И тогава се появиха муардите.

Всичко стана така, както можеше да се очаква. Не че родените в пустинята особено се разстройваха от това, но все пак беше досадно. По-лесна победа — по-малко слава.

Азис ибн Дабир от племето на зуритите, пратен да служи във Фезана от царя на Картада, при когото пък го беше пратил господарят му Язир ибн К'ариф, властелинът на пустинята — беше извел сто мъже на запад от града същия този ден. Бяха се спотаили на южния бряг на Таварес, а по-късно пресякоха реката през един от бродовете.

По здрач отправиха вечерните си молитви към Ашар и после много предпазливо се върнаха по собствените си стъпки в малкото селце Орвила.

Още преди години, по времето на стария цар, беше решено, че ако проклетите слънцепоклонници някога дръзнат да тръгнат към Фезана, най-вероятно ще изберат Орвила, за да настанят обоза си.

Този извод сам се натрапваше и именно поради това планът на Алмалик Първи си струваше. Макар да не го бяха измислили ревностните последователи на Ашар, а пияниците от Ал-Расан, не можеше да се отрече, че е хитър.

И все пак воините маджрити бяха тези, на които се падна да го осъществят. Естествено. Кой от изнежените фезанци би бил способен на подобно нещо?

Джадитите, предсказуеми както винаги, наистина бяха пратили обоза си в Орвила. Убедени, че местните жители до един са избягали във Фезана, те дори не си бяха дали труд да поставят солидна стража.

Азис дочу безгрижен смях, видя палатките, усети миризмата на печено месо. Долови откъслечни разговори, но не разбра какво се говори. Това не беше важно. Важното беше, че воините му ще организират такова клане, че северняците ще бъдат потресени до дъното на нечестивите си души. Азис имаше някои идеи как да

подсили още повече ефекта. Жалко, че жените на джадитите още ги нямаше — това щеше да е идеално. Азис от известно време беше без жена.

Той несъзнателно поглади чука, окачен на пояса му — любимото му оръжие. Беше го носил още баща му при легендарния първи поход на зуритите на запад. Един ден чукът щеше да принадлежи на най-големия му син, ако са рекли Ашар и звездите.

В този миг Ашар като че ли беше с него. Азис тъкмо се беше накарал да напусне наблюдателния си пункт и да нареди да започне атаката, когато нещо го накара да застане нащрек. Той вдигна предупредително ръка към двамата си спътници и опря ухо в земята. Конски копита.

Зачакаха. След няколко секунди се появи отряд войници, яхнали горди вaledийски жребци. Азис жадуваше за тези коне не по-малко, отколкото за шанса да отреже главите и членовете на мъжете, които ги яздеха. Беше тъмно, но в Орвила горяха огънове, пък и зрението му беше завидно. Азис наброи не повече от петдесет конници. Можеха да се справят с тях, дори щяха да го направят с радост. Това вече беше война, която щеше да им донесе слава.

Времето беше много важно. Бяха им наредили да си свършат работата и бързо да се изтеглят, за да не останат извън стените на града. Азис видя новите конници да влизат в Орвила през портата в новата ограда, която беше възстановена след пожара миналото лято. Той се наведе към единия от хората си и шепнешком му даде нареждания. Всичко беше донемайкъде просто. Усложненията бяха излишни.

— Тези мъже ще са гладни и уязвими. Върни се при останалите и им кажи още сега да нападнат, в името на Ашар!

Божиите звезди вече бяха изгрели. Новите джадити слизаха от конете. Животните бяха отведени от слугите. Новодошлите бяха воини, в това нямаше съмнение, но дали щяха да останат такива и на земята? Срещу сто от най-добре обучените муарди на Ал-Расан?

Миг по-късно чу тропота на копита. Изправи се и се огледа. Видя разгърнатата редица на хората си да се приближава в галоп. Един от мъжете се приближи с коня на Азис. Той се метна на седлото в движение и измъкна чука от пояса си.

Чу вик откъм един от огньовете, който тутакси секна. Някой беше улучен от стрела. Разнесоха се и други викове — така крещяха хора, застигнати ненадейно.

Муардите стигнаха ниската ограда и я прескочиха. Азис нададе тържествуващ вик и призова Ашар на помощ.

В мрака на нощта направиха онова, за което бяха дошли от Фезана. Убиваха — и не само това. Отправяха послание, което джадитите трябваше да разберат.

Имаше известна съпротива, което им достави удоволствие. Петдесетимата мъже, дошли току-що, бяха войници, но без конете си и срещу противник, който ги превъзхождаше числено, а муардите знаеха прекрасно какво правят.

Азис веднага определи водача и го остави за себе си, както подобаваше на командир. Препусна към него, въртейки чука, но трябваше да се наведе, за да избегне яростната атака на северняка, който се хвърли към него с изваден меч. Мъжът вече не беше млад, но беше много пъргав и смъртно опасен. Азис прелетя покрай него, обърна коня и видя как мъжът поваля с меча си един от хората му; джадитският командир — висок мургав мъж — с едно движение го свали от седлото и се метна на коня му. Двамата водачи се озоваха очи в очи. Азис се усмихна. Това беше животът, за този миг живеят мъжете.

Валедиецът внезапно извика нещо и размаха меча си във въздуха. Прекалено далече беше, сигурно искаше да му отвлече вниманието.

Азис се обърна инстинктивно и видя зад гърба си някакво момче с меч в ръка. Можеше да убие коня му и тогава Азис щеше да бъде в опасност, но момчето вместо това се опита да го прободне. Муардът отрази удара и с привично движение, повтаряно стотици пъти, стовари чука върху противника си. Черепът на момчето се строши като яйчена черупка.

— Диего! — извика валедийският водач.

Азис се изсмя високо. Валедиецът препусна към него и с един замах преряза гърлото на коня му. Животното изцвили жално и се вдигна на задните си крака. Азис се опита да се задържи на седлото, но не успя. Докато се плъзгаше надолу, видя приближаващото се острие на валедиеца.

Ако Азис ибн Дабир не беше голям воин, щеше да умре в този миг. Той обаче беше от племето на зуритите, избран сред много други да иде в Ал-Расан. Ловко като котка се извъртя върху седлото и падна от другата страна на коня.

Светкавично се изправи, стиснал чука, макар да го болеше рамото, натъртено при падането, и се приготви да посрещне противника. Не се наложи — двама от хората му бяха застигнали вaledиеца изотзад. Мечът на единия прониза гърба му и излезе откъм гърдите. Мъжът падна по очи.

Азис съзнаваше, че в този двубой е изгубил нещо повече от достойнството си — бързо се приближи, измъкна меча от ръцете на втория муард и с един-единствен яростен удар отрязва главата на мъртвия вaledиец. Дишайки тежко, той процеди през зъби команда към хората си. Един от войниците му скочи от коня и смъкна дрехите на мъртвия от кръста надолу. Азис го скопи, без много да се престарава, после хвана мъртвото момче, тръшна го по корем и метна отгоре му обезглавения командир, сякаш двамата бяха любовници, застигнати по време на съвкупление.

Да, това беше послание. Джадитите трябваше да усетят какво ги чака, ако останат в земите на Ашар, толкова далеч от пасищата си на север.

Откъм източния край на селото долетя вестоносец.

— Идат още! — извика той. — Откъм Фезана.

— Колко са?

— Петдесет, може и повече.

Азис се намръщи. Ужасно му се искаше да остане и да победи и тези мъже, особено след като го бяха унизили по този начин, но вече не можеше да разчита на внезапността, а новодошлите щяха да са на коне и готови за бой. Беше получил ясни и точни заповеди и не би могъл да ги пренебрегне, каквото и да му казваше наранената гордост.

Така че нареди на хората си да се оттеглят. Мъртвите вaledийци бяха разхвърляни из целия лагер. Каруците от обоза горяха. Муардите се отправиха на изток и преминаха реката по едно тясно мостче. Последните за по-сигурно го разрушиха след преминаването си.

Върнаха се във Фезана без повече премеждия. На северната порта ги познаха и ги пуснаха в града. Азис се изправи пред наместника да му докладва, после заедно с хората си се запъти да гаси

пожарите, подпалени в тяхно отсъствие. Изглежда, някой беше избрал най-неподходящия момент да извърши праведно дело — изстребването на киндатите.

Когато Азис ибн Дабир най-сетне се добра до леглото и се отпусна изтощен, приближаваше обяд. Рамото го болеше след напрежението на тази дълга нощ. Той потъна в неспокойна дрямка. Не можеше да спи спокойно, въпреки умората, защото знаеше, че скоро слухът ще прекоси Ал-Расан и проливите, за да стигне пустинята.

Слухът как Азис ибн Дабир едва не е бил победен в битка с един-единствен валедиец и е бил спасен от хората си. Азис болезнено съзнаваше, че единственият му принос в тази победа е убийството на едно дете и осакатяването на мъжа, когото други са убили вместо него. В неговото племе това се смяташе за женска работа. Язир можеше и да си затвори очите, защото ставаше дума за опитен командир, но брат му Галиб едва ли би го направил.

А Азис беше един от онези, които знаеха какво представлява чудатата каишка около врата на Галиб ибн К'ариф.

Не помнеше някога през живота си да е изпитвал такъв бездънен ужас. Сърцето му блъскаше до пръсване в гърдите, докато препускаше през равнината. Мислеше, че ще изгуби сваят, ще падне от коня, ще бъде стъпкан от копитата на онези, които го следваха.

Това щеше да е подарък на съдбата, както да застреляш кон със счупен крак беше израз на висше милосърдие.

Той беше такъв кон.

Баща, опитващ се да надбяга времето заради своя син.

Ужасът беше в него, той го тласкаше, изтриваше всяка мисъл.

Никога досега Родриго не се беше сблъсквал с истинския ужас. Страхът — да. Няма войник, който с чисто сърце да твърди, че никога не е изпитвал страх. Смелостта е в това да го подминеш, да се издигнеш над него, да направиш онова, което си длъжен. Много пъти се беше изправял лице в лице със смъртта и се беше боял от нея, но в крайна сметка беше преодолявал страха. Ала тази нощ в Ал-Расан, докато препускаше за втори път към Орвила след по-малко от година, беше съвсем различна.

Видя огньовете, пламтящи пред него, и като опитен войник тутакси разбра истината. Вече беше късно.

Чу глас, който крещеше отново и отново, повтаряйки едно име — името на детето му — и разбра, че крещи той. Беше тъмно. Мрак под звездите и огньовете пред него.

Муардите — защото нямаше кой друг да е — вече си бяха отишли. Той стигна ниската ограда и скочи от коня. Втурна се между пламтящите каруци и палатки, сред осакатените тела на хора, които познаваше.

Пръв видя Иберо. Не знаеше как духовникът се е озовал тук. Лежеше в локва кръв, черна в отблясъците на огъня. Ръцете и краката му бяха отрязани и се търкаляха до него като парчета на разкъсана кукла.

Усети миризма на овъглена плът. Някои от хората бяха хвърлени в огъня. Тръгна със залитане към затревената площадка в центъра, която помнеше от миналото лято. Надеждата беше изчезнала, но онова, което видя, беше по-страшно от кошмар. Отрязаната глава на Гонзалес де Рада, а до нея тялото на конетабъла със смъкнати дрехи, проснато непристойно върху дребната фигурка на момче.

Родриго се чу отново да крещи.

Молитва без думи. За милост. Времето да се върне назад и той да го изпревари. Да стигне навреме, за да спаси детето си или да загине заедно с него, ако не може да направи нищо друго.

Като насън коленичи и отмести тялото на Гонзалес де Рада от проснатото по очи момче. И видя какво още бяха сторили на конетабъла на Валедо.

Много внимателно Родриго обърна Диего по гръб на подгизналата от кръв земя и видя страшната рана, която го беше убила. Притисна тялото на детето си до гърдите си и го залюля.

Сякаш някъде много отдалеч чу другите. Конски копита. Стъпки, които се приближиха и спряха недалеч. Внезапно го прониза неочаквана мисъл. Неспособен да вдигне поглед, той каза на човека зад себе си:

— Фернан. Спрете Фернан. Не му позволявайте да види това.

— Аз съм, татко. О, татко, мъртъв ли е?

Родриго вдигна поглед. Насили се и го направи. Имаше живо дете. Близнак на това в ръцете му. Родени заедно, еднакви като две капки вода. Свързани души. Винаги заедно, каквото и да им поднесеше светът. Вече не беше така. Сега Фернан щеше да се чувства гол и

беззащитен, леденият вятър от мястото, където сега беше брат му, щеше винаги да го пронизва.

В светлината на горящите каруци той видя лицето на Фернан и разбра, че Фернан никога няма да се отърси от това видение — мъртвият му брат в ръцете на баща му. Това щеше да наложи отпечатък върху целия му живот и Родриго не би могъл да промени нищо.

Но трябваше да спре да плаче. Поне да опита.

Амар ибн Хайран стоеше зад Фернан. Той беше предупредил за опасността, но твърде късно. Сигурно беше виждал не едно клане. Убийството и осквернението носеха послание, един вид предупреждение. Родриго внезапно си спомни Деня на рова и онова, което той беше направил след него на царя на Картада. Убийството също беше отговор.

— Амар, отведи го — прошепна той. — Той не биваше да вижда това. Върви с него, Фернан. Моля те!

— Мъртъв ли е? — повтори Фернан, отказвайки да приеме истината. Да види грозната кървяща рана.

— Ела, Фернан — нежно го подкани ибн Хайран. — Да поседим край реката и да се помолим заедно — всеки по своя си начин. Ще дойдеш ли?

Като в мъгла Родриго видя сина си да се отдалечава с Амар ибн Хайран от Алхаис. Който беше ашарит, враг. „Пази го!“, искаше да извика той, но вече не беше нужно. Твърде късно, злото беше сторено.

Погледна мъртвото дете в ръцете си. Диего. Малкият му син. Поетите пишеха за сърца, разбити от любов. Той се запита дали наистина знаят какво е. Сякаш в сърцето му се беше пропукало нещо и зейналата празнота не можеше да бъде запълнена никога и с нищо. Светът беше нахлул в него и го беше осакатил завинаги.

Кралската армия беше тук, в Ал-Расан. Родриго се запита колко ли хора трябва да убие в безнадеждния си стремеж да намери разплата, да отмъсти за болката на този миг. За малката осакатена фигурка в ръцете си. Диего.

— Джад милостиви! — прозвуча рязък глас. Гласът на Рамиро, краля на Валедо. — Не, в името на всичко свято, само не това!

Имаше нещо в гласа на краля, което накара Родриго да вдигне глава.

От север идеха още конници със запалени факли. Не бяха онези, които заедно с краля ги посрещнаха край реката. Тези идваха от друга посока. Развяваха се вaledийски знамена, озарени от светлината на пожара.

Конниците се приближиха и спряха. Сред тях беше Инес, кралицата на Валедо.

Родриго видя жена си да слиза от коня и да замира на място, вгледана в него. Зашеметена и беззащитна.

Нямаше представа защо Миранда е тук. Защо всички те са тук. Но трябваше да направи нещо, да ѝ спести поне част от гледката. Стига да можеше.

Той нежно положи Диего на студената земя и се изправи. Дрехите му бяха пропити с кръв. Това беше сън, от който никога нямаше да се събуди.

— Моля те, кажи ми, че е само ранен — прошепна Миранда. — Родриго, моля те! Кажи, че е само ранен!

Той отвори уста, но не можа да каже нищо, само поклати глава.

Миранда изпищя. Само едно име, което го прониза като копие.

Посегна да я прегърне, но тя се изплъзна и хукна към Диего. Сега около него имаше и други хора. Родриго видя Джехане, която беше коленичила до сина му, а от другата му страна беше приклепнал непознат мъж. Миранда спря пред тях.

— О, моля ви! — прошепна тя с глас, с какъвто никога не я беше чувал да говори. — Моля ви!

После коленичи до Джехане и хвана ръцете на сина си.

Родриго видя Фернан да се връща заедно с ибн Хайран. Сигурно беше чул писъка на майка си. Сега момчето плачеше, лицето му беше разкривено.

Още тази сутрин, докато яздеше към Фезана, Родриго би могъл да каже, че светът е трудно място за живеене, но затова пък интересно, а той самият незаслужено е благословен от бога с любов, другарство и цели, достойни за един мъж.

Но тази сутрин имаше двама синове.

Отново погледна Диего. Някой — изглежда, самият крал — беше покрил с плаща си осакатеното тяло на Гонзалес де Рада. Фернан стоеше зад майка си. Не търсеше утеха, а стоеше изправен, с ръка на рамото на Миранда, и плачеше. Беше тринадесетгодишен.

Джехане вдигна поглед към Родриго.

— Не е мъртъв, но се боя, че си отива.

Лицето ѝ беше побеляло. Дрехите ѝ още бяха мокри. Всичко това приличаше на сън.

— Съжалявам, Родриго. Ударът е строшил черепа му, ето тук. Натискът е прекалено голям. Той няма да се събуди. Всичко ще свърши бързо. — После погледна жената до себе си. — Той... вече не страда, госпожо.

Веднъж в Рагоса го беше споходил странен сън — Миранда и Джехане стоят заедно по залез. Не си спомняше да са си говорили, нито никакви подробности — само двете жени, застанали една до друга в края на деня.

Ала сега беше тъмно, а те бяха коленичили на земята. Миранда не каза нищо, не помръдна, а все така продължаваше да гледа детето си. Минаха няколко мига преди да пусне ръцете му и да ги положи внимателно на земята.

Джехане отново погледна Родриго и той видя в очите ѝ болка и ярост. Гневът на лекаря срещу онова, с което не може да се пребори, срещу всички онези неща, които посягат на живота твърде рано и го оставят безпомощен.

— Лекар ли сте? — попита тя мъжа от другата страна на Диего.

— На кралицата — кимна той. — По-рано и аз бях във войската.

— Тогава ще ви помагам. Сигурно има хора, които се нуждаят от лекарска помощ. Едва ли всички са мъртви. Възможно е да спасим някои.

— Ще го направите ли? — попита мъжът. — За джадитската армия?

— Аз съм лекар на отряда на Родриго Белмонте — нетърпеливо го прекъсна тя. — Нямам представа какво ще стане след тази нощ, но засега съм на вашите заповеди.

— Мога ли да го прегърна? — прошепна Миранда към Джехане, сякаш не беше чула нищо от казаното.

Родриго безпомощно пристъпи напред.

— Вече с нищо не можете да му навредите, госпожо — нежно каза Джехане. — Разбира се, че можете да го прегърнете. — Тя се поколеба и повтори: — Той вече не страда.

Джехане се изправи.

— Джехане, почакай! — прозвуча женски глас.

Родриго бавно се обърна.

— Баща ти иска да види момчето — каза Елиане бет Данел.

В Ал-Расан и Еспераня, във Ферьерес, Карч и Батиара — дори след време и в далечната източна родина на ашаритите — онова, което се случи тази нощ в горящото селце край Фезана, се превърна в легенда, разказвана толкова пъти от лекари, придворни, войници, в университетите, кръчмите, храмовете, че доби ореола на нещо магично и свръхестествено.

Разбира се, нямаше нищо свръхестествено. Онова, което направи слепият Исхак бен Йонанон в светлината на бялата луна, звездите и факлите, донесени за помощниците му, беше извършено така точно и умело, както пет години преди това в Картада, при раждането на последното дете на Алмалик Първи, и беше също толкова невероятно.

Всъщност дори още повече. Без очи, неспособен да разговаря, освен с помощта на съпругата си, която разбираше всеки издаден от него звук, хванал хирургическия нож за пръв път след ослепяването си, работещ само по спомени и по интуиция, бен Йонанон направи нещо, което дори Галинус само допускаше, че е възможно.

Проби отвор в главата на Диего Белмонте около мястото, което муардът беше повредил, и извади костта, потънала дълбоко в черепа — в онова, което се показва под обелената кожа и отворената дупка. И извади заседналото парче кост, което щеше да убие сина на Родриго още преди синята луна да се присъедини към своята сестра в небето.

Галинус го наричаше трепанация. Джехане го знаеше, Бернарт д'Иниго също. И на двамата им беше добре известно, че никой никога не е правил подобно нещо.

Тя дори не би се опитала. Не би си помислила, че може да опита, да мечтае за това като за нещо възможно. Борейки се с желанието да плаче, тя благоговейно наблюдаваше точните, премерени движения на баща си, който опипа раната, очерта я и взе пилата и длетото.

Когато беше нужно, той им даваше инструкции. Майка й превеждаше, застанала под факлата, която държеше над главите им. Джехане и Бернарт правеха онова, което им нареждаше Исхак — подаваха му скалпел, пила, щипки, попиваха кръвта там, където беше

отстранил кожата. Диего беше поставен седнал, за да може кръвта да изтича навън, а не в раната.

Държеше го баща му.

Очите на Родриго бяха затворени. Всичките му усилия бяха съсредоточени върху това да стои неподвижен — Исхак му беше обяснил чрез Елиане, че това е изключително важно. Може би се молеше, Джехане не знаеше. Знаеше само, трогната до сълзи, че момчето не помръдна. Родриго сякаш се беше вкаменил и нито веднъж не направи и най-малко движение по време на тази нечувана, невъзможна операция насред равнината, в която оперираше слепец.

По едно време Джехане изпита нереалното чувство, че Родриго би могъл да стои така с момчето си в ръце вечно, без да помръдне. Че може би иска да бъде така. Като камък, като изваяние — бащата, правещ единственото, което му беше разрешено и достъпно в този миг.

Счупената кост беше извадена — грозна и нацърбена. Исхак нареди на Джехане да провери дали в раната не е останало още нещо. Тя откри още две малки парченца и ги извади с пинцетите, които ѝ подаде Бернарт, после двамата с валедийския лекар съединиха и зашиха кожата, превързаха раната и останаха на колене до момчето.

Положиха внимателно Диего на земята. Родриго се изправи и застана до Миранда. Братът, Фернан, през цялото време беше стоял зад майка си. Джехане си помисли, че трябва да му се даде нещо за сън, но се съмняваше, че би приел.

Бялата луна беше точно над главите им, а синята едва започваше изкачването си в нощното небе на изток. Огньовете бяха угасени. Бяха пристигнали още лекари, повикани от армията на север, и помагаха на оцелелите, които никак не бяха много.

Изглежда, беше минало много време. Исхак, подкрепян от Елиане и Амар, се отдалечи и седна на приготвената за него пейка.

Джехане и джадитският лекар се спогледаха над тялото на момчето. Лицето на д'Иниго беше грозновато, но очите му гледаха умно и топло. По време на операцията той се беше държал спокойно и сигурно, Джехане не беше очаквала подобно нещо от джадитски лекар.

Той се прокашля, борейки се с умората и вълнението.

— Каквото и... — започна той, но внезапно спря и преглътна. — Каквото и да ми се случи, каквото и да правя, това винаги ще бъде най-великият миг в живота ми на лекар. Да бъда малка част от това, което

се случи. С вашия баща, който е моят... когото безкрайно уважавам. Заради трактатите му и...

Мъжът замълча, неспособен да продължи. Джахане осъзна, че е уморена до смърт. Баща ѝ сигурно също беше омаломощен, но не му личеше.

— Може и да не оцелее — каза тя. — Знаете го.

Д'Иниго поклати глава.

— Ще оцелее. Не може да не оцелее! Точно в това е чудото. Вие видяхте всичко не по-зле от мене. Костта излезе цялата. Беше безупречно.

— Само че нямаме представа дали човек може да оживее, след като са му отворили черепа по този начин.

— Галинус казва...

— Галинус никога не е правил подобно нещо! За него то е светотатство. Така е и за ашаритите, и за киндатите. За всички нас. И вие го знаете!

Не искаше да повишава глас. Другите започнаха да се оглеждат към тях.

Джахане погледна момчето, което лежеше без сваят под завивките. Беше много бледо от загубата на кръв. В това се криеше най-голямата опасност. Една от всичките. Джахане докосна гърлото му. Пулсът беше много ускорен, но равен. И в мига, в който го направи, Джахане осъзна, че и тя вярва в това. Че момчето ще оцелее. Това беше непрофесионална, безнадеждно емоционална реакция.

Но убеждението ѝ беше непоклатимо.

Тя вдигна поглед към Родриго и съпругата му — жената, която обичаше, майката на това дете — и кимна.

— Всичко е наред. Най-доброто развитие, на което можем да разчитаме.

Изправи се и тръгна към баща си и майка си. Амар беше с тях, което беше много хубаво.

Джахане коленичи пред Исхак, положи глава в скута му, както правеше в детството си, и почувства ръцете на баща си — силните му, уверени ръце — да милват косата ѝ.

След малко се изправи — вече не беше малко момиченце, което търси закрила от родителите си — и се обърна към мъжа, когото обичаше между всички други мъже на света. Амар разтвори ръце и тя

му позволи с това докосване да поеме върху себе си всичко, което се беше случило с нейните хора тази нощ в горящата Фезана.

ГЛАВА 17

Алвар де Пелино, който беше държал факела над Диего Белмонте в мрака, видя как бащата на Джехане уморено се запътва към края на селото, подкрепян от жена си, за да излезе сам през източната порта на тревистата равнина. Там той коленичи, полюшвайки се, и започна да се моли.

Към Алвар се приближи Хусари, целият покрит с кръв, пепел и пот — като него самия — и промълви:

— Това сигурно е киндатско оплакване. Под двете луни. За мъртвите.

— Онези във Фезана?

— Разбира се. Но, доколкото го познавам, и за Велас. Алвар примигва. За свой срам беше забравил за Велас.

Родителите на Джехане бяха научили едва тази вечер. Докато гледаше стария лекар, който се поклащаше напред-назад в безмълвна молитва, Алвар неочаквано изпита вече познатата увереност: не, нямаше да бъде войник.

Той можеше да убива, при това доста добре, не му липсваше нито кураж, нито умение, но кланицата на войната не му беше по сърце. Не можеше да я назове като поетите с красиви имена — великолепие, триумф на силата и смелостта, славно поле, на което истинският мъж може да потърси и да намери честта.

Нямаше представа с какво друго би могъл да се захване, но тази нощ едва ли би могла да му даде отговора. Чу стъпки и се обърна. Към тях се приближаваше Родриго.

— Алвар, ще ти бъда благодарен, ако дойдеш с мене. Тонът му беше сериозен — зад него лежеше смъртната умора на тази нощ. Диего още не беше дошъл в съзнание — Джехане беше казала, че това ще се случи не по-рано от сутринта.

— Мисля, че ще ми трябва свидетел. Добре ли си?

— Разбира се — увери го Алвар. — Но защо?

— Кралят иска да говори с мене.

Алвар преглътна.

— И аз трябва...

— Да. Трябва ми някой от моите хора. — Родриго направи слаб опит да се усмихне. — Освен ако не ти се пикае.

Спомен, жив и ярък като слънчево зайче.

Той тръгна с Родриго към мястото, където кралят разговаряше със съгледвачите. Рамиро ги видя и вдигна вежди при вида на Алвар.

— Искате да присъства и трети човек?

— Ако не възразявате, ваше величество. Познавате ли сина на Пелино де Дамон? Той е един от най-надеждните ми хора.

— Не го познавам — каза кралят, — но щом вие го цените толкова високо, се надявам в бъдеще да го опозная.

Алвар се поклони.

— Благодаря, ваше величество.

Даваше си сметка, че след днешния ден сигурно е малко плашеща гледка.

Рамиро освободи съгледвачите и тримата тръгнаха заедно към северната ограда на селото. Алвар отвори портата и излязоха в откритата равнина.

Духаше вятър. Огньовете зад гърба им бяха почти угаснали. Луните и звездите сияеха в небето над просторната равнина. Беше прекалено тъмно, за да може Алвар да види лицата на другите двама мъже. Той мълчеше — свидетел, но на какво?

— Радвам се, че се върнахте. Сигурно имате въпроси. Питайте — каза Рамиро от Валедо. — После аз ще ви кажа някои неща, които не знаете.

— Добре — хладно каза Родриго. — Да започнем със синовете ми. Как се озоваха тук? Може би няма да се радвате дълго на присъствието ми, ваше величество. Зависи от вашите отговори.

— Вашият свещеник е писал на Жеро де Шервал, висш духовник от Фериерес, който остана да презимува при нас по пътя си за Острова на Васка. Той проповядва за свещена война заедно с колегите си в Ескалу и Орведо. Знаете ли, че армията в Батиара е отплавала?

— Знам. Какво беше това писмо?

— В него се разказва за дарбата на сина ви. И се изказва предположение, че той може да ни е от полза във войната с неверниците.

— И го е написал Иберо?!

— Ще ви покажа писмото, сер Родриго. Смятате го за предателство?

— Да.

— Той си понесе наказанието — каза кралят.

— Но не от мене.

— Има ли значение? Той беше божи човек. Джад ще го съди.

Възцари се тишина.

— Продължавайте — каза Родриго. — И писмото е пристигнало в Естерен?

— Да, и де Шервал поиска разрешение да повика момчето. Това беше след случилото се в Карказия. Чухте ли вече?

— Отчасти.

— В резултат на тези събития — продължи кралят — аз наредих да се свика армията и пратих хора да доведат сина ви. Брат му настоя да дойде и той. Съпругата ви ги последва и се присъедини към кралицата. Може би и аз заслужавам наказание, сер Родриго?

Тонът и на двамата беше хладен и вежлив. Алвар имаше чувството, че присъства на покана за дуел.

— Още не знам — безизразно каза Родриго. Алвар примигна. Все пак капитанът му разговаряше със своя крал. — Какво се случи в Карказия? По-добре вие ми го кажете.

— Точно това смятах да направя. Алмалик Втори е използвал свой шпионин в двора на брат ми в Руенда, за да се опита да убие кралицата. Всичко е било хитро замислено и едва не се увенча с успех. Ако кралицата беше умряла и аз бях обвинил Санчес, всякакъв съюз щеше да бъде невъзможен, а ние щяхме да тръгнем един срещу друг. Аз едва не започнах война с Руенда. И щях да го направя, ако тя беше умряла.

— Но?

— Но лекарят д'Иниго — същият, който днес асистираше на Исхак — успя да спаси кралицата. По вида на раната той прецени, че стрелата е била отровна, и приготви лекарство.

— Значи му дължим много — каза Родриго.

— Така е. Той каза, че знае за тази отрова от писанията на един прочут киндатски лекар от Фезана.

Отново настъпи тишина.

— Разбирам — пръв заговори Родриго. — Имах намерение да ви помоля да се погрижите за сер Исхак и семейството му, каквото и да се случи.

— Не е нужно да ме молите. Вече е направено. Заради кралицата и заради сина ви. Каквото и да се случи нататък.

Пред лицето на бялата луна премина облак и мракът стана още по-дълбок.

— Д'Иниго ми каза и още нещо — продължи кралят. — Че отровата, с която е намазана стрелата, е позната само в Ал-Расан. В Руенда не разполагат с такава.

— Разбирам. И вие писахте на брат си в Руенда?

— Да. Казах му какво сме научили. В страха си, че можем да го нападнем, той избяга от срещата ни. Както вече ви казах, за малко не го направих. Ако кралицата беше умряла...

— Мисля, че ви разбирам, ваше величество.

— Санчес ми отговори. Разкрили шпионина и намерили в дома му отровни стрели. Със същата отрова. Брат ми ми беше благодарен.

— Разбира се — сухо каза Родриго. — Толкова благодарен, колкото е възможно.

— Достатъчно благодарен. Съгласи се да тръгне на юг по същото време като мене. В момента приближава Салос.

Това се казваше новина! Алвар видя, че Родриго е изненадан.

— А Халоня? — попита той. — Чичо ви?

— На път е за Рагоса и Фибас. Случи се. Свещениците най-сетне имат своята свещена война, сер Родриго.

Родриго поклати глава.

— А на мене ми се струва, че имаме три завоевателни войни.

— Естествено. — Този път в гласа на краля се усещаше хлад. — Но духовниците са с нас и ако съм сигурен, че брат ми и чичо ми няма да се обърнат назад и да тръгнат към Валедо, заслугата е тяхна.

— Както и за идването на сина ми тук, предполагам?

— Пратих да го доведат, защото в гнева си реших да използвам оръжието, което само ми се предлагаше.

— Той е дете, а не оръжие, ваше величество.

— Той е и едното, и другото, сер Родриго. Съжалявам, но страната ни е във война. Колко годишен бяхте вие, когато за пръв път потеглихте с армията на баща ми редом с Раймундо?

Не последва отговор, само вятърът прошумоля във високата трева.

— Такава е историята. Трябва ли да си понеса наказанието? — меко попита крал Рамиро. — Надявам се, че не. Вие сте ми нужен, сер Родриго. Тази нощ Валедо няма конетабъл, няма военачалник, а сме наскре Ал-Расан.

Алвар пое дълбоко дъх. Никой от двамата мъже дори не го погледна, все едно го нямаше с тях.

— Вие споменахте името на покойния си брат! — каза Родриго внезапно и гласът му вече не беше шепот.

Алвар потрепери. Беше много уморен, а ноцният вятър ставаше все по-хладен, пък и раните го боляха, но не беше това причината.

— Винаги съм бил сигурен, че рано или късно ще стигнем дотук — каза Рамиро.

В този миг Алвар осъзна, че кралят го гледа преценяващо. Ето за какво беше нужен на Капитана!

Когато крал Рамиро заговори отново, тонът му беше напълно променен.

— Вие искрено го обичахте, нали? Не мога... никога не бих могъл да разбера защо всички толкова обичаха Раймундо. Дори и баща ми. Той му даде Валедо. Кажете ми, сер Родриго, отговорете ми този път на мене: наистина ли мислите че Раймундо щеше да бъде по-добър крал от мене, ако беше останал жив?

— Това няма значение — отговори Родриго със същия напрегнат шепот.

— Има значение! Отговорете ми!

Тишина. Вятър и стремителни облаци над главите им. Алвар погледна Капитана и внезапно го осени: той се боеше!

— Не мога да ви отговоря — отвърна Родриго. — Той умря твърде млад. Няма как да знаем в какво щеше да се превърне. Знаем какво искате да кажете. Че имаше повече чар, отколкото сила. Че беше себичен, неразумен и дори жесток. Вярно е. Беше от всичко това по малко. Но Джад ми е свидетел, че аз познавах само другия човек, за когото животът беше тържество. Вие се оказахте далновиден и силен крал, ваше величество, не бих могъл да ви го отрека. Но аз наистина обичах брат ви. Бяхме млади и заедно в изгнание, после се завърнахме триумфално у дома... и аз винаги съм бил сигурен, че е убит.

— Убит е — каза крал Рамиро.

Алвар преглътна мъчително.

Родриго неволно вдигна ръка и докосна челото си. Остана така за миг.

— И кой го уби? — запита той с прекършен глас.

— Гарсия де Рада. — Гласът на краля беше спокоен. — Вие винаги сте го подозирали, нали?

Алвар си спомни същото това село няколко месеца по-рано. Бича на Родриго, оставящ червена резка на бузата на Гарсия. Лаин Нунес, опитващ се да успокои яростта на Капитана. И жестоките думи — обвинението в убийството на краля.

— Гарсия е бил — на колко? На седемнайсет или осемнайсет? — попита Родриго. — По заповед на брат си ли е действал?

Рамиро се поколеба.

— Казвам ви истината, сер Родриго, повярвайте ми. Отговорът ми е, че не знам. Дори и тази нощ, когато Гонзалес е мъртъв, пак не бих могъл да ви кажа със сигурност. Мисля, че не. Струва ми се, че граф Гонзалес не е виновен за пролятата кръв на брат ми.

— Боя се, че не споделям вашето мнение. Кой на осемнайсет години ще се осмели да убие краля си, ако не го тласнат към това?

— Не знам — повтори Рамиро. — Но трябва ли да ви напомням, че Гонзалес де Рада умря тази нощ от ужасна смърт, защото остана до сина ви докрай?

— Той ми даде клетва миналата година — невъзмутимо отвърна Родриго. — Гонзалес беше човек, който държи на семейната чест.

— Тогава би ли убил краля си?

— Но освен това държеше и на много други неща, ваше величество. Сред тях властта и богатството. Тогава и той беше по-млад. Би могъл да го направи. Мислех, че вие ще ми кажете.

— Казах ви вече мнението си.

— Така е. Значи ни остава само един въпрос и вие знаете кой е той, ваше величество.

Алвар също вече го знаеше. Последният въпрос. Какво щеше да последва? Искаше му се да е някъде далеч оттук.

— Не обичах Раймундо — тихо каза кралят. — Нито пък Санчес. Те също не ме обичаха. Това за никого не е тайна, Джад ми е свидетел. Баща ми избра странен начин да ни възпита. Но аз знаех, че мога да

направя повече за Валедо, а може би и за цяла Еспераня един ден. Нещо, което братята ми не биха могли. Знаех го. По време на изгнанието ми в Ал-Расан, когато хората идваха на юг, за да говорят с мене, аз често давах воля на яда си, че Валедо сигурно ще бъде дадено на Раймундо след смъртта на баща ми. Както и стана.

Кралят замълча за миг, после продължи:

— Много е възможно... някой от слушателите ми в кръчмите или винарните... да е останал с убеждението, че ако Раймундо умре... ненадейно, аз няма да съм особено опечален. Наистина не бях опечален. Няма да си кривя душата. Но ви се кълна в Джад, в живота на моята кралица и в каквото още пожелаете, че не съм замесен в това убийство, нито имам представа как е извършено.

— Тогава откъде знаете, че го е извършил Гарсия? — неумолимо попита Родриго.

— Той ми каза. Искаше да ми каже още, но аз не му позволих.

Родриго беше стиснал юмруци.

— И това е всичко, което направихте? Не му позволихте да ви каже докрай? Възможно ли е? Без наказание, без разкритие? За убийството на един крал? Вие направихте брат му конетабъл на Валедо. Оставихте Гарсия да си живее живота, да прави каквото му хрумне през всичките тези години, докато едва не уби жена ми и децата ми?

— Да — тихо отвърна Рамиро. — Оставих го да си живее живота. Гонзалес де Рада стана конетабъл, защото заслужаваше — не можете да го отречете — и защото вие не искахте да ми служите след смъртта на Раймундо.

— След убийството му!

Кралят разпери ръце.

— Добре, след убийството му. Гарсия никога не получи звания, постове, власт... Нищо от онова, което му се полагаше по рождение. Честно казано, мислех си дали да не наредя да го убият, защото да остане жив беше твърде рисковано, пък и изпитвах отвращение към него. Но... аз съзнавах, че е убил Раймундо, защото е бил убеден, че ще получи одобрението ми... и че е имал достатъчно основания да мисли така. Не бих могъл да убия човек за това. Да, оставих го да живее и запазих тайната. Позволих на Гонзалес да служи на мене и на Валедо. Да служи с чест. Вие бяхте човек на брат ми. Не бих ви молил

за помощ и одобрение тогава, сер Родриго, няма да ви моля и сега. Мисля, че вие бяхте сляп за онова, което представляваше Раймундо, и че младостта ви беше достатъчно оправдание.

Алвар почувства промяната в гласа на краля.

— Сега не е оправдание. Вече не сме млади, Родриго Белмонте, и всички тези събития останаха в миналото. Няма да ви моля, но ще ви призова. Това, което ви казах сега, е самата истина. Ще бъдете ли мой конетабъл? Ще поемете ли командването на армията ми?

Родриго сякаш застина. Мълчанието му продължи много дълго.

— Не мисля, че миналото може да бъде забравено някога — най-сетне промълви той, но само след миг гласът му си възвърна предишната твърдост. — Да поема командването на армията ви, ваше величество, но с каква цел?

— Да превзема Фезана. И Картада. Силвенес, Лонза, Алхаис, Елвира. Всичко, което ми е по силите. — Отговорът прозвуча решително.

Алвар откри, че отново трепери.

— А после?

— А после — рязко каза крал Рамиро — смятам да отнема Халоня от чичо ми. И Руенда от брат ми. Както вече казахте, това е свещена война само на думи. Искам да си върна Еспераня, сер Родриго, и не само земите, които баща ми управляваше под непрекъснатата заплаха на халифите. Искам целия полуостров. Преди да умра, искам да видя свои моретата на юг, на запад и на север, да погледна от планините Фериерес и да знам, че земите, през които яздя, са Еспераня.

— А после?

Странен въпрос.

— А после — каза крал Рамиро — може би ще се оттегля. И ще опитам да се помирят с Джад и да измоля прошка за всичките си грехове на тази земя.

Алвар, който през тази дълга година, особено през последното ужасно денонощие, се беше борил с натрапчивите мисли за мястото си в живота, почувства как отново го обзема трепет. Това беше великолепно видение. Изгубената и покорена Еспераня отново става едно цяло, едно джадитско кралство на целия полуостров, а Валедо и неговите Конници са сърцето му. Алвар жадуваше да бъде част от това,

да види как мечтата се превръща в действителност, да язди заедно с краля към моретата и в планината. Но докато сърцето му копнееше за слава, пред очите му преминаваха картини на насилие и жестокост, неотделими от мечтата на краля, кръжащи над нея като лешояди над бойно поле.

„Ще заживея ли някога в мир с всичко това?“, прободе го ненадейна мисъл и го изпълни с отчаяние.

Чу гласа на Родриго — прозвуча много спокойно.

— Можехте да ми кажете за Гарсия много отдавна, ваше величество. Мисля, че щях да ви повярвам. Сега ви вярвам. Ще ви служа, щом съм ви нужен.

Той коленичи пред краля и вдигна нагоре събраните си длани. Рамиро за миг безмълвно се вгледа в него.

— Нямаше да ми повярвате — каза той. — Винаги щяхте да се съмнявате. Трябваше да пораснем, и аз, и вие, за да ви го кажа и да ме чуете. Чудя се дали вашият млад войник е в състояние да го разбере.

Алвар се изчерви в тъмното.

— Може да се изненадате, ваше величество — каза Родриго, — но той е нещо повече от войник. Ще ви разкажа по-късно какво направи във Фезана тази вечер. Ако ще съм ваш конетабъл, имам за начало една молба: Алвар де Пелино да бъде мой вестоносец, който да предава нашите послания на Родените от звездите.

— Това е голяма чест — каза Рамиро. — Той е още много млад, а тази длъжност е опасна. — Той посочи димящото село. — Ашаритите могат да не се съобразят със законите за неприкосновеността на пратениците.

Родриго поклати глава.

— Ще се съобразят. Поне в това съм сигурен. Те държат на честта си не по-малко от нас. Дори и муардите. Вярно, по свой начин, особено родените в пустинята. А Алвар ще оправдае доверието.

Рамиро погледна Алвар с преценяващ поглед.

— А вие искате ли го? — попита той. — В това има по-малко слава, отколкото един смел млад мъж може да спечели в битка.

Алвар коленичи до Родриго Белмонте и вдигна събраните си длани.

— Искам го — каза той и в същия миг разбра, че именно това е желанието му. — Аз също съм готов да ви служа вярно, ваше

величество, стига да съм ви нужен.

Кралят обхвана събраните длани на Родриго, после повтори същото и с вдигнатите ръце на Алвар.

— Нека да продължим напред — каза той — и да си върнем изгубената земя.

Видът му подсказваше, че иска да каже още нещо, но не го направи. Другите двама мъже се изправиха и всички закрачиха обратно към Орвила. Ала дори и сега мислите на Алвар не можеха да спрат напред — и той откри, че в него намира неизреченият въпрос: „А чия земя ще бъде опустошена и отнета в тази война?“

Знаеше отговора. Това дори не беше въпрос. В сърцето на новия кралски вестносец гордост и смразяващо предчувствие се бореха за надмощие.

Близо до селото видяха Джехане. Тя стоеше пред северната порта и ги чакаше заедно с Амар ибн Хайран. Взирайки се в нейната дребна изправена фигурка в светлината на двете луни, Алвар почувства как любовта отново го залива, едновременно сладка и горчива сред оръжията и пролятата кръв тази нощ.

Тя ги видя да коленичат — най-напред Родриго, после и Алвар. До нея Амар промълви:

— Сега той вече е конетабъл. — Джехане вдигна поглед към него и той продължи: — Така е по-добре и за двамата. Трябваше да се случи още преди години.

Тя хвана ръката му. Около тях още се стелеше дим, макар огънят да беше угаснал. Хусари беше с родителите ѝ и двете деца, които бяха спасили в Киндатския квартал. Кралицата на Валедо беше отишла при тях. Беше казала, че Исхак и семейството му са нейни гости и ще останат такива, докато пожелаят. Инес беше любезна и приветлива, но си личеше, че никога не е разговаряла с киндати и не е съвсем сигурна как трябва да се държи.

Това не би трябвало да притеснява Джехане, но тази нощ тя беше особено чувствителна. По едно време дори ѝ се искаше да попита кралицата на Валедо дали няма да се намери някое по-охранено бебе, та да го сготвят за закуска, но прекалено много деца бяха умрели тази нощ и силите ѝ за отпор се бяха изтощили. Беше уморена до смърт.

Разбра, че Бернарт д'Иниго, лекарят от таграта, е съдействал за тази покана. Изглежда, беше спасил живота на кралицата, използвайки знанията, почерпени от трактатите на Исхак. Той сподели с Джехане, че още преди години е научил ашаритски и киндатски. Длъгнестият мрачен джадит беше добър лекар, не можеше да му се отрече.

„И защо да не е? — помисли си Джехане. — Щом си е дал труда да научи нещичко от нас...“

Това не беше честно, но тази нощ справедливостта най-малко занимаваше Джехане. Д'Иниго беше предложил той да поеме първото дежурство край сина на Родриго. Майката и братът на Диего също останаха до леглото му. Джехане не беше нужна. Валедийските лекари се грижеха за шепата оцелели. Само шепа — останалите бяха мъртви, грозно посечени.

„Те идат от пустинята — спомни си тя думите на баща си, докато гледаше обезобразените тела и усещаше миризмата на обгорена плът. — Ако искаш да разбереш Родените от звездите...“

— Кой са враговете ми? — изрече тя на глас и се огледа наоколо.

Сигурно имаше нещо в гласа ѝ. Намек, че самообладанието е на път да ѝ измени. Амар обви раменете ѝ с ръка и я поведе извън селото, но Джехане продължи да се обръща към гаснещите огньове.

„Кои са враговете ми?“ Гражданите на Фезана? Муардите? Войниците от свещената джадитска армия, превърнали Сореника в руини? Валедийците, опожарили това селце миналото лято? Искаше ѝ се да плаче, но не се решаваше.

Едната ръка на Амар беше порязана от меч. Тя прегледа раната му в светлината на факлите. Нямахше нищо опасно. Той ѝ го беше казал, но Джехане държеше сама да се убеди. Поведо го към реката, изми раната и я превърза. Трябваше да прави нещо. Коленичила до водата, тя намокри кърпичката си в студената вода и избърса лицето си, вглеждайки се в накъсаните лунни лъчи, отразени в Таварес. Пое дълбоко хладния нощен въздух.

Двамата тръгнаха край оградата към северната порта и оттам видяха крал Рамиро с Родриго и Алвар сред тревистата равнина. Беше много късно. Нощният вятър се беше засилил.

Откъдето и да духа вятърът...

После видяха Родриго и Алвар да коленичат пред краля и да се изправят.

— Кои са враговете ми? — попита Джехане.

— Надявам се, че моите — отвърна Амар.

— А кои са твоите?

— Скоро ще узнаем, мила. Гледай и слушай. Мисля, че ще получа доста привлекателно предложение.

В гласа му се усещаше студенина, но тя знаеше, че това е неговата защита. Повече от всеки друг Джехане съзнаваше, че случилото се, колкото и да беше невероятно, беше укрепило още повече невидимата връзка между Амар ибн Хайран и Родриго Белмонте.

И сега я измъчваше предчувствието за неизбежния разрив. Тази нощ щеше да сложи край на нещо и това още повече засилваше желанието ѝ да плаче.

Зачакаха. Тримата мъже се приближиха и тя видя, че Алвар също е ранен. Имаше кръв на рамото му. Без да каже дума, тя се приближи, разкъса внимателно ризата му и огледа раната. Той стоеше покорно и гледаше настрана.

— Амар, търсих те — тихо каза Родриго на есперански. — Имаш ли време да поговорим?

— С тебе винаги — мрачно го увери ибн Хайран.

— Кралят на Валедо ми направи честта да ми предложи поста на конетабъл.

Джехане го погледна. Амар наклони глава.

— За него също е чест, ако приемеш.

— Вече приех.

— Бадир от Рагоса ще е много разстроен — подсмихна се Амар.

— Знам. Боя се, че ще ми се наложи да го разстроя още повече.

— Как?

Зад тези кратки фрази се криеше нещо много по-дълбоко, отколкото можеха да изразят думите. Джехане стоеше до Алвар и слушаше. Вече дори не си даваше вид, че преглежда раната му. Пък и беше доста тъмно.

— Мисля, че съм облечен с достатъчно власт да ти отправя предложение от името на краля на Валедо.

„Прав беше“ — помисли си Джехане. Откъде Амар знаеше това с такава сигурност? Единственият отговор беше, че е това, което е. Родриго също.

— Предложенията винаги ме изпълват с интерес — каза Амар.
— А твоите всеки път са много интригуващи.

Родриго се поколеба, търсейки думите.

— Крал Санчес от Руенда е тръгнал по реката към Салос, а армията на Халоня приближава Рагоса.

— Охо, Халоня се е вдигнала! Кралица Фруела е тръгнала да отмъщава за своя мъртъв капитан?

Крал Рамиро изкриви устни.

— Нещо такова — каза Родриго без усмивка. — Много капитани загинаха през всичките тези години.

— Уви, така е. „Войната се храни като куче със сърцата на храбри мъже.“

— Това ми е познато — внезапно се намеси кралят на Валедо. — Казал го е ибн Хайран от Алхаис.

Амар се обърна към него и Джехане разбра, че е изненадан, макар че се опитваше да го скрие.

— На вашите услуги, ваше величество. Но на ашаритски звучи по-добре.

Този път кралят не успя да скрие изненадата си. Погледна намръщено Родриго, после отново Амар. Веждите му бяха въпросително вдигнати. Родриго спокойно обясни:

— Двамата бяхме в изгнание в Рагоса по едно и също време. И служехме заедно. Той дойде тук, независимо от смъртната присъда, която го заплашва, за да измъкнем Исхак бен Йонанон и съпругата му от Фезана. Джехане бет Исхак, която виждате, е лекар на отряда ми. Муардите щяха да убият ибн Хайран, ако бяха узнали, че е в града.

— Представям си каква любов ги свързва — промълви крал Рамиро. Той беше висок, красив мъж. И познаваше поезията на Амар.
— А как стоят нещата с нас?

— Точно това се опитвам да разбера — каза Родриго. — Амар, винаги сме смятали, че ако тези три армии тръгнат на юг, Язир ибн К'ариф ще премине проливите не по-късно от края на лятото или следващата пролет. Това означава, че иде краят на Ал-Расан.

— За съжаление и аз мисля така — тихо отвърна Амар.

— Кажете ми, кой ще си спомни тогава градините на Ал-Фонтина и слоновата кост в храмовете на Рагоса?

— Не мога да ти отговоря — отвърна Родриго. — Може би ти ще ни помогнеш да не забравяме, не знам. Сега имам по-неотложни грижи. Кралят заяви, че това е завоевателна, а не свещена война, макар духовниците да са с нас.

— Чудесно! — възкликна Амар с престолено въодушевление. — Значи ли това, че само онези, които ви оказват съпротива, ще бъдат разпънати или изгорени живи, докато свещениците пеят химни за възхвала на Джад?

— Нещо такова — безизразно каза Родриго.

— Алмалик от Картада е осъден — тихо се намеси Рамиро. — Заради онова, което се опита да стори на кралицата. Муардите също не могат да разчитат на милост. Не и след тази нощ. Но аз не обичам клането, нито заради тръпката, нито за да удовлетвори свещениците.

— О, нежно завоюване! — възкликна Амар с най-саркастичния си тон. — Конниците на Джад махат от седлата на щастливите ашаритски селяни. А как ще поддържате доброто настроение на храбрите си войници? Като пътем заколите някой и друг киндат? И без това никому не са притрябвали, нали така?

Родриго отказа да захапе въдицата.

— Това е война, Амар. Не сме деца. Ашар и Джад си остават и няма да минем без грозни сцени. А сега, след толкова векове и с тази армия, тръгнала за Сория, ще е още по-лошо.

— Кое може да е по-лошо от грозотата?

— Едва ли си вярваш — каза Родриго. — Но аз мога да ти отговоря поне отчасти. По-лошо е, когато хората изгубят и малкото свобода, която имат, да се докосват до други светове, защото тези светове са потънали в омраза. Това може да ни се случи занапред. — Той се поколеба. — И е твърде вероятно да се случи, Амар. И аз не храня повече илюзии от тебе. Няма да има щастливи селяни там, където премине войската. Ние ще се опитаме да завоюваме Ал-Расан, ще направим онова, което трябва да направим, и ще властваме над ашаритите така, както халифите и местните царе са властвали над джадите и киндати.

— Какво здравомислие! — каза Амар с ледена усмивка.

Беше ядосан и не се опитваше да го скрие.

— Смяташ ли, че в този момент гневът ти е насочен към онзи, който го заслужава?

— Ставате и вие — поради липса на нещо по-добро.

— Какво искаш да направя? — внезапно извика Родриго и в последвалата тишина Джехане изпита чувството, което я беше споходило месеци преди това в Рагоса — че за тези двама мъже, впили поглед един в друг, в този миг не съществува никой друг в целия свят.

Това отмина така бързо, както беше дошло, по-стремително от най-бързите коне.

— Какво искам да направиш? — повтори по-меко Амар. — Онова, което не можеш да направиш. Да се върнеш у дома. Да отглеждаш коне, да възпитаваш синовете си, да обичаш жена си. — Той се обърна към краля на Валедо. — Да превърнете страната си — цяла Еспераня, ако успеете да я обедините — в земя, която се интересува не само от война и от религиозни добродетели. Да допуснете в живота си нещо повече от бойни маршове, вдъхновяващи войниците. Да научите хората си... да проумеят смисъла на една градина, на един фонтан, на музиката.

Ибн Хайран тръсна глава.

— Простете ми. Това беше много глупаво от моя страна. Уморен съм, вие също. Вестите, които ми съобщихте, не са неочаквани, но те бележат края на нещо, което... ми беше скъпо.

— Знам — твърдо го прекъсна Родриго. — И искам да ни помогнеш да запазим част от Ал-Расан жива. Казах ти, че имам предложение. Ако кралят не възразява, предлагам ти да заемеш важни постове в Ал-Расан, както и длъжността конетабъл на Валедо заедно с мене.

Джехане чу как Алвар си пое дълбоко дъх. Кралят направи рязко, неконтролирано движение. Родриго току-що беше предложил да раздели на две властта си, за да предложи половината на един ашарит.

Амар се засмя.

— Обичаш да изненадваш хората, нали? А аз си мислех, че това е само мой порок.

Родриго остана все така сериозен.

— На мене това ми изглежда съвсем просто. Нямаме достатъчно хора да завоюваме и заселим Ал-Расан. Родените от звездите и киндатите са ни нужни — да останат тук, да обработват земята, да въртят търговия, да плащат данъци... и може би един ден да станат джадити, както нашите хора тук са приели ашаритската вяра след

толкова векове. Ако тази кампания се увенчае с успех, ще бъдем малко хора на огромно пространство. За да бъдат синовете и дъщерите на Ашар спокойни и добре управлявани, са нужни хора от собствената им вяра. Много хора, но засега има само един човек, на когото мога да поверя такава власт, и това си ти. Ще ни помогнеш ли да управляваме Ал-Расан? Тази част от него, която е под наша власт?

— Много е красноречив, когато реши, нали? — обърна се Амар към краля и в гласа му пак прозвуча познатата ирония. — Успя ли да ви убеди? На вас това звучи ли ви толкова просто?

— Изненада ме — замислено изрече Рамиро. — Макар и не толкова, колкото откритието, че сте в лагера ми. Но сер Родриго действително каза някои прости истини, които аз мога да доловя не по-зле от всеки друг, надявам се. Колкото до мене, аз също предпочитам дворецът или храмът да притежават известна красота, а не да бъдат просто укрития от дъжда и вятъра. Давам си сметка какво е бил Ал-Расан. Чел съм стиховете ви и тези на други поети. Сред нас може би има такива, които жадуват за клади и разрушения. Предпочитам да излъжа очакванията им.

— А брат ви и чичо ви?

Крал Рамиро отново изкриви устни.

— Бих искал да измамя и техните надежди.

Амар се засмя. Родриго и този път остана сериозен. Джахане знаеше, че той чака отговора. И че наистина го желае. Тази нощ синът му за малко не умря. И все още можеше да умре. Родриго Белмонте не искаше да понесе още една загуба точно сега.

Смехът на Амар внезапно секна. Той потърси с поглед Джахане. Тя улови погледа му, но в тъмното не беше възможно да прочете нищо в очите му. Амар се обърна към Родриго.

— Не мога — каза той и беше ясно, че това е последната му дума.

— Тогава ще дойдат муардите! — разпалено заяви Родриго. — Ти го знаеш, Амар! Рагоса не може да устои срещу Халоня с всичките ѝ наемници от север. А когато духовниците застанат пред стените и заговорят за свещена война...

— Знаем.

— И Фезана ще падне. Това също го знаеш. Още преди края на лятото.

— Познавам този град — намеси се крал Рамиро. — Някога бях там в изгнание. И ми направиха впечатление някои неща. Ако отбранителните ѝ съоръжения не са напълно подновени, ще мога да я превзема дори с новия ѝ гарнизон.

— Възможно е.

— И тогава Язир и Галиб ще преминат проливите, за да ни посрещнат — продължи Родриго отчаяно. — Ал-Расан ще бъде или техен, или наш, Амар. В името на твоя и на моя бог, не може да не го виждаш! Картада, Рагоса, споменът ти за Силвенес... те не могат да бъдат спасени. Дори и ти не можеш да танцуваш между два огъня. И не може да не знаеш, Амар...

— Трябва да опитам.

— Какво?

— Трябва да опитам, Родриго. Да танцувам този танц.

Родриго дишаше тежко като кон с твърде стегната юзда.

— Толкова много ли значи вярата ви за вас? — попита крал Рамиро замислено. — Чувал съм друго. Толкова ли много значи, че сте готов да служите на онези, забулените от пустинята, като знаете как живеят и какво ще донесат на страната ви?

— Вярата ми? Аз бих го казал по-иначе, ваше величество. Моята история. Не само Ал-Расан, но и Амуз и Сория... Ашар в пустинята. Нашите мъдреци, нашите певци, халифите на изток. — Амар сви рамене. — Муардите? Те са част от всичко това. Всеки народ си има своите фанатици. Те идват, променят се и се появяват отново в нов облик. Простете ми, че казвам това, но ако един крал на Валедо — потомък на кралица Васка Блажената! — е способен да се разколебае в твърдите принципи на вярата, защо да не допуснем същото и за един забулен син на пустинята? Може би сред навяващите нега фонтани и бавните реки на Ал-Расан е възможно...

— Ти предпочиташ да бъдеш с тях — горчиво изрече Родриго.

— Като мои другари? Приятели? За луд ли ме смяташ? Родриго, приличам ли ти на луд? — Амар поклати глава. — Но какво са муардите? Същото, което е и кралица Васка, което са и повечето хора на север. Праведни, убедени, неспособни да простят. Треперещи пред всичко, което излиза извън кръгозора им. Племената били диви? Вярно е. Но, да си призная, не намирам нищо особено привлекателно и в градовете на Еспераня. Пустинята е сурово място, още по-сурово от

вашия север през зимата. Ашар ми е свидетел, не чувствам никаква духовна близост със забулените, но още по-малко разбирам онези, които на колене се отправят към Острова на Васка. Дали предпочитам да бъда с муардите? Нека ти го кажа още веднъж по малко по-друг начин и да приключим с това, освен ако не искаш да се скараме на сбогуване. Ако Ал-Расан трябва да загине, аз бих предпочел да паса камили в Маджрити, отколкото овце в Еспераня.

— Не! Това не може да е последната ти дума, Амар! — Родриго тръсна глава. — Как да позволя да идеш при тях? Знаеш ли какво ще направят с тебе?

Амар отново се усмихна и тази усмивка никак не беше весела.

— Какво ще ми направят? Ще ми вземат мастилото и хартията? За начало е почти сигурно, че Алмалик Втори ще ме назначи за каид на цяла Картада. Предполагам, че един хубав ден ще се скараме с Галиб ибн К'ариф кой да води обединената ни армия и аз вежливо ще отстъпя. От сигурен източник знам, че той носи на шията си каишка, направена от човешка кожа — на онези, които не се съгласяват с него. — Усмивката му помръкна. — А после наистина не знам. Може в крайна сметка да се наложи да паса камили. Моля те, Родриго, остави това.

Той замълча за миг, после вдигна глава.

— Остава обаче въпросът за Джехане.

— Нищо подобно!

Тя беше очаквала това и беше готова, когато то се случи. Четиримата мъже се обърнаха към нея.

— Амар, ако мога да бъда сигурна, че родителите ми са в безопасност с Родриго и краля, боя се, че ще трябва да ме вземеш със себе си — иначе ще те убия преди да напуснеш лагера.

Родриго се усмихна за пръв път тази нощ и тази усмивка смекчи чертите му.

— Аха, виждам, че вече сте се запознали с жена ми.

Джехане се обърна към него.

— Да, запознахме се. Госпожа Миранда е толкова хубава и мила, колкото ми бяха казвали. Тя би ли ви оставила да заминете без нея в подобни обстоятелства, сер Родриго?

Амар понечи да възрази:

— Не е...

— Същото е! Аз не виждам разлика! — избухна Джехане. Боеше се, че умората ще я накара да се разплаче, а не искаше да го прави.

— Добре де — намеси се кралят на Валедо, — аз не искам да се меся в ниции сърдечни работи, но може ли да ми каже някой защо трябва да позволя самопровъзгласият се каид на враговете ми да напусне лагера?

Джехане преглътна. Сърцето ѝ заби учестено. Това изобщо не ѝ беше минало през ума.

— Трябва да го оставите да си иде — тихо каза Родриго. Кралят се обърна рязко към него и Джехане почувства какво усилие му струва да обуздава нрава си. Онова, което току-що бе казал Рамиро, я ужаси. Всъщност войната беше започнала. Защо наистина да ги пуска? Амар беше получил своя шанс, но сега...

— Трябва? — повтори Рамиро от Валедо. — Не обичам тази дума, сер Родриго.

— Простете, ваше величество — спокойно каза Родриго, — но аз имам — ние имаме — сто и петдесет войници в армията на Рагоса. Те са в капан. Когато се разбере, че аз съм с вас и кралят на Халоня също е тръгнал на юг, царят на Рагоса ще бъде посъветван да премахне хората ми преди да са се изправили срещу него.

— Смяташ ли, че Мазур ще го посъветва да го направи? — замислено попита Амар.

— Ако не той, някой друг. Помниш ли миналата есен? Бадир те оцени колкото целия ми отряд с мене начело. Ако ги избие, ще загуби по-малко, отколкото ако ние убием тебе.

— Играеш си с думите, Родриго. Това не е справедливо.

— Не забравяй, че е война. Те са в смъртна опасност. Трябва да се опитам да намеря изход. Най-добрият начин е чрез тебе. И засега единственият. Това ще бъде цената за твоята свобода. Ще се закълнеш в честта си да осигуриш възможност на моите хора да напуснат армията на Рагоса и да дойдат тук.

— А ако не мога?

Този път отговори кралят. Гневът му беше утихнал.

— Тогава ще се закълнете в честта си да се върнете тук и да приемете моето решение. Справедливо или не, щом цар Бадир е съгласен да получи услугите ви на такава цена, същото ще направя и аз.

Това беше чудовищно в очите на Джехане, но някак неизбежно. Сякаш онзи ярък есенен ден в Рагоса, когато едва ли не на шега се пазаряха за заплатите на наемниците, водеше право към този миг сред тъмната равнина.

— Съгласен съм — тихо каза Амар.

— Можеш да ги освободиш и да се върнеш тук — бързо добави Родриго. Джехане знаеше, че не е човек, който лесно ще отстъпи, ако изобщо беше способен на това. И не би поставил гордостта над всичко. В гласа му звучеше молба.

Амар също я долови. Не можеше да не я почувства. Двамата мъже отново се погледнаха в очите, но този път предизвикателството беше изчезнало.

— Онзи ден в Рагоса с тебе отказахме да се бием един срещу друг — промълви Амар.

— Да, спомням си.

— Тогава щяхме да го направим за развлечение. Но сега светът е по-различен. Аз... съжалявам, че трябва да го кажа. Повече, отколкото мога да изразя с думи. Родриго, бих искал...

Амар се замисли за миг, после разтвори безпомощно ръце.

— Имаш избор — каза Родриго. — Тази нощ трябва да решиш. Ние ти отправихме предложение.

Амар поклати глава и за пръв път в гласа му се прокрадна отчаяние.

— Не мисля, че имам избор. Този път не. Не мога да обърна гръб на тази земя, когато я е сполетяла такава беда. Не разбираш ли? Родриго, ти единствен би трябвало със сигурност да ме разбереш. — Той се засмя и в този смях прозвуча горчива насмешка — присмиваше се на самия себе си. — Аз съм човекът, който уби последния халиф на Ал-Расан.

Родриго Белмонте сведе глава, сякаш очакваше отгоре му да се стовари мечът на палача. Амар вдигна ръка да го докосне, но след миг ръката му се отпусна безсилно.

До нея Алвар де Пелино плачеше. Джехане щеше да го обича цял живот за този плач.

Родителите й спяха, заспали бяха и двете деца в палатките, осигурени от кралицата. Джехане надникна вътре и после се запъти да

смени Бернарт д'Иниго, както беше обещала. По това време трябваше вече да спи, но явно тази нощ не ѝ беше писано да си легне.

Беше свикнала с това. Но тази нощ в известен смисъл беше различна от всичките ѝ безсънни нощи досега. Тя бележеше края на всичко, с което беше свикнала.

Бернарт д'Иниго ѝ се усмихна уморено и сложи пръст на устните си. Джехане видя, че Фернан е заспал на земята до леглото на брат си. Спеше и майка им, покрита с тънко одеяло.

— Починете си — прошепна Джехане на джадитския лекар. — Аз ще остана тук до сутринта.

Той кимна, изправи се и се олюля. Всички бяха уморени до смърт.

Диего лежеше по гръб, главата му беше подпряна на навити одеяла. Джехане коленичи до него и хвана китката му. Пулсът му беше по-ясен и забавен.

Тя се огледа, даде знак на един войник с факла да се приближи и прошепна:

— Светни ми.

Повдигна клепачите на момчето и видя как зениците му се свиха от светлината. Това също беше добре. Диего беше много блед, но нямаше треска. Превръзката беше стегната и надеждна.

Всичко се развиваше чудесно. И напук на всичко случило се Джехане не можа да потисне трепета на гордост и неверие. Това момче би трябвало вече да е мъртво. И щеше да бъде, ако животът му зависеше от Джехане или от Бернарт д'Иниго. От всеки друг лекар, когото познаваше. Но беше живо, пулсът му бе равномерен, а дишането му спокойно, защото след пет години мрак Исхак бен Йонанон още беше най-смелият и талантлив хирург на света. Кой би го отрекъл след тази нощ? Кой би дръзнал?

Джехане поклати глава. Празна суетност. Нима това значеше нещо сега? И все пак значеше. Водеше се война, хиляди хора щяха да умрат, но Исхак беше спасил един изгубен живот. Никой лекар, а най-малкото дъщеря му, не би могъл да устои на усещането, че е извоювана малка, но безценна победа над мрака.

Тя кимна и войникът с факлата се отдръпна. Джехане се настани до момчето. Беше наредила на Амар да поспи малко до сутринта. Тя самата може би също щеше да успее да дремне.

— Добре ли е той?

Беше майката. Жената на Родриго. Джехане, вгледана в нея в мрака, си спомни всички кръвожадни истории, които той ѝ беше разказвал за нея. Пред себе си виждаше дребна, много красива жена, легнала на студената земя до детето си, а в гласа ѝ звучеше страх.

— Добре е. Сутринта може да се събуди. Сега му е нужен сън.

Очите ѝ бяха посвикнали с мрака и сега виждаше другата жена доста по-ясно.

— Д'Иниго ми каза, че никой досега не е правил такава операция.

— Така е.

— Баща ви... е бил ослепен, задето е спасил нечий живот?

— На майка и дете. При раждане. Трябвало е да докосне ашаритска жена, за да го направи.

Миранда Белмонте поклати глава.

— Как е възможно да си причиняваме такива неща?

— Не мога да ви отговоря, госпожо.

Настъпи тишина.

— Родриго много пъти ви е споменавал — тихо каза Миранда. — В писмата си. И всеки път ви хвали. Неговата киндатска лекарка. — Тя се усмихна. — А аз ревнувах.

— Никоя жена, която обичат колкото вас, не бива да ревнува.

— Да, знам — каза Миранда Белмонте. — Това е големият ми дар от съдбата. Ако благодарение на баща ви Диего оживее, това ще бъде втори дар. Твърде много е. Аз не съм достойна. Това ме плаши.

Този път тишината беше по-продължителна. Накрая Джехане усети, че Миранда отново е потънала в сън.

Тя остана да бди до спящото момче. Мислеше за смъртта и раждането, за зрението и слепотата, за луните, слънцето и звездите. За Ашар и Джад, които воюваха, а над киндатите, странстващи по света, падаше дъжд. Мислеше за любовта и за това, че иска един ден да има свое дете.

Чу стъпки и тутакси разбра кой е. Някъде дълбоко в себе си чувстваше, че този последен разговор предстои тази нощ.

— Как е той? — тихо попита Родриго и приклепна до нея, вгледан в лицето на сина си.

— Толкова добре, колкото е възможно. Казах на жена ти, че ще се събуди сутринта.

— Искам и аз да съм тук.

— Разбира се.

Родриго се изправи.

— Искаш ли да се поразходим?

Беше го очаквала. Откъде знаеше? Как можеше сърцето да почувства всичко това?

— Добре, но няма да се отдалечавам от него.

Отидоха до реката, близо до една малка къщичка, която Джахане помнеше. Една от малкото, които бяха оцелели миналата година. Тук братовчедът на Гарсия де Рада беше убил една жена и нероденото ѝ дете. Всичко се повтаряше. Тук беше срещнала Родриго. Същия ден, когато срещна и Амар.

Беше много тихо. Двамата стояха и се вслушваха в плисъка на реката.

— Знаеш, че с нас родителите ти са в безопасност — каза Родриго. — Това е... най-доброто място за тях в този момент.

— Вярвам ти.

— Джахане, това може би е най-доброто място и за тебе.

Тя знаеше, че ще го каже. Поклати глава.

— Най-сигурното, но не и най-доброто.

Почувства думите, напирани от сърцето ѝ, но те не биваше да бъдат изречени пред Родриго.

Луните се бяха снишили на запад, а с тях и звездите. Под тях шумеше реката.

— Предложих на Хусари да остане с мене. Той се съгласи. Тази вечер се наложи малко да излъжа краля.

— Така е. Нали не мислиш, че Лаин и Мартин са неспособни сами да измъкнат отряда?

— Не. А и Хусари може да бъде не по-лош губернатор на Фезана или на който и да било град от Амар. Естествено, по свой начин.

— Ще се съгласи ли?

— Мисля, че да. Той не би служил на муардите. И ми вярва, за разлика от Амар.

Тя усети горчилката в думите му.

— Това не е въпрос на доверие, знаеш го.

— Може би. Във всеки случай, исках да съм сигурен, че ще може да си тръгне, ако пожелае. Затова измислих тази история с моите хора в Рагоса.

— Знаем, Родриго.

— Не исках да си тръгва.

— Знаем и това.

— Не искам и ти да тръгваш, Джехане. Когато муардите дойдат, за никой от двамата ви няма да има място в Ал-Расан.

— Ще се опитаме да си намерим.

Той чакаше и тя най-сетне изрече думите, които напиреха в нея.

— Аз няма да го оставя, Родриго. Чу го да си поема дълбоко дъх.

Загледана в тъмната вода, Джехане промълви:

— Бях под прозореца ти в нощта на карнавала. Стоях дълго и гледах светлината в стаята ти. Едва не се качих.

Почувства как той се обръща към нея, но продължи да се взира в реката.

— Защо не го направи? — попита той с променен глас.

— Заради онова, което ми каза през деня.

— Спомням си. Тогава купувах пергамент. Какво ти казах, Джехане?

Тя вдигна поглед към него. Беше тъмно, но познаваше чертите му.

— Каза ми колко много обичаш жена си.

— Разбирам — промълви той.

Джехане се извърна. Трябваше. Бяха стигнали мига, в който погледите трябваше да замълчат. Джехане изрече тихо към реката, към мрака около тях:

— Грешно ли е, невъзможно ли е една жена да обича двама мъже?

Гласът му долетя до нея след цяла вечност.

— Не повече, отколкото за един мъж.

Джехане затвори очи.

— Благодаря ти — промълви тя, опитвайки се да задържи мига.
— И сбогом.

Мигът беше отлетял. Светът отново се движеше — времето, течащата река, луните. И онова невидимо и неизречено, каквото и да

бе то, което витаеше около тях, сякаш се сниши и леко се отпусна на тревата край тъмната вода.

— Сбогом — каза той. — Бъди благословена, където и да те отведе пътят ти. Скъпа моя.

И прошепна името ѝ.

Не се докоснаха. Върнаха се заедно там, където Диего, Фернан и Миранда спяха след всички тревоги на изминалия ден. Родриго остана за миг, вгледан в лицата на близките си, после тръгна към палатката на краля, където се решаваха въпросите на войната.

Тя го изпроводи с поглед. Видя го да вдига платнището на палатката. Силуетът му се очерта в светлината на факлите, после изчезна.

Сбогом. Сбогом. Сбогом.

Диего отвори очи малко преди слънцето да изгрее.

Беше много слаб и явно страдаше от силна болка, но позна родителите си и дори се опита да се усмихне. Фернан коленичи до него и хвана ръцете му. Бернарт д'Иниго стоеше зад тях и се усмихваше щастливо. После дойде Исхак да види пациента си, да премери пулса му и да опипа раната.

Джехане не беше нужна и се възползва от момента да отведе майка си настрана и да ѝ обясни какво смята да направи и защо. Показа се, че Елиане и Исхак вече са го научили от Амар.

Той ги беше чакал пред палатката да се събудят. В паметта ѝ изплува онзи летен ден, когато Амар беше коленичил пред баща ѝ в кабинета му. Двамата се познаваха отдавна, а Амар ибн Хайран не беше човек, който ще отведе дъщеря им, без да им каже дума.

Тя се запита какво ли са си казали. Най-изненадващото беше, че никой не възрази. Майка ѝ никога не пропускаше да каже какво мисли, но сега Джехане се канеше да ги напусне и да поеме незнайно накъде с един ашарит, по време, когато войната беше на прага им, а майка ѝ не се опитваше да я разубеди.

Това беше още едно мерило за променящия се свят.

Майка и дъщеря се прегърнаха. Очите им бяха сухи, но когато баща ѝ я притисна до гърдите си, Джехане не издържа и се разрида.

Алвар де Пелино стоеше безмълвно наблизо и в очите му се четеше всичко неизречено. Тя погледна Хусари, после Родриго.

Извърна се към Амар, който я чакаше на коня си, и кимна. Двамата поеха заедно на изток към Фезана и я подминаха. Димът все още се виеше над града и се издигаше в ясното небе.

Тя се обърна назад само веднъж, но Орвила беше изчезнала от погледа. Вече не плачеше. Преди една година беше поела по същия този път с Алвар и Велас. Сега с нея беше само един мъж, но той струваше колкото сто и петдесет, взети заедно.

И много повече от това, измерено с мярката на сърцето ѝ.

Тя приближи коня си до неговия и му протегна ръка. Амар свали ръкавицата си и пръстите им се сплетоха. Яздиха така дълго, докато облаците пред тях бавно не се вдигнаха и сивото утро не се смени с ярка светлина.

— Камилар в Маджрити? — внезапно си спомни тя.

Той се засмя и смехът му огласи огромната равнина.

Малко по-късно тя му зададе съвсем различен въпрос и този път в гласа ѝ нямаше смях.

— Какво каза на баща ми? Поиска ли благословията му?

Той поклати глава.

— Твърде много е. Казах им, че те обичам, и ги помолих за прошка.

Тя продължи да язди мълчаливо, осмисляйки думите му. Накрая едва чуто промълви:

— Колко ли време ни е дадено?

— Не знам, мила — тихо отвърна той. — Ще направя всичко, което ми е по силите, да ни стигне.

— Никога няма да ни стигне, Амар. Разбери го. И цялото време на света не би ми стигнало.

Вечер, когато спираха за почивка, се любеха със страст, каквато Джахане не познаваше дотогава.

След десет дни езда срещнаха армията на Рагоса, поела към Картада, и времето в прекрасния Ал-Расан полетя в галоп към своя край.

ГЛАВА 18

Проточилата се блокада на Рагоса накара цар Бадир демонстративно да изхвърли от двореца си всички дървени столове в джадитски стил. На тяхно място се появиха още възглавници. Сега царят се настани в уютното си гнезденце пред камината, като внимаваше да не разлее чашата с вино.

Министърът му бен Аврен направи същото, без да си даде труд да скрие гримасата на болка. Лично за него отказът на царя от северняшката мебелировка беше съвсем излишен жест. Всеки път, когато се отпускаше на възглавниците, това му се удаваше с все по-голям труд.

Бадир, който го наблюдаваше, изглеждаше развеселен.

— Ти си по-млад от мене, приятелю, но си се размекнал. Как може да се случи подобно нещо по време на блокада?

Мазур се намръщи и се намести по-удобно.

— Нещо... ме мушка в хълбока, ваше величество. Когато дъждовете отминат, ще ми олекне.

— Дъждовете са полезно нещо. Онези отвън сигурно са подгизнали в палатките си.

— Надявам се — каза министърът. Носеха се слухове, че в халонския лагер имало епидемия.

Той вдигна ръка и най-близкият слуга тутакси му поднесе чаша вино. Бен Аврен беше безкрайно признателен, че в отричането на всичко, идещо от север, царят не е стигнал дотам да забрани джадитското вино. Той вдигна чашата си, опитвайки се все още да се намести удобно. Двамата помълчаха известно време.

Тази есен дъждовете бяха започнали по-рано от обикновено. Рагоса беше под обсада от началото на лятото и все още не се предаваше, а и стените бяха непокътнати. При сегашните обстоятелства това беше истинско постижение.

Валедийската армия беше превзела Фезана в средата на лятото, а според последните сведения, пратени с пощенски гълъб, кралят на Руенда беше пробил стените на Салос при устието на Таварес и беше

изклал всички мъже в града, годни да носят оръжие. Жените и децата бяха изгорени живи в името на Джад, но самият град не беше пострадал. Крал Санчес явно възнамеряваше да презимува там. Това беше лош знак.

Валедийската армия, която се оказа по-дръзка, вече се придвижваше на югоизток през хълмовете към Лонза. Родриго Белмонте, бивш капитан от армията на Бадир, явно не смяташе да се задоволи с превземането на един-единствен по-голям град преди началото на зимата.

Ако успееше да устои до снеговете, Рагоса можеше да оцелее. От Маджрити още нямаше никакви вести. Там изчакваха. Тази есен всички в Ал-Расан чакаха — джадити, ашарити, киндати. Ако племената преминеха проливите, всичко на полуострова щеше да се промени.

Всъщност вече се беше променило и двамата го знаеха. С града, който бяха построили заедно — малък отблясък от някогашната слава и великолепие на Силвенес — вече беше свършено. Беше дошъл краят на краткия му разцвет. Както и да свършеше това нашествие, градът на слоновата кост и музиката вече беше в миналото.

Халонците или муардите. От едната страна ги чакаха пожарища — а от другата?

Беше много късно. Навън валеше и дъждът барабанеше по прозорците и шумолеше в листата на дърветата.

Двамата мъже продължаваха да поддържат този стар навик — да пият заедно по една последна чаша вино. Силата и постоянството на тяхното приятелство се чувстваше еднакво и в думите, и в мълчанието им.

— Тази сутрин ми доложиха, че онези строяли кораби — каза Бадир и отпи от виното си.

Мазур сви рамене.

— И аз чух. Няма да могат да преминат езерото. Никога няма да направят толкова големи кораби, че да превозят достатъчно хора. Ще ги унищожим от кулите над залива.

— Но могат да попречат на рибарските ни лодки да излязат в езерото.

Неуспехът на блокадата се дължеше отчасти и на обстоятелството, че малкият флот на Рагоса можеше да излиза и да се

връща необезпокояван в залива, прикритан от стрелците на крепостните стени.

— Иска ми се да видя как джадитите ще блокират залива при тези силни ветрове. Имам плувци, способни да потопят всеки кораб, който се приближи. Надявам се да опитат.

— Плувци? През есента? И ще ги въоръжиш със свредели, така ли?

— Хората ще се избият кой да тръгне, ваше величество. За моя голяма радост градът ни няма никакво намерение да се предава.

Наистина беше добре, че хората не приемаха мисълта за капитулация. Кралят на Халоня и един от фермерските духовници бяха убити още преди началото на обсадата.

Това беше дело на Амар ибн Хайран. Последната му услуга към Рагоса преди да потегли за Картада.

Той взе със себе си дванадесет от най-добрите бойци и една безлунна нощ прекоси езерото на североизток. Халонците, които ентузиазирано палеха села и ферми, бяха забравили за всякаква бдителност и си платиха за това.

Ибн Хайран и хората му бяха издебнали един отряд, тръгнал да пали и да плячкосва. Беше чист късмет, че в халонския отряд, наброяващ трийсетина души, бяха крал Бермудо и духовникът. Но за ибн Хайран открай време се говореше, че е късметлия.

Късно по здрач ибн Хайран и хората му се промъкнаха към рибарското селце, нападнато от джадитите, и се скриха зад лодките. Трябваше да изтърпят гледката на изгорени живи и приковани на стълбове селяни, да слушат писъците им, без да се намесват. Когато нападателите извадиха манерките с вино, настроението съвсем се повиши и дойде ред на жените и момичетата.

Тогава тринайсетимата мъже от Рагоса, обзети от студена ярост, се втурнаха в селото, пренебрегвайки численото превъзходство на противника. По-късно мъжете разказваха, че ибн Хайран преминал през горящото село като мълния, покосявайки всичко по пътя си.

Всичките тридесет нападатели бяха избити.

Кралят на Халоня загина от ръката на рагоски войник преди някой да разбере кой е. Мъжете понечиха да го хвърлят в един от огньовете, но ибн Хайран го позна и ругаейки като рибар, нареди на

хората си да отнесат тялото му в града. Бермудо щеше да е по-полезен жив, но и така можеше да свърши работа.

Свещеникът от Фериерес беше прикован към един от стълбовете, които сам беше наредил да забият. Не беше време за откупи и за любезности.

В Рагоса се зароди надежда, че изчезването на краля ще накара халонците да се оттеглят, но това не се случи.

Кралица Фруела, която беше настояла да тръгне с армията, пое командването на халонските войски заедно с най-големия си син Бениедо. По времето, когато стигнаха Рагоса, бяха заловили множество бягащи селяни и рибари, но не ги убиха веднага. Осакатяха ги един по един пред очите на обсадения град, по изгрев и по залез, докато джадитите отпращаха молитвите си към своя бог на светлината.

След четири такива дни цар Бадир реши да провеси тялото на крал Бермудо на градските стени. Негов пратеник възвести, че ако мъченията пред стените не спрат, тялото на халонския крал ще бъде подложено на осквернение и поругание. Кралица Фруела, пламтяща от праведен гняв, искаше да продължи, но младият крал, синът ѝ, успя да се наложи. Всички пленници извън града още на другата сутрин бяха убити без церемонии. Тялото на Бермудо беше изгорено в Рагоса. Джадитите, които наблюдаваха дима на погребалната клада, се утешаваха, че кралят им е загинал в битка с неверниците и душата му вече е при бога, окъпана в светлината му.

Такова начало на обсадата ясно показваше, че капитулацията е невъзможна. Ако градът паднеше, никой от жителите му нямаше да остане жив. Това донякъде улесняваше живота на хората вътре. Нямаше никаква надежда за оцеляване, която да им отвлича вниманието.

Ибн Хайран беше предсказал донякъде такова развитие.

— Ако вече няма надежда — каза той на Мазур бен Аврен сутринта, когато двамата с Джехане се върнаха в Рагоса — направете всичко възможно да се предадете на Валедо.

Изненадващи думи, но след превземането на Фезана и Салос покъсно същото лято смисълът им стана ясен.

За съжаление да се уговори такава капитулация беше практически невъзможно, а самият ибн Хайран, който сега беше каид

на цялата картадска армия, беше твърде зает да прави живота на валедийците пред Лонза черен. И ако крал Рамиро беше започнал кампанията си доста кротко, сега, когато беше изложен на честите нападения на блестящия картадски главнокомандващ, понижаващи бойния дух на хората му, настроението му се беше променило.

Слугата на цар Бадир стъкна огъня и още веднъж напълни чашите на двамата мъже. Дъждът отвън не спираше и нарушаваше уютната тишина, царяща в стаята.

Мазур се намести по-удобно сред възглавниците и каза:

— Госпожа Забира предложи да се принесе в дар на младия крал на Халоня.

Бадир, който досега се взираше в огъня, вдигна глава.

— Смята, че ще ѝ се удаде случай да го убие — продължи бен Аврен.

Цар Бадир поклати глава.

— Няма смисъл. Много смело решение, но този младеж не значи нищо за армията си. На колко е, на шестнайсет? А и майка му ще разкъса Забира на парчета още преди да се е приближила до момчето.

— И аз мисля така, ваше величество. Поблагодарих ѝ и отклоних предложението от ваше име. — Той се усмихна.

— Казах ѝ, че е по-добре да се принесе в дар на вас, но че аз самият ще имам нужда от нея, когато зимата дойда пред прага ни.

Царят се усмихна, после попита:

— Ще издържим ли до зимата?

Бен Аврен отпи замислено от виното. Беше се надявал този въпрос да не бъде зададен.

— По-скоро не, ако трябва да съм честен. Всичко е въпрос на дни. Трябва ни войска от пустинята — ако не тук, то поне да премине пролива, за да уплаши халонците, че ще попаднат в клопка пред стените ни, без храна и покрив. Тогава те могат да се изтеглят.

— Трябваше преди нас да превземат Фибас.

— Разбира се, че трябваше. Благодарете на Ашар, а аз ще отправя благодарност към моите луни.

Този път царят не се усмихна.

— А ако муардите не преминат пролива?

Бен Аврен сви рамене.

— Какво мога да ви кажа, ваше величество? Никой град не е застрахован срещу предателство. Особено когато запасите му са на привършване. А главният ви съветник е мразен, презрян киндат. Ако халонците обещаят пощада...

— Няма да го направят.

— А ако все пак го направят? И ако ние имаме с какво да им отвърнем, та да изкупим вината си за смъртта на техния крал?

Бадир се намръщи.

— Вече приключихме с този въпрос. Не ме обиждай отново. Аз няма да приема оставката ти, отпътуването ти, саможертвата ти... нищо подобно няма да приема! Какво толкова имам да губя, та да си позволя да изгубя тебе?

— Живота си. Живота на хората.

Бадир поклати глава.

— Твърде стар съм, за да треперя за живота си. Ако забулените дойдат, моите хора може да оцелеят... в известен смисъл. Но не и градът, който построихме с тебе. Ние създадохме всичко това заедно, приятелю. И ако то си отиде, ще си отида и аз, но докато си пия виното с тебе. Не подхващай повече този разговор. Това е... това е предателство.

— Не е така, ваше величество — възрази бен Аврен и се навъси.

— Така е. Или ще се измъкнем заедно, или ще загинем заедно. Не се ли гордееш с това, което построихме двамата? Да говориш по този начин не е ли отричане на всичко, което сме постигнали? Аз не съм съгласен да водя някакво жалко съществуване с цената на всичко, което сме били досега.

Министърът не каза нищо. Царят помълча и продължи:

— Мазур, не мислиш ли, че някои от нещата, които сме създали тук, заслужават да бъдат в Силвенес, дори и през златния му век?

С дълбоко вълнение, толкова рядко у този сдържан човек, бен Аврен отвърна:

— Тук най-малкото имаше цар, достоен да бъде халиф в Ал-Фонтина в най-сияйните й дни.

Цар Бадир отново замълча, а когато заговори, гласът му беше помек от всякога.

— Тогава не говори повече за това, стари приятелю. Не мога да те загубя.

Бен Аврен наведе глава.

— Няма да говоря, ваше величество.

Двамата допиха виното си. Министърът се изправи с известно усилие и пожела лека нощ на царя, после се отправи към покоите си.

Забира спеше. Беше оставила на масата запалена свещ и две бутилки — с вода и вино. Чашата му беше напълнена и го чакаше. Той се усмихна, загледан в спящата жена — толкова красива насън, колкото и будна.

Северняците, племената от пустинята — как биха могли те да разберат времето и мястото, света, сътворил тази жена? И за едните, и за другите тя щеше да е символ на покварата. Щяха да я убият или да се гаврят с нея. Те не биха имали представа какво друго да направят със Забира от Картада, с музиката, която сътворяваше самото ѝ присъствие в света.

Той седна с въздишка в дълбокото резбовано кресло, което беше купил от някакъв джадитски занаятчия. Изпи виното и си наля нова чаша, потънал в мислите си.

„Няма място за съжаления.“ В мига, в който си го помисли, разбра, че това е самата истина.

Преди да се съблече се приближи до прозореца, отвори го и погледна навън. Вдъхна дълбоко нощния въздух. Дъждът беше спрял и от листата на дърветата падаха тежки капки.

Далеч на юг, под съвсем друго небе, тази нощ още един мъж не спеше.

Язир ибн К'ариф, господарят на пустинята, Мечът на Ашар на запад, седнал сам на разстлания на земята плащ, вдъхна соления морски въздух и се вгледа в ясното небе, осеяно със звездите на неговия бог.

Един мъдрец, дошъл при зуритите незнайно откъде, ги учеше, че звездите по небето са толкова, колкото е пясъкът в пустинята. Преди двадесет години, когато вярата беше нещо ново за него, Язир се опитваше да разбере какво означава това. Докато се вглеждаше в небесата, той загребваше шепя пясък и го оставяше да изтече през пръстите му.

Вече не се опитваше да проумее нещата. Познаването на бога беше дадено само на такива като Ашар, достойни за този дар. Какво му

оставаше на един обикновен воин, освен да сведе глава и да се преклони пред безкрайността?

Звездите в небесата — и пясъкът в пустинята. Какво би могъл да направи човек, освен да се смири и да служи, да се моли ден и нощ за милосърдие и щедрост, да знае, че е само част — по-малка от пещчинките в пустинята — от големия и непонятен божи замисъл?

Как можеха хората да се възгордяват така, да се самозаблуждават за собствената си ценност и за стойността на крехките, недълговечни неща, които създаваха, ако наистина вярваха в Ашар и звездите? Този въпрос би искал да зададе Язир ибн К'ариф на царете на Ал-Расан.

Нощта беше мека, макар във въздуха да се долавяше дъхът на зимата. Още малко. Двете луни блуждаеха сред звездите — кръглият син диск на едната и тънкият бял сърп на другата отвъд видимите предели на земята.

Преди два дни беше дошло писмо — донесъл го беше един от хората му, който идваше от Тудеска. Преди това то беше прекосило цял Ал-Расан. Беше тръгнало от обсадената Рагоса, вързано за крака на пощенски гълъб. Беше от магьосника, Мазур бен Аврен. След като му го прочетоха три пъти, Язир излезе от шатрата си, възседна камилата и тръгна сам към пустинята да помисли.

Тази нощ под звездите той още мислеше. Трябваше да вземе решение, което щеше да промени съдбата на народа му, и нямаше време за отлагане. Да отлага още означаваше да вземе решение.

Язир знаеше, че Галиб е готов да премине пролива. Брат му искаше да е там, където вече се водеше война, за да изпробва себе си и воините си. Да умре, ако трябва, с окървавен меч в ръка, с името на Ашар на уста. Най-сигурният път към рая.

„Рагоса няма да издържи до зимата — пишеше бен Аврен. — Но достатъчно е да преминете пролива и да стигнете Тудеска, най-много Алхаис или Картада до края на есента, за да се уплашат халонците, а духът на нашите хора да се вдигне. Мисля, че ако това се случи, ще можем да издържим, а напролет дори да ги прогоним.“

Галиб казваше същото. Той искаше да влязат в Ал-Расан преди началото на зимата, за да се уплашат джадитите и да не посмеят да слязат на юг. Язир беше по-склонен да изчака. Трябваше му още кораби и хора, и най-вече вести от Сория, към която беше отплавала огромна джадитска армия.

Как трябваше да постъпи един мъж, когато отчаяно го молеха за помощ от две страни, а войната беше само една?

„Хрумна ми — продължаваше бен Аврен, — че една от причините да се колебаете дали да ни подкрепите е моето присъствие в Рагоса. Цар Бадир е добър човек и мъдър цар, обичан от народа си. Ако това ще облекчи бремето на решението, което трябва да вземете, знайте, че съм готов да напусна града в мига, в който получа отговора ви.“

Да напусне града? Как се напускаше обсаден град? Освен ако...

„Ще отида в лагера на джадитите веднага щом получа от вас вест, че сте готови да влезете в Ал-Расан и да го очистите от тази напаст, на която трябва да бъде даден отпор, ако не искате тази земя да бъде изгубена завинаги за Ашар и Родените от звездите.“

И това предложение излизаше от един киндат!

А най-странното беше, че Язир нито за миг не се съмняваше в искреността на този човек.

„Царят ще е недоволен, ако разбере, че съм се осмелил да изпратя това писмо, без да се посъветвам с него. Моля ви да ми простите дързостта. Но ако приемете моето смирено съждение, о, вожде на всички племена, напишете ми само: «Да бъде както казваш» и аз ще разбера и с радост ще направя онова, което обещах. Каквито и грехове да има Рагоса в очите на Ашар и във вашите очи, нека те да паднат върху мене, когато си отида. Собствените ми хора в този град тачат своя ашаритски цар и знаят мястото си. Ако някой някога е проявявал високомерие и самонадеяност, това съм единствено аз и съм готов да изкупя вината си.“

Лунният сърп се беше спуснал ниско над водата. Язир седя неподвижно, вгледан в него, докато морето не го погълна. Небето беше осяяно с безчет звезди, безброй бяха и песъчинките, застилащи брега.

Зад гърба му се чува познати стъпки.

— Помоли ме да дойда, когато бялата луна залезе — каза брат му и приклепна до него. — Ще минаваме ли пролива, или ще чакаме? Или ще поемем към родината?

Язир въздъхна. Смъртта щеше да отнесе не един живот. Хората се раждаха на този свят, за да умрат. И най-добре беше да го сторят, служейки на Ашар, стремейки се към онова, което наистина можеха да направят.

— Сория е прекалено далече — отвърна той. — Мисля, че на никого от нас не е съдено да види родината, братко.

Галиб не каза нищо, просто чакаше.

— Напролет ще съм по-спокоен — каза Язир.

Брат му оголи почернелите си зъби в усмивка.

— Ти никога не си доволен.

Язир извърна глава. Вярно беше, особено напоследък. Някога, когато беше млад, беше щастлив в земите на зуритите, които сега бяха останали зад гърба им. Преди да поеме по пътя на правата вяра, белязан с кръв.

— Ще преминем пролива — каза той. — Още утре тръгваме. Няма да позволим на Синовеите на Джад да горят Родените от звездите и да превземат градовете им, колкото и да са се отдалечили нашите събрата от пътищата на Ашар. Ние ще ги върнем обратно там. Мисля си, че ако царете изгубят Ал-Расан, единствено ние ще сме отговорни пред бога.

Галиб се изправи и каза:

— Радвам се.

Очите му блестяха като на котка.

— А киндатският магьосник? — попита той след миг. — Ще му отговориш ли?

— Върви събуди писаря ми — каза Язир. — Нека напише отговор и още тази нощ да го изпрати оттатък, преди да са отплавали последните кораби.

— Какъв да е отговорът, братко?

— „Да бъде както казваш“.

— Това ли е всичко?

— Това е.

Галиб се обърна и тръгна към камилата си. Накара я да коленичи, качи се на гърба ѝ и потегли. Язир остана на брега. Толкова много звезди, толкова много пясък и синята луна високо в чистото небе.

Той кимна, сякаш в отговор на собствените си мисли. Такава беше волята на Ашар, неотменимият му закон: никой киндат не може да властва над Родените от звездите. А този магьосник от Рагоса нямаше да е нито първият, нито последният, намерил смъртта си в кръвопролитие, което ги чакаше.

Есенното море беше кротко и дружелюбно през тези дни, когато децата на пустинята, забулени пред чудото на сътвореното от бога, коленичеха в молитва и после отплаваха, понесени от непознатата стихия, за да спасят Ал-Расан.

Близо година по-късно в края на един ветровит летен ден две жени стояха на върха на висок хълм край тъжните руини на Силвенес и очакваха свършека на света, който познаваха.

Бели облаци прелитаха над главите им и се събираха на хоризонта на запад, където късното слънце отиваше към залез. Под плющящите знамена на север от извиващата се в краката им блестяща Гуадиара се приближаваха две армии.

Армиите на Ашар и на Джад най-сетне се бяха изправили една срещу друга след близо година обсади, набези и изчакване да премине суровата зима. Много хора умряха тази зима от глад, студ и болести — вечните спътници на войната. Сняг валя на юг чак до Лонза и Рониза и на запад до Арденьо.

Всичките три града сега бяха джадитски.

Родриго Белмонте, главнокомандващ на трите обединени армии на Валедо, Руенда и Халоня, ги беше превзел тази пролет. В Арденьо, който падна пръв, той лично беше начело в първата битка с муардите и уби Галиб ибн К'ариф.

Никой дори не беше ранявал Галиб, откакто за пръв път беше тръгнал с брат си на изток преди двадесет години. Хората вече отдавна бяха престанали да броят победите му в ритуалните двубои, предшествващи всяка битка между племената. В Арденьо такива двубои нямаше. Родриго Белмонте се изправи срещу него в истинска битка на изток от града, с един удар разби шлема и щита му и го свали от коня, а после разсече крака му до кокал и почти отрязва едната му ръка, преди да го прободете в шията над ключицата.

Никой от двете армии не беше виждал мъж да се бие така.

Разправяше се, че синът на сер Родриго едва не умрял предното лято при една засада на муардите в някакво село. При Арденьо на новия конетабъл на Валедо за пръв път му се удаваше случай да се изправи срещу воините от пустинята в открита битка.

Оставяйки жителите на града на милостта на победителите, победените се изтеглиха на юг без паника, причинявайки тежки загуби

на най-ревностните си преследвачи, и се насочиха към Силвенес, където се събираше ашаритската армия на Ал-Расан, за да се присъедини към силите на Язир.

Родриго Белмонте остави командването на западната армия на краля на Руенда и пое само с отряда си от сто и петдесет души към една от ашаритските крепости, Лонза, където беше крал Рамиро.

Стените на този малък град рухнаха две седмици след пристигането му. На изток Рониза, обсадена от халонците, които бяха подминали все още непокорната Рагоса, незабавно се предаде при вестта за капитулацията на Лонза.

Северняците оставиха във всеки от покорените градове свои гарнизони и коменданتي. Бяха езекутирани няколко души — за назидание, — но общо взето всичко мина спокойно, без палежи. Сега крал Рамиро и конетабълът му контролираха всички джадитски сили. Халонци и валедийци се бяха обединили, за да се насочат на запад и да се слоят с армията на Руенда край Силвенес.

По-точно с онова, което беше останало от нея.

Силната армия, която Белмонте беше оставил, беше разбита от победения враг.

Язир ибн К'ариф — видимо потресен от смъртта на брат си, със сиво траурно покривало — без да губи време, определи новия главнокомандващ на ашаритските сили в Ал-Расан. Изборът му не беше посрещнат с възторг от воините на пустинята, но Язир имаше достатъчно време през зимата и пролетта да се ориентира как стоят нещата на полуострова. Трябваше му човек, който да умее да командва, комуто да може да се вярва, и той не се поколеба да го посочи, когато ритуалите по погребението на брат му приключиха.

Амар ибн Хайран, новият каид, прегрупира муардите, добави към тях свежи сили от картадски войници и изненада армията на Руенда, като я атакува едновременно от юг и от изток, докато я изтласка обратно към Арденьо.

Родриго Белмонте се върна на запад и ашаритите трябваше отново да се изтеглят към Силвенес, където от Картада, Тудеска и Елвира им изпратиха подкрепления.

Петстотин души се присъединиха към тях и от крепостта Арбастро, водени лично от Тариф ибн Хасан. Разбойникът и синовете му пътем спряха в Картада, за да получат опрощение от новия цар.

Алмалик Втори, отцеубиецът, беше екзекутиран от Язир още с идването му на полуострова през есента, а мястото му на престола зае брат му Хазем, наричан Едноръкия.

Остатъците от армията на Руенда предпазливо се насочиха на юг и се присъединиха към есперанската войска край Силвенес.

Силвенес. Изглежда, тук предстоеше да се реши изходът на войната. Или Язир със спасителната си армия щеше триумфално да върне тези земи на Ашар, или... Или падането на Халифата преди едно поколение щеше да е нищо в сравнение с онова, което щеше да последва сега. Огърлицата на Ал-Расан беше разкъсана и перлите се бяха пръснали. А сега можеха да бъдат изгубени безвъзвратно.

На полето между двете армии се срещнаха вестносници.

Язир ибн К'ариф, който умееше да претегля обстоятелствата и да взема бързи решения, нареди на своя пратеник да направи предложение от негово име. Представителят на крал Рамиро — твърде млад за подобна задача — пребледня, когато чу за какво става дума, и побърза да отнесе вестта на краля и на конетабъла му.

Малко по-късно същият млад пратеник, мрачен и съсредоточен, се върна с отговора.

Това можеше да се очаква.

Всъщност път за отстъпление нямаше. Нито честта, нито гордостта, нито законите на войната го позволяваха. Тежестта на вековете се беше стоварила върху смъртните.

Тази сутрин Джехане се събуди преди Амар и остана да лежи неподвижно, взирайки се в него, опитвайки се да разбере как се беше стигнало дотук, как боговете и времето ги бяха довели до този миг. Чу как отвън мъжете в лагера се раздвижиха. Скоро щеше да започне утринната молитва.

Точно преди да се събуди видя насън Мазур, принца на киндатите, който от половин година беше мъртъв. Още си го представяше как излиза от Рагоса и се отправя към лагера на джадитите. Откъде мъжете намираха сили да направят подобно нещо?

Муардите бяха дошли в Ал-Расан същата есен. По-късно, през зимата, се разбра как тези две събития — преминаването на Язир през пролива и предаването на бен Аврен на джадитите — са свързани. Някакви невидими нишки се бяха съединили, за да се изпълни

предначертаното. Последният прощален подарък на Мазур за царя на Рагоса.

Разказваха се ужасни истории за онова, което кралица Фруела наредила да му направят, след като побелелият киндатски министър отишъл невъоръжен в лагера ѝ. Джахане знаеше, че и най-страшните разкази не са далеч от истината. И с болка съзнаваше, че муардите биха направили същото, ако те бяха пред стените на Рагоса.

„Кои са враговете ми?“

Как можеше човек да се издигне над омразата във времена като тези?

Амар още спеше. Как можеше да спи? Тя се изкушаваше да прокара пръсти по лицето му — по очите, устните, правия нос — като сляпа, за да го запомни. Тръсна глава и отпъди тази мисъл. Дишането му беше тихо и бавно. Едната му ръка съвсем по детски лежеше на гърдите.

Той можеше да умре днес. Ако не той, щеше да умре Родриго.

Все пак се беше стигнало дотук. Дали смъртните не бяха само играчки в ръцете на боговете, които почитаха?

Между пратениците на Ашар и Джад беше уговорено, че вождовете на двете армии ще се срещнат в двубой преди битката, за да почерпят сила от своите богове и да си осигурят подкрепата им. Един от най-древните ритуали на войната.

Дали двамата бяха подозирали, че този ден ще дойде? Бяха ли го почувствали онази сутрин в кралската градина на Рагоса, когато за пръв път се погледнаха в очите? Тогава те отказаха да се бият. Там можеха да откажат и да се сражават един до друг.

В този миг, взирайки се в спящия си любим, Джахане се зарече да не плаче. Лесно беше да се скриеш зад сълзите. Но онова, което щеше да се случи днес, не позволяваше път за бягство.

Амар отвори очи внезапно, сякаш не беше заспивал. Сини и живи, същите на цвят като нейните. Погледна я и тя видя как в погледа му мигновено се пробуди съзнанието за онова, което трябваше да се случи този ден. Първите му думи бяха за нея:

— Джахане, ако не се върна, трябва да заминеш с Алвар. Той може да те отведе при родителите ти. Няма да има къде другаде да идеш, обич моя.

Тя кимна безмълвно. Не намери смелост да заговори. Наведе се над него и го целуна по устните, после положи глава на гърдите му, вслушвайки се в биенето на сърцето му. Когато по-късно излязоха от шатрата, разговаряха само за дребни, несъществени неща — преструваха се, че светът този ден е нормален.

„Няма къде другаде да идеш, обич моя.“

Залязващото слънце ту се скриваше зад облаците на хоризонта, ту изплуваше отново. Джехане възнееше, а само след миг я заливаха горещи вълни, докато стоеше на ветровития хълм редом с Миранда Белмонте д'Алведа и се взираше в полето между двете армии.

Алвар де Пелино, вестоносец на Валедо, облечен в бяло и златно, съпровождаше Миранда. С тях беше и Хусари, комуто Рамиро беше разрешил да придружи пратеника му.

Сега Хусари беше комендант на Фезана на служба на Валедо. Джехане не го упрекваше. Той беше предпочел Рамиро пред муардите, избирайки по-малкото зло във време, когато всички трябваше да направят своя избор. Изглежда, Зири беше решил друго, защото не беше напуснал Рагоса с хората на Родриго. Джехане го разбираше. Той не би се сражавал под знамето на хората, убили родителите му. Тя нямаше представа какво е станало с него — по време на война човек губи следите на хората.

Двете армии под тях бяха горе-долу с еднаква численост. Теренът беше равен. Ако тези условия не бяха изпълнени, никой от двамата командири не би се съгласил да доведе войската си тук.

Ритуалните двубои между хората на Ашар и Джад се провеждаха рано сутрин или преди залез — в миговете, когато слънцето и звездите са в равновесие. В небето на изток се виждаше само една луна, бялата, клоняща към пълнолуние. Джехане с горчивина си помисли, че не ѝ е мястото тук — да нарушава грижливо обмислената хармония между двете крайности.

В подножието на хълма под тях бяха застанали по няколко войници от двете армии, едни срещу други. Джехане познаваше джадитите — Лаин, Мартин, Лудус. Хората на Родриго. Присъствието им не беше необходимо — достатъчен беше и кралският вестоносец на хълма, а в тази война традицията се съблюдаваше.

Джехане усети как горчивината отново се надига у нея. Такива бяха хората. Войната си беше война, дива и жестока, но дори и муардите уважаваха жезъла и знамето на пратеника.

— Ще дойде ли някога време, когато да се родиш жена няма да е проклятие? — проговори Миранда, без да обръща глава. — Когато ще можем да направим нещо повече от това да стоим отстрани и да сме храбри, докато ги гледаме как умират?

Джехане не отговори нищо. Какво би могла да й каже? До днес не беше мислила, че да си жена е бreme. Може би беше имала повече късмет — със семейството, приятелите, професията си. Днес не мислеше така. Днес трябваше да се съгласи с правотата на Миранда Белмонте. Не беше никак трудно, докато стоеше на бруления от вятъра хълм.

Под тях се чу шум. Нещо беше развълнувало двете армии. Виковете и звънът на оръжие се сляха в мощен тътен.

От север и от юг през равнината край Силвенес един към друг издеха двама мъже.

Никой не ги придружаваше и затова никой не чу какво си казаха Родриго Белмонте и Амар ибн Хайран, когато спряха един срещу друг, сами в целия свят.

Миг по-късно двамата слязоха от конете и ги пратиха обратно по същия път, по който бяха дошли. Когато се обърнаха един към друг, Джехане видя Амар да изрича нещо и Родриго да му отговаря; после спуснаха забралата на шлемовете.

И едновременно свалиха кръглите си щитове и измъкнаха мечовете.

Шлемът на Родриго беше украсен с орел, този на Амар — с преплетени лозови вейки. Джехане знаеше това, макар да не можеше да ги види. Слънцето беше слязло ниско и светеше зад тях — два силуета, сами един срещу друг.

„Грешно ли е да обичаш двама мъже?“, беше попитала тя онази нощ край реката.

Без да откъсва поглед от равнината, Миранда скръсти ръце на гърдите си, сякаш се опитваше да задържи нещо, което се мъчеше да се изтръгне. Същият жест, който Джехане помнеше от онова лято в Орвила, когато Родриго гледаше опожареното село. Запита се дали двамата с Амар ще имат достатъчно време да си изградят еднакви

привички и жестове. Да създадат свое дете, което да обичат, както жената до нея и мъжът долу обичаха синовете си.

„Никога няма да ми стигне времето“, беше казала на Амар.

Тя видя как Родриго се устреми в атака и в последния миг мълниеносно отклони острието, за да нанесе удар от неочаквана посока. Амар отрази удара с плавно движение, леко и изящно като коприната на Хусари, като стих, като глътка хубаво вино в края на дълъг ден. И светкавично премина в нападение, нанасяйки мощен удар, който Родриго, бърз като котка, успя да отбие с щита си.

Двамата се отдръпнаха, без да свалят очи един от друг, дебнейки се изпод забралата на шлемовете. Джехане затвори очи.

От хиляди гърла се изтръгна въздишка на почуда, нетърпение и възторг.

Когато отвори очи, Джехане видя до себе си Хусари. Той плачеше, без дори да се опитва да скрие сълзите си.

Тя го погледна, но не се реши да заговори. Беше си обещала нещо. Зарекла се беше да не плаче. Докато не свърши всичко. Докато бързите коне на времето не прелетят край тях, отнасяйки тези последни мигове.

Двамата бяха равни и го знаеха. Отчаяното желание да живее му помогна да заглуши в сърцето си гласа на привързаността и съжалението, да не му позволи да го обсеби.

Трябваше да остане жив. Там, на хълма, стоеше една жена. Там беше любовта.

Той с лекота парира един нисък удар и със същото движение атакува. Отговорът беше блестящ и изящен. Никога не беше срещал такъв противник. Не беше заставал срещу равен. Можеше ли това да се нарече танц? Или може би прегръдка?

Тялото се движеше само, по-бързо от мисълта. Движенията изпреварваха въображението. Умът сякаш се рееше някъде отстрани, за да се включи само когато трябваше да отбележи нещо. Миг на слабост, на колебание.

Нямаше слабост, нито колебание. Той и не беше очаквал подобно нещо.

На онзи хълм на изток го чакаше любовта.

Една нощ по време на онзи поход, когато бяха издебнали стария разбойник ибн Хасан, Джехане беше седнала край огъня при войниците и беше изпяла една киндатска песничка.

*Кой ще каже какво е любов?
Кой може любовта да разбере?
Кажете ми, що е любов?*

*„Ще ти кажа какво е любов —
каза най-дребната твар на земята, —
Любовта е дърво, клонест дъб.“*

*„Защо да е дъб любовта?
Кажете ми, малко създание.“*

*„Любовта е дърво,
защото ни пази
от пек и от буря.“*

Внезапно се препъна и политна назад. Почувства, че пада, и изруга. Не биваше да се разсейва. А беше забелязал камъка и мислеше да го използва!

Извъртя се светкавично, хвърли щита и се подпря на една ръка. Мечът му посрещна мощния удар на противника и го отклони.

Той се претърколи, използвайки силата на удара, и се озова точно където трябва. Грабна щита и скочи на крака с едно-единствено гъвкаво движение. Тъкмо навреме, за да отбие следващия мълниеносен удар. Падна на едно коляно и замахна с меча с все сила. За малко да успее. Едва не заби меча си в земята. Двамата бяха равни и го знаеха. Още от първата им среща в Рагоса, в онази градина с уловения ручей.

*Кой ще каже какво е любов?
Кой може любовта да разбере?
Кажете ми, що е любов?*

*„Ще ти кажа какво е любов —
каза най-дребната твар на земята. —
Любовта е цвете.“*

*„Защо любовта да е цвете?
Кажете ми, малко създание.“*

*„Любовта е цвете
заради сладостта си
преди да увехне.“*

Колко хубаво би било, ако можеха да оставят оръжията в потъмнялата трева. Да се махнат от това място, от онова, което ги заставяха да направят. Да подминат развалините, да прекосят реката и да навлязат в горите отсреща. Да намерят горски извор, да измият раните си и да пият от студената вода, а после да седнат под дърветата, да слушат вятъра и да мълчат, докато лятната нощ не се спусне върху тях.

Не и в този живот.

Сега трябваше да използва ума си и щита си.

Колко по-добре би било, ако можеше да мрази мъжа, който се опитваше да убие Родриго! Но той беше същият, чието предупреждение беше спасило живота на Диего. Не беше длъжен да го прави. Той беше ашарит, а сега и командир на тяхната армия, каид.

Но тя никога не беше чула Родриго да говори за друг мъж — дори и за Раймундо, който отдавна беше мъртъв — така, както говореше за Амар ибн Хайран. Как яздел, как държал меч, как кроял планове и се шегувал, как говорел за историята, географията, качествата на хубавото вино. Как пишел стихове.

— Стихове ли?

Миранда си спомняше, че бе изрекла това с убийствен сарказъм.

Родриго обичаше поезията, имаше усет за нея. Имаше навика в леглото да я тормози с разни стихчета. Тогава тя слагаше възглавницата на главата си.

— Да не си влюбен в него? — веднъж го попита тя и като че наистина я жегна ревност.

— Може и така да се каже — отвърна Родриго след кратък размисъл. — Не е ли странно?

Сега на този хълм край Силвенес Миранда си мислеше, че не е странно. Слънцето ѝ пречеше да ги вижда добре. Имаше мигове, в които не можеше да ги различи. Мислеше си, че би познала Родриго сред всички мъже на земята, но сега той беше в доспехи, далеч от нея, просто силует на фона на кървавата светлина. Двамата мъже се приближаваха, сменяха местата си и се раздалечаваха. Не беше трудно да ги сбъркаш в този танц, водещ към смъртта.

Не беше готова да го загуби. Да остане сама.

Вятърът беше причината за сълзите в очите ѝ. Тя ги избърса с опакото на ръката си и хвърли поглед към жената до себе си. Джехане бет Исхак стоеше със сухи очи, бледа като платно, без да отмества поглед от онова, което се разиграваше долу. Внезапна мисъл прободде Миранда: „Ние имахме своите години. Аз знам какво губя. А тя дори не е имала време да се запаси със спомени срещу мрака.“

Чия загуба щеше да е по-тежка? Имаше ли мярка за тези неща? И ако имаше, какво от това?

— Обич моя! — прошепна тя като молитва. — Не ме напускай още!

В този миг един от двамата хвърли щита си.

Никога не би допуснала, че може да има красота в нещо толкова ужасяващо, но трябваше да го очаква, нали познаваше и двамата.

Беше ги виждала в бой — в Рагоса, в Емин ха'Назар, в Киндатския квартал на Фезана. Трябваше да го очаква.

През по-голямата част от времето Джехане ги различаваше, но не винаги. Сега те бяха само силуети, очертани на фона на червения слънчев диск.

Внезапно си спомни, сякаш някой ѝ подсказа, една студена нощ по време на онзи поход. Беше чула мъжете да пеят край един от огньовете под звуците на китара. Тогава тя излезе от палатката си, сънена, загърната в плаща си. Направиха ѝ място до огъня. А по-късно тя изпя една песничка, която ѝ беше пяла майка ѝ като дете. Стара песен, която Елиане помнеше от майка си.

Тогава двамата мъже я гледаха, седнали срещу нея от другата страна на огъня. Странно, че този спомен се явяваше точно сега. Нощта, огънят, песента.

*„Любовта е цвете
заради сладостта си
преди да увехне.“*

Слънцето, червено като пламък, потъна в облаците, обагряйки краищата им в пурпур, увиснало на ръба на бездната. Двата мъже бяха тъмни сенки, които кръжаха, приближаваха се и се разделяха. Тя вече не ги различаваше, толкова еднакви бяха движенията им.

Един от двамата хвърли щита си.

Метна го като диск право към коленете на другия. Противникът му подскочи, но не успя да избегне удара и тежко се стовари на земята. Първият се хвърли към него и двамата отново се вкопчиха един в друг.

— Родриго! — внезапно каза Миранда.

Мъжът, хвърлил щита, стоеше над другия, който беше успял да се изправи на колене. Падналият отби мощен удар с меча си и беше отхвърлен назад. Отскочи възможно по-далеч, като захвърли щита си. Сега останаха само мечовете. Ту единият, ту другият атакуваше, остриетата се кръстосваха и отскачаха. Двамата приличаха на някакво митично чудовище, на приказан двуглав звяр от древни времена. Отново се разделиха и пак се превърнаха в две отделни същества, в силуети на фона на слънчевия диск.

Джехане беше притиснала устата си с ръце. Единият от двамата пак се хвърли срещу другия. Противникът му нанесе удар отдолу нагоре и беше отблъснат. Той направи лъжливо движение и нападна от неочакван ъгъл.

Този път никой не го спря.

Острието прониза другия мъж. Това се видя ясно от върха на хълма. Джехане заплака. Раненият се отдръпна и успя някак да отблъсне следващия мощен удар. После внезапно се олюля, притиснал ръка към гърдите си, но бързо се отмести и сграбчи меча си с две ръце. За последен път.

*Кой ще каже какво е любов?
Кой може любовта да разбере?
Кажете ми, що е любов?*

Стара песничка. Детска песничка.

И ето че в последните червени лъчи на залеза един достоен мъж вдигна меча си и друг достоен мъж падна.

Откъм двете армии се надигна тътен. Джехане го чуваше, но сякаш много отдалеч, заглъхващ, като че тишината се беше спуснала отгоре да захлупи света.

Мъжът, застанал прав на сред равнината, се обърна към хълма, на който стояха жените. Пусна меча на утъпканата трева и притисна длан към раната си, а свободната му ръка се вдигна в безпомощен жест.

После се обърна към мъжа на тревата и се строполи на колене до него.

В този миг слънцето се скри, а от запад заприиждаха сиви облаци, които забулиха небето.

Нямаше слънце, нямаше луна, нямаше звезди над Ал-Расан.

ЕПИЛОГ

Бързото възстановяване на киндатската колония в Сореника беше нещо, на което можеше да се погледне по няколко начина. Опожарен до основи преди двадесет години, сега градът отново беше построен и процъфтяваше.

За някои това беше тъжна проява на жаждата на киндатите да пуснат корени някъде, да имат свой дом, колкото и ненадежден да е. Други виждаха в бързото възстановяване на разрушения град ново доказателство за способността им да преодоляват трудностите, които биха могли да унищожат народ с не толкова богато наследство.

Киндатският лекар Алвар бен Пелино, който беше един от първите заселници — беше завършил образованието си във възстановения университет — гледаше на нещата по по-различен начин от повечето хора. И по-прагматичен.

Мъжете и жените, независимо от вярата си, търсеха начин да осигурят живот и бъдеще за себе си и за децата си. И когато се явеше възможност, те се вкопчваха в нея. Сореника просто беше една такава възможност.

Преди двадесет години, след поражението си, джадитските принцове от няколко кралства бяха осведомени от духовните си наставници, че бог е недоволен от жестокото нападение над Сореника преди отплаването на флота. Свещениците тържествено обявиха, че киндатите не са истинският обект на свещената война, забравяйки собствената си роля в тази касапница. Те решиха, че разрушаването на Сореника е признак за упадъка на вярата, отклонение от светата мисия, с която са натоварени.

Джад беше пратил и наказанието: силни морски бури, болести, убийства на владетели, изгубени битки и негостоприемни земи.

Онези пълководци и техните последователи, които все пак се върнаха у дома след двете дълги години, уморено се съгласиха да изкупят вината си за клането в Сореника. Киндатите бяха поканени да се върнат. Бяха отпуснати пари от хазните за възстановяване на

техните храмове, пазари, домове, университета, залива, складовете, градските стени. Опростени бяха данъците за всички онези, които бяха съгласни да се заселят в града през тези първи години. Управниците на Батиара — много от тях синове на хора, загинали в ашаритската родина — сложиха подписите си под дълъг документ, гарантиращ сигурността на Сореника и жителите ѝ.

Докато крачеше бързо край сергиите на пазара към залива, Алвар бен Пелино си мислеше, че не е нужно човек да вярва във всичко това, за да е наясно, че в този несигурен, изпълнен с насилие свят да живееш в Сореника е не по-рисковано, отколкото навсякъде другаде. Това дори си имаше своите предимства.

Бен Пелино беше добре познат и обичан в Сореника. Колкото и да бързаше, успя да стигне залива доста късно. На всеки няколко крачки трябваше да спира и да си разменя любезности с кого ли не. Невероятно беше колко много хора го спираха с пожеланието луните да са благосклонни към него по случай четиридесетия му рожден ден. Киндатите с техните рождени таблици обръщаха много повече внимание на такива дни от сънародниците му на север. Това беше едно от нещата, с които трябваше да свикне.

Алвар постепенно осъзна, че не друг, а дъщерите му са се постарали всички да разберат за рождения му ден. С малко печална усмивка той благодареше за добрите пожелания и се съгласяваше с шеговитите намеци, че младостта е останала зад гърба му.

На млади години беше имал доста бурен живот и хората знаеха нещичко за това. Конник, дори кралски вестоносец, накрая той бе напуснал полуострова, беше приел киндатската вяра и бе започнал да изучава медицина.

Като лекар беше много търсен — спокоен, умел, вдъхващ доверие. С вярна ръка и точно око на хирург. Наемническите части в Батиара неведнъж се бяха опитвали да го привлекат на работа при тях, но той не се съгласи да отиде в армията. От време на време приемаше да поработи в двора на принца — израждаше деца, лекуваше подагра, премахваше перде на очите — но стоеше настрана от войската. Бен Пелино спокойно обясняваше на онези, които го питаха, че ако е искал да ходи на война, е щял да си остане Конник в армията на Рамиро Великия в Еспераня.

Той беше лекар и работата му беше да бди над живота. И никога не би приел доброволно да влезе в досег с войната, която беше царство на смъртта.

Жена му обаче го правеше. Тя също беше лекар — дори по-добър от него според някои, защото беше обучавана още от дете от прославения си баща — но от време на време се включваше в някоя кампания. На бойното поле човек виждаше рани и страдания, които разширяваха и задълбочаваха знанията на лекаря. Навремето го беше правил и баща ѝ.

Алвар се освободи от поредния доброжелател и си каза наум, че няма да е зле да се поскара на дъщерите си, когато се прибере у дома. Не им беше работа да занимават всички с напредналата му възраст! И без това не му личеше, че е на четиридесет — всички го казваха. Още не беше готов да се превърне в улегнал и солиден стълб на обществото. Освен ако не го налагаше необходимостта да държи в пътя двете си дъщери, които започваха без време да се момеят. Впрочем, съмнително беше, че от това ще има някаква полза.

От друга страна, решението днес да празнуват беше тяхно и те цяла седмица се готвеха. Изгониха готвача от кухнята и сами се заеха да приготвят сладкишите. Жена му, която също като него предпочиташе да посрещнат събитието без много шум, се опита да ги усмири, но напразно. Когато момичетата си наумяха нещо, беше безполезно да ги разубеждаваш.

Алвар знаеше, че у дома вече го чакат, затова забърза към пристанището, където кораби от цял свят товареха и разтоварваха стоката си. Огледа се и откри единствения, плаващ под есперански флаг — жълто слънце на бледосин фон, с короната на кралица Васка отгоре.

Едно момче от пристанището им беше донесло вестта, че имат писмо, поверено на капитана. По това време бяха в лечебницата и Алвар, който пръв приключи с прегледите, тръгна да го вземе.

Не познаваше капитана, който му позволи да се качи на борда. Двамата си размениха любезности.

Позна обаче почерка и печата и пое плика, белязан от солените пръски, с дълбока въздишка. Беше адресиран до него и до Джехане. Той благодари на капитана, слезе на пристана и отвори писмото. Обикновено оставяше Джехане първа да прочете вестите от Еспераня,

но в края на краищата днес имаше рожден ден и можеше да си позволи този малък разкош. И веднага съжали.

„Скъпа Джехане, скъпи Алвар, дано бог и сестрите му бдят над вас и над онези, които обичате! Ние сме добре, макар събитията това лято да са доста бурни, както сигурно вече сте чули...“

Алвар спря да чете. Сърцето му биеше учестено. Нищо не бяха чули. Той се обърна към кораба и извика на капитана, който се надвеси над перилата.

— Какво става на полуострова? — извика Алвар на есперански и тутакси множество глави се обърнаха към тях.

— Не знаете ли? — извика капитанът.

— От месец не е идвал есперански кораб.

— Значи ще съм първият! — доволно се усмихна капитанът и направи знака на слънчевия диск. — Това лято Белмонте превзе Картада и Алхаис, после се предаде и Тудеска! Рамиро Великия нагази с коня си в морето в устието на Гуадиара. Джад си върна Ал-Расан! Полуостровът отново принадлежи на Еспераня!

Цялото пристанище се беше оживило. Вестта сигурно щеше да обиколи цяла Сореника още преди Алвар да си е стигнал у дома, ако не побързаше.

Той тръгна бързо, почти тичешком, като от време на време забавяше крачка, за да благодари за поредното пожелание. Не искаше близките му да научат новината от чужди хора. Днес в дома му се бяха събрали хора, които трябваше да предупреди, да защити от удара, доколкото беше възможно.

Той самият имаше нужда от това.

Стиснал здраво писмото, Алвар хукна. Хората го поглеждаха смаяно, но вече имаше и други, които тичаха, за да разнесат вестта.

Външната врата на къщата беше отключена. Той влезе, но не видя никого. Сигурно всички бяха в двора и го чакаха. Спря пред огледалото и се загледа в отражението си. Тъмнокос мъж със старомодна брадичка, започнал вече да се прошарва. И блед като платно. Ако беше някой от пациентите му, щеше да нареди незабавен отдих. Можеше да получи удар.

Чу шум от кухнята и тръгна нататък. Жена му беше там, все още облечена като за работа, и проверяваше сладките, които момичетата бяха опекли. Дори и сега, след онова, което току-що беше чул, той не

мога да не поблагодари на бога и на луните за този безценен дар — любовта — с който го бяха удостоили така незаслужено.

Той се изкашля и жена му се обърна.

— Закъсна — усмихна се тя. — Дина заплашваше, че... — Какво се е случило?

Как да го изрече?

— Ал-Расан е паднал.

Гласът му отекна гръмко като в долината Емин ха'Назар.

— Целият полуостров е джадитски.

Жена му се подпря на масата до огнището, после ненадейно пристъпи към него, обви ръце около шията му и облегна глава на гърдите му.

— О, скъпи! — промълви тя. — О, Алвар, сигурно ти е много тежко. Какво мога да ти кажа?

— Всички ли са тук?

— Почти. О, Алвар, как ще им кажеш? — попита Мариса бет Резони, дъщерята на неговия учител, майката на децата му, светлината на дните и нощите му.

— Какво да каже? — попита Джехане, която в този миг влезе в кухнята. — Какво е станало? Някое от децата?

— Не, не е това — отвърна Алвар и не можа да продължи.

Гледаше безмълвно жената, която винаги беше обичал. Която винаги щеше да обича повече, отколкото би могъл да изрази с думи, до самата си смърт. Със среброто в косите и смекчените от възрастта черти тя още си оставаше същата необикновена, смела жена, с която преди толкова години беше преминал Серанските планини на път за Рагоса. В коридора се чува други познати стъпки.

— Тук сме, в кухнята — обади се Алвар. Всъщност така може би беше по-добре.

Амар, който днес беше без бастун, спря на вратата, после се приближи и застана до жена си. Погледът му се спря върху нея, после върху Алвар и Мариса. Той сложи ръка на рамото на Джехане и изрече с красивия си глас:

— Алвар е донесъл същата вест, с която идвам и аз. И сега се чуди как да ни причини по-малко болка. Най-вече на мене.

— Най-вече на тебе — съгласи се Алвар. — Съжалявам, Амар.

— Какво има? — тревожно попита Джехане.

— Мислех да не казвам нищо, докато не свърши празникът на Алвар, но вече няма смисъл. Дошъл е есперански кораб, мила. Това лято Белмонте е превзел Картада и моя Алхаис на славеите. Веднага след това и Тудеска е отворила вратите си. Те бяха последните.

Алвар видя, че жена му, която единствена от четиримата никога не беше виждала тази прекрасна, измъчена земя, плаче. Тя чувстваше болката на другите като своя и това беше част от лекарското ѝ призвание, прекрасна и малко плашеща.

Джехане беше бяла като платно. Също като него, когато се погледна в огледалото. Но очите ѝ бяха сухи.

— Това трябваше да се случи — промълви тя. — Не можеш да върнеш вълната обратно, а Фернан...

— Изглежда, е заприличал на баща си изцяло — довърши вместо нея Амар. — Да, това трябваше да се случи.

Той се усмихна с онази усмивка, която всички познаваха и обичаха.

— Не се ли опитвах през цялото време да напиша историята на Ал-Расан заедно с елегията за него? Би било жестока шега, ако...

— Недей! Джехане пристъпи към него и го прегърна. Амар замълча и затвори очи.

Алвар преглътна, готов да се разридае. Твърде сложно беше да го обясни. Родените от звездите не бяха неговият народ. Беше роден джадит, по свой избор беше станал киндат. Още преди да срещне сер Резони и да се влюби в най-малката му дъщеря. Беше взел това решение, както и решението да стане лекар, когато напусна Естерен, за да заведе Исхак бен Йонанон и жена му при дъщеря им от името на краля и кралицата на Валедо.

Джехане вече беше в Сореника с ибн Хайран. Трябваше да заминат, когато муардите в Ал-Расан заплашиха да вдигнат бунт, ако той остане начело на армията. Те настояваха Язир ибн К'ариф да го екзекутира, защото, както гръмогласно тръбяха ваджиите, бил по-голямо оскърбление за Ашар от самите джадити.

Язир отстъпи пред първото искане, но на второто устоя. Прати ибн Хайран в изгнание, но му подари живота. Отчасти заради онова, което беше постигнал като каид, но най-вече заради един двубой по залез, в който беше държал меч в името на Ашар. Нима не беше победил един мъж, когото никой не можеше да победи? Не беше ли

предопределил победата им при Силвенес, убивайки Родриго Белмонте, Бича на Ал-Расан?

И нещо повече: не беше ли той човекът, отмъстил за смъртта на Галиб? Язир, който двадесет години беше кръстосвал пустинята редом със своя брат, не би могъл да убие човека, направил това за него. Ибн Хайран беше оставен да си тръгне заедно с киндатската си наложница.

— Имаме писмо от Миранда — каза Алвар. Джехане погледна Амар и реши, че могат да продължат.

— Чете ли го? — попита тя.

— Започнах. Чети ти.

Алвар ѝ подаде писмото и Джехане зачете на глас: „...Фернан и кралят превзеха последните три града на Ал-Расан. Не знам подробности, не съм и питала, но подозирам, че в два от тях клането е било жестоко. Знам, че това ще ви наскърби, дори Алвар, но за Амар ще бъде жесток удар. Той нали не допуска, че му мисля злото, дори сега? Дали ще ми повярва, че разбирам болката му, както би я разбрал Родриго?

Не мисля, че Фернан е способен на това, но Диего би могъл. Не съм съвсем сигурна. Естествено, сега ги виждам рядко. Диего и жена му си имат момченце, слава на Джад, първото ми внуче. Майката е добре. Нареккоха го Родриго, както сигурно се досещате. Диего беше удостоен от краля с нова титла, създадена специално за него — пръв министър на обединена Еспераня. Хората казват, че Фернан ще спечели войните ни, а Диего ще управлява в мир. Разбира се, аз се гордея и с двамата, но като майка бих искала Фернан да е малко помилостив. Мисля, че всички знаем къде изгуби той добротата си, но може би аз съм единствената, която си спомня кога я е имал.

Звуча като старица, нали? Имам внуче. Наистина съм стара. През повечето време си мисля, че не съм се променила много, но сигурно греша. Между другото, ако видите краля, няма да го познаете — станал е огромен, също като баща си.

Тази пролет, преди началото на лятната кампания, преместиха костите на Родриго. Аз не исках той да напуска имението, но момчетата и кралят сметнаха, че трябва да му се отдаде дължимата почит в Естерен, и аз не намерих сили да се боря с всичките. Някога бях по-борбена. Настоях само за едно и за моя изненада Диего и крал

Рамиро се съгласиха. Думите над него са от Амар — той ми ги прати много отдавна.

Мислех, че ще съм единствената, която намира това за редно, но не беше така. Бях там за церемонията. Естерен е много променен. Алвар, ти не би го познал. Родриго сега почива в една ниша до олтара в кралския параклис. Има и мраморна статуя, която извая един от кралските скулптори. Естествено, не прилича на Родриго — онзи човек никога не го е виждал. Само шлемът с орела, мечът и бичът са неговите. Видът му е ужасно суров. На пиедестала са издълбани думите на Амар. На есперански, разбира се, но кралят лично е направил превода, а това значи нещо, нали?

Ето как звучат те:

*Знайте всички, които четете това,
че този мъж с жаждата си за чест,
с твърдостта си
и любовта към страната си,
със своя кураж
беше едно от чудесата на бога.“*

Джехане спря да чете — бореше се със сълзите. Алвар си помисли, че може би ще е по-добре, ако си поплаче. Мариса често казваше същото. Джехане беше плакала, когато умря баща ѝ, а после когато третото ѝ дете — дъщеря ѝ — се роди мъртва. Алвар не помнеше да я е виждал да плаче друг път — освен след онзи залез край Силвенес.

Тя и сега се овладя, остави писмото и едва чуто промълви:

— Дали не е по-добре да го прочета след празника?

Сякаш в потвърждение на думите ѝ откъм двора се чу нетърпелив момичешки глас:

— Няма ли вече да идвате? Чакаме ви!

— Да вървим — каза Алвар. — Ако се забавим още малко, Дина ще вдигне ужасна врява.

Излязоха на двора, където ги чакаха приятелите им — само малка част от многото. Елиане бет Данел, майката на Джехане, беше дошла да уважи празника му и той я поздрави първа. Дъщерите му

пърхаха наоколо като тънкокраки кобилки, настаняваха гостите, а после се завтекоха с кикот към кухнята.

— Закълнете се всички да не обелвате дума, че сладките са прегорели! — каза Мариса, когато момичетата се скриха в къщата.

Гръмна смях. Алвар потърси с поглед ибн Хайран и го видя да сяда на един стол в дъното на градината, където можеше да протегне удобно крака си.

Дина и Разел излязоха от къщата, тържествено понесли изненадата си на сребърни подноси. Никой не каза дума за сладките. Алвар, за когото дъщерите му бяха олицетворение на всички прелести, земни и небесни, беше във възторг и не го криеше. Мариса се грижеше чашата му да не остава празна.

Вдигаха наздрависи за него няколко пъти, а той се шегуваше, както го изискваше случаят, че може би вече е време да седне край огъня, но не може да си го позволи, докато не продаде добре стоката си. Двете девойчета направиха сърдити гримаси.

Амар от ъгъла си заяви, че те с Елиане още не са готови да отстъпят мястото си до огъня и че Алвар трябвало да си изчака реда.

Следобедът се изнизваше. Когато приятелите му станаха да си вървят, Алвар беше трогнат и малко изненадан от топлотата, с която го прегръщаха. Още не можеше да свикне с мисълта, че вече има пораснали дъщери и любяща съпруга и че толкова хора го обичат и уважават. Дълбоко в себе си той все още се чувстваше същият младеж, който яздеше от Карказия с нелепо вдигнати стремена в отряда на Родриго Белмонте.

Изглежда, беше пил повече, отколкото беше свикнал. Мариса беше виновна. Явно беше решила, че днес това ще му се отрази добре. Той си спомни, че на сбогуване прегърна и целуна нежно Елиане, а тя го потупа по бузата. Още преди години се беше чудил, когато разбра, че тя се отнася към него с искрена симпатия. Огледа се наоколо. Момичетата ги нямаше, близнаците на Джехане и Амар също. Сигурно бяха в къщата и правеха някоя пакост. Той очакваше всеки момент отвътре да се чуят писъци.

В двора вече беше тъмно и малко хладно. Мариса беше донесла шалове за себе си и за Джехане, която беше завела майка си у дома и се беше върнала при тях. Запалиха свещите. Алвар си даде вид, че иска да помогне, но Джехане го бутна обратно на стола.

Алвар остана така няколко секунди, но сякаш нещо го тласна да стане и да отиде при Амар с бутилката и чашата си. Чашата на ибн Хайран беше почти празна. Алвар я напълни.

— Бъди жив и здрав, приятелю — усмихна се Амар и вдигна чашата. — Пожелавам ти много любов и щастие.

Алвар кимна.

— Ще направиш ли нещо за мене? — попита той. — Знам, че е празник, но момичетата са вътре и можем да не се боим, че ще ги разочароваме.

— Правилно — съгласи се с готовност ибн Амар.

Алвар изсумтя. Всички го вземаха на подбив заради дъщерите му.

— Ако трябва да съм честен, този ден няма да е това, което трябва да бъде, ако се правим, че нищо не се е случило и не се е променило. Аз не мога да се преструвам. Амар, ти си импровизирал за крале и халифи, не би ли могъл да го направиш и за мене? Или искам твърде много?

Изражението на Амар се беше променило. Той остави чашата си.

— За мене ще е чест — тихо каза той. — На каква тема?

— Знаеш каква.

Двете жени се приближиха и седнаха на каменната пейка до тях, загърнати в шалове си.

Възцари се тишина. Тримата гледаха Амар и чакаха. От къщата през един отворен прозорец долетя веселият смях на децата им.

Амар заговори:

*— Попитай Фезана какво стана с Фибас
и къде е Арденьо, къде е Лонза?
Къде е Рагоса, средище на мъдрост,
колко мъдреци са останали там?
Къде е Картада със своите кули,
с червения блясък на своята мощ?
Къде е Серия, в която тъчаха коприна?
Къде са Тудеска, Елвира, Алхаис
и къде в този здрач е Силвенес?
Потоците, вълшебните градини,*

*аркадите на Ал-Фонтина?
Чешми и фонтани ридаят от мъка
като любовник, когато изгрее зората
и го изтръгне насила от ласките.
Те жалят за мъртвите лъвове,
за края на Ал-Расан, който беше прекрасен,
но вече го няма.*

Красивият напевен глас замлъкна.

Алвар вдигна поглед към небето. Първите звезди бяха изгрели. Скоро бялата луна щеше да се издигне над Сореника. Дали щеше да изгрее и над полуострова на запад от тях?

Времето лежеше върху него като бreme. Двамата синове на Родриго вече бяха мъже. Главнокомандващият и първият министър на Еспераня. На служба на Рамиро Великия. А Родриго лежеше в Естерен под една статуя, под камъка.

Алвар напълни чашата си и я остави недокосната на пейката до себе си. В памет на мъртвите.

После се изправи и протегна ръка на Амар, който накуцваше след онази вечер край Силвенес.

— Хайде. Тъмно е и захладня. Мисля, че ни трябва светлина, на децата също.

Джехане също като него остави чашата си на масата непокътната. Мариса ги поведе към къщата и тихо размени няколко думи със слугите. Вечеряха всички заедно, в ярко осветената стая с две пламтящи камини, сред смеха на синовете и дъщерите си. Беше вече много късно, когато Джехане, Амар и децата им си тръгнаха към дома.

Алвар слушаше как Мариса и бавачката усмиряват двете възбудени момичета. Отиде да им пожелае лека нощ, после двамата с жена му тръгнаха по дългия коридор към спалнята си.

Навън лъчите на бялата луна осветяваха двора, в който бяха празнували. Във водата на фонтана проблесна пъргава рибка. Листата на маслините и смокините бяха посребрени, сребрееше и високият кипарис до обвитата с бръшлян стена. Луната обливаше с бледите си лъчи трите чаши с вино, пълни догоре, оставени на каменната маса, на каменната пейка, на каменния ръб на фонтана.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.